

NOV.TESTAM.
ISLANDIC.
1540.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Havniæ
1773

596
21304.

Ex donatione
Viri amplissimi & ...
doctissimi
Dni. Hoseæ Joh.
Widalini
Præp. Lingoiensis
Raceptus est
1758. G. Magni f.

Luxdorph

Þ̃tta er hid nya Testament / Jesu Christi

eigenlig ord ꝛ Euangelia huer hañ sialf̃r predikadi ꝛ kendi / hier i heime / Sem hñs postular ꝛ Gudz spialla meñ sidan skrifudu. Þau eru nu hier vtlogd a Norrænu / Gudi til lofs ꝛ dyrdar / eñ almuganū til sæmdar ꝛ Salu hialpar.

Jdag ef þier heyrit hans raudd Psal
þa forherdit ecki ydar hiortu.

Huer at mig forsmar/ & medtekr eigi/ Joh.
min ord/ Sa hefer þann er hann dæmer.
Af þui at i gudz ordum er sann leikurinn/
lifuit & salu hialpar vegrinn/ Joh. xiiij
& sialfr gudz son er ꝥ ord/
og einginn kemzt til faudrsins
nema fyre hann.

¶ Þar fyrer truit Gudz ordum/
sem eru ydar saluhialp.

VI Chrestiann met gudtz naade Danmarckis Norges Wenndis oc Gottis Konning/ Hertugh vdi Slesswigh Holsten Stormarn och Dytmarsken/ Greffue vdi Oldenborig och Delmenhorst Giører alle witterligt at thenne breffuisser oss elskelige Otthe Norske haffuer beret for oss at hand haffuer wdsett thet nye testamente paa islands tunghe/ paa thz then menige mand ther samesthet/ Som wille lesse oc wide then hellige Scrifft mue then selff forstaa. Oc effter thii at hoglærde mend oss elskelige Rector/ Doctores oc Lesemestere vdi then høye Skole her vdi wor Stad Kiøbnehagen haffue offuer seet samme hans arbeyt/ oc thet befunder ath kand rettheligen ath were vdsett effther then latiniske

2

translation. Tha paa thet ath then almechtigste gudz loff och ære maa formeres/ och then menighe mand/som bygge och boo paa wort land islandt/ och icke fuldkommeligen kunde forstaa andre tungemall mue thes bedre bliffue vnderwist vdi then hellige Scrifft/ Som thenne er nytteligt til theris salighed. Haffue wÿ samme ny testamenthe befaledt at lade trycke. Bethendis och biudendis alle wore vndersaathe/ Bisper/prelather/ Fogether/emedzmend/och alle andre Geistlige och werdzlige/ oc besynderligë thennem sö bygge oc boo paa forneffde wort landt Island at i tilstede samme bøger at sellies/kiøbes/och bruges/ oc icke tilstede noger ther emod hinder eller forfangh/att giøre eller skee lade vnder wortt hylleste och naade.

Geffuet

Geffuett paa wort Sloth Kiøbne-
hagen otthende dagen effther alle
Helgen dagh Aar etc. M.D.xxxix
vnder worth Signet.

De mandato Proprio
regie M.

At væri nu riettazt ⁊ til heyriligazt þat þſſi bok vt geinge an nockrs ꝼormala eda vnder nockru añarli‑gu naꝼni / eñ ꝼærdi helldr ſitt heite ⁊ ei‑genliga ord rædu þat ꝼyrer marghattadar vt ſkyringar ⁊ ymiſli‑gar ꝼortolur eru kriſ‑tiña maña hugſkot nu þangat dreiꝼd at nalegan‑na vita meñ eige leingr / huad Euangelion / eda Logmal / nytt edr gamalt Teſtamentũ kallazt / aꝼ þui kreꝼr nauſyn til / at ſamſetia eirn ꝼormala ⁊ vnderuiſan a at giora / huar med þat hiñ einꝼall‑di mañ mætti vnderuiſan ꝼa ⁊ ꝼra leidazt ſinũ ꝼornũ o vana / a riettañ ſtig / ⁊ huat hñ ſkal hall‑da aꝼ þſſari bok. S° at hñ leitadi þ^r ongra bod‑orda nie logmals / er hñ ſkylldi leita Euangelia ⁊ gudz ꝼyreheita.

Þa er i ꝼyrſtu þ vel vitanligt at ſa vane edr meining er aꝼ takandi at eigi ſie vtan ꝼiogr E‑uangelia ⁊ ꝼiorer gudzſpialla meñ / eñ þ er med ollu ꝼyre biodanda. At nockrer ſkipte nya teſta‑mentz bokum. J Legales / Hiſtoriales / proheta‑les / ⁊ Sapientiales / þ er i Laga bækr / ſogu bæ‑kr / i ſpadoms ⁊ Wiſinda bækr / meina þar medr (eg veit eige at huernen) at ſamlikia hid nyia hinu gamla teſtamento / Helldr er þ / ꝼaſtliga hal‑dandi / at lika. S° ſem hid gamla teſtament er ein bok huar gudz logmal ⁊ bodord ⁊ eirnen ꝼr‑

giorningar bæði þr sem þr hielldu ⁊ eigi hielldu/ eru iñ ſkrifader Lika s° er hid nyia teſtament ein bok þ͛ ed Euangeliũ ⁊ gudz fyriheit ⁊ eirneñ fragiorningar sem þ͛ a trua ⁊ eigi trua/ eru iñſkrifader/s° at vier ſieũ nu ⁊ fulluiſer i at þar er eigi meir eñ eitt Euangelion. Lika S° sem at þ͛ er eigi meir eñ ein bok hins nya teſtamentis. Ein trua/ ⁊ eiñ Sa gud sem fyreheitid til ſeiger.

Þat Euangeliũ er eitt girzkt ord/ ⁊ þydizt a norrænu/gledıligt bodſkapr/ godr grodi ny liuf lig tidinde/eitt æſkiligt ſigr op/vm huert at vier ættũ at ſyngia/ſeigia ⁊ fagna. Lika S° sem þa er David yfuer vañ hiñ myckla Golianth/ kom eitt æſkiligt ſigr op ⁊ ny huggun͛ tidendi a medal Jsraels ſona af þui at þra hiñ ogrlige fiand⸗ mañ vard yfuerſtigeñ/eñ þr til frelſis ⁊ fagna dar leyſter ⁊ ſkickader/af huerıu þr ſungu don⸗ zudu ⁊ næſta fegner vrdu. Lika S° er nu þtta gudz Euangelion ⁊ nyia teſtament/eiñ godr gro⸗ di ⁊ ſigr op/huert er fyre poſtulaña framburd hliodar vm allan heim/ af einum riettferdugũ⸗ David/Sa er vid ſyndeꝛ/dauda/ ⁊ dioflıñ bar dizt/ ⁊ yfuer vañ/Sa sem at þ͛ med hefer/alla þa sem i ſyndũ voru hertekner/ med daudanum plagader/ ⁊ af dioflinũ yfuer bugader(an þra verdleiks) endr leyſt/riett lætt/ lifgat og farſæl⸗ liga giort/ S° ⁊ til fridar ſkickad/ ⁊ gudi heim færtt huar fyre þr ſyngia / ⁊ gudi þacker giora/ fagna ⁊ at eilifu/ lofa ef þr trua añars orug⸗ guliga ⁊ ſtadfaſter blifa i truñe.

Þlickt ſigr op ⁊ huggun͛ grodi/eda Euange⸗ liſk ⁊ gudlig ny tidinde kallazt ⁊ eitt nytt teſta⸗ mentum

mentũ af þ at lika s° sem eitt testament er þ/ nær at dauuæñ madr til greiner sitt gozt þ sem epter hñs dauda/ skal af til einkudũ orfũ vt skiptazt/ Lika s° hefer krister fyre sitt lif lat bifalat ꝛ til greint slickt Euangeliũ epter siñ dauda/ vt at kalla/ vm allañ heim/ ꝛ þar medr ollũ þm er trua/ til eignar gefit allt sitt gozt/ þ er sitt lif/ mz hueriu hñ daudanũ mygdi. Sitt riettælte/ huar medr hñ syndirner afmadi/ ꝛ sina farsælu þ hñ eilifa fyrer dæming mz yfuer vañ. Nu fær sa hiñ voladi madr/ sem i syndũ dauda/ ꝛ heluite er reyrdr) eckert liufligar heyrt eñ slikan dyrligan huggunar bodskap af kriste þui ma hans hiarta af inztu rot fagna ꝛ vid glediazt ef hñ truer añars at þ sie sanninde.

Nu hefer Gud/ slikre tru til styrktar. Þetta sit Euangeliũ ꝛ nyia testament margfalldliga fyre heitid/ i hinu gamla testamento fyrer muñ siña spamaña/ epter þ sem Pall postuli seiger. Rom. j.ca. Eg ein vtlesiñ til at predika gudz Euangeliũ hueriu hñ hefer adr fyre heited/ fyrer sina spamen i heilagre skript af sinũ syne/ sem fedor er af Danidz sædi ꝛ rc̃ ꝛ þat vier vt skyrũ nockr þær greiner/ ꝛ hñ hafdi i fyrstu fyre heitid/ epter þ sem hñ sagdi til hoggormsins. Gñ. iij ca. Eg mun fiandskap Setia milli þin ꝛ konuñar mille þins sædis ꝛ hñar sædis/ þ sama skal þitt hofut i sundrmeria /ꝛ þu munt þss hælbeine vm sat veita. Kristr er þ sædi þssarar konu. Sa er Diofulsius hofut (þ er synden/ Daudiñ/ Heluite ꝛ allan hñs kraft) hefer sundr marit þuiat an þssa sædis fær eingen maña/ Syndina/ Daudan/

dan/nie Heluite/fordazt. Jtm̃ Gene. xxij. ſagdi hñ til Abrahams. J þino ſædi ſkulu allar kynkuiſler a Jordu blezadar werda/ Kriſtr er þ Abrahams ſædi/ſeiger pall poſtule Galatas iij. Huer ed blezat hefr allan heim medr þeſſu Euangelio/Þui huar ſom kriſtr er eigi þar er eñ su boluan ſem fiell yfuer Adam ꝛ all born hñs/þa er hñ hafdi ſyndgazt/ þat aller hliota ſidan/ ſyndũ/ Dauda ꝛ heluiti eigenliger ꝛ ſeker at vera. Eñ i giegn þeſſari boluan blezar nu þetta hid dyrmæta Euangeliũ alla verolld med þui at þ opinbarliga kallar/Huer hñ truer a þetta Abrahams ſædi/ Sa ſkal blezadr vera/ þ er af Syndum j Dauda ꝛ Heluite kuittadr/ blifandi so eilifliga riettlatr. Sæll ꝛ lifandi/ So ſem ſialfr kriſtr ſeiger/ Johñes xi. Huer hñ truer a mig ſa mun alldreige deyia.

Jtm̃ so ſagdi hñ þ Dauid til ij. Regũ vij. þa er han ſagdi / eg mun vpp vekia þitt ſædi epter þig/ þ ſkal mier vpp byggia eitt huſ/ ꝛ eg mun at eilifu hñs riki ſtadfeſta/ eg vil hñs fader vera eñ hañ ſkal miñ ſonr vera ꝛc. Þ er nu þ riki kriſtz ſem þetta Euangelion af ſeiger/ huert at er eitt eilift riki/ eitt riki riettlætiſins/ſalu hialparinar ꝛ lifſins/ þangat koma ꝛ (vr herteknu ſyndarinar ꝛ daudans) aller þr er riett trua/ Þuilik fyrrheit ꝛ gudz Euangeliõ/ fiñazt eñ vidara hia ſpamõnum/ so ſem. Micheas. v. ca. ſeiger/ ꝛ þu Bedlehem ertt eigi hin minzta/bland þuſunder Juda. vt aff þier ſkal mier koma eiñ hertoge miñſ lyds Jsraels. Jtm̃ Oſee xiij. Eg vil þa leyſa vr daudans hendi/ far daudanũ vil eg þa frelſa.

Af þui megu vær nu sia/at þ̃ er eigi meir eñ eitt. E-
uangelion/Lika so sem at eigi er meir eñ eiñ kristr/fy-
rer þui er Euangeliũ eigi añat nie vera kañ/eñ ein pre-
dikan af kristi Gudz ⁊ Dauidz syne/sem er sañr Gud
⁊ mañ/Sa er fyre oss hefr mz sinũ dauda ⁊ vpp ri-
su/allra maña Synder/Dauda/⁊ Heluite yfuer stigit
Þra sem a hñ trua. Nu þo at Euangeliũ kuñe at vera
stutt edr long ordræda/ eda kuñe eiñ at skrifa lang
ordt eñ annar fa ordt/ Sa skrifar lang ordt sem ord
krists ⁊ margar giorder vt skrifuar/So sem at giora
fiorer Gudz spialla meñ. Eñ sa skrifar ꝥ stutt ⁊ fa
ordt sem ecki talar vm vercken eda giordir krists/helldr
stuttligaña til teiknandi/ Huerneñ at hñ hefr fyrer siñ
dauda vpp risu/Synder/Dauda ⁊ Heluite/yfuer vn-
nit/fyre þa sem a hañ trua. So sem postularner Petr
⁊ Pall vt skyra.

Af þui athuga ꝥ vandliga/at þu gior eigi krist at
Moysen/ nie af Euangelio eina logmals edr setninga
bok/Sem hingat til skied hefr /⁊ eñ heyrizt i nockrũ
formalũ hins helga Jeronimi/Þat Euangeliũ krefr
eiginliga eigi vorra vercka þatvier verdum þ̃ fyrer
fromer ⁊ þ̃ sæler / helldr fordæmer ꝥ slik vor verck/
eñ krefr riettrar truar a kristũ/at hñ sialfr hafi fyrer
oss/ Synder/ Dauda/⁊ Heluite yfuer vñit/⁊ hefr so
(eigi fyre vorra vercka saker/helldr fyre sin̄ eign̄ gior-
der sem er daudi ⁊ pina) giort oss froma lifandi ⁊ far-
sæla/So at vier megũ oss til reikna hñs dauda ⁊ sigr
sælld/lika sem at ꝥ væri vor eigeñ til verknadr.

Eñ þo at kristr i Euangelio / lika ⁊ eirnen þr
Petr ⁊ Pall / gefi morg bodord / ⁊ kenningar vt Leg-
giandi so logmalit / þa skulu vær ꝥ þo at iofnir
reikna/ollũ odrum verckũ ⁊ velgiordum krists/ ⁊ li-

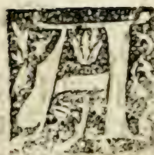
ka-

Ka ſem ꝥ er at vita hn̄s verck ⁊ gioꝛder/er eñ eigi
at vita hid rietta Euangelio̅/ þuiat þᵘ med veizt
þu eñ eigi at hn̄ haꝼi Synd/Dauda/⁊ Dioꝼu-
liñ yꝼuer vn̄it/ S° er ⁊ eñ eigi riettliga ſkilit ꝥ
Euangelio̅ þott þu viter ꝥlik bodoꝛd/⁊keñingar/
ꝼyrr eñ roddiñ kemꝛ. Su er ſeiger at kriſtr ſie
þiñ eigeñ medꝛ ſinu liꝼuerne lęrdome/verckū/liꝼ
lati/vpp riſu/⁊ allt ꝥ hn̄ er/heꝼer giorit ⁊ ꝼoꝛma

S° ſiau vier nu at eigi þreynger hn̄/ helldꝛ
hyrliga til ſin ladar þᵘ hn̄/ſeiger/Sęler eru þier
volader/Eñ poſtulᵘ ner tidka ⁊ þſſi oꝛd/eg amiñe
eg bid ⁊ beide ydꝛ / ꝥ er ꝼyre guds ſaker edr noc-
krs konar añars at bidia/ ꝥ megu vęr allz ſtadar
vel ſia at Euangelio̅ er eingen logmals bok. Helldꝛ
ein eiginlig pꝛedikan aꝼ kriſtz velgerningum. Su
oſſ kuñgerizt ⁊ til eignar er geꝼin/eꝼ vier truū/eñ
Moyſes i ſinū bokum/þiar/þreynger/ſlęr/ſkel-
ꝼer/ ⁊ ogꝛliga ſtraꝼꝼᵘ þuiat hn̄ er logmals ſkri-
ꝼare ⁊ þianingᵘ madr. Þadan kemr ⁊ ꝥ/at riett
ꝼerdugum er eckter logmal ſett/ epter ꝥ ſem Pall
poſtuli ſeiger(i Thimothi)aꝼ ꝥ at hn̄ er ꝼyre tru-
na/riettlętir liꝼgadr/ ⁊ ꝼarſęll gioꝛdꝛ þurꝼe eigi
añars vid/ eñ at auglyſa ſlika tru mz nytſamligū
verckū. Nu huar ed ſlik trua er/ þa ꝼęr hun ſig
eigi ꝼolgit. Helldꝛ auglyſer hun ſig/vt ſprettande
mz godū verckū. Jatar ⁊ vidꝛ keñer ꝥtta Euange
lio̅ ꝼyꝛe alþydu/hęttandi ſinu liꝼeþᵘ vt ꝼyrer/⁊
allt huat hn̄ ſtundᵘ edꝛ gioꝛer/þa ſueiger hn̄ allt
til naungſins nyttſemdᵘ /⁊ hm̄ til hialpᵘ / eigi ei
nazta i þui at koma hm̄ til þuilikrar nadar hell-
dꝛ iaꝼn vel ſtyrkiañdi hañ medꝛ gozt liꝼ og
ęru/ Lika ſem at hañ ſier at kriſtr heꝼer vidꝛ
ſig gioꝛt / epter ꝼylgiandi s° dęmum kriſtz

Þat var og kristz mening þañtid hñ gaf oss i
skilnad eckert añat bodord/ eñ kærleikañ/ huar af
at vier skylldum þeckia huerier hans lærisueinar
⁊ riett truader være þui at þ̃ sem verckin ⁊ kær
leikuriñ vt fliota eigi þa er þ̃ eingen riett trua/
þ̃ hreiñer ⁊ Euangelioñ eñ ei/ þ̃ er ⁊ kristr eñ
eigi riettliga Jatadr/ þui sia nu til / at þu haga
þier s° i þssm nyia testamentz bokũ/at þu kuñer
þær at lesa a þñan hatt.

Hueriar ed eru hinar riettuztu og dyrmætuztu bækur hins nya testamentes

Af þssu ollu þa kant þu (amedal allra
boka) riett at orskurda / ⁊ eina grein
af at taka/hueriar at bezter eru/ Þein
kanliga eru (Johñs Euangelia ⁊ S.
. Pals pistlar /Sierdeiles sa sem er
til Rom veria ⁊ hiñ fyrre Petrs pistell) riettr ki-
arne ⁊ takmark a medal allra añara boka/huer-
iar med riettu ættu fyrstar at standa/ þui væri
hueriũ kristnũ mañi þ rad vpp takanda/ at hñ
læse þær somu bækr yfuer sem fyrst ⁊ tidazt/
gerandi sier þær fyre dagligan lesning s° al kun
nar/ Sem sitt añat dagligt braud/ þat i þeim
finnur þu eigi morg verck nie iarteikna giorder
christz vpp skradar/ helldr fiñr þu i þeim nærs-
ta meistarligaña vt breitt þ at trua a Christũ yf
uer viñe/Synd/Dauda ⁊ Heluite/ ⁊ gefi oss lif
riettlæti ⁊ farsælld/huer at er/hin saña art gudz
Euangelia sem þu hefer adr heyrt.

Þui

Þui ef at eg ſkylldi añars huors vid miſſa vercka kriſtz edr predikunar/ þa villdi eg liufar verckañá a miſſ fara eñ predikunariñar/ þt vercken ſtoda eigi/ eñ hans ord gefa mier eilift lif/ epter þ ſem ſialfr hñ ſeiger. Og af þui at Joañis ſkrifar fatt af kriſtz verckũ. eñ margt vm hñs predickan. Eñ hiner þrir euãgeliſtar ſkrifa margt hans vercka eñ fatt hans orda/ þui er Joañis Euangelið/ þau eincka ⁊ ſkæru riettu hofut Gudz ſpioll/ ſem langt yfuer þa adra þria eru fram takandi/ ſtundandi ⁊ hæria vpp hefiandi/ lika ſo ganga ⁊ S. Pals ⁊ Petrs piſtlar langt fram ⁊ vpp yfuer þau þriu Euangelia ſem Mattheus/ Marcus/ ⁊ Lucas ſkrifa.

Eñ allz ſa eru S. Joañis Euangelion/ ⁊ hans hiñ fyrſte piſtell/ ⁊ S. Pals piſtlar einkanliga ſa er til Romuería ⁊ til Galatos ⁊ Epheſio maña. So ⁊ S. Petrs piſtell/ hiñ fyrſte/ þær bækr ſem þier viſa a Chriſtum/ ⁊ keña allt þ er þier er faſællo/ ⁊ þorf a at vita/ þo at þu ſæer alldre adrar bækr nie heyrder adrar keñingar eñ þra/ Af þui er S. Jacobs piſtell eiñ ſtaut grefis piſtell hia þiñ/ þuiat hñ hefr/ nær aungua euangeliſka art medr ſier/ ſem ſidar mun greint verda i odrũ formala.

¶ Þeſſar eru bækr hins nya teſtamenti.

Poſtula

Pess

Essi ✠ er fædingar bok Jesu Christi/sonar Davidz/sonar Abrahams.

Mariu Messur S. Annu dag. Luce 1.

Abraham gat Jsaac
Jsaac gat Jacob
Jacob gat Judam ⁊ brædr hans
Judas gat pharem ⁊ Zaran (af Thamar
Phares gat Hezron
Hezron gat Ram
Ram gat Aminadab
Aminadab gat Naasson
Nahasson gat Salma
Salma gat Boas af Rahab
Boas gat Obed af Rhath
Obed gat Jesse
Jesse gat kongiñ David
Eñ David kongr gat Salamon af þre sem var husfru Vrie
Salamon gat Roboam
Roboas gat Abia
Abia gat Assa
Assa gat Josaphat
Josaphat gat Joram
Joram gat Osia
Osia gat Jotham
Jotham gat Achas
Achas gat Ezechia
Ezechia gat Manases
Manases gat Amon

Amon

Amon gat Josia
Josia gat Jechonia ꝛ brædr hans vm Babilo-
neskañ herleidingar tima/ ꝛ epter Babiloneska
herleiding gat Jechonia Sealthiiel
Sealthiel gat Zorobabel
Zorobabel gat Abiud
Abiud gat Eliachim
Eliachim gat Asor
Asor gat Zodoch
Zodoch gat Achin
Achin gat Eliud Eliud gat Eleasar
Eleasar gat Mathan
Mathan gat Jacob
Jacob gat Joseph mañ Mariu / af hverre ed
fæddr er Jesus Sa er kallazt Kristr. *

Aller ættlider fra Abraham allt at David
eru fiortan lider/ ꝛ fra David allt til Babilo-
neskrar herleidingar eru fiortan lider/ ꝛ fra Ba-
biloneskre herleiding allt til Christũ eru fiortan
* Affang dagin fyre Jol/ lider/ eñ * Krists hingat burdr var so /nær ed
Maria hñs moder var fastnud Josep ꝛ adr eñ
þau skyllou samã koma/ fanzt hun oleitt af hei
logum anda/ eñ Josep madr hñar uar riett vis/
villdi þui eigi oprægia hana/ eñ þeinckte sier þo
leyniliga at forlata hana/ eñ sem hñ hugsadi þt-
ta. Sia ! þa vitradizt hm̃ eingel drottins i dr au
mi/ ꝛ sagdi/ Josep sonr Davidz þu skalt eigi ot-
tazt at taka Mariã þina festar kuon til þin þuiat
huat mz hõñe alit er þ er af helgũ anda/ ꝛ hun
mun son fæda ꝛ hans nafn skaltu Jesus kalla/
þuiat hñ mun frelsa sitt folk af þra syndũ. *
Eñ

en allt þtta skiedi/ S° at vpp fylldizt. Huad saget
er af drottni fyrer spamanñin/ s° seigiandi/ Sia-
eth at mey mun þungut verda ꝛ son fæda/ ꝛ hñs
nafn skal kallazt Emanuel. Huat er þydizt gud
med oss.

Isate vij.

Eñ þa Joseph vaknadi af suefni/ giordi hñ
s° sem eingill drottnis hafdi honum bodit/ ꝛ tok
sina festarkuon til sin/ ꝛ kendi hñ eigi ✠ þ til
hun fæddi son sin frum getin/ ꝛ kalladi hans
nafn Jesus.

✠ Þrettan da dag Jola
✠ (þ til hun) þ skal eigi s° vnder-standazt at Josep hafi epter þ samrædi att vid Mariu/ helldr þ at i ritniñguñe er suoddani maltæki s° sem (Genesis viij) at hrafniñ kæmi ei aptr þar til Jordin þurkadizt / nu vill ritningin þ hallda at hrafniñ sie eigi epter þ aptr kominn s° lika ma hier af skiliazt þ Josep hefer ey

Annar ca.

Nu er Jesus var fæddr til Bethlehem
i gydinga landi/ a dogum Herodis
kongs Sia þa komu ✠ vitringar af
austr riki til Jerusalem ꝛ sogdu/ Hu-
er sa nyfæddi kongr gydinga þ vier
hofum sied hans stiornu i austr riki/ ꝛ erũ kõner
til bidia hñ.

Eñ er Herodis kongr heyrdi þ. Hrygdizt hñ/ ꝛ
ll Jerusalem med hm/ ꝛ liet saman safna ollũ
nnemanna hofdingiũ ꝛ skriptlærdũ lydsins ꝛ
heyrdi af þm hu kristr skylldi fædazt/ Eñ
sogdu hm til Bethlehẽ i Judea/ þat s° er skri
fyrer spamanñin/ ꝛ þu Bethlehem a Juda lan
rt onguan neiñ hin minsta a medal hofdin-
Juda/ þuiat af þier mun koma Hertogi sa er
na skal yfuer folk mitt Jrael. Þa kalladi He
vitringana leyneliga til sin/ ꝛ hugarlatlig-
spurdi þa a huerniũ tima/ at stiarnan hef-
tz þm/ ꝛ visadi þm til Bethlehem ꝛ sagdi
er ꝛ spyriet iñeliga at sueininum/ ꝛ nær þier
hñ þa kuñgiorit miera þtr/ s° eg komi eirnen
bidia hñ.

Sē þꝛ høfdu nu konginū heyrt/ foru þꝛ af stad/ ⁊
helldꝛ Sia ! at ſtiarnan ſein þꝛ ſied høfdu i auſtꝛ riki gieck
ſkarq fram fyre þm/ allt þar til hun kō/ ⁊ ſtod þar vpp yf-
di uer/ Huar ſueiñiñ var/ eñ er þꝛ ſau ſtiornuna/ glod-
att duzt þꝛ/ af næſta myckla fagnadi/ ⁊ geingu i huſit
vid iñ/ ⁊ fundu þar ſueiñiñ mz Mariu modꝛ ſiñe/ fiel
Ma- lu ⁊ fram/ ⁊ tilbadu hñ/ ⁊ at opnudū ſinū fiar ſiodū
riu. opfrudu þꝛ hm̄ giafer/ gull/ reykilſe/ ⁊ mirru/ ⁊ fien
gu þa auiſan i ſuefne at þꝛ gæfi ſig eigi aptr til He-
rodem/ ⁊ foru ſo añañ veg aptr i ſitt land. *
Eñ þa þꝛ voru i burt farner. Sia ! at eingill drot-
tins vitradizt Joſeph i draume ⁊ ſagdi/ ſtatt vpp/ ⁊
tak ſueiniñ ⁊ modꝛ hans til þin/ ⁊ fly i egiptaland ⁊
vert þar allt þangat til eg ſeigi þier/ þat þat er epter
komanda at Herodis mun leita ſueinſins at fyre-
fara hm̄/ eñ hañ ſtod vpp ⁊ tok ſueiniñ ⁊ modꝛ hñs
Osee. til ſin/ vm natt/ ⁊ for i Egiptaland/ ⁊ var þar allt
xi. framyfuer liflat Herodis/ So þ vppfylltizt huat
ſagt er af drottne fyre ſpamañiñ/ ed ſeiger/ af egip-
Nu. talandi kalladi eg ſon miñ.
xiij. Þa Herodis ſa nu þ hñ var gabbadꝛ af vitrin-
gunū/ vard hañ afar reidꝛ/ ⁊ ſendi vt/ ⁊ liet drepa
øll ſueinborn til Bethlehē/ ⁊ i øllū hñ endi mor-
kū/ tuæuetꝛ ⁊ þadan af miñe epter þm tima ſem hañ
hafdi vt ſpurt af vitringunū þa vppfylldizt. Huat
ſagt er fyre Hieremia ſpamañ/ ſem ſeiger/ A hædu
hefer heyrſt kall/ myckillar kueinunar/ opſ/ ⁊ ylfbr-
n/ at Rachel græpti ſonu ſina/ ⁊ villdi eigi hugga
lata/ þuiat þ var med þm vte. *
Eñ þa Herodis var latiñ/ Sia ! at eingill drottins
birtizt Joſeph i draume a egipta landi/ ⁊ ſagdi/ ſtatt
vpp ⁊ tak ſueiniñ ⁊ modꝛ hñs til þin/ ⁊ far til Iſrael

Jardar þ þꝛ eru i heliu ſem leitudu at lifi ſuein-
ſins/Hn̄ ſtod vpp ꝛ tok ſueininn̄ ꝛ modꝛ hn̄s til ſin/
ꝛ kom til Jſraels Jardar/ en̄ þa hn̄ heyrdi þ Arche-
chilaus rikti i Judea/ i ſtadin fodur ſins Hero-
dis/ottadizt hn̄ þangat at fara/ ꝛ i draume fieck
hn̄ vnderuiſan af gudi/ ꝛ for i alfꝛ Galilea lan-
dz/kom ꝛ bygdi i þre borg ſē hiet Nadareth/S°
þ vppfylldizt huat ſagt er fyre ſpamen̄ina /at Esaie xi.
han̄ ſkylldi Naduerſkꝛ kallazt. * Judi. xiii

Þridie Capituli

En̄ a þm dogū kom Jon Baptiſta ꝛ pre-
dikadi i eydi mork Judea landz og
ſagde/Giorit Jdran þat gudz riki tekꝛ
at nalgazt/ hn̄ er ꝛeirnen Sa/af þm Luce iii.
at ſagt er fyre Eſaiā ſpaman̄/ſē ſeiger Johan̄ i.
Hropandi raudd i eydi morku/reidit til gotu drot- Esaie xl.
tins ꝛ giorit hans ſtigu rietta. Marci i.

En̄ Johan̄is hafdi klædnad af Vlfballdz
harī ꝛ olar bellti vm ſin lendar hn̄s matur voru
engeſprettꝛ ꝛ ſkogar hunang/ þa gieck ꝛ vt til hn̄s
lydꝛ hieruſalē borgar ꝛ allt Judealand/ꝛ aull vm-
liggiandi hierod Jordanar ꝛ ſkirduzt af hm̄ i
Jordan/Jatandi ſinar ſynder. *

En̄ þa hū ſa marga Phariſeis ꝛ Saduceos
koma til ſin̄ ſkirnar/ſagdi hn̄ til þra þier nodru
kyn/Huer kendi ydꝛ at flyia fyre til komandi rei-
di/af þ giorit verdugan auogyt Jdranarin̄ / ꝛ
verit ei þſſ hugar/ þ þier ſeigit mz ſialfū ydꝛ/at
Abrahā hofu vær fyre fodꝛ/ þat eg ſeigi ydꝛ/at
mattugꝛ er gud vpp at vekia Abrahās ſonu af
ſteinū þſſm/af þui at nū er auxin ſett til rotar vi-
dan̄a/ þui mun hüert þtre ſem eigi giorer godā
auogyt /af ſnidazt ꝛ i elld kaſtazt.

Eg ſkire ydr i vatne til idran̄ / en̄ ſa epter mig
☩ Geiſla daginn. kemr er mier ſterkare / huerſ ſkokladi / at eg er eigi
verdugr at bera / Hn̄ mun ſkira ydr mz heilogū
anda ⁊ elldi / Huerſ vin̄dſkupla er i hn̄ſ hēdi / ⁊ hn̄
mun hreinſa ſin̄ lafa / ⁊ hueitino ſafna i ſina korn
hlaudu / en̄ agnin̄at bren̄a i elldi oſlockuanligū.

J þan̄ tima kom Jeſus af Galilea at Jordan
til Johan̄is / at hn̄ ſkirdizt af him̄ en̄ Johan̄is
Marce i. varnadi him̄ þſſ / ⁊ ſagdi / mier er þorf at eg ſkirizt
Luce iij. af þier / ⁊ þu kemr til min / en̄ Jeſus ſuaradi ⁊ ſag
Joh. i. di. Lat nu ſo vera / þuiat ſo hæfer oſſ allt riett
læti vpp at fylla / ⁊ þa liet hn̄ þ epter hm̄ / en̄ er
Jeſus varſkirdr ſtie hn̄ Jafnſkiott vpp vr vatn
inu / ⁊ Sia / at Himnarner lukuzt vpp yfuer hm̄.
⁊ Johan̄is ſa Gudz anda ofan ſtiga ſem dufu
⁊ yfuer hn̄ koma / ⁊ Sia / at roddin af Himne
ſagdi / Þſſi er ſonr min̄ elſkuligr at huerium mier
vel þocknazt. ✱

Fiordi capitula

☩ Suñu da
in̄ fyrſtan̄ i
ruſtu.

DA var Jeſus teygdr af anda a eydi
mork / vpp a þat hn̄ freiſtadr yrdi af
dioflinū ⁊ þa hn̄ hafdi faſtat i xl da
ga ⁊ xl natta / hungradi hn̄ / ⁊ freiſtar
Marce
Lu iiij.
in̄ gieck til hn̄s ⁊ ſagdi / ef þu ert ſonr gudz / ſeig at
Deut. viij ſteinar þſſer verdi at braudū / Hn̄ ſuaradi ⁊ ſagdi /
ſkrifat er / at madurin̄ lifuer eigi af einu ſaman
braudi / Helldr af ſier hueriu ordi ſem fram gein
gr af Gudz mun̄e.

Þa tok dioflullin̄ hn̄ mz ſier i borgina helgu ⁊ ſet
te hn̄ vppa buſt muſteriſins ⁊ ſagdi til hn̄s. Ef
þu ert Gudz ſonr / fleyg þier hier ofan / þat ſkri
fat er /

þat er/at hñ mun bioda ſinū einglū vm þig/at a
hondū bęri þr þig/ſo at þu ſteytter eigi ꝼot þiñ
vid ſteine. Jeſus ſagdi aptr til hñs/ ſkriꝼat er/ Pſal. xci
at eigi ſkalltu ꝼreiſta drottiñ Gud þiñ/⁊ eñ aptr Deut. vi
ꝼlutti dioꝼulliñ hñ mz ſier vpp a oꝼr hatt ꝼiall ⁊
ſyndi hm̄ aull riki veralldar/⁊ þra dyrd/⁊ ſagdi
til hans allt þtta man eg geꝼa þier eꝼ þu ꝼellur
ꝼram ⁊ tilbidr mig/Þa ſagdi Jeſus til hñs/ꝼar
burt þu andſkoti/ þuiat ſkriꝼat er drottiñ Gud Deut. vi
þiñ ſkalltu til bidia ⁊ hm̄ einum þiona
Þa ꝼorliet dioꝼulliñ hñ/⁊ Sia at einglar komu
til hñs ⁊ þionudu hm̄ * Eñ er Jeſus heyrdi þ Jo
hañis var gripiñ/ꝼor hñ til Galilea landz ⁊ ꝼor
liet borgina Nadareth/ kom ⁊ bygdi i borgiñe
Caphernaū. Huer ed liggr vid ſiaꝼar ſidu i endi Lu. iiii
morkū Zabulons ⁊ Nepthalins/ſo at þ vppꝼyll Joh. ii
dizt/huat ſagt er ꝼyre Eſaiā ſpamañ ſem ſeiger Eſa. ix
Landit Zabulon/Landit Nepthalim vid ſiaꝼar
gotu hinu megiñ Iordanar/⁊ Galilea hiñar Hei
dnu þiodar. Lydr ſa er ſat i myrkrunū hñ ſa lioſ
mikit ⁊ þr sē ſatu i þre bygd ⁊ daudans ſkugga
þm̄ er nu lioſ vpprunñit/ þadan i ꝼra tok Jeſus til
at predika/ ⁊ ſeigia giorit Jdran/ þt Himna riki
tekr at nalgazt

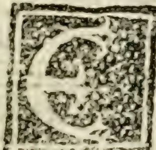
Eñ * er Jeſus gieck med ſionū i Galilea leit hñ Andres m
two brędr/Symon ſa er kalladizt Petrus ⁊ An
dream brodr hñs/huerier ed voru at varpa neti Mat. i
i ſioin þat þr voru ꝼiſki meñ/⁊ hñ ſagdi til þra
ꝼylgit mier epter ⁊ mun eg giora ydr at ꝼiſkorum
maña/eñ þr ꝼorlietu/Jaꝼnſnart netin ⁊ ꝼylgdu
hm̄ epter *

Og er hñ gieck ꝼram leingra burt þadan ſa

hn̄ two adra brædr/ Jacob ſon Zebedei ꝛ Johan
nem brodr hn̄s vera a ſkipi med fedr ſinū Zebe
deo/ net ſin at bæta ꝛ hn̄ kalladi þa/ en̄ þr forlie
tu ſtragx ſkipit ꝛ faudr ſin̄/ ꝛ fylgdu hm̄ epter.
Jeſus for ꝛ vm allt Galileā ken̄andi i þra ſā
kundu huſū ꝛ predikadi Euangeliū rikiſins ꝛ læk
nadi aull ſottar ferli ꝛ aull kranckdæmi med fol
kino/ ꝛ hn̄s ryckti barſt vt vm allt Syriam/ ꝛ þr
færdu hm̄ alla þa sē krenkter voru af margviſ
ligū ſottar ferlū ꝛ i ymiſligū piſlū hōdlader/ ꝛ þa
er diofulhofdu tungla mein/ eda ickt ſiucker vo
ru/ ꝛ hn̄ læknadi þa alla ꝛ margt folk fylgdi hm̄
epter vt Galilea/ ꝛ vr þm̄ tiu borgū/ ꝛ af Jeru
ſalē ꝛ Judea ꝛ af þm̄ hierodū er voru hinu mei
gin̄ Jordanar

Fimte Cap

℟ Allra hei
igra meſſu
ꝛ s° piſlar
vorta
Lu. vi

n̄ Ner Jeſus sa folkit giack hn̄ vpp a
fiallit ꝛ þa han̄ ſetti ſig nidr geingu
hn̄s læriſuein̄ til hn̄s hn̄ lauk ſin̄ mun̄
vpp ꝛ tok at ken̄a þm̄ ꝛ ſagdi/ Sæler
eru þr ſē andliga eru volader þt þra
er himna riki/ Sæler eru þr ſem harma þat þr
muna huggader verda/ Sæler eru hogværir/
þat þr munu Jardriki erfa/ Sæler eru þr/ ſem
hungra ꝛ þyrſta epter riettlætino/ þuiat þr ſku
lu ſadder verda/ Sæler eru miſkunſamer/ þat
þr munu miſkun̄ hliota/ Sæler eru hrein hiarta
der/ þat þr munu gud ſia/ Sæler eru þr/ ſem
fridin̄ giora/ þuiat þr munu gudz ſyner kalla
der verda. Sæler eru þr ſem fyrer riettlætiſins/
ſaker of ſokter verda/ þuiat þra er himna riki/
Sæler eru þier/ nær ed lydrin̄/ formæler ydr/ ꝛ
of ſokn veiter/ ꝛ talar i giegn ydr alla vondſku

fyre

fyrer minar saker/ þa liugandi/ fagni þier ⁊ verit
glader þuiat ydar verd kaup eru myckel a him-
nū/ þuiat s° hafa þr of sokt spamēnina þa er fy
re ydr voru ✱

Þier erut Sallt Jardar nu ef salltid dey-
fizt i huerlu verdr þa salltad/ þa duger þ til ein
skis meir/ nema at þ verdr vt snarat s° þ sie fot
trodit af mīm Þier erut lios veralldar/su borg sē Mar. ix
a fiallino er sett fær eigi folgizt/⁊ eigi tendra þr
liosit ⁊ setie/ þ vnder mæleaskt/ helldr yfuer lios Mar. iiii
halldin̄/s° at þ lysi ollm̄ þm sem i husino eru/li Lu. viii
ka skal yduart lios lysa fyre mōm/ s° at þr siae ⁊ ix
ydar goduerck/ ⁊ dyrcki faudr ydarn a himnū.

Þier skulut eigi meina at eg sie komin̄ laugma
lit edr spamēnina vpp at leysa/eg em eigi komin̄
at leysa/helldr vpp at fylla/ þt eg seigi ydr fyre
san̄ þangat til himin̄ ⁊ Jord forgeingr mun eigi
hin̄ minzti bokstafr edr titil af logmalino for-
gangr þar til/at allt þtta skiedur

Þui huer hn̄ vppleyser eitt af þsim minztu
bodordū/ ⁊ ken̄er þ lydnum s°/ sa mun kallazt
minstr i Himna riki/en̄ huer þ giorer ⁊ ken̄er/ hn̄
mun myckell kallazt i Himna rike.

Þat ✠eg seigi ydr nema s° sie at ydart riett ✠ Þn̄ siet
læti sie betra/en̄ hin̄a skriptlærdu ⁊ Phariseis/ þa ta iun̄u
mūnu þier eigi in̄ ganga i himna riki

Þier hafit heyrt huat sagt er til in̄a gomlu/ Exo. xx
þu skalt eigi man̄ vega/en̄ huer ed man̄ vegr/hn̄ Le. xxiiii
verdr doms sekr/en̄ eg seigi ydr/ huer ed reidizt
brodr sinū/at hn̄ verdr dōs sekr/en̄ huer sem til
brodr sins seiger ✢ Racha/ hn̄ verdr radz sekr/en̄
huer ed seiger/ þu afglape/hn̄ verdr sekr heluitis
ellds.

✠ (Racha) er ꝥ snorgl e
dr reide kry
ntr huer at i
uerckunū he
rizt ⁊ ꝥ teik
ar aull reid
maurck

Fyre þui/ nær þu opprar þina gafu a alltarit
⁊ þier kemr þar til hugar ꝥ broder þiñ hafi noc
kut a moti þier/ þa lattu þar þina gafu fyre al
tarino ⁊ gack adr at sætta þig vid brodr þiñ/ ⁊ kō
þa at oppra þina gafu *
Vertu snarliga sam þyckr þinū motstodu mañi/
a medan þu ert eñ a vegie mz hm̄/ s° at eigi selie
þig þiñ motstodu madr domaranū/ ⁊ domariñ
selie þig þienaranū/ ⁊ verder þu i dyppliztsu ka
stadr/ at soñu seigi eg þier/ at þu munt eigi þad
dan vt fara r þar til þu borgar hiñ sidasta pening
Þier hafit ⁊ heyrt ꝥ sagt er til hiña gomlu/ þu
skalt eigi hordom drygia/ eñ eg seigi ydr/ at huer
hñ litr konu til at girnazt hñar/ sa hefer þegar
drygt hor med hñe i sinu hiarta

✠ skipp þui vt
andliga vt
t kippa eda
ita er hier
odit þat er
ær ed hug
rins fysne
eydizt i hia
ano ⁊ af
afin verdr

Þui ef þitt hægra auga hneyckslar þig/ þa ✠
kipp þui vt/ ⁊ kek ꝥ fra þier/ þui at skarra er þi
er at eiñ þiña lima farizt/ helldr eñ allr þiñ lika
me kastizt i heluitzskan elld/ ⁊ ef þin hægra
hōd hun hneyckslar þig/ þa snid hña af ⁊ kek fra
þier/ þui at skarra er þier at eiñ þiña lima torty
nizt eñ at allr likame þiñ fari i heluitzkan elld
S° er ⁊ eñ sagt/ at huer hñ skilr sig vid sina
eigin konu/ sa skuli gefa heñe skilnadar skra/ eñ
eg seigi ydr/ huer hañ forlætr sina eigin konu (at
vndan tekiñe/ horunar sok) sa giorir ꝥ at hun ver
dr hordoms kona/ ⁊ huer ed fastnar þa sem fra
mañe er skiliñ/ Sa dryger hor
Þier hafit eñ framar heyrt huat sagt er til hi
ña gomlu/ at eigi skulir þu rangt sueria/ ⁊ þu
skallt gudi þin særi lúka/ eñ eg seigi ydr at þier
skulut olldungis ecki sueria/ huorki vid himiñ
þuiat

þuiat hn̄ er gudz ſæti/eigi helldr vid iord þuiat
hun er ſkaut hn̄s fota/eigi vid Jeru ſalem þuiat
hun er borg hins mycka konūgſ/ þu ſkallt ⁊ eigi
ſueria vid hofut þitt ꝥ þu formatt eigi at giora
eitt hær huitt edr ſuart/ þui ſie ydar ræda Ja Ja
nei/nei/eñ huat frā yfer ꝥ er/ þa er af hinu vōda

Þier hafit ⁊ heyrt huat ſagt er/auga fyre au-
ga/taun̄ fyre taun̄/eñ eg ſeige ydr/at þier ſkulut ei-
gi briotazt i giegn illu/helldr ef nockr ſlær þig a þi-
na hægri kin̄/ þa biod hm̄ hina adra ⁊ þm ſē vid
þig vill laug ſkreyta/ ⁊ þin̄ kyrtil af þier hafa þa
lat hm̄ ⁊ þin̄ motul lauſan̄ ⁊ huer þig neyder vm
mila eina þa gack mz hm̄ ⁊ twær adrar gef ⁊ þm Leui. xiiii
er þig bidr/ ⁊ vert eigi af vndin̄ þeim er af þier Deut.xix
vill lan taka Lu.vi

Þier hafit heyrt at ſagt er/elſka ſkalltu naūga
þin̄ ⁊ o vin þin̄ at hatre hafa/eñ eg ſeigi ydr elſki
þier o vine ydra blezit þa er ydr bolua/giorit þm̄
gott ſē ydr hata/ ⁊ bidiet fyre þm er ydr laſta/ ⁊
offockn veita/ſo at þier ſieut ſyner fodrs ydvars
þiſſa hinū er huer ſina ſol lætr vpp gāga yfer vō-
da ⁊ yfuer goda/ ⁊ rigna lætr yfuer riettlata ⁊ rāg
lata/ þui ef þier elſkit þa ſē ydr elſka/huert verd
kaup hafi þier fyre ꝥ/ giora ꝥ eigi lika toll heim-
tu men̄/ ⁊ þo þier latid kært at eins vid brædr ydra
huat giore þier þm meira/giora þtta ⁊ eigi lika hi-
ner heidnu/fyre þui verit algiorder/ſo ſem ydar
himneſkr fader er algiordr

Siette capit

Gætid at/ þat eigi giori þier ydrar olmu- Mat.xiiii
ſur fyre miōm ſo at þier ſiaezt af þm
an̄ars hafi þier eckert verdkauphia yd-
rā faudr ſē a hinū er þui nær þu gefr

olmuſu ſkallt þu eigi ludr þeyta lata fyrer þier/
so ſem hræſnarar giora i radhuſum ⁊ a ſtrætum
so at þr heidriȝt af mōm Sañliga ſeigi eg ydr
at þr hafa ſin laun vt tekiñ/ eñ nær þu gefr ol-
muſu/ þa lat þina vinſtri hond eigi vita huat hin
hægre giorer/ so at þin olmuſa ſie i leyne/ ⁊ fader
þiñ ſa er i leynū ſier/ gialldi þier opinſkatt aptr

Og nær þu bidr/ ſkalt þu eigi vera so sē hræ-
ſnarar/ Hueriū kært er at ſtanda ⁊ bidiaȝt fyrer
i ſamkundu huſum ⁊ a gatna hornū/ so at þr ſie-
aeȝt af mōm/ Sañliga ſeigi eg ydr at þr hafa ſin
laun vt tekin/ eñ nær þu bidȝt fyrer gack iñ i þiñ
ſuefn kofa ⁊ at lucktū þinū dyrū/ bid þu fodr
þiñ ſem i leynū er/ ⁊ fader þiñ Sa i leyne ſier/
mun þier þ opinſkarliga aptur gialda

Og nær þier bidiet/ ſkulu þier eigi fiolmalu-
ger vera/ so ſem Heidingiar giora/ þat þr meina
at af ſiñe fiolmælgi munu þr heyrder verda/ fy
re þ ſkulu þier eigi þm likiaȝt/ þat fader ydar
veit huers ydr er þaurf adr/ eñ þier bidiet hñ/
af þui ſkulu þier svo bidia.

Matt xiii Fader vor Sa þu ert a himnū/ Helgiȝe nafn
þitt/ til kome þitt riki verdi þiñ vilie so a Jordu
ſem a himne/ gef oſſ i dag vort dagligt brand/ ⁊
fyrelat oſſ vorar ſkullder/ so ſem vier fyrelatum
vorū ſkulldu nautū/ ⁊ iñ leid oſſ eigi i freiſtne hell
dr frelſa þu oſſ af illu/ þat þitt er rikit/ mattr ⁊
dyrd vm allder allda amen/ Þuiat ef þier fyrer
latid mōm ſinar af giorder/ þa mun ydar him-
neſkr fader fyre lata ydr ⁊ ydar brot/ eñ ef þier
fyrer latid eigi mōm ſinar miſgiorder þa mun yd
ar fader ⁊ eigi fyre gefa ydr ydrar ſynder

Nær ⁊ þier faſtid ſkulu þier eigi vera so sē

kamleiter hræsnarar/ þt þr syrta sina asianu/ s°
at skine fyre mōm þ þr faste/ Sañliga seigi eg
ydr/ at þr hafa vt tekit sin laun/ eñ nær þu fas⸗
tar smyr hofut þitt/ ⁊ þwo þitt andlit/ s° at eigi
skine fyre mōm þ þu faster/ helldr fyrer faudr
þinū sem er i leyne ⁊ fader þiñ sa et i leyñū sier
hñ mun þier þ opinskartt aptr gialda

Eigi skulu þier fiar siodū safna a iordu/ huar
þm maa molr ⁊ ryd granda/ ⁊ huar ed þiofar
megu epter grafa ⁊ stela/ Helldr safnit ydr fiar
siodum a himne/ huar ed huorki ma molr nie ryd
granda/ ⁊ huar þiofar fa eigi stolit nie epter gra
fit þt huar ydar siodr er þar er ydvartt hiarta ✱

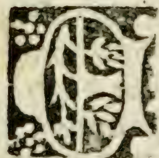
Lios þins likama er þitt auga/ ⁊ ef auga þitt
er einfallt/ þa er allr likami þiñ skær/ eñ ef auga
þitt er skalckt/ þa er allr likami þiñ myrkr/ þui ef
þ lios sem at er i þier/ er myrkr/ Hue myckell mu⸗
nu þa myrckrin sialf

Eingen ✱ kañ tueimr herrū i señ at þiona/ añat ✱ þñ xv sun
huort hñ af ræker/ þñ eina eda elskar hñ/ añan nu dag
elligar hañ þydizt þañ eina/ ⁊ forlitr hiñ añan/
þier getid eigi gudi þionat/ ⁊ hinū Mammon/ Lu. xi
Fyre þui seigi eg ydr verit eigi hrygguer fyre
ydru lifi huat þier skulut eta edr drecka/ ⁊ eigi Lu, xii ⁊ xvi
fyre ydrū likama/ hueriu hñ skal klædazt/ er eigi
lifit meir eñ fædan/ ⁊ likamiñ meir eñ klædin/
Siait fugla himins/ þr ed huorki Sa nie vpp
skera/ ⁊ eigi safna þr i korn hlaudr/ ⁊ ydar him
neskr fader hañ fæder þa eru þier eigi mycklu
framar eñ þr eda huer ydar getr aukit med siñe
a hyggiu alin eina at leingd siñe
Og huar fyrer eru þier hugsiukir fyre klædna⸗
dinū

þinū hyggit at akrsins liliu grausū huernen þær
vagra þau viña huorki nie spinna/ eñ eg seigi yðr
ꝥ Salamon i allri siñ dyrd var eigi s° skrydr
s° sem eitt af þm/ þuiat ef Gud/ skryder svo
grasit ꝥ i dag er a akre ꝛ a morgun verdr i ofn-
kastad/ skylldi hñ eigi myklu framar vid ydr
giora/ o þier litil truader

Fyrer þui skulu þier ecki hrygguer vera ꝛ
seigia/ huat munu vær eta/ eda huat munu vier
drecka/ eda hueriu munu vier klædazt/ þat epter
þessu ollu sæker heidin þiod ꝛ ydar himneskr fa-
der veit at þier þurfit allz þessa vid/ fyrer þui
leitid fyrst gudz rikis ꝛ hñs riettlætis/ ꝛ mū ydr
allt ꝥtta til leggiazt/ ꝛ fyrer þui skulu þier eigi
auñ ala añars morguns/ af þui at morgun da-
gr mun kuidu fyrer sialfum sier bera/ huerium
deigi nægir sin o værd

Siounda Capitule

Jgi skulu þier dæma/ s° at þier ver-
dit eigi dæmder/ þuiat med huerium
domi þier dæmit/ munu þier dæmder
verda/ ꝛ med huerri mælingu þier mæ-
lit/ mun ydr endr mællt verda/ eñ huad sier þu
Lu.viii augn i auga brodr þins/ ꝛ at þm̄ vagli sem er i
sialfs þins auga gaiz þu ecki/ eda huernen dir-
first þu at seigia brodr þinum/ broder leyf at eg
dragi vt augnina af auga þino/ ꝛ Sia ? at vagl
er þo i sialfs þins auga/ þu hræsnare/ drag
fyrst vt vagliñ af þinu auga/ ꝛ gef þa gætr at/
at þu faer vt dregit augnina af þins broduꝛs
auga

Eigi skulu þier gefa hundum huat heilagt er

ꝛ va

Gud ſpioll

⁊ varpit eigi helldꝛ perlū ydar fyrer ſvin / s° at
eigi trodi þau þær med fotum ſier/⁊ at ſnuizt
þau/⁊ ydꝛ i ſundꝛ ſlite.

Bidiet ⁊ mun ydꝛ gefazt/Leitid ⁊ munu þier
finna/ Knyit a ⁊ mun fyrer ydꝛ vpplokit/ þuiat
huer ed bidꝛ/hañ audlazt/ Huer ed leit᷑ hañ/fin
nur/ ⁊ fyrer þm ed a knyꝛ mun vpplokit / eda
huer er þañ mañ af ydꝛ ſa/ef ſoñiñ bidꝛ hñ vm Luce xi.
braud/at hñ biodi hm̄ ſtein/ellig᷑ ef hñ bidꝛ vm Jac' i.
fiſk/ at hñ biodi hm̄ þa hoggorm/ þui ef þier Deut, iiij
ſem þo eru vonder/kuñit at gefa god᷑ giafer ſo
num yd᷑ /micklu meiꝛ mun yd᷑ fader ſa a Him
num er gefa þm gott er hñ bidia. Þui allt huat
þier viliet/meñirner giori ydꝛ/ ꝥ ſkulu þier ⁊ þm Luce vi.
giora/þuiat ꝥta er logmalit ⁊ ſpameñirner.

Gangit iñ vm hid þrongua hlid/þuiat ꝥ hlid
er vitt ⁊ ſa vegꝛ er breidꝛ ſem leider til fortaup
unar ⁊ þꝛ eru marger ſem a hm̄ reika/⁊ ꝥ port er
þraungt ⁊ ſa vegꝛ er mioꝛ ſem til lifs leider/⁊ þa
[illegible] faer er hñ rata.

Vacktid ydꝛ fyrer fals ſpamoñi/ ſem til y R Þñ viij
dar koma i klædū ſaudaña/ eñ iñra eru þꝛ glef Suñu dag
ſondi varg᷑. af auogytū þꝛa meigi þier þa ken
na/ verda nockut vinber ſamen leſin af þyrnum Marce vij
elligar fikiur af þiſtlum/s° man huert gott tre Luce xij.
giora godan auogyt/eñ huert vondt tre vondan
auogyt/ gott tre getꝛ eigi fært vondan auogyt/ ⁊
eigi helldꝛ getꝛ vondt tre fert godan auogyt/ ⁊ Luce vi.
huert ꝥ tre ſem eigi færir godan auogyt mun af
hogguit verda ⁊ i elld kaſtazt/fyre þui meigi þi
er af þꝛa auogytū þa kenna.

Þꝛ munu [illegible] aller ſem til min ſeigia/ Herra/

Herra/inganga i gudz riki/Helldr þr sē giora vi
lia mins hiñeska fodrs/marger munu til min seí
gia a þm degi. Herra/Herra/hofu vier eigi spad i
þinu nafni/hofu vær ⁊ eigi i þinu nafni dio fla
vt rekit/⁊ i þinu nafni giordu vær morg krapta
Psalm. vi verck/⁊ eg mun þa Jata þm/at alldre þeckta eg
ydr farit fra mier aller illgiordar meñ. *

Fyrer þ huer hñ heyrer þssi min ord ⁊ giorir
þau/ þañ mun eg likia þm vitrū mañe sem byg
di vpp sitt hus yfuer hellū stein/⁊ er hrid vidri
giordi ⁊ vazt flodit kom/⁊ vindar blesu ⁊ dundu
at husino/⁊ husit fiell eigi at helldr/ þuiat þ var
grunduallat yfuer hellunar ⁊ huer hñ heyrer þssi
min ord/⁊ giorer þau eigi. Hñ er likr þm fauisa
mañe sem vpp bygdi sitt hus a sande/⁊ er þeyst
dauggl giordi ⁊ vatzflod kom ⁊ vindarblesu ⁊
dundu at þui husi ⁊ þ hrapadi ⁊ þss hrapan
vard myckel.

Og þ skiedi/ þa Jesus hafdi lycktat þssa sina
rædu/at folkino ægdi hans Keñing/ þuiat hñs
predickan var voll dug/⁊ eigi likasem hiña skrip
lærdra ⁊ Phariseis.

viij capitule.

Ephī añan Zeiñu dag

Eñ * er Jesus gieck ofan af fiallino fyl
gdi hm̄ margt folk epter/⁊ Sia þ at likþra
madr kom / til bad hñ ⁊ sagdi. Herra/ ef
Mar. i Luce v. þu villt getr þu mig hreinsat. ⁊ Jesus vt rietti
hondina/ snart hañ/⁊ sagdi/eg vil/vert hreiñ/⁊
iafn snart vard hñs likþra hrein ⁊ Jesus sagdi
til hans. Sia til/at þu seiger þ eigi neinū. Hell
dr far þu ⁊ syn þig keñemañinū/ ⁊ offra þina
gafu

gapu/ þa er Moyses baud/til vitnisburdar þy- Le[...]
rer þm. *
Eñ þa Jesus gieck iñ i Capernaũ/kom til hñs hũd
radz hofdinge nockr/bidiandi hñ ⁊ sagdi / Herra
þion miñ liggr kueisu siukr heima ⁊ kuelzt þungli Luce vij
ga/Jesus sagdi til hñs/ eg vil koma ⁊ lækna hñ.
Hofdingiñ Suaradi ⁊ sagdi/Lauardr eg ein eigi
verdugr at þu ganger iñ vnder mitt þak/helldr
seig þu eitt ord ⁊ mun miñ þion heilbrigdr verda/
þat eg em madr hofdingia skapnum vnder ge-
fiñ/hafandi/vnd^r mier Hernadarsueina ⁊ nær
eg seigi þssim/far/fer hñ/ ⁊ odrũ kom þu/ ⁊ hañ
kemr/ ⁊ þræli minũ gior þtta/ ⁊ hñ giorer þ/eñ þa
Jesus heyrdi þ vndradizt hañ/ ⁊ sagdi til þra er
hm̃ epter fylgdu/Sañliga seige eg ydr /at slika
tru hefi eg eigi fundit i Jrael /eñ eg seigi ydr/ þ
marger munu koma af austri ⁊ af vestri/ ⁊ sitia
med Abraham/Ysaac/ ⁊ Jacob i Himna riki/eñ
rikisins syner/verda vt rekner i ẏztu myrkr/ þar
em vera mun op ⁊ taña gnistran/ ⁊ Jesus sag-
di til hofdingians / gack hedan/verdi þier epter
þui þu truder / ⁊ hans þion vard heill a þri
sinu stundu. *
Og þa Jesus kom i hus petrs/leit hñ/at me- Mar. i
dr konu hñs/La/halldin i kaulldu/hañ tok vm Luce iiij
hond heñar / ⁊ kalldan forliet Hana/hun stod Jsaie viij.
op ⁊ þionadi hm̃.

Ed

Marci i. Eñ er kuellda tok færdu þeir marga diofful o[...]
Esaie liii. til hans ⁊ hñ rak andana vt med ordinu ⁊ lækn[...]
di þa alla er krancker voru / so at vppfylldiz[...]
huat sagt er fyre Esaiam spamañ / Hñ hef[ur] vo[...]
meinlæti vppa sig tekit ⁊ vorar sotter hefer h[...]
borit. *

Eñ Jesus leit margt folk kring vm sig / bau[...]
hñ sinũ lærisueinum / at þeir færi yfuer vm hin[...]
meigen þess siafuar Sie / ⁊ einn skriflærdr giec[...]
at / ⁊ sagdi til hans Meistare / eg vil fylgia þie[...]
huert þu fer / Jesus sagdi til hans / Refar haf[...]
holur ⁊ fuglar loptzins hreidur / eñ manzins so[...]
hefer eigi huar hñ sitt hofut at hneigi / Eñ aña[...]
af hñs lærisueinũ sagdi til hans / Lauardr / lof[...]
mier fyrst at fara ⁊ greptra faudr miñ / Jesus
sagdi til hans / fylg þu mier epter / ⁊ lat þa
daudu greptra sina hina daudu.

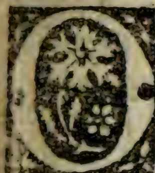
Og er * hñ stie a skip / fylgdu hñs læsuein[ar]
* Predic. hm̃ epter / ⁊ Sia at myckill okyrleike giordizt i s[...]
Sunnudag nũ / so at skipit huldizt bylgiũ / eñ hñ suaf / ⁊ han[s]
lærisuein[ar] giengu at hm̃ / ⁊ vocktu hñ vpp / ⁊ so[g-]
du / Herra / hialpa þu oss / vær forgongum / Hu[...]
hrædizt þier / litil truader / hñ reis þa vpp / ⁊ has[t-]
di a vindiñ ⁊ sioiñ / ⁊ þa vard logn myckit / eñ m[...]
nitner vndrudut ⁊ sogdu. Huilikr er þessi / þui[...]
vindr ⁊ sior eru hm̃ hlydner. *

Marc. Og er Jesus kom yfuer vm sioiñ i bygd[...]
Luce viij. Gergeseni maña / hlupu tueir diofful oder i mot[...]
hm̃ komandi vr leidum fram lidiña / þeir ed mio[g]
voru olmer / So at eingeñ matti vm þañ veg f[a-]
ra / ⁊ Sia at þeir kalludu ⁊ sogdu / Huat hof[...]
vær mz þig / þu Jes[us] Gudz sonr / komtu hingat [...]

kuelia oſſ adr time er til/eñ þ var lāgt i burt ꝼra
þm̄/hiord margra ſuina i gæſlu/dioꝼlarner ba-
du hñ ⁊ ſogdu/eꝼ þu reki oſſ vt hedan/þa leyꝼ oſſ
at ꝼara i ſuina hiordina ⁊ hñ ſagdi til þra/ ꝼare
þier/eñ þr ꝼoru vt ⁊ hlupu i Suinin/⁊ Sia ! at
aull ſuina hiordin ꝼleygdi ſier med auſ myckille
i ſiotñ ⁊ þau dreckturt i vatninu. Eñ hirdarner
ꝼlydu ⁊ komu i borgina/ kuñgiordu allt þtta/⁊
huat þm dioꝼulodū haꝼdi veirt ⁊ Sia ! at allr
borgar mugr gieck vt i mot Jeſu ⁊ er þr Sau hñ
badu þr hñ burt ꝼara aꝼ ſinū landa merckiū.

Niundi capitule

✠ Þn̄ rix ſuñu dag

G er Jeſus ſtie a ſkip/ ꝼor hñ yꝼuer
vm aptr/⁊ kom i ſina borg/⁊ Sia ! at
þr ꝼærdu til hans Jcktſiukan mañ/ Mar. ij
ſa er i ſæng la/ eñ ſem Jeſus leit þra Luce v
tru /ſagdi hñ til hiñs icktſiuka/ þinar
ſynder eru þier ꝼyre geꝼnar/ ⁊ Sia ! at nockrer
aꝼ ſkriptlærdum ſogdu med ſialꝼum ſier þſſi
gud laſtar/ ⁊ ſem Jeſus ſa þra hugſaner/ ſag
di hñ/huar ꝼyre hugſe þier ſo vondt i ydrū hiort
um/Huort er audvelldara at ſeigia/ þier eru þi-
nar ſynder ꝼyrer geꝼn eda at ſeigia ſtatt vpp ⁊
gack/ eñ ſo at þier vitid/ þr manzins ſon heꝼer
mackt a Jordu ſynder at ꝼyrer geꝼa/þa ſagdi hñ
til hins icktſiuka/ ſtatt vpp/tak ſæng þina/⁊ gack
i þitt huſ/ ⁊ hñ ſtod vpp ⁊ ꝼor i ſitt huſ/ eñ þa
ꝼolkit ſa þtta vndradiz t þ ⁊ priſadi Gud/Sa er
þuilika mackt haꝼdi mōm geꝼit. ✱

Og er Jeſus gieck þadan/ſa hñ mañ ſitia i toll
budiñe Mattheū at naꝼne ⁊ ſagdi til hñſ/ꝼylg þu

Mar. ij. mier/ ꝛ hn̄ ſtod vpp ꝛ fylgdi hm̄ epter ꝛ þſkiedi
Luce v er hn̄ ſat til bordz i huſino/ Sia? At marger toll-
heimtu meñ/ ꝛ ber ſyndarar komu ꝛ ſettu ſig til
bordz med Jeſu ꝛ hn̄s læriſueinū/ ꝛ er Phareſei
ſau þ/ ſogdu þr til hn̄s læriſueina/ þui etr ydar
Meiſtare med tollheimtorū ꝛ glæpa mōm/ eñ þa
Jeſus heyrdi þ ſagdi hn̄ til þra/ megendr hafa
Oſee vi. eigi læknarans þaurf/ helldr þr ſem vanmegna
eru/ eñ fari þier ꝛ nemit huat þ er (at miſkuñ he-
fe eg þocknan ꝛ eigi at offre) þuiat eigi kom eg
at kalla riettlata/ helldr ſynduga til idranar. *
Mar. ii Þa geingu Johñis læriſueinar til hn̄s/ ꝛ ſog-
Luce v du/ Huar fyrer foſtu vier ꝛ phariſei s° tidū/
eñ þiner læriſueinar faſta eigi. Jeſus ſagdi til
þra/ eigi mega brudguma bornin þuingan lida
s° leinge ſem brudgumiñ er med þm/ eñ þr dag-
munu koma/ ed brudgumiñ mun fra þm takaz/
ꝛ þa munu þr faſta. Eingeñ ſetr bot af nyu klædi
a gamallt fat/ þui at botiñ glidnar fra fatino
aptr/ ꝛ verda s° ſlitin verre/ ꝛ eigi lata þr nytt vin
i forna ledr belge/ añars ſpreingiaz belgerner/ ꝛ vi-
nit ſpilliz ꝛ belgerner fordiarfaz. Helldr lata þr
nytt vin i nyia belge ꝛ verde s° bædi ſamt for-
uarat.
Þā xxiiij. Og ſem * hn̄ var þtta at tala vid þa/ Sia? at
... dag/ foringe nockr gieck at ꝛ kraup fyre hm̄ nidr/ ꝛ ſag-
Mar. vi di/ Herra/ dotter min er ny ſalut/ þ kom ꝛ legg þi-
Luce viii na hond yfuer hana/ ꝛ mun hun lifna/ Jeſus
ſtod vpp/ ꝛ fylgdi hm̄ epter/ ꝛ s° hans læriſuei-
nar/ ꝛ Sia? at kona/ huer ed i tolf ar hafdi
blodfall haft/ gieck a bak til vid hañ/ ꝛ ſnerti
falld hn̄s klæda/ þuiat hun ſagdi med ſialfre

ſier

flet/ef eg mætta at eins snerta hꝰs klædnad mun
da eg heil verda/ eñ Jesus snerizt vid/ leit a ha-
na ⁊ sagdi/ vert glaud dotter þin trua gioꝛdi þig
holpna ⁊ konan vard heil a þri somu stundu.

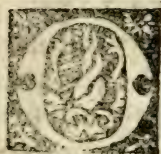
Og er Jesus kom i foringians hus/ ⁊ Saa
spilmennina ⁊ yf folksins sagdi hñ til þra/ farit
fra! þuiat stulkan er eigi daud/ helldꝛ sefꝛ hũ ⁊
þꝛ darudu hñ/ eñ er folkit var vt drifit/ gieck hñ
þ iñ/ ⁊ greip vm hond hñar/ ⁊ stulkan stod vpp
⁊ þtta ryckti barst vt vm allt ꝥ sama land./*

Og er Jesns gieck burt þadan/ fylgdu hm̃
epter tueir meñ blinder/ þꝛ ed kolludu ⁊ sogdu
O þv sonꝛ Dauidz miskuña oss/ eñ er hñ kom iñ
i husit geingu hiner blindu til hñs/ Jesus sagdi
til þra/ trui þier at eg kuñe at giora ydꝛ þtta/ þꝛ
sogdu til hñs/ atuisu lauardꝛ/ þa snart hñ þꝛa au
gu ⁊ sagdi/ verdi ydꝛ epter tru yckari/ ⁊ þra augu
lukuzt vpp/ ⁊ Jesus ognadi þm ⁊ sagdi/ Siaet
til/ at ꝥ viti eigi nockꝛ/ eñ er þꝛ geingu burt þadan
baru þꝛ hans ryckti vt vm allt ꝥ land. Mat. viii.

Eñ þa þsser voru vt geingner Sia! hofdu Luce xi.
þꝛ til hans þañ mañ sem dumbi var ⁊ diofful
ødi/ ⁊ at vt recknũ diofflinũ taladi hiñ mallausi/
⁊ folkit vndꝛadizt ꝥ/ ⁊ sagdi alldre hefer slickt
sied verit i Jsrael/ eñ pharisei toku at seigia ꝥ hñ
ræki diofful vt fyre diofla hofdingiañ.
Og Jes⁹ gieck vm kring i ollũ borgũ ⁊ kauptunũ/
keñandi i þra ⁊ sãkundu husũ predikadi euangeliũ
C ij rikisins

rikisins/⁊ læknadi allar sotter ⁊ aull kranckdæmi
med folkino ⁊ er hñ leit folkit/ sa hñ aumr a þui
þuiat þr voru hungr morda vordner ⁊ tuistra-
der/sē þr sauder er onguañ hirdi hafa/ Hñ sagdi
þa til siña lærisueina/at soñu er kornskeran myc
kel/eñ verckmeñirner faer/ fyrer þui bidiet Her-
ran korn skeruñar/ at hañ sendi verckmeñ i sina
kornskeru.

Tiunde capitule

OG hñ kalladi tolf sina lærisueina til
sin ⁊ gaf þm mackt yfuer o hreinaan
da at þr ræki þa vt/ ⁊ at þr læknudu
allz kyns sotter/⁊ aull meinlæti.

Eñ þra tolf postulaña nofn eru þssi/ fyrstr
er Symon. Sa er kalladizt Petr⁹/⁊ Andreas bro
der hñs/Jacob son Zebedei/ ⁊ Johañis hñs bro
der/Phillippus/⁊ Bartolome⁹/Thomas/⁊ Mat-
theus tollheimtare/⁊ Jacob alphei son/ Lebbeus
er at vidr nefne hiet Tadde⁹ Symon cananeus
⁊ Judas scarioth/sa er for ried hñ.

ebbeus er
Judas/hiñ
lage.

Þssa tolf vt sendi Jesus Biodandi þm/⁊ sag-
di/farit eigi a gautu Heidiñar þiodar ⁊ gangit ei
gi iñ i borger samuerskra maña. Helldr gangit
til þra fortapadra sauda af husi Jraels/eñ far-
rit vr predikit/⁊ seigit ꝥ hiña riki tekr at nalgazt/
Læknit siuka/hreinsit likþraa/ vppuekit dauda/
vt rekit diofla/fyre eckert hafi þier ꝥ feingit/ge
fit ꝥ ⁊/ vt fyrer eckert/þier skulut eigi eignazt
gull edr silfr nie peninga hafa i lindū ydar nie
tasku til vegar/ ⁊ eigi tuo kyrtla eingin skoklædi/
aunguan staf/ þuiat verdr er verckmadurinñ sin-
nar fædu.

Eñ

Eñ i hůeria borg edꝛ kauptum þier iñgangit/
ſpyriet at huer i hñc verdugr ſie/ ⁊ þ˅ hia þm ſa‑
ma blifit/ þar til þier farit burtu þadan.
Eñ nær þier iñ gangit i huſit heilſit þui/ ⁊ ef þ Luce x
ſama huſ er þſſ verdugt/mun yd˅ fridꝛ koma y‑
fuer þ/eñ ef þer þſſ eigi verdugt mun ydar fridꝛ
/ til ydꝛ aftꝛ huerfa.
Og huer hñ medtekꝛ ydꝛ eigi/ ⁊ eigi heyrer yd‑
uare rædu/gangit vt af þui huſi eda borg/ ⁊ hriſ
tid duftid af fotũ ydrum. Sañliga ſeige eg ydꝛ
at bæriligra mun verda landino Sodome ⁊ Go‑
morꝛe a doms deige/helldꝛ eñ þꝛi ſomo borg.
Siaet Eg ſendi ydꝛ s° ſem ſaudi i millum
varga/ fyrer þui verit forſialer s° ſem hoggor‑
mar ⁊ einfallder/ſem dufꝛ/eñ varit ydꝛ vid þm
mõm/þuiat þꝛ munu ofꝛ ſelia ydꝛ fyrer ſin rad
huſ/ ⁊ i ſinũ ſamkundu huſum munu þꝛ ydꝛ ſtry
kia/þier munut leidder verda fyrer konga ⁊ landz
hofdingia til vitnis yfuer þa ⁊ fyuer Heidiñ lyd.
Eñ nær ed þꝛ fram ſelia ydꝛ verit eigi hugſiu
ker fyrer huernen/eda huat þier ſkulut tala þat
þ mun ydꝛ a þꝛi ſtundu gefit verda/huat þier ei
git at tala/þuiat þier erut eigi þꝛ ſem tala/helldꝛ
andi yduars fodꝛſ/Sa er talcar fyrir ydꝛ.
Eñ broder mun ſelia brodur i dauda/ ⁊ fader ſo
niñ/ ⁊ nidiarner munu uppꝛiſa i moti forelldrunũ
⁊ þm fioꝛt rædi veita/ ⁊ þier verdit at hatri haf
der af ollm̃ mõm fyrer minſ nafns ſaker eñ huer
hñ er ſtadfaſtꝛ allt til enda/Sa mun holpin ver
da.*
Eñ nær þꝛ ofſækia ydꝛ i þꝛe borg flyit iadra
Sañliga ſeigi eg ydꝛ/at þier munut eigi fulli ko‑

vat geta borgernar i Jsrael þar til at manzins
sonr hn̄ kemr/ eigi er lęrisueinin̄ yꝼuer meiſtara
nū ⁊ ecki þionin̄ yꝼuer ſinū Herra/ nꝍgiezt lęri-
ſueininū at hn̄ ſie ſo ſem hans Meiſtare/ ⁊ þione
nū ſem hans Herra/ eꝼ þr haꝼa huſꝼodrin̄ beel-
zebub kallat. Hue micklum mun meir munu þr
þa hn̄ſ heima men̄ ſo kalla aꝼ þui ottizt þa eigi.

Þuiat Neckert er ſo hulit/ at eigi verdi aug-
lioſt/ ⁊ eigi ſo leynt at ei vitizt/ huat eg ſe igi ydr
i myrkri þ talit i lioſi ⁊ huat þier heyrit i eyra/
þ predikit a rꝍꝼrum.

Hrꝍdizt eigi þa ſem likaman aꝼliꝼa/ ⁊ ſalina
geta eigi liꝼlatid/ Helldr hrꝍdizt þan̄ framar
ſem ſalu ⁊ likama getr tortynt til heluitis/ kau-
pazt eigi tveir ſkogar þreſter ꝼyrer pening/ ⁊ eigi
ꝼellr ein̄ aꝼ þm a Jord/ an ydvarſ ꝼodrs villd/
ſo eru eirnen aull ydr hoꝼut har talin/ ꝼyre þui
ottizt eigi þier erut morgum ſkogar þroſtū betre.

Fyrer þui huer hn̄ med ken̄ir mig ꝼyrer mōm
þan̄ mun eg med ken̄a ꝼyre minū ꝼaudr ſem a
Marci viij himnū er/ en̄ huer hn̄ aꝼneitar mig ꝼyrer mōm/
Luce ix þm mun eg aꝼneita ꝼyrer minū ꝼaudr ſem a him
num er.

Luce xij Þier ſkulut eigi meina/ at eg ſie komin̄ frid at
ſenda a Jordina eigi kom eg frid at ſenda helldr
ſuerd/ þuiat eg ein komin̄ at yꝼua man̄in̄ i moti
ꝼaudr ſinū/ ⁊ dotturina i giegn modr ſin̄e/ ⁊ ſonar
konuna i giegn modr manz ſins/ ⁊ manzins ovi-
ner eru hans eigin hiu.
Huer han̄ elſkar ꝼaudr ⁊ modr meir en̄ mig/ ſa er
min eigi verdugr/ ⁊ huer hn̄ elſkar ſon edr dotter
yꝼuer mig/ Sa er min eigi verdugr/ ⁊ huer hn̄

tekr eigi ſiñ kroſſa ſig ⁊ fylgi mier epter/ sa er
mier eigi verdugr/huer ed finr ſitt lif/sa mun ty Luce xiiij
na þui/⁊ huer ſinu life tyner miña vegna/hañ
mun þat fiña.
Huer hñ medtekr ydr sa medtekr mig/⁊ huer Marci ix
mig medtekr/ hañ med tekr þañ ſem mig ſendi/ Luce x.
huer hñ medtekr ſpamañ i ſpamanz nafni/sa
fær ſpamanz laun/⁊ huer hñ medtekr riettlatañ/
i riettlatz nafne/sa fær riettlatz laun/⁊ huer hñ
gefr einũ af þſſm veſalingum/kalldan vatzt bi-
kar at drecka i lærisueins nafni/Sañliga ſeigi eg
ydr at eigi miſſer hañ ſin verdlaun.

Ellifta capitule

G þat ſkiedi er Jeſus hafdi lycktad
þſſ bodaner til ſiña tolf lærisueina/
gieck hañ þadan at keña ⁊ predika i
þra borgum. ✠ Pridia
Eñ ✠ þa Johañis heyrdi i fiotrũ verck iu... dag ...
kriſtz/ſendi hñ tuo af ſinũ lærisueinũ ⁊ liet ſegia Jolafauſt...
hm̃/ ertu sa ſem koma m n/eda eigu vier añars
at bida. Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi til þra/fari þier Esaie xxxv.
⁊ kuñgiorit Johañe aptr huat þier ſiaet ⁊ heyrit
blinder sia/ hallter ganga/ likþraer hreinſazt/
Dauffer heyra/Dauder vpprisa/⁊ fatækum ver
da Gudzſpiollin bodut/ ⁊ sæll er Sa ſem eigi
hneyckſlar ſig a mier.
Eñ at þm burt geingnũ/Hof Jeſus at ſeigia til
folkſins af Johañi/ Huat foru þier a eydimork
at sia? Villdu þier sia reyr vindi ſkekiñ/eda huat

 foru þier vt at

at sia/villdu þier sie mink klǫddan/ Siaet/ þr eð
miukan klǫdnad bera eru i konga husū/eda huat
foru þier vt at sia/ villdu þier spamañ sia/eg sei
gi ydr fyre sañ/ þañ meire er eñ nockr spaman/ ꝥ
þessi er af hueriū skrifat er Sia: eg sendi miñ ein
gil fyrer þinu auglite/sa er þiñ ueg skal til reida
fyrer þier. *

Sañliga * seigi eg ydr amedal þra sem af ko
Luce xvi. nū eru fǫdder er eigi añar vpp vm komiñ sa mei
Mat. xvij tre sie eñ Jon Baptista/eñ hñ sē minstr er i hīna
Mar. ix riki er hiñ meire eñ i þra dogū Johñis baptista
Mal. iiij. allt til þessa nu er komit þoler hīna rike ofr efli ⁊ þr
sem ofr eflit giora hrifsa ꝥ til sin/ þuiat aller spa
meñ ⁊ logmalit spadu til Johañez ef þier villet
ꝥ medtaka þa er hñ Elias/sa er koma skal/huer
eyru hefer at heyra hñ heyre. *

Eñ hueriu skal eg þessari kyndslod forlikia/lik
er hun þeim bornū sem Satu atorge hver er co kollu
Luce vij du til siña lika ⁊ saugdu/vǽr hofū ydr i pipr bla
sit ⁊ þier villdut eigi danza/vǽr þuldū ydr vor
kuñer ⁊ þier grietud eigi/Johñis er komiñ ath ei
gi ⁊ drack eigi/⁊ þr seigia hñ hafi diofful Mañ
zins son er komiñ ath ⁊ drack ⁊ þr seigia/Siaet:
ofaz mañiñ ⁊ vm suelgiarañ viniñ tollheimtu
maña ⁊ syndugra ⁊ spekin hlytr so at riettlǽtazt
lata af sinū nidium.

Þa tok hñ at formǽla borgunū i hueriū giord
voru flest hñs krapta verck ⁊ hofdu þo eigibe
trad sig we þier Chorazin we þier Bethsaida/þat
ef i Tyro ⁊ Sidon hefde giorzt þau krapta verck
sem i ydr hafa giorzt hefdi þr fordū i seck ⁊ au
sku idran giort/ eñ þo seigi eg ydr at Tyro ⁊ Si
don

don mun bæriligra vera a doms deigi helldr eñ
ydr/ ⁊ þu Capernaum ſem allt til himins ert vpp
hafin munt nidr þryckiazt allt til heluitis/ þuiat
ef i Sodoma hefde þau krapta verck giorzt ſem
i þier hafa giord verin/kañ vera/at þ ær hefdi ſta
dit allt til þſſa dags/eñ þo ſeigi eg ydr þ at bæri
ligra mun vera landi Sodomu adoma deigi /eñ
þier ✻

A þm ſamatima andſuaradi Jeſ⁹ ⁊ ſagdi ✠
eg priſa þig fader herra himis ⁊ Jardᵃ at þu dul ✠ Þañ ꝑſun
der þtta fyre ſpekingū ⁊ forvitringū/ ⁊ opinbe- ta ſuñudag
rader þ ſin ælingiū/at ſoñu fader/ þuiat ſ⁰ var Luce x
þ þeckt fyre þier/ aller hluter eru mier of r gef- Joha.i.
nir af minū fodr/ ⁊ eingen keñer ſoñiñ nema fa
deriñ ⁊ eingiñ keñer faudurīn nema ſonriñ ⁊-
hueriū ed ſonriñ vill þ opinbera

Komit til min aller þier ſem erfedi drygit/ ⁊
þunga erut hladner/ ⁊ eg mun endr næra ydr/ta-
kit a ydr mitt ok ⁊ lærit af mier þuiat eg em hog
uær ⁊ af hiarta litelatr ⁊ munu þier huild fiña
ſalum ydrum/þuiat mitt ok er Sætt ⁊ miñ þun-
ge er liettr. ✻

Tolfti capitule

Þm ✠ tima gieck Jeſus vm kornſædi
a þuott deigi/ ⁊ hñs læriſueinar voru
hungrader toku at tina ayin af/ ⁊ at
eta/ eñ er phariſei ſau þ/ſogdu þr til
hñs/Sia þiner læriſueinᵃ giora huer
þm leyfizt eigi a þuottdogū at giora/eñ hñ ſagdi Mat. xij
til þra Hafi þier eigi leſit huat Dauid giordi/ Luce vi
nær hñ/ ⁊ þeir med hm̄ voru hungradi/Huer-

nen ed hn̄ gieck in̄ i Gudz huſ/ ⁊ ath þau for‑
nunar braud/huer hm̄ leyfduzt eigi at eta/nie
helldr þm ſem med hm̄ voru nema einū ſaman
kēn̄i mōm/eda hafi þier eigi leſit/ ꝥ kēn̄e menn̄ir‑
i.Reg.xxi ner a þuottdogū i muſtermo briota þuottdagin̄/ ⁊
eru þo an ſakar/en̄ eg ſeigi ydr at sa er hier ſem
muſterino er meire/en̄ ef þier viſſut huat ꝥ væri
(at miſkun̄ hefi eg þocknan/ ⁊ eigi at offre)hef
Oſee vi di þier alldri ſaklauſa fordæmt/ þui manzins
ſon er Herra/eirnin þuottdagſins *

Og er hn̄ gieck burt þadan/kom hn̄ i þra ſam
kundu huſ/ ⁊ Siaa at madr var þar/sa er haf
di viſnada hond/ ⁊ þr ſpurdu hn̄ at ⁊ ſogdu/Er
Mar. iij eigi leyfiligt at lækna a þuott dogū s° at þr gæ
Luce vi tu aklagat hn̄/en̄ hn̄ ſagdi til þra/ Huer madr er
ſa af ydr/ſem hefer eirn ſaud/ ⁊ ef han̄ fellr a
þuottdogū i gryfiu/gripr hn̄ eigi han̄ ⁊ vpp dre
gr/Hue myklu meir er madrin/ ſaudnū betri/
fyrer þui leyfizt a þuottdogum gott at giora/
þa ſagdi hn̄ til manz ins riett vt hond þina/ ⁊ hn̄
riettihana vt/ ⁊ hun vard heil/ſem hin oñr. *

En̄ Phariſei geingu vt ⁊ toku at hafa rada
giorder i moti hm̄/ huernen þr mættu hm̄ hellzt
fyre fara/en̄ er Jeſus fornam ꝥ veik hn̄ þadan.
Hm̄ fylgdi ⁊ margt folk epter/ ⁊ þa alla lækna
di hn̄ ⁊ bañadi þm̄ at þr giordi hn̄ eigi opinſka‑
ran̄/s° ꝥ vppfylldizt huat ſagt er fyre Eſaiam
ſpaman̄ er ſeiger/ Siaetr þion min̄ huern eg vt‑
Eſaie xlij valda/ ⁊ min̄ elſkuligan̄/ a huetiū ſala min he‑
fer þocknan/ yfuer hn̄ mun eg anda min̄ ſetia/
⁊ sa ſkal Heidnū domen̄ kun̄giora/eigi mun han̄
kifa nie kalla/ ⁊ eigi man neckr heyra hn̄s kall

g ſirtiū

aſtreitum/marin reyr man hñ eigi ſundr myllia/⁊
reykiandi hañ eigi vt ſlockna/ þar tilz hñ vt drifr
dom til ſigranar/ ⁊ heidner munu a hans nafn
vona ✱

Þa vard til hñs hafdr dioful oda madr sa er Mat.iiij
blindr var ⁊ mallaus ⁊ hn læknadi hñ/ſo at hiñ Luce xi.
dumbi ⁊ blindi taladi ⁊ sa/ allt folkit ottadizt
⁊ ſagdi/ er þſſi eigi ſonr Dauidz/ eñ er Phariſei
heyrdu þ ſogdu þr/ eigi rekr þſſi diofla vt/ ne-
ma fyre beelzebub diofla hofdingia.

Eñ Jeſus fornam þra hugſaner ⁊ ſagdi til
þra. Huert riki i ſialfu ſier ſundrþyckt man ey-
dazt ⁊ huer borg edr huſ ſem miſþyckt er i ſialfre
ſier fær eigi ſtadit/⁊ ef andſkotin rekr andſko
tañ vt þa er hañ ſundrþyckr i moti ſialfum ſi-
er/ Huernen fær hans riki þa ſtadit/ ⁊ ef eg vt
rek diofla fyre Beelzebub/ fyre huern vrda
þr þa af ydrum ſonum vtrekner/af þui ver-
da þr ydrer domendr/eñ ef eg vt rek diofla/med
Gudz anda þa er þo Gudz riki til ydar komit.

Eda huernen fær nockr iñ geingit/ i ofluga
huſ ⁊ hans bordbunat i burt gripit/nema hañ
bindi adr hiñ ofluga ⁊ ræni þa hans huſ/huer
hañ er eigi med mier sa er i moti mier ⁊ huer
eigi med mier ſafnar/Sa ſundur dreifer/fyr-
er þui ſeigi eg ydur/ aull ſynd ⁊ laſtaner verda
moñum fyrer gefnar/eñ loſtun i mot andanum
fyrer gefzt eigi/⁊ huer hañ talar nockurt ord i mo
ti manzins ſyne/hm̄ mun fyre gefazt eñ huer ed
talar nockurt ord i mott helgum anda/hm̄ mun
huorki fyre gefazt i þſſm heime nie odrū.

añat

Ahat huort ſetied gott tre/ ꝛ mūn auogxtorin̄ go
Luce vi dr/elligar ſetied vondt tre ꝛ mun auogxtorin̄ von
dr/ þuiat/ af auegxtinū þeckizt treid/ Þier nodru
kyn huernen meigi þier gott mæla/ a medan þier
erut ſialfuer vonder/ Þat munr mæler af gnægd
hiartans/ godr madr/ fram flytr gott/ af godum
ſiod ſins hiarta/ en̄ vondr madr af vondum ſiod
ſins hiarta fram flytr vondt/ En̄ eg ſeigi ydr/ at
af hueriu þui fafeingu ordi þ ſem men̄irner ta
la munu þr reikningſkap af giallda a domſ deigi
þuiat af þinum ordū muntu reittlætazt/ ꝛ af
þinū ordū muntu fordæmazt *
Þa ſuorudu hm̄ nockrer vt af ſkriptlærdū ꝛ Pha
riſeis/ ꝛ ſogdu Meiſtare vier villdū teikn af þier
ſia/ Hn̄ ſuaradi ꝛ ſagdi til þra/ Þtta vonda ꝛ hor
unar ſleckti leitar teikns ꝛ þui mun eigi teikn ge
faz nema teikn Jona ſpamanz/ s° ſem Jonas
var i kuidi Hualſins þria dag ꝛ þriar nætr/ s°
mun manzins ſon vera i fylſne Jardar/ þria da
Mar. viij ga ꝛ þriar nætr. men̄ Ninive borgar munu vpp
Luce xi. riſa a efſta dome med þſſare kyndſlod og munu
Jona ij. Hana fordæma/ þuiat þr giordu idran epter pre
Joha. ij. dikan Jonas/ ꝛ Sia? Hier er meir en̄ Jonas/
iij Reg. x Drottningin af ſudri mun vppriſa a efſta domi
med þſſari kynſlod ꝛ mun hana fordæma/ þ hun
kom af endi morkum Jardar at heyra ſpeki Sa
lamonis/ ꝛ Sia? Hier er meir en̄ Salamon.
En̄ nær o Hrein̄ andi ferut af man̄inū/ reikar hn̄
vm þur lendr/ leitandi huilldar ꝛ fin̄r eigi/ þa ſei
ger hn̄/ aptr mun eg ſnua i mitt huſ/ þadan eg for
vt/ ꝛ nær hn̄ kemr fin̄r hn̄ þ tomt ſoplimū hreinſat
ꝛ fagat þa fer hn̄ ꝛ tekr vij adra anda med ſier

Þr

þr ed verre eru eñ ſialfur hñ/ ꝛ nær þr eru iñ
komner byggia þr þu ꝛ verdr þa þſſ manz hid
ſidara verra hinu fyrra ſo mun ꝛ ſkie þſſa von
du kynſlod.

Sem hñ var eñ þtta at tala til folkſins. Sia! Mar. iij
At moder hñs ꝛ brædr ſtodu þar fyrer vtan/ ꝛ Luce viij
ſocktu at tala vid hñ/ eñ nockr ſagdi til hñs/ Sia!
At modr þin ꝛ brædr þiner ſtanda vti ꝛ vilia þig
fiña/ eñ hñ ſuaradi/ ꝛ ſagdi til þſſ ſem til hñs ta
ladi Huer er min moder ꝛ huerier eru miner bræ
dr/ ꝛ hñ riette vt ſina hond yfuer ſina læriſuei
na ꝛ ſagdi/ Siaet! mina modr/ ꝛ mina brædr
þuiat huer hñ giorer mins fodrſ vilia þſſ a him
nũ er/ ſa ſame er miñ broder ſyſter ꝛ moder

Þrettandi capitule

A þm ſama deige/ gieck Jeſus vt af hu
ſino ꝛ ſat vid ſioiñ ꝛ margt folk ſaf Mar. iiij
nadizt at hm/ ſo hñ ſtie a ſkip/ ſetti ſig Luce viij
ꝛ allt folkit ſtod i fioruñe/ ꝛ hñ taladi
margt til þra i epter likingum ꝛ ſagdi/ Sa er ſadi
gieck vt at ſaa ſinu ſædi/ ꝛ þa hñ ſadi fiell ſumt
vid vegiñ/ ꝛ fuglar komu ꝛ atu þ. Eñ ſumt fiell i
grytta iord huar þ hafdi eigi myckla Jord ꝛ rañ
fliotliga vpp þuiat þ hafdi eigi Jardar dypt/ eñ ſẽ
ſoliñ rañ vpp ſkrælldizt þ/ ꝛ af þui at þ hafdi
eigi rot neina viſnadi þ/ eñ ſumt fiell a millum
þyrna/ ꝛ þyrnarner ſpruttu vpp ꝛ kæfdu þ/ Eñ
ſumt fiell i goda Jord/ ꝛ færdu auogxt/ ſumt hu
ndrafalldañ ſumt ſex tugfalldan/ ſumt þritug
falldañ huer eyru hefer at heyra ſa heyre
Og læriſueinarner geingu til hñs ꝛ ſogdu/ fyrer
hui

Þui talar þu til ꝥra i epter likingum/ Hann ſuar
radi ⁊ ſagdi/ ydr er vnt at vita leynda dom
Mat.xxv himnarikis/ en̄ þm er ꝥ eigi veitt/ þuiat huer ed
Esaie vi hefur hm̄ man gefazt/ S° han̄ gnog hafi/ en̄
sa er eigi hefr/ af hm̄ man ⁊ takazt ꝥ hn̄ hefer/
fyre þui tala eg til ꝥra i epter likingum/ at med
ſiaanda augum/ Siae ꝥr eigi ⁊ heyranda eyrū/
Johan.xij heyri ꝥr eigi. þuiat þr ſkilia ꝥ eigi/ S° at a þm
vppfylldizt ſpadomr Eſaia/ er hn̄ ſeiger/ Eyru
num munu þier heyra/ ⁊ þu munu þier ꝥ eigi
ſkilia/ ⁊ med ſiaandi augum munu þier ſia ⁊
eigi ſkyniat geta/ þuiat ꝥſſa folks hiarta er
forhardnad ⁊ ꝥra eyru eru þungheyrd /
augu ꝥra ſaman luckt/ s° at ꝥr eigi med augum
Siae/ ⁊ eyrū heyre nie med hiartano ſkilie/ til a
leidrietta ſig s° at eg lækne þa.

En̄ ſæl eru ydar augu ꝥ er þau ſia/ ⁊ ydar
eyru ꝥ er þau heyra/ Sannliga ſeigi eg ydur ꝥ
marger ſpamen̄ ⁊ riettlater fyſtuzt at ſia/ huat
þier ſiaet ⁊ hafa ꝥ eigi ſied/ ⁊ at heyra huat þier
heyrit ⁊ hafa ꝥ eigi heyrt/ af þui heyrit ꝥſſa epter
liking Sadarans/ þa er nockur heyrer ordit riki
ſins/ ⁊ vnderſtendur eigi/ kemr hin̄ vondi/ ⁊ hrif
ſar burt huat ſad er i hans hiarta/ ꝥtta er ꝥ/ huat
vid vegin̄ er ſad/ en̄ sa ſem i grytta Jord er ſadur
er sa/ huer ordit heyrer/ ⁊ fliotliga af fagnadi
medtekur ꝥ/ en̄ han̄ hefuer eigi rot i ſier helldur
er han̄ fra huerfr/ nær ed hrellingar ⁊ ofſok-
ner hefiazt fyrer ordzins ſaker/ ſkaiñfylliz han̄
tafn ſkiott/ en̄ hn̄ a millum þyrna er ſadr/ er han̄
ſem heyrer ordit ⁊ a hyggia ꝥſſarar veralldar ⁊
flatſkapr fiedrattar kefur ordit/ ⁊ verdr s° an

avagt

auagtar | en̄ sa i goda Jord er sadr er hn̄ sem
heyrer ordit z vnder stendr ꝥ/ z ꝥ gꝍrer auagrt/ su=
mer hundrat falldan/ Sumer sextugfalldan
sumer þritugfalldan̄

Adra ✠ epter liking lagdi hn̄ þm fyrer z ✠ Þn̄ iiij
sagdi/ himnariki er lickt þm man̄e/ sa er Sadi sun̄u dag
godu sade i akr sin̄/ en̄ þa men̄ suafu/ kom hans o
vin/ z sadi illgresi med i bland hueitid/ z for i
burt/ en̄ er grasit spratt vpp z bar auogrt/ þa
auglystizt z illgresit/ en̄ þienararner geingu til
husfaudrsins /z sogdu/ lauardr/ Sader þu eigi
godu sadi i akr þin̄/ huadan kemr hm̄ þa illgre=
sit/ z han̄ sagdi til þra/ ꝥ hefer fiandmadr giort
þionarner sogdu þa/ villtu at vꝍr forum z vt=
lesum ꝥ/ han̄ sagdi nei s° at þier vpprꝍtid eigi
hueitid vnder eins/ nꝍr þier vtlesit illgresit/ la=
tid huortueggia vagra allt til kornskurdar/ z a
kornskeru tima/ skal eg seigia til kornskurdar man=
na/ lesit fyrst illgresit saman z bindit ꝥ i sina
byndini til brenzlu/ en̄ hueitino saman safnit i mi=
na korn hlaudu ✱

Adra ✠ epter liking lagdi hn̄ en̄ fram fyrer
þa z sagdi/ Himna riki er lickt mustardz korne/
ꝥ madr tok z sade i akur sin̄/ Huat ed minst er
allra sꝍda/ en̄ nꝍr ꝥ sprettr vpp er ꝥ stꝍrst al=
ra kal grasa/ z verdr ꝥ tre/ at fuglar loptzins
koma z byggia vnder þss kuistum.

En̄ adra epter liking taladi han̄ til þra/ lickt
er Himna riki surdeige/ ꝥ kona tok z faldi i þri=
ur mꝍlum miols/ þar til/ at þat syrdizt allt til
sama.

Þtta allt taladi Jesus i epter likingum til
folksins

polkſins ⁊ pyrer vtan epter likingar taladi hñ ei-
Pſal.lxxviij gi til þra ſo at vppfylldizt huat ſagt er pyre ſpa
mañiñ þañ er ſeiger/muñ muñ mun eg vppluka i
epter likingũ/ ⁊ leyndan dom mun eg vtmęla ap
vpphapi veralldar

Þa liet Jeſus polkit pra ſier/⁊ kom iñ i huſit
⁊ hñs lærisueinar giengu til hñs ⁊ ſogdu/keñ þu oſſ
likingina illgreſis akrſins/Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi
til þra/Hañ ſem ſaar godu ſędi er manzins ſonr
eñ akuriñ er Heimriñ/goda ſędit eru þr rikiſins ſy-
ner/eñ illgreſit eru illzkuñar ſyner/eñ ouinriñ ſa
er ſadi þui er diopulliñ eñ kornſkeru timiñ er en
ding þſſarar veralldar /kornſkurdar meñirner eru
einglarner/þui lika ſem nu verdur illgreſit vtle-
ſit ⁊ elldi brent/ſo man ⁊ ſkie i enda þſſarar ver
alldar þuiat manzins ſon mun vt ſenda ſina ein
gla/⁊ þr munu ſaman leſa ap hñſ rike aull hneyck
ſle ⁊ þm er ranginde giora/ ⁊ þr munu ſo kaſta
þm i ellzdins opn/ þar man vera gratr ⁊ tañą
gniſtran/eñ þa munu riettlater lioma ſẽ ſol i riki
paudrſ þra. Huer eyru heper at heyra/ Hñ heyre

Og eñ/ þa er hĩnariki lickt polgnũ piar ſiod
a akre/hueru er madr pañ ⁊ paldi hñ/⁊ ap þm
pagnadi er hñ hapdi ypuer hm̃/ gieck hñ burt
⁊ ſelldi allt huat hñ hapdi/⁊ keypti þañ ſama akr

Og eñ aptr er hĩna riki lickt þm kaupmañi/
er godrar perlu leitadi/⁊ þa hñ pañ eina porkoſ
tuligr perlu/por hñ til ⁊ ſelldi allt huat hñ hap-
di ⁊ keypti þa ſomu/⁊ eñ aptr er hĩnariki lickt ne
ti þui ſem i ſio er kaſtad ⁊ med hueriu ap ollu
piſka kyne dregit verdr/eñ nęr þ er pullt draga
þr þat at landi ſitia ſidan ⁊ ſaman leſa hina
godu

godu i kerolld/ eñ vondũ snara þr vt/s° man τ skie i enda/veralld/at eingl munu vtfara/τ hina vondu mitt fra riettlatũ skilia/τ þm munu þr kasta i ellozins ofn/ huar vera man op τ tañagnistran.

Og Jesus sagdi til þra/ hafi þier allt þtta vnderstadit/ þr sogdu/eirnen Herra þa sagdi hñ/ fyre þui/Huer sa skriptlærdr sem til himnarikis mentad er hñlikizt þm husfaudr/sem framber af sinũ thesaur nytt τ gamallt. ⁂ (Gamallt) þ er logmalit

Og þ skiedi þa Jesus hafdi lycktad þssar epter liking/at hñ gieck þadan τ kom til siñ fostr Jardar/τ kendi þm i þra samkundu husũ/s° at þm gruadi τ sogdu/ Huadan kemr þssm slik speki og kraptar/ er þssi eigi timbr smidsins son/ Heiter hñs moder ecki Maria/ τ brædr hñs Jacob τ Joseph. Symon τ Juda/ τ eru hñs systr eigi hier hia oss. Huadan kemr þssm allt þtta/τ s° skamfylldozt þr vid hñ. Eñ Jesus suaradi τ sagdi til þra/spamadr er eigi an vegsemda nema a siñe fostr Jord τ i sinu husi/τ eigi giordi hñ þar morg krapta verck fyrer saker vantruar þra. (nytt) þ er Euangelion. Mar. vi

Fiortandi capitule

Mar. vi Luce ix.

A þm tima heyrdi Herodis tetrarchas rycktid af Jesu/τ hañ sagdi til siña hirdsueina þssi er Jon baptista/huer af dauda er vpp aptr risiñ/τ þui giorazt þesse krapta verck af hm/ þuiat Herodis hafdi fanga latid Johañem bundit τ i vard holld sett fyrer saker Herodiadis husfreyiu Philippi brodr hñs. þuiat Johñis hafdi til hñs

 sagt

sagt/eigi hæꝼer þier hana at haꝼa/ ⁊ þui villdi
hn̄ haꝼa liꝼlatid hn̄ en̄ þordi þo eigi ꝼyrer ꝼolki
no/ þuiat ꝥ hiellt hn̄ ꝼyrer spaman̄.

En̄ at artidar deigi Herodis/ danzadi dotter
Herodiadis mitt ꝼram̄e ꝼyrer hm̄ ⁊ ꝥ hagadi He
rodes oꝼr vel/ aꝼ þui loꝼadi hn̄ mꝫ eidi/ at geꝼa
Luce ix hn̄e huers hun æskti aꝼ hm̄ ⁊ epter þui hun var
ador til eggiud aꝼ modr sin̄e/ sagdi hun/ geꝼ mier
hier a diski hoꝼut Jons Baptista/ ⁊ konungrin̄
vardhryggr/ en̄ þo ꝼyrer Eidsins saker ⁊ þra er
mꝫ hm̄ til bordz satu/ baud hn̄ at ꝥ geꝼizt hen̄e/
sendi vt ⁊ liet aꝼ hoꝼda Johan̄e i myrkua stoꝼu
⁊ var hoꝼut hn̄s borit a diski ⁊ geꝼit stulkun̄e/
⁊ hun ꝼærdi modr sin̄e/ þa ꝼoru lærisueinar
hans ⁊ toku hn̄s likama ⁊ groꝼu komu sidan ⁊
kun̄giordu ꝥ Jesu.

En̄ er Jesus heyrdi ꝥ/ ꝼor hn̄ þadan a skipi
alleina til eydimerkr/ ⁊ þa ꝼolkit heyrdi ꝥ vt sto-
dan̄/ ꝼylgde ꝥ hm̄ epter a ꝼæti/ ⁊ Jesus gieck ꝼrā
vndan̄ ⁊ leit þan̄ myckla mug/ ⁊ saa aumr a þm/
⁊ læknadi þa aꝼ þm sem krancker voru/ en̄ at
kuelldi geingu hn̄s lærisueinar til hn̄s ⁊ sogdu/
þessi stadr er i eydi/ timin̄ tekr at lida/ lat ꝼolkit ꝼra
Mar.vi þier/ at ꝥ gangi i kauptunin ⁊ kaupi sier þar ꝼæ-
Luce ix du/ en̄ Jesus sagdi til þra/ þr haꝼa þess eigi þurꝼ
Joha.vi at þr gangi i burt/ geꝼi þier þm at eta/ þr sogdu
vær hoꝼū ecki hier nema/ ꝼim̄ braud ⁊ two ꝼiska
hn̄ sagdi / ꝼærit mier þau hingat/ ⁊ hn̄ baud
ꝼolkino nidr at setiazt a grasit/ ⁊ tok þau ꝼim̄
braud ⁊ two ꝼiska/ leit til himins/ blezadi ⁊ braut
þau/ ⁊ gaꝼ sinū lærisueinū braudin/ en̄ lærisuei-
narner gaꝼu þau ꝼolkino ⁊ þr snæddu aller ⁊ vr-
du sadder

du ſadder/ ⁊ toku vpp þær leifar er af geingu/
tolf Karfuer fullar/ eñ þꝛ ed etid hofdu voꝛu
tals fim þuſund maña vndan teknũ konum ⁊
bornum.

Og iafn ſnart kom Jeſus ſinũ lærisueinũ til
at þꝛ geinge a ſkip ⁊ færu fyrer hm̃ yfuer vm
ſiañ/ þar til hñ lieti folkit fra ſier/ ⁊ er hñ hafdi
folkit fra ſier latid gieck hñ eiñ ſaman vppa fial
lit/at bidiazt fyrer/ ⁊ vm kuelldit var hñ þar all
eina/ eñ ſkipit var þa mitt a ſianũ/ ⁊ hracktizt i
bylgiunũ þuiat vindꝛiñ var þuert i moti/ eñ vm Mar. vi.
fioꝛdu eyckt nætꝛ/kom Jeſus til þꝛa gangandi a Joha vi.
ſianũ/ eñ er lærisueinarner sau hñ a ſianũ ganga
hræddúzt þꝛ ⁊ ſogdu/ at þ̄ væri ſkrimſl/ ⁊ kol
ludu vpp af hræðzlu/ eñ Jeſus taladi ſtragx til
þꝛa/ ⁊ ſagdi verit ſtoduger eg em hñ ottizt eigi.

Eñ Petꝛ ſuaradi hm̃ ⁊ ſagdi/ ef þu ert þ̄ Herra
þa biod mier at koma til þin a vatninu/ ⁊ hñ ſag-
di/kom/ ⁊ Petꝛ ſtie af ſkipino/ ⁊ gieck a vatnino
at hñ kæmi til Jeſu/ eñ er hñ leit megnañ vind/
oadi hm̃/ ⁊ tok at ſockua/ kalladi ⁊ ſagdi/ Herra
hialpa þu mier/ eñ Jeſus riette iafn ſnartt hondi
na vt ⁊ greip hñ/ ⁊ ſagdi til hñs/ þu litil truadꝛ/
fyre hui efader þu/ ⁊ er þꝛ voru a ſkipit kõner/
kyrdi vindiñ/ eñ þꝛ ſem a ſkipino voru komu ⁊
fielln frã fyꝛe hm̃/ ⁊ ſogdu Sañliga ertu gudz
ſonꝛ/ ⁊ þꝛ foru yfuer vm ⁊ komu til Geneſa-
reths Jardar/ ⁊ er hañ þeckti þar ſueitar meñ/
ſendu þꝛ vt vm allt þat bygdar lag ⁊ færdu til
hans alla vanfæra meñ/ ⁊ badu hañ vm/ at þꝛ
mættu at eins ſnerta faull hans fata/ ⁊ ſ⁹ mar
ger ſem at hñ ſnertu urdu aller heilbrigder.

Mat.vij **Fimtandi capitule**

A giengu til hn̄s ſkriptlærder ⁊ phari
ſei af Jeruſalem ⁊ ſogdu fyrer þ' ofþ
troda þiner lærisuein᷎ olldūgaña vpp
Exo. xx. ſettninga/m3 þui þr þuo eigi ſin᷎ hen
Leui.xxix dr er þr braud eta/ hn̄ ſuaradi ⁊ ſagdi til þra fy
Deut. v rer hui ofþrtrodi þier guds bodord/fyrer ydwarn
vppſettning/þui gud ſagdi/Heidra ſkaltþu fodr
þiñ ⁊ modr ⁊ huer hn̄ boluar fodr edr modr/ſa
ſkal dauda deyia/eñ þier ſeigit at huer ſkuli ſeigia
til faudr eda til modr þ er gudi gefit/huar med
eg ſkyllda þier hialpa/af þui ſkier þ at nær ein
gen heidrar meir faudr ſiñ nie modr ⁊ hafit ſo
o nyt giort gudz bodord/ fyrer ydwars vppſett
ningſ ſaker/þier hræſnar᷎ vel hefer Eſaias ſpad
af ydr/er hn̄ ſeiger þſſi lydr nalægizt mig med ſi
Eſa,xxv. nū muñe ⁊ heidr᷎ mig med vorū ſinū/eñ þra hior
tu eru langt fra mier/at ongu dyrcka þr mig/a
medan þr keña þær keñingar ſem ecki eru añat
eñ bodord maña.

Og hn̄ kalladi folkit til ſin ⁊ ſagdi til þra/heyrit
þier ⁊ vnderſtandit þ huat er iñ geingr i muñiñ/
þ saurg᷎ eigi mañiñ/Helldr huat er fram̄ af muñ
inū geingr þ ſaurgar mañiñ.

Þa geingu hn̄s lærisueinar at hm̄ ⁊ ſogdu veizt
þu/at þa er þr pharisei heyrdu þ ord ſkam̄fyll
duzt þr/eñ hn̄ ſuaradi ⁊ ſagdi/aull plantan/hueri
Luce vi a miñ himneſkr fader plantar eigi/mun vpp ræ
tazt/latid þa fara/ þr eru blinder/⁊ blindra leid
togar at þui ef blindr leider blindañ/þa falla þr
bader i grofina.

Þe

Þa suaradi Petr ⁊ sagdi til hn̄s/ þyd oss̄ þ̄ssa
epterliking/ Jesus sagdi til þra/eru þier en̄ so stil
nings lauser/skymet þier eigi/at allt huat i munn̄
in̄ geingr/ ꝥ hueꝛfr i magan̄ ⁊ verdr fyrer edleliga
raas vt skupat/en̄ huat af munninū fram geingr/
ꝥ kemr vt af hiartano/ þat vt af hiartano koma
vond^r hugsaner/mann̄drap/hordomr/frillu lifi/
þiofnadr/ liuguitnan/ lastaner/ þtta er ꝥ huat
mann̄in̄ saurgar/en̄ med o þuegnū hondum at eta
saurgar eigi mannin̄. ✱

Jesus ✱ gieck burt þadan ⁊ for i landz alfr
Tyro ⁊ Sidonis ⁊ Sia! at Canuersk kona/gieck
vt/af þm somū takmorkū/kalladi ⁊ sagdi O Her
ra/ Sonr Dauidz miskuña þū mier/min dotter
kuelzt illa af dioflinū/ ⁊ hn̄ suaradi hn̄e eigi ordi
hn̄s lærisueinar geingu til hn̄s ⁊ sogdu/lat hana
fara/at ꝥ hun kall^r epter oss/en̄ hn̄ suaradi ⁊ sag
di/eg em eigi sendr/ nema til fortapadra sauda
af husi Jrael/en̄ hun kom ⁊ fiell nidr fyrer hm̄ ⁊
sagdi/hialpa þu mier Herra/en̄ hn̄ suaradi hn̄e ⁊
sagdi/ ꝥ er eigi tierligt/at taka braudit/ ꝥ barañа
er/⁊ kasta ꝥ fyrer hundana/ en̄ hun sagdi. Satt
er ꝥ Herra en̄ þo eta hundar af molū þm sem
detta af bordū drottna þra/ þa suaradi Jesus ⁊
sagdi til hn̄ /þu kona/ myckel er trua þin verdi
þier so sem þu villt/⁊ a þre somu stundu vard
hn̄ar dotter heilbrigd. ✱

Og er Jesus gieck þadan kom hn̄ at sianum i
Galilea/gieck vppa fiallit/setti sig þar/⁊ margt
folk dreif til hn̄s/hafandi mz sier/hallta/blinda
mallausa/vanada/ ⁊ marga adra/⁊ snor pudu
þm fram fyrer fætr Jesu/ ⁊ hn̄ læknadi þa/so

✱ Akan̄ s[…]
n̄u dag i la[…]
ga þ a nst[…]

Mar. vij

folkit/vndradizt/er þ sa mallausa mæla/ ꝛ vanada
heila/halta ganga/blinda siaandi/ ꝛ veg somudu gud
Mar. Og Jes⁹ kalladi sina lærisueina til sin/ ꝛ sag (Jsraels
viij. di/mig aumkar folksins þat þr hafa þria daga hia mi
er verit ꝛ hafa ecki til matar/ ꝛ fastandi vil eg þa eigi
fra mier fara lata/ so at eigi verdi þr hungr morda a
veginum/ lærisueinarner sogdu til hn̄s/ huadan tokū vær
so morg braud/ hier a eydi morku/ at vier sediū mz
iafn margt folk. Jesus sagdi til þra/ Huersu maurg
braudhafi þier þr sogdu (vii) ꝛ faa fiska korn/ ꝛ hn̄
baud folkino at þ settizt nidr a Jordina/ ꝛ tok þau vij
braudē ꝛ fiskana/ ꝛ er hn̄ hafdi þacker giort/ braut hn̄
þau/ ꝛ gaf lærisueinunū/ hn̄s lærisuein˜ gafu þau fol
kino/ ꝛ þr atu aller ꝛ vrdu sadder ꝛ toku vpp þ sem yf
uer var molan̄a (vii) karfuer full˜/ en̄ þr sem matazt
hofdu voru fiorar þusunder man̄a/ fyre vtan konr ꝛ
born/ ꝛ er hn̄ hafdi folkit fra sier latid/ stie hn̄ a skip/
ꝛ kom i endr merkr Magdala landz,

Sextandi capitule

Mar. A geingu Pharisei ꝛ Saducei til hn̄s freis
viij tandi hn̄s/ ꝛ badu hn̄ at syna sier teikn af
Luce himne/ en̄ hn̄ suaradi þeim ꝛ sagdi/ a kuell
xi din seige þier/ þ verdr fint vedr/ þat Himin̄
Lu.xij rode er/ ꝛ amorna seigi þier i dag verdr hregguidre/
þuiat Himin̄in̄ er raudr ꝛ dimr/ þier hræsnarar/ Himin
nins a sian/ kun̄e þier at dæma/ en̄ at vita teikn þessara
tima kun̄e þier eigi/ þessi vonda/ hordomis kynslod æsker
teikns/ ꝛ hn̄e skal eckert teikn gefit verda/ nema teikn
Mar. Jona spamanz/ ꝛ hn̄ forlet þa ꝛ gieck i burt
viij. Og er hans lærisueinar voru yfuer vm farner
Luce hofdu þr gleymt braud med sier at taka/ en̄ Jesus sag
xij di til þra/ Siaet til/ ꝛ vacktid ydr vid surdeigi þra pha
rise

riſeis ⁊ Saduceis/ þa þeinktu þꝛ mz ſier ⁊ ſogdu
ꝥ mun vera ꝥ vęr hofū eigi brauð mz oſſ tekit/ eñ
er Jeſus fornā ꝥ/ ſagdi hñ til þꝛa/ þier litil trua-
der/ huar fyrer hugſe þier vm ꝥ þo þier hafit ei-
gi brauden mz yðꝛ haft ſkiliet þier eñ ecki/ miñizt
þier eigi a þau fim̄ brauð a medal fim̄ þuſunda
eda huerſu margar karfuer at þier tokut þa vpp
⁊ eigi eñ a þau vii brauð/ a medal fiogra þuſan-
da/ ⁊ huerſu margar karfuer ed þier tokut þa
vpp/ huar fyrer ſkilie þier eigi/ at eg ſagda yðꝛ ec-
ki af braudino/ eñ eg ſeigi vacktid yðꝛ vid ſurdei-
ge fra Phariſeis ⁊ Saduceis/ þa vnder ſtodu þꝛ
at hñ hafdi eigi ſagt þm/ ꝥ þꝛ ſkylldi vara ſig
vid ſurdeigi braudzins/ helldꝛ vid lęrdome/ fra ✠ Petrus
phariſeis ⁊ Saduceis. meſſa.

Þa ✠ kō Jeſ⁹ i landz Alfꝛ borgariñ᷑ Ceſaree
Philippi ⁊ ſpurdi ſina lęriſueina at ⁊ ſagdi/ huat Marci viij
ſeigia meñ til huer manzins ſonꝛ ſie þꝛ ſogdu/ ſu- Luce ix.
mer ſeigia þu ſiert Johañis baptiſta/ eñ adrer þu
ſiert Elias/ ſumer at þu ſiert Jeremias/ edꝛ eiñ af
ſpamōm/ Jeſ⁹ ſagdi til þꝛa. Huern ſeigi þier mig
vera/ þa ſuaradi Symō Petr⁹ ⁊ ſagdi. þu ert Kri-
ſtꝛ ſonꝛ Gudz lifanda/ eñ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi
til hñs/ Sęll ertu Symō Jonas ſon/ þat holldꝛ
blod birti þier ꝥ eigi/ helldꝛ miñ hīmeſkꝛ fader/
eg ſeigi þier ⁊ at þu ert Petr⁹/ ⁊ yfuer þeñan hella
ſtein mun eg vppa byggia mina ſamkund/ ⁊ hli-
diñ heluitaña ſkulu eigi magn hafa i giegn hñe/
⁊ þier mun eg gefa lyckla himnarikis/ ⁊ allt huat
þu bindꝛ a Jordu/ ſkal a himnū bundit vera/ ⁊
allt huat þu leyſer a Jordu/ ſkal a himnum leyſt
vera.

Þa fyrer baud hn̄ sinū lærisueinū/ at þr segdi
ꝥ ongū/ at hn̄ væri sa Jesus kristr. Þadan i fra
Mar/ viij. tok Jesus til at auglysa fyrer sinū lærisueinū/ ꝥ
Luce ix. hn̄ byriadi at ganga til Jerusalē/ ꝛ margt at lida
af olldungū skriptlærdū/ ꝛ ken̄i man̄a hofdingiū
ꝛ liflatin̄ verda/ ꝛ a þridia deigi vpp at risa/ en̄
Petr tok hn̄ vt af/ a taldi hn̄ ꝛ sagdi. Herra þyrm
sialfū þier/ at eigi hendi þig ꝥtta/ en̄ hn̄ snerizt vid
ꝛ sagdi til Petrs/ far fra mier andskoti/ þu ert mi
er hneyckslanligr/ þuiat þu skilr eigi huat Gudz/
helldr huat man̄a er.

Mar. viij Jesus sagdi þa til sin̄a lærisueina/ ef nockr vill
Luce ix mier epter fylgia/ þa afneite hn̄ sialfū sier/ ꝛ ta-
ki sin̄ kross a sig/ ꝛ fylgi mier epter/ Þat huer hn̄
vill sitt lif for vara. Sa man þui tyna/ en̄ huer
sinu life tyner fyrer min̄ saker/ sa mun ꝥ fin̄a/ ꝥ
huat stodar ꝥ man̄inū/ þo hn̄ hrepti allan̄ heimen̄
En̄ giordi tion sin̄ar salu edr huat mun madrin̄
faa gefit/ ꝥ hn̄ salu sina med endr leyse/ þuiat ꝥ
man skie/ at manzins son mun koma i dyrd sins
fodrs/ med sinū einglū/ ꝛ þa mun hn̄ gialda/ hue
riū sem einū epter sinū verckū. San̄liga seigi eg
ydr/ at nockrer standa þr hier sem daudan munu
eigi smacka/ þar til/ at þr sia manzins son koman
da i sinu riki.

Seytiandi capitule

Mar. ix. G ❧ sexdogū þar epter tok Jesus m3
Luce ix. sier Petrū ꝛ Jacobū/ ꝛ Johan̄em bro
dr hn̄s/ ꝛ hafdi þa afsidis vppa hatt
fiall/ ꝛ auglystizt fyrer þm/ ꝛ hn̄s a
sian skein sem sol/ en̄ hn̄s klædi vrdu s° biort sem
lios/ ꝛ Sia þ at hn̄ birtuzt þr Moyses ꝛ Elias/
ꝛ toludu

ꝛ toludu vid hn̄/ eñ Petr anzadi ꝛ ſagdi til Jeſu.
Herra/hier er oſſ gott at vera/ef þu villt/þa vilium
vær giora hier þriar tialldbuder/ þier eina/ Moy
ſe eina/ Elye eina/ ꝛ þa er hn̄ var þetta at tala Sia!
at biart ſky vm ſkygdi þa/ ꝛ Sia! at raddin vr
ſkyino ſagdi/ Þeſſi er ſonr miñ elſkuligr/ at hueriū
mier vel þocknazt/heyrit hm̄/ ꝛ er lærıſueinarner
heyrdu ꝥ fiellu þr fram a ſinar aſianer ꝛ urdu
miog hræddir/eñ Jeſus gieck til þra/ toka þm ꝛ
ſagdi/ſtandit vpp/ ꝛ verit eigi hrædder/ eñ er þr
litu vpp. Sau þr annguañ nema Jeſū eırnſamau

Og er þr geingu ofan af fiallino/baud Jeſus
þm ꝛ ſagdi/ þier ſkulu ongū þſſa Sion ſeigia/
þar til at manzins ſon er vpp aptr riſiñ af dau
da ✱ ꝛ hn̄s lærıſuein̄ ſpurdu hn̄ at ꝛ ſogdu/hu
fyrer ſeigia hiner ſkriptlærdu þa ꝥ Elias hlioti
adr at koma. Jeſus ſuaradi ꝛ ſagdi til þra. Elyas
a at ſoñu adr at koma ꝛ alla hluti at lagfæra/eñ
eg ſeigi ydr ꝥ Elyas er nu komiñ/ ꝛ þr kendu hn̄ ei
gi. Helldr giordu þr vid hn̄ huat helizt þm lika
di s° man ꝛ manzins ſon verda af þm at lida,
þa vnder ſtodu lærıſueinarner ꝥ hañ hafdi ſagt
af Johañi baptiſta.

Og er þr komu til folkſins/gieck madr til hn̄s
fiell ꝛ a kneiñ fyrer hm̄ ꝛ ſagdi. Herra myſkuña
þu ſyne minū/ þuiat hn̄ er tungl ſiukr/ ꝛ er herfili
ga pyngadr/ þui opt fellr hn̄ a elld ꝛ þrattſiñis i
vatn/eg hafda hn̄ ꝛ til þiña lærıſueina ꝛ þr ga
hn̄ eigi læknat/eñ Jeſus ſuaradi ꝛ ſagdi/ o þu
vantruud ꝛ rangſnuiñ kynſlod/huerſu leingi ſkal
eg hia ydr vera. Huerſu leinge a eg ydur at lida. Mar, ix
Hafit hn̄ hingat til min/ ꝛ Jeſus vaſtadi a hn̄ ꝛ Luce ix.
diofulliñ

dioꝼullin ꝼor vt aꝼ hm̃/⁊ sueinīn vard heilbrigdr
a samre stundu.

Þa geingu lærisueinarner heimoliga til Jesu
⁊ sogdu/ ꝼyre þui gatu vær eigi rekit hn̄ vt/ Jesus
suaradi ⁊ sagdi til þra/ ꝼyrer ydu*ar* vantruar sa
ker/ þui eg seigi ydr ꝼyrer sañ/ eꝼ þier heꝼdut tru
s° sem mustardz korn/ mætti þier seigia ꝼialli
þssu/ ꝼar þu hedan ⁊ þangat ⁊ mundi ꝥ ꝼara
⁊ eckert mundi ydr o mattugt vera/ eñ þtta kyn
Mat.ix rekzt eigi vt nema ꝼyre bæn ⁊ ꝼaustu.

Eñ sem þr syslu duzt vm i Galilea sagdi Je-
sus til þra/ epter komande er/ þat manzins sonr
man oꝼrselldr verda i mañaa hendr/ ⁊ liꝼlatiñ ver
da/ ⁊ a þridia deigi mun hn̄ vpp risa/ ⁊ vid þat
vrdu þr nærsta hrygguer.

Og er þr komu til Capharnaum/ geingu þr
at petre sem skatt gialldit vpp baru ⁊ sogdu/ yd*ar*
meistare gelldr hn̄ eigi skattpeningiñ / hn̄ sagdi/
Ja/ ⁊ er hn̄ gieck iñ i husit/ kom Jesus ꝼram at hm̄
⁊ sagdi/ huat lizt þier Symon/ aꝼ huorum taka
Jardliger konung*ar* toll edr skatt pening/ aꝼ sinum
Mat.ix sonum edr aꝼ añarligum/ Petr sagdi/ aꝼ añarligū
Luce ix Jesus sagdi til hans/ þa eru synerner ꝼri eñ s°
at vier Sicum þm eigi at hneyckslan/ þa ꝼar til
Statera) sioꝼar ⁊ varpa vt onglinum/ ⁊ þañ ꝼisk sem ꝼyr
eitt lod at str kemr vpp tak þu/ ⁊ er þu opnar hans gin mun
kt/ eñ nær tu ꝼiña eina stateram/ þa sauma tak ⁊ geꝼ hm̄
silꝼr er ꝼyrer mig ⁊ þig.
gillderi ꝥ
ꝼt rins-
line ii lod
i eyre.

Atiande capitule

Þan̄ ※ sama tima/ geingu lærisueinarner til Jesu ⁊ sogdu/huer er mestr i Himna riki/ Jesus kalladi barn til sin ⁊ setti þ mitt a millū þra ⁊ sagdi Sañliga seigi eg ydr/nema þier snuizt ⁊ verdit s° sem sma born munu þier eigi in̄ ganga i himna riki/ Huer sialfr sig lægkar s° sem vngbarn þtta/ sa er mestr i himnariki/ ⁊ huer sem medtekr eitt þuilickt vngmen̄i i minu nafni/ sa medtekr mig/ en̄ huer hn̄ hneyckslar ein̄ af þm vesalingū/ sem a mig trua/ þarfara være hm̄ at mylnu stein̄ heingdizt a hals hm̄/ ⁊ være i siafar diup sockt.

※ Michaelmessu.
Mar. ix.
Luce ix.
Luce xvij.

We sie heimenū fyrer hneykslaner/ þu hliota hneykslaner at koma en̄ þo we sie þm man̄i fyrer huern. ed hneykslunin kemr/ en̄ ef þin hond edr þin̄ fotr hneyckslar þig/ Snid hn̄ af ⁊ snara hm̄ fra þier/ betra er þier in̄ at ganga til lifs sins/ hallt ⁊ handar vani/ en̄ þ þu hafer tuær hendr/ ⁊ tuo fætr/ ⁊ verder i eilifan elld kastadr/ ⁊ ef auga þitt hneyckslar þig/ þa slit þ vt ⁊ snara þui fra þier/ betra er þier ein eygdum in̄ at ganga til lifs sins/ en̄ þ þu hafer tuo augu ⁊ verdir i heluitis skan elld kastadr.

Siaet til at þier forsmaet ecki ein̄ af þssm vesalingū/ þuiat eg seigi ydr/ at þra einglar a himnum/ sia Jafnan miins fadrs auglit a himnū ✱ þat manzins son kom at frelsa huat forta pat er huat virdizt ydr/ at ef ein̄ huer hefdi hundrat sauda/ ⁊ villizt ein̄ af þm/ skilzt hn̄ eigi vid þa niu ⁊ niutigi a fiollum vppi ⁊ fer at leita hn̄s

Luce xv

sem

ſem villizt/⁊ ef ſo ſkier/at hn̄ finr þañ Sañli-
ga ſeige eg yðr/ at hn̄ fagnar meir yfuer þm eñ
yfuer hinū niu ⁊ niutigū/ſem eigi villtuzt/ſo er ei-
gi vilie fyre faudr ydrum ſem a himnū er at einn
af þſſm veſalingum farizt.

Eñ ef ✱ broder þiñ brytr vid þig/far þu/⁊ ſtraf
Luce xvij fa hn̄ mille þin ⁊ hn̄s eins ſamans ef hn̄ heyrer
Deut. xix þig/ þa hefr þu þiñ broder vñit eñ ef hn̄ heyrer
þig eigi/ þa tak eñ eirn edr tuo til þin/ſo at i mun-
ne tueggia edr þriggia vitna ſtandi aull ord/nu ef
hn̄ heyrer eigi þm/ þa ſeig ꝥ ſamkunduñe/eñ ef
hn̄ heyrer eigi ſamkunduñe þa hallt hn̄ ſem añañ
heidingia ⁊ toilheimtu mañ. Sañliga ſeigi eg ydr
huat hellzt þier bindit a Jordu/ſkal ⁊ a hīnū bun-
dit vera/ ⁊ huat hellzt þier leyſet a Jordu/ ſkal
leyſt vera a himne/⁊ eñ ſeigi eg ydr ꝥ/huat ef tue-
ir af ydr ſamtaka a Jordu vm huern hlut ſem ꝥ
er/ed þr vilia bidia/ſkal þm veitt vera af minū
faudr ſem a himnū er/ þat huar tueir edr þrir ſa-
man ſafnader eru i minu nafni/þar em eg mitt
i millum þra.

Þa gieck Petr til hn̄s ⁊ ſagdi. Herra/huerſu
opt bl[y]t eg/minūt brodr / þm ſem vid mig brytr/
at fyrer gefa/er ꝥ nog/vij. ſiñū/ Jeſus ſagdi til
hn̄s/eg ſeigi þier eigi vij ſiñum/helldr ſiotigi ſiñū
✱ Seytianda ſuñu dag ſio ſiñū ✱ fyrer þui ✱ er Himnariki lict þm
konungi ſē reikna villdi vid þiona ſina ⁊ er hn̄ tok
til at reikna/kom eiñ fyre hn̄/ſa er hm̄ var ſkyll-
dugr tiu þuſund punda/eñ þa hañ/hafdi eigi til
huat hn̄ ſkylldi giallda baud/Herrañ/at ſelia hn̄
⁊ hn̄s huſfreyiu/ſo ⁊ bornm̄/⁊ allt huat hn̄ atti
⁊ borga med/eñ ſa þion fiell fram/til bad hn̄ ⁊

ſagdi

sagdi/ Herra/haf þolinmædi vid mig/allt skal
eg þier giallda/en Herrañ sa aumr þss þions ⁊ liet
hñ lausañ ⁊ gaf hm̄ vpp skulldina.

Þa gieck sa sami þion vt ⁊ fañ eiñ af sinū
samlags þionū/sa var hm̄ hūdrat peninga skyll
dugr/ þañ grep hñ ⁊ tok fyrer kuerkar hm̄ ⁊ sagdi
giallt huat þu ert mier skulldugr/ Þa fiell hñs
samlags þion fram/bad hñ/ ⁊ sagdi haf þolin
mædi vid mig/ þ allt skal eg þier giallda/ eñ hñ
villdi eigi/helldr for hñ til ⁊ liet hñ i dyflyzsu/
þar til hñ hefdi borgat sina skulld/eñ er hñs sam
þionar sau huat skiedi/vrdu þr miog hryguer vid
komu/ ⁊ vnderuisudu sinū Herra/allt huat gio-
rzt hafdi/ Þa kalladi hñs Herra a hñ ⁊ sagdi til
hñs/ þu hiñ skraklige þion/ alla þssa skulld gaf
eg þier til/med þui þu badzt mig/byriadi þier ei-
gi miskunsamr at vera vid þiñ samlags þion/
lika se eg var þier miskuñsamr/ ⁊ hñs Herra vard
reidr/⁊ fr selldi hñ kuoluruñ̄/þangat til at hañ
hefdi borgat allt huat hñ var hm̄ skulldugr/so-
mun miñ himneskr fader giora ydr/ef þier fyrer
gefitt eigi af ydrū hiortū/huer eiñ sinum brodur
misgiordet sinar. *

Nitiandi capitule

OG þ skiedi sem Jesus hafdi lyktad Mar. x
þssa rædu/ at hañ for af Galilea ⁊
kom i endi merkr gydinga landz/odru
megin Jordanar ⁊ margt folk fylgdi
hm̄ epter ⁊ þar læknadi hñ þa.

Þa geingu Pharisei til hñs freistudu hñs ⁊
sogdu/leyfizt nockut mañinū at forlata sina ei-

Gene.i.⁊ ij Kon fyrer hueria sem eina sauk/eñ hñ suaradi ⁊
sagdi til þra/ hafi þier eigi lesit/ at sa er i vpp
hafi skapadi mañiñ/hñ giordi þ/at vera skylldi
madr ⁊ kona ⁊ sagdi/fyrer þui mun madriñ for
lata faudr ⁊ modr ⁊ vidteingiazt eigin konu siñe
⁊ þau two munu eitt holld vera/s° eru þau nu
eigi two helldr eitt holld/þui huat gud hefer sa
man teingt þ skal madriñ eigi i sundr skilia.

Deut.xxiiij Þa sogdu þr fyrer hui baud Moyses þa/at ge
fazt skylldi skilnadar skra/⁊ hana at forlata/
hñ sagdi til þra Moyses hefer fyrer hardud yd
uars hiarta leyft ydr at forlata husfreyiur yd-
rar/eñ af vpphafi var þ eigi s° /eñ eg seigi ydr
þ/ huer sina eigin konu forlætr (nema þ sie fy-
rer horunar sauk) ⁊ giptizt añare. Sa dryger
hor/⁊ huer sē fra skiliñe giptizt/sa dryger ⁊ hor.

Þa sogdu lærisueinarner til hñs/ef s° er hat-
tad manzins malefnū vid eignar/konuna þa er
eigi gagn i at giptazt/eñ hñ sagdi til þra/ þtta ord
fa eigi aller hondlat/helldr þr hueriū þ er gefit/
þuiat þr eru þr gelldingar /sem s° verda af modr
kuide fædder/⁊ þr gelldingar eru huerier af mōm
eru gellder/⁊ þr eru lika þr gelldingar sem sialf
ua sig hafa gellt fyrer himnarikis saker/ sa gri-
pit getr hñ gripi þ.

Mar.x Þa voru smaborn til hñs fœrd/s° at hñ legdi
Luce xviij hendr yfuer þau.⁊ hñ bædizt fyrer eñ lærisueinar
ner auitudu þa/Jesus sagdi til þra/lated bornin
kyrr fyrer biodit þm eigi til min at koma/ þuiat
slikra er hīnariki/ ⁊ er hñ hafdi hendr yfuer þau
lagt gieck hñ þadan.

Og Sia þa einn gieck at hm̄ ⁊ sagdi til hñs

godi

godi meiſtare/ Huat ſkal eg þeſſ gott giora at eg
hafi eilift lif/ Hueriū hñ ſuaradi/ Huat kallar þu
mig godañ/ eingeñ er godꝛ nema/eirn/ſañarligꝛ
gud/eñ ef þu villt til lifſins iñganga/ s° vardu-
eit þu bodoꝛdin/hañ ſagdi þa til hñs/huer hellzt
Eñ Jeſus ſagdi eigi ſkalt þu mañ vega eigi ſkalt
þu hordom drygia/ eigi ſkali þu añañ ſtela/eigi
ſkalt þu liuguitne mæla. Heidra ſkalt þu faudꝛ
þiñ ⁊ modꝛ/⁊ elſka ſkalt þu naunga þiñ s° ſem
ſialfuan þig/ þa ſagdi vngi madriñ til hñs/ ꝥtta
allt hefi eg vardueitt i fꝛa barn æſku miñe/huat
breſtꝛ mig þa/ Jeſus ſagdi til hñs/ef þu villt al-
giordꝛ vera far burt ⁊ ſel allt huat þu hefuer ⁊
gef fatækum/⁊ munt þu þa ſiod hafa a himi-
ne/kom þa ⁊ fylg mier s° epter/⁊ er hiñ vnge ma-
dꝛ heyrdi ꝥ oꝛd/gieck hñ hryggꝛ i burt/ þuiat hñ
hafdi mycklar eiguꝛ.

Eñ Jeſns ſagdi til ſiña lærifueina Sañliga
ſeigi eg ydꝛ / at toꝛuellt er rikum iñ at ganga i
himnariki/⁊ eñ ſeigi eg ydꝛ ꝥ auduelldara er vlf-
balldanum at ſmiuga i giegnum nalar auga/ eñ
rikum iñ at ganga i gudz riki/⁊ er lærifuenarner
heyrdu ꝥ/vrdu þꝛ miog otta ſlegner ⁊ ſogdu/huer
fær þa hialpazt/ eñ Jeſus leit vid þim ⁊ ſagdi
til þꝛa hia mōm er ꝥ o moguligt/eñ hia gudi er
allt moguligt.

Þa ſuaradi Petꝛ ⁊ ſagdi til hans/Siadu? at
vier foꝛlietum allt ⁊ fylgium þier eptee huat Mar. x
ſkier oſſ þar fyrer/eñ Jeſꝰ ſagdi til þꝛa/Sañliga Luce xviij
ſeigi eg ydꝛ/at þier huerier mier hafit epter fylgt
i enduꝛ fædinguñe) þa er manzins ſon ſitꝛ a ſtole

ſiñar

Kn̄ar tign* munu þier ꝛ sitia a tolf stolū/dæman
di tolf kynkuisler Jraels/ꝛ huer hn̄ forlætr hus/
edr brædr systor/faudr eda modr/edr eigin konu
eda born eda akra/fyrer mins nafns saker/ sa
mun hundrat° fallt i stadin taka/ꝛ erfua eilift/
lif en̄ marger þr sem/ eru fyrster/ verda sidars
ter ꝛ þr sem sidarster eru verda hiner fyrstu. *

xx capitule

* Sunu da
gin̄ þan̄ sem
nu vikna
astan by-
iazt.

Jmmariki * er lickt þm hausfaudr/
sem vt gieck snem̄a morgūs verck men̄
at leiga i vingard sin̄/en̄ at giordū sam
ninge vid verckmen̄ina af dagligu pe-
nigs gialldi/sendi hn̄ þa i sin̄ vingard
ꝛ nær þridiu stund gieck hn̄ vt ꝛ leit adra idiu-
lausa standa a torgeno ꝛ sagdi til þra/fari þier
i min̄ vingard/ꝛ huat riettuist er mun eg gefa y-
dr/þr geingu ꝛ þangat/ꝛ en̄ gieck hn̄ vt aptr vm
siettu ꝛ niundu stund ꝛ giordi s° lika/en̄ vm el-
liftu stund gieck han̄ vt ꝛ fan̄ en̄ adra standa i
diulausa ꝛ sagdi til þra/huar fyrer standi þier
hier allan dag i diulauser/ þr sogdu til hn̄s/ þat
eingen̄ hefer leigt oss/ hn̄ sagdi til þra/fari þier
ꝛ i min̄ vingard ꝛ huat riettuist er skulu þier fa.
En̄ þa kuelld var komit sagdi Herran̄ vingar
dzins/til sins rada marz/kalladu verckmen̄ina ꝛ
giallt þm verdkaupit/ꝛ hn̄ tok til i fra enū seinars
ta ꝛ allt til hins fyrsta/ þa komu þr sē vm ellif-
tu stund leigder voru/ꝛ huer þra medtok sin̄ pe-
ning/en̄ er hiner fyrstu komu/meintu þr/þat þr
mundu faa meira/ꝛ huer þra medtok sin̄ pening
ꝛ þa er þr hofdu hn̄ medtekit/mogludu þr imoti
husfo

huſbodꝛnum ⁊ ſogdu/ þſſer ſeinuꝛſtu hafa eina
ſtund erfidat ⁊ þu giordir þa oſſ iafna/vier ſem
borit hofum þunga ⁊ hita dagſins.
Eñ hñ ſuaradi ⁊ ſagdi til eins þꝛa/vinꝛ/eigi gio
ri eg þier oriett/ ertu ecki aſattꝛ vordin vid mig
vm peningiñ/tak huat þitt er ⁊ far burt/eñ þſſm
ſeinaꝛſta vil eg gefa s° ſem þter. Eda lofazt mier
ecki at giora af mino huat eg vil/ eda ertu vm
þ rangeygdꝛ/ fo at eg ſie god giarn/s° verda nu
ſidarſter hiner fyrſtu / ⁊ fyrſter hiner ſiduꝛſtu/
þuiat marger eru kallader eñ faer vtualder.
Og hñ ferdadizt vpp til Jeruſalem/⁊ tok þa — Mar. x
tolf lęriſueina heimogliga til ſin aueginũ ⁊ ſag — Luce xviij.
di til þꝛa/Siaet ! vier reiſũ nu vpp til Jeruſalẽ
⁊ manzins ſon mun ofꝛ ſeliazt kẽni mãna hof
dingiñ/⁊ ſkriptlęrdũ/⁊ þꝛ munu hñ fordęma til
dauda/⁊ ofꝛ ſelia hñ heidingiũ til ſpottunᵃ ⁊ hũd
ſtrokunar/⁊ til kroſſfeſtunᵃ ⁊ a þridia deigi mun
hñ vpp aptur riſa ✱
Þa giecł ✠ modꝛ ſona Zebedei til hñs medꝛ — ✠ Jacobs
ſyne ſina fallandi fyre hñ fram/ ⁊ bad nockꝛs — messu
af hm̃/⁊ hñ ſagdi til hñar/ huat villt þu/ Hun
ſagdi til hñs/Lat þſſa mina tuo ſonu ſitia i riki
þino/þañ eina til þiñar hęgre handᵃ/⁊ añañ til
þiñar vmſtꝛe handar. Eñ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi
þier vitid eigi huat þier bidiet/gete þier þañ ka
lek druckit/ Huern at eg mun drecka/ ⁊ þri ſkirn
ſkirazt latid/huerri eg mun ſkirazt/ þꝛ ſogdu til
hñs/ ꝥ getu vid/⁊ hñ ſagdi til þꝛa/Miñ kalek mu
nu þier at ſoñu drecka/⁊ þre ſkirn/huerre eg ſkir
unꝛt/munu þier ſkirazt/eñ ꝥ at ſitia til miñᵃ hę
gri ⁊ vmſtri handar er eigi min at gefa ydꝛ/hell

oꝛ þm/ huerium ꝥ er fyrer buit af minū faudꝛ.
Ozer þr tiv heyrdu ꝥ/ þycktuzt þr þm tuei-
Mar. x mꝛ brædrū/ eñ Jesus kalladi þa til sin ꝛ sagdi/
Luce xxij. þier vitid at veralldar mañа Hofdingiar drott-
na yfuer þm ꝛ þr ed vallouger eru hafa yfuer
volld/ so skal eigi vera ydar a mille/ helldꝛ/ huer
hñ vill ydar a mille vollugꝛ vera/ sie sa ydar
þienare/ ꝛ huer ydar sem fremstr vill vera/ vere
sa ydar þion/ so sem manzins son kom eigi at hñ
lieti sier þiona/ helldꝛ vpp a ꝥ hñ þionadi/ ꝛ gæfi
sitt lif vt til endꝛ lausnar fyrer marga.

Og þa er þr geingu vt af Hiericho/ fylgdi hm̄
margt folk epter/ ꝛ Sjaetꝛ at tueir blinder satu
vid veginñ/ ꝛ þa þr heyrdu ꝥ at Jesus gieck þar
fram hia/ kolludu þr ꝛ sogdu/ O Herra son Da-
uidz/ miskuña þu oss/ eñ folkit hastadi a þa at
þr þegdi/ eñ þr kolludu þui mier ꝛ sogdu/ O
Herra son Dauidz miskuña þu oss/ ꝛ Jesus stad
nęmdizt/ kalladi a þa ꝛ sagdi/ Huat vilie þid at
eg skuli giora yckr/ þr sogdu til hans/ Herra ꝥ at
ockr augu vpplukizt/ eñ Jesus sa aumor a þm/
¶ Suñu da snart augu þra/ ꝛ þr sau iafnskiott/ ꝛ fylgdu
gĩ fyrstañ hm̄ epter.

xxi capitule

Jola fau-
stu.

Og er þr toku at nalgazt Jerusalē
ꝛ komu til Bethphage vid fiallit ol-
Mar. xi eti/ sendi Jesus vt two sina lærisuei-
Luce xix na ꝛ sagdi til þra/ fare þier i ꝥ kaup-
Johan. xij tun sē fyre ydꝛ er/ ꝛ strax þa munu
þier fiña asnu bundna ꝛ fola hia hñe/ leyset
hana ꝛ leidit til min/ ꝛ ef eiñ huer seiger nockut til
ydar/ þa seigit/ ꝥ Herrañ hafi þra þaurf/ ꝛ iafn
snart mun hñ lata þa lausa/ eñ ꝥ skiedi so at vpp

fylldizt huat sagt er fyrer spamañiñ er seiger /
Seiget dotturiñe Syon / Sia! þiñ konungr kemr Zacha. ix
til þin hogućr sitiandi a ausnu ⁊ a fola klyf
bærligrar ausnu / eñ lærisueinarner geingu burt ⁊
giordu so sē Jesus hafdi bodit þm / ⁊ leiddu mz
sier ausnuna ⁊ folañ / ⁊ laugdu yfuer þau sin klæ
di ⁊ settu hñ þar vppa / eñ margt folk breiddu sin
klædi a vegiñ / ⁊ adrer hiuggu kuistu af trianū /
⁊ dreifdu þm a vegiñ / eñ þ folkit sem fyrer gieck
⁊ epter fylgdi kalladi ⁊ sagdi Hosianna syne Da (Hosianna)
uidz / blezadr sie sa sem kemr i nafne drottins. þydizt a nor
Hosianna i hæstum hædum!
Og er hñ for iñ i Jerusalem / vard aull borgiñ ręnu / ęei hj
⁊ ridusk ial fue / ⁊ sagdi / huer er þssi / eñ folkit sag alp þu ellig
di þtta er Jesus spamadriñ af Nazareth vr Ga ęei gef heil
lilea ⁊ Jesus gieck iñ i gudz musterit ⁊ rak vt alla ⁊ hamingiu
seliendr ⁊ kaupendr i mustierino ⁊ bordū vexlu o
uar mañа / ⁊ stolum þra er dufr selldu hratt hñ
vm ⁊ sagdi til þra / Skrifat er / Mitt hus skal Esaie lvi.
bæna hus kallazt / eñ þier hafit giort þ at spill
uirkia iñe / ⁊ til hans geingu blinder ⁊ hallter i
mustierit / ⁊ hñ læknadi þa.
Eñ er keñe mañа hofdingiar ⁊ skriptlærder /
sau þeir vndraner sem hñ giordi / ⁊ þ bornin kol
ludu i mustierino ⁊ sogdu Hosianna þm syne Da Psal. viij
uid / reidduzt þr ⁊ sogdu til hñs / heyrer þu huat
þsser seigia / Jes⁹ sagdi til þra / Ja vite meñ / hafi
þier alldri lesit / þ af muñe vngbarna ⁊ briostmyl
kinga / hafder þu lofit til riettra hñ forliet þa ⁊ gi
eck vt af borgiñe til Bethania ⁊ bleif þar *
Eñ at morne er hañ gieck aptr til borgari
nar / hungradi hañ / ⁊ sem hañ sa eitt fiku tre Mar. xi

Marci x. vid vegin̄/gieck hn̄ þangat at/ ꝛ fan̄ eckert a þui/
nema einazta blaudin/ ꝛ sagdi til þſſ/hiedan i fra
vaxe alldreigi a voxtr af þier at eilifu/ ꝛ þ fi
kin tre visnadi vpp iafn snart/ ꝛ er lærisuein̄ ner
sau þ vndrudust þr ꝛ sogdu/huernen er fikin tr-
eit s° snart vpp þornat/en̄ Jes° suaradi ꝛ sagdi til
þra/ San̄liga seigi eg ydr/ef þier hafit truna ꝛ
efit eigi munu þier eigi einazta giora þtta vid fi
kin treid/Helldr/ ꝛ ef þier segdut þſſu fialle/tak
þig vpp ꝛ fleyg þier i siofn̄/ þa mundi þ skie/ꝛ
allt huat þier bidiet/ i bænin̄e/ef þier truit þui/
þa munu þier þ audlazt.

Og sem hn̄ kom i musterit/geingu til hn̄s(sem
Mar. xi hn̄ var at ken̄a) presta hofdingi ꝛ olldung lyd
Luce xx sins ꝛ sogdu/vt af huada mackt giorir þu þtta/
ꝛ huer gaf þier þſſa mackt/en̄ Jesus suaradi ꝛ sag
di til þra/eg man spyria ydr ꝛ at einu ordi/ef þi-
er seigit mier þ/mun eg ꝛ seigia ydr/ vt af huat
mackt eg giori þtta/ skirn Johan̄es huadan var
hun/huort af himne edr af mōm/ en̄ þr hugsudu
med sier/ef vier seigiū af himne/seiger hn̄ til vor
fyrer þui trudu þier hn̄i eigi/en̄ ef vier seigiū af
mōm/ þa megu vær ottazt folkit/ þat aller hiell-
du Johan̄em fyrer spaman̄/ ꝛ þr suorudu Jesu
ꝛ sogdu/vier vitū egi/hn̄ sagdi þa til þra/s° seigi
eg ydr eigi helldr vt af huat mackt eg giori þtta.

En̄ huat lizt ydr/Madr nockr hafdi two sonu
ꝛ gieck til eins fyrsta ꝛ sagdi soni/far þu i dag at
vercka i vingardi minū/en̄ hn̄ suaradi ꝛ sagdi/ ei
gi vil eg/epter a idradi hn̄ þſſa/ ꝛ gieck burt/en̄ hn̄
gieck ꝛ til hins an̄ars ꝛ sagdi slickt hid sama/en̄ hn̄
suaradi ꝛ sagdi/ fara skal eg/ ꝛ for eckī/Huor af

þem tueimr giordi faudrsins vilia/ þr sogdu til
hñs/hiñ fyrsti/Jesus sagdi til þra/Sañliga sei-
gi eg ydr/at tollheimtarar ⁊ putr munu fyrr ko-
mazt i gudz riki eñ þier/ þuiat Johañis kom til
ydar ⁊ lærdi ydr riettlætis gott ⁊ eigi trudu þier
hm̃/eñ tollheimtu meñ ⁊ putr trudu hm̃/eñ þo at
þier litud þetta/giordu þier aungua yfuerbot/s°
at epter a hefdi þier hm̃ truat.

Heyrit ❧ eñ adra epter liking/husfader nockr var
þar/sa er plantadi vingard ⁊ girti i kring vm hñ Mar.
⁊ grof i hm̃ vinþrugu/ ⁊ vpp bygdi turn/ ⁊ leig- Luce
de hñ vingardz mm̃om/ ⁊ ferdadizt sidan langt
burt/eñ þa er friofgun̄ time tok at nalgazt/sendi
hñ sina þiona til vingardz mañaña/ at þr med-
tæku hñs auogxtu/þa toku vingardz meñirner hñs
þiona/ þañ eina strycktu þr/ añañ af lifudu þr/
hiñ þridia gryttu þr/ Eg i añat siñ sendi hñ adra
þiona vt sē meire voru hinū fyrrū/ ⁊ þr giordu
þr slickt hid sama. Eñ sidarst sendi hñ son siñ til
þra ⁊ sagdi/ ma vera/at þr feile sier fyrer syne
minū/eñ er vingardz meñirner sau soniñ/ sogdu þr
med sier þessi er erfingiñ/komi þier/ ⁊ af lifu vær
hñ ⁊ leggiū s° vnder oss hūs arfleifd/ ⁊ þr gripu
hñ/ ⁊ raku hñ vt af vingardinū/ ⁊ af lifudu hñ/
Eñ nær Herrañ vingardsins kemr huat man hñ
giora vid þessa vingardz meñ/ þr sogdu til hans/
þm vondū mun hñ vondzliga fyrer fara/ ⁊ siñ
vingard byggia/ odrū vingardz mm̃om þr ed hm̃
a vogxt giallda i riettañ tima,

Jesus sagdi til þra/Hafi þier alldri lesit i rit
ningunū/at þañ stein sē byggendr hofdu vt kast
ad/ hñ er nu vordiñ at hofdi hyrningar/af drott

Psal.cxvij neer ꝥ giort ⁊ er vndarligt fyrer vorū augū/fy
rer þui ſeige eg ydꝛ/at gudz riki mun fra ydꝛ ta
kazt ⁊ heidnū gefit verda/ ꝥm ſē ꝥſſ auogrt fęꝛ
ra. eñ huer yfer þēnan ſtein fellꝛ hñ mun ſunduꝛ
mylíazt/ eñ yfuer huern hñ fellꝛ/ þañ man hañ
ſundꝛ meria/⁊ þa er keñi mañá hofdingiar ⁊ pha
riſei heyrdu hñſ epter likingar /formerktu þꝛ/ ꝥ
hñ ſagdi af ꝥm/⁊ ſocktu at gripa hñ/eñ ottuduzt
þo folkit/ ꝥ niat ꝥ hiellt hñ fyrer ſpamañ. *

xxij capitule

Þañ xx. ſuñu dag. DG * Jeſus ſuaradi ⁊ taladi i añat ſiñ
i epter likingū til þꝛa ⁊ ſagdi/Himna ri
Lucę xiiij ki er líkt ꝥm konungi ſem brudkaup
giordi ſyne ſinū/⁊ ſendi vt ſina þiona
at kalla bodzmeñina til brudkaupſins
⁊ þꝛ villdu eigi koma/ J añat ſiñ ſendi hañ adra
þiona vt ⁊ ſagdi/ſeigit bodzmoñunū. Siaet ꝛ mi
na maltid hefi eg til buit/ miner vxar ⁊ alet fie
eru ſlatrader/ ⁊ allt er reidubuit/komit til brud
kaupſins/eñ þꝛ forſmadu ꝥ/ ⁊ geingu i burt/eiñ
a ſiñ buſtad/eñ añar til ſiñar ſyſlunar/ eñ ſumer
gripu hans þiona/darudu ⁊ a drapu/eñ þa kon
ungriñ heyrdi ꝥ vard hñ reidꝛ ⁊ ſendi vt ſiñ her
⁊ fyrefor ꝥſſm mordingiū/⁊ brendi vpp borg
þꝛa.

Þa ſagdi hñ til ſiña þiona/brullaupit er at
Mar.xij. ſoñu reidubuit/ eñ ꝥm ſem bodit var voru ꝥſſ
Lucę xx. eigi verduger/fyrer þui farit vt a ſtrętin/⁊ bio
dit til brudkaupſins huerium ſem þier fiñit /⁊
hans þionar geingu vt a ſtrętin/⁊ ſaman ſof
nudu olluñ ꝥm þꝛ fundu/vondū ⁊ godū/⁊ brud
laupit vard alſkipat af mēm/ þa gieck konun

griñ iñ

gein iñ at sia gestina. ⁊ hñ saa þar mañ/ eigi klæd dañ med brullaups klædū/ ⁊ sagdi til hñs/ Vinr? Huernen giecktu iñ hingat hafandi eigi brud laups klædi/ eñ hñ þagdi. Konungriñ sagdi þa til siña þienara bindit hans hendr ⁊ fætr/ ⁊ var pit hm̄ i ytztu myrkr/ þar man vera op ⁊ taña gnistran. Þuiat marger eru kallader/ faer vt ualder. *

Þa ✠ geingu pharisci burt ⁊ settu rad saman at þr gætu veitt hñ i ordū ⁊ sendu til hñs sina lærisueina med Herodis þienurū/ ⁊ sogdu Meistare vær vitum at þu ert sañsogull ⁊ keñer gudz gotu i sañleika/ skeyter eigi nockrū/ þuiat þu fer eigi at ypuerlitū maña/ fyre þui seig oss huat þier list. Huort leyfizt at gefa keisaranū skatt edr eigi/ eñ Jesus formerckti þra flatskap/ sagdi hñ. Huad freiste þier min hræsnarar. Synit mier mynti na peningsins/ ⁊ þr feingu hm̄ peningiñ. Jesus sagdi til þra Huers er þssi mynt ⁊ yfuerskript/ þr sogdu hm̄ Keisarans? þa sagdi hñ til þra/ gefit Keisaranū huat keisarans er ⁊ þ Gudi huat Gudz er. Og er þr heyrdu þ vndrudust þr/ forlietu hñ ⁊ geingu i burt. * ✠ Hñ xxi sunu dag.

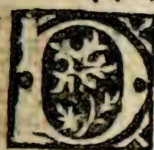
A þm sama deigi geingu Saducei til hans/ huerier ed seigia vpprisuna eigi vera/ spurdu hñ at ⁊ sogdu. Meistare Moyses hefer sagt at ef nockr andadizt ⁊ hefdi eigi barn epter þa skylldi broder hñs eiga hñs eigin konu/ ⁊ vpp vekia sinū brodr sædi/ eñ hia oss voru (vij) brædr/ hiñ fyrsti fastnadi sier konu/ ⁊ hñ āndadizt/ ⁊ af þui hñ haf di eckert sæd/ liet hañ brodr siñ epter/ eigin konu sina/ lika sa añar/ ⁊ hiñ pridie/ allt til ins siaunda. Marci xij Luce xx. Deut. xxv

 iñ sidarst

eñ ſidarſt allra andadizt ⁊ konan/ huers þra ſio
verdr hun nu eign~ kona i vpp riſuñe/ þuiat aller
þr hafa hana haft/ eñ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi til
þra/ þier villizt ⁊ vitid eigi ritningarn~ /nie hell
dr gudz krapt/ þuiat i vpp riſuñe munu þr huor
ki kuongazt/ nie ſig kuongа lata/ helldr eru þr ſem
einglar gudz a himne.

Eñ hafi þier eigi leſit/ huat af gudi er ſagt/
af vpp riſu framlidiña/ er hñ ſeiger eg em gud
Abrahams/ ⁊ Gud Iſaacs/ ⁊ Gud Jacobs/ þui
Gud er eigi gud daudra/ helldr lifandra maña/
℟ Þañ xviij ⁊ er folkit heyrdi þetta vndradizt þ hans keñing.
Suñu dag. Eñ ℟ er Phariſei heyrdu þ hañ hafdi þaggat
Saduceis ſofnuduzt þr ſaman i eitt/ ⁊ eiñ laug-
Exo. iij uitringr af þm ſpurdi hñ at/ freiſtandi hñſ Mei
ſtare huert er hid meſta bodord i logmalino/ eñ
Jeſus ſagdi til hñs/ elſka ſkalt þu drottiñ Gud
þiñ/ af ollu þinu hiarta/ ⁊ af allri ond þiñe/ ⁊ af
ollu þinu hugſkoti þetta er hid fyrſta ⁊ meſta bod
ord/ eñ añat er þſſu likt/ elſka ſkalt þu naunga
þiñ ſo ſem ſialfañ þig/ J þſſim tueimr bodordū
heingr allt laugmal ⁊ ſpameñ

Eñ þa Phariſei voru til ſamans komer/ ſpurdi
Jeſus þa at ⁊ ſagdi/ huat virdizt ydr af kriſti/
huerſ ſon ed hñ ſie/ þr ſogdu hm/ Davidz/ hñ ſag
di til þra/ Huernen kallar David hñ þa i andanū
Pſal. cx. Herra/ er hñ ſeiger/ Drottiñ ſagdi minū drottne/
ſit þu til miñar hægri handar/ þ~ til/ eg ſet o vine
þina til ſkarar þiña fota/ Nu ef David kall~ hñ
Herra/ huernen er hñ hñs ſonr/ ⁊ eingeñ gat hm
ordi ſuarat/ ⁊ eigi dirfdizt nockur vpp fra þm
deigi/ hñ framar at ſpyria ✱

A ℞ taladi Jes⁹ til folksins og til sinna lærisueina og sagdi a Moyses stoli sitia skriptlærder og pharisei/ allt huat þeir seigia ydr / þier skulit hallda/ þat hallldit og giorit/ enn epter þeira verckum skulu þier eigi giora/ þuiat þeir seigia þat/ og giora eigi/ Þeir samanbinda þungar byrder og obæriligar/ og leggia þær mónnum a herdar/ enn sialfuer þeir vilia eigi a hræra þær einum fingri sinum þ aull sin verck giora þeir at þeir siaizt af mónnum/ sin minningar blaud vt þenia þeir/ og falld sinna klæda myckla þeir/ þær hafa þeir hin fremstu sæti at kuelld verdum/ ædztu sessa i samkundu husum/ og kuediur a torgum/ og af mónnum Rabbi kallader verda. | Exo. xiij Deut. vi

Enn þier skulut eigi Rabbi kallazt/ þat eirn er ydar Meistare / kristr/ enn þier aller erut brædr og onguan skulu þier ydr faudr kalla a Jordu/ þat eirn er ydar fader sa sem a himnum er/ og þier skulut eigi Meistarar kallazt/ þ eirn er ydar meisttare kristr/ sa sem at mestr er ydar / sie hann ydar þienare/ þuiat huer sig vpphefr/ sa man nidr lægiazt/ og huer sialfuann sig nidr læger/ hann man vpphafinn verda. *

Wei ydr skriptlærdum og phariseis/ þier hræsnarar/ huerier himnarikit aptr lokit fyrer mónnum/ þuiat eigi gangi þier þar inn/ og þeim er inn vilia ganga i þat/ þa lofe þier eigi.

Wei ydr skriptlærdum og phariseis/ þier hræsnarar/ huerier eckna husin vpp etid/ med yfuer hylmingu langra bæna/ fyrer þat munu þier þess meire fordæming audlazt.

Wei ydr skriptlærdum og phariseis/ þier hræsnarar

narar/ huerier vm kring farit sio ⁊ lond/s° at
þier giorit eiñ at ſamlendings Gydinge / ⁊ nær
hañ er þ wordiñ/giori þier hñ at heluitzſkũ ſyne
tuefallt meir eñ þier erut.
Wei ydr blindũ leidtogũ þier ſem ſeigit/ huer
hñ ſuer vid muſterit/ þ ſie eckert/ eñ huer ſuer
vid gullit muſteriſins/ sa er ſekr/ þier fifl ⁊ fot
blindader/huort er meira gullit eda muſterit/ þ
er gullit helgar/ ⁊ huer ed ſuer vid alltarit/ſie ec-
kert. En huer hñ ſuer vid þ offr ſem a þui er/
sa ſie ſekr/ þier heimſker ⁊ blinder/ Huort er mei-
ra offret eda alltarit/ þ ſem offret helgar/ fyre
þui huer hñ ſuer vid alltarit / sa ſuer vid þ ⁊
vid allt huat þar er vppa/ ⁊ huer hañ ſuer vid
muſterit/sa ſuer vid þ/ ⁊ vid þañ ſem þar byg
ger iñe/ ⁊ huer ſuer vid himiñin/sa ſuer vid gudz
ſæti ⁊ vid þn ſem þar yppa ſitur.
Luce xi Wei ydr ſkriptlærdũ ⁊ Phariſeis þier hræſ-
narar/ huerier tiundit myntu Aneth Ciminũ/ ⁊
yfuer gefit þ huat þyngſt er i laugmalino einkũ
domiñ/miſkunſemd ⁊ truna/ þtta byriadi at gio-
ra/ ⁊ hitt eigi epter at ſkilia/ þier blinder leidto-
garar Sem Sied/myflugũna/ eñ gleypit vlf-
balldañ.
Wei ydr ſkriptlærdũ ⁊ phariſeis þier hræſ-
Luce xi narar/ ſẽ hreinſit hid ytra bikara ⁊ diſka/ eñ iñan
eru þier fuller rans ⁊ ohreininda. Þu blindr pha
riſeare hreinſa fyrſt ed iñra a bikorũ ⁊ diſkũ/s°
at id ytra verdi ⁊ hreint
Wei ydr ſkriptlærdũ ⁊ Phariſeis/ þier hræſ
narar/ huerier liker erut forfagudũ leidũ fram
lidiña/ huer ed vtan ſynazt mõm fagur/ eñ iñan

eru þau full af daudra mana beinū/ ⁊ allri o-
þeckt/ s° ⁊ þier skinit at sonu vtan fyrer mōm
riettloter/eñ fyrer iñan eru þier fuller hrǫsne/ ⁊
ranginda.

Wei ydr skriptlǫrdū ⁊ Phariseis þier hrǫs-
narar/huerier vppbyggit spamana leidin/ ⁊ pry-
dit grafuer riettlatra maña/ ⁊ seigit/ef vier hef-
dū verit a dogum fedra vorra/ skylldu vęr eigi
verit hafa samlags meñ þra i blodi spamanaña
þui s° beri þier ydr sialfum vitne/at þier erut
syner þra/ sem spameñina aflifudu/ ⁊ e° vpp-
fylli þier męling fedra ydvarra/ þier eitrorm[a]
⁊ nodru kyn/ huernen vm flye þier heluitz ska-
fyrer dǫming

Fyrer þui Siaet! eg sendi til ydar spameñ/ ✠ Stepha-nus dag.
spekinga/ ⁊ skriptlǫrda meñ/ ⁊ nockra af þm mu- Luce x.
nu þier aflifa ⁊ krossfesta/ ⁊ suma munu þier q. Parli.
hudstrykia i samkundu husum ydar/ ⁊ af añare xxiiij.
borg i adra munu þier þa ofsǫkia s° at yfuer
ydr kome allt riettlatt blod/sem a Jordina vth er
hellt/ i fra blodi Abels riettlata allt til blodz
Zacharie sonar Barachia/ huern þier draput a
millū musteris ⁊ alltarisins. Sanliga seige eg y-
dr at allt þtta man koma yfuer þssa kynslod/Jeru
salem Jerusalem/ þu sem aflifuar spameñina/
⁊ grytter þa er til þin eru sender/ huersu opt hefi
eg viliat saman safna sonū þinū/ lika ed hǫna
safnar vngum sinum vnder vǫngi sier/ ⁊ þier
hafit eigi viliat. Siaet ! ydvart hus skal ydr i
eydt latid verda/ þuiat eg seigi ydr at þier mu-
nut eigi sia mig vpp fra þssu þar til þier sei-
git/Blezadr sie sa sem kemr i nafne drottins. ✠

xxiiij capitule

Mar. xiij
Luce xxi

Og sem Jesus gieck vt af musterino
þa geingu hns lærisueinar til hns/at
þr syndu hm bygging musterisins/en
Jesus sagdi til þra. Siae þier ecki allt
þtta / Sannliga seige eg ydr / at hier
mun eigi epter latazt steinn yfuer steine/sa er eigi
man nidr brotinn verda.

En sem hn sat i fiallino oliueti/geingu hans
lærisueinar at hm heimogliga z sogdu/ seig þu
oss huenær þtta mun skie/z huert teickn er þinnar
til komu z verallďarinnar enda/ en Jesus suarradi z sagdi til þra/Siaet til at eingenn ville ydr
Þuiat marger munu koma vnder minu nafni z
seigia/eg em kristr/z þr munu marga villa.

Þ þier munut heyra bardaga z hernadar til
vinde/Siaet til at þier skelfizt ecki/ þuiat allt
þtta hlytr at skie/ þo er þa enn eigi enderinn kominn
Þ man z ein þiod hefia sig vpp i mot annare/
z riki i mot riki/ drepsotter z hungr/z iardskialftar munu þar verda i sumu hueriu staudu/en
allt þtta eru vpphof harmkuælanna.

Þa munu þr ofr selia ydr i hardkuæli z ydr
munu þr lifi firra/z þier verdit hatader af ollu/
þiodu/ fyrer mins nafns saker/z þa munu marger hneycksli fyllazt z inn byrdis huer annan tæla/z
huer annan at hatri hafa/z marger fals spamenn
munu sig vpp hefia/ z margann/afuega leida/z
af þ at rangletid man yfuer gnæfa/ mun kærleikrinn margra vtkolna/ en huer ed stadfastr blifr
allt til enda/sa mun holpenn verda/z þtta Euangelium rikisins mun predikat verda vm allann heim

til

til vitniſburdar yꝼuer allar þioder/ ⁊ þa mun en-
dirin̄ koma,

Þ nær þier ſiaet Suiuirding eydzlun̄ᵃ/ aꝼ huer
re ed ſagt er ꝼyre ſpaman̄in̄ Daniel/ þa er hn̄ ſtod
i helgū ſtad/ huer þ leſ/ hn̄ hygge þᵃ at/ huetier þa
eru a gydinga landi/ ꝼlye þr a ꝼioll/ ⁊ huer hn̄ er
a ræꝼri/ ꝼari ſa eigi oꝼan/ nockut at taka vr ſinu
huſi/ ⁊ sa ſem a akre er/ snue hn̄ eigi aptr at taka
vpp kyrtil ſin̄/ en̄ wei þungudū ⁊ brieſt mylkingū
a þm dogū/ aꝼ þui bidiet at ydar ꝼlotti ſkie eigi
vm vetr edr a ꝼuott deigi/ þat þa man verda s°
ſtor hormung/ huilik at eigi var i ꝼra vpp haꝼi
verallдᵃ/ allt til þſſarᵃ ſtundar/ ⁊ eigi helldr ver-
da mun/ ⁊ nema þ at þſſer dagᵃ ſie ſtytter/ ver-
dr eckert holld holpit/ en̄ ꝼyrer vtualdra ſaker þa
eru þſſer dagar ꝼorſtytter.

Daniel xj.

(Vm vetr) Þ heꝼer s° mikit at ſei-gia Siaet ? s° til at þier ꝼlyit i riettū tima/ þuiat vm vetr er ei-gi gott at ꝼer-dazt en̄ a ꝼuott dogū var þat gydingū ꝼy-re bodit.

En̄ eꝼ nockr ſeiger þa til ydᵃ/ Siaet ! hier er kri
ſtr/ edr þᵃ/ ſkulu þier eigi þui trua/ þuiat vpp mu
nu riſa/ ꝼalſ kriſtar/ ⁊ ꝼalſ ſpamen̄/ ⁊ þr munu
giora ſtortackn ⁊ vndr/ s° at i villu munu leidazt
(eꝼ ſkie mætti) eirnen vtualder/ Siaet ! eg ſagdi
ydr þ ꝼyrer/ nu eꝼ þr ſegia til ydᵃ. Siaet ! hn̄ er a
eydimork þa gangit eigi vt. Siaet ! hn̄ er i laun
koꝼū þa trnit eigi/ þuiat s° ſem ellding vt geingr
aꝼ vpp gongu ⁊ ſkin allt til nidr gongu/ lika s°
man vera til koma manzins ſonar/ þ huar hellzt
at hræit er/ þangat munu erner ⁊ ſaꝼnazt.

Mar. xiij.
Mat. xxiiij.

En̄ ſtragx epter hormung þſſarra daga man ſo-
lin ſortna/ ⁊ tunglit eigi ſitt lioſ geꝼa ⁊ ſtiornr aꝼ
hīne hraꝼa/ ⁊ kraptᵃ hinan̄a munu hrærazt/ ⁊ þa
mun ſkina teickn manzins sonᵃ a hīne/ ⁊ munu ſi-
ꝺ þa kueina allar kynkuiſler Jardᵃ/ ⁊ þr munu ſia

manzins

manzins son komanda i skyũ himins mꝫ kraꝼti
micklũ ⁊ tignar velldi/ ⁊ sina eingla man hñ vtsen
da med lvdra þeytingu myckille/ ⁊ hñs vtuoldũ
munu þr saman saꝼna aꝼ ꝼiorũ vindũ/ ꝼra ydr-
tu alꝼũ himnanã/ ⁊ allt til þra endi marka.
Aꝼ ꝼikiu trenu lærit epter liking/ nær ed þss kuistr
Mar/ xiij giorizt ꝼrior ⁊ lauꝼin vt spretta þa vite þier/ þat
Luce xxi. sumarit er i nand/ lika sͦ / nær þier Siaet allt þtta
þa vitid/ at þ er nærri ꝼyrer dyrũ/ Sañliga seige
eg ydr/ at þssi kyndslod mun eigi ꝼorganga þͬ til
at allt þtta skier. Himniñ ⁊ Jord munu ꝼorgan-
ga/ eñ min ord munu eigi ꝼorganga. Eñ aꝼ þm
deige edr stundu veit einginn/ ⁊ ecki einglar aꝼ him
nũ/ nema miñ ꝼader eiñsamañ.

En lika sem var vm daga Nohe/ sͦ mun ⁊ ver
da i tilkomu manzins sonͬ/ þui sͦ sem þr voru a
Luce xvij þm dogum ꝼyrer ꝼlodit/ at þr atu/ þr drucku/ þr
giptuzt/ ⁊ lietu sig giꝼta allt til þss dags/ a hue-
riũ Nohe gieck i Orkina/ ⁊ þr gættu þ ecki/ þͬ til at
ꝼlodit kom ⁊ tok þa alla i burt/ sͦ man ⁊ vera i til
komu manzins sonͬ/ munu þa tueir a akre vera
⁊ man eiñ medtekiñ eñ anͬ ꝼorlatiñ verda/ ⁊ tuær
munu i kuernhuse malandi vera/ ⁊ mun ein med
tekin ⁊ oñr ꝼorlatiñ verda

Fyrer þui vaket/ þuiat þier vitid eigi/ a huer
Mar.xiii. re stundu ydͬ Herra mune koma/ eñ þ skulu þier
Luce xij. vita/ at eꝼ husꝼaderiñ visse a huerre stundu ed
þioꝼriñ kæmi mundi hñ vaka/ ⁊ lata eigi sitt hus
i sundr graꝼua/ ꝼyrer þui verit þier ⁊ reidu bu-
ner/ þuiat manzins son mun koma/ a þre stundu
þier meinit ecki/ eñ huer hñ er trur þion ⁊ ꝼor-
siall/ sem herrañ heꝼuer sett yꝼuer sin heima hiu/
at hñ

at hn̄ gęꝼi þm̄ ꝼędi i riettan tima. Sęll er sa
þion nęr hn̄s herra kemr ⁊ ꝼin̄r hn̄ s° giorandi.
Sanliga seige eg ydr/at hn̄ mun þan̄ setia yꝼuer
aull sin audęꝼi/en̄ eꝼ sa vondi þion seiger i sinu
hiarta/min̄ herra giorir duol a at koma/⁊ tekr at
sla sina samlags þiona/ etr ⁊ dreckr med dryckiu
rutrū/en̄ herra þess þions mun koma a þm̄ deigi
sem hn̄ von̄ eigi/⁊ a þ̄re stundu er hn̄ grun̄ eigi/
⁊ i sundr partar hn̄ ⁊ setr hn̄s hlut skipte mz hręs
norū/ þar man vera op ⁊ tan̄a gnistran.

xxv capitule

A man himnariki lickt vera tiu meyiū
hueriar ed toku sina lampa/ ⁊ gein-
gu vt i mote brudgumanū/en̄ ꝼim̄ aꝼ
þm̄ voru ꝼa visar/ ⁊ ꝼim̄ ꝼorsialar/
þęr sem ꝼauisar voru toku sina lampa/ en̄ toku
þo eckert vidsmior med sier/en̄ hin̄ ꝼorsialu to-
ku i sinū kerū vidsmior/med lampunū/⁊ er brud
gumin̄ giordi duol a at koma syꝼiadi þęr allar/
⁊ soꝼnudu/en̄ vm midnętti kō kall/Siaetr brud
gumin̄ kemr/ gangi þier vt i moti hm̄/þa stodu
vpp allar þessar meyiar/ ⁊ prydda sina lampa/
en̄ þęr ꝼauisu sogdu til hin̄a ꝼorsialu/ geꝼit oss
aꝼ vidsmiore ydru/þuiat vorer lāpar slockna vt
Hinar ꝼorsialu suorudu ⁊ sogdu/ ma vera/at ei-
gi sie nog ꝼyrer oss/⁊ s° ydr/ꝼare þier helldr til
solu man̄a ⁊ kaupit ydr/en̄ er þęr geingu at kau-
pa/kom brudgumin̄/ ⁊ þęr sem reidubun̄ voru
geingu med hm̄ in̄ til brullaupsins/⁊ hurdin̄e var
aptr lokat/

En at sidurstu komu ⁊ hinar adrar meyiar ⁊ sog-
du/Herra/Herra/luk þu vpp fyrer oss/en hn̄ sua-
radi ⁊ sagdi til þra. Sañliga seigi eg ydr/ at eg
þecki ydr eigi/fyre þui vakit/at þier vitid eigi þañ
dag nie stūd/a huerre manzins son mun koma.*
Lika sē sa madr/er ferdadizt langt burt/ kalla-
di sina þiona ⁊ fieck þm sitt gozt/ ⁊ einū fieck hn̄
Luce xix. fim̄ pund/eñ odrū two/hinū þridia eitt huerium
einū epter sinū formætti/ ⁊ ferdadizt stragx af
stad/þa gieck sa til sē fim̄ pund hafdi medtekit/
⁊ verckadi med þm somū/ ⁊ vañ þar a oñr fim̄
pund. Lika einnen sa sē two pund hafdi medtekit/
vañ ⁊ a two oñr. Eñ sa er eitt hafdi medtekit for
burt/grof i Jord ⁊ faldi þar sins Herra fie. Eñ
epter langan tima lidiñ/kom herrañ þessarra þio-
na/⁊ hiellt rekningskap vid þa/⁊ sa gieck til sem
fim̄ pund hafdi medtekit/ ⁊ færdi hm̄ oñr fim̄
pund/⁊ sagdi/ Herra/ fim̄ pund fieckstu mier.
Sia ? oñr fim̄ hefe eg a vñit/ hn̄s Herra sagdi
hm̄/ey þu hiñ godi ⁊ trulyndi þion/af þ þu vart
trur yfuer litlu þa man eg setia þig yfuer mickit
gack iñ i þins Herra fognut. Þa gieck ⁊ sa at
sem two pund hafdi medtekit ⁊ sagdi/ Herra/
two pund fieckstu mier. Sia ? oñr two pund hefi
eg a vñit. Hn̄s herra sagdi til hn̄s/ey þu hiñ godi
þion ⁊ trulyndi/þat þu vart trur yfuer fau/mun
eg setia þig yfuer mikit/ gack iñ i þins herra fo-
gnud.

Þa gieck sa at sem eitt pund hafdi medtekit/⁊
sagdi. Herra/eg veit at þu ert hardr mañ/vppsker
huar þu sader eigi/⁊ saman safnar huar þu dreif-
der eigi/⁊ otta sleigiñ for eg burt/ ⁊ faldi pund
þitt

þitt i Jordu. Sia? þar heper þu ꝥ huat þitt er/
eñ hñs herra ſuaradi ꝛ ſagdi til hñs/ þu vondr
þion ꝛ latr viſſer þu/at eg ſker upp/þuᵃ eg ſadi
eigi/ꝛ ſaman ſapna huar eg dreipda eigi/þui by-
riadi þier at pa miñ pening veſlunᵃ mōm/ ꝛ nǽr
eg kǽma hepda eg huat mitt er til min tekit mz a-
bata/pyre þui takit ap hm̄ ꝥ pund/ ꝛ gepit hm̄
ſem tiv pund hepr /þuiat hueriū ſem hepr hm̄ Math.iii
mun gepit verda/ꝛ mun hñ nǽgd hapa/eñ huer Mar. iiij
ed eigi hepr pra þm mun tekit verda/ꝛ ꝥ hñ ſy Luce viij
nizſt hapa/ꝛ þm onyta þion kaſti þier i hin ydz-
tu myrkr/þar mun vera op ꝛ taña gniſtran.

Eñ ✠ þa manzins ſon mun koma i ſinu tignᵃ ✠ Salu
velldi/ꝛ aller helger Einglar mz hm̄/hñ mun þa dagin
ſitia i ſǽti ſins velldis/ ꝛ allar þioder munu ſa-
man ſapnazt pyre hm̄/ꝛ hñ mun þa ſundr ſkilia
huora pra odrū ſᵒ ſem hirder ſundr greiner ſau-
di pra kidū/ꝛ ſaudina mun hñ ſkipa til ſiñar hǽ-
gri handᵃ /eñ kidin til vinſtri/ þa mun konungr
eñ ſeigia til þra ſem a hñs hǽgri hond eru/ko-
mi þier blezader podur mins/ꝛeignizt ꝥ riki ſem
ydr var til buet pra vpp hapiverelldᵃ/ þat hun-
gradr var eg ꝛ þier gaput mier at eta/þyrſtr var
eg ꝛ þier gaput mier at drecka/geſtr var eg ꝛ þi-
er hyſtud mig. Naken var eg/ ꝛ þier klǽddut
mig/Siukr var eg ꝛ þier vitiudut min/i myrkua
ſtopu var eg ꝛ þier komut til min.

Þa munu hiner riett latu ſuara hm̄ ꝛ ſeigia/
Herra/ huenar ſau vǽr þig hungradan/ꝛ ſaud-
dum þig/eda þyrſtan/ſᵒ vier gǽpū þier drecka
eda huenar ſau vǽr þig geſt komiñ ꝛ hyſtū þig
Eda naken ꝛ klǽddū þig/ eda huenar ſau vǽr

þig ſiukañ eda i myrkua ſtoꝼu ⁊ komū til þin ⁊
kōūgū mun ſuara ⁊ ſeigia til þra. Sañliga ſeige
eg ydr/ Huat þier giordut einum aꝼ þſſm minū
minztum brædrum/ þ giordu þier mier

Þa mun hñ ⁊ ſeigia til þra ſem til vinſtri han
dar eru/ ꝼarit burt ꝼra mier þier boluader i eili‑
ꝼan elld/ þañ ſem ꝼyre buē er ꝼiandanū/ ⁊ hñs
ārū/ Þat hūgradr v͛ eg/ ⁊ þier gaꝼut mier eigi at
eta/ þyrſtr var eg ⁊ þier gaꝼut mier eigi at drecka
geſtr var eg ⁊ þier hyſtud mig eigi/ nakeñ var eg
⁊ þier klæddut mig eigi/ ſiukr ⁊ i myrkua ſtoꝼu
var eg/ ⁊ þier vitiudut min eigi

Þa munu þr ſuara ⁊ ſeigia/ Herra/ huenar ſau
vær þig hungradan/ edr þyrſtan/ geſt eda na‑
keñ/ ſiukañ/ eda i myrckua ſtoꝼu/ ⁊ hoꝼū þier ei‑
gi þionat/ þa mun hañ ſuara þm ⁊ ſeigia. Sañ‑
liga ſeigi eg ydr/ Huat þier giordut eigi einū aꝼ
þſſm enū minztū/ þ giordut þier mier eigi/ ⁊ mu
❧ Palma ſuñu dag nu þr þa ganga i eiliꝼat piſler/ eñ riettlater i ei‑
liꝼt liꝼ ✱

xxvi capitule

Mar. xiiij
Luce xxii
Joha. xij

G ❧ þ giordizt þa Jeſus heꝼdi lyck‑
tad oll þſſi ord/ ſagdi hñ til ſiña læri
ſueina/ þier vitid/ at epter two daga
verda paſkar/ ⁊ manzins ſon mun o‑
ꝼrſeliazt/ at hñ kroſſ ꝼeſtr verdi þa ſa
man ſoꝼnuduzt keñe maña hoꝼdingi ſkriptlær
der/ ⁊ olldungar lydzins i ꝼor byrge keñe maña
hoꝼdingians/ þſſ er Cayphas hiet ⁊ ſam ſettu
rad huernen þr gæte med ſlægd gripit Jeſum ⁊
liꝼlatid/ eñ þr ſogdu/ eigi a hatidar deiginū/ ſo at
eigi verdi vpphlaup med ꝼolkino

Eñ þa Jeſus var nu i Bethania i huſi Symo
n van heila/ gieck kona ai hiñ haꝼandi budk dyr

ligs smyrsla vatz/ ⁊ hun hellti þui yfuer hofut hm̄ er hn̄ sat vid bordit/ en̄ er þ sau hn̄s lærisuei-nar/ þycktuzt þr ⁊ sogdu/ til huers er þ sie spilling/ þui þ hefdi matt seliazt fyre mikit ⁊ gefizt fa-tækū/ en̄ er Jesus fornam þ sagdi hn̄ til þra/ huat erut þier yfner vid þssakonu/ þui gott verck gior di hun a mier/ fatæka hafi þier iafnan hia ydr en̄ mig hafi þier eigi alla tima/ þ hun hellti þssu smyrsla vatne yfuer min̄ likama þ giordi hun mier til greftrun̄ Sañliga seige eg ydr huar hellzt þtta Euāgeliū predikat verdr i ollm̄ heime/ mun sagt verda/ i hn̄ar miñing/ huat hun hefer giort.

Þa gieck burt ein̄ af tolf/ sa er Judas scarioth hiet til keñe maña hofdingia ⁊ sagdi til þra/ huat vilie þier gefa mier/ ⁊ mun eg selia ydr hn̄/ en̄ þr budu hm̄ þriatige silfr peninga/ ⁊ þadan i fra lei tud hn̄ lægis þat han̄ suike hn̄

En̄ a fyrsta sætu braudz deigi geingu læri-sueinarner til Jesu ⁊ sogdu til hn̄s/ huar villtu at vier til reidū þier Paska lambit at eta/ en̄ Jesus sagdi/ farit þier i borgina til nockurs/ ⁊ seigit hm̄ Meistaren̄ liet seiga þier/ min̄ time er i nand/ hia þier vil eg Pascha hallda med lærisueinū minū ⁊ lærisueinarner giordu so sem Jesus hafdi þm bodit/ ⁊ reiddu til Pascha lambit.

En̄ at kuelldi kōnu setti hn̄ sig til bordz mz si-nū tolf lærisueinū/ ⁊ er þr atu sagdi hn̄/ Sañliga seige eg ydr/ at ein̄ ydar mun suikia mig/ þr hryg-duzt miog vid þ ⁊ toku aller til at seigia/ er eg þ nockut Herra? en̄ hn̄ suaradi ⁊ sagdi/ sa er hēdiñe drepr i fatid mz mier/ hn̄ mū mig forrada man-zins son mun at soñu fara so sē skrifat er af hm̄

Eñ wei ꝥm mañe ꝼyrer hwern manzins son mun
ꝼorradiñ verda/betra væri hiñ/at ſa ſami madr
heꝼdi alldri ꝼæddr verit/eñ Judas ſuaradi/ſa er
ꝼorried hñ ⁊ ſagdi/er eg ꝥ nockut Rabbi hñ ſag
di til hans/þu ſagder ꝥ.
Mar/xiiij Eñ þa ꝥr neyttu tok Jeſus braudit/blezadi/⁊
Luce xxij braut ꝥ/gaꝼ ſinu̅ læriſueinu̅ ⁊ ſagdi/takit/⁊ etid
1. Cor. xi ꝥtta er mitt holld. Hñ tok ⁊ kalekiñ/giordi þacker
gaꝼ hñ ꝥm ⁊ ſagdi/dreckit aller hier vt aꝼ/þuiat
ꝥ er mitt blod ens nyia teſtamentz/ huert ed vt
hellizt ꝼyrer marga til ſyndaña ꝼyrer geꝼningar/
eñ eg ſeige ydr/at eg mun eige hedan i ꝼra drecka
aꝼ ꝥſſm vmuidarins auegxti/allt til ꝥſſ dags/er
eg mun drecka ꝥ nytt med ydr i mins ꝼodrs riki
Zacha.xiij ⁊ at loꝼſongnu̅ ſogdu̅ geingu ꝥr vt i ꝼiallit oliueti
Þa ſagdi Jeſus til ꝥra/a ꝥſſari nott munu þier
aller henyckſlan lida a mier/þuiat ſkriꝼat er/Hir
diriñ mun eg ſla/⁊ Sauder hiardariñar/munu i
ſundr tuiſtrazt/ eñ epter ꝥ ed eg er vppriſiñ mun
eg ganga ꝼyre ydr i Galileã/ Petr ſuaradi ⁊ ſag
di til hans/ ⁊ þo aller ſkamꝼyllizt vid þig/þa
ſkal eg þo alldri ſkam̅ ꝼyllazt þier/Jeſus ſagdi
til hñs. Sañliga ſeige eg þier/at a ꝥſſari nott adr
eñ haneñ gelr muutu aꝼ neita mig þryſuar/Petr
ſagdi til hñs/eirnen þo mier byriadi med þier at
deyia/ſkyllda eg eigi neita þier/ſlickt hid ſama ſog
du ⁊ aller læriſueinarner.
Jeſus kom þa med ꝥm/ i ꝥ gerdis tun ſẽ kal
ladizt Gethſemani ⁊ ſagdi til ſiña læriſueina/Si
tied hier/amedan eg ꝼer þangat ⁊ bid/⁊ tok med
ſier Petrum ⁊ two ſonu Zebedei/ tok ſidan til at
hrygguazt ⁊ harmꝥrungiñ at verda/hañ ſagdi

þa

þa til þra/Hrygg er sala min allt til dauda/bli-
fit hier ⁊ vakit mz mier/hn̄ gieck litlu eina fram
leingra/fiell fram a sina a sionu/bidiandi ⁊ sag-
di. Fader miñ/ ef moguligt er þa lide af mier
kalekr þessi/eñ eigi þo sem eg vil/ helldr s° sem þu
villt/ ⁊ hn̄ kom til siña lærisueina ⁊ fañ þa so-
fandi/⁊ sagde til Petrs/matter þu ecki eina stund
vaka med mier/vakit þier ⁊ bidiet/s° at þier fal
lit eigi i freistne /andiñ er at soñu reidubuiñ eñ
holldit er breyskt.

J añat siñ gieck hn̄ eñ burt ⁊ bad seigiandi fa-
der miñ/ef þessi kalekr ma eigi af mier lida/vtan
eg drecki hn̄ þa verdi þiñ vilie/ ⁊ hn̄ kom aptr ⁊
fañ þa sofandi/⁊ þra augu voru þrungen/⁊ hañ
liet þa kyrra ⁊ gieck i burt aptr ⁊ bad i þridia siñ
seigiandi en saumu ord/ þa kom hañ til siña læri-
sueina ⁊ sagdi til þra. O ia vilie þier nu sofa ⁊
huilazt/Siaet: Su stund tekr at nalgazt ed man-
zins son mun ofr seliazt i syndugra hendr/stan-
dit vpp/foru vær. Siaet: hn̄ tekr at nalgazt sa
er mig forrædr

Og sem hn̄ var þetta at tala. Sia: at Judas
eiñ af tolf/kom ⁊ med hn̄ flockr myckell mz suer-
dū/⁊ stongū/vt sender af keñe maña hofdingiū
⁊ olldungū lydsins/eñ sa er hn̄ forried/ gaf þm
teickn til ⁊ sagdi huern hellzt ed eg kysse/ sa er þ
halldit hm̄/ ⁊ iafn snart gieck hn̄ at Jesu ⁊ sag
di Heill siert þu Rabbi ⁊ hn̄ kysti hn̄/eñ Jes⁹ sagdi
til hn̄s /miñ vin hu͛ til komt þu hingat þa geingu
þr þangat at/⁊ logdu hendr a Jesū ⁊ gripu hn̄.

Og Sia: at eiñ vt af þm sem mz Jesu voru
riettc hōdina ryckti sinu suerdi ⁊ slo þion keñeman

a hofðingians ꝛ hio af hñs eyra/ þa ſagdi Jeſ9
til hns/ Snu þu ſuerdi þinu aptr i ſina ſlidꝛ/ þui
at hūerier ſem suerdit taka þꝛ munu fyre ſuerdi
(Legion) farazt/ edꝛ meinar þu at eg kuñe eigi at bidia fo
legion er ein dꝛ miñ at hñ ſkickadi mier meir eñ tolf legion ein
tala at meſ- gla/ eda hnernen vpp fyllazt þa ritningarñ s°
tu nær ſex byriar at ſkie ſkuli.
þuſunder. A þm tima ſagdi Jeſus til flockſins/ þier erut vt
geingner/ lika ſem til añars ſpilluirkia mz ſuerdū
ꝛ ſtōgū at hōdla mig/ dagliga hefi eg þo hia ydꝛ
ſetid/ ꝛ kent i muſterino/ ꝛ þier hafit mig eigi gri
pit/ eñ allt þtta er ſkied s° at vppfylldużt ritnin
gar ſpamañaña/ þa for lietu hñ aller lærisuei-
narner ꝛ flydu/ eñ þꝛ sē Jeſum hofdu gripit/ leid
du hñ til Caiphas keñe maña hofdingia/ hu' ed
ſkrip lærder ꝛ olldungar voru ſaman kōner/ eñ
Petꝛ fylgdi hm̄ epter/ langt i burt fra/ allt i for
Mar. xiiii byrgi keñe maña hofdingians/ ꝛ gieck in̄/ ſetti ſig
Luce xxii hia þienurunū s° at hñ ſæi huer ender a ydi.
Joh. xviii. Eñ keñe maña hofdingiar/ ꝛ allt radit/ leitu-
du liuguitna i giegn Jeſu/ s° at þꝛ gætu ſellt hñ
i dauda/ ꝛ fundu eingen/ ꝛ þo at morg fals vit-
ne geingu fraiñ at/ þa fundu þꝛ eingen/ eñ at ſi
durſtu geingu tueir fals vottar til ꝛ ſogdu/ þſſe
ſagdi/ eg get nidꝛ brotid muſteri gudz/ ꝛ epter
Joha. ii þria daga þat vpp aptur bygt
Keñe maña hofdingiñ ſtod vpp ꝛ ſagdi til hñſ
ſuarar þu ongu til þſſa ſem þꝛ vitna i moti þier
Eñ Jeſus þagdi/ Keñe maña hofdingiñ anzadi
ꝛ ſagdi/ til hñſ eg ſæri þig fyrer lifanda Gud/ at
þu ſeiger oſſ/ ef þu ert kriſtꝛ ſonꝛ Gudz. Jeſ9 ſag
di þu ſagder þ/ eñ þo ſeige eg ydꝛ/ hier epter mañ
þſkie

þ skie at þier munut sia manzins son sitia til
hægre handar Gudz kraptar ⁊ komandi i skyum
Himins

Þa reif kennimanna hofdinginn sin klædi ⁊ sag
di/hnn Gud lastadi? Huat þurfu vær vitnanna
vid/Sia? þier heyrdut nu sialfuer hans Gud
lastan/Huat virdizt ydr/þr suorudu ⁊ sogdu/hnn
er daudans sekr/þa spyttu þr i hns a sian/⁊ bor
du hnn med hnefum/enn adrer gafu pustra i hns
andlit/⁊ sogdu spa þu oss Kriste huer sa er/sē þig
slo

Enn Petr sat vti i fordyrino/⁊ ambatt ein gieck
at hm̄ ⁊ sagdi/⁊ þu vart med hinum Jesu af Ga
lilea/enn hnn neitadi fyrer ollm̄ ⁊ sagdi/eg veit eigi
huat þu seiger/enn sem hnn gieck vt vm dyrnar/ Mar. xiiij
leit hnn ein onnr ⁊ sagdi til þra sem þar voru/ þessi Luce xxij
var ⁊ med Jesu af Nazareth/⁊ i annat sinn neitadi Joha. xviij
hann med eidi/ at eigi þeckti eg þann mann ⁊ innan
skams geingu þr at sem þar stodu ⁊ sogdu til
Petro/at sonnu ertu ⁊ af þm/þuiat þitt mal opin
berar þig/ þa tok hann at formæla sier ⁊ sueria
at eigi þeckti hnn þn mann/⁊ iafn snart gol haninn
⁊ þa mintizt hnn orda Jesu/er hnn sagdi til hns
adr enn haneñ gelr neitar þu mier þrysuar gieck
vt/⁊ gret beiskliga

xxvij capitule

Enn at morne geingu aller kenne manna
hofdingiar ⁊ olldungar lydsins saman
i rad/moti Jesu/so at þr gætu hnn lif
latid/þr bundu hnn ⁊ leiddu i burt/⁊
ofr selldu hann pontuerskum Pilato
landz domara.

Þa er Judas sa er forried hñ/ leit þ at hañ
var til dauda dæmdr/ idradizt hañ þſſ ⁊ fæꝛdi
aptr keñe maña hofdingiū ⁊ olldungū lydſins þa
xxx ſilfr peninga/ ⁊ſagdi/ Miſgiorda eg/ þ eg foꝛ
ried ſaklauſt blod /eñ þr ſogdu huat kemr þ vid
oſſ/ Sia þu þar fyre/ ⁊ hñ ſnaradi þm ſilfr penin
gū i muſtierit/ for þadan gieck i burt/ ⁊ heingdi
ſialfan ſig i ſnoru.

Eñ keñemaña hofdingiar toku ſilfr peninga
na ⁊ ſogdu /Eigi hæfer at vier latū þa i gudz kiſ
tuna/ þuiat þ er blodſolu verd/ eñ at ſamteknu
Zacha. xi radi/ keyptu þr medr þm leirkerarans akr vegfor
undū til grefttrunar/ fyre þ er ſa akr kalladr blod
akr allt til þſſa dagſ. Þa er nu vppfyllt huat ſagt
er fyrer Hieremiā ſpamañ/ ſeigianda. Og þr to
ku þa xxx ſilfr peninga er hiñ ſelldi med bitaladr
vard/ huern þr keyptu af ſonū Jſraels/ ⁊ hafa
gefit þa fyre leirkerarans akr/ epter þui ſem drot
tiñ hafdi mier vmbodit

Eñ Jeſ⁹ ſtod frā fyre landzdomaranū ⁊ landz
domariñ ſpurdi hñ at ⁊ſagdi/ ertu konūgr gydin
Mar. xv ga/ eñ Jeſus ſagdi til hñs/ þu ſeiger þ/ ⁊ ſem hñ
Lu. xxiii. klagadizt af keñi maña hofdingiū ⁊ olldungū
Joh. xviii ſuaradi hñ ongu/ þa ſagdi Pilat⁹ til hñs/ heyrer
þu ecki huemorg vitne þr ſeigia i moti þier/ ⁊ eigi
ſuaradi hñ hiñ til nockurs ordſ/ ſ° at domariñ
vndradizt þ næſta.

Eñ a hatidar deiginū var landz domariñ
vanr folkino lauſañ at lata eiñ bandingia huern
hellzt þr villdu /eñ þa hafdi hñ eiñ formætañ
bandingia ſa er Barrabas hiet/ ſem þr voru til
ſamans kōner/ Sagdi Pilat⁹ til þra/ huorn vilie
þier at eg lati ydr lauſañ/ Barrabam eda Jeſū

ſa er kallazt kriſtꝰ/ þuiat hn̄ viſſe vel at þr hofdu
fyrer aufundar ſaker ofr ſellt hn̄.

Og ſem hn̄ ſat a domſtolenū ſende hn̄s huſ-
fru til hn̄s/ſeigiandi /haf þu eckert med þn̄an riett
lata/þuiat margt hefi ef lidit i dag i ſuefne fy-
rer hn̄.

Ṁeñe maña hofdingiar ꝛ olldungar riedu
folkino at þ ſkylldi bidia vm Barrabam/eñ Je
ſu ſkylldu þr fyrer fara. Landzdomariñ ſuara-
di ꝛ ſagdi til þra. Huorn af þſſm tueimr v lie þier
at eg lati ydr lauſañ / þr ſogdu Barrabā. Pilatꝰ
ſagdi til þra/Huad ſkal eg þa giora af Jeſu huer
ed kriſtr kallazt/ þr ſogdu honū aller/kroſſ feſtizt
hn̄/eñ landzdomariñ ſagdi/huad hefer hn̄ þſſ illt
giort/eñ þr kolludu þui meir ſeigiandi/kroſſ feſ-
tizt hn̄.

Og er pilatus ſaa þ hn̄ fieck ecki at giort/hell
dr þ at þar yrde eñ meira vpphlaup af /tok hn̄
vatn/þwo hendrnar fyrer folkino ꝛ ſagdi/Sak-
laus em eg af blodi þſſa ins riettlata/ſiae þier
til. Allr lydriñ ſuaradi ꝛ ſagdi. Hn̄s blod komi
yfuer oſſ ꝛ yfuer ſonu uora/ þa liet hn̄ þm Bar
rabam lauſañ/ eñ hydſtryctan Jeſum gaf hn̄
þm ofr/at hn̄ kroſſfeſtizt

Þa hofdu ſtridzſueinar landz domandans Je
ſum medr ſier iñ i þinghuſit/ þr ſofnudu ſaman
at hm̄ allt lidit/ꝛ af klæddu hn̄/ þr logdu yfuer
hn̄ purpura mottul/ꝛ fliettudu koronu af þyrnū Mar. xv
ꝛ ſettu vppa hn̄s hofut/ꝛ reyr i hn̄s hægri hond Lu. xxiij
ꝛ beygdu knein fyre hm̄ ſpieudu hañ ꝛ ſogdu. Joh. xix
Heill ſiert þu konūgr gydinga ꝛ hræcktu a hn̄/toku
reyr vondiñ/ꝛ bordu vm hofut hm̄.

Og epter ꝥ þr hofdu spottad hn̄/ fęrdu þr hn̄ vr
mottlenū/ ⁊ fęrdu hn̄ aptr i sin̄ klędnad/ ⁊ leiddu
hn̄ vt at þr krossfestu hn̄/ en̄ er þr geingu vt/ fun
du þr man̄ af Cirenia Simonē at nafne hm̄ þre
yngdu þr til at hn̄ bęri hn̄s kross/ ⁊ er þr komu
i þan̄ stad sem kalladizt Golgata/ huat er þydizt
aftoku stadr/ gafu þr hm̄ edik at drecka galle blā
dat/ ⁊ er hn̄ smackadi ꝥ villdi hn̄ eigi drecka.

En̄ sē þr hofdu krossfest hn̄/ skiptu þr klędū
hn̄s/ kastandi þ᷑ vm hlaut kesti/ sᵒ at vppfylle
Psal. xx. dizt huat sagt er fyrer spamanin̄/ er hn̄ seiger/ þr
skiptu sier klędū minū/ ⁊ yfuer minu fate kostu
du þr hlut keske/ ⁊ þar satu þr ⁊ vardueittu hn̄/ ⁊
vpp yfuer hn̄s hofud settu þr hn̄s saukskrifada
Þessi er Jesus konūgr gydinga/ þa voru ⁊ kross
fester med hm̄ tueir spilluirkiar ein̄ til hęgri han
dar ⁊ ein̄ til hin̄ar vmstre.

Og þr sē þ᷑ geingu hia/ hęddu hn̄/ skakandi
hofut sin ⁊ sogdu/ þu sa sē nidr brytr musterit ⁊
vppbygger ꝥ eptr a þrimr dogū/ frelsa þu sialfa
Psal. xx uan þig/ ef þu ert gudz sonr/ þa stig þu ofan af
krossinū/ Lika eirnen spottudu hn̄ ken̄eman̄a hof
dingiar mz skriptlęrdū ⁊ olldungū ⁊ sogdu a
dra frelsadi hn̄ sig sialfuan̄ getr hn̄ eigi frelsat
ef hn̄ er kongr Jsraels/ stigi hn̄ nu af krossinū/ ⁊
munu vier trua hm̄/ hn̄ trudi a gud/ hn̄ frelsi hn̄
nu ef hn̄ vill/ þuiat hn̄ sagdi/ eg em gudz sonr/ ⁊
vm ꝥ sama hęddu hn̄ ⁊ spilluirkiarner/ þr med
hm̄ voru krossfester.

Psal. xxi En̄ i fra siettu stund giordizt myrckr yfuer allt
til niundu stundar ⁊ nęrri niundu stund kalladi
Jesus harri roddu ⁊ sagdi/ Eli Eli lama asab

tha

thani/ ꝧ er Gud miñ Gud miñ huar fyrer for-
liezt þu mig/ eñ nockꝛer af þm sem stodu þar ⁊
heyrdu ꝧ/ sogdu/ þssi kallar Eliam/ ⁊ iafn snart
hliop eirn af þm til tok niardar vott/ fylldi af e-
diki ⁊ setti hñ ofan a reyꝛ legg ⁊ gaf hm̃ at drecka
eñ adꝛer sogdu/ vert kyrr/ siaum huort Elias ke-
mꝛ at frelsa hañ/ Jesus kalladi eñ vpp i añat siñ
harri roddu ⁊ gaf vpp andañ.

Og Siaetꝛ at tialldit musterisins er i sundꝛ
rifnad i two parta fra ofan verdur ⁊ allt nidꝛ
i gegnñ/ ⁊ iordin skalf/ ⁊ hellurnar klofnudu/ ⁊
grafuer framlidiña lukuzt vpp/ ⁊ marger lika-
mar heilagra risu vpp þꝛ ed sua fu ⁊ geingu vt
epter hñs vpp risu vr grofunñ/ komu ⁊ i hina
heilogu borg ⁊ auglystu:t þar morgum.

Eñ hofudzmadꝛeñ ⁊ þꝛ sem med hm̃ voru/ at
vardueita Jesum/ þa þꝛ sau Jardskialftañ ⁊ ꝧ
huat þar skiede/ vrdu þꝛ miog otta slegner sog-
du. Sañliga var þssi gudz sonꝛ/ þar voru ⁊ mar-
gᵛ konꝛ/ langt i fra sẽ sau a ꝧ/ hueriar Jesu hof-
du epter fylgt af Galilea ⁊ hm̃ þionat/ medal
huerra var Maria magdalena/ ⁊ Maria moder
Jacobs ⁊ Joseph ⁊ moder þra Zebedei sona. Mar. xv

Eñ at kuelldi kom nockꝛ mañ rikꝛ af Arima- Luce xxiij
thia Joseph at nafni huer ed sialfꝛ var ⁊ lęri- Joha. xix
sueiñ Jesu. Hñ gieck til Pilato ⁊ beidde hñ vm li-
kama Jesu/ þa skipadi Pilatus at hm̃ skylldi
fazt likit / ⁊ er Joseph hafdi tekit vid likenu
sueipadi hñ ꝧ i hreinu liereptti ⁊ lagdi þ i sitt eigit
nytt leidi/ huert hñ hafdi vt hoggua latid i hellu

steine

ſteine / ⁊ vellti at dyrū leidiſins ſtorū ſteine ⁊
gieck i burt. Þar var Maria Madalena ⁊ oñr
maria/ſitſandi giegnt yfuer fra grofiñe.
Eñ añan dag þñ ſem epter at fanga dagiñ
er ſofnuduzt ſaman keñe maña hofdingi̅ ⁊ pha
riſei til pilato ⁊ ſogdū. Herra/vęr miñunzt a þ/at
þſſi falſare ſagdi þa er hñ lifdi/ epter þria daga
mun eg vpp riſa/af þui ſkipa þu at foruara gro
fina allt til hins þridia dags/sᵒ at eigi kome hñſ
lęriſueinar ⁊ ſtele hm̄ i burt ⁊ ſeigi folkiuo at
hñ ſie vpp riſiñ af dauda/⁊ verdi sᵒ hin ſidare
villan argare iñe fyrre. Pilatus ſagdi til þra. þᵘ
hafi þier vardmeñina/farit ⁊ foruaret ſem þier
kuñet. Eñ þr geingu i burt ⁊ foruorudu grofina
medr vardmoñunū ⁊ morkudu ſteineñ

xxviij capitule.

ñ ✠ at aptne þuottdagſins/sa er hefzt
at morne hins fyrſta dags þuottda-
Mar. xvi gaña kom Maria magdalena ⁊ hin
Lu xxiiij. oñr maria at ſia grofina.
Joha. xx Og Sia þar vard Jardſkialfti mickill/þui
at eingell drottins ſtie af himne/gieck til ⁊ vell-
ti ſteinenū fra dyrunū ⁊ ſat a hm̄/Eñ hñs aſian
var ſem ellding/⁊ hñs klędi huit ſem ſniar/eñ
fyrer ogneñe er af hm̄ var vrdu vardhalldz
meñirner ſem vęre þeir dauder.
Eñ Eingelliñ ſuaradi ⁊ ſagdi til kueñaña/
eigi ſkulu þier ottazt/þuiat eg veit at þier ſpy-
riet at Jeſu ſem kroſſfeſtr er/ei er hñ hier/vpp er
hñ riſiñ/sᵒ ſem hñ ſagdi/kome þier hier/⁊ Siaetr
þañ ſtad huᵉ herrañ var lagdr/gangit ſkyndiliga
⁊ ſeigit þ hñs lęriſueinū at hañ ſie vpp riſiñ af
dauda/⁊ Sia at hñ geingr fyrer ydr i Galile-

am þᵘ munu þier ſia hn̄/Sianu! eg ſagda ydr ꝥ *
Og þeir geingu ſkyndeliga fra grofiñe medr
otta ⁊ fagnadi mycklū/ ⁊ hlupu ſᵒ at ꝥeir vn-
der viſudu ꝥ hn̄s læriſueinū/ en̄ medañ þeir gein
gu at kun̄giora þat hn̄s læriſueinum. Sie! þa
mætti ꝥm Jesus ⁊ ſagdi/heilar ſieu þier/en̄ ꝥ eir
geingu til hn̄s/ ⁊ hielldū hn̄s fotū/ ⁊ krupu fyrer
hm̄. Þa ſagdi Jeſus til ꝥra/eigi ſkulu þier ottaz
farit ⁊ kun̄giorit minū brædrū/ at ꝥr gangi i Ga
lileam ⁊ þar ſkulu ꝥr mig ſia.
En̄ medan þeir geingu a burt. Sia! ꝥa komu no
ckrer af vardhallz mon̄unū i borgina/ ⁊ vnder-
uiſudu ken̄eman̄a hofdingiū allt huat til hafdi
borit/ ⁊ ꝥr ſofnuduzt ſaman mz olldungunū/ hall-
dandi radſtefnu / ⁊ gafu ſtridzmon̄unū ærna pe
ninga ⁊ ſogdu/ſeigit/at hn̄s læriſueinᵃʳ komu vm
nott ⁊ ſtæle hm̄ a medā vier ſuafū/ ⁊ ef ꝥ kañ
at heyraz fyrer domaranū/ſkulu vier ſtilla hn̄/
⁊ giora at þier ſieut trauſter/ ⁊ ꝥr toku peninga
na/ ⁊ giordu ſᵒ ſē ꝥm var kent/ ⁊ ꝥſſe ordromr er
vid frægr ordiñ medal gydinga allt til ꝥſſa dags
En̄ ꝥr elliffu læriſueinar geingu burt i Galileā
a eitt fiall/ þar ed Jeſus hafdi ꝥm fyre ſkipat/
⁊ er ꝥr ſau hn̄/hnekrupu ꝥr hm̄/en̄ nockrer efudu
ꝥ/Jeſus gieck til ꝥra taladi vid þa ⁊ ſagdi. Allt
valld er mier gefit a hinū ⁊ a Jordu/fyrer þui
gangi þier vt ⁊ lærit allar þioder ⁊ ſkirit þær i
nafni faudr ⁊ ſonar/ ⁊ heilagſ anda/ ken̄it ꝥm
⁊ at geyma allt huat eg baud ydr/ og
Siaet! at eg em med ydr alla daga
allt til enda veralldar.

¶ Hier er ende S. Mattheus Gudzſpialla.

Fyrste capitule

Etta er vpp haf Euangelia
Jesu Christi Gudz sonar/s°
sem skrifat er af Esaia spama
ñe eg sēde miñ eingel fyre þi
no auglite sa er til reider þiñ
veg fyre þier ein hropandi
rodd i eydimorku greidi þier
vegu drottins ⁊ giorit hñs sti
gu rietta Johañis var i eydimorku skirdi ⁊ predi
kadi idrunar skirn til syndaña fyrer gefning / ⁊
þar geingu vt til hñs allar Juda sueiter/ ⁊ ad‹r›er
fleire af hierusalem at þr skirduzt af hm̄ i Jor
danar flodi Jatandi sinar synder.

Margin: Malach iij / Esaie xl / Mat. iij / Luce iij

Eñ Johañes var klæddr mz vlfballdz harū
⁊ eitt olar bellti var vm hñs lend /eñ hñ aat ein
ge sprettr ⁊ skogar hunang/hñ predikadi ⁊ sagdi
sa kemr epter mig/sem mier er styrkri huers/at
eg em eigi verdugr/fraīm fallandi vpp at leysa
þueinge hñs skofata/ eg skirda ydr med vatne
eñ hñ mun skira ydr med helgū anda.

Margin: Joha. i.

Þat vard ⁊ a þm dogū at Jes⁹ af Nazareth
vr Galilea kō ⁊ skirdizt af Johañe i Jordan/ ⁊
stragr þa hñ stie vpp vr uatninu saa hñ hīmana
opna ⁊ helgan anda i dufu like ofan stigandi
yfuer hñ/ þa vard ⁊ rodd af himnū/ þu ert sonr
miñ elskuligr at hueriū mier vel þocknazt.

Margin: Mat. iij. / Luce iij / Joha. j.

Og þa stragr dreif andiñ hañ a eydimork/
þar var hñ i fiorutige daga ⁊ xl natta/ ⁊ freista
dizt/hñ var þar ⁊ mz villu dyrū/ ⁊ einglar þio‹n›
undu hm̄ þar.

Eñ epter þ er Johañis var gripiñ kō Jesus i
Galileam

Galilea ꝛ predikadi Euangeliū aꝼ Gudz riki s°
ſeigiandi/ ſa time er nu vppꝼylldr at gudz riki Mat. iiij
nalgazt/idrizt þier/ ꝛ truit Euangelio. Luce iiij.

Eñ er hñ gieck med ſionū i Galilea saa hañ
Symonē ꝛ Andream brodr hñs latandi ſin net
i ſioꝼin/ þuiat þr voru ꝼiſkar / Jeſus ſagdi til
þra/ꝼylgit mier epter/ ꝛ eg mun giora ꝥ at þier Mat. iiij
verdit ꝼiſkendr maña/ſtragr ꝼorlietu þr ſin net/ Luce v.
ꝛ ꝼylgdu honum epter.

Og þa hñ var ſkamt i burt þadan geingeñ/sa
hñ Jacob ſon Zebedei ꝛ Johañem brodr hñs/ ꝛ
þr voru a ſkipi/bæta at neti/ ꝛ ſtragr þa kalladi
hñ a þa/ ꝛ þr ꝼorlietu ſiñ ꝼodr Zebedeū i ſkipinu
epter hiaſleigu lidunū ꝛ ꝼylgdu hm̄ epter.

Þr geingu þa til Capharnaū ꝛ ſtragr vm þuott
dagiñ/gieck hñ iñ i ſamkundu huſit lærdi þa ꝛ þm
ægdi hñs keñing/ þuiat hñ kendi þm ſē aꝼ valld
eñ eigi ſuo ſem hiner ſkriptlærdu.

Eirn madr var þ /i þra ſamkundu huſe/hall Luce iiij.
diñ aꝼ o hreinū anda/ Sa kalladi ꝛ ſagdi/ Hei hei
huad hoꝼu vær mz þig/Jeſus aꝼ Nazaret/komt
þu at glata oſſ? eg veit at þu ert hiñ heilage gudz
Jeſus ſtraꝼꝼadi hñ ꝛ ſagdi/ þeige þu ꝛ ꝼar vt
aꝼ mañinū/ ꝛ sa hiñ o hreine andi hreiꝼ hñ/ ꝛ kal
ladi vpp harri roddu ꝛ ꝼor vt ꝼra hm̄/ þr vn-
druduzt aller/s° at þr ſpurdu at ſin a millū/s°
ſeigiandi/huat er ꝥtta/ eda huer er ꝥſſi hin nyia
keñing/ þuiat aꝼ valldi ſkip hñ o hreinū ondū ꝛ
þr hlyda hm̄/ ꝛ hñs ryckti gieck ſtragr vt vm oll
Galilea hierod

Þa geingu þr ſtragr vt aꝼ ſamkundu huſit
ꝛ komu til huſa Symon ꝛ Andree med Jacobo
ꝛ Johañe

⁊ Johan̄e. En̄ moder husfreyiu Petrs laa þat
kronck i koldu/⁊ ſtragx þa ſogdu þr hm̄ til hn̄ hn̄
gieck þa til reiſti hana vpp ⁊ hiellt vm hond hn̄
⁊ ſtragx þa miſti hun koldun̄ar/⁊ þionadi þm
En̄ at kuelldi kon̄u þa ſol ſett var/fluttu þr
allz kyns ſiuka men̄ ⁊ diofulóda til hn̄ſ ⁊ allr bor
gar mugr ſafnadizt fyrer dyrun̄u/⁊ hn̄ læknadi
marga ſē kuoldust af ymiſſum ſottū/hn̄ rak ⁊
vt marga diofla/⁊ eigi leyfdi hn̄ þm at mæla
þuiat þr þecktu hn̄.
En̄ at morne fyre dogun ſtod hn̄ vpp/gieck vt
⁊ forburt i ein̄ eydiſtad/⁊ badzt þar fyrer/en̄ Pe
trus ⁊ þr er med hm̄ voru/ſkundadi epter hm̄/⁊
þa þr fundu hn̄/ſogdu þr hm̄/aller leita at þier
Hn̄ ſagdi þa til þra/gongu vær i hinar næſtu
borger ⁊ bygdar log/ſ° at eg predike ⁊ þar þui
til þſſ kom eg /hn̄ predikadi ⁊ i þra ſamkundu
Mat.viij husum vm allt Galilea hierad/⁊ rak vt diofla.
Luce v, Og ein̄ lik þrar man̄ kom til hn̄s bidiandi hn̄
med hneigdu kne/⁊ ſagdi/ef þu villt þa fær þu
mig hreinſat. En̄ Jeſus vorkynti hm̄ rietti vt ſina
hond/a hrærdi hn̄ ⁊ ſagdi hm̄/ eg vil/vert þu
hrein̄/⁊ þa hn̄ ſagdi ſ° /huarf ſtragx likþrain
af hm̄ en̄ hn̄ vard hrein̄/ Jeſ⁹ haſtadi a hn̄ ⁊ liet
Leui.xiiij hn̄ ſtragx fra ſier/⁊ ſagdi hm̄/ Sia nu til/ at
þu ſeig þongū. Helldr far þu ⁊ ſyn þig preſta hof
dingianū ⁊ forna fyrer þin̄e hreinſun ſem Moy
ſes baud til vitnīſbyrdar yfuer þa/en̄ þa hn̄ kō
vt hof hn̄ vpp ⁊ kungiordi margt þar vt af ⁊
vidfrægdi þſſi ord/ſ° at hn̄ matti eigi opinber
liga in̄ ganga i borgina. Helldr var hn̄ þ° fyrer
vtan i eydi ſtodū ⁊ marger komu til hn̄ſ vt ymſ
alfū.

An̄ar capitule

G eñ epter ꝼa daga þa gieck hñ aptr til Math. ix
Capharnaũrer ꝥ heyrdizt at hñ var i Luce v
huſino ſoꝼnuduzt marger ſaman ſ°
at þr hoꝼdu ecki rum/ ⁊ eirnin ꝼyrer
vtan dyrñ/ ⁊ hñ taladi ordit ꝼyrer þeim/ þar ko
mo nockrer til hñs/ ꝼærandi eiñ Icktſiukañ huer
ed boreñ var aꝼ ꝼiorũ/ ⁊ þa er þr ꝼeingu eigi ꝼy-
rer ꝼolkino ꝼært hĩ hñ/ opnudu þr þekiuna vpp
yꝼuer hĩ/ ⁊ groꝼu þar i gieggnũ/ lietu ſ° ſængina
nidr ſiga ſem hiñ ſiuke la i/ Eñ er Jeſus ſai þra
trú/ ſagdi hñ til hins Icktſiuka Son miñ þinar
ſynder eru þier ꝼyre geꝼnar.

Eñ þar voru nockrer ſkriptlærder ſem ſatu þar
⁊ hugſudu i ſinũ hiortũ/ huernen talar þſſi ſlika
gudlaſtan/ huer mai ſyndirnar ꝼyre geꝼa nema
gud eirn/ Jeſ⁹ ꝼañ ſtragr i ſinũ anda at þr þeinck
tu ſ° med ſier/ ſagdi hñ til þra/ þui þeincki þier
þtta i ydrũ hiortũ/ huort er auduelldara/ at ſeigia
til hins icktſiuka/ þier eru þinar ſynder ꝼyre latnar
eda at ſeigia ſtatt vpp tak ſæng þina ⁊ gack hedan
⁊ at þier vitid ꝥ manzins ſonr heꝼr valld til a Jor
du at ꝼyrer geꝼa ſyndirnar/ þa ſagdi hñ til hins
icktſiuka/ eg ſeigi þier/ ſtatt vpp/ tak ſæng þina/ ⁊
gack i þitt huſ/ ⁊ ſtragr þa ſtod hñ vpp/ tok ſæng
ſina ⁊ gieck burt þadan i allra augſyn/ ſ° at aller
vndruduzt ⁊ heidrudu gud/ ſ° ſeigiandi/ at all-
dri hoꝼu vær ꝼyrr ſlicki Sied.

Hñ gieck eñ vt aptr at ſianũ/ ⁊ allt ꝼolk kõ til hñſ
⁊ hñ lærdi þ/ Eñ þa er Jeſus gieck ꝼram hia Leit
hñ Leui ſon Alphæi ſitianda i toll budiñe/ ⁊ ſag- Math. ix
di til hñſ/ ꝼylg þu mier epter/ hñ ſtod vpp ⁊ ꝼylg- Luce v
de hĩ epter/ ꝥ giordizt þa er hñ ſat til bordz i

hans huſe/at marger toll tecktarar/⁊ ber ſyndu-
ger ſettuzt til bordz med Jeſu ⁊ hn̄s lærıſueınū/
ꝥuiat þꝛ voru marger ſem hm̄ ꝼylgdu/epter/Og
er hiner ſkriptlærdu ⁊ Phariſei ſau ꝥ/ at hañ
ath mz tollorū ⁊ ber ſyndugū/ſogdu þꝛ til hans
lærıſueina/ þui etr ⁊ dreckꝛ ydᷣ meiſtare mz ber
ſyndugū ⁊ tollheimtorū/ þa er Jeſus heyrdi ꝥ/
ſagdi hn̄ til þꝛa/ þꝛ ſē heilbrigder eru þurꝼa eigi
læknarans/helldꝛ þꝛ ſem ſiuker eru/ ꝥ ui eigi kom
eg at kalla riettlata helldꝛ ſynduga.

Þar voru Johañis ⁊ phariſeis lærıſuei-
nar huerier ed ꝼoſtudu mikit/ þꝛ komu ⁊ ſogdu til
hn̄s/ þui ꝼaſta Johañis ⁊ phariſeis lærıſueinar
en̄ þiner lærıſueinar ꝼaſta eigi/Jeſus ſagdi til þꝛa
huernē mega brudlaups bornin ꝼaſta a medan
brudgumiñ er hia þm ꝥ ui ſᵒ leinge mega þꝛ ei-
gi ꝼaſta ſem þꝛ haꝼa brudgumañ hia ſier/en̄ þꝛ
dagar munu koma at brudgumiñ verdꝛ ꝼra þm
tekiñ/⁊ a þm dogum þa munu þꝛ ꝼaſta.

Eingeñ ſaumar nya klædis bot a gamallt ꝼat
þuiat hin nya botiñ glidnᷣ ꝼra hino ꝼorna/⁊ eru
ſlitin þa verri/⁊ eingeñ lætꝛ nytt vin i ꝼorna ledꝛ
belgi añars ſpeinger vinet belgena ſᵒ at vinet ſpil
lizt en̄ belgerner ſkemazt/helldꝛ ſkal nytt vin la-
tazt i nya belge.

Þ ſkiedi en̄ aptꝛ at Jeſus gieck vm þuott dag
yꝼuer korn akrꝛ/⁊ hn̄s lærıſueinar toku til ⁊ gior-
du ſier veg þar i gegnū/⁊ tindu axin aꝼ korninu
Mat. xii En̄ phariſei ſogdu til hn̄s. Sia? huat þiner lærıſu
Luce vi einᷣ giora a þuott deigi/ ꝥ er eigi hæꝼer/hn̄ ſagdi
þa til þꝛa/haꝼi þier ecki leſit huad Dauid giordi
þa hn̄ þurꝼti vid/nær hn̄ hungradi ſialꝼuan/⁊
þa

Þa er mz hm̄ voru/huernen at hn̄ gieck in̄ i gudz
huſit a dogum Abiathars preſta hoꝼdingia/⁊
ath þau ꝼornar braud/ſem eigi leyꝼduzt ath eta
nema kenn̄imōm einu̅/⁊ hn̄ gaꝼ þau þm ſē med
hm̄ voru/hañ ſagdi ⁊ þa til þra/þuott dagriñ er
ꝼyrer manzins ſaker giordr/eñ ei madreñ ꝼyrer
þuott dagſins ſaker/þui er manzins ſonr eirn her
ra/⁊ eirnen þuott dagſins. Þridie ca

Hn̄ gieck ⁊ iñ i ſamkundu huſit aptr ⁊ þar
var eiñ ſa madr er haꝼdi viſnada hond/⁊
þr geymdu at huort hn̄ læknadi a þuott
dogu̅/ ſᵒ at þr mættu a klaga hañ/⁊ hn̄ ſagdi til
manzins þſſ ſem viſnada haꝼdi hondina/ ſtatt
vpp hier i midit/hn̄ ſagdi ⁊ þa til þra. Huort hæ
ꝼer a þuottdogu̅ vel at giora edr illa/liꝼinu til ꝼr
elſis at giora edr þui at tortina/eñ þr þogdu aller
hn̄ leit þa til þra med reide ſuip ⁊ angradizt vidr
þra hiartans blindleik/ ⁊ ſeiger ſᵒ til manzins
riettu vt þina hond ⁊ hn̄ rietti hana vt/eñ hans
hond vard heil/lika ſem hin oñr

Eñ phariſei geingu vt ⁊ giordu ſtragx ſin rad
mz Herodis þienuru̅ i moti hm̄/huernen hellzt at
þr ꝼeingu tortynt hm̄/eñ Jeſus veik þadan til ſia
ꝼar/med ſina læriſueina/⁊ margt ꝼolk aꝼ Galilea
⁊ vr Judea þa ꝼylgdi hm̄ epter/⁊ þr ſem voru
aꝼ Jeruſalē ⁊ vr Idumea/⁊ þr hinu megiñ Jor
danar/⁊ þr ſem bygdu kringu̅ Tyro ⁊ Sydonē/
myckell mañ ꝼioldi/ ſem heyrdu huat hn̄ giordi
⁊ komu til hans.

Hn̄ ſagdi til ſiña læriſueina/at þr ſkyldu leiga
hm̄ ſkip/ꝼyrer ꝼolkſins ſaker/at þ þreyngdi hm̄
eigi/ þat hn̄ læknadi margañ/ eñ þr tradu at hm̄

Math. x. er plagader voru at þeir męttu fa at ſnerta hn̄
Lu. vi ⁊ ix ⁊ nęr ed o hreiner andar ſau hn̄ fiellu þeir nidꝛ fy
rer hm̄/ ⁊ kolludu vpp ſo ſeigiandi/ þu ert Gudz
ſonꝛ/ en̄ hn̄ ſtraffadi þa hardliga/ ſo at þeir opin-
berudu hn̄ eigi.

Hn̄ gieck ⁊ vpp a fiallit/ ⁊ kalladi til ſin þa er hn̄
villdi ſialfꝛ/ ⁊ þeir komu til hn̄ſ/ en̄ hn̄ hagadi ſo
til at þeir tolf voru hia hm̄/ ⁊ hn̄ ſendi þa vt at pre
dika/ ⁊ gaf þm valld til ſotter at lękna/ ⁊ diofla
vt at reka/ ⁊ a Symonem ſetti hn̄ Petꝛs nafn/ ⁊
a Jacobū ſon Zebedei ⁊ Johañem brodꝛ Jacobs/
þm gaf hañ nafnit Bnehargen/ huat at þydizt
reidar þrumu ſyner/ ⁊ Andream/ Philippū/ Bar-
tholomeū/ Mattheū ⁊ Thomā/ ⁊ Jacobū ſon Al-
phei/ ⁊ Thaddeū/ ⁊ Symon af Chananea ⁊ Ju-
das Scarioth ſa er ſueik hn̄

Og þa er þeir komu til herbergis/ kom folkit en̄
ſaman aptꝛ/ ſo at þeir gatu eigi mataztfyrer þui/ ⁊
þa er þeir heyrdu þ ſē med hm̄ voru/ geingu þeir vt
⁊ villdu hamla honū/ þat þeir ſogdu at hn̄ mundi
ganga af vitinu. En̄ hiner ſkriptlęrder ſē ofan
fra Jeruſalē voru farner/ ſogdu/ hn̄ hefer Beel
zebub ⁊ fyrer diofla hofdingia þa rekꝛ hn̄ fian
dꝛ vt/ ⁊ at þeim ſaman kolludū/ ſagdi hn̄ i epter
likingū til þeirra.

Huernen fęr andſkotin̄ añan̄ andſkotan̄ vt
rekit/ þui ef rikit ſkiptizt i ſialfu ſier þa fęr þ
riki eigi ſtadit/ ⁊ ef eitt huſ tuiſtrazt i ſialfu ſier
þa fęr þ huſ eigi ſtadit/ ⁊ ef andſkotin̄ riſ vpp
i moti ſialfū ſier/ þa er hañ tuiſtradꝛ/ ⁊ fęr eigi
ſtadit. Helldꝛ hefꝛ hn̄ þa ein enda lok/ eingen̄ fęr
⁊ in̄ geingit i huſ hins/ ofluga ⁊ burt gripit hn̄s
huſ bunat

Bnehar-
en) þ þy-
dizt reidar
thrumu ſy-
ner þt Jo-
hañis ſkylldi
...nckum ſkri
... þ hid riet
... Euāgeliō
...ert at er
...n volldug
...redikā ſē al
... hluti ſkel-
...r/ meyrer/
... vm vcn-
...r/ ⁊ iordi-
... frioſg.

huſbunat/nema/at hañ bindi adr/h m̃ ofluga ⁊
megi/hñ þa s° ræna hans huſ.
Sañliga ſeige eg ydr/at allar ſynder fyrer
gefazt mañaña ſonũ/⁊ eirnen Gud laſtaner/þᵘ Math. xij
þr laſta Gud mz/eñ sa er laſtᵘ helgan anda/hñ Luce xij
hefer eigi fyre gefning at eilifu/helldr verdr hñ
ſekr eilifrar ſkañar/þuiat þr ſogdu/hañ hefr o
hreinan anda. Math. xij
Þar komu þa/moder hñſ ⁊ brædr/ſtodu þᵘ vti Luce viij
fyrer ⁊ ſẽdu til hñſ/kallandi a hñ/eñ ꝥ folk ſẽ ſat
kringũ hñ/ ſagdi til hñs/Sia: moder þin ⁊ bræ
dr þiner eru þᵐ vti/⁊ſpyria at þier/hñ ſuaradi þm
⁊ ſagdi/Huer er min moder ⁊ miner brædr. Þa
leit hñ ⁊ vm ſig til læriſueinaña er ſatu i kringum
hñ/⁊ ſagdi s° /Sia etr ꝥ er min moder ⁊ miñ bro
der/ þuiat huer er giorer gudz vilia/sa er miñ bro
der/min ſyſter ⁊ moder.

Fiorde capitule

HAñ tok eñ aptr til at keña þm vid ſioiñ Math. xiij
þar ſafnadizt ſaman ⁊ margt folk Luce viij
til hñſ/s° at hñ vard at ſtiga a ſkip ⁊
sat s° a ſianũ/⁊ allt ꝥ folk ſtod þᵘ a
landi vid Sioeñ/⁊ hñ kẽdi ꝥ margt i
epter likingũ ⁊ i ſiñe predikan/þa ſagdi hñ til þra
heyre þier/Sia etr eiñ sad ſædare gieck vt at Sa
ꝥ vard þa hñ ſadi/at ſumt fiell vtan hia vegi-
nũ/⁊ þᵘ komu fuglar loptzins ⁊ atu ꝥ vpp/Eñ
ſumt fiell i grytt akr lende þᵘ ꝥ hafdi eigi myck-
la/iord/⁊ rañ fliotliga vpp/þuiat ꝥ hafdi ong
na iardar dypt/⁊ þa er ſoliñ gieck upp ſkrælditzt
ꝥ/⁊ af þui at ꝥ hafdi ongua rot þa viſnadi ꝥ.

7 Og ſumt ꝼiell i bland þyrna en̄ þyrnarner vo-
gru vpp yꝼuer ⁊ kęꝼdu̅ ꝥ/ ſo ꝥ ꝼęrdi onguan
auogxt. Og ſumt ꝼiell i goda iord ⁊ ꝼęrdi auogxt
huer ed vpp vogx ⁊ ꝼrioꝼgadizt ⁊ ſumt ꝼęrdi
þritugꝼalldan̄ ⁊ an̄at ſextugꝼalldan̄/ ⁊ ſumt hun
drat ꝼalldan̄ a vogxt/ ⁊ hn̄ ſagdi til þꝛa/ huer hn̄
heꝼer eyru til at heyra ſa heyre.

Og þa hn̄ var ein̄ ſaman/ ſpurdu þꝛ ſem hia
hm̄ voru (medꝛ þm tolꝼ) hn̄ at þſſari epter likin-
gu/ ⁊ hn̄ ſagdi til þꝛa/ ydꝛ er ꝥ geꝼit at vita leyn-
da doma gudz rikis/ en̄ til þꝛa ſem þar eru ꝼyrer
vtan þa ſkier ꝥ allt i epter likingu̅/ at þꝛ med ſia
andi augu̅ ſiae/ en̄ ſkynie þo eigi ⁊ medꝛ heyrandi
eyru̅ heyre ⁊ vnder ſtandi þo eigi / ſo þꝛ snuizt
ecki ꝥ þꝛa ſynder męttu ꝼyre geꝼazt/ ⁊ hn̄ ſagdi
til þꝛa/ kun̄e þier ecki at ſkilia þeſſa ep ter liking/
huernen munu þier þa kun̄a at ſkilia allar hin̄.

Sad ſędaren̄ sær ordinu/ en̄ þꝛ eru ꝥ ſe̅ vtan
hia veginu̅ er/ huar ordit verdꝛ ſad/ ⁊ þa þꝛ haꝼa
heyrt ꝥ/ kemꝛ andſkotin̄ ſkiott ⁊ nemꝛ burt ordit
ꝥ ſad var i þꝛa hiortu/ Lika ſo eru þꝛ eirnen ſe̅ ſa-
duzt i grytta Jord þui nęr þꝛ haꝼa heyrt ordit/
þa medtaka þꝛ ꝥ ſtragx mz ꝼagnadi ⁊ haꝼa þo
ongua rot i ſier/ helldꝛ eru þꝛ ꝼra huerꝼer/ nęr ſi-
ker/ þa blygdazt þꝛ ſtragx/ Og hiner er i bland
þyrnana ſaduzt eru ꝥ ſe̅ heyra ordit/ ⁊ þa er þſſa
heims suter/ ⁊ vnder hyggia ꝼlazt ꝼiedrattar ⁊
adꝛar ꝼleire girnder ganga in̄/ ⁊ keꝼia ordit/ ſo ꝥ
bliꝼꝛ an auagxtar/ ⁊ þꝛ eru ꝥ ſem i goda Jord eru
Mat. v ſader er heyra ordit/ medtaka ꝥ/ ⁊ ꝼęra a vogxt/
Luce xi. ein̄ þritugꝼalldan̄/ an̄ar ſextugꝼalldan̄/ ⁊ ſumer
hundrat ꝼalldan̄

Og

Og hn̄ ſagdi til þra/kueikizt ⁊ lioſit til þeſſ at þ
ſetiezt vnder bord edr ſǫnga ſtadi/helldr at þ ſe-
tiezt vpp a eirn kerta halld/ þuiat þ͛ er eckert s° Luce viij
hulit/at þ opinberizt eigi/⁊ þar er eckert s° leynt
at þ kūngiorizt eigi/huer hn̄ hefer eyru at heyra
sa heyre/⁊ hn̄ ſagdi til þra/G ǽtid at/huat þier
heyrit/mz þm mǽli er þier mǽlit vt þa mǽlizt y-
dr iñ/⁊ ydr ſem a heyrit ſkal vid aukazt/ þuiat Mat. xiij
huer hn̄ hefr þm ſkal gefazt/⁊ huer hn̄ hefer ei
gi/fra hm̄ mun takazt ⁊ eirnen þ hn̄ hefr

Og hn̄ ſagdi/gudz rikī er lika s° ſem nǽr ed ma
drēn kaſt͛ frǽi i iordina ⁊ ſofn͛ ſidan/⁊ hn̄ ſtēdr
vpp nott ⁊ dag/ eñ frǽit grǽr ⁊ vegr vpp s° at Mat. xiij
hn̄ veit eigi/ þuiat iordiñ fǽrir a vogxt af ſier Luce viij
ſialfri i fyrſtu/graſit þar nǽrſt axit/⁊ s° þ͛ nǽ-
ſt fullt hueiti i axin /⁊ er þ hefer fram leidt auo
gxtiñ/ þa ſendir hn̄ ſtragx kornſigdiñ/ þuiat korn
ſkurdar time er komeñ.

Og hn̄ ſagdi/at hueriu ſkulu vier iafna gudz ri
ki eda vid hueri͛ epter liking͛ ſkulu vier þ ſam
likia/s° ſem at eitt muſtardz korn þa þui verdr i
Jord ſad er þ ollu ſǽdi mīña ſem eru hier a Jor
du/ ⁊ þa þui er ſad/ vegx þ vpp ⁊ verdr ollū
graſ iurtrū meira ⁊ fǽr myckla kuiſtu s° at fug
l͛ himens mega hreidr byggia vnder þſſ ſkugga.

Og i ſlikū morgū epter likingū þa taladi hn̄ fy- Mat. xiij
rer þm ordit epter þui ſē þr þ heyrt gatu ⁊ an epter Luce viij
likīga þa taladi hn̄ ecki til þra/eñ ſierdeilis þa lag
di hn̄ þ allt vt fyrer ſinū lǽriſueinū/⁊ ſama dagſ
at kuelldi/þa ſagdi hn̄ til þra/forū vǽr hier yf-
uer vm/⁊ þr forlietu folkit/eñ toku hn̄ til ſin/ſem
hn̄ var a ſkip komen/voru þ͛ ⁊ oñr ſkip hia hm̄

Og þar giordizt mickill storm vindr/s° bylg-
iunnar fiellu yfuer skipit/ ꝛ ꝥ fylldizt vpp/ enn hann
sialfr var i skutnum ꝛ suaf a einum kodda/ þr vock
tu hann þa vpp ꝛ sogdu til hans. Mestare/ hirder þu
ecki vm ꝥ þo vier tortynuzt hier/ hann reis vpp vid
ꝛ hastadi a vindinn ꝛ sagdi til siofarins þagna
þu/ ꝛ vert hliodr vindinn kyrdi/ ꝛ þar vard logn
mikit/ hann sagdi þa til þra/ þui eru þier s° hrædd
der/ eda hueriu gegner ꝥ þier hafit ongua tru/
þr skelfduzt ꝛ af otta myacklum ꝛ sogdu sin i mil
lum/ huern meine þier þnann / þuiat vindr ꝛ sior hly
der honum.

Fimmti capitule

Math viii
Luce viii

Og þr komu yfuer vm þann sio i byg-
der gadarenorum/ ꝛ er hann stie af skipinu
þa hliop strax i moti honum vr leidum
framlidinna einn diofull odr madr
sa er hafdi sitt hybyli i grofum daudra
manna/ þui eingenn fieck hann bundit ꝛ eigi mz iarn
vidium/ þuiat hann hafdi opt bundinn verit mz fiot
rum ꝛ iarn vidium/ ꝛ hann hafdi vidiurnar af sier sli-
tid ꝛ fiotrin i sundr nuit/ ꝛ eingenn fieck hann tamit/
ꝛ allt iafnt nætr ꝛ daga þa var hann a fiollum eda i
daudra manna grofum/ kalládi/ ꝛ lemiandi sig mz
griote/ Enn þa er hann sa langt til Jesu/ hliop hann ꝛ
fiell fram fyrer honum/ kalladi/ harri roddu ꝛ sag-
di/ huat hefi eg mz þig at giora Jesus sonr guds
hins hæsta/ eg særi þig fyrer Gud at þu kuelier
mig eigi Enn Jesus sagdi til hans/ f°ᵉ vt þu o hreine
ande af þessum manne/ ꝛ hann spurdi hann at/ huert er
þitt heite/ hann suaradi ꝛ sagdi. Legio er mitt heite
þuiat vær erum marger/ ꝛ sa bad hann myckeliga/ at

hñ ræki þa eigi burt vr þꝛe bygd.

Eñ þar var i þm ſtad vid fiallit mikil ſuina
hiord a bite vm ekꝛuñar/⁊ andarner badu hñ/ſei
giandi/lofa oſſ ꝥ/at vær forū i Suininñ/⁊ Jeſus
leyfdi þm ꝥ ſtragx/þa foru ener o hreinu and͠
vt/ ⁊ hlupu i Suinen/ ⁊ ſuina hiordin fleygdi
ſier mz micklū þyſ i Sioiñ nær tueim þuſundū ⁊
drucknudu þar i Sionū. Eñ þꝛ ſem þꝛa/gættu
flydū ⁊ kuñgiordu vm ſtadiñ ⁊ vm allar grun-
der/ þꝛ geingu þa vt/at sia huat þ̌ hafdi giorzt
⁊ komu til Jeſu/⁊ ſau þañ ſem af dioflunū haf
di kualizt/ſitianda/klæddañ ⁊ heiluita/⁊ þꝛ hræd
dnzt ꝥ/eñ þꝛ ſem ꝥ hofdu sied/ſogdu þm/huer-
nen giort hafdi verit vid hñ ſem dioflana hafdi
haftꝛ s° fra ſuinunum/þꝛ hofu vpp ⁊ badu hñ
at hñ færi burt vꝛ fꝛa landz alfū/⁊ er hñ ſtie a
ſkip/tok sa til at bidia hñ ſem af dioflunū haf-
di kualizt at hñ mætti vera hia hm̄ Eñ Jeſus lo-
fadi hm̄ ꝥ eigi/helldꝛ ſagdi hñ til hñs/far þu i
þitt huſ til þiña ⁊ kuñgior þm / huat mykit er
drottiñ giordi þier ⁊ huerſu likñſamꝛ ed hñ var
þier/hñ for þadan ⁊ tok til vt at hropa vm þær
tiu borger huat mikit er Jeſus hafdi hm̄ giort/⁊
aller vndrudust ꝥ.

Og þa er Jeſus for yfuer vm ſioeñ aptꝛ a ſki
pi/kō ſaman margt folk til hñs/⁊ var vid ſioiñ/
þar kom ⁊ eiñ af foringiū ſamkundu huſins Ja
irus at nafni/ ⁊ þa er hñ ſa Jeſum fiell hñ/at Math ix
fotū hñs ⁊ bad hñ myckeliga/⁊ ſagdi Min dotter Luce viii
er komin at lokū/kom ⁊ legg þina hond yfuer ha
na s° hun verdi heil/⁊ life/⁊ hañ for med hm̄/
margt folk fylde hm̄ ⁊ epter/⁊ ꝥ þreyngdi hm̄.

Og su kona var þar er haft hafdi blod lat i tolf
ár/hun hafdi ⁊ mikit þolat af morgū lękne/haf
di ⁊ kostat þar til ollū sinu/ ꝥ stodadi hñe þo ec-
kert/helldꝛ hafdi hun ꝥss meire kuol/ þa hū he-
yrdi nu af Jesu/ kō hun mz folkinu a bak til ⁊
snart hans klędi/ þuiat hun sagdi/ ef eg fæ at
snerta hn̄s klędt/ þa mun eg heil verda/ ⁊ iafn
snart þa vpp þurkadizt hn̄ꝛ blod fallz brun̄ꝛ/ ⁊
hun fan̄ ꝥ a sinū likama/at hun var heil ordin
af þꝛe plagu.

Og Jesus fan̄ stragx med sialfū sier þan̄ kraft
er vt fra hm̄ gieck/ ⁊ snere sier vid til folksins ⁊
sagdi/huer snart min klędi/hn̄s lęrisuein̄ sogdu
til hn̄s/ þu sier at folkit þreyngizt at þier/ þo sei
ger þu/huer snart mig/ ⁊ han̄ skygndizt i kring
vm sig at sia þan̄ er ꝥ hafdi giort/ en̄ konan vꝛ
hrędd ⁊ ottasleigin/ þuiat hun visse huat hana
hafdi skied ⁊ kom/ fiell fyrer hm̄ nidꝛ/ ⁊ sagdi
hm̄ allan̄ san̄leik/en̄ hn̄ sagdi til hn̄ar/dotter/þin
tru giordi þig heila /far i fridi ⁊ vert heil af
þin̄e plagu

Þa hn̄ taladi ꝥtta/ komu sendi bodar til sam
kundu foringians ⁊ sogdu/þin dotter er ondut/
hui omakar þu Meistaran̄ leingra/ en̄ er Jesus
heyrdi huat þar sagdizt/sagdi hn̄ til samkundu
foringians ottazt ei tru þu helldꝛ/ ⁊ hn̄ lofadi on
gū at fylgia sier nema Petre ⁊ Jacobi ⁊ Jone bꝛo
dꝛ Jacobs/ ⁊ hn̄ kom i samkundu hofdingians
hus/ ⁊ leit ꝥ bulldꝛ/ ⁊ þa er þꝛ gretu miog ⁊ ęptu
⁊ hn̄ giegk þangat in̄ar/ ⁊ sagdi til þꝛa/huat bull
dri þier ⁊ sytid/stulkan er eigi latin/ helldur sefꝛ
hun ⁊ þꝛ darudu hn̄/en̄ han̄ rak þa alla vt ⁊ tok

med ſier faudꝛ ⁊ modꝛ ſtulkuñar/⁊ þa er med hm̃
voru/⁊ gieck þangat iñ er ſtulkan la/⁊ hñ hiellt
vm hond ſtulkuñar ⁊ ſagdi til hñar/Talitha ku-
mi ꝥ vt legzt/ſtulka eg ſeige þier/riſ vpp: ⁊ þa
ſtragx reiſ ſtulkañ vpp ⁊ gieck/eñ hun var xij ara
gomul/ ⁊ þꝛ vrdu af myckluͫ otta/ felms fuller/
hñ fyrer baud þm ſtorliga at ꝥ ſkylldi eingeñ
vita ⁊ baud at gefa hñe at eta.

Sietti capitule

HAñ gieck vt þadan aptꝛ ⁊ for til ſiñar
foſturꝛ Jardar/hñs lǽriſueinar fylg
du hm̃ ⁊ epter/⁊ er þuott dagꝛ kom/
þa tok hñ til at keña i þꝛa/ſamkundu
huſi/ ⁊ marger af þm er ꝥ heyrdu
vndrudruzt hans keñing ⁊ ſogdu/Huadan kemꝛ
þſſm allt þtta/eda huer er su ſpeki ſem hm̃ er ge
fin/⁊ ſlik krapta verck er gioraztt fyrer hñſ hendꝛ
er hñ eigi ſa treſmidꝛ ſem er ſonꝛ Mariu/ broder Mar.xiij
Jacobs Joſephs/Jude ⁊ Symonˇ/eru hñs ſyſtꝛ Luce xiiij
eigi hier med oſſ/⁊ þꝛ ſkam̃ fylldutzt vid hñ/ eñ Joha.iiij
Jeſ⁹ ſagdi til þꝛa/at ſpamadꝛiñ vǽri eigi an veg
ſemdar/ nema a ſiñe ǽttleifd ⁊ hia ſinu hyſki ⁊
kynſlod/ hñ fieck þar ⁊ eckert krapta verck giort/
nema yfuer fa eina ſiuka þa lagdi hñ hendꝛ/⁊ Math x
lǽknadi þa/⁊ hñ vndradizt þꝛa vantrū. Luce ix.
Hañ gieck ⁊ kring vm þau kauptaun er
þar ſtodu i þyrping/hañ kalladi ⁊ ſaman þa
tolf ⁊ tok at ſenda þa two ⁊ two til ſaman/
gaf þeim ⁊ valld yfuer o hreinum ondum/

⁊ baud

ꝛ bauð þeim at bera eckert med ſier a veg/nema eiñ
ſtaf/eigi pung/eigi brauð/eigi penīg a linda eigi
helldꝛ ſkæder ſko fotū/ ꝛ ꝥ þꝛ klæddizt eigi tueī
mꝛ kyrtlū. Hñ ſagdi ꝛ til þra/ J huert ꝥ huſ þier
gangit iñ/ þa blifit þar til þſſ at þier farit þa-
Luce x dan/ ꝛ huerier er eigi medtaka ydꝛ eda heyra ydꝛ
eigi/ þa gangit vt þadan/ ꝛ hriſtid duft af fotū
ydᵃ til vitniſburdar yfuer þa/ eg ſeigi ydꝛ ꝛ fyrer
ſañ at ſkarr mun veita a doma deigi Sodoma
ꝛ Gomorre/ eñ þeim ſtad.
Luce x. Þꝛ geingu vt ꝛ predikudu/ ꝥ meñ giordu idrā
ꝛ raku vt marga diofla/ſmurdu ꝛ marga ſiuka
med vidſmiore ꝛ læknudu þa ſo.
Mat xiiii Herodis konungꝛ fieck ꝛ at heyra ꝥ/ þuiat hñs
Luce ix nafn giordizt vid frægt/hñ ſagdi at Jon baptiſ
ta være vpp aptr riſiñ af dauda/ ꝛ þui gioraz t
ſlik krapta verck af hm̄/ Eñ adꝛer ſogdu ꝥ hñ væ
re Elias/ eñ ſumer ſogdu at hñ være ſpamadꝛ/el
ligar eiñ af þeim ſpamōm/ ꝛ er Herodis heyrdi
þtta ſagdi hñ/ ſa Johañis ſem eg liet af hofda
hñ er nu vppriſiñ af dauda.
Þat Herodis hafdi ſent vt at gripa Johañem
ꝛ luckt hñ i myrkua ſtofu fyrer ſaker Herodiadis
brodꝛ kōu ſinᵃ/ þat hñ hafdi giptz hñe/ eñ Joha
ñis ſagdi til Herodis/ eigi leyfizt þier at hafua
brodꝛ konu þina/ þui veitte Herodiadis hm̄ vm
ſat ꝛ villdi lata af lifa hñ/ eñ gat þo eigi/ Herodis
Leui.xviii ottadizt ꝛ Johañem þui hñ viſſi hñ vera helgañ
mañ ꝛ reittlatañ vardveitti hañ ꝛ hlyddi hm̄ i
morgū greinū ꝛ heyrdi hm̄ giarnan.
Þᵃ hlotnadizt ꝛ ſo til tækiligꝛ dagꝛ at Herodis
giordi a ſiñe artid eina kuelld maltid hofdingiū
ꝛ hof

⁊ hofudz mōm ⁊ hinū fremſtu mōm vꝛ Galilea
þa gieck dotter hñar Herodiadis þar iñ ⁊ danzadi
⁊ ꝥ þocknadizt Herodi ⁊ þm er med hm̃ ſatu til
bordz/ þa ſagdi konungꝛiñ til ſtulkuñar/bid af
mier huerſ þu villt ⁊ eg ſkal veita þier/hñ ſuor
hñe ⁊ eiñ eid/at huers þu beidizt af mier þa ſkal
eg gefa þier/þott þat ſie helftina af minu riki.
Hun gieck vt ⁊ ſagdi til modꝛ ſiñar/ huerſ ſkal
eg bidia/eñ hun ſagdi hofut Jons baptiſta/hun
gieck þa ⁊ ſtragx iñ med ſkunda til kōungſins/
bad hñ ⁊ ſagdi/eg vil at þu gefer mier nu ſtragx
hofut Jons baptiſta a diſki/kōungꝛiñ hꝛygdizt
þa vid/ þo fyrer eidſins ſaker ⁊ þra ſem til bord
zins ſatu med hm̃/ þa villdi hñ ecki hrella hana
helldꝛ ſendi hñ bodulin vt ⁊ baud at hñ fęrdi
hñs hofut a diſki/⁊ hñ af hofdadi hñ i myrkua
ſtofuñe ⁊ bar hñs hofut a diſki ⁊ fieck ꝥ ſtulkuñe
eñ ſtulkañ fieck ꝥ modꝛ ſiñe/⁊ er ꝥ heyrdu hans
lęriſueinar komu þꝛ ⁊ toku hñs likama ⁊ logdu
hñ i Jord.

Og er poſtularner komu ſaman aptꝛ til Jeſu
⁊ kuñgiordu hm̃ allt huad þꝛ hofdu giort ⁊ kent
⁊ hañ ſagdi til þꝛa/komit ydꝛ i eiñ huern afuikiñ
ſtad i eydi morku ⁊ huilizt þar litla ſtund/þuiat
marger voru þꝛ ſē geingu fra ⁊ til/ſo þꝛ hofdu
ecki rum til at eta/ hñ ſtie þui a ſkip ⁊ for afſi
da i eydimorku/ ⁊ er folkit ſa þa i burt fara/
þecktu hañ marger/ ⁊ hlupu þangat a fęti vꝛ Math 14
ollm̃ ſtodū/⁊ komu fyrr eñ þꝛ/⁊ foru til hñs/eñ
er Jeſus gieck fram ⁊ ſa þar margt folk þa vor
kynti hñ þui/þuiat þꝛ voru ſem adꝛer ſauder er
aunguan hafa hirder/ ⁊ tok þa til at keña þm
margt.

Og þa

Og þa er alidit giordizt/geingu lęrisueinarner
til hñſ ⁊ ſogdu/ ꝥſſi ſtadꝛ er i eydi ⁊ fram̃ oꝛdit er
Mat. xiiij þui lat þa ganga burt i hin nęſtu þoꝛp ⁊ kaup
Luce ix. tun at þr kaupi ſier þar braud þuiþr hafa eckert
Joha. vi at eta. Eñ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi til þra/ gefi þier
þm at eta/ ⁊ þr ſogdu til hñs/ ſkulu vęr þa fara
vr at kaupa fyrer two hundrut peuinga braud/
⁊ gefa þm at eta. Eñ hñ ſagdi þa til þra/ Huerſu
morg braud þa hafi þier gangit til ⁊ ſkodit/ ⁊
þa er þr hofdu ꝥ ſkodat/ ſogdu þr fim̃ ⁊ two fiſ
ka/ ⁊ hñ baud þm at þr lęgdu ſig aller nidꝛ epter
boꝛd ſidũ a grœnt graſ/ ⁊ þr ſettu ſig þa nidꝛ i ra
Tiu bord a dlum hundrat eda fimtigi ſaman/ ⁊ hñ tok fim̃
[illegible]leingd eñ braud ⁊ two fiſka/ leit vpp til hinins blezadi/ ⁊
[illegible]um a bre braut braũdin/ fieck ſinũ lęriſueinũ/ at þr legdu
[illegible]do fyrer þa/ ⁊ þm tueimꝛ fiſkum ſkipti hñ ⁊ medꝛ
þm ollũ/ ⁊ aller þr atu ⁊ vrdu ſadder/ þr toku þa
vpp leifarnar tolf karfer fullar ⁊ lika af fiſku
nũ/ eñ þr voru ſẽ etid hofdu fim̃ þuſunder mañа

Og iafn ſnart þa dreif hñ ſina lęriſueina til
ꝥ þr fœre a ſkip/ ⁊ fœru fyrer hm̃ yfuer vm ſio-
[illegible]at. xiiij iñ til Bethſaida/ a medan hñ ſkilde folkit vid ſig
⁊ þa er hñ hafdi ꝥ fra ſier latid/ for hñ vpp a
fiallit at bidiazt fyrer/ ⁊ þa er kuellda tok/ var
ſkipit mitt a ſianũ/ eñ hñ var eirn a landi/ ⁊ hñ
sa þa erfidandi i rodri/ þuiat vindꝛiñ var i mo
ti þm̃/ ⁊ nęr vm fiordu eyckt nętr þa kom hañ til
þra gangandi a ſianũ/ ⁊ hañ liezt vilia ganga
fram hia þm/ ⁊ er þr sau hñ gangandi a Sionũ
ętludu þr ſkrimſl vera mundu ⁊ kolludu vpp
þuiat at þr sau hañ aller ⁊ vrdu ottaſlegner/ eñ
ſtragx þa taladi hñ vid þa ⁊ ſagdi til þra/ ve-
rit orug

rit orugger/eg em hñ ottizt eigi/hñ ſtie þa a ſki
pit til þra ꝛ vindiñ lygndi/ ꝛ þr ottuduzt þa eñ
meir med ſialfum ſier ꝛ vndrudűzt/ þuiat þm
ſkildizt eñ eigi af brandunű þui þra hiortu vo-
ru for blindut.

Og er þr voru yfuer vm farner/ komu þr i
landit Geneſareth ꝛ lentu þar/eñ er þr ſtigu af
ſkipinu þa þecktu þr hñ ſtragx/ hlupu ꝛ vt i oll
um liggiandi hierod/toku til ꝛ fluttu ſaman þar
vm kring/ſiuka meñ a ſęngum/ Huar hellzt þr
heyrdu hañ vera ꝛ huar er hñ gieck iñ i kauptun/
þorp edr ſtadi/ þa logdu þr ſiuka meñ a ſtrę-
tin/ꝛbadu hñ/at þr męttu snerta falld hñs fa-
ta/ꝛ aller þr er hñ snertu þa vrdu heilbrigder.

Siounde capitule

Ar komu ꝛ til hans phariſei ꝛ nockrer
af hinű ſkriptlęrdu ſem kõner voru
af Hieruſalem/Og þa þr sau nockra
af hans lęriſueinű medr almeñings
hondű/ þ er medr o þuegnű/eta braudin/a vitu-
du þr þa/þuiat phariſęi ꝛ aller gyding atu eigi
nema at þr þuęgi optſiñis ſin hendr/halldandi
ſo olldungaña ſetninga/ꝛ þa þr komu af torgű
þa neyttu þr eigi nema þr ſkirudu ſig adr/ ꝛ
marger adrer hluter eru þr/huerier þm voru ſet-
ter at vardueita ſem var hreinſun dryckiar kera/
bikara/ bugagns ꝛ borda.

Þa ſpurdu phariſei ꝛ hiner ſkriptlęrdu hañ
at/þui ganga þiner lęriſueinar eigi epter ſettnin
gű olldungaña/helldr eta þr braudit medr o þueg
nű hondum/Eñ hñ ſuaradi ꝛ ſagdi til þra. Nęrſta
vel þa ſpadi Eſaias af ydr Hręſnurű/ſem ſkri-
fat er/ folk þtta heidrar mig med vorunum

(Almeñing
Hid gamla
logmal ka
ladi þ hei
gt huat vt
ſit v til gu
þionuſtu/
þar i mot
almēt Ha
ſaurgat v
ꝛ eigi dug
til gudz þio
nuſtu.

Eſa, xxix

eñ þra hiarta er langt fra mier/ ⁊ til onyzt þa dyr
ka þr mig/ keñandi keñingar ⁊ bodord maña/ eñ
yfuer gefua s° gudz bodord ⁊ hallda mañaña
Exo. xx vppsettninga sem er vm fægingar krusa ⁊ drycki
Leui. xx ar kera ⁊ margt añat þssu likt þa giori þier.
Hañ sagdi til þra/ finliga þa hafi þier/ Gudz
bodord giort o nyt/ at þier mættud geyma s° yd/
uarn vppsettning/ Þat Moyses sagdi/ Heidra þu
fodr þiñ ⁊ modr/ eñ huer hñ boluar fodr eda mo
(Corban) dr sa skal dauda deyia. Eñ þier seigit ꝥ madrinn
þa kallazt skuli seigia til fodr ⁊ modr Corban/ ꝥ er/ Huer
su forn. su giof er gudz tok sem þier (fra mier) til gagns
kemr/ ⁊ eigi þa leyfi þier hm̄ fram̃ nockut at gio
ra fodr sinū nie modr siñe/ af snidandi s° gudz
ord fyrer ydar settninga þa þier hafit sialfuer
vppsett ⁊ margt añat þuilikt þa giori þier.
Mat. xv Hañ kalladi þa folkit aptr til sin ⁊ sagdi til þra
Heyrit mier ⁊ vnderstandit mig þar er eckert fyre
vtan i mañiñ iñfarandi/ ꝥ hñ fae saurgat/ hell
dr ꝥ sem vt af mañinū giengr ꝥ er ꝥ sem mañiñ
saurgar huer hñ hefer eyru at heyra sa heyre/ ⁊
er hñ gieck iñ i husit burt fra folkinu/ spurdu
hñs lærisueinar hñ at þssari epter liking/ eñ hañ
sagdi til þra/ eru þier ⁊ s° skilnings lauser/ ⁊ ski
lie þier eigi/ at allt ꝥ sem fyre vtan er ⁊ iñ fer i
mañiñ/ ꝥ fær eigi saurgat hñ/ þuiat ꝥ fer eigi iñ
i hñs hiarta/ helldr fer ꝥ i magañ ⁊ geingr s°
vt epter edle ligre ras huer ed vt hreinsar allan
mat.

Og hañ sagdi Huat er vt fer af mañinū ꝥ
saurgar mañiñ/ þuiat af iñan vr hiartanu manz
ins þa fram ganga / vondar hugreñingar hor
domar

mar frillu lifue mandrap/ þiofnadr/ agirne/ ill
vilie/ vnder hyggia/ gia life ill til lit/ gud lasta- Math. xv
ner drambseme van virding/ allt þtta vont þa
geingr vt at iñañ ꝛ saurgar mañiñ.

Hñ stod vpp ꝛ for þadan i bygdar log Tyri ꝛ
Sidons/ ꝛ gieck þar iñ i eitt hus/ ꝛ villdi þaung-
uan vita lata/ eñ fieck þo eigi dulit sig/ þuiat ein
kõa stragr er hun heyrdi af hm̃/ huerr dotter er
hafdi o hreinañ anda/ gieck iñ ꝛ fiell til fota hñs
eñ þ var ein heidin kona Syrophenice ættar ꝛ
hun bad hñ at reka vt diofuliñ fra dottr siñe/ eñ
Jesꝰ sagdi til hñar/ leyf þu at bornin mettizt adr
þuiat þ er eigi til heyriligt at taka braudit bar-
nañа ꝛ kasta fyrer hundana/ eñ hñ suaradi ꝛ sag
di til hñs/ sᵒ er þ Herra/ eñ þo eta /hundar sẽ eru
vnder bordinu/ af molũ barnañа/ hñ sagdi þa
til hñar/ fyrer saker þssa ordz/ þa far hiedan þui
diofulliñ er vt fariñ fra þiñe dottr/ hun gieck ꝛ
þadan i sitt hus ꝛ fañ stulkuna i sæng liggian
di ꝛ diofulin vt fariñ.

Og þa ✠ hñ gieck burt aptr vr bygdar lagi Ty ✠ xij suñu
ri ꝛ Sidons/ kom hñ til siafar i Galilea i midiar dag.
bygder þra.(tiu)stadaña/ ꝛ þr leiddu til hñs dau
fan mañ/ þañ er ꝛ var eiñ dumbi/ badu hñ ꝛ/ at
hñ legdi hond yfuer hñ/ eñ hñ veik hm̃ af sida
fra folkino/ ꝛ stack sinũ fingrũ i hñs eyru snart
ꝛ hñs tũgu leit vpp til himins/ anduarpadi/ ꝛ sag
di til hans/ Hephathah/ þ er/ opna þig/ ꝛ stragr
þa opnuduzt hñs eyru/ þa vpp leystizt ꝛ eirnen
hans tungu hapt/ sᵒ hañ taladi riett/ ꝛ hñ fyre
baud þm at seigia þ neinũ. Eñ þui meir er hñ fy
re baud þm þ/ þss meir þa vid frægdu þr þ/ þr

vndrudust ꝥ ⁊ nęrsta miog ⁊ sogdu/allt þa he-
fer hn̄ vel giort/ þui dauꝼa lętr hn̄ heyra/ ⁊ ma-
lausa męla. * Attande capitule

✠ Þn̄ (vij) sun̄u dag·

A Þm timū þa þar var en̄ margt ꝼolk
saman/ ⁊ haꝼdi ecki til matar kalladi
Jesus sina lęrisueina til sin ⁊ sagdi til
þra/ eg ken̄e aumur a ꝼolkino/ þuiat
þr haꝼa nu þria daga hia mier veru
⁊ haꝼa ecki til matar haꝼt/ ⁊ eꝼ eg lęt ꝥ a suanga
ꝼra mier heim ꝼara verda þr hungr morda a lei
din̄e/ þuiat sumer voru langt at komner/ hn̄s lę-
risueinar suorudu hm̄. Huadan toku vier braud
hier a orękū sᵒ vier getū þa mettad/ ⁊ hn̄ spurdi
þa at/ huersu morg braud þa haꝼi þier/ þr sog-
du (vij) ⁊ þa baud hn̄ ꝼolkino at skipa sier nidr
a ꝼolldina/ ⁊ tok þa braudin þackadi ⁊ braut
þau ⁊ gaꝼ sinū lęrisueinū at þr legdu þau ꝼram̄
⁊ þr logdu þau ꝼram̄ ꝼyrer ꝼolkit/ þr hoꝼdu ⁊
ꝼa eina ꝼiska/ hn̄ blezadi þa ⁊ baud þa ꝼram
at leggia/ en̄ þr neyttu/ ⁊ voru metter/ þr toku ⁊
vpp ꝥ yꝼuer var (vij) karꝼuer medr aꝼgangs lei-
ꝼar/ ⁊ þr voru sem etid hoꝼdu nęr ꝼiorū þusun-
dum/ ⁊ hn̄ liet þa i burt ꝼara ꝼra sier.*

Og stragr þa stie hn̄ a skip medr sina lęri-
sueina/ ⁊ kom i þęr landz alꝼr er heita Dalma-
nutha/ Pharisei geingu vt ⁊ toku at haꝼa spur-
ningar vid hn̄ ꝼreistudu hn̄s ⁊ epter leitudu/ aꝼ
hm̄ eins teikns aꝼ himne/ en̄ hn̄ vard þrungin̄
vid i sinū anda/ ⁊ sagdi/ til huers þa sęker þssi
kynslod epter teikne. San̄liga þa seigi eg ydr at
þissari kynslod geꝼzt eckert teikn/ Hn̄ ꝼorliet þa ⁊
stie a skip ⁊ ꝼor yꝼuer vm aptr

Þr hofdu ⁊ gleymt at taka braud medr sier/
⁊ hofdu ecki nema eitt braud medr sier i skipinu
En hn̄ baud þm ⁊ sagdi/Siaet til ⁊ varet ydur
vid surdeige þra phariseis ⁊ s° vid surdeige He-
rodis/en̄ þr hugrudu allt an̄at ⁊ sogdu/huer vid
An̄an̄ þ er af þui at vier hofū eingen braud/⁊ er
Jesus forna̅ þ/sagdi hn̄ til þra/Huat hugre þier
vm þ/þo þier hafit ecki braudin/ skynie/ þier ec-
kert/nie vnderstandit/hafi þier en̄ forblindat yd
uart hiarta/Hafit þo augu en̄ siaet eigi/⁊ eyru
en̄ heyrit eigi/þier hugrit ⁊ eigi þar epter/at eg
braut(fim̄) braud i millū fim̄ þusunda/Huersu
margar karfuer fullar mz afgangs leif° toku
þier þa vpp/ þr sogdu/tolf/en̄ þa eg braut þau
(vij) a millū fiogra þusunda/Huersu marg° karf
uer fullar med leifar toku þier þa vpp þr sogdu
(vii) Huernen eru þier þo skynsendar lauser.

Han̄ kom ⁊ til Bethsaida/⁊ þr leiddu þa
eirn blindan̄ man̄ til hans ⁊ badu han̄ vm at hn̄
tæki a hm̄/en̄ han̄ tok i hond hins blinda/⁊ lei
ddi han̄ vt af fyrer vtan kauptunit/spytti i hn̄s
augu/⁊ lagdi sinar hendur yfuer han̄/⁊ spurdi
han̄ at huort han̄ sæi nockut/en̄ han̄ leit vm sig ⁊
sagdi/Eg sie men̄ina sem skogar tre væri/er þar
ganga/þa lagdi han̄ en̄ aptr sinar hendur yf-
uer hans augu/giordi ⁊ at s° han̄ fieck synina/
⁊ han̄ var s° lagfærdr at hn̄ sa allt klarliga/⁊
han̄ sendi hn̄ s° til sins heimelis ⁊ sagdi/gack ei-
gi in̄ aptur i kaupunit/ seig þ ⁊ ei neinum þar
in̄e.

Hǭ Jesus

Jeſus gieck ⁊ hn̄s læriſueinar īn i eitt kauptū/
ſtadarins Ceſaree Philippi: ⁊ a leidiñe þa ſpurdi
hn̄ ſina læriſueina at/Huern ſeigia meñ mig vera
þꝛ onzudu/ þꝛ ſeigia þu ſiert Jon baptiſta/eñ a⸗
dꝛer ſeigia þu ſiert Elias/eñ ſumer at þu ſiert eiñ
aꝼ ſpamōm/þa ſagdi hn̄ til þꝛa/eñ þier/eda hu⸗
ern ſeigi þier mig þa vera/þa ſuaradi Petꝛ ⁊ ſa
gdi til hn̄s/Þu ert Kriſtꝛ! ⁊ hn̄ þaggadi þa/at þꝛ
ſegdi ꝥ ei neinū vt aꝼ hm̄/Hn̄ tok þa ⁊ til at keña
þm/ ꝥ manzins ſonꝛ ſkylldi margt þola ⁊ ꝼra⸗
kiñ vera aꝼ olldungū/hoꝼut preſtū ⁊ ſkriptlærdū
⁊ liꝼlatiñ vera/⁊ a hinum þridia deigi vpp at ri
ſa. Hn̄ taladi ⁊ þſſi ord berliga vt/Petꝛ tok hn̄ þa
hondū ⁊ a taldi hn̄. Eñ hn̄ ſnere ſier vid ⁊ leit til
ſiña læriſueina/Haſtadi a Petrū ⁊ ſagdi/ꝼꝛ a bak
mier aptꝛ þu andſkoti þuiat þu ſkyniar eigi ꝥ
gud ligt er/ helldꝛ ꝥ ſem likamligt er.
Og at ſaman kolludu ꝼolkinu ſāt mꝫ hn̄ſ læriſue
inū ſagdi hn̄ til þꝛa/ Huer hn̄ vill mier epter ꝼyl
gia/aꝼneite ſa ſialꝼū ſier/ ⁊ taki ſiñ kroſſa ſig ⁊
ꝼylge mier ſo epter/ þui huer hn̄ ſtundꝛ a at ꝼor
uara ſitt liꝼ/ſa mun þui tortyna/⁊ huer hn̄ lætꝛ
ſitt liꝼ ꝼyrer minar ſaker ⁊ gūdz ſpiallaña/ſa he
ꝼꝛ vardueitt ꝥ/ þuiat huat ſtodadi ꝥ mañinum/
þott hn̄ eignadizt allan heim ⁊ giordi ſo þar mꝫ
glatan ſiñar ſalu/ edꝛ huad mā madꝛiñ ꝥ geꝼa
at hn̄ ꝼrelſi ſina ond med/ þuiat huer hn̄ ſkamazt
min edꝛ miña orda/Hia þſſari Hordomſins ⁊ ſyn
dugre kynſlod þañ mun manzins ſonꝛ ⁊ ꝼorſma
þa hn̄ kemꝛ medꝛ ſinū Einglū i dyrd ſins ꝼodꝛs.
Hn̄ ſagdi ⁊ þa til þꝛa. Sañliga ſeigi eg ydꝛ at hier
ſtāda nockꝛer aꝼ þm̄/huerier eigi ſmacka daudañ
ꝥat

þar til þr sia gudz riki med krapti komanda

Niunde capitule

OG epter sex daga tok Jesus til sin Pe Mat. xvi
trū/ Jacob ⁊ Johañis/ ⁊ veik þm ei- Luce ix
nū somū afsidis vppa hatt fiall/ ⁊
audbirti sig fyrer þm/ hñs klędi vr-
du skinandi ⁊ nęrska huit sē sniar/ s°
at eingen litunar madr a Jordu/ kañ swo huitt
at giora/ þm birtizt ⁊ Elias mz Moyse ⁊ voru
þr talandi vid Jesū/ Petr suaradi ⁊ sagdi til Jesu
Rabbi/ gott er oss hier at vera/ ⁊ giorū hier þriar
tialldbuder/ þier eina/ ⁊ Moyse eina/ ⁊ Elie eina/
þuiat hañ visse eigi sialfr huat hañ sagdi / af
þui þr voru ottaslegner/ þar vard ⁊ eitt sky/ sem
þa yfuer skygdi ⁊ rodd kom vr skyinu/ seigiandi
þssi er miñ elskuligr sonr/ heyri þier hm̄/ ⁊ stragr
þar epter er þr litu vm sig sau þr onguan meir
nema Jesum eiñ hia sier.

Og er þr geingu ofan af fiallino baud hñ
þm at þr segdi þ ongū/ huad þr hofdu Sied-ne
ma þa er manzins sonr vęri vpp risiñ af dau-
da/ þr hielldu ⁊ þui ordi hia sier/ spyriādi epter sin
a mille/ huat þ vęri er hñ sagdi vpp risiñ af
dauda/ ⁊ þr spurdu hñ at ⁊ sogdu. Huat er þ þa
sem hiner skriptlęrdu seigia at Elias byriar fyr
re at koma. Eñ hñ suaradi ⁊ sagdi til þra/ Elias
skal atuisu fyrre koma ⁊ allt til lags fęra ⁊ s°
sem skrifat er at manzins sonr skuli margt lida
⁊ forsmadr verda/ eñ eg seige ydr/ þ Elias er kōiñ
⁊ þr hafa giort hm̄ huat hellzt þr villdu/ s° sem
skrifat er af honum

Hañ kom til siña lęrisueina ⁊ sa þar margt

polk kring vm þa/⁊ hina skriptlærdu er spurduzt
Mat. xvii á vid þa/⁊ stragx er allt polkit leit Jesum pelm
Luce ix. tradi þui ⁊ hræddust hlupu ⁊ heilsudu hm̄/⁊ hn̄
spurdi þa hina skriptlærdu/at hueriu spyriezt þier
er vm vid þa/eñ eiñ ap polkino suaradi ⁊ sagdi/
Meistare/ eg plutti son miñ hingat til þin/hañ
heper mallausañ anda ⁊ nær hellzt er hañ hend-
lazt ap hm̄/ þa slitr hañ hn̄/ ⁊ hn̄ produ peller ⁊
nistrar toñum ⁊ þornar vpp/⁊ eg taladi til þiña
lærisuecina at þr rækti hn̄ vt ⁊ þr gatu eigi.
Eñ hn̄ suaradi ⁊ sagdi/O þu vantruada kyn-
slod/ huersu leinge þa skal eg hia ydr vera eda
huersu leinge þa á eg at lida ydr pærit hn̄ hingat
til min/⁊ þr pærdu hn̄ þangat til hn̄s/⁊ er andiñ
leit hañ o roadi hm̄ stragx/ piell a iord ⁊ velltizt
vm produ pelldi/hn̄ spurdi ⁊ hn̄s podr at/huersu
langr time er pra þui er hn̄ hrepti þtta/eñ hn̄ sag
di pra barn æsku/⁊ optliga þa hepuer hn̄ pleygt
hm̄ á elld ⁊ i vatn at hn̄ pyrer pæri hm̄ s°/ ep
þu orkar nockut þa sia aumr á ⁊ hialpa ockr/eñ
Jesus sagdi til hn̄s ep þu gæter truat þui truudū
er allt moguligt/⁊ stragx þa kalladi pader barn
sins vpp med tarū ⁊ sagdi/eg true Herra/hialpa
þu miñe vantru
Og er Jesus sá at polkit hliop at/auitadi hañ
hiñ o hreina anda ⁊ sagdi til hn̄s/ þu daupe ⁊
hiñ dumbi andi/ eg byd þier at þu parer vt ap
hm̄/⁊ parer eigi meir i hn̄ þadan i pra/⁊ hn̄ kal
ladi vpp/sleit hn̄ / miog / ⁊ por vt ap hm̄/ ⁊ hn̄
vard sem væri hn̄ daudr/s° at marger sogdu þ
hn̄ væri daudr/eñ Jesus hiellt i hans hend ⁊ riet
ti hn̄ vpp/Hañ reis þa ⁊ vpp/⁊ þa hn̄ var til hus

gein

geingeñ ſpurdu hans lęriſueinar hñ leyneliga at
þui gatu vęr eigi drifit hñ vt/eñ hañ ſagdi/ ꝥ tta
kyn fæzt med ongũ odru vt rekit/nema fyrer bę
ner ⁊ foſtu.

Þr geingu ⁊ burt þadan ⁊ ferduduzt vm Ga-
lileam/hñ villdi ⁊ eigi at ꝥ ſkylldi nockr vita/hañ
lęrdi ſina lęriſueina ⁊ ſagdi þm ꝥ manzins ſonr
ſkylldi ſeliazt i maña hendr ⁊ þr mynde aflifa
hñ/ ⁊ þa hñ vęri aflifadr/ mundi hañ a þridia
deigi vpp aptr riſa/ þr vnder ſtodu eigi þſſi ord/
⁊ þordu þo eigi at ſpyria hñ at.

Hañ kom til Capharnaum ⁊ ſem hñ var til Mat. xviij
hus kõin ſpurdi hñ þa at/huat handtierudu þier Luce ix
ydar a millum a veginum/eñ þr þogdu/ þuiat þr
hofdu metizt vm a veginũ huer þra meſtr vę-
ri/ ⁊ er hñ ſetti ſig/kalladi hñ þa tolf ⁊ ſagdi til
þra/ef nockr vill fyrſtr vera/ſa ſkal ollũ ſidaſt
ſtr vera ⁊ allra þian. Hañ tok þa eitt barn ⁊ ſetti
ꝥ mitt a mille þra/ ⁊ er hñ hiellt vm ꝥ/ſagdi hñ
til þra Huer ſa ſẽ medtekr eitt þuilickt barn i minu
nafne/Hñ medtekr mig/ ⁊ huer hellzt hañ med-
tekur mig/ ſa medtekr eigi mig/ helldr hañ/ſem
mig ſendi.

Eñ Johañes ſuaradi hm̃ ⁊ ſagdi/Meiſtare
vier ſaum eirn þañ ſem rak vt diofla i þinu naf
ni/huer ed eigi fylger oſſ epter ⁊ vęr fyrer budũ Luce ix
hm̃ ꝥ/af þui hñ fylgde oſſ eigi epter/eñ Jeſus ſa
gdi eigi ſkulu þier fyrer bioda hm̃ ꝥ/ þuiat ein
geñ ſa ef hañ giorir krapta verck i minu naf
ni ⁊ kuñe þa ſtrax illa at tala vm mig/ þuiat

 huer

huer hñ er eigi i moti oss/hñ er fyre oss þui huer
sē ydr gefr at drecka eiñ bikar vatz i minu nafni
af þui/at þier erut kristz/ Sañliga þa ſeige eg
ydr/at hñ tapar eigi ſinu verdkaupi.
Og huer hñ ſkam̃ eirn af þm einū litlu ſē a mig
trua hm̃ væri betra/at kuernar ſteiñ byndizt vid
hals hm̃/⁊ væri s° i ſio kaſtat/⁊ ef þin hōd ſkam̃
fyller þig þa ſnid þu hana af/betra er þier/hā
dar vanū iñ at ganga til lif ſins/eñ hafandi tuær
hñdr ⁊ fara til heluitis i o ſlockueligañ elld/Huar
ed þra madkr deyr eigi/⁊ þar þra elldr ſloknar ei
gi/⁊ ef þig ſkam̃fyller fotr þiñ/þa hogg hñ af
betra er þier holltū iñ at gañga i eilift lif/eñ þ þu
hafer two fætr ⁊ kaſtizt i heluiztſkan elld o ſloc-
kueligan. Huar at þra madkr deyr eigi/⁊ þar þra
elldr ſlocknar eigi. Skam̃fyller þig þitt auga/þa
rek þ fra þier betra er þier ein eygdū iñ at gāga
i gudz riki/eñ þ þu hafer two augu ⁊ ſendizt i hel
uitzkañ elld. Huar ed þra madkr deyr eigi/⁊ þar
þra elldr ſlocknar eigi

Þuiat aller hliota med elldi ✠ at ſalltazt ⁊ all^a
forner ſallti at ſalltazt/ Salltid er gott/eñ ef ſall
tid af ſelltizt mz hueriu kryddi þier þa/hafi þier
ſalltid hia ydr ⁊ hafit frid ydar a mille

Tiunde capitule

Og er hñ reiſ vpp þadan kom hañ i
endemork Juda landz hinu meigen
Jordanar/ þar kom ⁊ eñ aptr margt
folk til hñſ ⁊ ſē hñ plagadi/ þa tok hñ
eñ aptr til at keña þm/Phariſei gen
gu ⁊ til hñs/ſpurdu hñ at/ef mañinū leyfdizt at
forlata ſina husfru/freiſtandi hñſ s° /eñ hñ ſua

radi ⁊

(at ſalltazt)
hinu gamla
teſtamento
var allt of-
fr ſalltad ⁊
af ollu of-
fre þa vard
nockru brent
elldi/ þ ber
christr hier
fram̃ ⁊ leggr
þ andliga
vt/ein kanli
ga at fyrer
euāgeliū s°
ſē fyrir an-
añ elld ⁊ ſallt
verdi ſa for
ni madr kroſſ
feſtr fortær
dr ⁊ vel ſall
tadr kat vort
lif er hid
rietta offr
gudz Rō xij
eñ huar ed
ſalltid af ſell
tizt ⁊ Euan-
geliū verdr
enz mañalæ
tingū meiſ-
trat ⁊ ſpillt

radi ⁊ ſagdi til þꝛa/ Huat heꝼer Moyſes bodit
yðꝛ/ þꝛ ſogdu Moyſes leyꝼdi ſkilmadar breꝼ at
ſkriꝼa ⁊ vid at ſkilia þueriū Jeſus ſuaradi ⁊ ſag
di/ꝼyrer hardleik hiarta yduars þa ſkriꝼadi hn̄
yðꝛ þtta bodord/eñ aꝼ vpp haꝼi ſkepnuñar/gior
di gud þau kallmañ ⁊ konu/ aꝼ þui ꝼorlætꝛ ma-
dꝛiñ ꝼodꝛ ſiñ ⁊ modꝛ ⁊ helldꝛ til vid konu ſina/
⁊ eru ſo two eitt holld/aꝼ þui eru þau nu eigi two
helldꝛ eitt holld/ þui huad gud heꝼuer ſamte-
ingt/ þ ſkal madꝛiñ eigi ſundꝛ ſkilia.
Og i huſinu ſpurdu hn̄s lærisueinar aptꝛ at vm
hid ſama/ ⁊ hn̄ ſagdi þm/huer hellzt ſem ꝼor-
lætꝛ ſina eigen konu ⁊ ꝼaſtnar adꝛa/ ſa dryger
hor a heñe/⁊ eꝼ konan ꝼorlætꝛ ſiñ eigeñ mañ ⁊
giptizt odrum/ſu horazt
Og þꝛ ꝼærdu vng born til hn̄s at hn̄ ahrærdi Mat. xix
þau/ eñ lærisueinarner a toldu þa ſē þau leiddu Luce xviii
⁊ er Jeſus ſa þ/likadi hm̄ þ eigi vel ⁊ ſagdi til þꝛa
Leyꝼit bornunū til min at koma ⁊ bañit þm ei- Exo. xx
gi/ þuiat þuilikra er gudz riki. Sañliga ſeige eg
yðꝛ/huer hn̄ medtekꝛ eigi gudz riki ſem añat vng
barn/ſa mun eigi iñ ganga i þ/ ⁊ hn̄ tok þau i
ꝼāg ⁊ lagdi ſinar hendꝛ yꝼuer þau ⁊ blezadi þau
Og þa hn̄ var vt geingiñ vppa vegiñ/hliop þar
eiñ ꝼram ꝼyrer/bucktadi ſig ꝼyrer hm̄/⁊ ſpurdi
hn̄ at/ſeigiandi/godi meiſtare/Huat ſkal eg giora
ſo at eg eigniſt eiliꝼt liꝼ/ Eñ Jeſus ſuaradi hm̄/
Hui ſeiger þu mig godañ/ eingeñ er godꝛ nema
gud eirn/bodoꝛdin muntu kuña/at þu ſkuler ei-
hordom dꝛygia eigi mañ vega/eigi ſtela/eigi ſku
ler þu liug vitne mæla/eigi ſuik giora/heidra ꝼo
dꝛ þiñ ⁊ modꝛ/eñ hañ ſuaradi ⁊ ſagdi til hans.

Meiſtare allt þetta hefe eg vardueitt i fra barn
æſku miñe/ eñ Jeſus horfdi a hñ/ elſkadi hñ ⁊
ſagdi til hñs eitt þa breſtr þig far/ſel allt ꝥ þu
hefer ⁊ gef fatækũ/ ⁊ þa munt þu hafa eiñ the-
ſaur a himnũ/kom/ ⁊ fylg mier ſo epter/ ⁊ legg
kroſſ þier a herdar/ eñ hañ vard hryggr vid þſſi
ord/gieck þadan ſyrgiandi/ þuiat hñ hafdi myck
lar eigner.

Mar. xix Jeſus leit kring vm ſig ⁊ ſagdi til ſiña læri-
Lu. xviij ſueina/ huerſu toruellt er þm ſem peninga hafa
iñat ganga i gudz riki/Eñ hñs læriſueina ſetti tui
ſta vid þſſi hñs ord/Jeſus anzadi eñ aptr ⁊ ſag-
di til þra/Sona korn min Huerſu toruellt er þm
ſem treyſtandi eru peningũ iñ at ganga i gudz ri-
ki/auduelldara er vlfballdanũ at ganga i gegnũ
nalar auga/eñ rikũ iñ at ganga i gudz riki/ þr vn-
drudazt eñ meir ſeigiandi ſin a mille huer fær
þa hialpazt/eñ Jeſus horfdi a þa ⁊ ſagdi/Hia
mõm er ꝥ o moguligt eñ eigi hia gudi/ þuiat hia
gudi er allt moguligt

Mat. xix Og epter ꝥ tok Petr til at ſeigia hm̃/ſiadu vi
Luce xviij er forlietũ allt ⁊ erũ þier epter fylgiandi/ Jeſus
ſuaradi ⁊ ſagdi. Sañliga ſeige eg ydr/ at eingeñ
er ſa/huer at fyrer lætr/huſ eda brædr eda ſy-
ſtr eda fodr eda modr edr born eda akra fyrer
minar ſaker ⁊ gudzſpiallaña / ſa er eigi medtekr
hundrat fallt aptr nu a þſſari tid/ huſ/ brædr
⁊ ſyſtr ⁊ modr ⁊ born ⁊ akra med of ſoknũ / ⁊ i
epter komanda heime eiligt lif/ ⁊ marger verda
þr ſeinazter ſem eru fyrſter ⁊ þr fyrſter ſẽ ſeinaz
ter eru/⁊ þr voru þa eñ a veginum at fara vpp til
Hieruſalẽ/ ⁊ Jeſus gieck fyrer þm/ þa ſetti ⁊ hlio
da vid

da vid fylgiandi hm̄ þo epter ⁊ ottudust hn̄.
Hn̄ tok ⁊ þa tolf aptur til sin ⁊ hof vpp at seigia Mat. xx
þm/ huat yfer hn̄ myndi koma siaet ꝥ at vær Luce xviij
forū nu vpp til Hierusalē/ ⁊ manzins sonr mun
seliazt kēne maña hofdingiū skriptlærdū ⁊ oll-
dungū/ þr munu ⁊ fordæma hn̄ i dauda/ ⁊ selia
Heidingiū/ þr munu ⁊ spotta hn̄/ ⁊ fleingia spyta
a hn̄/ ⁊ liflata ⁊ a þridie deigi mū hn̄ vpp aptr risa
Þa geingu þr Jacobus ⁊ Johañis syner Zebedei
til hn̄s ⁊ sogdu/ Meistare/ vid viliū at þu giorir
fyre ockr huers sem vid bidiū þig/ eñ hn̄ sagdi til Math xx
þra/ Huat vilie þier at eg skuli giora ydr/ þr sog
du þa til hn̄s/ gef ockr ꝥ vid sitiū i þiñe dyrd eiñ
til hægre handar þier/ ⁊ añar til hiñar vinstre/
Eñ Jesus sagdi til þra/ þier vitid eigi huers þier
bidiet/ kuñe þier at drecka þañ kalck huern eg
mun drecka/ ⁊ skirazt med þre skirn sem eg mun
skirazt/ eñ þr sogdu hm̄/ ꝥ getu vid/ Jesus sagdi
þa til þra/ at soñu munu þier drecka þn̄ kalck
huern eg mun drecka ⁊ medr þre skirn skirder ver
da huerri eg mun skirazt/ eñ at setia til miñar
hægre handar edr til vinstre/ er eigi min at ge-
fa ydr/ helldr þm sem ꝥ er fyrer buet.
Og þa er þr tiu heyrdu ꝥ/ voru þr gramer vp-
pa Jacob ⁊ Johañē/ eñ Jesus kalladi þa til sin
⁊ sagdi til þra/ þier vitid ꝥ at þr sem synazt ha-
fa stiornan þiodaña/ þa drottna yfuer þær ⁊
þr sem eru þra formeñ þa hafa þr valld yfuer
þm/ eñ ꝥ skal eigi s° vera ydar a mille/ Helldr
huer hañ vill vera ydar a mille odrum meire sa
skal ydar þienare vera / ⁊ huer hañ vill ydar
a mille fremstur vera/ Sa skal allra þion vera.
þuiat

þuiat manzins sonr er eigi komiñ til þess at hm̃
þionadizt/Helldr þ at hñ þionadi ⁊ gæfi sina ond
vt til endrlausnar fyrer marga
Þr komu ⁊ til Hiericho ⁊ at hm̃ burt faranda vr
Mat. xx Hiericho ⁊ hñs lærisueinũ ⁊ mycklũ odrũ folks
Lu. xviij fiolda/Sat bartime⁹ blindr son Timei vid vegiñ
⁊ beiddi/⁊ er hñ heyrdi at þ var Jesus af Naza
reth/tok hñ til at kalla ⁊ sagdi. Jesus sonr Da
uidz miskuña þu mier/⁊ marger a toldu hñ at hñ
þegdi/eñ hñ kalladi þa myklu meir sonr Dauidz
miskuña þu mier/Jesus stod vid ⁊ baud at kalla
a hñ / þr kolludu ⁊ a hiñ blinda seigiandi til hñs
vertu med godũ hug/statt vpp/hñ kallar þig ⁊
hñ snaradi siñe yfuer hofn af sier stod vpp ⁊ kō
til Jesu/ Jesus suaradi ⁊ sagdi til hñs/Huat vill
tu at eg skuli giora þier/eñ hiñ blindi sagdi honũ
Rabboni/þ eg sæi/Jesus sagdi þa til hñs/gack
hedan þin trua giordi þig holpiñ/ ⁊ stragx þa
sa hñ ⁊ fylgdi hm̃ epter vppa vegiñ.

Ellipti capitule

Math. xxi
Luce xix

OG þa þr komu nær Hierusalē til Beth
phage vid fiallit vidsmiors vidaña/
Sendi hañ two sina lærisueina vt ⁊
sagdi til þra/ gangit i þ kauptun sem
giegnt ydr er/ ⁊ stragx er þier gangit
þar iñ munu þier fiña fola bundiñ a hueriũ ein
geñ madr hefer eñ setid/leysit hñ ⁊ leidit hingat/
⁊ ef nockr seiger til ydr /hui þier giorit þ/ þa seigit
at hñ er Herranũ/ þar fligr ⁊ stragx mun hñ sen
da hñ hingat/ þr geingu burt þadan ⁊ fundu
folañ bundiñ fyrer vtan dyrnar a gatna moti
no/⁊ leystu hñ/⁊ nockrer af þm̃ er þar stodu sog
du

du til þꝛa/Huad giori þier/ leyſandi ꝼolañ/eñ þꝛ
ſogdu til þꝛa ſem Jeſus haꝼdi þm̃ bodit/⁊ þꝛ leyꝼ
du þm ꝥ/ ⁊ ꝼærdu ꝼolañ til Jeſu/ logdu ⁊ a hñ
ſin klædi/⁊ hñ sat a hm̃/ eñ marger breiddu ſin
ꝼaut a vegiñ/eñ adꝛer hiuggu kuiſtu aꝼ triañu/⁊
dreiꝼdu a vegiñ/⁊ þꝛ er ꝼyrer geingu ⁊ hiner ſem
epter ꝼylgdu kolludu ⁊ ſogdu. Hoſiaña blezadꝛ
sie sa ſem kemꝛ i naꝼni drottins/⁊ blezat sie riki
ꝼodꝛ voꝛs Dauidꝫ/ þ ed kemꝛ i naꝼni drottins
Hoſiaña a vpphædu Drottiñ ꝼoꝛ til Hieruſalē ⁊
gieck iñ i muſterit/⁊ vm ſkygnde alla hluti/ þa at
kuelldi var nu komit gieck hañ vt mꝫ þm tolꝼ til
Bethania/⁊ añars dags þa hñ gieck vt aꝼ Beth
ania. Sueingde hñ/⁊ er hñ sa a leingdar ꝼikiu
tre ꝥ er lauꝼblaud haꝼdi/ kom hñ at vita huort
hñ ꝼyndi nockut a þui/ ⁊ þa hñ kom þangat at
ꝼañ hñ eckert nema lauꝼblaudiñ/ þuiat ꝥ var ei-
gi ꝼiknaña time komin/ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi til
þſſ/Hier epter ethe eingeñ aꝼ þier a vogxt at eili-
ꝼu/ ⁊ hñs læriſueinar heyrdu a ꝥ.

Þꝛ komu ⁊ til Hieruſalē ⁊ Jeſus gieck iñ i muſ
terit tok til vt at reka þa ſem ſelldu ⁊ keyꝼtu i muſ
terino/bordū þꝛa er reidu peningū ſkiptu ⁊ ſtolū Math xxi
þꝛa er duꝼꝛ ſelldu/Hratt hñ vm/⁊ eigi loꝼadi hñ Luce xix
at nockꝛ bæri ker vm muſterit/⁊ hñ kendi ⁊ ſagdi Eſa. lvi
til þꝛa/er ꝥ eigi ſkriꝼat/ at mitt huſ ſkuli kallazt
bæna huſ ollm̃ þiodū eñ þier haꝼit giort ꝥ at ſpil-
lutꝛkia iñe.

Þ heyrdu ⁊ hiner ſkriptlærdu ⁊ keñe maña hoꝼ
dingar ⁊ leitudu epter huernen þꝛ mættu ꝼyrer ꝼa
ra hm̃/ þuiat þꝛ ottuduzt hñ/aꝼ þui at allꝛ lydꝛ
dadizt at hñs keñingu/ ⁊ er kuelld var komit gieck

hñ vt

hn̄ vt af borgin̄e ⁊ at morne þa geingu þr þar
hia ⁊ sau fikiu treit þurt ordit at rotum Petr min
tizt æ ⁊ ſagdi vid han̄ Rabbi siadu fikiu treit/
Huerin þu formællter er vppuiſnat/ Jeſus ſua-
Mat. xxi radi ⁊ ſagdi til hn̄s/ Hafit tru til gudz/ ſan̄liga ſei
ge eg ydr/ huer hellzt hn̄ ſegdi til ꝥſſa fiallz lyfzt
vpp þu ⁊ fleyg þier i Sioin̄ ⁊ efadi eigi i ſinu hi
arta/ Helldr trydi at ꝥ myndi ſkie/ huat hn̄ ſeiger
þa mun ꝥ ⁊ ſkie hn̄/ huat hn̄ ſeiger/ fyrer þui ſei-
ge eg ydr allt huat hellzt þier bidiet i yduare bæn/
truit at þier audlizt ꝥ/ þa mun ꝥ ⁊ henda ydr ⁊
nær þier ſtandit ⁊ bidiezt fyrer þa fyrer gefit ef
þier hafit nockrs konar af odrum ydr i gegn/ ſo
at ydar fader ſem er a himnum fyrer gefi ydr
ydar brot þuiat ef þier fyrer gefit eigi þa fyrer
gefr ⁊ eigi ydr/ fader ydar ſem er a himnū ydru
ſynder

Mat. xxi Þr komu ⁊ en̄ til Hieruſalē ⁊ þa er hn̄ gieck i muſ
Luce xx terino/ komu til hn̄s hofut preſtar ſkriptlærder ⁊
olldung̃ ⁊ ſogdu til hn̄ſ/ vt af hueriu valldi gior
ir þu ꝥtta/ ⁊ huer hefer gefit þier valld til at þu
giorder ꝥtta/ en̄ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi til þra. eg
vil ſpyria ydur at einu ordi/ ſuarit mier/ þa mun̄
eg ſeigia ydur af hueriu valldi eg giori ꝥtta/
ſkirn Johan̄is var hun af himnū edr af mon̄ū
Suarit mier/ þr hugrudu med ſier ⁊ ſogdu/ ef
vær ſeigiū at hun væri af himnū/ ſeiger han̄ til
vor þui trudut þier hen̄i þa eigi/ en̄ ef vær ſeigiū
at hn̄ væri af mon̄ū Hrædunzt vær folkit/ þuiat
aller hielldu ꝥ Johan̄es væri ſan̄r ſpamadr/ þui
ſuorudu þr ⁊ ſogdu til Jeſu vær vitū eigi/ Jeſus
ſuaradi ⁊ ſagdi til þra/ þa ſeige eg ydr ⁊ eigi af
hueriu valldi at eg giori ꝥtta.

Tolfti capitule

HAñ tok ⁊ til at tala vid þa i epter likingū/
madꝛ plantadi vingard ⁊ girti gard vm Mat. xxi
⁊ grof þar vin þrugu ⁊ bygdi þar vpp turn ⁊ Luce xx
ſkipadi hn̄ mꝫ akꝛkalla ⁊ ferdadizt langt iburt ⁊
er time var til ſendi hn̄ þion ſiñ til akꝛkallaña at hn̄
medtæki af akꝛkollunū vt af vingardzinſ aue-
grti eñ þꝛ hn̄ toku hn̄ ⁊ bordu ⁊ lietu eyrindiſlau-
ſañ i burt fara ⁊ eñ aptr ſendi hn̄ aññan þion til
þra ⁊ hn̄ſ hofut leſtu þꝛ grioti ⁊ ſleptu ſpottudū
i burt ⁊ þaeñ aptr ſendi hn̄ aññan ⁊ þañ aflifudu
þꝛ ⁊ fleire adra ſuma hyddu þꝛ eñ ſuma drapu þꝛ

Hn̄ hafdi þa eñ epter eirn ſiñ kæraſtañ ſon/ ⁊
þañ ſendi hañ ſeinaztañ til þra ⁊ ſagdi/ þꝛ munu
feila ſier fyrer ſyne minū/ eñ akꝛkallañer ſogdu
ſin a mille. Þſſi er erfingiñ/ kame þier vegū hn̄ ſo
at uor verdi arftakan/ ⁊ þꝛ hondludu hn̄ ⁊ afli-
fudu ⁊ koſtudu hm̄ vt fyrer vingardiñ/ eñ huat
mun nu Herrañ vingardzins giora til. Hn̄ kemꝛ ⁊ Psal. cxvii
tortyner akꝛkollunū ⁊ gefꝛ vingardiñ odrū/ Ha-
fi þier eigi leſit þſſa ſkript/ þañ ſtein er byggen-
dꝛ forlogdu/ hañ er vordiñ hofut hyrningar af
drottni er þtta giort/ ⁊ er vndarligt fyrer vorū au-
gū ⁊ þꝛ leitudu vid at hand taka hn̄/ eñ hrædduzt
þo lydiñ þuiat þꝛ fundu þ hn̄ ſagdi þſſa epter li-
king til þra/ þꝛ forlietu hn̄ ⁊ geingu i burt.

Þꝛ ſendu til hans nockꝛa af phariſæis ⁊
Herodis þienara/ at þꝛ veiddu hañ i ordum/ þꝛ
komu ⁊ ſogdu til hans/ Meiſtare/ vier vitum
at þu ert ſañſogull ⁊ ſkepter eigi neinum/ þuiat Mat. xxij
þu fer eige epter yfuer litum maña / Helldꝛ Luce xx
keñe

kēner þu gudz gotu med ſan̄eika. Huort leyfiz
oſſ at gefa keiſaranū ſkatt eda eigi/ han̄ viſſe þra
vnder hyggiu ꝛ ſagdi til þra/ Hui freiſte þier
min/ færit mier peningin̄ at eg ſiae hn̄/ Þr fien
gu hm̄ ein̄/ þa ſagdi hn̄ til þra/ huerſ er þſſi mynd
ꝛ in̄ ſkript/ Þr ſogdu hm̄ Keiſarans/ Jeſ⁹ ſuara
di ꝛ ſagdi til þra/ þui gefit keiſaranū ꝥ keiſarans
er/ ꝛ gudi ꝥ gudz er/ ꝛ þr vndruduzt yfuer hm̄.
Þa kōu ꝛ Saducei til hn̄s/ þr ed ſeigia vpriſuna
Mat.xxij eigi vera/ ſpurdu hn̄ at ꝛ ſogdu Meiſtare Moyſes
Luce.xx ſkrifadi oſſ/ at ef nockꝛs broder lietizt ꝛ hefdi ei
Deut.xxv gin konu epter ꝛ lieti eingen born epter ſig/ þa a
broder hn̄s at medtaka hn̄s eignar konu ꝛ vpp‑
uekia ſinū brodꝛ ſædi. Nu voru þar (vij) brædꝛ
ꝛ hin̄ fyrſti tok ſier eigen konu ꝛ er andadꝛ/ la‑
tandi eigi ſædi epter/ ꝛ ſa an̄ar tok hana ꝛ anda
dizt/ liet ꝛ eigi ſædi epter/ ꝛ lika hin̄ þridie ꝛ eir‑
nen þr (vij) toku hana aller/ ꝛ lietu eigi ſædi epter
Seinazt af ollm̄ andadizt ꝛ konan/ en̄ i vppri‑
ſun̄e þa er þr riſa vpp/ huerſ þra eigin kona ver‑
dꝛ hun/ þuiat þr (vii) haufdu hana til eigin̄ar ko
nu. Jeſus ſuaradi ꝛ ſagdi til þra/ er eigi ſ° at
þier villizt/ vitandi eigi ritningarnar ꝛ eigi hell‑
dꝛ gudz krapt/ þuiat þa þr riſa vpp af dauda/
kuænazt þr ei nie lata ſig kuæna/ Helldꝛ eru þr ſē
Einglar Gudz a himnū/ en̄ hafi þier eigi leſit i
Exo.iij Moyſes bok af framlidnū ꝥ þr munu vpp riſa/
Huernen ſagdi gud til hn̄s i ſkogar run̄inū/ er hn̄
ſagdi/ Eg em Gud Abrahams/ ꝛ Gud Yſaacs ꝛ
Gud Jacobs/ eigi er hn̄ gud daudra/ helldꝛ gud
lifendra/ af þui villizt þier miog.

Og ein̄ af ſkriptlærdū giek at ſa er heyrt haf
di þa

di þa ſpyriazt ma/ſa ⁊ þ at hn̄ hafdi ſuarat þem
vel/⁊ ſpurdi hn̄ at/Huert er fyrſt bodord af ollū
Enn Jeſus ſuaradi hm̄/ þ er fyrſt bodord af ollm̄ Mat. xxij
Heyr þu Jrael/Drottin̄ gud vor er ein̄ gud/⁊ elſ
ka ſkalt þu drottin̄ gud þin̄ af ollu hiarta þino/
⁊ af allri salu þiſſe/⁊ af ollu þinu hugſkoti/⁊ af
ollū krapti þinū/ þetta er hid fyrſta bodord/En̄ Deut. vi
an̄at er ⁊ þeſſu lickt elſka þu naunga þin̄ ſem ſial Leui. xix
fan̄ þig/ eigi eru þar on̄r bodord þeſſm meire.
Og hin̄ ſkriptlærdi ſagdi til hn̄s/ Meiſtare i
ſan̄leik þa ſagder þu vel/ þuiat ein̄ er gud ⁊ ein-
gen̄ er þar an̄ar en̄ han̄/ ⁊ þ at hn̄ ſkuli elſkazt
af ollu hiarta/⁊ af ollm̄ ſkilninge/⁊ af allri ofl-
gan/ ⁊ þ at elſka naunga ſin̄ ſem ſialfan̄ ſig/er
ollm̄ bren̄e fornū meira ⁊ offre/en̄ er Jeſ᷒ ſa at
hn̄ ſuaradi viſliga ſagdi hn̄ til hn̄ſ/eigi ertu langt
fra gudz riki/⁊ eingen̄ þordi þa at ſpyria hn̄ Mat. xxij
Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi/er hn̄ kendi i muſterino/ Luce xx
huernen ſeigia ſkriptlærder kriſtū vera Dauidz Pſal. cix
ſon/en̄ Dauid ſeiger ſialfr af helgū anda Drot-
tin̄ ſagdi minū drottni/ſit þu til min̄ar hægre han
dar a medan eg legg þina o vine til ſkarar þin̄a
fota/ þar ſeiger Dauid ſialfr hn̄ ſin̄ Herra/Huer-
nen er hn̄ þa ſonr hn̄s/⁊ margt af folkino heyr-
di hm̄ giarnan.
Og i ſin̄e ken̄ingu ſagdi hn̄ til þra/ varit ydr vid
enū ſkriptlærdū/ſem ganga vilia i ſidū klædū/⁊
heilſazt a torgum/⁊ ſitia a fremſtū ſtolū i ſam-
kundu huſum/⁊ hafa hin fremſtu sæti at kuelld Math.xiij
verdum/ Huerier i ſig gleypa eckna hus᷒ vnder Luce xx.
hylmingu langrar bænar / þr munu ⁊ audlazt
þeſſ þyngra glotunar dom.

Og er Jes⁹ sat giegnt aulmusu orkiñe/sa hñ hu
Luce xxi ernen folkit varpadi peningũ i olmusu orkina/⁊
at marger riker kostudu mycklu/eñ þa er ein ec‐
kia fatæk kom/liet hun tvo skarfa iñ ꝥ er eiñ pe
ning/ hñ kalladi sina lærisueina til sin ⁊ sagdi þm
Sañliga seigi eg ydr/at þssi fatæka eckia liet meir
iñ/eñ aller adrer se iñ lietu i olmusu orkina/ þuiat
aller lietu af þui iñ er þm v̂ at auk/eñ þssi liet af
volad siñe allt huad hũ hafdi ⁊ sina biorg alla

Þrettandi capitule

Mat. xxiiii O G þa hñ gieck vt af musterino sagdi eiñ af
Luce xxi hñs lærisueinũ vid hñ/ Meistare/ Skoda
huiliker steinar ⁊ þuilickt smide þtta er/
Jesus suaradi ⁊ sagdi til hñs/ sier þu allar þssar
mycklu bygging̃ /Hier mun eigi epter lataz t steiñ
yfuer steine/ sa er eigi verdi nidr brotiñ.
Og þa hñ sat i fiallino Oliueti giegnt musterino
spurdu hñ at sier i lagi Petr ⁊ Jacob ⁊ Johañis ⁊
Andreas/seig þu oss nær þtta skal skie/⁊ huert tei
kn verdr þa þtta skal allt til taka at fullkõnazt/Je
sus suaradi þm/⁊ tok til at seigia/siaet til at ei fae
nockr villt ydr/ þuiat marger munu koma i minu
nafni ⁊ seigia/eg er kristr/⁊ munu marga villa
Eñ þa þier heyrit af bardogũ ⁊ hernadar ti‐
dindũ ottizt eigi/þuiat þssu byriar at skie/endiñ er
þo eñ eigi þa/ein þiod mun reisa sig ⁊ vpp i mot
añare/⁊ riki a moti riki/⁊ landskialpt̃ munu ver
da i sier hueriũ stodũ/hungr ⁊ hrellingar munu
⁊ verda/þtta er vpp haf hrygdaña.
Og siaet til vm sialfa ydr þuiat þr munu fa
ra ydr a radstefnr ⁊ i sãkundu hus/⁊ þier munut
strycktir verda/⁊ fyrer kõungũ ⁊ hofdingiũ mu‐
nu þier st[illegible] miña vegna til vitnisburdar yf

uer þa / ⁊ gudzspiollũ byriar adꝛ at predikazt a
medal allra þioda.
Og þa þꝛ leida ydꝛ ⁊ frãselia skulu þier eigi hugr Math. x
sa fyrer huat þier skulut tala/helldꝛ huat ydꝛ ge- Luce xij
fzt a þai stundu þ skulu þier tala/ þuiat eigi tale
þier helldꝛ heilagꝛ andi/ Eñ broder mun selia bro
dꝛ i dauda ⁊ fader soniñ/bornin munu ⁊ reisazt
vpp i mot forelldꝛunũ ⁊ styrkia þa i dauda/⁊ þi
er verdit ollm̃ at hatꝛe fyrer mins nafns saker/
eñ huer hñ er stadfastꝛ allt til enda sa hialpazt
Eñ þa þier siaet suiuirding eydꝛ luñar/af huer
ri Daniel spamadꝛ seiger/standandi huar eigi by
riadi/huer ed les/hñ vnderstandi þ /Huerier þa Mat. xxiii
eru a gydinga landi/ flye þꝛ a fioll/ ⁊ huer hañ Daniel ix
er vpp a ræfrino fare sa eigi iñ at taka burt noc
kut vr sino huse/⁊ sa sem er a akꝛe/hñ snuizt eigi
a bak sier aptꝛ/at taka vpp faut sin/⁊ vei þungu
dũ konũ ⁊ briost mylkingũ a þm timũ/bidiet hell-
dꝛ at flotti ydar verdi eigi vm vetꝛ/ þuiat a þm
dogũ verda slikar hormungar/ hueriar eigi ha-
fa verit fra vpp hafi skepnuñar/þa sẽ gud ska
padi ⁊ allt til þssa/⁊ eigi helldꝛ mun verda/⁊ ef
drottiñ stytti eigi þssa daga yrdi eckert hold frel
sat helldꝛ fyrer vt valdra saker hueria hñ vtual
di hefer hñ stytt þssa daga.
Og ef nockꝛ seiger þa til ydar sie hier er kristꝛ
sie þar er hñ/ þa truit þui eigi/ þuiat vpp mu-
nu risa falskristar ⁊ falsker spameñ ⁊ munu gio-
ra teikn ⁊ stormerki til at villa/ ef verda mætti/
eirnen vtualda/ þui siaet til vm ydꝛ/sie eg sagdi
ydꝛ nu allt þtta fyrer.
Eñ a þm dogũ epter þssa hormung/mun So
lin sortna/ ⁊ tunglit eigi gefa sitt skin/ ⁊ stiornꝛ

munu hrapa aꝼ himne/ kraptar himins munu ꝛ
Mat.xxiiij hræra zt/ ꝛ þa munu þr sia manzins son kōandi i
Luce.xxi skyiunū mz dyrd ꝛ krapti myck lū/ ꝛ þa mū hñ vt
senda sina eingla/ at samā saꝼna sinū vt uoldū aꝼ
ꝼiorū vindū/ allt aꝼ enda iardar ꝛ til hæd himins.
Aꝼ ꝼikin trenu þa lærit eina epterliking/ þui þa
er þss kuistr gioriz t ꝼrior ꝛ lauꝼin springa vt/ viti
þier at sumarit er i nand/ so ꝛ nær þier siaet þtta
skie/ vitid at þ sie þa nalægt ꝼyre dyrū/ Sañli-
gar seigi eg ydr/ at þssi kynslod ꝼorgeingr eigi þar
til allr þtta skier himiñ ꝛ iord munu ꝼorganga/
eñ min ord munu ecki ꝼorganga/ eñ aꝼ þm deigi
edr stundu veit eingeñ/ eigi Einglar a himnum ꝛ
eigi sonriñ/ nema ꝼaderiñ eiñ.
Siaet til/ vaket ꝛ bidiet þuiat þier vitid eigi
nær tid er/ so sē sa madr er ꝼerdadizt langt burt/
ꝼorliet sitt hus/ gaꝼ ꝛ sinū þionū yꝼuer valld sier
huers verknadar/ ꝛ baud dyra verdinū at hñ veck
ti/ Waket ꝛ þuiat þier vitid eigi nær Herrañ hus
sins kemr/ Huort at kuelldi eda vm midnætti/ edr
þa hanen gelr elligar at morne/ so at eigi komi hñ
Mat.xxvi skyndiliga ꝛ ꝼiñe ydr soꝼandi/ eñ huat eg seige y-
Luce xiij dr þ seige eg ollm/ Waket þier.

Fiortaudi ca.

Eñ epter two daga þa voru Paschar/ ꝛ sætu
brauds dagar/ ꝛ hoꝼut prestar ꝛ skriptlær-
der socktu epter huernen þr gætu hondlat
hñ med vielū ꝛ liꝼlatid/ eñ þr sogdu/ eigi þo vm ha
..r.xiij. tidina/ so at ei verdi vpp hlaup med ꝼolkino
Og þa hañ var i Bethania i hus Symonar
van heila ꝛ sat vid bord/ kom kona haꝼandi A-
labastrū/ budk med omeingat ꝛ kostuligt smyrsla
vatn/ Hun braut budkiñ/ ꝛ hellti yꝼuer hoꝼut hm
eñ þar voru nockrer sē stugugduzt vid i/ sialꝼū si-

er ⁊ ſogdu/til huerſ er þeſſi ſmyrſla ſpilling gior/ þat þetta ſmyrſla vatn mætti ſeliazt meir eñ þrim hūdrut peninga ⁊ gefazt fatækū ⁊ deilldu á hana

Eñ Jeſus ſagdi/ latid hana kyrra/til huerſ ſtygge þier hana/gott verck giordi hun a mier/þuiat fatæka hafi þier iafnan hia ydr/⁊ nær þier viliet meigi þier giora þeim gott/eñ mig þa hafi þier eigi iafnan / Huat hun hafdi til/ þat giordi hun/ Hun kom ⁊ fyrefram at ſmyria miñ likama til grapttar/ Sañliga ſeige eg ydr/ Huar helldzt i heime ollū er þetta gudz ſpiall verdr predikat þa mū ſeigiazt i hñar miñing / huat hun giordi.

Og Judas ſcarioth/ eiñ af tolf gieck burt til hofut preſtaña/at hñ forriedi hñ fyre þa/⁊ er þeir heyrdu þat glodduzt þeir/ ⁊ þeir lofudu at gefa hm̄ peninga/ Hñ leitade ⁊ epter huernen ſkapferlligazt hñ gæti forradit hñ .

Og a hinū fyrſta dæta braudz deigi þa Paſka lambit fornadizt/ſeigia hñſ lærisuein til hñſ Huert villtu vier forum ⁊ reidū til at þu neyter Paſchaña/ ⁊ hñ ſendi two af ſinū lærisueinū ⁊ ſagdi til þeirra. Gangit þier i ſtadiñ/madr mun reña i mot ydr/berandi vatz ſkiolu/fylgit hm̄ epter/⁊ huar hellzt hñ geingr iñ/ſeigi þier/huſ Herranū/ at Meiſtariñ ſeiger: Huar er þat herbergi/er eg ſkal neyta Paſkaña i medr minū lærisueinū/⁊ hñ mū ſyna ydr aſtrakadan ſal ſtorañ til buen / reidi þier þar til fyrer oſſ/⁊ hñs lærisuein geingu burt ⁊ komu iñ i ſtadiñ ⁊ fundu ſo ſem hñ hafdi ſagt þeim/⁊ biuggu til Paſcha lambit.

Og er kuellda tok kom hñ medr þa tolf/⁊ er þeir voru nidr ſeztir ⁊ atu/ ſagdi Jeſus/ Sañliga

✠ Huer eiñ ſatra pen ga hefer rit ſo ga ſeigia doc res/ſe(tti lybuſker engelſkr tare.

Ma.t xxv Luce xx

seigi eg ydr/at eiñ af ydr Sa er etr med mier for
Mat. xvii rǽdr mig/eñ þr vrdu hrygguer vid ꝛ sogdu huer
Luce ix. epter odrū til hn̄s/er eg ꝥ nockut/eñ hn̄ suaradi ꝛ
sagdi til þra/eiñ af tolf sa er drepr hendiñe i fa
tid medr mier/at soñu fer manzins sonr hedan so
sem skrifat er af hm̄/eñ we þm mañi af hueriū
manzins sonr framsellzt/betra vǽri þm mañi at
eigi hefdi hn̄ fǽddr verit.
Og er þr neyttu/tok Jesus braudit/blezadi/ꝛ
braut ꝥ ꝛ gaf þm ꝛ sagdi/take þier/neytid/þtta
er mitt holld/Hañ tok ꝛ kalekiñ/blezadi ꝛ gaf þm
ꝛ þr druckꝋ aller af hm̄/Hn̄ sagdi til þra/þtta er
mitt blod eins nyzt testamenzt/sem fyrer marga
vt hellizt. Sañliga seige eg ydr/at eg mun ei he
dan i fra drecka af þssm vin vidar auextri /allt
til þss dags/þa at eg dreck ꝥ nytt i gudz riki/ꝛ at
sogdum lofsongnum geingu þr i fiallit oliueti
Jesus sagdi til þra/aller munu þier skamfyl
lazt vid mig a þssari nott/þuiat skrifat er/eg mū
Zach. xiij sla Hirdiñ ꝛ Sauderner skulu tuistrazt/eñ ep-
ter ꝥ er eg ris vpp/skal eg ganga fram fyre ydr i
Galileam/eñ Petr sagdi til hn̄s/ꝛ ꝥ aller skamfyl
lizt þier/þa skal eg þo eigi/Jesus sagdi til hn̄s
Sañliga seige eg þier/at i dag langt a þssari nott
adr eñ hanē gelr tuysuar munt þu neita mier þrys
uar/Hn̄ taladi þa eñ framar/þo at mier byriadi
at deyia iafn framt þier skylldi eg þo eigi neita
þier ꝛ lika eirnen sogdu aller þr
Og þr komu i ꝥ gerdis tun er hiet Gethsemani/ꝛ
hn̄ sagdi til siña lǽrisueina/sitie þier hier a medā
eg bidz fyrer/ꝛ tok med sier Petrū/ Jacob/ꝛ Jo-
hañem/ꝛ tok til at skialfa /ꝛ angrazt ꝛ sagdi til
þra

þra. Saala min er hrygg allt i daudañ/blifit
hier ꝛ vaket/ꝛ þa gieck hñ litlu einu leingra frã
fiell a iord/ ꝛ tok at bidia ef ꝥ være moguligt at
su ſtund lidi hia hm̃/ ꝛ ſagdi Abba fader miñ
allt er þier moguligt/tak burt þeña kalek af mier
eñ eigi ſem eg vil helldr ſem þu villt.

Hañ kom ꝛ fañ þa ſofandi ꝛ ſagdi til Petrs
Symon ſefr þu/kuñer þu eigi at vaka eina ſtund
medr mier/vakit/ꝛ bidiet/at þier fellit eigi i frei
ſtni/andiñ er at ſoñu reidubuiñ/ eñ holldit er bre-
yſkt Hñ gieck ꝛ eñ burt aptr ꝛ bad ꝛ taladi hin ſõu
ord/hñ kom aptr ꝛ fañ þa eñ ſofandi/þuiat þra
augu voru bolgin af ſuefni ꝛ eigi viſſu þr huerín
þr ſuorudu hm̃/ꝛ hñ kom i þridia ſiñ ꝛ ſagdi til
þra/ ſofit nu ꝛ huilit ydr ꝥ nægizt/ ſtundin er
komin/ ꝥ manzins ſonr fram ſellzt i ſyndugra
hendr/ ſtandit vpp gongum hedan/ſiaet at ſa er
mig forrædr hñ er i nand.

Og ſtragx ſem hñ var at tala vm þetta/kõ Ju-
das ſcarioth eiñ af tolf ꝛ mz hm̃ mikel ſueit me- Mat.xxvi
dr ſuerdũ ꝛ ſtongum/vt ſender af hofdings pre Luce xxii
ſtum/ſkriptlærdũ ꝛ olldungũ/ eñ ſuikariñ hafdi Joh. xviii
gefit þm teikn ꝛ ſagt/ huern hellzt eg kyſſi ſa er
ꝥ/halldit hm̃ ꝛ leidit varygdarliga/ ꝛ þa hñ kõ
gieck hñ ſtragx til hñs ꝛ ſagdi/Heill ſiert þu Rab
bi/ꝛ kyſti hñ/eñ þr logdu ſtragx hendr a Jeſũ ꝛ
hielldu hm̃/ꝛ eirn af þm ſẽ hia ſtod dro vt ſuerd
ꝛ ſlo hofut preſtzins þion ꝛ ſneid af hm̃ eyrat.

Jeſꝰ ſuaradi ꝛſagdi til þra/ þier erut vt geingner
ſ° ſem til aňars ſpillunkia med ſuerdū ꝛ ſtongū
at gripa mig /Huerſ dagliga var eg i muſterino
hia ydꝛ ꝛ kendi/ꝛ eigi gripu þier mig/ Helldꝛ þ
ritningin vpp fylldizt/ꝛ þa forlietu hn̄ aller hn̄ſ
lærisueinar ꝛ flydu/ eñ nockut vngmeñi fylgdi
honū epter klæddꝛ linklædi yfuer bert horund/ꝛ
hn̄ gripu oñꝛ vngmeñi /eñ hn̄ ſnaradi linklædinu
ꝛ flydi nakeñ i burt fra þm.

Þꝛ leiddu Jeſum til hofut preſtzins/þar ko-
mu ſaman aller keñe meñ ſkriptlærder ꝛ olldun-
gar/ eñ Petꝛ fylgdi epter/ ſo langt burt fra/iñ
allt i hofut preſtzins for dyre/ ꝛ ſat hia þienu-
runū vid elldiñ ꝛ bakadi ſig vid logañ.

Eñ hofut preſtarner ꝛ allt radit leitudu vitna
i giegn Jeſu ſ° at þꝛ gætu ſellt hañ til dauda/ꝛ
funndu eingin/ marger toludu falſuitne i giegn
hm̄. Eñ þra vitniſ burdar voru eigi ſamlatandi
ꝛ þa ſtodu nockꝛer vpp ꝛ baru falſ vitne i moti
hm̄ ꝛ ſogdu/vier hofum heyrt hn̄ ſeigia/eg mun
ıþtta muſteri nidꝛ briota ſem hondū er giort/ꝛ a
þrim dogū vpp byggia aňat þ eigi er med hondū
giortt eñ þra vitniſ burdar komu ꝛ eigi ſaman.

Og hofut preſtꝛiñ reiſ vpp i midit/ſpurdi Je-
ſum at ꝛ ſagdi/ſuarar þu ongu til þſſ/ſem at þ ſo-
Mat.xxvi ſer leggia i moti þier/eñ hn̄ þagdi ꝛſuaradi on-
Luce xxii gu/ þa ſpurdi hofut preſtꝛiñ hañ/ eñ aptꝛ at ꝛ
Joh.xviii ſagdi til hn̄s/Ert þu kriſtꝛ ſonꝛ gudz inſ bleʒada/
eñ Jeſus ſagdi hm̄/ Eg em hn̄/ꝛ þier munut ſia
manzins ſon ſitia a hægre hond gudz kraptar/ꝛ
komandi i ſkyum himens/ eñ hofut preſtꝛiñ reif
þa klædi ſin ꝛ ſagdi/Huat þurfu vær nu at gie-
naʒt vitna

nazt vitnañ/ þier heyrdut gudloſtunina/ Huat ſynizt ydt/eñ þr fordæmdu hñ aller sekan vera daudans/ ⁊ nockrer toku at ſpyta a hñ/ ⁊ byrgia hñs a ſianu ⁊ at duſta hñ med hnefum/ ⁊ at ſeigia til hans/ſpadu ⁊ þienararner ſlogu hñ puſtra i andlitid.

Og er Petr var nidri i fordyrunũ/kom ein af ambattũ hofut preſtzins/ ⁊ þa hun leit Petrũ verma ſig/horfdi hun a hñ ⁊ſagdi/vart þu ⁊ mz Jeſu af Nadareth/eñ hñ neitadi ⁊ ſagdi/ eg þecki hñ eigi/ ⁊ ei veit eg huat þu ſeiger/ ⁊ er hñ gieck vt fyrer dyrnar gol Haniñ/eñ er ambattin sa hañ aptr tok hun at ſeigia þm er kringũ ſtodu/ þſſi er af þm/eñ hañ neitadi nu eñ aptr/ ⁊ litlu einu þar epter ſogdu þr aptr er hia ſtodu til Petrs/ Sañliga ertu eiñ af þm/ þuiat þu ert eiñ Galileare/ ⁊ þitt mal liodar s° / Eñ hñ tok at formæla ſier ⁊ ſueria/ þ ei þecki eg þañ mañ af huerium þier ſeigit/ ⁊ ſtragx gol Haniñ aptr/ ⁊ Petr mintizt þſſ ordz ſem Jeſus hafdi ſagt til hans/adr Hanen gelr tuyſuar/muntu neita mier þryſuar ⁊ tok at grata.

Fimtandi capitule

OG ſtragx vm morguniñ hielldu hofut preſtarner mz olldunguñ ⁊ ſkri- Mat. xxvij
ptlærdũ ollu raduneytino radſtefnu Luce xxij.
⁊ bundu Jeſum/leiddu hñ ⁊ framſell Joh. xviij
do Pilato/ ⁊ Pilatus ſpurdi hañ at/ertu konungr gydinga/eñ hñ ſuaradi ⁊ ſagdi til hñs/ þu ſeiger þ/ ⁊ hofut preſtarner a klogudu hñ vm margt/ Pilatus ſpurdi hñ eñ aptr at ⁊ ſagdi/ ſuarar þu ongu/sia i huerſu morgu þr a kæra þig/eñ Jeſus ſuaradi hm̃ ongu þadan i fra s° at Pilatus vndradizt.

Eñ hñ var vanr at lata þm lausañ vm hatidina
eiñ af bandingiunũ/ept᷒ hueriũ hellzt þr beidduzt
eñ þar var sa er nefndizt Barrabas medr illræ
dis mõm bundiñ huer mz illræþi hafde vig vñit
ꝛ þa folkit gieck vpp tok þat bidia/at hañ veitte
þui sem hñ plagadi iafnan/eñ Pilat᷒ suaradi þm
ꝛ sagdi/ vilie þier at eg lati ydr gydinga kõun-
giñ lausañ / þuiat hñ vissi at hofut prestarner
hofdu af ofund framsellt hñ/eñ byskuparner eg
giudu lydiñ at hñ gefi þm helldr Barrabã lausañ
Pilatus suaradi eñ aptr ꝛ sagdi til þra/Huat
vilie þier þa at eg skuli giora hm̃/huern þier sei
git kõung gydinga/eñ þr kolludu þa aptr/krossfes
tu hñ/ Pilatus sagdi til þra/ Huat illt hefer hañ
giort/eñ þr kolludu þui meir/krossfestu hñ/eñ Pi
latus villdi folkino fullnægiu giora/liet þm lau-
san Barrabam/ꝛ framselldi Jesum suipũ bar-
dan/at hñ krossfestizt
Eñ strids þienararner leiddu hñ i fordyr þing
hussins/ ꝛ kolludu saman allañ hopiñ/ꝛ færdu
hñ i purpura klædi/flettandi þyrne korono/ꝛ set
tu a hñ/ꝛ toku at heilsa hm̃. Heill siert þu kõungr
gydinga/ꝛ slogu hñs hofut med reyr vendi/ꝛhræ
cktu a hñ fiellu ꝛ a hne ꝛ til badu hñ.
Og þa þr hofdu spottad hñ/færdu þr hñ vr
purpuranũ ꝛ færdu hñ aptr i sin klædi/ꝛ leiddu
hñ vt at þr krossfestu hñ/þr þreyngdu ꝛ þm sem
fram/ hia gieck Symone hinũ syrneska/er ko-
miñ var af akrlendi/fodr þra alexandri/ꝛ Ruffi/
at hñ bæri hñs kross/ꝛ þr hofdu hñ i þañ stad er
heiter Golgatha þ þydizt galga klettr/ꝛ þr gafu
hñ myrrach vin at drecka/ꝛ hñ tok þ eigi til sin.
Og þa er þr hofdu krossfest hñ skiptu þr klæ

dum hn̄s/ ⁊ kostudu lut verpi yfuer þm. Huat
huer tæki/ en̄ þ var vm þridiu stund/ er þr kross-
festu hn̄/ ⁊ titill hn̄s sakferlis var yfuer hm̄ skri
fadr/ þ hn̄ væri kongr gydinga/ ⁊ med hm̄ kross
festu/ þr two spilluirkia/ ein̄ til hægri handar/
en̄ an̄an̄ til vinstri / ⁊ su ritninger vpp fylld
sem seiger/ medr ill virckium er hn̄ reiknadr.

Og þr geingu þar fram hia/ ⁊ hæddu hn̄/
skokn hofut sin ⁊ sogdu/ Swei/ þu ernen nidr bry
tr þu musteri gudz/ ⁊ bygger vpp a þrim dogū
aptr? frelsa nu sialfan̄ þig ⁊ stig nidr af krossi
num/ lika eirnen spieudu hn̄ hofut prestarner sin-
a medal medr skriptlærdū ⁊ sogdu adra frelsadi
hn̄/ sialfan̄ sig getr hn̄ eigi frelsat/ sie hn̄ kristr
kongr Jsraels stigi hn̄ nu nidr af krossinū/ at vier
siaum/ ⁊ megum s° trua/ ⁊ þr er med hm̄ voru
krossfester a toldu hn̄ eirnen.

Og at lidin̄e siettu stund vrdu myrkr vm allt
landit/ allt til (ix) stundar ⁊ a hin̄e niundu stund
kalladi Jes⁹ vpp harri roddu ⁊ sagdi/ Eloy Eloy
lam̄a a sabthani/ Huat er vtlegzt/ Gud min̄ gud
min̄ hui forlieztu mig/ ⁊ þa nockrer af þm er þar
stodu hia heyrdu þ/ sogdu þr/ sia hn̄ kallar a
Elyam/ en̄ ein̄ hliop at ⁊ fyllti vpp niardar vott
med edik/ latandi vppa ein̄ reyr legg/ gaf hm̄ s°
at drecka ⁊ sagdi/ lat fara/ siaum huort ef Eli-
as kemr at taka hn̄ ofan

En̄ Jesus kalladi vpp harri roddu ⁊ andadizt
⁊ tialldit musterisins rifnadi sundr i two fra o-
fan verdu allt nidr i giegnū/ en̄ er hundradz hof
dingin̄ sa þ hner þar stod gegnt at hn̄ kalladi s°
þa er hn̄ liezt sagdi han̄/ Sen̄eliga hefer þssi ma-
dr verit gudz sonr/ ⁊ konr voru þar ⁊ langt fra

✠ (vm þridi stund) þ er at þr bigirn tu vm hin þridiu stūd at hafazt handa at h yrdi krossfe tr/ en̄ vm hi na siettu stu nd var hn̄ f str a krossin sē hiner gud spialla men skyra.

Mat. xxvij. Luce xxiij Joh. xix

ſem horfdu ⁊ af/a medal huerra/var Maria
Magdalena/⁊ maria miña Jacobs ⁊ Joſeps mo
der/⁊ Salome/⁊ þa hñ var i galilea hofdu þær
fylgt hm̃ epter ⁊ þionat hm̃/⁊ margar adrar hu
eriar vnder eins inz hm̃ hofdu vpp farit til Hie
ruſalem

Og þa er kuelld var komit/af þui ꝥ var at
fanga dagr/ huer at er næſtr fyrer þuott da
giñ/kom Joſeph af Arimathia eiñ edlu boriñ rad
herra/ſa er ⁊ ſtundadi epter guds riki/⁊ gieck di-
arfliga iñ til Pilato ⁊ bad vm likama Jeſu/ eñ
Pilatus vndradizt at hñ væri ꝥgar latiñ/⁊ kalla
di hundrads hofdingiañ til ſin/ſpurdi hñ at ef hñ
væri ꝥgar andadr/ ⁊ er hñ var ꝥſſ viſ ordiñ af
hofudzmañinũ/gaf hñ Joſeph likamañ/eñ Jo-
ſeph keypti linduka/tok hñ ofan/⁊ ſueipadi hñ i
lereptinu/ ⁊ lagdi hñ i grofina huer ed kloppud
var i hellu ſtein/⁊ vellti ſteine at grafar muña-
num/ eñ Maria Magdalena ⁊ Joſephſ maria
ſau huar hñ var lagdr.

Sextandi capitule

✠ Paſka ag.

G er ✠ þuottdagriñ var lidiñ/keyptu
þær Maria magdalena / ⁊ Maria
Jacobi ⁊ Salome dyrlig ſmyrſl/ at
þær kæmi ⁊ ſmyrdi Jeſum/ ⁊ miog
ſnemma morguns eiñ þuottdagañ/ko
mu þær til grafariñar vm Solar vpp runa ⁊
huer þra ſagdi til añar/huer mun vellta fyrer oſſ
ſteininũ af grafar muñanũ ⁊ þær litu þangat ⁊
ſau at ſteiñiñ var af velltr/ þuiat hñ var nær-
ſta myckell ⁊ þær foru iñ i grofina ⁊ ſau eitt
vngmeñi ſetia til hægri hlidar/ſkryddañ ſidu klæ
di huitu

diꝛhuktu/⁊ þm blaustradi vid.
Eñ hñ sagdi til þꝛa/eigi skulu þier ꝼælazt/ þi-
er leitid at hinũ kroſſꝼeſta Jesu aꝼ Nadareth/
hñ er vpprisiñ ⁊ er eigi hier/ Siaet þañ ſtad hu-
þꝛ logdu hñ/gangit helldꝛ burt ⁊ ſeigit hñs læri
sueinũ/⁊ Petre/ ꝥ hñ mune ganga ꝼram̃ ꝼyre ydꝛ
i Galilea/ þar munu þier sia hñ/ epter þui hañ
sagdi ydꝛ/ eñ þær geingu vt ſkyndeliga ⁊ ꝼlydu
ꝼra groꝼiñe/ þuiat komiñ var yꝼuer þær vggꝛ
⁊ ſkialꝼti/ ⁊ eckert ſogdu þær neinum þuiat þær
voru hræddar. *
Eñ er Jesus haꝼdi ſnem̃a morguns vpp
risit a ꝼyrſta deigi þuottdagaña/ þa birti hñ sig
ꝼyrſt Mariu magdalenu/ ꝼra huerri hañ haꝼdi
vt rekit (vij) dioꝼla/ Hun ꝼor ⁊ kuñgiordi þm ſẽ
medꝛ heñe hormudu ⁊ gretu/ ⁊ er þꝛ heyrdu/ at
hñ liꝼdi/ ⁊ hñ væri ſiedꝛ aꝼ hñe/ trudu þꝛ eigi/ eñ
epter ꝥ audſyndi hñ sig tueimꝛ aꝼ þm i añare li
king/ þa er þꝛ geingu vm þorpa grundernar/ þꝛ
geingu ⁊ burt kungiordu hinũ odrum/ þm tru-
du þꝛ ⁊ eigi
Eñ ſeinazt * er þꝛ elliꝼu satu til bordz/ bir-
ti hñ sig/ ⁊ auitadi þꝛa vantru ⁊ hiartans har-
dud/ ꝥ þꝛ hoꝼdu eigi truat þm/ ſem hñ hoꝼdu
ſied vpprisiñ ⁊ sagdi til þꝛa/ ꝼaret vt vm allañ
heim/ prediket gudzſpiolliñ allre ſkepnu/ Huer
hñ truer ⁊ verdi ſkirdꝛ/ sa ſkal ꝼrelſadꝛ vera/ eñ
huer eigi truer/ hñ ſkal ꝼordæmazt
Eñ teiknin er þm munu ꝼylgia ſem trua eru
þſſi/ J minu naꝼni munu þꝛ dioꝼla vt reka/ nyi-
ar tungꝛ tala/ hoggoꝛma vpp taka/ ⁊ eꝼ þꝛ drec
ka nockut ban vænligt/ ſkal ꝥ eigi þm granda/

* Vppſtig ningar dag.

yꝼuer

yfner siuka munu þr hendr leggia/ ꝛ þa mun þm batna.

Og epter ꝥ er drottinn Jesus hafdi talat vid þa var hn̄ vpp numinn til himins/ ꝛ sitr til Gudz hægri handar/ en̄ þr geingu vt ꝛ prediku- du allz stadar/ drottne samverckan da/ ꝛ ordit styrkianda/ medr epter fylgiandi teiknum

Ender gudz spialla ins heiliga Marci.

S. Lucas

Fyrſt capitule

f þui at marger hafa ſtun-
dat i lag at fęra þęr ſagner
ſem eru af þeim hlutũ er oſs me
dal vor hafa til borit/ ⁊ ep-
ter þui ed þeir hafa oſs i hẽdr
feingit ſem i vpphafi/ hafa
ſialfer ſied/ ⁊ þienarar ord-
zins hofdu verit/ ſynizt mi-
er/ af þui at eg hefi ⁊ ſialfur giorualla numit af
vpp hafi/ at eg ſkrifadi þier iñeliga ⁊ ſkickanli-
ga til/ miñ godi Theophile/ ſo at þu kyñer ſan-
nañ gruñ þeirra orda/ ſem þier eru vndervíſut.

A dogũ Herodis konungs i Judea/ var ſa keñi-
madr er Zacharias er nefndr af ſtietrũ Abia/ ⁊
hñs huſfru var af Dętrũ Aarons/ ſu er hiet E-
lizabeth/ eñ þau voru będi riettlat fyrer gudi/ ⁊
geingu i ollũ bodordũ ⁊ riettlętingũ drottins o
ſtraffanliga/ þau attu ecki barn/ þuiat Elizabet
var o byria ⁊ będi voru þau olldrud.

Eñ ſo bar til/ þa Zacharias atti at flytia preſt
ligt embętti (fyrer gudi) epter til ſkickan ſiñar
ſtiettar ⁊ ſidueniu kẽi man ſkaparins/ ⁊ er hm̃
hlotnadizt at hañ ſkylldi veifa reykelſkino/ gieck
hñ iñ i muſteri drottins/ ⁊ allr folks fioldiñ var
fyrer vtan/ ⁊ badz fyrer vm reykilſis veifum ti-
mañ/ eñ hm̃ birtizt þa Eingell Drottins ſtandan
di a hęgra veg altariſins/ þſſ er reykilſit var yf
uer borit/ ⁊ Zacharias vard hrędd er hñ ſa hañ
⁊ myckluni otta þa ſlo yfuer hñ

Eñ Eingelliñ ſagdi til hñs/ ottazt þu eigi Zac-
haria/ þuiat þin bęn er al heyrd/ ⁊ Elizabet ei-

gin

gin kona þin mun þier son fæda/ ꝛ hañ skalt þu
Johñis at nafni kalla/ ꝛ þ mun þier fognudr ꝛ
gledi/ ꝛ marger munu fagna af hñs burdar tid/
þuiat hñ mun verda myckill fyre gudi/ vin ꝛ a
feigañ dryck mũ hñ eigi drecka/ ꝛ þg̃ fra modr
Mat.xxiiii kuide mun hñ uppfylldr verda af helgũ anda/
ꝛ marga af sonũ Jsraels/ mun hñ snua til gudz
drottins sialfra þra/ ꝛ hñ mun fyrer hm̃ fara i
anda ꝛ krapti Elie/ at hañ snue hiortum fedra til
sona/ ꝛ vantruudã til kænsku riettlatra at til bua
so drottne algiort folk.
Og Zacharias sagdi til Eingelsins/ af hueriu
skal eg þ vita/ þuiat eg em gamall/ ꝛ husfru
min er komiñ til ara siña/ Eingelliñ suaradi ꝛ sag
di til hñs/ eg em Gabriell sa er framme fyrer gu
di stendr/ ꝛ eg em sendr at tala vid þig/ ꝛ at boda
þier þtta/ ꝛ sia ? at þu munt mal lauſ verda ꝛ
eigi talat geta/ allt til þſſ dags/ huenær þtta/ mun
fram koma/ fyrer þui at þu truder ei minũ ordũ
þau er upp munu fyllazt a ſinom tima.
Folkit beid ꝛ epter Zacharia ꝛ vndradizt
huat hñ dualdi i musterino/ eñ er hñ gieck vt/ gat
hñ ei talat vid þa/ ꝛ þr þottuzt þa vita/ at hañ
munde syn sied hafa i musterino hñ benti þm/
ꝛ var mal lauſ.
Þ skiedi ꝛ/ þa er lidner voru dagar hñs em-
bættis/ at hñ gieck til sins heimkyñis/ eñ epter þa
daga vard hñs husfru Elizabeth þungud/ ꝛ le-
ynde æ sier fimm manudi/ ꝛ sagdi/ Þañig giordi
gud vid mig a þm dogum hñ leit til min/ er hañ
villdi burt taka mitt hneyksle þ eg bar a millum
mañа.

En̄ a hinu̅ sietta manadi var Gabriel Eingill ſendr af gudi i þa borg i Galilea ſe̅ nefndizt Nadareth til þrar meyiar er foſtnut var þeim man̄i/ ed Joſeph hiet/ af huſe Davidz/ ⁊ heite meyiarin̄ar var Maria/ ⁊ Eingellin̄ gieck in̄ til hn̄ar ⁊ ſagdi/ Heil ſiert þu nadar fulla/ Drottin̄ er med þier/ blezud ert þu a medal kuen̄a.

✠ Mariu meſſu a langa fauſtu

En̄ þa hun sa hn̄/ vard hun hrædd af hn̄s ordu̅/ ⁊ hugleiddi at huilik væri þeſſi kuedia/ ⁊ Eingillin̄ ſagdi til hn̄ar/ ottazt þu eigi Maria/ þuiat þu fant nad hia gudi/ Sie þu munt barn geta i kuidi þinu̅ ⁊ mu̅t Son fæda/ ⁊ hn̄ſ nafn ſkalt þu Jeſ9 kalla. Hn̄ mu̅ myckell verda/ ⁊ kalladz ſonr ins hædzta/ ⁊ gud Drottin̄ mu̅ gefa hm̄ sæti ſins fodrs Davidz/ ⁊ hn̄ mun rikia yfuer huſe Jacobs at eilifu/ hn̄ſ rikis mun ⁊ eingen̄ endir verda

Þa ſagdi Maria til Eingilſins. Huernen ma þ ſkie/ af þui eg hef ongvan man̄ kent/ Eingillin̄ ſuaradi ⁊ ſagdi til hn̄ar/ Heilagr andi mun koma yfuer þig/ ⁊ kraptr Jns hædzta mun vmſkyggia þig/ af þui/ at þ hid helga ſem af þier mun fædazt ſkal nefnazt ſonr Gudz/ ⁊ Sia þu at Elizabet frændkona þin hefer ⁊ ſon getid i elli ſin̄e ⁊ þeſſi er hn̄ar sietti manudr/ ſem kollut var o byria/ þuiat gudi er eckert ord o mattugt/ en̄ Maria ſagdi/ Sia þu eg em ambatt Drottins verdi mier epter ordi þino/ ⁊ Eingellin̄ veik fra hn̄e. *

En̄ ✠ a þeim dogu̅/ ſtod Maria vpp ⁊ for med flyti til fiall bygda i borgina Juda ⁊ gieck in̄ i huſ Zacharie ⁊ heilſadi Elizabeth/ ⁊ þ vard ſo þa er Elizabeth heyrdi heilſun Mariu/ at barnit ſpratt vpp i hn̄ar kuidi/ ⁊ Elizabeth vard full af helgu̅ anda/ kalladi harri roddu ⁊ ſagdi/ ble-

✠ Viſitatio Mariæ

zut ert þu a medal kueña ⁊ blezaduꝛ er auoxtr
kuidar þins/ ⁊ huadan kemꝛ mier ꝥ tta at moder
drottins mins kemꝛ til min/siadu/ þuiat þa er
rodd þiñar kuediu kom mier til eyrna/ſpratt bar
nit vpp af fagnadi i minũ kuidi/ ⁊ sǫl ertu ſem
truder/ þuiat ꝥ mun full kõnazt/huat þier var
heitid af drottni/

Og Maria ſagdi/Ønd min myckla drottiñ/⁊
gladdizt andi miñ i gudi heilſu giafara minum/
þuiat hñ leit a lǫing ambttar ſiñar/Siaꝛ af þui
munu mig hedan af sǫla ſeigia allar ǫtter/ þui-
at hñ veitti mier mykit sa er vollduguꝛ er/ ⁊ hans
nafn er heilagt/ ⁊ hñs miſkunſemd er yfuer ky-
ne til kyns/ þm er hñ hrǫdazt/Hñ veitti matt me
dꝛ ſiñe hendi ⁊ dreifdi dramblatũ i fyrer hyggiu
ſins hiartaꝛ Vollduga ſetti hñ af ſtoli/ ⁊ vpp ha-
fdi litil lata/Hungrada fyllti hñ audǫfũ/ ⁊ rika
liet hñ fafeinga/ Hañ mintizt miſkñar ſiñar/⁊
medtok ſiñ þion Jrael/ sᵒ ſẽ hñ taladi til fedra
vorra Abrahams ⁊ hñs afſpringis at eilifu/eñ
Maria var hia hñe sᵒ nǫr ſem þria manudu ⁊
for aptr til ſins heimkyñis ✱

✱ Jons meſ-
ſu baptiſte

Eñ ✱ er time var komiñ at Elizabeth ſkylldi
fǫda/ ⁊ hun fǫddi ſon/ ⁊ er grañar hñar ⁊ na-
frǫndꝛ heyrdu/ at drottiñ hafdi myckla miſ-
kuñ ſina vid hana ſamglodduzt þꝛ heñe

Og ꝥ ſkiedi/ at þꝛ komu a hinũ atta deigi at
vmſkera ſueiniñ/ ⁊ nefndu hañ ſins fodꝛs nafni
Zacharias/eñ moder hñs ſuaradi ⁊ ſagdi/ Øng-
ua neimꝛ helldꝛ ſkal hñ Johñis heita/ þꝛ ſagdu til
hñar/ þar er þo eingiñ i þiñe ǫtt ſem heiter þſſu
nefni/Eñ þꝛ bentu fodꝛ hñs/ Huat hñ villdi at

hñ

hn̄ hiette/ en̄ hn̄ beiddizt hnefa ſpialldz/ ſkrifadi
ꝛ ſagdi. Heiti hn̄ John̄is : ꝛ þeir vndruduzt aller/ ꝛ
iafnſkiott lauckzt vpp hn̄s munnr ꝛ tunga hn̄s (ta
ladi lofandi gud/ ꝛ otti kom yfuer alla hn̄s na
grann̄a/ ꝛ vm allar fiall bygder i Judea vidfrægg
duzt oll þessi ord/ ꝛ aller þeir er þ heyrdu ſettu þ ſier
i hiarta/ ꝛ ſogdu/ huer grunar þig at þeſſi ſuein̄ ver
di þuiat hond drottins var medr hm̄

Og Zacharias fader hans fylldizt af helgū
anda ſpadi ꝛ ſagdi/ Blezadr ſie Gud drottinn̄ Jra
els/ þuiat hn̄ vttiadi ꝛ frelſan giordi ſinu folki.
Og hn̄ vpp reiſti vort heilſu horn/ i hūſi þions
ſins Dauidz/ ſo ſem hann̄ hefer talat fyre munn̄
ſin̄a heilagra ſpamann̄a/ þra ſem nu eru af heime
num/ Hn̄ frelſadi oſſ i fra o vinū vorū/ ꝛ af hen
di allra þra ſem oſſ hotudu/ Hann̄ giordi ꝛ miſkunn̄
ſemd vid fedr vora/ ꝛ minntizt a ſinn̄ Heilagann̄ ſatt
mala. Og a þat særi er hann̄ suor fodur vorū
Abraham/ at hann̄ gæfi oſſ ſialfann̄ ſig/ ſo at
vier leyſter af hendi vorra o vina/ þionudū hm̄
an otta/ J heilagleik ꝛ riettlæti fyre hm̄ ſialfū/
alla daga vora/ Og þu ſuein̄ munt kalladr vera
ſpamadr Jns Hæzta/ þuiat þu munt fyrer renna
augliti Drottins at til bua hans vegu/ og at ge-
fa hans folki ſkilning Heilſunnar/ til fyrer gef-
ningar ſynda þra/ fyrer miſkunnar idr gudz vors
i hueriu̅m hann̄ vttiadi vor/ vpp runnen̄ af hæ-
dum/ at birta þeim ſem i myrkru̅ ꝛ daudans ſkug
ga ſitia/ at til greida fætur vora a fridar gotu.

En̄ ſuein̄inn̄ vogx vpp ꝛ ſtyrcktizt i anda/
ꝛ var a eydimorkum allt til þeſſ dags er hn̄ ſkyll
di audſynazt Jraels folki ✱

Annar

Añar capitule

✠ A Jola nottina inatt meßuñe

Eñ ✠ ꝥ bar til a þm dogũ/at ꝥ bod gieck vt
fra Keisaranum Augusto/ ꝥ heimrin allr
skylldi skatt skrifazt/ ꝛ þssi skattr hofz
fyrst vpp hia Cyrino sem þa var lãdstiornare i
Syria/ ꝛ aller foro at tia sig/hůer til siñar borg^a
Matt. i
þa for ꝛ Joseph af Galilea vr borgiñe Nada-
reth vpp i Judeam til Dauidz borgar sv er kal-
lazt Bethelem/ af þui at hañ var af husi ꝛ kyni
Dauidz/at hñ tiadi sig þar medr Mariu siñe fes-
tar kuon o liettre.

Eñ ꝥ giordizt/ þa þau voru þar/at þr dagar
fullnaduzt ed hũ skylldi fęda/ ꝛ hun fęddi siñ
frũ getiñ son/ ꝛ vafdi hñ i reifũ/ ꝛ lagdi hñ nidr
i Jotunꝛ/þuiat hun fieck eckert añat rum i her-
bergino.

Og fiarhirdar voru þar i sama bÿgdar lagi vm
grẽndaña vid fiarhusiñ/sem varduęittu ꝛ vocktu
yfuer hiord siñe/ ꝛ Siaꝛ at Eingell drottins stod
hia þm/ ꝛ gudz birti liomadi kringũ þa/ ꝛ þr vrdu
af myckluꝫ otta hręddet/ ꝛ eingelliñ sagdi til þra
eigi skulu þier hrędazt/ Siaet/ þuiat eg boda y-
dr mykiñ fognud/ þañ er skier ollm̃ lyd/ þui i dag
er ydr lausnariñ fęddr/ sa at er kristr Drottiñ i
borg Dauidz/ ꝛ hafit ꝥ til merckis/ þier munu
fiña barnit i reifum vafit/ ꝛ lagt vera i Jotu-
na ꝛ iafnskiott þa var þar hia Einglinũ myckell
(Goduilie) Þer at nieñ hafi þar af ejt ꝛ vnad semd bęði fyrr gudi ꝛ
fioldi himneskra her sueita sem lofudu gud/ ꝛ
sogdu/ Dyrd sie gudi i vpphędũ/ ꝛ fridr a Jor-
du/ ꝛ moñum goduilie. ✳

Og ✠ þa er Einglarner foru fra þm aptr til
himins/toludu hirdarner sin a mille/gongu vęr
allt til Bethlehẽ ꝛ siaum þau merckı er þar ha-
fa skied

þa ſkied) ⁊ drottiñ heꝼer kuñgiort oſſ/ ⁊ þ(eı)ꝛ komu
mz ſkunda ⁊ ꝼundu Mariu ⁊ Joſeph ⁊ barnit li-
ggia i Jotuñe/ eñ þa er þ(eı)ꝛ hoꝼdu þ ſied/ vid ꝼrægd
du þ(eı)ꝛ þ ord vt ſem h(ono)m var ſagt aꝼ þ(eſ)ſu barni/
⁊ aller þ(eı)ꝛ þ heyrdu/ vndruduzt þ/ huat h(ono)m var
aꝼ hirdoronũ ſagt/ eñ Maria vardueitti oll þ(eſ)ſi
ord ⁊ rotꝼeſti i ſinu hiarta/ ⁊ ꝼiar hirdarñer sne-
ru aptr dyrkandi ⁊ loꝼandi gud/ vm allt þ huat þ(eı)ꝛ
hoꝼdu heyrt ⁊ sied/ ⁊ epter þui ſem h(ono)m var til
ſagt. *

Þa * atta dagar voru lidner/ ⁊ at barnit ſkyll
di vmſkeraʒt/ var h(an)ſ naꝼn kallat Jeſus/ huat er
kallat var aꝼ Englinũ adꝛ eñ at hñ var medtekiñ
i modꝛ kuidi *

Og þa * dagar hñar hreinſunar ꝼullnuduzt ep
ter Moyſes logũ/ hoꝼdu þ(eı)ꝛ hñ til Hieruſalem at
þ(eı)ꝛ a hñdꝛ ꝼæli hñ drottni/ s(uo) ſem ſkriꝼat er i log
mali drottins at allt huat karl kyns var/ þ er
ꝼyrſt opnadi ſiñar modꝛ kuid/ þa ſkylldi kallaʒt
drottne helgat/ ⁊ at þ(eı)ꝛ gæꝼi oꝼꝼrit epter þui ſem
ſeigiʒt i logmali drottins/ tuær turtil duꝼꝛ edꝛ two
duꝼu vnga

Og sia/ at madꝛ var þar i Hieruſalem/ sa er
Symeon hiet/ ⁊ þ(eſ)ſi sami mañ var riettlatr ⁊ gud
hrædꝺꝛ/ bidandi epter huggun Jsraels/ ⁊ heilagr
andi var medꝛ hm̃/ Symeon haꝼdi ⁊ andſuar
ꝼeingit aꝼ helgũ anda/ at hñ ſkylldi eigi daudañ
lita nema hñ sæi adꝛ ꝼyrri Kriſtz drottins/ ⁊ kom
aꝼ andans til ladan i muſterit.

Og þa er ꝼorelldrañer hoꝼdu barnit Jeſum
i muſterit/ ⁊ giordu ꝼyrer hm̃ epter ſiduenıu la
gaña/ ⁊ hñ tok hñ þa vpp a ſina ærmleggi loꝼadi
gud ⁊ ſagdi

S(uo) in̄ byrdis ⁊ þ mz þack læti at med taka ⁊ alla hluti mz god fyſe þar fyrer at þola ⁊ lida.

* Ny ars dag.

Leui. xij
Exo. xxiij

* Kyndil meſſu.

(J fridi fa-
ra) Þer nu
vil eg gladr
eda fnſ dey-
ia.

* Suñu da-
giñ nærſtan
epter Jola
dagiñ

* Hiñ fyr-
ſta ſuñu dag
epter hiñ xiij

Nu lattu Drottiñ þion þiñ/ epter ordum þinū
j fridi fara
Þuiat min augu hafa ſied/ þitt hialprad
þañ þu til reidder/ fyrer augliti allra þioda
Lios til vppbirtingar Heidnum þiodum ⁊ til
dyrdar þins folks Jrael. *
Og * hñs fader ⁊ moder vndrudust þ huat
af hm̄ ſagdizt/ ⁊ Symeon blezadi þau ⁊ ſagdi
til Mariu modr hñs/ Sia/ þſſi er settr til fallz ⁊
vppriſu margra i Jrael/ ⁊ til merckis hueriū i mo
ti mū mælazt(þ suerd mun i giegnū ſmuga ſial
frar þiñar ond) ſo at augliōſ verdi hugſkotz hi-
orta margra.
Og þar var þa Aña ſpakona dotter Phanuelſ/
af kyne Aſer/ Hun var ⁊ komin til ſiña ara ⁊ haf
di lifat i (vij ar) medr ſinū eignar mañe fra mey
domi ſinū/ ⁊ þſſi eckia hafdi nær fiora vetr vm
attrætt/ huer ed eigi gieck vr musterino þioñadi gu
de nott ⁊ dag med foſtū ⁊ bænahalldi/ þſſi gieck
⁊ ſam ſtundis þangat at/ ⁊ priſadi drottiñ ⁊ ſag-
di af hm̄ til allra þra/ ſem lauſnariñar bidu til
Hieruſalem.
Og er þr hofdu allt algiort epter logmali drot
tins/ sneru þau aptr i Galileam til borgar ſiñar
Nadareth/ eñ sueiñiñ voxt vpp/ ⁊ ſtyrktizt i anda
fullr viſdoms/ ⁊ gudz nad var med hm̄ *
Hans forelldrar geingu ⁊ arliga ærs til Hie-
ruſalem i moti Paſka hatidiñe / ⁊ * þa hñ var
tolf ara foru þau vpp til Hieruſalē/ epter vana
til hatidariñar/ ⁊ er þr dagar voru lidner/ ⁊ þau
foru heimleidis/ bleif barnit Jeſus epter til Hie-
ruſalē/ ⁊ hñs forelldrar viſſu þ eigi/ eñ meintu hñ
væri hia ſelſkapnum/ ⁊ þau voru komin þa eina
dag

dag ferd/ ⁊ leitudu hn̄s a medal frænda ⁊ kun̄in
gia/ ⁊ þa er þau fundu hn̄ eigi/ hurfu þau aptr
til Hieruſalem/ ⁊ leitudu at hm̄/ ⁊ þ ſkiede ſ° ep
ter þria daga/ at þau fundu hn̄ i muſterino/ ſi-
tiandi mitt a millum lærifedrañа/ heyrandi þm
yfuer ⁊ atſpyriandi þa/ en̄ aller þr er hn̄ heyrdu
vndrudu zt yfuer hn̄s ſkilninge ⁊ andſuorum
Og er þau sau hn̄/ bra þm vid/ ⁊ hn̄s moder ta
ladi til hn̄s/ sonr min̄/ þui breyttir þu ſ° vid ockr/
Siadu/ fader þin̄ ⁊ eg leitudum hram þrungin at
þier ⁊ hn̄ ſagdi til þra/ Huat er þ/ at þier leitid at
mier/ viti þier eigi at mier byriar at vera i þui
ſem mins fodrs er/ ⁊ þau vnderſtodu eigi þſſi
ord ſem hn̄ mællti til þra/ ⁊ for med þm ofan/
⁊ kom til Nadareth/ var þm ⁊ hlydugr ⁊ hn̄s mo-
der geymdi oll þſſi ord i ſinu hiarta ⁊ Jeſu Jokzt
alldr ⁊ vizkа ⁊ nad hia gudi ⁊ moñum *

Pridie capitule

En a fimtandi ari rikis Tiberij Keiſa-
ra/ þa er Pontius Pilatus var land-
ſtiornare i Judea/ En̄ Herodes Tet- Mat. iij
rarcha i Galilea/ ⁊ broder hn̄s Philip Mar. i
p⁹ Tetrarcha i Iturea ⁊ vm Tracho-
nitidis Hierod/ ⁊ Lyſanias til Abilene/ ⁊ þa þr Ha
n̄as ⁊ Caephas voru hofut preſtar/ kō gudz ord Eſaie xlvi
yfer John̄ē ſon Zacharie i eydimorku/ ⁊ hn̄ kom
vm allt bygdar lag Jordanar ⁊ predikadi idru-
nar ſkirn til ſyndaña fyre gefningar/ ſ° ſem ſkri
fat er i mala bok Eſaie ſpamanz/ ſē ſeiger athro
pandi raudd er i eyd morku/ reide þier til gotu
drottins ⁊ giorit hn̄ſ ſtigu rietta/ huer dalr mū fyl
lazt/ ⁊ oll fioll ⁊ halſar munu lægiaz ⁊ þ bogit er

mun riettaʒt/ ꝛ huat jnarpt er mun ſnuaʒt i ſlietta
vegu/ ꝛ allt hollꝺ mun ſia gudʒ hialprad.
En hn̄ ſagdi til folkſins þ ſſ er vt gieck at ſkir-
aʒt af hm̄/ þier nodru kyn huer kendi ydꝛ at flyia
Mat. iij vndan o kom̄ne reidi/ fyrer þui giorit makliga a
vogrtu/ jdꝛanar/ ꝛ takit ei at ſeigia med ſialfū ydꝛ
vær hofū Abraham fyrer fodꝛ/ þuiat eg ſeigi y-
dꝛ at mattugr er gud vpp at reiſa Abrahās ſyni
af ſteinū þſſm/ þui aurin er nu ſett at rot treſinſ
ꝛ huert þ tre ſem eigi fær godan̄ auogt mun
af hogguaʒt ꝛ i elld kaſtaʒt.
Og folkit ſpurdi hn̄ atꝛ ſagdi/ Huat ſkulu vær
þa giora/ en̄ hn̄ ſuaradi ꝛ ſagdi til þra/ ſa ydar
ſem hefer two kyrtla/ hn̄ gefi þm er onguan he-
fꝛ/ ꝛ ſa er viſtir hefer giori hn̄ ſlickt hid ſama.
Tollheimtu men̄ koma ꝛ til hn̄ſ at lata ſig ſkira
ꝛ ſogdu til hn̄ſ meiſtare/ huat ſkulu vær giora/ en̄
hn̄ ſagdi til þra/ krefiet eigi meira en̄ til er ſkipat.
Þa ſpurdu hn̄ ſtridʒ men̄ at ꝛ ſogdu/ huat ſku-
lu vær giora/ hn̄ ſagdi til þra/ kugit aunguan̄/ nie
giorit oriett/ ꝛ latid ydꝛ nægia ydvart kaup gialld
Mat. xviij En̄ þa folkit grunade ꝛ atþ hugleiddu aller i
ſinū hiortū/ ef verda mætti þ at Johan̄is væri kri-
ſtr/ ſuaradi John̄is ꝛ ſagdi til allra/ eg ſkiri ydꝛ
Mat. iij i vatni/ en̄ ſa er mier ſtyrkri/ ſem epter mig mun
Mar. i koma/ huerſ eg em ei verdꝛ vpp at leyſa þueingi
Joh. i hn̄s ſkokla/ hn̄ mun ſkira ydꝛ i heilogū anda ꝛ
elldi/ huerſ vindſkofl at er i hn̄s hendi/ ꝛ hn̄ mū
hreinſa ſin̄ lafa/ ꝛ ſaman ſafna hueitino i korn
hlodu ſina/ en̄ agnin̄ brenā i elldi o ſlockuanligū ꝛ
a margt an̄at meirꝛ minte hn̄ ꝛ bodadi folkino.
En̄ er Herodis tetrarcha ſtraffadiſt af hm̄ fy-
rer Herodiadem brodꝛ konu ſina/ ꝛ fyre allt an̄at
illt ꝛc

ꝛllt er Herodis giordi/ þo tok hn̄ oꝼan a þtta allt/ ⁊ lukti John̄em i myrkua ſtoꝼu.

Eñ þ ſkiedi þa er allt ꝼolk liet ſig ſkira/ ⁊ þa er Jeſus var ſkirdr ⁊ badz ꝼyrer at himinin̄ opnadizt ⁊ hel lagr andi ſtie oꝼan i likamligre mynd yꝼuer hn̄/ ſem du ꝼa/ ⁊ rodd kom aꝼ himne ſem ſagdi/ þu ert ſonr min̄ elſkuligr i þier þocknazt mier.

Og Jesus var nær þria 23
tigi ara/ þa hn̄ hoꝼ vpp ⁊
var hallðin̄ ſon Josephs
Sa er var ſonr Ely
Sa er var ſonr Mathath
Sa ed var ſonr Leui
Sa ed var ſonr Melchi
Sa ed var ſonr Jañia
Sa ed var ſonr Josephs
Sa ed vˀ ſonr Mathathias
Sa ed var ſonr Amos
Sa ed var ſonr Nahum
Sa ed var ſonr Eſli
Sa ed var ſonr Nange
Sa ed var ſonr Ma ath
Sa ed vˀ ſonr Mathathias
Sa ed var ſonr Semei
Sa ed var ſonr Joſech
Sa ea var ſonr Juda
Sa ed var ſonr Johañia
Sa ed var ſonr Reſia
Sa ed var ſonr Zorobabel
Sa ed var ſonr Salathiel
Sa ed var ſonr Neri
Sa ed var ſonr Melchi
Sa ed var ſonr Addi
Sa ed var ſonr Roſam
Sa ed var ſonr Elmadam
Sa ed var ſonr Her
Sa ed var ſonr Jeſo
Sa ed var ſonr Ehezer
Sa ed var ſonr Jorem
Sa ed var ſonr Mathat
Sa ed var ſonr Leui
Sa ed var ſonr Symeon
Sa ed var ſonr Juda
Sad var ſonr Jo ephs
Sa ed var ſonr Jonam
Sa e var ſonr Eliakim
Oa ed var ſonr Melea
Sa ed var ſonr Menam
Sa ed vˀ ſonr Mathathā
Sa ed var ſonr Nathan
Sa ed var ſonr Dauid
Sa ed var ſonr Jeſſe
Sa ed var ſonr Ob:d
Sa ed var ſonr Boos
Sa ed var ſonr Salmon
Sa ed var ſonr Nahaſſon
S: ed var ſonr Aminadab
Sa var ſonr Aram
Sa ed var ſonr Eſrom

Sa ed var sonr Pharem
Sa ed var sonr Juda
Sa ed var sonr Jacobs
Sa ed var sonr Jsaacs
Sa ed var sonr Abrahās
Sa ed var sonr Thara
Sa ed var sonr Nachor
Sa ed var sonr Saruch
Sa ed var sonr Ragahu
Sa ed var sonr Phalek
Sa ed var sonr Eber
Sa ed var sonr Sala
Sa ed var sonr Cainan
Sa ed var sonr Arphach-
sad
Sa ed var sonr Sem
Sa ed var sonr Noe
Sa ed var sonr Lamech
Sa ed var sonr Mathusa
la
Sa ed var sonr Enoch
Sa ed var sonr Jared
Sa ed var sonr Maleleel
Sa ed var sonr Cainan
Sa ed var sonr Enos
Sa ed var sonr Seth
Sa ed var sonr Adams
Sa var Gudz

Fiordi capitule

EN Jesus full: af heilogū anda/kom aptr fra Jordan ⁊ færdizt af andanū a eydimork/ ⁊ freistadizt af dioflinū i xl daga/ ⁊ hn̄ neytti einskis a þm dogū ⁊ at þm lidnum/hungradi hn̄/Diofullin̄ sagdi þa til hn̄s/ ef þu ert gudz sonr/ seig steine þssin/at hn̄ verdi at braudi/Jes⁹ suaradi ⁊ sagdi til hn̄s/skrifat er þ madrin̄ lifer eigi af braudi eino/hell dr af sier huerju gudz ordi

Og diofullin̄ flutti hn̄ vpp a hæ tinda fiallzins ⁊ syndi hm̄ a augabragdi oll riki veralldarin̄ar ⁊ sagdi til hans/ allt þtta velldi ⁊ þss prydi mun eg gefa þier/ þuiat þau eru mier i hn̄dr feingin/ ⁊ huerjū eg vil ma eg þau gefa/ þui ef þu fellr fram̄ ⁊ til bidr fyrer mier skulu þau aull þin vera/Jesus suaradi ⁊ sagdi til hn̄s far burt fra mier þu andskoti/ Skrifat er/ Drottin̄ gud þin̄ skallt þu til bidia ⁊ hm̄ einum þiona

Og hn̄ færdi hn̄ þa til Hierusalem ⁊ setti hn̄ ofan a burst Musterisins/ ⁊ sagdi til hn̄s/ef þu ert gudz sonr/

fleyg

fleyg þier hier ofan af / þuiat ſkrifat er / þ ſinū Pſal. xc
Englū bifol hn̄ þig / at þr varduei̇ti þig / ꝛ a ſi-
nū hondū beri þr þig / ſo at þu dreper eigi fǫti þi-
nū vid ſteine. Jeſus ſuaradi ꝛ ſagdi til hn̄s / ſagt Deut vi.
er: at eigi ſkulir þu freiſta drottin̄ gud þin̄. Og er
diofullin̄ hafdi lyktat allar freiſtaner / veik han̄
fra hm̄ vm ſtundar ſaker.
Og Jeſus kō aptr i anda krapti til Galileā / ꝛ ry-
ktit giek vt vm aull hierud af hm̄ ꝛ hn̄ ſialfr ken-
di i þra ſākūdu huſū ꝛ af ollū̄ var hn̄ myckladr
Og hn̄ kom til Nadareth / þar hn̄ var vpp a-
lin̄ / ꝛ giek in̄ epter vana ſinū a þuott degi / ſtod
vpp ꝛ tok at leſa / ꝛ hm̄ var feingin bok Eſaie ſpa-
manz / ꝛ er hn̄ fletti vm bokin̄e / fan̄ hn̄ þan̄ ſtad
Huar ſkrifat var / Andi drottins er yfuer mier ꝛ Eſaie lxi
af þui ſmurdi hn̄ mig ꝛ ſendi at boda fognut
voladū / ꝛ at grǫda ſundrada i hiortū / at predi-
ka hertecknum endrlauſn / ꝛ ſyn blindum ꝛ kramda
at kuitta til lauſnar ꝛ at predika þackn̄ǫmiligt
ar drottins
Og þa liet hn̄ ſaman bokina ꝛ fieck hana þie-
narānū aptr ꝛ ſetti ſig / ꝛ aller þr ſem i ſamkundu
huſinu voru ſettu hm̄ augu / en̄ hn̄ hof at ſeigia
til þra / J dag er þſſi ritning vpp fylld i ydrū eyrū
ꝛ aller gafu vitneſburd af hm̄ / ꝛ vndrudust
þau nadar ſamlig ord ſem geingu fram̄ af hn̄s
mun̄e ꝛ ſogdu / er þſſi eigi ſonr Joſeps / hn̄ ſagdi til
þra / þier munut fullkomliga til min ſeigia / þn̄e-
an ordz kund / læknir biarga ſialfū þier ꝛ þui
hue mykit at vier hofū heyrt at giort var til Ca-
pharnaū gior þu ꝛ hier a þin̄e foſtr Jord / en̄ hn̄
ſagdi / San̄liga ſeige eg ydr / at eingen̄ ſpamadr
er þackn̄ǫmr a ſin̄e foſtr Jord.

J ſan̄leik

.Reg.xvij J sam̃lꝍk ſeige eg yðꝛ/margar ecſiur voru a do
gum Elye/ i Jſrael/ þa himinin̄ var luckt i þriu
aar ꝛ ſex manadi/þa giordizt ꝛ myckell ſulltꝛ vm
iiij. Reg. v alltlandit ꝛ til ongrar þrar var Elias ſendꝛ ne
ma i Sarepthа Sidonie til ein̄rar eckiu/ꝛ marger
likþraer men̄ voru i Jſrael a dogum Heliſei ſpa-
manz ꝛeingen̄ þra var hreinſadꝛ nema.Naaman
af Syria
Og aller fylldozt þꝛ vpp reidi ſem i ſamkun
dū huſinu voru er þꝛ heyrdu þ/ ſtodu vpp ꝛ hnep
tu hn̄ vt af borgin̄e/ꝛ leiddu hn̄ allt vpp a fialls
gnipuna / þa ed þra borg var yfuer bygd at þꝛ
Mat. viij hryndi hm̄ þ̃ af fram̄/en̄ hn̄ giecк mitt a millū
Marce i þra ꝛ for i burt * ꝛ hn̄ for ofan til Capharnaū
borgar i Galilea ꝛ kendi þm þar a þuott dogū ꝛ
aller vndrudozt hn̄s ken̄ing/þui hun var volldug
J ſamkundu huſino v̄ madꝛ ſa er hafdi o hrei
nan diofuls anda/ꝛ kalladi vpp harri rauddu
Mat. viij ꝛ ſagdi/ Hæittu huad hofu vær med þig Jeſus
Marci i. af Nadareth/ þu kōt at fyrefara oſſ/eg veit vel
at þu ert hin̄ heilagi gudz/ꝛ Jeſus ſtraffadi hn̄
ꝛ ſagdi/þeigi þu ꝛ far vt af hm̄/ꝛ diofullin̄ fle
ygdi hm̄ mitt fram̄ i milli þra ꝛ for vt af hm̄/ꝛ
grandadi hm̄ at ongu/ottaſlo ꝛ yfuer alla þa/ꝛ
toludozt vid ſin a mille ꝛ ſogdū/ Huada ordi er
✠ þtta/at hn̄ bydꝛ o hreinū ondū af valldi ꝛ krapti
er moder ꝛ þꝛ fara vt/ hn̄s ryckti barzt ꝛ allz ſtadar vt
moder ko vm oll nalæg hierud
manz En̄ er Jeſ9 ſtod vpp af ſamkundun̄e giecк hn̄ in̄
i huſ Symonar/en̄ ver moder Symon̄ var hall
din i myckelle koldu/ꝛ þꝛ badu hn̄ fyre hn̄e/ hn̄
Mat. viij giecк til hn̄ar/ꝛ fyrer band kauldun̄e ꝛ hun for
Mar. i ꝑ liet hana/ꝛ iafnſkiott reiſ hun vpp ꝛ þionadi þm

Gudzſpioll

Eñ þa Solin var vnder geingin/fluttu þr til hñs/alla þa ſiuka meñ ſem marg hattadar ſotter hofdu/eñ hñ lagdi hñdr yfuer ſier huern ⁊ lęknadi þa/dioflar foru ⁊ vt af morgum kallandi vpp ⁊ ſogdu þu ert kriſtr ſonr gudz. Hñ haſtadi a þa ⁊ leyfdi þm eigi at męla/ þuiat þr viſſu ꝥ hñ var kriſtr.

Eñ ed dagr var for hñ ⁊ gieck vt a eitt eydibol/ folkit leitadi at hm̃/ ⁊ kom til hñs/ ⁊ hofdu gat a hm̃/at hñ fęri eigi i fra þm/hueriũ hñ ſagdi/mier byriar ⁊ i odrũ borgum at boda gudz riki/þvi at til þſſ em eg ſendr/ ⁊ hñ predikadi i ſamkundu huſum til Galilea.

Fimti capitule

Eñ ✠ ꝥ ſkiede/þa er folkit flycktizt at hm̃ til at heyra gudz ord/ ⁊ hñ ſialfr ſtod vid/ sioiñ Geneſareth ⁊ leit two ſkip ſtanda vid ſioiñ/ eñ fiſki meñirner voru ſtigner af ſkipi ⁊ þwo net ſin/ þa ſtie hñ a eitt ſkipit/ ꝥ ſem Symonar var ⁊ bad at draga nockut fra landi/ hñ ſat ⁊ kendi folkino/af ſkipino ✠ Hiñ fimta ſuñu dag

Og ſem hñ gaf vpp at keña/ſagdi hñ til Symonar/drag vpp hęrra ⁊ leyſit net ydar til fiſki dręttar/ Symon ſuaradi ⁊ ſagdi til hñs/Meiſtare i alla nott hofu vęr erfidat ⁊ feingum eckert/ eñ i þinu ordi mun eg mitt net vppleyſa/ ⁊ þa er þr hofdu ꝥ giort lucktu þr iñe myckla mergd fiſka/ ⁊ þra net rifnadi/ þr bentu ⁊ ſinũ fielogũ ſem voru a audru ſkipinu/ ꝥ þr kęmi ⁊ hialpudu þm ⁊ þr komu ⁊ hlodu będi ſkipin full/ſo þau ſucku at meſtu

Þa Symon Petr sa ꝥ/fiell hñ til knianã Jeſu ⁊ ſagdi/gack fra mier lauardr/þui eg em madr ſyndu Mat iiij Marci i

syndugr/af þui at felmtr var yfuer hn̄ komiñ ⁊
Mat. iiii yfuer þa alla sē mz hm̄ voru at þm fiski drę
Mar. i ti er þr feingu saman/ Lika eirnē ⁊ Jacobo ⁊ Jo
hañi soñu Zebedei/lagsmōm Symon̄/ Jes᷒ sag
di til Symon̄/ Ottazt þu eigi/ þuiat hiedā i fra
skallt þu meñ veida/ ⁊ þr drogu sin skip at lan
di/⁊ yfuer gafu alla hluti ⁊ fylgdu hm̄ epter *
Ꝥ skiedi ⁊/ þa hn̄ vᵃ i eiñe borg/ ⁊ Siaꝛ at þᵃ
var madr fullr vanheilsu/ ⁊ þa hn̄ sa Jesū fiell
hn̄ fram̄ a sina asionu/ bad hn̄ ⁊ sagdi/ drottiñ/
ef þu villt þa kant þu at hreinsa mig/ ⁊ Jes᷒ rietti
Mat. viij vt sina hond ⁊ tok a hm̄ ⁊ sagdi/ eg vil/ vert hre-
iñ/ ⁊ iafnskiott huarf vanheilsan af hm̄/ ⁊ hn̄
baud hm̄ at seigia ꝥ ongū/ helldr gack ⁊ syn þig
keñi mañinum/ ⁊ forna fyre þiñe hreinsan sem
Leui xiiij Moyses baud/ þm til vitnisburdar.
Eñ er hn̄s ryckti barzt vidara vt kom margt
folk samā hm̄ at heyra ⁊ at lęknazt af sinū sottū/
eñ hn̄ veik sier af vega i eydimork ⁊ badz fyrer.
Og ꝥ bar til a einū deigi er hañ sat ⁊ kendi/ ⁊
þar satu pharisęi ⁊ laugspekingar sē kōner voru
Mat. ix. af ollū kauptunū vr Galilea ⁊ Judea/ ⁊ fra Hie-
Mar. ij. rusalē/ kraptr drottins var ⁊ medr hm̄ til at lęk
na þa/ ⁊ Siaꝛ at meñ baru þañ mañ a sęng
er siukur vari kueisa/ ⁊ socktu til at koma hm̄ iñ ⁊
leggia fyrer hn̄ fram̄/ ⁊ er þr gatu eigi haft hn̄
iñ fyrer folkino/ foru þr vpp a ręfrit/ ⁊ lietu hn̄
siga a sęngiñe nidr vm þekiuna mitt a mille þra
fram fyrer Jesum/ ⁊ er hn̄ leit þra tru/ sagdi hn̄/
madr fyrer gefizt þier synder þinar/ skriptlęr-
der ⁊ pharisęi toku at hugsa mz sier ⁊ sogdu/ huer
er ꝥssi/ sem męler guds lastan? Huer ma synder
fyrer/gefa nema gud eiñ

Eñ er

Eñ er Jesus fornam þra hugſan/ſuaradi hñ
⁊ ſagdi til þra/ Huat hugſe þier vont i ydꝛū hioꝛ
tum/huort er auduelldara at ſeigia/ þier eru þi-
nar ſynder fyregefnar/eda at ſeigia? ſtatt vpp ⁊
gack/ eñ ſo at þier vitid/ þ manzins ſonꝛ hefer
macht til a iordu/ at fyre gefa ſyndirnar/ſagdi
hñ til Jns kueiſu ſiuka/ þier ſeige eg ſtatt vpp ⁊
tak ſæng þina ⁊ gack i þitt huſ/⁊ iafnſkiott ſtod
hñ vpp þm a ſiaandū/⁊ tok ſængina vpp þa er
hñ hafdi a leigit/⁊ gieck i ſitt huſ lofandi gud/
þm oadi ollm̄ ⁊ lofudu gud/⁊ fylldu3t af otta
⁊ ſogdu/i dag hofu vær ſied vndarliga hluti Mat. ix
Epter þ gieck hñ vt/⁊ sa þañ tolheimtu mañ Marci ij
er Leuis var at nafni/ſitia i Tollbudiñe/⁊ ſagdi
til hñs/fylg þu mier epter/ ⁊ hñ forliet allt/ſtod
vpp ⁊ fylgdi hm̄ epter/ Leuis gioꝛdi hm̄ mikit
heimbod i ſinu huſi/þar var ⁊ myckell fioldi toll
heimtu mañа ⁊ añarra þra/er medꝛ þm satu til
bordzins/ Phariſei ⁊ ſkriptlærder mogludu vid
hñs læriſueina/⁊ ſogdu/þui eti þier ⁊ dreckit mz
tollteckta mōnn ⁊ ber ſyndugū/ Jeſus ſuaradi ⁊
ſagdi til þra/þꝛ þurfa eigi læknarans vid ſē heil
brigder eru/ helldꝛ þꝛ ſē ſiuker eru/ þuiat eigi kō
eg at kalla riettlata helldꝛ ſynduga til idranar
Eñ þꝛ ſogdu til hñs/þui faſtadu læriſueinar
Johñis ſo opt ⁊ badu3t fyrer ſo ⁊ lika phari-
ſeis læriſueinar/ eñ þiner eta ⁊ drecka/hñ ſagdi
þa til þra/ Meigi þier nockut lata brudgumans
ſyne faſta/a medan brudguminñ er hia þm/ þui-
at þꝛ timar munu koma at brudgumanū mū fra
þm kipt ⁊ þa munu þꝛ faſta a þm dogū
Og hñ ſagde i epterliking til þra/ þ at eingen ſet
ti bot af nyu klædi a gamallt fat/añars trefꝛ
hid nyia

hid nyia ꝥ vpp/ ⁊ botin af þui Jnu nyia fellꝛ eigi
vid hid gamla/ ⁊ eingen lætꝛ nytt vin i forna bel
ge añars ſpꝛeinger hid nyia vinit belgena/ ⁊ ꝥ ſpil
liꝫt/ eñ vinbelgerner tortynaꝫt/ helldꝛ ſkal nytt
vin lataꝫt i nya belge/ ⁊ mun þa huorutueggia
forwaraꝫt/ ſo er ⁊ eingen ſem dreckꝛ af hinu gam
la ⁊ vilie ſtrax ed nyia/ þuiat hn̄ ſeiger/ hid gam
la er betra

Siette capitule

✠ Lika ſē vær kolluꝺ añañ dag paſka/ ſo kolludu ⁊ gydingar añ añ hatidar dag þañ nær ſtr var epter hiñ fyrſta þuott dag ſē merckiaꝫt ma Matth. xxviii

Ñ ꝥ bar til a añañ hatid dag Jns fyr
ſta þuott dags/ at hn̄ gieck vm sadna
akꝛa ⁊ hn̄s læriſuein tindu axin of an
af korninu/ ⁊ atu/ nuandi þau med
hondū ſier/ eñ nockꝛer af phariſeis ſo
gdu til þꝛa/ fyrer þui giori þier ꝥ ſem eigi leyfiſt
a þuott dogū/ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi til þꝛa/ Ha
fit þier eigi leſit huat Dauid giordi/ nær hn̄ hun
gradi ſialfañ ⁊ þa ſem med hm̄ voru/ Huernen
at hn̄ gieck iñ i guds huſit ⁊ tok ſkodunar braudin
⁊ ath/ gaf ⁊ þm ſem med hm̄ voru/ þau er on
gum leyfduꝫt at eta nema kenimōnum einum/ ⁊ hn̄
ſagdi til þꝛa/ ꝥ manzins ſonꝛ er Herra ⁊ eirnen
þuottdagſins

Þat ſkiedi ⁊ eñ a audrū þuottdeigi at hn̄ gieck
iñ i ſamkundu huſit ⁊ kendi/ ⁊ þar var sa madꝛ
ſem hin hægra hond var a viſnud/ eñ ſkriptlær
der ⁊ phariſei hugdu at huort hn̄ læknadi a þuott
dogum/ ſo at þꝛ fyndi ꝥ huat af þꝛ mætti hn̄ a
kæra/ eñ hn̄ merckti vel þꝛa hugſan ⁊ ſagdi til mañz
ins þs ſem hondina hafdi viſnada/ riſ þu vpp
⁊ ſtatt hier mitt/ Hañ reis vpp ⁊ ſtod þar/ eñ Je
ſus ſagdi til þꝛa/ eg ſpyr ydꝛ at/ Huort hæfer a
þuott dogū vel at giora edꝛ illa/ lifinu at forda

edꝛ

[..]dr torryna/ ⁊ hñ leit til allra þra er i kring vm vo-
ru ⁊ sagdi til manzins riettu vt þina hond/ ⁊ hañ
rietti hana vt/ eñ su hñs hond vard s° heil sem
hin oñr/ eñ þr fylltuzt af heimsku ⁊ toludu til
huer vid añañ Huad þr villdu af Jesu giora
Eñ þ giordizt a þm dogū at hñ gieck i fial
lit at bidiazt fyrer/ ⁊ hñ var vm þa nott a bænū Mat. x
til gudz/ ⁊ þa ed dagr var/ kalladi hñ sina læri- Marci iij
sueina/ ⁊ kiori tolf af þm/ hueria at hñ nefndi A
postula/ Symon þañ hñ kalladi Petrū ⁊ Andreā
brodr hñs/ Jacob ⁊ Johañem/ Philippū ⁊ Bar-
tholomeū/ Mattheū ⁊ Thomam/ Jacobū son Al-
phei ⁊ Symon sem kalladizt Zelotes/ Judam Ja
cobs son ⁊ Judam scarioth huer ed var suikariñ.
Og hñ for ofan medr þm af fiallino/ ⁊ gieck
a eiñ sliettañ flaut i morkiñe/ ⁊ flockr hñs læri-
sueina/ ⁊ mickill fiolldi añars lyds af allri Ju-
dea ⁊ Hierusalem/ ⁊ vr sio stodunū Tyro ⁊ Sydo-
nis/ Huerier kõner voro hm̄ at heyra ⁊ þ þr læknu
duzt af sinū sottū/ ⁊ at þr sem kuolduzt af ohrei-
nū ondum yrdi heilbrigder/ ⁊ allr lydr sockti til
hm̄ at na/ þuiat kraptr gieck vt fra hm̄ ⁊ hñ læk
nadi þa alla
Og hñ hof sin augu vpp yfuer lærisueina sina
⁊ sagdi/ Sæler eru þier volader þui at ydart er
gudz riki/ Sælir eru þier sẽ hungrader er nu/ þui Mat. v
at þier skulut sadder verda/ Sæler eru þier sem
nu gratid/ þuiat þier munut hlæia/ Sæler eru
þier/ þo at meñ hati ydr ⁊ fra skilie ydr ⁊ hall-
mæli/ ⁊ forleggi ydart nafn s° sem añars illmerc-
kia vegna manzins sonar/ fagni þier ⁊ glediezt a
þm deigi/ Siaet þuiat ydart verd kaup er mikit
a himne/ þui þ añañ giordu ⁊ fra fedr vid spa-
mefina * L Eñ

Mat. v Eñ huat ꝼyrer we ydr audigũ/ ſem hier hafit
ydra huggan/we ydr ſem nu eru ſadder/þuiat ydr
mun hungra/ we ydr ſem hlęgit nu/ þuiat þier
munut ępa ⁊ yla/we ydr nęr ed huer mañ lofꝛ
ydr/þuiat s° giordu ⁊ þra ꝼedr vid hina ꝼolſku
ſpameñ

Eñ eg ſeigi ydr ſem a heyrit/elſki þier o vine yd
ra/ giorit þm vel til ſem ydr hata/ſignit þa er ydr
baulua/⁊ bidiet ꝼyrer þm ſem ydr miſþyrma/⁊
huer hñ slęr þig a eiñ kiñ vangañ/biod hm̃ ⁊ añ
añ ꝼram̃/⁊huer hñ tekr af þier þiñ mottul þa ver
hiñ eigi þiñ kyrtil/⁊ huer þig bidr/ þm gef/⁊ hu
er hñ tekr burt huat þitt er/ ꝧ heimt eigi aptr/⁊s°
ſem þier viliet at meñ giori vid ydur giori þier lika
s° vid þa

Og ef þier elſkit þa ſem ydr elſka/huer er þa
ydꝛ þock/þuiat ſynduger elſka ſina elſkendr/⁊ þo
þier giorit þm gott ſem ydr giora vel til. Huer
verdr ydꝛ þock/ þuiat þtta giora eirnen Iner ſyn
dugu/⁊ þo þier ſkiptit vid þa/af hueriũ þier vęn
tid launa/Huer verdr þa ydar þauck/þuiat ſyndu
ger byta vid ſyndũga/at þr taki likt vid liku/huat
ꝼyre þa elſki þier o vine ydra/giorit gott ⁊ bytid/
einſkis þar ꝼyrer vęntandi/ þa mun ydart verd
kaup mikit verda ⁊ þier munut verda ſyner Ins
Hęzta/ þuiat hañ er god ꝼuſ vidr o þacklata ⁊
vonda

R fiorda Fyrer þui R verit ⁊ miſkuñſamir/lika ſem ydar
juñu dag. ꝼader er miſkuñſamr/eigi ſkulu þier dęma/ at
Mat. vij þier dęmizt eigi/ꝼordęmit eigi/ s° at þier ꝼor
dęmizt eigi/ꝼyregefit/ þa mun ydr ⁊ ꝼyrer ge
ꝼazt/gefit ⁊ ydr ſkal geꝼazt/goda ⁊ ſaman þry
ckta /ſkekna ⁊ yꝼuer ꝼliotanliga męling mun ge

fin

ꝥm veta i ydvart ſkaut/ þuiat medr ꝥri ſomu mę
lingu hueꝛri þier męlit mun ydr aptr męlazt

Og hn̄ ſagdi þm eina epter liking/ hūr blindr no- Mat. xv
ckut leitt blindan̄/ falla þr eigi bader i grofina/ ei-
gi er lęriſueinīn yfuer ſinū Meiſtara/ þui nęr
ed huer er ſo ſem hn̄s Meiſtare/ þa er hn̄ algiordr Mat. vij
en̄ huat ſier þu augn i þins brodrs auga/ en̄ at
þm vagli ſem i þino auga er gair þu eigi/ eda
huernen mattu ſeigia brodr þinū/ broder leyf at
eg dragi burt augnina vr auga þinu/ er þu ſier
eigi ſialfr vaglin̄ i þinu auga/ þu hręſnare! drag
þu fyrſt vt vaglin̄ vr þinu auga/ ⁊ ſia þa til at
þu drager vt augnina vf þins brodr auga *

Þui eckert gott tre þa ber vondan̄ auoxt/ ⁊ ec-
kert vont tre ber godan auoxt/ huert tre man ⁊
ken̄azt af ſinū auexti/ þuiat eigi leſa men̄ ſaman
fikiur af klungre/ ⁊ eigi hirda men̄ vinber af ſko
gꝛ run̄e/ godr madr af godū ſiod ſins hierta fremr Mat. xij
gott/ ⁊ illr madr af vondū ſiod ſins hiarta fremr
illt/ þuiat af gnęgd hiartans męlir mun̄rin̄.

Til huerſ kalli þier mig. Herra Herra/ ⁊
giorit eigi ꝥ eg ſeige/ huer hn̄ kemr til min/ Heyrir
min ord ⁊ giorir þau/ þa man eg ſyna ydr at hue-
rium hn̄ er likr/ Hn̄ er likr þm man̄i er bygdi vpp Mat. xij
huſ ⁊ grof diupt/ ⁊ ſetti ſin̄ grundvoll a hellu ſtei
ne/ en̄ er vazt hridina giordi dundi vazt flodit
at huſino/ ⁊ matti þat eigi hręra. Þuiat þat
var grunduallat a hellu ſteine/ En̄ huer han̄
heyrer þau ⁊ giorir eigi / han̄ er likur þm̄ man̄i

er bygdi ſitt huſ a Jordu an grundvollz/at hue-
riu vazt flodit dundi ꝛ þ fiell iafn ſnart ꝛ hra-
pan þeſſa huſ vard mykell

Siounde capitule/

Mat. viij

n þa hn̄ hafdi lycktad ſina rædu fy-
re folkino/gieck hn̄ in̄ i Capernaū/en̄
þion eins hundradz hofdingia/La
daud vona/ huer ed hm̄ var gedfell-
dr/ ꝛ er hn̄ heyrdi af Jeſu/ ſendi han̄
men̄ af olldungū gydinga til hn̄ſ ꝛ bad hn̄ at kōa
ꝛ giora ſin̄ þion heilbrigdan̄/en̄ er þr komu til Je
ſu grat bædu þr hn̄ ꝛ ſogdu/verdr er hn̄ þſſ at þu
veiter hm̄ þ/ þuiat hn̄ elſkar vora þiod/ ꝛ hefer
vpp bygt fyrer oſſ vort ſamkundu huſ/en̄ Jeſus
gieck med þm þadan.

Og þa er þr voru eigi langt fra huſino/ſendi
hofdingin̄ vine til hn̄s ꝛ ſagdi Herra/þiaet ydr ei
gi þuiat eg em ei verdr at þu gāger in̄ vnder mitt
þak/ þat fyre hefi eg ꝛ eigi reiknat ſial fan̄ mig
verdugan̄ til þin at koma/ Helldr mǽl þu ord ꝛ
verdi min̄ ſuein̄ ſo heill/ þuiat eg em madr vall-
dino vnder gefin̄/ Hafandi vnder mier herna-
dar men̄/ ꝛ ef eg ſeige þſſm far/ þa fer hn̄/ ꝛ til
an̄arſ kom/ſo kemr hn̄ ꝛ þion minū gior þtta ꝛ þa
giorir hn̄ þ/ en̄ er Jeſus heyrdi þ vndradizt hn̄ ꝛ
sneri aptr ꝛ ſagdi til folkſins ſem hm̄ fylgdi epter
San̄liga ſeige eg ydr/at eg hefi eigi fundit þuili
ka tru i Jſrael/ ꝛ er þr ſem vt voru ſender komu ap
tr til huſſins fundu þr þan̄ þion er ſiukr hafdi
verit heilbrigdan̄.

✠ Sextan- Þat ✠ ſkiedi ꝛ epter þ/ at Jeſus gieck til þrar
da ſun̄u dag borgar ſem hiet Naim ꝛ marger hn̄s lǽriſueinar
fylgdu hm̄/ ꝛ fioldi an̄ars folkſ/ en̄ er hn̄ nalga-
dizt

vid borgar hlidit/ Sie þ var fram̄lidin̄ madr bo-
rin̄ vt/ einka sonr sin̄ar mǫdr/ ꝛ hun var eckia/ ꝛ
mickell borgar mugr gieck vt med hn̄e/ ꝛ er drottin̄
leit hana/ hrǫrdizt hn̄ miskun̄ar ꝛ sagdi til hn̄ar/
Grętu eigi/ ꝛ han̄ gieck þar at ꝛ a hrǫrdi borun̄ar/
en̄ þr ed baru stodu vid/ Hn̄ sagdi/ vngmen̄i eg seg-
ge þier ris vpp/ ꝛ sa reistizt vpp vid sem fram̄-
lidin̄ var ꝛ tok at męla/ ꝛ hn̄ fieck hn̄ aptr sin̄e/
modr/ en̄ yfer alla þa kom otti lofudu gud ꝛ sog-
du/ spamadr myckell er a medal vor vpprisin̄/ ꝛ
gud hefer vitiad sins lyds * ꝛ þessi saga barzt vt
af hm̄ vm allt Judeam ꝛ vm oll nalęg hierud.

Og allt þetta kungiordu Johan̄i hn̄s lærisuei-
nar/ ꝛ Johan̄is kalladi tuo af sinū lærisueinū til Mat. xi
sin ꝛ sendi þa til Jesu/ ꝛ liet seigia/ ert þu sa er ko-
ma mū/ eda eigu vęr an̄ars at bida/ en̄ er þr men̄
komu til hn̄s/ sogdu þr/ Jon baptista sendi ockr til
þin/ ꝛ liet seigia þier/ ert þu sa er koma/ mū eda ei
gu vęr an̄ars at bida/ en̄ a þre stūdu læknadi hn̄
marga af sottum sinū ꝛ meinū/ ꝛ af o hreinū on-
dum ꝛ morgū blindū gaf hn̄ syn/ Og Jesus sua-
radi ꝛ sagdi til þra/ gangit/ ꝛ kungiorit Johan̄i
huat þier hafit heyrt ꝛ siedt/ ꝥ blinder sia/ Halltер
ganga/ Likþraer hreinsazt/ dauffer fa heyrn/ dau
der risa vpp/ fatękum bodazt gudzspioll/ ꝛ sęll
er sa sem eigi skampyller sig a mier

En̄ er sendi bodar Johan̄is voru burt geing-
ner/ hof Jesus at seigia til folksins af Johan̄i/
Huat til foru þier vt i eydi mork eda foru þier at
sia reyr vond vindi skekin̄/ eda villdu þier helldr
vt fara at sia man̄ i miukū klędū pryddan̄/ Si-
aeit at þr sem dyrmęt klędi bera/ ꝛ at fysn lifa
eru i konūgs gordum/ eda huad foru þier at sia

 villdu

villdu þier sia spamañ/ eñ eg kañ ydr at seigia
fram̃ eñ spamañ/ þssi er sa af hueriũ at skrifat
Mal. iij er/at eg sendi miñ eingel fyrer þinu augliti/sa er
til reida skal þiñ veg fyrer þier/þuiat eg seigi ydr
at a medal þra sem af konu eru fæddei/er eingeñ
spamaña meire eñ Jon baptista/ eñ sa ed miñe
er i gudz riki er honum meire
Og allt þ folk er a heyrdi ꝛ lika tollheimtu meñ
riettlætu gud/ꝛ lietu sig skira medr skirn Joha-
ñis/eñ pharisæi ꝛ laugspekingar forsmadu gudz
rad i strid vid sialfua sig ꝛ lietu eigi skirast af hm̃
Mat. xi Eñ drottiñ sagdi/vid huat skal eg iafna mõm
þssarar kynslodar ꝛ hueriu þr eru liker/ bornũ þ m
eru þr liker sẽ sitia a torge ꝛ klat̃ huert til añars
ꝛ seigia/vær pipudũ fyre ydr ꝛ þier donzudut ei
gi/ vær sungũ fyrer ydr vor harma kuædi/ꝛ þier
æptud eigi/þuiat Jon baptista er komiñ/ath eigi
braud nie drack vin/ þo seigi þier hñ hafi dio-
full/Manzinsson er ꝛ komiñ ath ꝛ drack/ꝛ þier
seigit/Siaet ? etarañ ꝛ vin dryckiu maññ/astum
tollheimtu maña ꝛ ber syndugra/ ꝛ speken hlytr
s⁹ at riettlætaztaf sinũ sonum ollm̃
Eñ nockr af pharisæis bad hñ at hñ æti med
hm̃/ꝛ hñ gieck iñ i pharisearans hus/ꝛ settizt til
bordz/ꝛ Sia? at kona var su i borgiñe er bersyn
dug var/ ꝛ er hun visse at Jes⁹ sat til bordz i pha
risearans huse/hafdi hun þangat smyrsla budk/
ꝛ fot ꝛ baki hm̃ til fota hñs/ꝛ tok at væta hans
fætr med tarum ꝛ at þurka medr lockũ sins ho-
fudz/kyssti ꝛ a hñs fætr ꝛ reid a smyrslũ.
Eñ er hiñ pharise⁹ sa þ sem hñ baud iñ/mælt
i hñ med sier/ ef at þsse væri spamadr/þa vissi
hñ huer ꝛ huilik væri su kona er a hm̃ tekr. þuiat
hun

huẻ er ein bersyndug kuiña Jesus suarade ⁊ sag
di til hn̄s. Symeon eg hefi nockut þier at seigia.
eñ hm̄ sagdi/ seig þu Meistare. tueir skullda men̄
voru nockrs okrkallz/ eiñ var hm̄ skulldugr fim
hundrut peninga/eñ añar fimtigi Og er þr hof
du eigi at giallda/ gaf hn̄ þm badū til/ þui seig
nu huor þra er hn̄ elskᵘʳ meir Symō suaradi ⁊ sa
gdi eg meina at sa sem hn̄ gaf meira til/ eñ hn̄
sagdi til hn̄s/ þ orskurdader þu rett.

Og hn̄ vendi sier til konuñar ⁊ sagdi til Syme
nar/sier þu þssa konu/eg gieck iñ i þitt hus/ ⁊ þu
gafst eigi vatn minū fotū/eñ þssi vætti mina fæ
tr med tarū ⁊ þurkadi med sinū hofut lockū/
koss gafst þu mier onguan/eñ þsse sidan hun gieck
hier iñ hef er hun eigi lint at kyssa mina fætr/ mitt
hofut smurdir þu eigi vid smiori/ eñ þsse reid ar
mina fætr smyrslum/ fyrer þ seigi eg þier at hn̄e
fyrer gefazt margar synder/ þuiat hun elskadi
mikit/eñ þm sem miña fyrergefzt/hn̄ elskar mi
dr.

Og hn̄ sagdi til hn̄ar/ þier eru þinar synder
fyrer gefnar ⁊ þr toku at seigia/ sem vid bordit
satu/ med sialfum sier. Huer er þssi sa er eirnen
fyrer gefr synder/ eñ hañ sagdi til konuñar/ þin
trua giordi þig holpna/ far i fridi.

Attandi capitule

At skiedi ⁊ epter þ/at hn̄ ferdadzit i gie
gnū borger ⁊ kauptun predikadi ⁊ bod
adi gudz riki/ ⁊ þr tolf medr hm̄/ ⁊ noc
krar þær konr sem hn̄ hafdi grætt af
o hreinum ondum/ ⁊ odrū sottar ferlū

einkum Maria su er hiet Magdalena/fra hverrre er (vij) dioflar hofdu vt farit/ ⁊ Johanna husfru Chusa/forsionar manz Herodis ⁊ Susanna/ ⁊ margar adrar þær hm̃ veittu/af sinu eignum.

Enn þa er margt folk var saman komit/ ⁊ er þr
Annan sunnu dag i niu vikna fostu drifu at hm̃ vr stodunu/ sagdi hñ i epter likingu/ Sa gieck vt er sadi/at sæ sinu sædi/ ⁊ þa
hñ sadi fiell sumt hia veginu/ ⁊ var fot trodit/ ⁊ fuglar himins atu ꝥ/ ⁊ sumt fiell a hellu/ ⁊ þa er ꝥ spratt vpp visnadi ꝥ/ af þui ꝥ hafdi eigi voku/Og sumt fiell a medal þyrna/ ⁊ þyrnen sprutu vpp med ⁊ kefdu þui nidr/ sumt fiell i goda Jord/ ⁊ ꝥ vogr vpp ⁊ bar hundrad falldan auogxt/þa er hñ sagdi ꝥtta/kalladi hñ. Huer eyru hefer at heyra hñ heyre.

Enn hñs lærisueinar spurdu hñ at/huer ed være ꝥssi epter liking/huerium hñ sagdi/ydr er vnt at vita leynda doma gudz rikis/enn þm odru i epter liking/at siaandi/ þa siae þr ꝥ eigi/ ⁊ a heyrandi skilie þr ꝥ eigi

Enn ꝥssi er epter likingin/sædit er gudz ord/enn hiner vid veginn/eru þr sem heyra/enn epter a þa kemr diofullinn ⁊ tekr ordit vr hiortu þra/ so at þr truie eigi ⁊ verdi holpner/ Enn hiner er a helluna/eru ꝥ/nær þr heyra ꝥ/ þa medtaka þr ꝥ mz fagnadi/ ⁊ hafa þo eigi rot neina/vm stundar saker trua þr/ ⁊ a freistunar tima fa falla þr fra/Enn þat sem fiell a millu þyrnanna/eru þr sem ꝥ heyra/ ⁊ velkiazt i sorgu/audæfu/ ⁊ girndum ꝥssarra lifdaga/ kefiazt so / ⁊ færa onguann auogxt. Enn ꝥ sem i goda Jord fiell/eru þr sem heyra ordit ⁊ hallda ꝥ i godu ⁊ sido somu hiarta/ ⁊ færa auogxt i þolinmædi. *

Enn

En eingen̄ kueiker a lioſino/ ⁊ byrgiþ i keri/eda
ſetie þ vnder ſængar ſtad/helldr ſetr hn̄ þ a ker- Mat. v
ta halldin̄/s° at þr ſem þar in̄ ganga ſiae lioſit/ Mar. iiii
þuiat ecki er s° dulit/at eigi verdi opin bert/ ⁊ ec- Mat x
kert s° leynt at eigi kun̄giotizt ⁊ i auglioſ kome/
fyre þui gætid at/huernen þier heyrit til/þuiat
þm ed hefr hm̄ mun gefazt/⁊ huer hellzt eigi
hefer/fra hm̄ mun buet takazt/eirnen þ hn̄ mei-
nar ſig hafa

En moder hn̄s ⁊ brædr komu til hn̄s/⁊ gatu
eigi fundit hn̄ fyre follkino/⁊ hm̄ var þ vnderui-
ſat Moder þin ⁊ brædur eru hier vti/⁊ vilia ſia Mat. xij
þig/en̄ hn̄ ſuaradi ⁊ ſagdi til þra/min moder ⁊ mi Mar. iiij
ner brædr eru þr ſem heyra gudz ord ⁊ giora

Og þ bar til a einu̅ deigi/ at hn̄ ſtie ſialfr a
ſkip litid ⁊ hn̄s lærisueinar/Han̄ ſagdi þa til þra/ Mat. viij
foru̅ vær yfuer vm þn̄a ſio/⁊ þr leyſtu fra lan- Mar. v
di/en̄ er þr ſigldu/ſofnadi hn̄/⁊ þar kom huerfil
uindr a ſioin̄/s° at fyllti vnder þm ⁊ þm la vid
topu̅/þa geingu þr at hm̄ vocktu hn̄ ⁊ ſogdu Mei
ſtare vær forgongu̅/en̄ hn̄ ſtod vpp ⁊ haſtadi a
vindin̄ ⁊ a ſiafar olldun̄ar ⁊ þær ſefuduzt ⁊ gior
di logn/hn̄ ſagdi til þra/huar er ydr tru/en̄ þr ot
tuduzt þ ⁊ vndrudu/ ſeigiandi ſin a mille. Huer
ætle þier at þſſi sie/þuiat hn̄ bydr vinde ⁊ vatne/
⁊ þau hlyda hm̄/ þr ſigldu þa til þrar bygdr hu̅
gadarem biuggu/huer ed liggr iafn gegnt galilea

Og þa hn̄ ſtie af ſkipi a land/ran̄ i moti hm̄
madr nockr vr borgin̄e ſem haft hafdi diofuł
vm langa tima ⁊ klæddizt eigi fautu̅/ var ⁊ eigi i
huſum/helldr i daudra man̄a leidu̅/ en̄ er hn̄ ſeit
Jeſum fiell hn̄ fram̄ fyre hm̄/ kalladi vpp har
ri roddu ⁊ ſagdi/ Huat a eg med þig Jeſu ſonr

gudz Jnſ hæzta/eg beidi þig at eigi kuelier þu
mig/eñ hñ baud o hreinũ anda at hñ færi vt af
mañinũ þat hñ hafdi vm langa æfi hñ kualit hñ
v̈ ꝛ bũdiñ Jarnuidiũ ꝛ i fiotrũ varduneittꝛ/eñ at
ſlitnũ bõdunũ v̈ hñ rekiñ af dioflinũ i eydimork
Jeſus ſpurdi hñ atꝛ ſagdi. Huert er nafn þitt
hñ ſagdi/Legion/þuiat marger diofl̈ voru i hñ
farner/ꝛ þꝛ badu hñ at ei ſkipadi hñ þm at fara
i vnderdiupit/eñ þar var mikel suina Hiord a bi
te vm fiallit/ꝛ þꝛ badu hñ at leyfa ſier at fara
i þau/ꝛ hñ lofadi þm ꝥ/ þa foru dioflarner vt
af mañinũ/ꝛ hlupu i suinen/ ꝛ hiordiñ fleygdi
ſier med einu a hlaupi J ſiaiñ ꝛ dꝛecktizt þar/eñ er
þꝛ sau ꝥ ſem hiordina geymdu/ flydu þꝛ/ꝛ kuñ-
giordu ꝥ i boꝛgina ꝛ vm þoꝛpin
Þa geingu þꝛ vt at ſia/huat ſkied var/ꝛ komu
til Jeſu/fundu mañiñ/af hueriũ dioflarner hof
du vt farit/ ſitianda klæddañ ꝛ heiluita til fota
Jeſu/ꝛ þm oadi ꝥ/eñ þꝛ ſem hofdu ſied kyntu þm
huernen sa hiñ dioful odi var heilbꝛigdꝛ voꝛdiñ
ꝛ allꝛ mugꝛ Gadareni bygdar badu hñ/at hñ vi-
ke burt fra þm/ þuiat þꝛ voru af myklum otta
halldner. Hñ ſtie þa a ſkip ꝛsneri aptꝛ/eñ sa ma
dꝛ ſem diofularner voru vt af farner bad hñ at
hñ mætti vera hia hm̃/eñ Jeſus liet hñ fra ſier/ꝛ
ſagdi/ far aptꝛ i þitt huſ/ ꝛ ſeig hue mikit gud
veitti þier/ꝛ hñ for ꝛ pꝛedikadi vm alla borgina
hue mikit Jeſus hafdi hm̃ giort
Þat ſkiedi ꝛ er Jeſus kom aptꝛ/at lydꝛiñ med-
Mat. ix tok hñ/þuiat aller bidu hñs/ꝛ Sia? at madꝛ kom
Marci v þar er Jairus var at nafni/ꝛ sa var ſamkundu
huſins hofdingie/hñ fiell til fota Jeſu ꝛ bad hñ/
at hñ geingi i hñſ huſ/þuiat hñ atti ſier einka dot
tr nær

ri nær tolf ára gamla/ ⁊ hun var at dauda ko-
men/ ⁊ er hn̄ gieck þangat þreyngdi folkit at hm̄

Kona var þar ⁊ nockr sem haft hafdi blod Math. ix
fall i tolf ár/ huer ed vt hafdi ⁊ gefit læknorū Marci
sina alla aleigu/ ⁊ vard þo af ongum grædd/ hun
gieck a bak til/ ⁊ snart falld hn̄s klæda/ ⁊ iafn
snart stemdizt hn̄ar blod lat. Jesus sagdi/ Huer
er sa er mig snerti/ en̄ er aller neitudu sagdi Petr
⁊ þr er med hm̄ voru/ Meistare/ folkit þreynger
⁊ þiakar at þier/ ⁊ þu seiger huer snart mig/ Je-
us sagdi/ einhuer hefuer snortid mig/ þuiat eg
ken̄e krapt vt af mier geingin̄/ en̄ er konan sa/ at
þ var eigi hulit/ kom hun skialfandi ⁊ fiell fram̄
fyrer fætr hans/ ⁊ kun̄giordi fyrer ollu folki/ fy-
rer hueria sauk ed hun hafdi hn̄ snortid/ ⁊ huersu
hun hafdi iafn snart heil ordit/ en̄ hn̄ sagdi til
hn̄ar vert glaud min dotter þin trua giordi þig
holpna/ far i fridi.

Og er hn̄ taladi vm þetta/ kom nockr til sam-
kundu husins hofdingia seigiandi hm̄/ þin dotter
er latin/ o maka hn̄ eigi/ en̄ er Jesus heyrdi þ/ sua
radi hn̄ ⁊ sagdi vid fadr stulkun̄ar/ hrædzt eigi
þu trudu helldr/ þa verdr hun heilbrigd/ ⁊ er hn̄
kom at husino lofadi hn̄ ei neinū in̄ at ganga mz
sier/ nema Petre Jacobo ⁊ Johan̄i/ ⁊ fodr ⁊ modr
stulkun̄ar/ en̄ þr grietu aller/ ⁊ syrgdu hana/ hn̄ sag-
di þa grated eigi/ þuiat hun er ei daud/ helldr se-
fr hun þa daarudu þr hn̄/ þuiat þr vissu at hun v-
latin en̄ hn̄ rak þa alla vt/ ⁊ tok i hōd hn̄ar kalla-
di ⁊ sagdi/ stulka statt vpp/ ⁊ hn̄ar andi kō aptr
⁊ hun stod iafn snart vpp/ hn̄ skipadi ⁊ at gefa
hn̄e at eta/ hn̄ar forelldrū felmtradi vid/ en̄ hn̄
baud þm at seigia ongū fra huat giorzt hafdi.

Niunda

Niunde capitule

Mat. x
Mat. vi

EN Jes⁹ kalladi saman þa tolf er Postu
lar nefnduzt/ ⁊ gaf þeim krapt ⁊ matt
yfuer alla diofla ⁊ ꝥ þr læknudu sotter
/sendi þa ⁊ vt at predika gudz riki/ ⁊ at
græda siuka/sagdi til þra/ Þier skulut eckert bera
m3 ydr a veg/huorki staf/ nie tosku/ eigi braud
nie peninga/ ⁊ þier skulut ei hafa two kyrtla/ ⁊ i
huert ꝥ hus sem þier iñ gangit/ þa blifit þar þan-
gat til þier farit i burt þadan/ ⁊ sa huer er med
tekr ydr eigi/ þa gangit vt vr borg þre/ ⁊ hristid
dupt af fotũ ydar til vitnis burdar yfuer þa/ Þr
geingu vt ⁊ ferduduzt i giegnũ kauptũ/bodaudi
Mat. xiiii gudz riki/ ⁊ læknañdi allz stadar.
Mar. vi Eñ er Herodis tetrarcha heyrdi ꝥ allt/huat er
hñ giordi/vard hñ efa blandiñ/af þui/at af su-
mũ sagdizt ꝥ Johañis væri af dauda risiñ/eñ af
sumũ ꝥ Elyas væri auglyst/eñ af odrũ ꝥ eiñ af
gomlu spamõm væri vpp aptr risiñ/Herodis sag
di/Johañẽ liet eg af hofda/eda huer er þssi/af
Mat. xiiii þm ed eg heyri þuilickt ⁊ hñ fystizt at sia hñ.
Mar. vi Postularner komu aptr ⁊ skyrdu hm̃ fra huat
Joha. vi ed þr hofdu giort/ ⁊ hñ medtok þa/ ⁊ veik af ve-
ga i eydimork þrar borgar sem hiet Betsaida/ ⁊
er folkit vard þss vart/dro ꝥ epter ⁊ hñ medtok ꝥ
⁊ taladi fyrer þm af gudz riki/læknadi ⁊ þa sem
þss þurftu/ eñ er lida tok a dagiñ geingu þr tolf
til hñs ⁊ sogdu hm̃/ Lat folkit i fra þier at ꝥ
gange i þau þorp ⁊ kauptun er hier eru i kring/
at herbergia sig ⁊ leita sier at fædu/ þuiat vær erũ
hier a eydimork/eñ hñ sagdi gefi þier þm at eta/
Þr sogdu/vær hofum eigi meir eñ fim̃ braud/ ⁊
two fiska/nema vera meigi/at vær forum ⁊ kau

pum

fim fædu ꝥſu ollu folki/eñ þat var fiM þu
ſund manz/Hañ ſagdi þa til ſiña lærisueina/ La
tid þa ſetia ſig i lag fimtigũ ſaman/þr giordu ⁊
ſo ſettu ſig nidr aller ſamt. Hañ tok þa þau fim
braud ⁊ two fiſka/leit til himins/blezadi þau/
⁊ braut ſundr/fieck ſinũ læriſueinũ at þr legdi fy
re folkit/ þr neyttu/ ⁊ vrdu aller ſadder ꝥ var ⁊
vpptekit er þm hafdi af geingit af leifunũ/tolf
karfuer fullar

Þat giordizt ⁊ þa hñ var eiñ ⁊ badz fyrer/⁊ Mat. xvi
hãs læriſueinar hia hm̃/at hñ ſpurdi þa at ⁊ ſag Mar. viii.
di/huern ſeiger folkit mig vera/ þr ſuorudu ⁊ ſog
du/ þr ſeigia þu ſiert Johañis baptiſta/ eñ adrer
Elyas/eñ ſumer ſeigia/ ꝥ eirn af Inũ fyrrũ ſpa
mõm ſie vppriſiñ/Hñ ſagdi til þra/huern ſeigi þi
er mig vera. Symon Petr᷒ ſuaradi ⁊ ſagdi/Kri
ſtz Gudz/eñ hñ haſtade a þa ⁊ baud þm at þr ſeg
di ꝥ ei neinũ/⁊ ſagdi/ ꝥ manzins ſyne bæri margt
at lida/⁊ forſmadr at vera af olldungum/keñi
mañã hofdingiũ ⁊ ſkriptlærdũ/⁊ liflatiñ verda
⁊ a þridia deigi vpp at riſa

Hañ ſagdi þa til allra/ef nockr vill epter mier
fara/hñ af neite ſialfũ ſier/⁊ taki a ſig ſiñ kroſſ Mat. xvi
huerſdagliga/⁊ fylgi mier epter/þuiat huer er ſi Mar. viii
nu lifi vill biarga/hñ tyner þui/eñ huer ſinu lifi
tyner miña vegna ⁊ hñ giorir ꝥ holpit/ þui huat
gagnar ꝥ mañinũ/ þo hñ hreppi allañ heim/ eñ
glate ſialfũ ſier/⁊ giori ſo ſitt eigit tion/ þui huer
hñ feil ſier min ⁊ miña orda/ ꝥſſ mun manzins
ſonr feila ſier þa hñ kemr i dyrd ſiñe/⁊ fodr ſins
⁊ heilagra Eingla/eñ eg ſeigi ydr ſañliga at noc
krer af þm hier ſtanda/ſmackа eigi daudañ/þan
gat til þr ſia gudz riki

Þat

Þ ſkiedi ꝛ epter þſſa rædu/ nær atta dogũ/ at
Mat. xvij hñ tok med sier Petrũ Jacobũ ꝛ Johañem/ ꝛ gieck
Marci viij vpp a fiallit at bidiazt fyrer/ ꝛ þa er hñ badz
fyre/ vard hñs andlizt mynd oñr/ ꝛ hñſ klædi huit
ꝛ ſkinandi/ Og Sia! at tueir meñ toludu vid hñ
✠ Huerier ed voru Moyſes ꝛ Elyas ſem sauzt i bir
Vt for þer tuñe/ ꝛ toludu vm hñs vt for/ hueria hñ mundi
vm huer ǫ full kõna til Hieruſalem/ eñ Petr ꝛ þr er voru med
þi lok hñ ǫt hm̃/ voru miog ſuefn þunga/ ꝛ er þr voknudu/
ti at fa. sau þr hñs dyrd/ ꝛ þa two meñ er hia hm̃ ſtodu/
Þat vard ꝛ þa er hiner voru fra hm̃ vikner/ at
Petr ſagdi til Jeſu Meiſtare/ fint er oſſ hier at ve
ra ꝛ giorũ hier vpp þriar tialldbuder/ þier eina/
Moyſi eina/ Elye eina/ ꝛ hñ viſſi eigi huat hñ ſag
di/ eñ þa hñ taladi þtta/ kom ſky/ ꝛ ſkygdi yfuer
þa/ ꝛ þr ottuduzt er ſkyit leid yfuer þm/ ꝛ rodd
kom vr ſkyinu er ſagdi/ Þeſſi er ſonr miñ elſkulige
heyrit hm̃/ ꝛ i þui er roddiñ vard/ fundu þr Je-
ſum einañ ſaman. þr þogdu ꝛ ſogdu eigi neinum
fra þui/ huat þr hofdu ſied a þm dogum
Þ ſkiedi ꝛ añars dags er þr foru ofã af fiallino
at margt folk rañ i moti þm/ ꝛ Sia! at madr i bl-
and folk it/ kalladi vpp ꝛ ſagdi Meiſtare eg beidi
Mat. xvij þig/ sia til ſonar mins/ þuiat hñ er miñ einka ſon/
Marci ix ꝛ Sia! ed andiñ gripr hñ/ þa emiar hñ vpp iafn
ſnart/ hrifr hñ ꝛ ſlitr mz frodu falle ꝛ varla ſkilzt
hñ vid hñ/ þa hñ hefer ſlitid hñ/ ꝛ eg bad þina læ
riſueina at þr ræki hñ vt/ ꝛ þr gatu eigi/ þa ſuaradi
Jeſus ꝛ ſagdi/ O þu hin fra huerfa ꝛ vantruada
kynſlod / huerſu leinge þa ſkal eg hia ydr vera/
ꝛ lida ydr/ leid þu hingat ſon þiñ/ ꝛ þa hñ gieck
til hñs/ hreif diofulliñ hñ ꝛ ſleit/ eñ Jeſ9 ſtraffa
di hiñ o hreina anda ꝛ læknadi piltiñ/ ꝛ fieck hñ fo
dr ſinũ/ eñ þm ognadi ollũ vid gudz mikelikke

eñ er aller þr vndruduzt þat allt huat hñ giordi
ſagdi hñ til ſiña lærisueina/ ſetiet þſſa rædu i hioꝛ Mat. xvij
tu ydar / þuiat þar mũ koma at manzins ſon mũ Marci ix.
ſeliazt i maña hendꝛ/eñ þ ord vnder ſtodu þr eigi
⁊ þ var hulit fyrer þm/ſo at þr ſkildu þ eigi / ⁊
þr ottuduzt at ſpyria hñ at þui ſama ordi.

Eñ ſa þancki hofzt þra a mille/ed huer þra
mundi meſtr vera/⁊ þa er Jeſus ſa þra hiartans Mat. xviij
þancka þreif hñ barn ⁊ ſetti þ hia ſier/⁊ ſagdi til Marci ix
þra/ huer hellzt er medtekr þuilickt barn i minu
nafni/ſa medtekr mig/ ⁊ huer hñ medtekr mig ſa
medtekr þañ er mig ſendi/þui ſa ydar ſem minztr
er allra hñ mun myckell verda.

Johañis ſuaradi ⁊ ſagdi Meiſtare vær ſaum
þañ er rak diofla vt i þinu nafni/ ⁊ vær fyrer Marci ix
budũ hm̃ þ/ þuiat hñ fylgdi þier eigi epter medr
oſſ/ Jeſus ſagdi til hñs/ fyre biodit hm̃ þ eigi/
þuiat huer hñ er eigi i moti oſſ/ſa er fyre oſſ.

Eñ þ ſkiedi þa þr dagar voru fullkõnader er
hñ ſkylldi vpp nemazt fra oſſ/hreſti hñ ſina a ſi
an at ganga til Hieruſalem/ ⁊ hñ liet ſendi boda
fara fyrer ſiñe augſyn/ þr foru ⁊ geingu iñ i ſam
uerſkan kaupſtad/at þr reiddu þar til fyrer hm̃/
eñ þr þar voru toku eigi vid hm̃/ af þui at hñ
hafdi ſnuit ſiñe aſian/at reiſa vpp til Hieruſalẽ/
eñ er hñſ lærisueinar Jacobus ⁊ Johañis ſau þ/ſog
du þr/ Willtu/ Lauardr/ þa viliu vid ſeigia/at ell
dr komi af himne/ ⁊ fortæri þm/lika ſem at E-
lyas giordi/eñ Jeſus ſneri ſier vid. Haſtadi a þa
⁊ ſagdi/viti þier eigi at huerſ anda þier erut / þui
manzins ſonr er eigi komiñ til þſſ at fyrer fara
ſalum maña/ helldr þær at frelſa/ ⁊ þr geingu
burt i añat kauptun

Þ ſkiedi ⁊ er þr voru a veginum/at nockr ſagd-

til hans/eg vil fylgia þier epter huert hellzt þu
fer/Jeſus ſagdi til hans/refar at hafa holr/⁊ fugl[ar]
himins hreidr/eñ manzins ſon hefer eigi huar hann
Mat. viii meigi ſinu hofdi at halla.
Hann ſagdi ⁊ til eins añars fylg þu mier epter/
eñ ſa ſagdi? Herra/ lofa mier fyrſt at ganga ⁊
grefta fodr minn. Jeſus ſagdi þa til hans. Lat þa
daudu grafa ſina hinu daudu/eñ þu gack ⁊ boda
gudz riki.
Og añar ſagdi. Herra/eg vil þier epter fylgia
eñ lofa mier þo fyrſt at ſeigia þeim mina burt for
ſem eru i minu huſi Jeſus ſagdi til hans/eingen ſa
er þrifr ſiñe hendi at ardinū ⁊ litr a bak ſier aptr er
hæfiligr gudz rikis

Tiundi Capitule

Mat. ix. EN epter þat vtualdi drottinn adra (lxxij) ⁊ ſen
di þa vt pauru ſaman fyrer ſier i allar
þær borger ⁊ alfr er hann villdi koma ⁊ ſag
di til þeirra/ at ſonnu er korn ſkeran mykel eñ verck/
meñirner faer/þui bidiet Herrañ kornſkerunnar at
Mat. x hann ſendi verckmeñ i ſina kornſkeru/fari þier Si
aet? eg ſendi ydr ſo ſem lomb a medal varga/be/
rit eigi pung/nie tauſku/⁊ eigi ſko. Heilſit ⁊ ongu
a ſtrætti/⁊ i huert þat huſ þier iñ gangit/ þa ſeigit
fyrſt/fridr ſie i þiſſu huſi/⁊ ef þar er ſonr fridar
ins/ þa huilizt ydar fridr yfuer hm/eñ ef eigi
Mat. x er/ þa ſnuizt hann til ydar aptr/blifit i þui ſama
huſe etid ⁊ drecket huat þar veitizt/ þuiat verdr
er verckmadrinn ſiña launa.
Eigi ſkulu þier rafa huſ af huſi/⁊ i hueria
þa borg ſem þier gangit iñ/⁊ þar þeir medtaka y/
dr eigi/gangit vt a hennar ſtrætti ⁊ ſeigit eirnen/þat
dupt ſem a loddi a oſſ vr ydvare borg/ hriſtu
vær

vær af a ydr/ þa skulu þier vita at gudz riki na- | Mat. x
lægiezt ydr/eg seigi ydr/ ꝥ Sodoma mun bæri li- | Marci vi
gra vera a þeim deigi en þre borg.

Wei þier Corazin/wei þier Bethsaida/þuiat
ef skied hefdi i Tyro ⁊ Sidon þau krapta verck
sem hia ydr hafa giord verit / hefdi þr fordum
setid i seck ⁊ ausku ⁊ giort s° idran/þo mun Tyro
⁊ Sidone bæri ligar vera a efsta dome/eñ ydr/
⁊ þu Capharnaū sem vpp hafen ert allt til hi-
minis munt nidr sockua allt til heluitis/Huer y-
dr heyrer/hñ heyrer mier/ ⁊ huer ydr forsm̃ /hñ
forsmar mig/ eñ huer mig forsmar/hñ forsmar
þañ er mig sendi

Eñ þr tueir ⁊ siotigi komu aptr mz fagnadi ⁊ sog-
du/Lauardr /eirnē hafa diofl̃ oss vnder gefner
verit i þinu nafni/hñ sagdi til þra/eg sa and-
skotan s° sem ellding hrapa af himne/Siaet eg
gef ydr valld til at stiga yfuer hoggorma ⁊ flu-
gorma/ ⁊ yfuer allañ krapt o vinarins / ⁊ ydr
man eckert granda mega/ eñ þo skulu þier eigi
glediazt af þssu ꝥ andarner eru ydr vnder gef-
ner / Helldr fagnit þui ꝥ ydar nofn eru skrifut
a himnum

Og sam stundis gladdizt Jesus i anda/ ⁊ sagdi
eg prisa þig fader / drottiñ himins ⁊ Jardar/at
þu hulder þetta/ fyrer spekingū ⁊ for vitringum
⁊ opinber ader ꝥ smælingiū/Ja at soñu fader/ þui
at s° þocknadizt ꝥ fyrer þier aller hluter eru mi-
er i hñdr feingner af minū fodr/eingeñ veit huer
ed soñriñ er nema faderiñ/eda huer ed faderiñ er
nema soñriñ/ ⁊ hueriū ed soñriñ vill ꝥ opinbera.

Og hñ X snerizt til siña lærisueina/ ⁊ sagdi þm | X rikt su
sier deilis/Sæl eru þau auga sem sia huat þier si | ñu dag.

Mat. xiij aet/ þuiat eg ſeigi ydꝛ/ þ marger ſpam:ñ ⁊ kõun
gar villdu ſied hafa huat þier ſiaet ⁊ ſau þ eigi/
⁊ heyre huat þier heyrit ⁊ heyrdu þ eigi

Og Siaꝛ at nockꝛ loguitringꝛ ſtod vpp freiſta
di hñs ⁊ ſagdi/Meiſtare huat ſkal eg giora ſo at
Deut. vi eg eignizt eilift lif. Eñ hñ ſagdi til hñs/Huat er
ſkrifat i logmalino/huernen leſ þu/hñ ſuaradi ⁊
ſagdi/elſka ſkalt þu Drottiñ gud þiñ af ollu hi-
arta þinu/ ⁊ af allri ond þiñe/ ⁊ af ollũ mætti þi
nũ/ ⁊ af ollu hugſkoti þinu/ ⁊ naunga þiñ ſem ſi
alfuañ þig. Hñ ſagdi þa til hñs/riett ſuaradet þu
gior þ ⁊ muntu lifa. Eñ hñ villdi riettlæta ſialf-
uañ ſig ⁊ ſagdi til Jeſu/huer er þa miñ naunge.

Eñ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi/madꝛ nockꝛ for fra
Hieruſalem ofan til Hiericho/ ⁊ hraſadi i bland
ræningia/huerier ed ræntu hñ klædũ ⁊ lemſtrudu
ſarum/geingu burt ⁊ lietu hñ þar epter halfdau-
dañ liggia/eñ ſo bar til at keñi madꝛ nockꝛ/for o-
fan ſama veg/ ⁊ er hñ leit hñ gieck hñ fram hi-
hm̃. Lika ⁊ Leuitiñ þa hñ kom nær þm̃ ſtad/ ⁊ er
hñ ſa hñ gieck hñ ⁊ fram hia/ eñ Skuerſkꝛ ma-
dꝛ nockꝛ ferdadizt ⁊ kom i nand hm̃/ ⁊ er hñ leit
hñ/ſa hñ aumꝛ a hm̃/gieck at ⁊ batt vm ſar hñs
hellandi i þau vid ſmiori ⁊ vine/ ⁊ lagdi hñ a ſiñ
eyk/ ⁊ flutti til herbergis/gaf ⁊ gætꝛ at hm̃/eñ añ
ars dags ferdadizt hñ burt ⁊ tok vpp two penin
ga ⁊ fieck huſbuandanũ/ ſagdi haf gat a hm̃/ ⁊
huat hellzt þu leggꝛ meira vt/ þa ſkal eg borga
þier nær eg kem aptꝛ. Huer þra þriggia ſynizt
þier vera þſſ naunge ſem hraſadꝛ var i bland ræ
ningianna/eñ hñ ſagdi/ſa er miſkuñar verckit gior
di a hm̃/ þa ſagdi Jeſus til hans/far þu ⁊ gior

Like

Likt hid ſama ✱

Eñ þ ✱ ſkiedi er þr ferdudazt/at hñ gieck iñ i ✱ Martu
nockut kauptun/ ⁊ su kuiña er Martha hiet med mᵒ fyrꝛe.
tok hñ i ſitt huſ/ ⁊ hun atti þa ſyſtꝛ er Maria hiet
hner ed ſetti ſig fyrer fętr Jeſu/ ⁊ heyrdi hans
ord/eñ Martha/brauzt nog fyrer at þiona hm̃/
hun gieck at ⁊ ſagdi/Lauardꝛ/hirder þu ecki/vm/
þ at ſyſter min lętr mig eina ſaman þiona/seig
hñe at hun hialpi mier/ eñ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi
til hñar/Martha Martha þu ert sᵒ ſyrgiandi/
⁊ męditst i morgu eitt er þo naudſynligt/ Maria
hefer kiorit ſier gott hlut ſkipti/ huat er eigi ſkal
fra hñe takazt ✱

Ellifti capitule

DAt ſkiedi/ed hñ var i nockꝛuin ſtad/at Mat. vi
bidiazt fyrer /og er hñ gaf vpp þa
ſagdi eiñ af hans lęriſueinum til hñs
Lauardꝛ/keñ þu oſſ at bidia/lika ſem
Johañis kendi ſinum lęriſueinum/hñ ſagdi þa til
þra/Nęr þier bidiet ſeigit sᵒ Fader uor/ſa þu
ert a himnũ/ Helgizt nafn þitt/Til komi riki þitt
Verdi þiñe vilie/ sᵒ a Jordu/ ſem a himinum/
Gef oſſ i dag vort dagligt braud/Og fyrer gef
oſſ vorar ſynder/ sᵒ ſem vęr fyrer gefuim vo
rum ſkulldu nautum/Og leid oſſ eigi i freiſtne/
Helldꝛ leyſ oſſ fra Illu

Hñ ſagdi til þra/huer ydar ſem hier hefer vin
⁊ fer til hans vm midnętti/ ⁊ ſeiger hm̃ vinꝛ la
na mier þriu braud/ þuiat vinꝛ miñ er komiñ
af leid til min/ ⁊ eg hefi eigi þ eg meigi fram̃
fyrer hañ ſetia/ ⁊ hiñ ſem fyrer iñañ er ſuarar ⁊
ſeiger/ gior mier eigi o nad/ þui dyꝛ eru lucktar
og born min eru i ſuefn huſi hia mier/⁊eigi get

Lᵭ eg vpp

eg vpp stadit/at fær þier þau/eg seigi ydr/ef hn̄
stendr eigi vpp ꝛ fær hm̄ þau/ fyrer þ at hn̄ sie
vinr hn̄s/ þo mun hn̄ fyrer saker hn̄s leidiligrar
bꝛeckunar vpp standa ꝛ fa hm̄ so mikit sem hm̄
Mat. vij þarnazt

Jo. xvi Og eg seigi ydr/bidiet/ ꝛ mun ydr gefazt lei-
tid at/ ꝛ munu þier finna/hnyggiet a ꝛ mun fyrer
ydr vpp lokit/þuiat huer ed bidr/hn̄ audlazt/huer
ed leitar hn̄ finnr/ ꝛ huer ed a hnyr/fyre hm̄ lyckzt
vpp/ Eñ huer fader er sa af ydr/ef sonrin̄ bidr
vm braud/at hn̄ gefi hm̄ stein þar fyrer/eda bidie
hn̄ vm fisk/gefr hn̄ hm̄ nockut hoggorm fyrer fi-
sk eda ef hn̄ bidr vm egg at hn̄ rietti at hm̄ flug
orm þar fyrer/þui ef þier sē vonder erut kun̄it god
rad at gefa sonum ydar/mycklu meir þa mun fa
der ydar af himnum gefa þm heilagan̄ anda er
hn̄ bidia.

Og hn̄ ✠ rak vt diofvl þan̄ er dumbe var/ꝛ
✠ Þridia þ skiedi er diofullin̄ var vt farin̄/at hin̄ mal lau
sun̄udag i se taladi/ ꝛ folkit vndradizt þ/ en̄ nockrer af þm
inga fau- sogdu/at fyrer Beelzebub diofla hofdingia/þa
su. drifr hn̄ diofla vt/adrer freistudū hn̄s/ꝛ sócktu
af hm̄/epter teikne af himne/en̄ er hn̄ sa þra hu-
greñingar.sagdi hn̄ til þra/ Huert riki sem i sial-
fu sier er sundr þyckt/ þ mun eydazt/ ꝛ huert hus
mun yfer an̄at hrapa/ꝛ ef andskotin̄ er i sialfū
sier sundr þyckr/huernen ma hn̄s riki þa standazt
fyrst þier seigit mig fyrer Beelzebub reka vt dio
fla/nu ef eg æ fyre beelzebub diofla vt at reka
fyrer huern rekazt þr þa vt af sonū ydrū/fyrer
þui verda þr ꝛ ydrer domendr/en̄ ef eg rek vt dio
fla medr gudz fingre/at son̄u kemr þa gudz riki
til ydar.

Nu er

Nær ed sterckr hertygiadr varduelter sitt for
dyri/ þa er allt med mak huat hñ a/ eñ þa er añ
hiñ yfuer sterckari kemr/ ⁊ yfuer viñr hñ ⁊ suipt
ter hñ olliñ herklædũ/ a huer hñ treysti/ ⁊ sundr
skipter sᵒ hñs herfangi/ Huer hñ er eigi med mier
sa er i moti mier/ ⁊ huer hñ dregr eigi saman mz
mier sa sundr dreifer.

Nær o hreiñ andi fer af manninũ vt/ rafar
hñ vm þurra stadi/ leitar at huilld ⁊ fiñr eigi/ þa
seiger hñ/ eg vil huerfa aptr i hus mitt huadan eg
for vt/ ⁊ er hñ kemr/ fiñr hñ þ af soplimũ hrein
sat/ þa fer hñ tekr mz sier (vij) adra anda/ hm̃ ver
re ⁊ er þr eru þar iñ koñer/ byggia þr þar/ ⁊ ver
dr sᵒ þ ss manz hid sidara/ verra hinu fyrra.* Mat. xij

Eñ þ skiedi/ er hñ taladi þtta hof nockr kona
vpp sina rodd ⁊ sagde til hñs. Sæll er sa kuidr er
þig bar ⁊ þau briost er þu mylkter/ eñ hñ sagdi/
Huat vm þat. Sæler eru þr sem heyra gudz ord ⁊
vardveita þau.

Eñ er folkit flycktizt þar at/ tok hñ at segia/ Kyn Jone ij.
slod þssi er ein vond kynslod/ hũ girnizt teikn ⁊ hñe Mat. xij
gefzt eckert teikn nema teikn Jona spamanz/ Þat iij. Reg. x
lika sẽ Jonas v teikn Niniue borgr/ sᵒ mũ manz
ins son verda kynslod þssari. Drottning sudr ætt
mũ vpp risa a efsta domi mz mõm þssarar kyn
slodar ⁊ fordæma þa/ þuiat hun kom af ydztũ
takmorkũ Jardr at heyra speki Salomonis/ ⁊ Si
act. Hier er meir eñ Salomon/ meñ Niniue bor
gar munu ⁊ vpp risa a efsta domi medr þssari
kynslod ⁊ munu hana fordæma/ þuiat þr giordu
Idran vidr predikan Jonas/ ⁊ Siaet/ hier er me
ir eñ Jonas. Eingeñ tendrar liosit ⁊ setiꝥ i leyne/
eda vnder mæle ask/ helldr a liosa stiakañ/ sᵒ at

þr ſem iñ ganga ſiae lioſit/ Lioſ þins likama er
augat/ þui ef þitt auga er einfallt s° er þiñ li-
kami allr ſkęr/ eñ ef auga þitt er ſtrakr/ þa er eir-
nen þiñ likami myrkr/ þui ſia s° til/ at lioſ ꝥ ſem
i þier er/ ſie eigi myrkr/ nu ef allr likami þiñ er
ſkęr/ eigi hafandi nockn myrkuañ part s° blifr
hñ allr ſkęr/ ꝛ mun vpplyſa þig s° ſem leiftran
elldingar.

Og er hñ var ſlickt at męla/ þa bad hñ nockr
phariſeus at hñ ęti middags verd hia ſier/ hañ
Mat. xxiij gieck iñ ꝛ ſetti ſig til bordzins/ eñ er phariſeariñ
ſa ꝥ vndradizt hñ ed hñ þuo ſier eigi fyrer mal
tidina/ eñ drottiñ ſagdi til hans / þier phariſei/
hreinſit nu hid ytra/ bikara ꝛ mat diſka/ eñ yd-
art id iñra er fullt med ran ꝛ illzku/ þier þuſſar
er eigi s° / at ſa er giordi id ytra hñ giordi eirnen
hid iñra/ eñ huad vm ꝥ/ gefit þo aulmuſo af þui
ſem til er/ ꝛ ſiaet at þa er ydart hreint.

Ve ydr phariſeis ſem tiundit mynthu graſ ꝛ
ruthu ꝛ allt kalgreſi ꝛ ſneidit s° hia domi gudz ꝛ
riettlęti/ þui ꝥtta byriar at giora/ eñ hitt eigi ef-
ter at ſkilia

Ve ſie ydr phariſeis ſem elſkit hin fremſtu tig
nar ſęti i ſamkundu huſum/ ꝛ kuediur a torgũ.

Ve ſie ydr logſpekingũ/ phariſeis/ ꝛ hręſnorũ
þui þier erut ſẽ hulin leide framlidiña yfuer hue
riũ ed meñ ganga/ ꝛ þeckia þau eigi.

Þa ſuaradi nockr logſpekinga ꝛ ſagdi til hñs
Seiger þu ꝥtta eirnen til hadungar vid oſſ/ eñ hñ
ſagdi/ ꝛ ydr logſpekingũ ſie vei/ þui þier hladit
a meñ þim byrdũ/ er þr geta eigi borit/ ꝛ ſialfuer
þier snertid eigi þęr byrdar einum fingri ydar.

Ve ydr þuiat þier vppbyggit ſpamañа lei-
din

din/ en̄ feðr yðrer liflieitu þa/ at ſon̄u þa vitne
þier þ ⁊ ſam ſin̄it ſo verckum yðuara feðra/ þui
at þr aflifudu þa/ en̄ þier vpp byggit leiði þra.
Fyrer þui ſeiger/ ſpekin gudz/ eg mun ſenda til
þra ſpamen̄ ⁊ Poſtula/ ⁊ ſuma af þm̄ munu þr
deyda/ an̄ ſuma offoknū ſækia/ ſo at krefiezt af Mat. xxiii
þſſari kynſlod blod allra ſpaman̄a þui vt hellt ii. Paral.
hefer verit fra grunduallan veralldar allt fra xxiiii.
blodi Abels ⁊ til blodz Zacharie/ Huer ed liezt i
milli alltaris ⁊ muſteriſins/ atuiſu ſeige eg ydr at
þ mun krefiazt/ af þſſari kynſlod.
We ſie ydr logſpekingum/ þui þier berit lykil Mat. xxiii
viſkun̄ar/ en̄ komit þo eigi ſialfuer þar in̄ ⁊ ham
lit þm er þar vilia in̄ ganga
En̄ þa hn̄ hafði þuilickt til þra talat toku log
ſpekingar til ⁊ phariſei þungliga at þreyngia at
hm̄ ⁊ vielſamliga hn̄ at morgu at ſpyria veitandi
hm̄ vmſat/ ⁊ leitudu vid at Jaga þ nockut af hn̄ſ
mun̄e/ er þr mættu hn̄ vm kilia

Tolfti capitule

ñ er mikell ⁊ o taululigr lydr flycktizt Mat. xvi
þar ſaman ſo at naliga trad huer an̄ Marci viii
an̄ vnder hof hn̄ vpp ⁊ ſagdi til ſin̄a
lærisueina/ J fyrſtu vacktid ydr vid
ſurdeige phariſeorum/ huat er hræſne
þuiat eckert er ſo huilit at ei verdi auglioſt/ nie
nockut ſo leynt at eigi vitizt/ fyrer þui huat þier
ſeigit i myrckrum/ þ mun i lioſi heyrazt/ ⁊ huat
þier i ſuefn huſum huiſlit i eyra/ mun a ræfrū
vppi predikat

Eñ eg ſeigi ydr vinū minū/hrædizt eigi þa ſē li
Mat x kamañ aflifa/& epter þ faa þr eigi meir at giort
eñ eg vil ſyna ydr huern þier ſkulut hrædazt/hræ
dizt þañ/ſem epter þ er hn̄ hefer lif latid þa he
fer hn̄ mackt til at ſenda i heluite/at viſu ſeigi eg
ydr/þa hrædizt hn̄/Seliazt eigi fim ſkogar þreſ
ter/tueimr peningū/& eirn af þm er eigi gleymdr
fyre gudi/ſo eru & oll hofut har ydar talin̄/fyrer
þ ſkulu þier eigi ottazt/þuiat þier erut dyrre eñ
marger ſkogar þreſter

Mat. x Eñ eg ſeigi ydr/huer hellzt hn̄ vidr keñer mig
Mar.xiii hier fyrer mōm/þañ mun manzins ſon vidr kēna
fyrer Einglū gudz/eñ huer hn̄ af neit᷑ mier hier
fyrer mōm/hm̄ mun af neitad verda fyrer gudz
Einglum/& huer ed talar ord i giegn gudz ſyne/
þa mun hm̄ fyre gefazt/ eñ huer hañ hæder at
heilogū anda/hm̄ ſkal eigi fyre gefazt

Eñ nær þr draga ydr iñ i ſamkundu huſ/& fy
Mat. x rer ſina yfuer bodara & valldz meñ þa verit eigi
Iar.xii hugſuiker vm huernen/eda hueriu þier ſkulut ſua
ra/eda huat þier ſkulut ſeigia/þuiat heilagr andi
mun fræda ydr a ſomu ſtundu/huat ydr byriar
at ſeigia

Eñ nockr af folkins ſagdi til hans Meiſtare/ſeig
brodr minū/at hn̄ ſkipti vid mig arfleifd miñe/
Eñ hn̄ ſagdi hm̄ þu madr/ huer ſetti mig fyrer
domara eda arfſkiptis mañ yfuer ydr/ & hn̄ ſag
di til þra/ſiaet til/& varit ydr vid allre agirne/ þui
at eingeñ lifer þar af/ þ hn̄ hafi mikel audæfi/
& hn̄ taladi þa eina epter liking til þra & ſagdi.

Audigr madr nockr var ſa/ huerſ akr ed fært
hafdi/frioſuan auogxt/hn̄ hugſadi þa med ſier
& ſagdi Huat ſkal eg til giora/eg hefi eigi þ huar

eg meigi minū auegrti i ſafna ⁊ ſagdi ꝥ vil eg gio
ra/eg vil mina hlodu nidꝛ rifa ⁊ giora vpp adꝛa
meire/ ⁊ ſafna þangat ollu þui er mier hefer gro
it/ ⁊ s° minū audęfū/ ⁊ þa mun eg ſeigia til salu
miñar Sala min þu hefer mikiñ aud ſaman ſett
til margra ꜳra/hūil þig nu eth ⁊ dreck/haf ⁊ alls
nęgter. Eñ gud ſagdi til hñs/þu dare/ a þſſari
noti munu þꝛ þina sꜳl af þier krefia/ ⁊ huerſ
verdꝛ þa ꝥ/ er þu hefer til reidt s° er med þm er
ſier draga ſiod ſaman/ ⁊ er eigi i gudi rikꝛ.

Þa ſagdi hñ til ſiña lęriſueina/fyre þui ſeig[i] Mat. vi
eg ydꝛ/ſturit eigi fyrer lifdogum ydᵛ /huat þier
ſkulut etha/ ⁊ eigi fyrer likama ydar/ huerin hñ
ſkuli klędazt. Lifit er meira eñ fędan/ ⁊ likamiñ
meire eñ fautin/ hyggit at hrofnunū/ þꝛ sꜳ huor
ki nie vpp ſkera/eigi hafa þꝛ hlaudu nie kiallar
ra ⁊ þo fęder gud þa/ mycklū mun meire eru þi
er þo fuglunū.

Eñ huer ydar fęr med ſiñe hugſyki aukit leingd
ſina alin eiñe/ þui ef þier orkit eigi hins minſta
huat fyre ſture þier þa fyre hinu odꝛu/hugleidit
huernen liliu grauſin vagra/ þau viña eigi nie ſpi
ña. Eñ eg ſeigi ydꝛ ꝥ Salomon i allri ſiñe prydi
var ei s° ſkryddꝛ ſem eitt af þm

Nu fyrſt gud ſkryder s° ꝥ gras er i dag ſten
dꝛ a akre ⁊ a morgū verdꝛ i bakſtꝛ ofn latid/my
cklu meir mun hñ þo klęda ydꝛ/o þier veſal trua
der/þier ſkulut ⁊ eigi epter ſpyria huat þier etid e
da dreckit/ ⁊ eigi hefia ydꝛ hꜳtt/ þuiat epter þſſu
ollu ſękir heidin þiod verolldar/eñ fader ydar
veit vel at þier þurfit þſſa vid/ þui leitid fyrſt at
gudz riki ⁊ hñs riettlęti/ ⁊ mū ydꝛ þa allt til falla

Grędzt eigi þu veſkul hiord/ þuiat ꝥ þockna

vizt godr ydar at gefa ydr rikit/ Seliet huat þier
hafit/ ⁊ gefit olmuſu/giorit ydr þa ſecki/er eigi
✠ Marti ellda zt/ ⁊ þan ſiod er eigi mink. a himnū/at hue
nºmeſſu rium þiofar fa eigi komizt/nie melr ſkorit/ þui
huar ydar ſiodr er þar er ⁊ ydart hiarta

Ydrar lendar ſie vm gyrtar / ⁊ logandi lioſ
i hondū ydrū/verit ⁊ liker þm mōm er bida epter
ſinū lanar drottne huen ꝗ hn̄ mune aptr koma
af brullaupū/ſo at þa hn̄ kemr ⁊ ber/ſie ſtragr
fyrer hm̄ vpplokit/ Saler eru þr þionar/ hueria
ed (þa er Herran̄ kemr) finr hn̄ vakandi Sanliga
ſeige eg ydr/ þ hn̄ mun vppſtytta ſig/lꝗtr ⁊ þa til
bordz ſitia/geingr fyrer þm ⁊ þionar.

Og þo ef hn̄ komi/ a/ an̄ari voku eda a hiñe
Mat. xxiiij þridiu ⁊ fiñe þ lika ſo /Saler eru þr þionar eīi
þ ſkulu þier vita/at ef huſbondin̄ viſſi a huerri
ſtundu ed þiofrin̄ kæmi þa veckti hn̄ ⁊ lieti eigi
grafa ſitt huſ/ fyrer þui verit ⁊ reidubuner/ þuiat
manzins ſonr mun a þre ſtundu koma/er þier ꝗt
lit eigi

Mat. xxiiij Þa ſagdi Petr til hn̄s/Herra/ſeiger þu þſſa epter
liking til vor/eda til allra/en̄ drottin̄ ſagdi/hue mi
ckels er vert vm truan̄ ⁊ forſialan̄ fyreſion. man̄
huern er drottin̄ ſetr yfuer ſitt heimkyñe/at hn̄ gefi
þm i tima ſin̄ mꝗlltan̄ verd. Sꝗll er ſa þion ſem
hn̄ſ herra finr ſuo giorandi/þa ed hn̄ kemr/San̄
eliga ſeigi eg ydr þ han̄ mun ſetia hn̄ yfuer allt
huat hn̄ eignazt. ✱ en̄ ef ſa ſami þion ſeiger i hi
arta ſinu. Herra min̄ giorir dvol a at koma/ ⁊ tekr
at beria viñu men̄ ⁊ ambatter/ ⁊ at etha ⁊ dricka
⁊ ſig druckin̄ at giora/ ⁊ þa kemr herran̄ þſſ þionſ
a þm deige er hn̄ vonar eigi/ ⁊ a þre ſtundu er hn̄
veit eigi ⁊ ſkipter hm̄ ſundr ⁊ leggr hm̄ ſin kaun

medr

medr o trwdum

En huer sa þion er veit sins herrans vilia/ & bio sig eigi til/giordi & eigi epter hńs vilia/hń mun mickla refsing fa/ eń sa hń veit eigi & giorir þ hegning er vert/hń mun miñe hirting fa/þuiat þm sem mikit er veitt/af hm̄ æskizt mikit/ & huerium mikit verdr i hńdr sellt af hm̄ heimtizt mikit.

Eg kom at snæra vpp elld a Jordu huat eg giarna villda/at hń bryñe nu þ gat/eń eg hlyt adr inn skirn at skirazt/ & huersu eg þreyngiunzt þann gat til hun fullkōnazt/meine þier at eg kæmi at senda frid a iordu/eg seigi ydr/ nei/ helldr sundr þyckiu / þuiat hedan fra munu fim̄ verda i einu husi sundr þycker/ þrir i moti tueimr/ & tueir i moti þrimr/faderiń mun verda i moti synenū/ & sonr iń i moti fodrnū/modrin i moti dottriñe/ & dotterin i moti modriñe/ & modir konu manz i moti sonar koñne & sonar konan i moti modr konu mans.

En hń sagdi til folksins/huer nær (zins. þier siaet sky vpp ganga i vestri þa seigi þier iafn skiott at regn komi & þ skier/ & nær þier siaet suñan vind blasa þa seigi þier hita verda/ þ skier & þier hræsnarar/a synd himins & Jardar kuñe þier at profua/eń hui profue þier eigi þenna tima/sem nu er/ eda fyre þui dæmi þier eigi af sialfum ydr / huat riettuist er

En nær þu geingr medr þinū saukudolg fyrer valldz mañiń/þa kosta kapsamliga veginū at þu losir þig fra hm̄/at eigi dragi hń þig nockut siń fyrer domarań & domariń selie þig refsarauū/ & refsariń kasti þier s° i dyplizu/eg seigi þ eigi fer þu vt þadan / þar til þu borgar/ einnen þiń sidarsta skarf.

ñ i þan̄ sama tima voru þꝛ nockrer vid
er kūgiordu hm̄ fra þm i Galilea/hue
rra blodi Pilatꝰ hafdi blādat vid þra
forner Jesꝰ suaradi ⁊ sagdi til þra/me
ine þier at þesser Galilei væri fyrer ol
lm̄ Galileis synduger/ þott þꝛ þyldu þtta/eg sei
ge yðꝛ/nei. Helldꝛ ef þier giorit eigi iðꝛan þa fy
rer farizt þier lika aller/eda meine þier at þꝛ att
an æ hueria turnen̄ J Siloa hrapadi ⁊ drap/ha
fi sakader verit framar ollm̄ mōm/er byggia til
Hierusalem/ eg seigi yðꝛ nei/helldꝛ ef þier giorit
eigi Jðꝛan munu þier eirnen aller fyrer farazt
Enn hn̄ sagdi þm þessa epter liking/nockꝛ madꝛ
var sa er fikiu tre hafdi plantat i sinū vingardi
hn̄ kom ⁊ leitadi auagrtar a þui ⁊ fan̄ eigi/þa sa
gdi han̄ til vingardz fagarans. Siaꝛ nu i þriu
ær hefe eg arliga komit ⁊ leitad auagitar af þessu
fikiu tre/⁊ fundit eigi/haugg þ þui af/huar til
hindꝛᵘ ꝥ gardlendit/en̄ hn̄ suaradi ⁊ sagdi til hn̄s:
Herra/lofa þui at standa þtta ærit þar til eg gref
vm ꝥ ⁊ læt at myki/ ef ꝥ villdi sꝰ auogtt færa
en̄ ef eigi þa hogg ꝥ epter æ af.
Og hn̄ kendi i samkundu husi þra a þuott dei
gi/ ⁊ Siaetꝛ at þar var su kona er haft hafdi
krankleiks anda i atian ær/⁊ hun var biug/⁊ mꝫ
ongu moti þa gat hun vpp litid/en̄ er Jesus leit
hana/kalladi hn̄ hana til sin/⁊ sagdi til hn̄ar/þu
kona/vert laus af krāckdæmi þinu ⁊ lagdi hn̄ðꝛ
yfuer hana/⁊ iafnskiott rietti hun sig vpp ⁊ dyr
kadi gud/þa suaradi yfuer madꝛ samkundu hū
sins/⁊ þykttizt vid ꝥ Jesus læknadi a þuott dogū
⁊ sagdi til lydsins(vi) dagar eru þꝛ/ a hueriū
ed hæfer at vin̄a/ þui komi þier eigi a þm at lata
læzna

lækna ydr/ en̄ eige a þuott deigi.

Drottin̄ suaradi hm̄ ⁊ sagdi/ þu hræsnare? ley-
sir eigi huer ydar ein̄ a þuottdeigi/naut sitt ⁊ asna
af basi ⁊ leider til vazt/en̄ skylldi þessi eigi ley-
sazt a þuott deigi/sem þo er Abrahams dotter
af þui bandi er andskotin̄ hafdi hana fiatrat,
Sia? J atian̄ aar/ ⁊ er hn̄ sagdi þetta skamuduzt sin
aller hn̄s/ mot mælendr ⁊ allt folkit gladdizt yf-
uer þeim ollum dyrdar verckum er af hm̄ giorduzt.

Han̄ sagdi þa/huerium er gudz riki lickt/ ⁊ hre-
riu skal eg þui sam iafna/ lickt er þat mustardz
korne/ þui madr tok ⁊ varpadi i grasgard sin̄/ þat
spratt vpp ⁊ vard mikit tre/ ⁊ fuglar himins/ Mat. xiij
hreidrudu sig vnder þess kuistum.

Og en̄ sagdi hn̄/hueriu skal eg samlikia gudz
riki/likt er þat surdeigi þui er kona tok ⁊ meingadi
vid þria mæla miols/ þar til at þat syrdizt allt/Og ✠
hn̄ gieck i giegnum borger ⁊ kauptun/ ⁊ kendi/ ⁊ gior (Sækia til)
di sina reisu til Hierusalem þ eru þr sem

En̄ þar sagdi nockr til hn̄s/Herra/meinar þu an riettrar tru
eigi at fær sie faer ed hialpazt/en̄ hn̄ sagdi til þra. ar/mæda sig
Keppet epter in̄ at ganga vm hid þrongua hlidit i verckum ⁊ ha
þuiat marger (þat seige eg ydr) sækia til þar in̄ at fa a sett me-
ganga ⁊ fa eigi getad ⁊/i fra þui ed husbondin̄ dr þeim til hi-
er in̄ geingin̄ ⁊ hefer dyrnar aptr lucktar/ þa taki mins at ko-
þier til þar fyre vtan at standa/ ⁊ a dyrnar at ma.
hnygia/so seigiandi. Herra/Herra/luckt vpp fy-
rer oss. Han̄ mun suara ⁊ seigia til ydar/eigi þecki
eg ydr/eda huadan þier erut

Þa munu þier hefia vpp at seigia vær hofum
etid hia þier ⁊ druckit/ ⁊ a strætum vorum kender
þu/en̄ hn̄ mun þa seigia/eg seige ydr/ þat eigi ken̄e
eg ydr huadan þier erut farit fra mier aller/ þier

illgiorda men̄/ þar mun vera op ꝛ tan̄a gnistran
Psal. vi nær þier siaet Abraham ꝛ Jsaac ꝛ Jacob ꝛ alla
Mat. viij spamen̄ i gudz riki/ en̄ ydr vt rekna/ ꝛ þr vr austri
ꝛ vestri/ nordri ꝛ sudri munu koma/ ꝛ til bordz
sitia i gudz riki/ ꝛ Siaetz at þr sem voru sidarster
verda fyrster ꝛ þr ed voru fyrster verda sidarster
A þm sama deigi geingu nockrer af phariseis
til ꝛ sogdu hm̄/ haf þig burt ꝛ gack hiedan/ þui
at Herodis vill af lifa þig/ hn̄ sagdi til þra/ fari
þier ꝛ seigit þm ref/ Siaet! at eg rek vt dioflа ꝛ
fullgiori lækningar i dag ꝛ a morgun/ en̄ a þri-
dia deigi lid eg vnder lok. Huat fyrer þ/ þo byr
iar mier i dag ꝛ a morgun/ ꝛ næsta dag þar ep-
ter at ganga/ þuiat þ fær eigi skied at nockr spa-
madr farizt vtan i Hierusalem
Jerusalem Jerusalē þu sem aflifar spamen̄
ina ꝛ grytter þa steinu̅ er til þin verda sender/
huersu opt hefi eg viliat seman safna sonu̅ þi-
nu̅/ lika sem hæna sinu hreidre vnder vængi sier/
ꝛ þier hafit eigi viliat. Siaet! yduart hus skal
ydr þui eydi latid verda/ en̄ eg seigi þ eigi munu
þier mig sia þar til þ kemr er þier munut seigia
blezadr sie sa/ er kemr i nafni drottins.

Fiortandi capitule

℞ Seytan da sun̄u dag

G ℞ þ skiedi at Jesus gieck a þuott
deigi in̄ i hus nockurs þss sem var yf
ner bodare phariseorum braudz at
neyta/ þr hofdu ꝛ vord a hm̄/ ꝛ Siaet
at madr nockr sa vatzsott hafdi var
þar frami fyre hm̄. Jesus anzadi ꝛ sagdi til log
spekinga ꝛ phariseis so seigiandi/ Leyfizt nockut
at lækna a þuott dogum/ en̄ þr þogdu vid/ hn̄
tok þa a hm̄ ꝛ læknadi hn̄ ꝛ liet burt fara/ suara-
di ꝛ sagdi til þra/ Huers ydar asne eda naut sem

ꝑellꝛ i pytt/ er ꝥ eigi laꝑnſnart vt dregit a huoll
deigi/⁊ þꝛ gatu hm̄ ongu/ þar til ſuarat.

Eñ þſſa epter liking ſagdi hñ til bodzmaña-
ña þa hñ merckti huernen þꝛ matuzt epter Juñ
ꝑremſtu sætū/⁊ ſagdi til þꝛa/ Nær þu verdꝛ bo-
diñ aꝑ nockꝛū til brudlaups/ þa set þig eigi i hin
ædztu sæte/kañ ſkie/at añar eigi ærligꝛe eñ þu ſie
bodiñ aꝑ hm̄ ⁊ komi sa ſem þier baud ⁊ hm̄/ ſeigi
til þin/ geꝑ þſſm rum ⁊ hlioter þa med kiñroda at
hallda hiñ yðzta ſeſſ/helldꝛ nær at þu verdꝛ bo-
diñ/ þa ꝑar ⁊ ſet þig i hid ydzta sæti/sᵒ at nær
sa kemꝛ er þier baud/ ⁊ ſeigi til þin/ Vin þoka
þier vpp betꝛ/⁊ mun þier þa virding veitt ꝑyꝛe
þinū ſeſſu nautū. Þuiat huer ſig ſialꝑꝛ vpp heꝑꝛ/
hñ ſkal nidꝛlægiazt/⁊ huer ſig ſialꝑꝛ lægkar/hñ
ſkal vpp heꝑiazt. ✱

Hñ ſagdi þa til hñs er hm̄ haꝑdi bodit/nær þu
helldꝛ mid dagſverd edꝛ kuelldomaltid/ þa ſkalt-
þu eigi bioda vinū þinū nie brædꝛū/eigi ꝑrændꝛ
þinū nie nagroñū þm ſē riker eru/at eigi biodi þꝛ
þier heim til ſin aptꝛ/⁊ ſie þier þa endꝛ golldit/hell
dꝛ nær þu giorir heimbod/þa biod ꝑatækū voñ
dū/holltū/⁊ blindū/⁊ muntu sæll verda/ Þuiat
þꝛ haꝑa eigi til þier aptꝛ at luka/eñ ꝥ mun þier
endꝛ golldit verda i vppꝛiſu riettlatra.

Eñ er þtta heyrdi nockꝛ aꝑ þm er til bordzins ſat
ſagdi hñ til hñſ/ Sæll er ſamadᵘ ſē at etꝛ braud i
gudz riki/eñ hñ ſagdi til hñſ/ ✱ nockꝛſkonar ma ✱ Þañ añ-
dꝛ var ſa er giordi myckla kuello maltid/⁊ baud eñ ſuñu dag.
morgū til hñar/⁊ſendi vt ſiñ þion vm kuello malſ
timañ at hañ ſegdi sᵒ bodſmoñunum/ Komit/
Þuiat allt er nu reidubuit/ eñ þꝛ toku þa allꝛ
til/ huer epter añañ/ at aꝑſaka ſig. Hiñ ꝑyrſti
ſagdi til hans bugard keypta eg/ ⁊ heꝑi

eg þui þaurf at fara vt ꝛ sia hn̄/eg bid þig af
ſaka mig/ꝛ an̄at ſagdi/fim̄ akneyti keypta eg/ꝛ
fer eg nu vt at reyna þau/eg bid þig af ſaka mig
Hin̄ þridie ſagdi konu hefi eg feſta / fyre þui
ma eg eigi koma/ꝛ þionuſtu madꝛin̄ kom aptꝛ ꝛ
vnderuiſadi þetta ſinum Herꝛa

Þa vard huſ bondin̄ reidꝛ ꝛ ſagdi til ſins þions
far snarliga vt a ſtręti ꝛ gautuꝛ borgarin̄ar ꝛ
leid volada vanada/ blinda/ꝛ hallta hingat in̄/ꝛ
þionin̄ ſagdi Herꝛa þ er giort huat þu ſkipader
ꝛ þo er en̄ meira rum/ꝛ Herꝛan̄ ſagdi til þionſins
far þu vt a þiod brauter ꝛ vm tungarda ꝛ naud
ga þm̄ hier in̄ at koma s° mitt huſ verdi fullt/en̄
eg ſeigi ydꝛ þ/at eingen̄ þꝛa man̄a ſem bodner vo/
Mat. x ru munu ſmacka mina kuelld maltid *

En̄ margt folk gieck mꝫ hm̄ ꝛ hn̄ sneri ſier vid
ꝛ ſagdi til þꝛa/ef nockꝛ kemꝛ til min ꝛ hafnar eigi
fodꝛ ſinū ꝛ modꝛ/konu ꝛ bornū/brędrū ꝛ ſyſtrū
ꝛ þar til ſinu eigin life/hn̄ fęr eigi min̄ lęriſuein̄
verit/ꝛ huer hn̄ dregur eigi ſin̄ kroſſ ꝛ fylger mier
epter/sa getꝛ eigi min̄ lęriſuein̄ verit.

Þui huer ydᵘ ſem turn vill vppbyggia ſitꝛ hn̄
eigi/adꝛ ꝛ ſaman reiknar koſtnadin̄ huat þarfligt
er ꝛ huort hn̄ hefer til nęckta/s° at eigi epter a er
hn̄ hefer grūduollin̄ lagt geti hn̄ eigi fullgiort hn̄
ꝛ aller þꝛ þ ſia taka at dara hn̄ ꝛ ſeigia/ þſſi ma
dꝛ tok at byggia ꝛ gat eigi vid lokit/eda huer kōun
gꝛ geingꝛ vt at hallda oruſtu/giegn odꝛū konungi
Sitꝛ hn̄ eigi adꝛ ꝛ hugſar vm mꝫ sier huort hn̄
getꝛ med (tiu) þuſunder run̄it i moti hm̄ er med
(xx) þuſunder kemꝛ til hn̄s/ en̄ ef eigi þa ſender
hn̄ bodſkap vt/ þa þegar hin̄ er þo fiarlęgꝛ/ꝛ
bidꝛ hn̄ þſſ ſem fridſamligt er/s° ꝛ lika ſierhuer
ydar

ydar sem eigi afseiger ollu þui hn̄ eignazt/ fær ei-
gi minn lærisueinn verit.

Salltid er gott/ enn ef salltid dofnar hueriu
kryddi skal þa/ þuiat þ er þa huorki/ a tun Jord — Mat. v
nie i tad hauga þarfligt/ helldꝛ verdꝛ þui vt var- — Marci ix
pat. Huer eyru hefer at heyra/ hn̄ heyre

Fimtandi capitule

Hn̄ aller ꝶ tollheimtu menn/ ꝛ bersyndu- — ꝶ Þridia su
ger nalægduzt hn̄ at heyra hm̄/ ꝛ pha- — n̄u dag.
risei ꝛ skriptlærder mogludu ꝛ sogdu/
þessi medtekꝛ synduga menn ꝛ etꝛ medꝛ
þm/ Enn hn̄ sagdi þessa epter liking til
þꝛa ꝛ sagdi. Huer er sa i bland ydꝛ/ sem hefer hu̅
drat sauda/ ꝛ ef hn̄ tyner einu̅ af þm/ forlæt hn̄
eigi þa niu ꝛ niutigi/ i eydi morku/ ꝛ fer epter þm
er tyndizt/ þangat til hn̄ finnꝛ hann/ ꝛ nær hn̄ hefer
hann fundit/ leggꝛ hn̄ hann vpp med fagnadi sierꝛ a
herdᵉ kemꝛ heim ꝛ saman kallar vine ꝛ nagranna ꝛ
seiger til þꝛa/ samglediezt mz mier/ þuiat eg hefi
minn saud aptꝛ fundit/ sem tapadꝛ var/ eg seigi ydꝛ
at lika s° mun fognudꝛ vera a himnum yfuer
einu̅ syndugu̅/ þm er idran giorir/ meir enn yfuer
þm niu ꝛ niutige riettlatu̅ er eigi þurfa yfuer bo-
tar vid/ eda huer su kona ed hefꝛ tiu peninga ꝛ ef
hun tyner einu̅/ kueiker hun eigi lios/ ꝛ sopar husit
ꝛ leitar vandliga/ þar til hun finnꝛ hn̄/ ꝛ nær hun
hefer fundit hann/ saman kallar hun vin konꝛ sin-
nᵃ ꝛ grannkonꝛ seiger samgledizt mier/ þuiat eg he-
fi minn penig aptꝛ fu̅dit/ hueriu̅ eg hafda tynt/ li-
ka s° seigi eg ydꝛ at fognudꝛ mu̅ vera fyre einglu̅
gudz yfuer einu̅ syndugu̅/ þm yfuer bot giorir. ꝶ

Enn sagdi hn̄ nockꝛ madꝛ var sa er hafdi two
syne/ ꝛ hinn yngre af þm sagdi til fodꝛ sins/ fa-

Mat.xiij der gef mier/ þa deilld af gotzinu sem mier ber
⁊ hn̄ skipti medr þm̄ gotzinu/ ⁊ iñan farra daga/
þa dro hiñ yngri sonriñ allt til samā/ ⁊ reisti sidan
langt burt i fiarlægt riki/ ⁊ fortærdi þar sinu go
tzi i eydzluligū lifnadi/ ⁊ epter þat er hn̄ hafdi ol-
Deut, vi lu soat/ giordizt megnt hūgr i þui sama riki/ s° hn̄
tok vesolld at kola/ hn̄ for ⁊ hiellt til hia einū bur
geis þess rikis/ ⁊ sa sendi hn̄ vt a sinn bustad at hn̄
gætti þar suina/ hn̄ fysti ⁊ at sedia sinn maga af
drafi þui er suinin atu ⁊ einginn gaf hm̄.
Eñ hañ komzt þa vid ⁊ sagdi. Hue marger
leigu meñ/ þa eru i mins fodrs husi/ þar ed ha
fa nogd a braudū/ eñ eg ferst i hungre þessu/ þui
skal eg vpp standa ⁊ fara til fodr mins ⁊ seigia
til hn̄s/ fader eg syndgadi i himiniñ/ ⁊ fyre þier/
þui er eg eigi verdr at kallazt þiñ sonr/ gior mig/
þui sē eitt af þinū leigulidū/ hn̄ reis þa vpp ⁊ kō
til fodr sins/ ⁊ er hn̄ var eñ langt i burt þadan/
leit hn̄ fader hn̄s/ ⁊ sa aumor a hm̄/ hliop at ⁊
fiell vm hals hm̄ ⁊ kysti hn̄/ eñ sonriñ sagdi til hn̄s
fader/ eg syndgadi i himiniñ ⁊ fyrer þier/ af þui
em eg nu eigi verdugr at kallazt sonr þiñ. Eñ fa-
deriñ sagdi til þiona siña/ berit stragx hingat hid
æzta klædi ⁊ færit hn̄ i/ ⁊ gefit hm̄ hring a sina
hond/ ⁊ sko a hn̄s fætr/ sækit alin kalf ⁊ slatrid/
⁊ neytū s° ⁊ verū kater þuiat þessi miñ sonr var
daudr ⁊ endr lifnadi/ hn̄ tyndizt ⁊ er nu fundiñ ⁊
þr toku at glediazt
Eñ hn̄s hiñ ellri sonr var a akre/ ⁊ er hn̄ kom
⁊ nalgadizt husit/ heyrdi hn̄ kuedskap ⁊ danzlæti
⁊ kalladi eitt af þionustu moñunū til sin ⁊ spurdi
huat þetta væri/ sa sagdi hm̄ broder þiñ er ko-
miñ/ ⁊ slatradi fader þiñ oldu kalfi/ þ hn̄ fieck
hn̄ heilan aptr/ eñ hn̄ bræddizt vid ⁊ villdi eigi iñ

ganga/ þa gieck fader hñs vt ⁊ baud hm̃/ eñ hañ
ſuaradi ⁊ ſagdi til fodꝛ ſins/ Siaȝ i ſo morg ar
þiona eg þier/ ⁊ alldꝛi eñ yfuertrodit þin bodoꝛd
⁊ þu gaft mier eñ alldri kid/ ſo eg mętti medꝛ
minũ vinũ gladꝛ vera/ eñ nu ed þſſi þiñ ſonꝛ kom
huer vt hafdi ſuęllt ſinu godzi/ medꝛ port konũ/
þa ſlatrader þu hm̃ alin kalf/ eñ hñ ſagdi hm̃/ þu
ert iafnan hia mier ⁊ allt huat mitt er/ þa er þitt
þui ętter þu nu at vera katꝛ ⁊ god ſiñadꝛ/ ꝥ þſſi
þiñ broder var daudꝛ ⁊ endꝛlif nadi/ hñ tyndizt ⁊
er aptꝛ fundin* Sextandi Capt * Þa nu…

ñ hñ ℞ ſagdi til ſiña lęriſueina audigꝛ da ſuuu d…
madꝛ nockuꝛ vͬ ſa ſẽ ſier hafdi radȝ
mañ/ ⁊ ſa vard rægdꝛ vid hñ/ ſẽ hef
di hñ fargat hñs godzi/ ⁊ kalladi hñ Mat. vi
til ſin ⁊ ſagdi til hñs/ huernen heyre eg
þtta af þier/ gior reikning þiñar radzmenſku/
þuiat þu matt eigi hiedan af radzmenſku hafa
eñ radzmadꝛiñ ſagdi med ſialfũ ſier/ huat ſkal eg
til giora þa miñ Herra ſuipter mig radzmenſkuñe
eigi dugie eg at grafa/ eñ eg ſkomunzt at bidia/ eg
veit huat eg ſkal giora/ þui nær at eg verd af ſet
tꝛ radzmenſkuñe/ ꝥ þꝛ medtaki mig i ſin huſ
Hñ ſaman kalladi ⁊ lika/ alla ſkullda meñ ſins
Herra/ ⁊ ſagdi til hins fyrſta/ huerſu mikit ertu
ſkylldugꝛ minũ Herra/ hñ ſagdi/ hundrat tuñꝛ vid
ſmiorſ/ hñ ſagdi þa til hñs tak þitt bref ſet þig ⁊
ſkrifa ſtragx fimtigi epter ꝥ ſagdi hñ til añars/
eñ ertu mikit ſkulldugꝛ/ ſa ſagdi/ hundrat trog
hueitiſ/ þa ſagdi hñ til hñs/ tak þitt bref ⁊ ſkrifa
fimtigi/ ⁊ Herrañ lofadi þañ rāglata radzmañ/
ꝥ hñ hafdi ſo forſialiga giort/ þuiat ſyner þſſar
vͬ veralldͬ eru kęnare ſonũ lioſſins i ſiñe kynſlod

ꝛ eg ſeige ydꝛ/giorit ydꝛ vine af hinū rangferdu⸗
✠ ga Mammon sᵒ nær ed ydꝛ þrotar at þꝛ medtaki
ammon ydꝛ i eilifat tiallð buder *
er ebreſka Huer truꝛ er i minſtu/ sa er ꝛ truꝛ i myckla/ ꝛ
ydizt rik⸗ huer rangſnuiñ er i litlu/ hañ er ꝛ rangferdugꝛ i
nr. myckla/ þui ef þier erut eigi truer i Jnū rangfer⸗
duga Mammon/huer truer ydꝛ þa til þſſ ſē ſañ⸗
Mat. vi ligt er/ ꝛ ef þier vorut eigi truer i añarligu/ huer
mun gefa ydꝛ þa/huat ydart er/eingeñ þion getr
tueimꝛ herrū ſeñ þionat/ þui añat huort hafn⸗
hañ þm eina/ ꝛ elſkar hiñ añañ/eda þydizt þañ ꝛ
forſmar hiñ añañ/ þier getið eigi gudi þionat/ ꝛ
sᵒ þm Mammon.

Eñ þꝛ pharisei heyrdu allt þtta/ ſem agiarner
voru ꝛ darudu hñ/þa ſagdi hñ til þꝛa/ þier erut
þꝛ huerier ſial fa ſig riettlæta fyre mōm/eñ gud
þecker hiortu ydar/ þuiat huat hætt er hia mōm
þ er ſuiuirdnligt fyre gudi.
Mat. xi Logmalit ꝛ Prophetarner ſpadu allt til Johañẽ
Marci v /eñ vpp fra þui bodazt gudz riki /ꝛ ſumer hue
rier meñ giora þui ofrefli/ þui liettfelldara er
at himiñ ꝛ iord forgangi eñ eiñ titill af logunum
Mat. xix falli. Huer ſina eigin konu forlætꝛ ꝛ giptizt añar
ri/ sa dryger hor/ ꝛ huer ed giptizt þꝛe ſem fra
mañe er ſkiliñ/hñ dryger hor.
ann fyr Nockꝛ ✠ mañ rikꝛ var þar/sa er klæddizt mꝫ
nnu dag pell ꝛ purpura/ ꝛ ath dagliga ſkinandi kraſer/ ꝛ
Trini⸗ þar var þurfa madꝛ sa ſem Lazarᵘˢ var at naf
s. ni/huer ed vti lꝏ fyre hñs dyrū/fullꝛ kauna/ ꝛ hñ
fyſtizat ſedia ſig af þm molū ſem fiellu af bor⸗
di hins rika/ ꝛ eingeñ gaf hm̄ nockut/helldꝛ komu
hundar ꝛ ſleicktu hñs kyli. Eñ sᵒ vard at hiñ vo⸗
ladi do ꝛ var boriñ af einglū i fadm Abrahams
Hiñ

Hiñ riki andadizt lika ⁊ var Jardadr.
Og sem hn̄ var i heluite ⁊ kuolunū/ þa hof hn̄
vpp sin augu ⁊ leit Abraham lāgt burt ⁊ Lazarū
i hn̄s fadmi þa hropadi hn̄ ⁊ sagdi/ Abraham
fader miskuña mier/ ⁊ sent Lazarū at hañ drepi
hinu fremsta sins fingurs i vatn ⁊ kæli tungu
mina/ þuiat eg kuelzt i þessū loga/ ⁊ Abraham sa
gdi til hn̄s/ hugleittu sonr at þu medtokz þin goda
i lifi þinu Lazar⁹ þar i mot sitt hid vonda/ þui
hlytr hn̄ nu at huggazt/ eñ þu at kueliazt/ ⁊ fram
yfuer/ allt þetta er i milli vor ⁊ ydar mikithuelf i
stadfest/ so at þr sē vilia hiedā fara til ydar/ geta
þ eigi ⁊ þr eigi þadan fra ydr vpp til vor farit.
Þa sagdi hn̄/ þa bid eg þig fader at þu sent
hn̄ i mins fodrs hus/ þuiat eg hefi fim brædr/ at
hn̄ gefi þm vitneskiu af/ so at eigi komi þr i þeñan
kuala stad/ Abrahā sagdi til hn̄s/ þr hafa Moy
sen ⁊ spameñina/ heyri þr þm/ eñ hn̄ sagdi/ nei/
Abraham fader/ helldr ef nockr framlidiña fæ
ri til þra/ þa mundi þr idran giora/ eñ hn̄ sagdi
hm̄/ ef þr heyra eigi/ Moyses ⁊ spamoñunū þa mu
nu þr ⁊ eigi helldr trua þott nockr framlidiña ri
si vpp *

Seytiandi capitule.

Eñ hn̄ sagdi til siña lærisueina/ o mogu
ligt er at þarskylldi eigi koma/ hneyk
slaner eñ we þm fyrer huern þær ko
ma/ þarfara væri hm̄ þ kuarnar steiñ
heingdizt vid hals hm̄/ ⁊ væri i sio kastat/ eñ þ at Mat. 1
hn̄ hneyckti einū af þessū vesaligū/ vackid ydr/ ef Marci 1
broder þiñ bryti vid þig/ þa atel hn̄ ⁊ ef hn̄ idr
azt/ þa fyrer gef hm̄ þ/ ⁊ þo hn̄ brioti (vij) sinū
a deigi vid þig/ ⁊ snuizt (vij) sinū aptr a deigi til

þin/ ⁊ ſeigi/ ꝥ idrar mig/ þa fyrer gef hm̄ ꝥ.
Mat. xviij Og Poſtularner ſogdu til drottinſ/ auk þu
Marci ix. oſſ tru/ eñ drottiñ ſagdi/ ef þier hefdut tru ſem añ
at muſtardz korn / ⁊ ſegdut þſſu alldin tre / vpp
rẽt þig/ ⁊ rotſet þig vm i ſionū aptr / ⁊ mundi ꝥ
ydr hlyda

Eñ hver ydar ſem hefer þañ þion/ er plæger/ ⁊
fienat hirder/ nær ed hn̄ kemr heim af akre/ at hn̄
ſeigi hm̄ þa / far ſtragx/ ⁊ ſet þeg til bordz/ er ꝥ
eigi ſo at hn̄ ſeigi til hanſ bu til ꝥ eg halldi kuel
lld verd/ ⁊ ſkytt þig vpp ⁊ þiona mier/ þar til at
eg hefi etid ⁊ druckit/ ⁊ epter ꝥ þa ſkaltu eta ⁊ dr
ecka/ þackar hn̄ nockut þm̄ þion/ þo hn̄ giordi/ hu
at hm̄ var bodit/ eg meina nei/ ſo ⁊ þier lika/ nær
þier hafit allt ꝥ giort/ huat ydr var bodit þa ſei
git/ onyter þionar erū vier huat vær attum med
ſkylldu at giora/ ꝥ giordu vier

Þañ xiiij ñu dag Þat ✠ ſkiedi ⁊ þa hn̄ for til hieruſalē at hn̄ dro
mitt i giegnū Samariā ⁊ Galileam ⁊ er hn̄ gieck
iñ i nockut kauptun/ mættu hm̄ tiv likþraer meñ
huerier ed ſtodu langt fra/ hofu vpp ſina rauſt
⁊ ſogdu Jeſu gode Meiſtare miſkuña oſſ ⁊ er hn̄
ſa þa ſagdi hn̄ til þra/ fari þier ⁊ ſynit ydr preſt
unū ⁊ ꝥ ſkiedi. er þr geingu þadan at þr vrdu
hreiner/ eñ eiñ af þm/ nær hn̄ ſa ꝥ hn̄ var hreiñ
vordiñ/ ſneri hn̄ aptr ⁊ lofadi gud m̄z harri rauſt
⁊ fiell fram a ſina a ſionu/ fyrer fætr hm̄/ ⁊ þac
kadi hm̄/ ⁊ þſſi var ſamuerſkr. eñ Jeſus ſuaradi
⁊ ſagdi/ voru eigi tiu hreinſader/ eñ huar erū hiner
(ix) funduzt onguer ader þr aptr ſneru/ ⁊ gæfi gu
dyrd/ nema þſſi vtlendingr/ ⁊ hn̄ ſagdi til hnſ/ ſtatt
vpp ⁊ far hiedan þin trua giordi þig holpiñ. ✱

Mat. xxiiij Eñ er hn̄ vard at ſpurdr af phariſeis/ huenær
Marci xiij

ed

ed gudz riki kæmi/suaradi hn̄ z sagdi/gudz riki kemr ei-
gi med varduelltingu/ þar mū z eigi seigiazt Sie hier eda
sie þar er þ þui/siaet? at gudz riki er iñañ i ydr.
Og eñ sagdi hn̄ til siña lærisueina þ þeir stunder koma/
þ þier munut girnazt at sia eiñ dag manzins sonar/ z
munut hn̄ eigi sia/ z þr munu seigia til ydar/sia hier/sia
þ° / þa gangit eigi þangat/ z eigi helldr epter fylgit/ þui
at s° sem ellding af himne leiftrar z lysir yfuer alle
huat vnder hiñenū er lika s° mun manzins sonr vera a
sinū deigi/eñ hm̄ byriar fyrst margt at þola z hrackta
vera af þessari kynslod
Og s° sem þ skiedi a dogū Noa/lika s° mun þ skie a M
dogū manzins sonar/ þr atu z drucku/ þr kuæntuzt/ z xxi
lietu sig kuæna/ allt til þess dags er Noe gieck i orkina z
flodit kom/ z tortyndi þm ollm̄ lika eirnin skiedi a dogū G
Lotz/ þr atu z druckū þr keyptu z selldu/ þr plontudu z vg
vppbygdu/eñ þn dag er Loth for vt af Sodoma/rign
di ofan elldi z breñe steine af himne z fyrerfor þm ollm̄ G
epter slikū hætti mū sa dagr skie er manzins sonr mun fi
opinberazt.
Huer hn̄ verdr i þañ sama tima i ræfri staddr/ z sie
hn̄s bugagn i husino/ þa stigi hn̄ ei ofan þ i burt at hā
fa/s° z eirnen sa hn̄ er a akre/ þa snue hn̄ eigi aptr ep-
ter þui sem a baki hm̄ er / mīñizt þier a konu Lotz Huer M
hellzt sem epter sækir sina ond at fordtuara/ sa fyre fer f
hn̄e z huer hellzt hn̄ tyner hñe/sa byr hana til lifs
Eg seigi ydr at a þre nott munu tueir verda a einne
sæng mun eiñ medtekiñ z añar forlatiñ/ z tuær munu M
mala tilsaman/ mun ein medteckin z oñr forlatin/ þr xxi
suorudu z sogdu til hn̄s Huar þa/Herra/ Eñ hn̄ sagdi
til þra/ huar hellzt ed hræit er þangat safnazt z ern-
erner.

Atiandi Capitule

EN hn̄ ſagdi epter liking til þꝛa/huernen vier
ſkylldū iafnan bidia ⁊ eigi þreytazt/⁊ ſag
di ſa domare var i nockꝛe boꝛg/ſem eigi ot
tadizt gud/ ⁊ eigi ſkeytti vm neiñ/ eñ eckia nockꝛ
var þar i ſomu borg/⁊ hun kom til hn̄s ⁊ ſagdi
Leyſ mig af minū mot ſtaudu mañi/⁊ vm lan
gan tima villdi hn̄ eigi/ eñ epter a ſagdi hn̄ med
ſialfū ſier/ þo eg ottuzt eigi gud nie ſkeyti vm ong
uañ/þo fyre ꝥ at þſſi eckia giorir mier v nad my
ckla/þa vil eg leyſa hana ſ° at hun kome eige at
ſidurſtu ⁊ of þreyti mig.

Þa ſagdi drottiñ/heyri þier huat ſa hiñ rang
lati domare ſeiger/ ſkylldi gud nu eigi giora frel
ſan ſiña vtualdra/ þꝛa ſem nott ⁊ dag til hn̄ſ kal
la ⁊ þolin mædi yfuer þm hafa/ eñ eg ſeigi ydꝛ/
ꝥ hn̄ mun bꝛadliga giora þꝛa frelſan/eñ þa/nær
manzins ſon kemꝛ (meinar þu) at hn̄ mune tru
fiña a Jordu

Þañ xi ſu n dag.

Eñ ℟ hn̄ ſagdi til nockurra þꝛa ſem trudu ſig
ſialfua riettlata vera ⁊ forſmadu adꝛa þſſa ep
ter liking Tueir meñ þa geingu vpp i muſterit/
at bidiazt fyrer/eiñ var phareiſeus/eñ añar toll
heimtu madꝛ/ phariſeariñ ſtod ⁊ badz þañig fy
re med ſialfū ſier/ Gud eg þacka þier/at eg em
eigi ſ° ſem adꝛer meñ/ræningiar/o riettferduger/
hordomſ meñ/eda ſ° ſem þſſi tollheimtu madꝛ/eg
faſta tuyſar i vikū/⁊ gef tiunder af ollu þui eg
æ. Og tollheimtu madꝛiñ/ſtod langt i fra/⁊ vill
di eigi vpp hefia ſin augu til himins/hellꝺꝛ bar
di hn̄ æ ſitt brioſt ⁊ ſagdi Gud vertu mier ſyndu
gum liknſamꝛ/ eg ſeigi ydꝛ fyre ſañ/ at þſſi for
meir riettlættꝛ i ſitt huſ eñ hiñ/þui huer ſig ſial
fꝛ vpphefꝛ/ hañ mun nidꝛ lægiazt/⁊ huer ſialf

uañ

uañ sig nidr læger/ hñ mun vpphafiñ verda. ✱
Þr færdu þa til hñs vngborn/ at hñ tæki a Mat. xix.
þm/ eñ er ꝥ sau hñs lærisueinar auitudu þr þa/ eñ Marc. x.
Jes⁹ kalladi þau til sin ⁊ sagdi/ leyfit bornunũ til
min at koma ⁊ bañit þm eigi/ þuiat þuilikra er
gudz riki. Sañliga seigi eg ydr/ huer hñ medtekr
eigi gudz riki/ sẽ vngbarn/ hñ mũ eigi iñ ganga i ꝥ
Og hofdingi nockr spurdi hñ at ⁊ sagdi/ Godi Mat. xix.
meistare/ huat skal eg giora/ s⁹ at eg eignizt ei/ Marci x.
lift lif. Eñ Jesus sagdi til hñs/ huat kallr þu mig Exo. xx.
godañ/ eingeñ er godr nema gud eirn/ bodordin
veizt þu/ at eigi skulir þu mañ vega/ eigi hordõ
drygia/ eigi þiofnad fremia/ eckert liuguitne be/
ra/ heidra skaltu fodr þiñ ⁊ modr/ eñ hñ sagdi
allt þtta hefi eg halldit fra barn æsku miñe/ þa
Jesus heyrdi ꝥ/ sagdi hñ til hñs/ eitt brestr þig
eñ/ Sel allt huat þu hefr ⁊ gef ꝥ fatækũ/ ⁊ mũ t
þu þa hafa siod a himne/ ⁊ kom/ ⁊ fylg mier ep
ter/ þa hñ heyrdi ꝥ vard hñ hryggr/ af þui hñ
var miog audigr.
Eñ er Jesus sa hñ hrygvañ ordiñ sagdi hñ/
Huersu torfuellt er þm iñ at ganga i gudz riki/
sem peninga hafa/ þuiat hægra er vlfalldanũ
at ganga i giegnũ nalar auga eñ rikũ mañi iñ at
ganga i gudz riki. Þa sogdu þr sem til heyrdu/
huer fær þa hialpazt/ eñ hñ sagdi/ huat omattugt
er fyre mõnũ ꝥ er moguligt fyre gudi
Þa sagdi Petr/ Siadu/ vær forlietũ allt ⁊ fyl
giũ þier epter/ eñ hñ sagdi til þra. Sañliga seigi
eg ydr/ eingeñ er sa/ huer sitt heimele edr forell/
dra/ eda brædr/ kõu edr born forlætr/ vegna gudz
rikis/ at hñ medtaki eigi myclu fleira aptr a þssũ
tima/ ⁊ i odrum heime eilift lif.

En Jesus tok þa tolf til sin ꝛ sagdi til þeirra
R Sunnu dagin i faustu gang. Siaet at vier forum nu vpp til Hierusalem/ ꝛ þ mun
allt fullkomnat verda/ huat skrifat er fyrer spa
mennina af mannzins syne / þuiat hn̄ mun fram
selldr verda Heidingium/ ꝛ hn̄ mun hleiginn spyttr ꝛ
spieadr verda/ ꝛ þeir munu hn̄ hudfletta ꝛ lijflata
ꝛ epter ꝥ a hinum þridia deigi mun hn̄ vpp aptr ri-
sa/ ꝛ þeir forstodu eckert af þessum ordum/ þuiat þau
voru hulin fyrer þeim ꝛ eigi vissu þeir/ huat þau hof-
du at seigia

En ꝥ skiedi þa hn̄ tok at nalgazt Hiericho/ at
nockr mann blindr sat vid veginn ꝛ bad olmusu/ ꝛ
Marci x er hn̄ heyrdi/ at folkit gieck þar fram hia/ spurdi
hn̄ at huat ꝥ væri/ þeir sogdu hm̄ þa/ at Jesus af
Nadareth geingi þar hia/ þa kalladi hn̄ ꝛ sagde
Jesus sonr Davidz miskunna þu mier/ en þeir sem
vndan geingu/ hostudu a hn̄/ at hn̄ þegdi/ hn̄ kal-
ladi þui meir ꝛ sagdi/ sonr Davidz miskunna þu
mier. En Jesus stod kyrr ꝛ baud þeim at leida hn̄
til sin/ ꝛ er hn̄ var kominn hart nær hm̄/ tok hn̄ at
spyria hn̄ at/ huat villtu eg giori þier/ hn̄ sagdi/
Herra ꝥ eg mætti sia. Jesus sagdi til hn̄s/ vert sie-
gn/ þin trua giordi þig holpinn/ ꝛ iafnn snart fieck
hn̄ synena/ fylgdi hm̄ ꝛ epter/ vegsamandi gud/ ꝛ
allt ꝥ folk er þetta sa gaf gudi lof *

Nitiandi Capitule

R Kirkiu dagin Ann gieck ꝛ inn/ ꝛ reisti i giegnum Jeri-
cho/ ꝛ Siaet þat madr sa er Zacheus
var at nafne / huer ed var foringe toll
heimtu manna/ ꝛ sialfr hn̄ audigr/ ꝛ hn̄
girntizt at sia Jesum huer hn̄ væri/ ꝛ
gat eigi fyrer folkino/ þuiat hn̄ var litill vexti/
hn̄ hliop þa fram/ vndan ꝛ klifradi vpp i nockt-
alldin

alldin tre/s° at hn̄ sæi hn̄/ þui þar atti hn̄ fram
vm at fara/ꝛ sem Jesus kom at þm sama stad/
leit hn̄ vpp ꝛ sa hn̄/ꝛ sagdi til hn̄s Zachee stig þu
med skyndinge ofan/þuiat i dag byriar mier at
blifa i þinu husi/ꝛ hn̄ stie skyndiliga ofan/ꝛ tok
vid hm̄ fagnandi/ꝛ er þr sau þ mogludu þr aller
þ hn̄ skylldi herbergia sig hia ber syndugū mañi

Eñ Zacheus stod ꝛ sagdi til Jesu/ siadu/Her
ra/helftina miña eigna/gef eg fatækū/ꝛ ef eg he
fi nockrn tælt/ þa gef eg ferfallt aptr/Jesus sag
di til hn̄s/i dag þa veittizt þssu huse heilsa med
þui þo at hn̄ er Abrahams sonr/ þuiat manzins
sonr er komiñ epter at leita/ꝛ at frelsa huat for-
tapat er *

At * þin eñ a heyrondū Jok hn̄ vid ꝛ sagdi þssa
epter liking/af þui/at hn̄ var hart nærri Jerusa-
lem/ꝛ þ/ þr ætludu/at gudz riki mundi þa strags
opinbert verda i ꝛ sagdi/ nockr edla borīn mañ
ferdadizt i fiarlægt land at hn̄ afladi sier rikis/
ꝛ kæmi s° aptr / eñ þssi kalladi a (tiu) sina þiona
ꝛ fieck þm (x)pund/ꝛ sagdi til þra/sysslet þar til
at eg kem aptr/ eñ hn̄s borgar meñ hotudu hn̄/ꝛ
sendu hm̄ bod/ ꝛ lietu s° seigia/ vær viliū eigi
þñan rikia lata yfuer oss

* S. Nicolaus dag ꝛ añara Cōfessorum

Pat skiedi ꝛ þa hn̄ kom aptr/sem hn̄ hafdi
rikit vnder sig tekit skipadi hn̄ at kalla a þa sem
þiona/huerrū hn̄ hafdi fieit feingit/s° at hn̄ vis
si hua myckit huer hefdi syslat. Hiñ fyrsti kom ꝛ
sagdi/ Herra / þitt pund hefer afrekat tiu pund
hn̄ sagdi þa til hans/ Eyhei þu hiñ godi þion/af
þui þu vart trur i litlu/skaltu vallð hafa yf-
uer tiu borgū. Hiñ añar kō ꝛ sagdi herra/þitt pund
hefer samandregit fiñ pund/ til hn̄s sagdi hn̄ ꝛ
þu skalt vera yfuer fim borgū

Og

Og hiñ þridie kom ⁊ ſagdi. Herra/ Sia! þat
er þitt pund/ huert at eg hefi i ſueita duki folgit
eg hrædduzt þig/ þuiat þu ert madr ogurligr tek
ꝥ vpp/ huat þu hefer eigi nidr lagt/ ⁊ vppſker ꝥ
huat þu ſader eigi/ hñ ſagdi þa til hñſ/ af þinū mu
ñe dæmi eg þig hiñ vondi þion viſſer þu ꝥ/ at eg
er madr ogurligr takandi ꝥ/ huat eg lagdi eigi nidr
vppſkerandi ꝥ huat eg ſadi eigi/ huar fyre gafſt
þu eigi miñ pening i mangarans bord/ at nær eg
kæmi/ hefdi eg ꝥ med okri krafit.
Og hñ ſagdi til þra ſē hia ſtodu/ takit ꝥ pund fra
hm̄ ⁊ faait ꝥ þm ſem tiu pund hefer/ þr ſogdu hm̄
Herra/ tiu pund hefer hñ/ eñ eg ſeigi ydr ꝥ/ at huer
ed hefr hm̄ mū gefit verda/ eñ fra þm ſem eckert
hefr/ mun ⁊ ꝥ burt numit verda huat hñ hefr
* Þo þa mina o vine ſem eigi villdu mig ri-
kia lata yfuer ſier/ leidit hingat ⁊ deydit hier fra-
mē fyrer mier/ ⁊ ſem hñ ſagdi nu þtta for hñ id
beinaſta ⁊ gieck vpp til Hieruſalem.
Og ꝥ ſkiedi þa hñ tok at nalgazt Bethpha-
ge ⁊ Bethaniam/ vid fiallit oliueti/ at hñ ſendi vt
two af ſinū lærisueinū ⁊ ſagdi/ fari þier i ꝥ kaup
Mat. xxi tun/ huert gegnt ydr er/ ⁊ þa þier komet þar iñ mu
Marci xi. nu þier fiña auſnu fola bundiñ/ a hueriū alldri
hefer eñ nockr maña ſetid/ leyſit hñ ⁊ leidit hingat
⁊ ef nockr ſpyr ydr at/ þui þier leyſit hñ/ þa ſei-
git hm̄ ſo ꝥ herrañ þurfi hñs vid.
Eñ þr foru burt ſem ſender voru/ ⁊ fundu ſem
hañ hafdi ſagt þm/ ⁊ er þr leyſtu folañ/ ſogdu
hñs drottnar/ fyrer huat leyſi þier folañ/ þr ſog-
du/ þui Herrañ þarf hñs vid/ ⁊ þr hofdu hñ til
Ieſu/ ⁊ koſtudu ſinū klædū a folañ/ ⁊ ſettu Ieſū
þar vpp a. Eñ er hñ for af ſtad breiddu þr vn-
der

dec ſin klædi a vegin̄.

Og þa hn̄ tok at nalgazt/ ꝛ for ofan af fial lino oliueti hof vpp allr mugr hn̄s lærisueina af fagnadi/gud at lofa medr harri raudđu/ yfuer ollū þm krapta verckū ſem þr hofdu ſied/ ꝛ ſog du bleзadr ſie ſa konungr er kemr i nafne drottinſ fridr ſie a himne ꝛ dyrd a vpphædū ꝛ nockrer af phariſeis þr ed voru med folkino/ſogdu til hans Meiſtare ſtraffa þina lærtſueina/til huerra hn̄ ſagdi/eg ſeigi ydr þ ef þſſer þegdu mundu ſtei natner hlioda

Og ✠ ſem hn̄ tok meir at nalgazt/ſa hn̄ a bor gina/ ꝛ gret yfuer hn̄e/ ꝛ ſagdi/ þui ef þu viſſer þ (mundir þu a þſſm deigi hugleida at) huat til þins fridar heyrdi/ en̄ nu er þ dulit fyre ydrum augū/ þuiat þr dagar munu yfuer þig koma þ þiner o viner munu vm þig ꝛ þin born med þi er/ſkialldo borg ſetia/ ꝛ þier vmſat veita ꝛ a alla vegu at þier þ reyngia/ ꝛ þig nidr at velli briota ꝛ eigi munu þr i þier lata ſtein yfuer ſteine vera. af þui þ þu þeckter eigi þin̄ vitianar tima ✠ Hn tiun da ſun̄u dag

Og hn̄ gieck in̄ i muſterit ꝛ tok vt at reka/ þa ſem ſelldu ꝛ keyptu þar in̄e ꝛ ſagdi til þra/ſkrifat er/at mitt huſ ſie bæna huſ/en̄ þier giordut þ at ſpill virkia in̄e/ ꝛ huerſdagliga kendi hn̄ i muſte rino ✳ En̄ ken̄i man̄a hofdingiar ꝛ ſkriptlærder ꝛ villdar men̄ lydſins ſocktu epter at fyrer koma hm̄/ ꝛ gatu eigi fundit huat þr ſkylldu hm̄ giora Mat. xxi þuiat allt folkit var hm̄ a hangande Marci xi. Eſa. lxi.

xx Capitule.

OG þ ſkiedi a einū þſſarra daga þa hn̄ vr at ken̄a folkino i muſterino ꝛ at predika gudz ſpioll/at þa komu til hn̄s preſta hofdingiar ꝛ ſkript

⁊ ſkriptlærder med olldungunū toludu til hn̄s ⁊ ſogdu
ſeig oſſ/ aꝼ huerre mackt er þu giorir ꝥta/ eda huer er
ſaſem þier gaꝼ ꝥſſa mackt/. Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi til þra
/eg vil ſpyria ydr ⁊ at einu ordi/ ſuarit mier/ ſkirn Jo‑
hañis var hun aꝼ himne edr aꝼ mōm/ eñ þr hugſudu
med ſialꝼū ſier ⁊ ſogdu/ þui eꝼ vier ſeigiū aꝼ himne ſo
ſeiger hn̄/ ꝼyrer hui trudu þier hn̄e eigi/ eꝼ vier ſeigiū aꝼ
mōm þa mun allr lydr lemia oſſ grioti/ þat þr eru ǫrug
ger i þui ꝥ Johañis være ſpamadr/ ⁊ ſuorudu at þr viſ
ſſu eigi huadan hū være/ ⁊ Jeſus ſagdi til þra/ þa ſeigi
eg ydr eigi helldr aꝼ huerri mackt eg giori ꝥta

Eñ hn̄ tok þa at ſeigia til ꝼolkſins ꝥſſa epter liking/
Mat. nockr mañ plantadi vingard ⁊ bygdi hn̄ vingardz mōm
xxi ꝼor ſidan ⁊ var i burt vm langa tima/ ⁊ er time var til/
Mar. ſendi hn̄ vt þion til vingardz mañana/ at þr gæꝼi hm̄ aꝼ
xij auegyti vingardzins huern vingardz meñirner hud‑
ꝼlettu/ ⁊ lietu tomū hondū ꝼra ſier ꝼara/ ⁊ vm ꝥ ꝼram
ſendi hn̄ vt eñ añan þion/ eñ þr ſtrycktu þañ ⁊ dárudu/ ⁊
lietu eyrmdiſlauſañ i burt ꝼara/ ⁊ eñ yꝼuer ꝥ ꝼrā/ ſendi
hn̄ vt hiñ þridia/ huern þr lemſtrudu ſarū ⁊ raku burt
ſidan. Eñ þa ſagdi herrañ vingardzins. Huat ſkal eg til
giora/ eg mun ſenda ſon miñ elſkuligañ/ ma vera/ at
nær þr ſia hn̄/ þa ꝼeile þr ſier.

Pſal. Eñ þa vingardz meñirner ſau ſoniñ/ þeincktu þr mz
cxvij. ſialꝼū ſier ⁊ ſogdu/ ꝥſſi er erꝼingiñ/ komit aꝼliꝼū hn̄/ ſo
at vor verdi arꝼleiꝼdiñ/ ⁊ þr hneptu hn̄ vt aꝼ vingardi
nū ⁊ liꝼlietu hn̄/ Huat mū nu herrañ vingardzins giora
til vid þa/ hn̄ mū koma ⁊ tortyna ꝥſſm vingardz mōm/
⁊ byggia ſiñ vingard odrū/ þa þr heyrdu ꝥ / ſogdu þr
Eñ hn̄ horꝼdi a þa ⁊ ſagdi/ huat er nu ꝥ/ huat (burt ꝥ.
þat ſkriꝼat er/ þañ ſtein huern vppbyggendr ꝼorlaug‑
du ſa er vordiñ at hoꝼdi hyrningar / huer hn̄ ꝼellr a
þeñan ſtein/ ſa mun ſundr meriazt/ eñ a huern hn̄ ꝼellr
þañ

þañ mūhñ kremia/ ꝛ keñe maña hoꝼdingiar ꝛ ſkriptlær-
der leitudu epter hueꝛnen þr feingi hñdr a hñ lagt i þ
ſiñ/ ꝛ ottuduzt folkit at þuiat þr formercktu at hañ
hafdi ſagt til þra þſſa epter liking,

Þr hofdu ꝛ vard hollð a hm̄ ꝛ ſendu vt taalſmeñ hue- Mat.
rier ſier attu at bregda/ ſē vęri þr aldygguer/ꝛ at þr gę- xxij
tu veitt hñ i ordum/ ꝛ afuent hñ herra dęminu ꝛ yfuer Mar.
valldino landſtiornarās/ ꝛ þr ſpurdu hñ at ꝛ ſogdu. Mei- xij.
ſtare vęr vitū at þu ſeiger riett ꝛ keñer/ ꝛ a litr eigi noc-
kurs manz yfuer lit. Helldr keñer þu gudz gotu med ſañ-
leika. Huort hęfer oſſ at gef a keiſaranū ſkatt eda eigi/
eñ hñ merckti þra flatſkap/ ꝛ ſagdi til þra/ Huat freiſti
þier min/ ſynit mier peningiñ/ huerſ mynt ꝛ iñſkript hefr
hñ/ þr ſuorudu ꝛ ſogdu Keiſarans/ hñ ſagdi þa til þra.
þui gefit Keiſaranū huat keiſarans er/ ꝛ Gudi huat gu-
dz er/ ꝛ þr gatu eigi ſtraffat hñs ord fyrer folkino/ vn-
drudu hñs andſuor ꝛ þognudu

Eñ nockrer af Saduceis geingu til hans/ huerier
neittu vppriſuna vera/ ſpurdu hñ at ꝛ ſogdu Moyſes/
ſkrifadi oſſ/ ef at einſ huerſ broder andadizt/ sa er eigin Mat.
konu atti/ ꝛ vęri hñ barn lauſ daūñ/ þa ſkal hñſ broder xxij
taka þa konu/ ꝛ vpp vekia sæd ſinū brodr ſędi. Nu vo-
ru þar (vij) bręðr i ꝛ hiñ ellzti fieck ſier eigiñar konu/ ꝛ Deut.
andadizt erfingia lauſ/ ꝛ sa añar tok þa konu/ ꝛ anda- xxv
dizt lika erfingia lauſ/ ꝛ hiñ þridie atti hana/ lika ꝛ eir-
ner aller þr (vij) lietu ecki barn epter ꝛ onduduzt. Eñ ſei-
nazt allra þra andadizt ꝛ konañ/ huerſ þra eigin kona
verdr hun nu i vppriſuñe/ þuiat aller (vij) hafa þr hafit
hana til eiginar konu

Og Jeſus ſuaradi ꝛ ſagdi til þra/ ſyner þſſarar ver-
alldar giftazt ꝛ lata gifta ſig/ eñ þr ſē verduger verda
at audlazt hiñ añañ heim ꝛ vppriſuna af daudanū/
þr munu huorki giftazt/ nie ſig giftalata / þuiat
þr geta eigi optar dait / þui þr eru Einglum liker

e gudz born a medan þꝛ eru vpprisuñar born/
eñ ꝥ at hiner ꝼramlidnu munu vpprisa/ heꝼer
Exod. iij Moyses audsynt vid skogar ruñeñ. Sem þa hñ
kalladi drottiñ/Gud Abrahãs/Gud Isaacs/Gud
Jacobs. Eñ gud hñ er eigi daudꝛa/helldꝛ liꝼan⸗
dꝛa maña Gud. Þat þꝛ liꝼa hm̃ aller/ þa suo⸗
rudu nockꝛer aꝼ hinũ skriptlærdu ꝛ sogdu/Mei
stare þu heꝼer vel sagt/ꝛ þꝛ dirꝼduzt eigi ꝼram̃
at spyria hñ nockꝛs
Mat. xxij Eñ hñ sagdi til þꝛa/huernen seigia þꝛ krist ve
Marci xij ra Dauidz son/ ꝛ sialꝼꝛ Dauid seiger i Psalma
Psal. cix bokiñe. Drottiñ sagdi til mins drotiins/Sit þu til
miñar hægri handar/ þar til/eg legg þina o vine
til skarar þiña ꝼota/ꝼyrst Dauid kallar hñ Her⸗
ra/huernen er hñ þa hñs sonꝛ

Eñ ollu ꝼolkino a heyranda þa sagdi hñ til
Mat. xxiij siña lærisueina/vacktid ydꝛ ꝼyre hinũ skriptlær⸗
Marci xij dũ/ huerier ed ganga vilia i sidũ klædũ/ ꝛ karar
haꝼa kuediur a torgũ/ ꝛ hin ꝼremstu tignar sæti
i samkandu husum ꝛ ædꝛztan sess i samdꝛyckium.
huerier vpp suelgia ecknaña hus/ꝼorlikiãdi langt
bæn ꝛ hallo/ so þꝛ audlizt þess þyngri ꝼyre dæ⸗
ming. xxi Capitule

Eñ hñ leit vpp/ ꝛ sa þa hinu riku/ huerier
Mat. xij ed lietu sitt oꝼꝼꝛ i olmusu stockiñ/ þa sa hñ
ꝛ nockꝛa eckiu ꝼatæka sem liet þar iñ two
halꝼ peninga/ ꝛ hñ sagdi. Sañliga seige eg ydꝛ ꝥ
þesse ꝼatæka/heꝼer meira lagt þar iñ eñ hiner aller
þuiat þꝛ haꝼa aller aꝼ siñe yꝼuer verandi eign iñ
lagt til gudz oꝼꝼurs/ eñ þesse heꝼer aꝼ siñe ꝼatækt
alla sina næring þar iñ lagt

Og er nockꝛer gatu aꝼ musterino/ at ꝥ væri
ꝼagat med goda steina/ ꝛ gaꝼꝛ/sagdi hñ sa time
mun

men koma/a hueriu̅/at allt þetta huat þier siaed
at/mun eingen steinn yfuer odru̅ latiñ at eigi sie
nidr brotiñ/eñ þeir spurdu hann at og sogdu/Meistare
/nær skal þetta verda/ og huat merki er til/ þa þetta
mun til taka at skie

En hann sagdi/siaet til/at þier verdit eigi villter/
þat marger munu koma i minu nafni/ og seigia /
at eg sie þ/ og sa time tekr at nalgazt/fylgit þeim eigi
epter/eñ nær þier heyrit af bardogu̅/ og missattu̅
/ þa hrygguizt eigi / þat þ slu byriar adr at skie
eñ endiñ er þo eigi þa strags/ þa sagdi hann til þeira/
ein þiod mun hefiazt vpp i mot añare/ og eitt riki
i giegn odru/ og myckler iard skialftar munu þar
verda i ymsum stodum/hungr og drepsotter/ og ogn
aner/ og storar vndraner munu þar skie/af himne

Eñ fyrer allt þetta/munu þeir hendr a ydr leggia Mat.x
og ofsokn veita / og ydr framselia/i sinn þinghus og Marci xiij
myrkua stofur/ dragandi ydr fyrer konu̅ga og len
dz hofdingia/ fyre mins nafns saker eñ þetta he
ndir ydr til vitnis burdar/ þui seted ydr i hiortu
þ þier hugsit eigi fyre huernen þier skulut forsu
ara ydr/ þat eg mun gefa ydr/muñ og vissku/hu
eriu̅ at eigi skulu geta i giegnstadit / nie mott
mællt aller ydrer motstodu meñ/eñ þier munut og
framselldër/verda af forelldru̅ og brædru̅/frænd
du̅ og vinu̅/ og nockra af ydr munu þeir lifi sñipta/ og
þier verdit huers manz hatr/fyrer mins nafns
saker/ og eckert har af ydru hofdi skal þo farazt
eignizt so med ydvare þolin mædi/saler ydrar

Eñ nær þier siaet Jerusalem vm kringda af Mat.xxiiij
her flockum/ þa skulu þier vita at nalgazt tekr hann Marci xiij
ar al eyding/so at huerier þa eru i Judea landi
flye þeir til fialla/ og þeir þar eru þa mitt iñe/fari vt

þadan/ ⁊ huerier a landzbygdũ eru/ þr komi eigi
þ inn/ þat þ eru hefnd dag /s° at vppfyllt ver
di allt huat ſkrifat er/ eñ we oliettũ ⁊ brioſtmyl-
kigũ a þm dogũ/ þat mikil harm kuꝗli munu ver
da a Jordu ⁊ reidi yfuer þtta folk/ ⁊ f yre ſuerdz
eggiu mun þr falla/ ⁊ herleidder verda /bland
allar þioder/ ⁊ Jeruſalem mun vnder trodazt af
heidingiũ / þar til at vppfyllazt timar heidiña
þioda

Añañ ſu-
ı dag a Jo
faustu.

Og ✠ þar munu ſkie teikn/ a ſolu ⁊ tungle ⁊
ſtiornũ/ ⁊ a iordu kualning þioda/ ⁊ aurulnã/ ſiar
⁊ bylgiur munu hlioda/ ⁊ meñ munu fyre hrꝗ-
dzlu vpp þorna ⁊ af epter bidingu / þra hluta/
huer ed koma ſkulu/ yfuer allañ heimñ/ þat krap
tar him ins munu hrꝗrazt / ⁊ þa munu þr ſia
manzins ſon komanda i ſkyino/ medr tign ⁊ myc-
lu valldi eñ nꝗr þtta tekr at ſkie/ þa litid vpp/ ⁊
vpp hefiet ydar hofut/ af þui at yd endr lauſn
tekr at nalgazt

Mat. xxiiij
Marci xiij

Og hñ ſagdi þm þſſa epter liking ſkodit/ fiku
treit/ ⁊ aull tre/ nꝗr þra alldin/ tekr vt at ſpringa/
þa mercki þier a þm þ ſumarit er i nand/ s° ⁊ lika
nꝗr þier ſiaet/ þtta ſkie/ þa vitid/ þ at gudz riki
er nalꝗgt Sañliga ſeige eg ydr þ þſſi kynſlod mun
eige fyrefarazt þar til at allt þtta ſkier/ himiñ ⁊
iord forganga/ eñ min ord forganga eigi ✱ eñ
varit ydr / at ydar hiortu þyngizt eige af ofat
⁊ ofdryckiu ⁊ med ſorgum þſſarar nꝗringar /at
eige kome þſſi dagr haſtarliga yfuer ydr/ þuiat
lika ſem tal ſnara mun hñ koma yfuer alla þa ſē
a iordu byggia/ koſtid þui vakrer at vera alla ti-
ma ⁊ bidiet s° at þier mꝗttud verduger vera at
vm fly allt þtta/ huat epter komandi er/ ⁊ at ſtã

da s° frame fyre manzins syne

Og vm daga kende hn̄ i. mustierino/ en̄ vm nætr gieck hn̄ vt ꝛ dualdizt i fiallino oliueti ꝛ allt folk tok sig snemma vpp til hn̄s i mustierit/ honū at heyra

xxii Capitule

En̄ þa tok at nalgast hatid° dagr ins sæta braudz/ huer ed kalladizt paschat ꝛ ✠ Passio a miduiku daginn kenni mañа hofdingiar ꝛ skriptlærder epter leitudu/ huernen þr gæti Jesū lif latid þat þr ottuduzt lydin̄/ en̄ andskotin̄ var hlaupin̄ i Judas þ an̄ kalladr var scarioth huer ed var ein̄ af tolf/ ꝛ hn̄ for burt taladi vid kenne mañа hofdingiana ꝛ hofudz meñina/ huernen hn̄ villdi selia þm hn̄/ þr gladduzt vid ꝛ hietu at gefa hin̄ peninga til ꝛ hn̄ lofadi þm þui/ ꝛ leitadi lags at hn̄ fiengi sellt þm hn̄ an vpphlaups

En̄ er kom dagr ins sæta braudz a huerium sæ Math. xxvi fazt skylldi paschalambit/ ꝛ hn̄ sendi vt Petrum Marci xiiii ꝛ Johañem/ ꝛ sagdi fari þier buit til paska lambit/ s° at vier neytū/ en̄ þr sogdu til hans huar villtu at vid reidum þ til hn̄ sagdi til þra/ siaeit nær þier gangit in̄ i borgina mun madr mæta ydr berandi vatz skiola/ fylgit hm̄ epter i þ hus/ huert hn̄ geingr in̄ / ꝛ seigit hus bondanū/ Meistarin̄ liet seigia þier/ Huar er þ herbergi/ þ at eg meigi Pascha lambit i eta medr minū lærisueinū ꝛ hn̄ mun visa ydr/ stoꝛan̄ sal fagadan/ buit þ/ þar til/ þr geingu burt ꝛ fundu s° sem hn̄ hafdi sagt þm ꝛ reiddu til pascha lambit

Og þa er su stund kom/ setti hn̄ sig nidr/ ꝛ þr tolf postul' mz hm̄/ ꝛ hn̄ sagdi til þra/ mig hefer af hiarta nægsta epter langat at eta þtta pascha

Og lamb

lamb med ydꝛ adꝛ eñ eg lid/ þuiat eg ſeigi ydꝛ at
hier epter mū eg eigi optar ap þui neyta/ þar til
at ꝥ pulkōnazt i gudz riki/ hñ tok ⁊ kalekiñ/giordi
þacker/ ⁊ ſagdi/ medtakit hñ/ ⁊ ſkiptid hm̄ a mil
le ydar ꝥ at eg ſeige ydꝛ ꝥ eg mun eigi drecka ap
viñ vidar auegxti/ þar til at gudz riki kemꝛ

Og hñ tok braudit/ giordi þacker/ braut ꝥ/ gap
Mat. xxvi ꝥm/ ⁊ ſagdi/ ꝥtta er mitt hold/ ꝥ pyrer ydꝛ gep
Marci xiiij it verdꝛ giorit ꝥtta i mina miñing/ lika eirnenꝛ ka
leikiñ epter kuelld maltidina/ ⁊ ſagdi/ ꝥſſi er kalei
kꝛ nytz Teſtamens i minu blodi/ hnert pyrer ydꝛ
vt hellizt

Eñ þo/ siaet! at hond ꝥſſ mig ſuikꝛ er medꝛ mier
a bordi/ ⁊ at ſoñu per manzins ſon epter þui ſem
a lycktat er/ þo we ꝥm mañe/ pyrer huern hñ ver
dꝛ ſuikīn/ ⁊ ꝥꝛ toku at ſpyria ſialpuer ſin amille/
huer ap þm̄ være/ sa er ꝥtta mundi giora

Eñ þar ✠ hopzt vpp þræta ꝥra a mille/ huer
Birtalsa/ ꝥra mundi ſynazt meſtꝛ vera/ eñ hñ ſagdi til ꝥra
as m° ꝥꝛ ſem þiod kōungar eru ꝥꝛ drottnazt ap ꝥm/ ⁊ hu
erier ypuer macktna hapa þa kallazt naduger her
rar/ eñ þier ſkulut eigi s° helldꝛ sa ſem Meſti
er ydar a mille/ vere hñ s° ſem Jñ miñſti / ⁊ hm̄
ædzti/ ſem añar þienare/ þui huor er meire sa er
til bordzins ſitꝛ / edꝛ ſa hñ þionar/ er eigi s° / at
hñ ſem vid bordit ſitꝛ / eñ eg em amillū ydar /
ſem sa er þionar / eñ þier erut ꝥꝛ/ huerier hia mier
voru i minū preiſtingum/ ⁊ eg vil til eincka ydꝛ riki
s° ſem miñ pader heper mier ꝥ til einkat/ s° at
þier ſkulu eta ⁊ dreckꝛ ypuer miet bord i minu ri
ki / ⁊ ſitia a ſtolum dæmandi tolp kynkuiſler
Jrzelſ ✱

Eñ Drottiñ ſagdi Symon/ Symon/ Siadu!

at andskotinn heper beidzt ydar/at hn̄ mætti sæll-
da ydr sem hueite en̄ eg bad pyrer þier at þin tru Mat.
a þrotnadi eigi ꝛ huenær þu snyzt vm aptr þa Marci
styrk þu brædr þina/en̄ hn̄ sagdi til hans/Herra
reidubuinn em eg med þier i piotr ꝛ dauda/at gan
ga/en̄ hn̄ sagdi/petre eg seigi þier/at i dag gelr ha
ninn eigi/adr þu heper þrysuar ap neitad þui at
þu þecker mig

Og hn̄ sagde til þra/þa eg senda ydr vtan pu
nga edr tosku/eda skopata/huort brast ydr þa no
ckut/en̄ þr sogdu/allz eckert/þa sagdi hn̄ til þra/
en̄ nu huer ed pung heper/sa taki hn̄ lika ꝛ eirnen
toskuna/ꝛ sa er eigi heper/selie hn̄ kyrtil sinn/ꝛ ka Esa. li
upi suerd/þuiat eg seigi ydr at þ hlytr a mier at
pullkonazt huat skripat er/þ hn̄ er medr illuir
kium reiknadr/þui huat ap mier skripat er heper
nu enda/en̄ þr sogdu/Herra/sia/two suerd eru
hier/hann sagdi þa til þra þat er nog.

Og hann gieck epter vana i piallit oliueti ꝛ hn̄s Mat. x
lærisueinar pylgdu hm̄ eptir ꝛ þa hn̄ kō n. þn̄ sta Marci
dar sagdi hn̄ til þra bidiet at eige palli þier i Joh. x
preistaner ꝛ hn̄ veik sier pra þm̄ vm meslu steins sna
rs piell a kne ꝛ tok at bidia ꝛ sagdi Fader/ep þu
villt þa tak þenna kalek ap mier/En̄ þo eigi minn
Helldr verdi þinn vilie/en̄ hm̄ birtizt eingill ap him
ne/styrkiandi hn̄/ꝛ þar kō at hn̄ þrytte vid daud-
ann ꝛ tok akapar at bidia/en̄ hn̄s sueite vard so sē
blodz drop~ þr ed piellu a iordina ꝛ hn̄ stod vpp
ap bæninne/ꝛ kom til sinna lærisueina/ꝛ pann þa sop
andi ap hrygd/ꝛ sagdi til þra/huat sope þier
standit vpp bidiet at þier pallit eige i preistne

Þa hann var þra at seigia Sia! þat plock-
n/ꝛ einn ap tolp/sa Judas hiet gieck pyrer þm
ꝛ vill

⁊ villdi nalgazt Jesum/ at hñ kysti hñ/ eñ Jesus
sagdi til hñs/ Judas suikr þu manzins son med
Mat. xxvi koßi. Eñ er ꝥr sem hia hm̃ voru sau huat verda
Marci xiiii villdi/ sogdu ꝥr til hñs/ Herra skulu vegr eigi sla
þa med suerdi/ eñ eiñ af þm slo þion presta hof⸗
dingians/ ⁊ hio af hñſ hid hægra eyra. Jesus sua
radi ⁊ sagdi/ Leyfit þm at giora allt hid frekaz
ta/ ⁊ hñ snart hñs eyra ⁊ læknadi hñ

Eñ Jesus sagdi til ꝥra presta hofdingia ⁊ ho⸗
fudz maña musterisins ⁊ olldungaña/ huerier ep
ter hm̃ voru kõner/ so sem til añars illuirkia geín
gu þier vt med suerdũ ⁊ stongũ/ þa eg var daglt
ga i musterino hia ydr/ logdu þier eigi hendr a
mig/ helldr er ꝥtta nu ydar time ⁊ mackt myrkra
ña/ eñ ꝥr gripu hñ/ ⁊ leiddu iñ i presta hofdingi
ans hus/ eñ Petr fylgdi hm̃ epter a leingdar

Mat. xxvi Þr kueicktu þa vpp elld i midiũ forsalnũ/ ⁊
Mar. xiiij settu sig i kring vm hñ/ ⁊ Petr vᷓ þar a mille ꝥra
Joh. xviij þa sa hñ ambatt nockr sitia vid logañ/ horfdi a
hñ ⁊ sagdi/ ꝥßi var ⁊ med hm̃/ eñ hañ afneitadi
hm̃ ⁊ sagdi/ kona/ eigi þeckí eg hñ/ ⁊ litlu einu þar
epter/ sa hñ oñr ⁊ sagdi/ þu ert ⁊ af þm/ eñ Petr sa
gdi/ þu madr/ eigi em eg/ ⁊ er bil var a ordit sem
eins tima til styrcktí nockr añar ⁊ sagdi/ at soñu
var ⁊ ꝥßi med hm̃/ þuiat hñ er gꝛlileare/ eñ Petr
sagdi/ madr eigi veit eg huat þu seiger ⁊ iafn
snart/ at hm̃ nu ꝥtta eñ talandi/ gol hanıñ/ ⁊ drot
iñ sneriz vid ⁊ leit til Petrs/ ⁊ Petr mintiz þa or
da Drottins/ huernen hñ hafdi sagt/ fyrer eñ ha⸗
nen gelr/ muntu af neita mig ꝥrisuar/ ⁊ Petr gieck
vt ⁊ griet beiſkliga

Eñ þr meñ ſem hielldu Jeſu/daꝛudu hñ ⁊ du
ſtudu/byrgdu hñ ⁊ ſlogu i hñs andlit/ſpurdu hñ
at ⁊ ſogdu/ſpadu. Huer sa er ſem þig ſlo/ ⁊ margt Mat xx
añat haduligt ſogdu þr vid hñ. Marci xi

Og er dagr var/komu ſaman olldungar lyd
ſins/ ⁊ preſta hofdingiar/ ⁊ hiner ſkriptlærdu/ ⁊
leiddu hñ vpp fyrer ſitt rad ⁊ ſogdu/ ef þu ert
kriſtr ſeig oſſ þ/ ⁊ hñ ſagdi til þra/ef eg ſeigi ydr/
þa truit þier mier eigi/ eñ ef eg ſpyr ydr/ſuarit
þier mier eigi/ ⁊ latid mig eigi lauſañ/ ⁊ hiedan i
fra mũ manzins ſon ſitia til hægri hand Gudz
kraptar/ eñ þr ſogdu aller ertu þa gudz ſonr/hñ
ſagdi til þra/ þier ſeigit þ/ þuiat eg em hñ/ eñ þr
ſogdu/huat þurfu vier vitniſburdiñ leingr/ þui
at vier ſialfuer heyrdum af hñs muñe.

xxiij Capitule

OG allr þra ſofnudr ſtod vpp/ ⁊ leid
du hñ fyrer Pilatꝰ/toku at a klaga hñ
⁊ ſogdu/ þeñañ fiñu vier vm turna Mat. xxv
folk vort/ ⁊ fyre biodandi ſkatt at ge Marci xv
fa Keiſaranũ ⁊ ſeiger ſig vera konun
giñ Chriſtum. Eñ Pilatus ſpurdi hñ at ⁊ ſagdi/
ert þu konungr gydinga/ hñ ſuaradi ⁊ ſagdi/ þu
ſeiger þ/Pilatus ſagdi þa til preſta hofdingiaña
⁊ til lydſins/ongua sok fiñ eg med þſſm mañi/
Eñ þr voru þſſa fiadare ⁊ ſogdu/hñ hefer vpp
æſt folkit medi þui hñ hefer kent hier ⁊ huar a
ollu gydinga landi/til tekiñ i Galilea/ ⁊ allt i þeñ
añ ſtad.

Eñ er Pilatꝰ heyrdi Galileã nefnt/ſpurdi hñ at
huort hñ væri galeiſkr madr/ ⁊ er hñ fornam at

hn̄ v͛ vnder Herodis valldi/sendi hn̄/hn̄ þa burt
til Herodem/huer ed sialfr var a þm dogū til Je
rusalem/en̄ er Herodis sa Jesum vard hn̄ nǽsta
gladur/ þui at hn̄ hafdi fyst vm langa tima/ at
sia hn̄/af þui at hn̄ hafdi ⁊ heyrt margt af hm̄
⁊ vǽnti at hn̄ mundi sia nockut teickn af hm̄ gio
rast/ ⁊ at spurdi hn̄ a marga vegu/ ⁊ hn̄ suaradi
hm̄ ongu/en̄ kēnemān̄ hofdu ⁊ giǫrt ⁊ Skriptlǽrder
a sokudu hn̄ hardliga ⁊ Herodes med sina hird
folki forsmadi hn̄ ⁊ spiettadi/færdi hn̄ i huitt fat
sendi aptr til Pilato/ ⁊ a þm deigi vordu þr Pilat⁹
⁊ Herodis viner apta/ þuiat adr voru þr o viner
sin amille.

En̄ Pilatus saman kalladi prest ⁊ hofdingia
hofudz mēn ⁊ lydin̄ ⁊ sagdi til þra/ þier hafit
þennan̄ man̄ til min haft/s⁹ sem han̄ er vm turn͞
lydin̄/ ⁊ Siaet! eg hefi spurt hn̄ hier fyrer ydr/ ⁊
a þssm man̄i fin̄ eg aungua sok i þui þier a klagit
hn̄/ ⁊ ecki helldr Herodis/ þuiat eg send ⁊ ydr sial
fua til hn̄s. ⁊ Siaet! at eckert hefuer vpp a hn̄
borist/ þ dauda sie verdugt/ fyrer þui vil eg gefa
hm̄ radning ⁊ lata sidan lausan̄ þuiat hn̄ ꝫlaut
þm ein̄ epter venīu hatid͞ dagsins lausan̄ at gefa

Mat. xxvij En̄ allr sofnudrin̄ kalladi vpp til lika ⁊ sagdi/
Marci xv tak burt þennan̄ ⁊ gef oss lausan̄ Barrabam/huer
Joh. xix ed var fyrer nockurn sundr þycki ⁊ man̄slag er skied
var i borgin̄e in̄settr i myrkua stofu/Pilat⁹ tala
di þa en̄ aptr til þra/ ⁊ villdi Jesum lausan̄ lata/
en̄ þr kolludu vppr sogdu/krossfestu/krossfestu
hn̄/hn̄ sagdi en̄ i þridia sin̄ til þra. Huat illt hefr
þssi giort/ongua dauda sok fin̄ eg mz hm̄/ fyrer
þui vil eg hegna hm̄ ⁊ lata sidan lausan̄/en̄ þr sto
du þui fastara med myklū hliodū ǽskiandi þ

hn̄ yrdi krossfestr/ ꝛ þra hliod ꝛ hofut prestanna tok yfuer.

Og Pilat⁹ dæmdi at skie skyllde þra beidne/ en gaf þm lausan þan̄ er in̄ var settr fyrer sundr þyckis ꝛ mannslags saker i myrkua stofu/ vm huern þr badu. En̄ hn̄ fram selldi Jesum i þra villo ꝛ þa er þr leiddu hn̄ vt/ hondludu þr nockrn Symō af Syria/ huer ed komin̄ var af bygdin̄e/ ꝛ logdu krossin̄ vpp a hn̄/ at hn̄ bæri hn̄ epter Jesu.

En̄ hm̄ fylgdi epter mickill fiolldi folks ꝛ kuenna/ hueriar gretu hn̄ ꝛ aumkudu. En̄ Jesus sneriz til þra ꝛ sagdi/ þier dætr af Hierusalē gratid eigi yfuer mier/ helldr gratid yfuer ydr sialfum ꝛ yfuer sonū ydar. Þui siaet at þr dagar munu koma a hueriū seigiazt mun Sælar eru þær o byria ꝛ þr kuider er eigi hafa fætt/ ꝛ þau brioſt huer eigi voru mylkt/ þa munu þeir taka at seigia fiollunū/ hryniet yfuer oss/ ꝛ halsunū hyliet oss. Þui ef þr giora þetta vid hid blomgada tret/ huat mū þa skie vid hid þurra.

En̄ tueir spilluirkr⁹ adrer leiddust ꝛ vt/ at þr væri aftekner med hm̄/ ꝛ sē þr komu i þan̄ stad huer ed kalladizt hofut skeliar stadr/ þa krossfestu þr hn̄ þar/ ꝛ spilluirkiana med hm̄/ ein̄ til hægri handar ꝛ an̄an til vinstri. En̄ Jesus sagdi/ fader fyrer gef þm þ/ þuiat þr vita eigi huat þr giora/ ꝛ þr skiptu hn̄s klædū ꝛ vorpudu þar vm hlut kesti/ ꝛ folkit stod ꝛ sa til.

(Hofut sk[...] liar stadr [...] A latino C[...] uarie locu[...] hefer hei[...] sa af toku[...] stadr ꝛ gal[...] klettr hua[...] þr voru v[...] ner at lat[...] aflifa þa[...] krossfesta[...] attu.

Og hofdingiarner dáradu hn̄/ med þm ꝛ sogdu/ adra hefer hn̄ frelsat/ frelse hn̄ nu sialfuan̄ sig/ ef hn̄ er kristr hin̄ vtualdi guds/ at hm̄ hædu ꝛ striodzmen̄irner/ geingu til hn̄s/ ꝛ baru hm̄ edik ꝛ sogdu/ ef þu ert kongr Gydinga þa frelsa

ſialfuan þig/ eñ yfuer ſkriptiñ var ritud yfuer
hm̃ med Girſkum/Ebreſkū ⁊ latinu bokſtofum/
þſſi er konungꝛ gydinga

Eñ eiñ af þm ſpilluirkiū ſē heingder voru/laſta-
di hñ ⁊ ſagdi/ef þu ert kriſtꝛ/frelſa ſialfañ þig
⁊ oſſ/ þa ſuaradi hiñ añar ſtraffadi hñ ⁊ ſagdi/
⁊ þu hrędizt eigi helldꝛ gud/ſē ert þo i ſamꝛi for
dęming/ ⁊ at ſoñu ſkier ockꝛ þtta riettliga/ þuiat
vid med tokū huat ockꝛar giorder eru verdar/ eñ
þſſi hefer eckert vondzligt giort/ ⁊ hñ ſagdi til Je
ſu/Drottiñ/ minztu min þa þu kēmꝛ i riki þitt/
⁊ Jeſus ſagdi til hñs/Sañliga ſeige eg þier/i dag
ſkalt þu vera med mier i paradis

Og ꝥ var nęr vm hina ſiettu ſtund/ ⁊ myrk-
krin giorduzt yfuer allt landit til niundu ſtundar
⁊ ſoliñ sortnadi/ ⁊ tialldit muſteriſins rifnadi i Mat. xxvij
midiu ſundꝛ/ ⁊ Jeſus kalladi harri roddu ⁊ ſagdi Marci xv
Fader J þinar hendꝛ fel eg miñ anda /⁊ er hñ
hafdi þtta ſagt/lietz hñ/ eñ er hundradz hofdin/
geñ sa huat þar ſkiedi/dyrkadi hñ gud ⁊ ſagdi/
at viſu hefer þſſi riettlatꝛ madꝛ verit/⁊ allt folk er
þar var ſaman komit at horfa a þtta/ ⁊ ſem ꝥ
sa huat þar ſkiedi bardi ꝥ ſier a brioſt/⁊ ſneri i
burt aptꝛ /eñ aller hñs kuñingiar ſtodu langt fra
⁊ þęr konꝛ ſem hm̃ hofdu epter fylgt vꝛ Gali-
lea ⁊ horfdu a þtta.

Og Sia: madꝛ Joſeph at nafni/sa er var
eiñ radherra/ godꝛ mañ ⁊ riettuiſ/eigi ſam þyckti Mat. xxvij
hñ þeirra radi ⁊ giorningum/ ⁊ hñ var af borgiñe Mar. xvj
Arimathia vꝛ Judea / huer ed ⁊ ſtundadi epter Joh. xix
gudz riki/ þſſi gieck til Pilato ⁊ bad vm likama Je
ſu/⁊ tok hñ ofan ⁊ sueipadi hñ i lierepti/⁊ lagdi
hñ i vt hogna grof i hueria ecki hafdi eñ neckꝛ la

gdꝛ

gdr verſt/ ⁊ ꝥ var at fanga dagr/ ⁊ þuott dagriñ
tok at hefiazt/ eñ þær konr ſem kõnar voru af Ga
lilea fylgdu epter ⁊ ſkodudu grofina/ ⁊ huernen
hñs likame var lagdr/ ⁊ sneru aptr reidandi til
ſin smyrſl ⁊ dyrligt Salue/ ⁊ vm þuottdagiñ vo
ru þær kyrrar epter logmalſins bodan.

xxiiij Capitule

n eiñ þuottdagañ miog ſnem̃a komu Mat.xxviij
þær til grafarinñar/ ⁊ baru þau ſmyrſl Marci xvi
er þær hofdu til buit ⁊ eñ nockrar a- Joh. xx
drar med þm/ þær fundu at ſteininũ
hafdi vellt verit af grofiñe/ ⁊ ſtigu
þar iñ ⁊ fundu ecki likamañ Herrans Jeſu/ ⁊ ſem
þær voru hugſiukar vm þetta. Sia: þa ſtodu
tueir meñ hia þm i Leiftrãdi klædũ/ eñ þær vrdu
þa hrædd̃/ ⁊ fiellu a ſina a ſianu til Jard̃/ ⁊ þr
ſogdu til þra/ Huat leiti þier hins lifanda hia
dauðũ/ hñ er eigi hier/ helldr er hñ vppriſiñ. Hug
leidit at þui huat hñ taladi fyrer ydr/ þa hñ var
nu eñ i Galilea/ er hñ ſagdi þ mannzins ſyne byria
di at ſeliazt i ſyndugra hendr/ ⁊ kroſſfeſtr verda/
⁊ a þridia deigi vpp at riſa/ ⁊ þær minntuzt a
hñs ord.

Og þær geingu burt fra grofiñe aptr ⁊ kun
giordu allt þetta/ þm elliſu/ ⁊ s° ollm̃ hinũ odrũ/
Eñ þetta var Maria Magdalena/ ⁊ Johaña/ ⁊
Maria Jacobi ⁊ þær adrar er med þm voru/ ſem
þetta ſogdu Poſtulunũ/ ⁊ þra ord virtizt þm ſem
væri þ ſion huerfingar ⁊ trudu eigi. Eñ Pet. ſtod
vpp/ ⁊ hliop til grafarinñar ⁊ laut þar iñ/ ⁊ ſa lin
lokin einſom liggia/ gieck burt/ ⁊ vndradi med
ſialfũ ſier huernen þ væri ſkied.

Og Sia: at tueir af þm geingu a þañ ſama ✠ Manuda
gĩni. Paſkũ

dag til nockurs kauptuns/ ꝥ er var fra Jerusalē/
vms sextigi skeida/ Huert ed Emmahus var at
nafne/ ⁊ þr voru at tala vm alla þa hluti/ sem
vid hofdu borit. Og ꝥ skiedi þa þr rædduzt vid
⁊ spurduzt a sin i millū/ at sialfr Jesus nalægizt
þa ⁊ gieck iafn framt þm/ en̄ þra augu voru so
halldin/ at þr þeckto hn̄ eigi ⁊ sagdi til þra. Huat
er ꝥ fyrer rædu sem þid handlid reikandi yckar
a mille/ ⁊ erut hrygguer vt af/ þa suaradi ein̄ er
Cleophas var at nafne/ ⁊ sagdi til hn̄s/ ertu allei-
na so o kendr til Jerusalem/ at þv veizt eigi huat
a þessm dogū/ þar in̄e giorst hefer/ til Huerra hn̄
sagdi/ huat þa?

En̄ þr sogdu til hn̄s/ ꝥ af Jesu hinū Naduers
ka/ hver ed var spadoms madr/ mattugr i verckū
⁊ ordū fyre gudi ⁊ ollu folki/ Huersu at vorir
hofut prestar/ ⁊ hofdingiar selldu hn̄ i fordæ-
ming daudans/ ⁊ krossfestu hn̄/ en̄ vier vonudū
at hn̄ mundi endrleysa Israel/ ⁊ yfer allt þetta er
nu hin̄ þridie dagr/ i dag er þetta skiedi/ So hafa
⁊ skelft oss nockrar konr af oss til/ þær ed fyre ly
singina hofdu hia grofin̄e verit/ ⁊ ecki fūdit hn̄s
likama/ komu ⁊ sogdu sig eirnen sied hafa/ Eng
la sioner/ þr ed sogdu hn̄ lifa/ ⁊ nockrer vr af oss
geingu til grafarin̄/ ⁊ fundu ein̄slika sem konur
nar hofdu sagt/ en̄ hn̄ fundu þr ecki

Og hn̄ sagdi til þra/ o þier heimsker/ ⁊ treger
i hiarta et trua þui ollu huat spamennirner hafa
talat/ hlaut kristr eigi þetta at lida/ ⁊ in̄ganga so
i sina dyrd ⁊ tok til fra Moyse ⁊ ollū spamon̄ū
⁊ lagdi vt fyrer þm allar ritningar þær af hm̄
voru/ ⁊ þr toku at nalgazt kauptunit ꝥ þr gein-
gu til/ ⁊ hn̄ liet sem villdi hn̄ leingra ganga

og þr neyddu hn̄ ⁊ ſogdu/ vert hia oſſ Herra/ þui
at kuellda tekr ⁊ a daginn̄ lidr/ hn̄ gieck inn̄ ⁊ var hia
þ ſkiedi ⁊ þa hn̄ ſat med þm til bordz (þm
at hn̄ tok braudit/ blezadi þ ⁊ braut/ ⁊ rietti at þm
þa opnuduzt þra augū/ ſo þr þecktu hn̄/ ⁊ hañ
huarf vr þra augſyn/ ⁊ þr ſogdu ſin a milleſ/ brañ
ecki vort hiarta i ockr þa hn̄ taladi vid ockr a vegi
nū/ ⁊ opnadi fyrer ockr ritningarnar ⁊ þr ſtodu
vpp a ſomu ſtundu ⁊ ſneru aptr til Jeruſalē ⁊
fundu þa ellifu ſaman ſafnada/ ⁊ þa ſem med
þm voru. Huerier ed ſogdu/ at drottinn̄ være ſañ
arliga vpprisinn̄/ ⁊ birtz Symone/ ⁊ þr tiadu hm̄
huat giorſt hafdi a veginū ⁊ huernen þr hofdu
þeckt hn̄ i þui hn̄ braut braudit. *

Þa * þr voru nu enn̄ at tala vm þtta/ ſtie Jeſ[us] — * Þridia dagi i paſk[a]
mitt i mille þra ⁊ ſagdi til þra/ fridr ſie ydr/ en̄
þr fælduzt ⁊ urdu hrædder/ ⁊ meinudu at þr ſæi
anda nockurn ⁊ hn̄ ſagdi til þra. Huat fælizt þier ⁊
þui koma ſliker þanckar i ydar hiortu/ Siait mi
nar hendr ⁊ mina fætr/ at eg em hn̄ ſialfr/ þreifi
þier ⁊ ſkodit þui at andi hefer eigi holld ⁊ bein
ſo ſem þier ſiaet mig hafa/ ⁊ þa hn̄ ſagdi þ ſyndi
hn̄ þm hendr ⁊ fætr/ ⁊ er þr trudu enn̄ eigi fyrer fa
gnadar ſaker ⁊ vndrandi þ/ ſagdi hn̄ til þra/ hafi
þier nockut matligt/ ⁊ þr logdu fyrer hn̄ ſtycki
af ſteicktū fiſki ⁊ hunangs ſeim ⁊ hn̄ tok þ ⁊ at h
fyrer þra augum

Og hn̄ ſagdi til þra/ Þtta eru þau ord/ huer eg
taladi til ydar/ þa eg var hia ydr þuiat þ blaut
allt at fullkōnazt huat af mier er ſkrifat i Moy
ſes laugmali ⁊ i ſpamañа bokū ⁊ Pſalmū/ þa op
nadi hn̄ þra hugſkot ſo at þr forſkodu/ ritningar
nar ⁊ ſagdi til þra/ ſo er þ ſkrifat/ ⁊ ſo byriadi

Kriſte at lida/ ⁊ vpp at riſa a þridia deige af dau-
da ⁊ predikaꝛt lata i ſinu nafne idran ⁊ fyrergef-
ning ſynda a medal allra þioda vpphefiande til
Jeruſalem * En þier eru vottar þeſſara hluta ⁊
Siaet! at eg mun ſenda yfuer ydꝛ fyrcheit mins
fodꝛs/ en þier ſkulut ſitia i borgiñe Jeruſalē þan-
gat til at þier klædizt med krafti af hædum.
En hñ hafdi þa vt allt til Bethaniam ⁊ hof
vpp ſinar hendꝛ ⁊ bleſadi þa/ ⁊ þ giordizt þa hñ
bleſadi yfuer þa/ at hñ leid fra þm ⁊ vard
vpp numiñ til himins/ en þꝛ til badu
hñ ⁊ ſneru aptꝛ til Jeruſalem/
med myklū fagnadi/ ⁊ vo-
ru Jafnan i muſterino/
vegſamandi ⁊ lo-
fandi Gud.

Endiꝛ S. Lucas Gudzſpialle.

Fyrſti Capitule

❧ vpp hafe var ord/⁊ ꝥ ord var hia gude/ ⁊gud var þat ord / ꝥ ſama var i vpphafi hia gude/ ⁊ aller hluter eru fyre þat giorder/⁊ an ꝥs er eckert giort/ huat giort er/J þui var lif/ ⁊ lifet var lios h manña/⁊ lioſit lyſer i myr krunū/⁊ myrkren hafa ꝥ eigi hondlat

❧ Jola dagiñ i hamesſuñe.

Þar var eirn madr af gudi sendr sa hiet Jo hañis/hñ kom til vitnis burdar/ at hñ bære vit nes burd af lioſinu/at aller ſkylldu fyrer hñ trua eigi var hñ ꝥ lios/ helldr at hñ bæri vitnis burd af lioſinu/ ꝥ var sattlios / huert ed lyſer ollum mōm ſem koma i þeñañ heim/ ꝥ var i heimenū/⁊ heimureñ var fyre ꝥ giordr/ ⁊ heimureñ þeckti ꝥ eigi

Math. iij
Marci j.
Luce iij

Hñ kom til ſiñar eigiñᵃ /⁊ hñs ſialfuer med toku hñ eige/eñ sᵒ marger ſem hñ medtoku þa gaf hñ þm matt gudz bornū at verda/þm er a hñs nafn trua/eigi þm ſē af blodinu/eda þm ſem af holldzins villd/edr af manzins vilia/helldr þm ſem af gude eru borner

Math. j
Luce iij.

Og ordit vard holld/⁊ bygde med oſſ/⁊ vier sañ ꝥs dyrd/dyrd sᵒ ſem eingetins/ ſonar af fo drnū/fullañ nadar ⁊ sañleika. ✱

Johañis vitnar af hm̄/kallar ⁊ ſeiger/þſſe er sa af hueriū eg ſagda/epter mig mun koma/sa ſem fyrer mig var/ þuiat hñ var fyrre eñ eg/⁊af hñs gnægd hofū vier aller feingit/ nad fyrer nad/ þuiat logmalit er fyrer Moyſen vt gefit/eñ nad ⁊ sañleikr er fyrer Jeſum Kriſtum vordiñ/

eingeñ

(eingenn hefr vm allor gud sienā) sa eingetne sonr
sē i skodui fodurins er/ hn̄ hefr oss þetta kungiort
Fiorda su Og ☙ þetta er vitnis burdr Johan̄is/ þa þr
1 iudar sendu af Hierusalē presta ⁊ kynsmen̄ Leui
at þr skyllde spyria hn̄/ huer ert þu/ og han̄ kendizt
Mat. iij ⁊ neitade þui eigi / Og hn̄ vidr kendizt / sᵒ seigi-
Marci i. ande/ Eige em eg kristr/ þr spurdu hn̄ þa ē̄n at /
Luce iij Huad þa? ert þu Elias? hn̄ sagdi/ eige em eg! Ertu
spamadr /en̄ hn̄ anzadi/ eckí/ þa sogdu þr vid hn̄/
huer ert þu þa/ sᵒ at vier megū gefa andsuar þeim
er oss vt sendu/ Huad seiger þu af sialfum þier?
Han̄ sagdi/ Eg em hropande rodd i eydi/ mórkíu
greide þier gotu droitins/ sᵒ sē sagdi Esayas spa-
Og þr sē vtsenduzt/ voru af phariseis/ (madr
Esaie xl þr at spurdu hn̄/ ⁊ sogdu hm̄ Þui skirer þu þa/ ef
þu ert eigi kristr/ eigi Elias/ eigi spamadr/ Joha
n̄is suarade þm/ ⁊ sagdi/ eg skire mz vatni/ en̄ sa
stendr mitt hia ydr/ huern̄ þier þeckit eigi/ hn̄ er/
sa sem epter mig mun koma/ sa ed fyrer mig vᵃ
huers eg em ei verdr at eg skal vpp leysa hn̄s sko
þueinge/ þetta skiedi i Bethabara hinu meigin̄ Jor
danar/ þar Johan̄is skirde.
En̄ an̄ars dags epter sier Johan̄is Jesū koman-
de til sin/ ⁊ mællti. Siaet? þat er þ lamb Gudz
huert ed ber heimsins synder / þesse er af huerīū
eg sagda epter mig kemr madr/ sa fyrer mig var
þuiat hn̄ var fyrr en̄ eg/ ⁊ eg kenda hn̄ eigi/ helldr
hitt at hn̄ yrde kun̄r i Jsrael/ fyrer þui kom eg at
skira med vatni
Og Johan̄is vitnade ⁊ sagde/ eg sa andan̄ of-
fan stiga af himnū i dufu líke/ ⁊ var yfuer hm̄
⁊ eg þeckta hn̄ eige/ helldr sa mig sende at skira
med vatne/ hn̄ sagde mier/ yfuer huern̄ þu sier

andan̄ nid

audañ nidr stiga ꝛ yfuer hm̄ vera/ hañ er sa sem
skirer m3 helgum anda/ ꝛ eg sa/ þ ꝛ þeñañ vitna
eg gudz son vera

Eñ añars dags aptr stod Joannis eñ/ ꝛ tueir af
hans lærisueinū/ ꝛ sem hñ leit Jesum ganga/ seig
er hañ/ siaet/ þ er lamb Gudz/ ꝛ tueir af hñ ler
isueinū heyrdu hñ tala/ ꝛ fylgdu Jesu epter/ eñ
Jesus snere aptr ꝛ leit þa sier fylgiande/ sagdi hñ
þm at huetiu leite þier/ þr sogdu hm̄/ Rabbi/
huat at þydizt meistare/ huar ert þu heima/ hañ
sagdi þm/ komet ꝛ siaet/ þr komu ꝛ skodudu huar
hñ vęri/ ꝛ voru hia hm̄ þañ dag/ eñ þ var nęr
tiundu stund

Eitn af þessm tueimr var Andreas broder
Symonar Petri/ sē heyrdi af Johañe/ ꝛ Jesu ep
ter fylgde/ eñ fañ þo adr siñ brodr Symon/ ꝛ sag
di til hñs/ vier hofū fundit Messiam/ huat at vt
leggzt/ smurdr/ ꝛ fylgdi hñ til Jesu/ þa Jesus leit
hñ/ m sagdi hñ/ þu ert Symō sonr Jonas/ þu skalt
kallazt Cephas þ vtlegzt helldr steiñ

Annan dag þar epter villdi Jesus ferdazt til
Galileam aptr/ ꝛ finnr Philippū ꝛ sagdi til hans/
fylg þu mier eptep/ eñ Philippus var af Beth-
saida vr þra borg Andreasar ꝛ petrus/ Philippus
fañ Natanael/ ꝛ sagdi hm̄/ vier hofū þañ fun-
dit/ af huerium Moyses i logmalinu ꝛ aller spameñ
hafa vm skrifat/ Jesum Joseps son af Naza-
reth/ Nathanael sagdi til hñs/ huat mun af Na-
zareth gods koma/ Philippus sagdi hm̄/ kō ꝛ sie

Jesus sa Nathanael komanda til sin/ ꝛ sagdi
af hm̄/ Siaeit eitn sañañ Jsraelita/ i huerium suik
eigi erut/ Nathanael sagdi þa vid hañ/ huernin
þeker þu mig/ Jesus andsuadi/ sagdi til hñs/ Adr

✠ (Messias) þ er a girzku kristr/ eñ a norrænu smurdr ꝛ Ebresku messias þessi ord hafa alleina þyding.

en Philippꝰ kalladi a þig þa þu vart vnder þi
ke trenu/sa eg þig/ Nathanael suaradi ꝛ sagdi
til hans/Rabbi/ þu ert Gudz soñr? þu ert kongr
Israels/Jesꝰ suaradi/ ꝛ sagdi vid hñ/ þu truer/ap
þui at eg sagda þier at eg hepda sied þig vnder þi
Gene. xxvi — ke trenu/ñ mant þu eñ þssu meira/ hñ sagdi hm
Mat. xxviij — ꝛ/ Señeliga señeliga seige eg ydr/ vpp pra þssu
muntu sier sia himeneñ opiñ/ ꝛ Eingla Gudz sti
ga vpp ꝛ ozan ypuer manzins son

Añar Capitule

℟ þañ añan sunu dag epter hiñ xiij

Og þridia dag þar epter ℟ vard brud
kaup til Cana i Galilea/ ꝛ þar var Mo
der Jesu/ Jesꝰ var eirnen bodiñ ꝛ hñs
lærisueinar til brudkaupsins/ og þa er
þa þraut vinit/sagdi Moder Jesu til
hans/ þr hapa eigi vin/Jesꝰ sagdi til hñar/ þu ko
na huad hepe eg mz þig/min stand er eigi eñ ko
men/ Moder hans sagdi vid þionustu meñina/
huat helldr hañ seiger ydr / þ giorit/ eñ þar voru
sex steinker sett epter venju ebreskrar hreinsunar/
huert eitt tok two edr þria maler/Jesus taladi til
þra/ pyllit vpp kerin ap vatni/ ꝛ þr pylldu þau
allt a barmi/ ꝛ hñ sagdi þm/hellit nu a/ ꝛ parit
Kæmeistaranu/ ꝛ þr pærdu hm/eñ þa Kæmeista
rañ smakade vatnit þ at vine var ordit/eigi visse
hñ huadan at ko/eñ þionustu meñir ter sem vat
nit sockit visfu þ/hañ kallar a brudgumañ/ ꝛ sei
ger hm/aller m gepa i pyrstu gott vin / ꝛ nær þr
giorast oluader/ þa þ hid liettara/eñ þu hepr
geymt hid goda til þssa
Þetta er hid pyrsta iarteikn þ Jesus giordi
til Cana i Galilea/ ꝛ hñ opinberade sina dyrd/
og hñs lærisueinar trudu a hñ/ epter þ por hñ o
pan til Capernau/hñ ꝛ moder hñs/brædr hans/

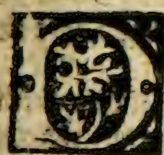
ꝛ lærisuein̄/ ꝛ voru þ̄ eigi miog marga daga ✱

Þa var ꝛ nalæg Pascha hatid gydinga/ ꝛ Jes⁹
for vpp til Hierusalē/ ꝛ fan̄ i musterino sitiandi
þa sē selldu/ naut/ saudi/ dufr/ ꝛ þa sem vm skip-
ti giordu a peningū/ þa giordi hn̄ sier eina suipu
af strengiū/ ꝛ rak vt allt af musterino/ bædi naut
ꝛ saudi/ ꝛ hratt nidr penīgū þra er vm skiptin̄ gior
du/ ꝛ sagdi vid þa sem dufunar sellda/ bere þier
þtta burt hiedan/ ꝛ giorit eigi mins fodrs hus/ at
solu h sé/ hn̄s lærisuein̄ hugleiddu þa/ huat skri
fat er/ at vandlæti hus þins ætr mig

Þa onzudu Judar ꝛ sogdu hm̄/ huert teikn sy-
ner þu oss/ at þu meiger þtta giora/ Jesus sua-
radi ꝛ sagdi þm/ Briote þier nidr musteri þtta/ en̄
eg skal a þridia deigi þ vpp reisa/ þa sogdu gy-
dingar/ þtta musteri er vpp bygt i sex ꝛ fioretige
ar/ en̄ þu villt vpp reisa þ a þrim dogū/ hn̄ tala-
di vm musteri sins likama/ ꝛ þa hn̄ var af dauda
risen̄ hugleiddu hn̄s lærisueinar/ at hn̄ hafdi þtta
mællt/ ꝛ trudu ritningin̄e ꝛ þm ordū er Jes⁹ haf

En̄ hn̄ var i Hierusalē vm pascha a (di talat-
þm hatidar deigi þa trudu marger a hn̄s nafn/
þr sem sau þau takn er hn̄ giordi. En̄ Jesus trudi
þm eigi til vm sialfan̄ sig/ af þui at hn̄ þeckti alla
ꝛ þurfti eigi vid at nockr bæri af mañinū vitne
þuiat hn̄ sialfr visse huad med mañinū var ✱

Þridie Capitule

Ar ✱ var eirn man̄ i bland phariseos
Nicodem⁹ at nafni/ hn̄ v̄ eirn af hof- ✱ Trini
dingiū gydinga/ hn̄ kō til Jesu vm nott tatis [illegible]
ꝛ sagdi til hn̄s. Rabbi/ vier vitū/ at þu dag
ert eirn meistare af gudi komen̄/ þui
at einger̄ getr giort þa teikn/ sem þu giorir/ ne-
ma gud sie med hm̄. Jesus suaradi ꝛ sagdi til hn̄s

Sañliga ſañliga ſeige eg þier/nema eꝼ sa nockr
ſē at nyu verdr endr boriñ/hñ ꝼær eigi at ſia gudz
rike/ þa ſagdi Nicodemus til hñs/ hvernen ma
madriñ endrberazt þa hñ er gamall/ edr ꝼær hñ
ſtigit aptr i ſiñ xr modr kuid ⁊ ꝼæd҃zt so /Jeſ[us] ſua-
radi/ Sañliga ſañliga ſeige eg þier/ nema at sa
ſem endrboriñ verdr vr vatni ⁊ aꝼ anda/getr eigi
iñ geingit i gudz riki/ Huat aꝼ holldinu ꝼædizt/ ꝥ
er holld/⁊ huat ſem ꝼædizt aꝼ andanū/ ꝥ er an-
de/ Vndra þu eige / þo eg ſegda þier/at ydr byri
adi a nyu at endr ꝼædazt/ Vindriñ blæſ huert hñ
vill/⁊ þu heyrer hñs þyt/ eñ eigi veizt þu hua-
dan hñ kemr/edr huert hñ ꝼer/ so erv aller ꝥr ſem
aꝼ andanū eru endrborner.

Nicodemus ſuaradi ⁊ ſagdi hm̄/ Huernen ma
ꝥtta ſkie? Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi/ert þu meiſtare
i Jsrael ⁊ veizt eigi ꝥtta/ Sañliga ſañliga ſeige eg
þier/at vier seigū ꝥ vier vitū/ ⁊ vitnū ꝥ vier ſied
hoꝼū/ ⁊ vort vitne medtakit þier eigi/ ⁊ eꝼ þier
truit eigi þa eg ſeige ydr aꝼ Jardligū hlutū/huer
neñ munu þier trua mega/ eꝼ eg ſegda ydr aꝼ
himneſkū hlutū

Eingeñ mun ⁊ vppſtiga til himna/ nema sa
ſem oꝼan ſkie aꝼ himne/ Sonr mañzins sa ſem
er aꝼ himne/⁊ so ſem Moyſes vpp ꝼeſtr hoggor
miñ J eydimorku/lika byriar mañzins ſyne vpp
at ꝼeſtazt/ at allir ꝥr er a hñ trua ꝼortapizt eigi/
Nu. xxi helldr at ꝥr haꝼi eiliꝼt liꝼ. *

Þuiat so elſkadi gud heimeñ/at hñ gaꝼ vt ſiñ
[illegible] eingetiñ ſon til ꝥſſ at allir ꝥr a hñ trua/ꝼyre ꝼa-
[illegible] ziſt ei helldr at ꝥr haꝼi eiliꝼt liꝼ/ Þui eigi ſendi
[illegible] gud ſon ſiñ i heimeñ/at hñ ꝼyrdæmdi heimeñ/hel
[illegible] ldr at heimriñ ꝼrelſizt ꝼyrer hñ/ Huer a hñ truer

ꝼor

fyre dǽmizt eigi/ eñ huer hñ truer eigi hñ er nu
þegar fyrer dǽmdr/ þuiat hañ truer eigi a nafn Mat. xxv
eingetinſ Gudz ſonar/ Eñ þſſi er fyrdǽmingeñ/ Marci xiii
at/loſit kom i heimeñ/ ⁊ meñirner elſkudu meir
myrkrit eñ lioſit/ þuiat þra verck voru vond/ huer
illa giorir/sa hat lioſit/hñ kemr ⁊ eigi til lioſſinſ
at eigi ſtraffizt hans verck/ Eñ huer ſañleikiñ
gioru/hñ kemr til lioſſins/ſo at hñſ giordir verdi
kuñar/ þuiat þǽr eru i gudi giordar.
Epter þtta kemr Jeſ9 ⁊ hans lǽriſueinar til gydin
ga landz/⁊ dualdizt þar med þm ⁊ ſkirde/Johā
nis var þar eñ ⁊ ſkirde vid enon nǽrri ſalim/ þat
þar voru votn morg/ þr komu þangat ⁊ ſkirduzt
/ þat Johañis var eigi eñiñlatiñ i myrkua ſtofu
Eñ þa giordizt ein ſpurning af lǽriſueinū Jo
hañiſ vid gydinga/vm ſkirſluna/ þr komu til Jo
hañis ⁊ ſogdu hm̄ Meiſtare/sa ſem hia þier var
hinu meigin Jordanar/af hueriū þu bart vitne/
Sier hñ ſkirer nv/ ⁊ aller koma til hñſ/Johañis
ſuarade ⁊ ſagdi/madriñ fǽr eige medtekit nockut
nema hm̄ verdi þ af himnū gefit þier erut ſialf
uer min vitne/ þ eg ſagda/ at eg vǽri eige kriſtr/
Helldr þat eg vǽra fyre hm̄ ſendr/þui huer ed
brudina hefr/sa er brudgūiñ eñ vinr brudgūans
er sa sē ſtēdr ⁊ hlyder hm̄ gledindizt af fagnad
di fyre brudgūans rodd/miñ fognudr er nu vpp
fylldr/hm̄ ber at vagra/eñ mier at mincka
Sa sē at ofan kemr hñ er yfuer ollū/huer hñ er
af iordu hñ er iord ⁊ af iordu talar hñ/eñ sa ſē
kemr af hīne/hñ er yfuer ollū / ⁊ huat hñ ſa ⁊
heyrde/. þ vitnar hñ/ ⁊ eingeñ tekr hñſ vitniſ
burd/eñ huer hñ tekr hñſ vitniſburd /sa inſiglar þ
at gud sie ſañr/þui huern þañ sem gud ſender

sa talar gudz ord/ þuiat eigi gefr Gud sin anda
af skamti/ faderin elskar soninn/ og allt gaf hn̄ i
hn̄s hendr/ huer hn̄ truer a sonin̄/ sa hefer eilift
lif/ eñ huer hn̄ er synenū aftrua/ hn̄ mun eigi sia
lifit/ helldr at Gudz reidi blifr yfer hm̄.

Fiordi Capitule

Enn þa drottin̄ fornam at pharisei hof-
du heyrt/ þ Jes9 giordi fleire lærisuei
na/ og skirde/ eñ Johañis/ þott Jesus
skirdi eigi sialfr/ helldr hn̄s lærisuein̄
þa for hn̄ gydinga land og for af/
tr til Galileā/ hm̄ byriadi og at reisa vm mitt Sa
mariam/ þa kom hañ i eina samverska borg/ þa
Sichar heiter/ nærri þui akrlendi/ er Jacob gaf
syne sinū Joseph/ eñ þar var brun̄r Jacobs/ sem
Gene xlviij Jesus var vordin̄ vegmodr/ þa sat hn̄ a brun̄inū
þ var nær vm siettu stund
Þa kemr þr ein samversk kona vatn at sækia/ Je
sus sagdi til hn̄ar/ gef þu mier at drecka/ þui hn̄s
lærisueinar voru in̄ geingner i borgina at kaupa
fædzlur/ þa seiger su samuerska kona s9 til hn̄s
huernē beider þu mig dryckiar/ þr þu ert ein̄ Jude
eñ eg em ein sāuersk kona/ þuiat eigi sāneytazt Ju
dar samuerskū mōm/ Jesus suaradi og sagdi til
hn̄r/ ef þu visser gudz giof/ og huer hn̄ væri/ sa
þier segdi/ Gef mier at drecka/ ma vera at þu
beidder af hm̄/ og hn̄ gefe þier lifanda vatn/ þa
sagdi konan vid hn̄. Herra/ þu hefer eigi þ ꝛ þu
getr med ausit/ eñ hatt er ofan i brun̄in/ eda hua
dan hefer þu lifanda vatn/ edr ertu meire fodur
vorū Jacob/ sa ed gaf oss þeñan brun̄/ hn̄ sialfr
drack af hm̄/ syner hn̄s/ og hiord hn̄s.
Jesus suaradi og sagdi hn̄e/ allir þr sem drecka
af þssu vatni/ þa þyrster aptr/ eñ huer hn̄ drecka

af þui vatni sem eg mun gefa hm̄/hn̄ skal eigi þyrsta
eilifliga/helldr þ vatn sem eg mū gefa hm̄/skal verda
i hm̄ brunnr vppsprettanda vatz til eilifs lifs/konan sag
di þa til hn̄s/Herra/gef mier þetta vatn/so at mig þyr
sti eigi/⁊ at eg kome eigi hingat til vatz ausstrar. Jesus
sagdi til hn̄ar/far þu kalla a mañ þin̄ ⁊ kom so hin-
gat/konan suaradi ⁊ sagdi/eigi hefe eg mañ/Jesus sag
di til hn̄ar. Þu sagder vel eigi hefe eg mañ/þuiat fim̄
men̄ hefer þu haft/⁊ þn̄ þu hefer nu er eigi þin̄ ma
dr/þetta sagder þu satt

Konan sagdi til hn̄s. Herra/eg sie at þu ert spama
dr/fedr vorer hafa a þessu fialle til bedit/en̄ þier seie
git til Hierusalē sie sa stadr/þar vier eigū til at bidia/
Jesus sagdi hn̄e/kona/tru þu mier/ su stund kemr/at
huorcki a þessu fialle/nie til Hierusalem munu þier til
bidia fodrin̄/þier til bidiet þ þier vitid/eige/en̄ vier vi
tū huat vier til bidiū þat heillin er af gydingū en̄ sa ti
me kemr/⁊ er nu þegar/nær at sañer til bidiendr munu
til bidia fodrin̄ i anda ⁊ sañleika/af þui at faderin̄ gi
ker slikra/er hn̄ so til bidia/Gud er ande/⁊ huerier hn̄
til bidia/þm̄ heyrer i anda ⁊ sañleika at til bidia hn̄.

Konan sagdi til hn̄s/ eg veit at messias kemr sa
sem kristr kallazt/⁊ nær hn̄ kemr/þa mun hn̄ vndirvisa
oss þetta allt. Jesus sagdi hn̄e/eg em hn̄ sa sem vid þig
talar/⁊ i þui bile komu hn̄s lærisueinar at/⁊ vndru
duzt þui hañ taladi vid konuna/ þo sagdi engen/at
hueriu spyr þu/edr huat mæler þu vid hana/en̄ konan
skildizt þa vid sina skiolu/⁊ gieck in̄ i stadin̄/⁊ sagdi
til þra mañа/komet ⁊ siaet/þañ mañ er mier sagdi allt
þ eg hefi giort/huort at hn̄ er eigi Kristr/þa geingu
þr af stadnum/⁊ komu til hn̄s

En̄ þess a mille/ badu hans lærisueinar og
sogdu. Meistare / neyt þu/ En̄ hañ sagdi til þra/
eg hefi þa fædu til at neyta / af huerri

þier vitid ecki/ þa ſogdu lærisueinarner ſin i milli
lũ/ edr hefer nockr feært hm̃ at eta/ Jeſ⁹ ſagde
til þra/ miñ matr er sa/ at eg giore hanſ vilia þiſ
mig hefr ſent/ at eg fullkoñe s° hanſ verck/ ſeigit
þier eigi ſialfuer at þ ero eñ fiorer manuder til
kornſkurdar tima/ sie/ eg ſeige ydr/ lyftid vpp au
gũ ydar/ ⁊ ſiaet akr londin þ þau huitna nu/ þ gar
til kornſkurdar/ ⁊ huer hñ ſær/ sa tekr lon/ ⁊ ſafn
ar auegæti til eilifs lifs/ at sa ſe ſær ſamfagne
þm er vpp viñr/ þui ſañaz hier þat ord tak/ at
añar sie sa ſem ſær/ eñ añar sa ſem vpp viñr/
Eg ſendi ydr vpp at viña þ þier erfidut ecki/ a
drer hafa erfidat/ eñ þier geingut iñ i þra erfide.
Marger ſamuerſker meñ af þm ſamaſtad/
trudu a hñ/ fyre konuñar ord/ þ vitnandi/ at hñ
ſagdi mier allt huat eg giort hefi/ eñ þa hiner
ſamuerſkn voru til hñs koñer/ badu þr hñ/ at hñ
være þar/ ⁊ hñ var þar two daga/ ⁊ myklu flei
re trudu fyre hanſ ord/ þr ſogdu ⁊ s° til konuñ
ar/ eigi trw vier fyre þin ord/ þat vier ſialfuer
heyrdum/ og vitum at þiſſi er sañr lauſnare heimſ
inſ *

Eñ epter two dagr for hñ þadan ⁊ reiſte til
Galileã/ þuiat Jeſus vitnade þ sialfr at eiñ ſpa
madr hafi eige heidr a ſiñe fedrleifd/ þa hñ kom
i Galileam/ medtoku hñ hiner galeiſku meñ sem
Marci vi Sied hofdu allt þ hñ giordi til Jeruſalem/ vm
Mat. xiiij hatidar dagiñ/ þui þr hofdu ⁊ komit til hatidar
Luce iiij dagſins/ hñ kom ⁊ aptr til Cana i Galilea/ þar
hñ hafdi giort vatn at vine.
X Þañ xxi Og X þar var þa eiñ smakonungr/ huers ſonr
ſuñu dag at lau ſiukr til Capharnaũ/ þa þiſſi heyrdi þ/ at Je
ſus v' komeñ af gydinga landi i Galileã/ for añ
til hñs

til hñs/ ꝛ bad hñ/ at hñ færi ofan ꝛ læknadi son
hñs/ þuiat hñ væri at meste lauñ/ þa sagdi Jesus
til hñs/ nema þier siaid teikn ꝛ stormerki/ þa truet Marci vii
þier eigi/ Kongzin sagdi þa til hñs/ Herra far þu Luce vi
þan adr eñ sonr miñ andazt/ Jesus sagdi hm̃ þa/
far þu sonr þiñ lifer/ eñ madriñ trudi þm ordū
er Jesus sagde hm̃/ ꝛ gieck þadan. eñ þa hñ for
ofan epter/ feingu hans þienarar i moti hm̃/ ꝛ
kuñgiordu hm̃ seigiandi/ at sonr hñs lifde/ þa
spurde hñ þa at a hueriū tima/ hm̃ hafdi batn
ad/ ꝛ þr sogdu hm̃/ at i gær vm siettu stūd þa varp
fra hm̃ kaldan/ þa fañ fadeñ at þ var vm þañ
tima a hueriū Jesus sagdi hm̃/ sonr þiñ lifer/ hñ
trudi/ ꝛ alle hñs hus/ þetta er at nyu añat þ iartei
gn Jesus giordi þa hñ kom af gydinga/ landi til
Galileam

Fimte Capitule

Epter þ ✠ var hatid gydinga/ ꝛ Jes⁹
for vpp til Hierusalem/ eñ J Hierusa
lē hia fiar husinu/ er vatzdiki/ sē kal
last a Ebresko Beth hesda/ hafan
di fim forbyrge/ J þm laa myckell
fiolde siukra maña/ blindra/ hallera/ visnadra/
bidandi epter vatzins hræring/ Eñ Engell Drot
tins stie ofan i til settan tima i dikit ꝛ hrærdi vpp
vatnit/ ꝛ huer sem fyrstr stie ofan i dikit epter
vatzins hræring/ sa vard heill/ af huerri sott sē
hñ var halldiñ. Þar var eirn sa madr/ sem þriati
ge ꝛ atta aar hafdi siukr verit/ þa Jesus leit þan
liggiande/ ꝛ f[illegible]rnam at hñ hafdi langañ tima
siukr verit/ seiger til hñs/ villtu heilbrigdr verda/
hiñ siuke svaradi hm̃. Herra/ eg hefi eigi þañ mañ
þa vatnit hræriz at lati mig i dikit/ þui nær eg

(Beth h
da) þ þ
dizt a n
rænu eiñ
tall edr þ
hus sē s
nēmer i þ
nat ꝛ hagr
eb hesd/
est clemo
na miseri
tia.

P v sem

kem at/þa stigr añar fyrr ni eñ eg
Jesus sagdi til hñs/ris vpp/tak sęng þina/ꝛ
gack ꝛ stragx vard sa madr heilbrigdr/ꝛ bar sina
sęng/ꝛ gieck þadan/eñ a þm degi v̄ þuott dagr
þa sogdu gydingar hm̃ sem heilbrigdr var ordiñ
ꝥ er þuott dagr/ eigi hęfer þier at bera sęng
þina/Hñ suaradi þm/sa mig heilañ giordi / hñ
sagdi mier/tak sęng þina ꝛ gack/ þr spurdu hñ/
huer er sa madr /er þier sagdi/tak sęng þina ꝛ
gack/ eñ sa sem heilbrigdr var vordiñ/visse eigi
huer hñ var/ þuiat Jesus hafdi vikit sier af ve
ga/fyrst at s° myckell mañ fioldi var i þm stad
Epter ꝥ hitte Jesus hñ i musterino ꝛ sagdi
til hñs/sie/nu ertu heill vordiñ syndga nu eige op/
tar/s° at þig hendi eigi añat verra/sa madr for ꝛ
vnderuisadi gydingu at Jesus vęri sa sē hñ hef
di heilañ giort * Eñ fyre ꝥ ofsocktu gydingar
Jesū ꝛ leitudust vm at deyda hñ/af þuiat hñ gi
ordi ꝥtta a þuottdeige ✠ Jesus suaradi þm/Fa
der miñ verckar allt hegat til/Eg verckar og/eñ fy
re þttasockru gyding̃ meir til at deyda hñ/þuiat
hñ braut eige einastta þuottdagiñ/helldr sagdi hñ
ꝛ/at gud vęri siñ fader / giorandi sig s° gudi
iafnañ.
Jesus suaradi ꝛ sagdi til þra, Sañlig sañliga sie
ge eg ydr/at soñriñ fęr ecki ert af sialfū sier giort
nema ꝥ hñ sier fodriñ giora/ þuiat huat helldr
hñ giorir/ ꝥ giorir ꝛ einnen soñriñ/ þui faderiñ els
kar soñiñ/ꝛ syner hm̃ allt ꝥ hñ giorir/ ꝛ eñ mū hñ
syna hm̃ oñr verck þssim meire/s° þier munut vn
drast þat/at s° sē faderiñ vpp vekr dauda/ꝛ lif g̃
s° lifgar ꝛ soñriñ þa sē hñ vill/ þui eigi dęmer
faderiñ nockrn/helldr gaf hñ syninū allañ dō at

aller heidre soniñ / so sem þeir heidra fodurinn / huer hñ
heidrar eigi soniñ / sa heidrar eigi fodurinn / sa sem hñ
sendi. Sannliga sannliga seige eg ydr / huer min ord
heyrer ⁊ truer þeim sem sendi mig / sa hefer eilift
lif / ⁊ eigi kemr hñ i dom / helldr lidr hañ vr dauda
Sannliga sannliga seige eg ydr / at su (til lifs.
stund kemr / ⁊ er nu / ad dauder munu heyra rodd
guds sonar / ⁊ þeir sem heyra / munu lifa / þuiat lika Ma. xxv
sem faderinn hefr lif i sier sialfum / so gaf ⁊ hñ so
nenũ at hafa lif i sialfũ sier / hñ gaf hm̃ ⁊ valld
til yfuir at dæma / af þui at hñ er manzins sonr / ei ✠
gi skuln þier vndraz þetta / þuiat su stund kemr / a (manzins
huerre / at aller þeir sem i grofunũ eru / skulu heyra sonr) domu
rodd guds sonar / ⁊ þeir munu þa fram ganga sem riñ hlytr op
gott giordu / til lifs vpprisu / eñ þeir sem illa gior inberliga at
du / i doms vpprisu ✱ halldazt fyr
Eigi ✠ ma eg af mier sialfũ giort nockut / sẽ re ollũ
eg heyre / so dæmi eg / ⁊ miñ domr er riettr / þuiat mõm af
eg leita eigi mins vilia / helldr hñs vilia sem mig þui hlytr do
sendi / ef eg ber mier sialfũ vitne / þa er mitt vitne marinn sialfr
eckj satt / añar er sa / sem af mier ber vitne / ⁊ eg madr at ve
veit / at hñs vitne er satt / þat hñ ber mier. ra / ⁊ þo gud
Þier sendut til Johañis / ⁊ hñ bar af sañleiknũ af þui at hñ
vitne / eñ eg tek eigi vitne af mõm / helldr seigi eg skal sitia i
ydr þetta / vppa þat þier hialpizt / hñ var skinanda ⁊ lo guds dõsto.
ganda liosi / eñ þier villdut skam̃a stund glediazt
af hñs liose / eg hefe eñ meira vitne eñ Johañis /
þuiat þau verck sem faderiñ gaf mier / at eg full
kõne þau / þui þau verck sem eg giore / bera mier
vitne þat faderiñ hafi mig sent / ⁊ faderiñ sa sem
mig sendi / hñ sialfr bar mier vitne / eigi hafi þier
nockurn tima heyrt hñs rodd / nie sied hñs mynd ⁊
hñs ord hafi þier eigi i ydr blifandi / þat þañ hñ
sendi / hm̃ truid þier eigi

Ranſakit ritningarnar/ þat þier meineti þm
at hafa eilift lif/ ꝛ þær eru ꝥ/ huertar af mier be
ra vitne/ ꝛ eigi vilie þier koma til min/ ſo at þier
hefdut lif/ Eg tek aungua dyrd af mōm/ af þui
eg keñe ydr/ at þier hafit eigi gudz aſtſemd med
ydr. Eg kō i mins fodrs nafni/ ꝛ þier medtokut
mig eigi/ ef añ kemr i ſinu eigen nafne/ þañ med
takit þier/ huernen megi þier trua/ þar ſem þier
takit dyrd iñ byrdis huer af odrū/ ꝛ þa dyrd ſem
af einū gudi er/ hñar leite þier eigi.

Eige ſkulu þier ꝥ meina at eg munekaga y
dr fyre fodrnū/ þar er sa ſem ydr klag/ Moyſes
a huern þier vonit/ ef þier trydut Moyſi/ ſo try
dut þier ꝛ mier/ þuiat af mier ſkrifadi hñ/ þui
ef þier truit eigi hñs ſkrife/ huernen megi þier
þa minū ordū trua *

Siette Capitule

* Midfau ſta ſuñu dag

Ptter * ꝥ for Jeſus burt yfer Sia
f hafs Galilee til ſtadarins Tiberias
ꝛ myckell mañ fiolde fylgdi hm̄ epter
af þuiat þr sau þau Jarteickn er hñ

Mat. xiiij giordi a ſiukū. Jeſus gieck þa vppa eitt fiall/
Marci vi ꝛ ſettizt þar ſialfr medr ſinū læriſueinū/ þa var ꝛ
Luce ix Paſcha hatid gydinga nalæg/ Jeſ hof þa vpp
ſin augu ꝛ sa at margt folk dreif at hm̄/ ſagdi
hñ vid Philippū/ huar kaupū vier braud/ ꝥ þſſer
neyti/ eñ þtta ſagdi hñ af þui at hañ villde rey
na hñ/ þuiat hñ viſſe ſialfr huat hñ villdi giora

Philippus ſuaradi hm̄/ two hundrut peninga
braud/ nægiazt þm eigi/ þoat huer eirn fae þa
nockut lited/ þa ſagdi hm̄ eiñ af hñs læriſueinū
Andres broder Simonar Petri/ hier er eitt vng me
ñe/ ſa hefer fim̄ bygg braud ꝛ two fiſka. eñ huat
ſkal

skal þetta a medal so margra/ þa sagdi Jesus/ la
tid mēnina setiazt nidr/ þuiat var ⁊ i þeim stad mikit
gras/ þa settuzt þar nidr karl mēn at tolu/ nær
fim þusundū Jesꝰ tok braudin ⁊ giordi þacker/
fieck sinū lærisueinū/en lærisueinarner feingu þeim
sē nidr hofdu sezt/ Lika einnen af fiskunū so
mykit sem þr villdu

En þa þr voru metter/sagdi hn̄ til sinna lærisueina
Safnet saman þær leifar sem af ganga/so ecki
spillizt. En þr sofnudu samā ⁊ fylldu/vpp tolf
karfuer/medr þessar leifar/af fim̄ bygg braudū
hnert ed auck var þess/ sem þr hofdu neytt/ þa er
þesser mēn sau þ/at Jesus giordi þetta teickn/sog
du þr/ þessi er sannliga sa spamadr sem i heimen
skal koma * En þa Jesus fann þ/ at þr mundu
koma at gripa hn̄/ ⁊ kiosa til konungs/flydi hn̄ einn
vpp aptr a fiallit *

At kuelldi geingu hn̄s lærisueinar ofan til sia/
far/stigu þar a skip/ ⁊ þa þr komu yfuer vm
þann sio til Capharnaū/var þegar myrkt vordit
Jesus var þa eigi komen til þra/en sioren tok at
æsazt vpp af myckla vedri/ þr hofdu þa roet
so nær sem fim̄ ⁊ tuttugu edr(xxx) skeida/ þr sau
þa Jesum gangandi a sionū ⁊ komen nær skipi
nu/ þr ottudust þa/En hann sagdi til þra/Eg em/
ottizt þier eigi/ þa villdu þr hafa tekit hn̄ m̄ a
skipit/ ⁊ iafn snart var skipit komet at þui land
sem þr foru til

Annan dag epter /sa folkit sem hinu meigin sia
farins stod/at eigi var þar annat skip til/nema þ
eina sem hn̄s lærisueinar hofdu a stigit/og Jesus
hafdi eigi sialfr stiget a þ skip medr sinū lærisuei
nū. Helldr voru hn̄s lærisueinar einer af stad far

ner

uer/ þar komu ꝛ fleiri vm oñr skip fra Tiberias/ hia at nęrri er þeim stad sem þr hofdu braudit etid fyrer herrans þackar giord/ Og þa er folkit sa at Jesus var eige þar/ ꝛ eigi helldr hñs lęrisuei-nar/ steig þ a skipin/ komu til Capharnaū/ ꝛ leitudu at Jesum

Og þa þr hofdu fundit hñ hinu meigin siaf-uarins/ sogdu þr til hñs/ Rabbi/ nęr komt þu hingat? Jesus suaradi þm ꝛ sagdi. Sañliga sañliga seige eg ydr/ þier leitid min eigi af þui/ at þier saut teiknen/ helldr af þui at þier neyttud af braudinū/ ꝛ vrdut sadder/ verkit/ eigi þrar fędu/ sē lizt/ helldr þrar sē stodug blifr til eilifs lifs/ hueria ed mannzins son man gefa ydr/ þuiat Gud fader hefr hñ insiglat.

✠ Insiglat) er af hei- ... um anda ... argfalld- ... ja sẏnda/ til reiddan hañ vęri gefin/ ꝛ ... n fyrer alla ... re sette ... Jei kare ꝛ ... alþ. mañ ... at aller lu- ... skylldi ef ... hans ski- ... u haga ... opreist riet- ... ig ꝛ hef- ... a.

Þa sogdu þr til hñs/ huad skulu vier þa giora/ so vier giorū gudz verck. Jesus suaradi ꝛ sagdi þm/ Þ er gudz verck/ at þier truit a hñ/ þañ hñ sendi/ þa sogdu þr til hñs/ huert giorir þu fyre teickn/ so at vier siaū ꝛ truū þier/ edr huad giorir þu? Fedr vorer atu hina braud i eydimorku/ sem skrifat stendr/ hañ gaf þm at eta braud af himne/ Þa sagdi Jesus til þra/ Sañliga sañliga seigi eg ydr/ at eigi gaf Moyses ydr braud af hinū/ helldr gefr fader miñ ydr satt braud af himne/ þuiat þetta er gudz braud þ sem af himne stie ofan/ ꝛ heimenū gefr lif.

Þr sogdu þa vid hñ/ Herra gef þu oss iafnan þetta braud. Eñ Jesus sagdi þm þa/ Eg em þ lifs braud/ huer hañ kemr til min þañ mun eigi hungra/ ꝛ sa hñ truer a mig hñ mun alldreigi þyrsta/ * Eg sagda ydr/ þ þier hafit mig sienan/ ꝛ truit þo eigi. Allt huad fader miñ gefr mier

þ keme

þ kemr til min/ ⁊ huern þañ sem til min kemr/ hñ
mun eg eigi vt reka/ þuiat eg stie ofan af himne
eigi vpp a þ at eg giore miñ vilia/ helldr hñs vilia
sem mig sendi/ þetta er fodrsins vilie/ þess mig sen
da/ at ed glate ongu/ af ollu þui sem hñ gaf mier
Helldr skal eg vpp vekia þ a efsta deigi/ En þ
er mins fodrs vilie/ þess mig sende/ at huer sa sem
sonñ sier ⁊ truer a hñ/ hafe eilift lif/ ⁊ eg mun
vpp vekia hñ a efsta deigi

Þa mogludu Judar yfuer þui/ þ hñ sagdi
eg em þ braud huert ed ofan stie af himne/ ⁊ þr
sogdu s°/ er eigi Jesus þessi sonr Josephs/ huers at
vier þeckiū bædi fodr ⁊ modr/ huernen seiger hñ
þa/ þ eg em ofan stigen af himne/ Jesus suara
di þeim/ Moglet eige iñbyrdis. Eingeñ fær til min
komit/ nema sa fader sē mig sende/ toge hñ/ ⁊ eg
mun vpp vekia hañ a efsta deigi/ s° er ⁊ skrifat
a spamaña boknm. At þr munu aller verda af
gudi lærder. Huer helldr sem heyrer af fodrnū
/ ⁊ lærir þ/ sa kemr til min/ Eigi þ/ at nockr ha
fi fodriñ sienan/ nema sa sem er af gudi/ hñ he-
fr sied fodriñ.

Sannliga sañliga þa seige eg ydr/ at huer sem
truer a mig/ hñ hefr eilift lif eg em lifsins braud
Fedr ydrer atu hina braud i eydimorku ⁊ eru dau-
der/ þessi er þ braud sem ofan stie af hime/ at huer
sem etr af þui/ hñ deyr eigi/ Eg em þ lifanda
braud sem af hime stie ofan/ huer sem etr af þessu
braudi sa lifer eilifliga/ ⁊ þ braud sem eg mun
gefa er mitt holld/ huert at eg mun ⁊ vt gefa heī-
menū til lifs. *

Judar þrattudu þa sin a mille/ s° seigian-
de/ Huernen fær þesse gefit oss sitt holld at eta/

Jesus

Jesus sagdi til þeirra. Sannliga sannliga segi eg ydr/
nema ef þier etid hollð mannzins sonar og dreckit
hans blod/ þa hafe þier ecki lifit med ydr/ huer hann
etr mitt hollð og dreckr mitt blod/ sa hefer eilift lif
og eg mun vpp vekia hann a efsta degi/ Þuiat mitt
hollð er sann fæda/ og mitt blod er sannr drycke/
huer hann etr mitt hollð og dreckr mitt blod sa blifr
i mier/ og eg med hanum. Lika sem at mig sendi lifan
di fader/ og eg life saker fodrsins/ so og huer hann
etr mig/ sa man og lifa fyrer minar saker/ Þetta er
þat brauð sem ofan stie af himne/ Eigi so sem þat
er ydrer fedr hofdu hina brauð etid og eru dauder
Huer hann etr þetta brauð sa lifer at eilifu *
Þetta sagdi hann/ kennandi i samkundu husinu til
Capharnaum/ en marger af hans lærisueinum sem
þetta heyrdu/ sogdu/ Hord er þessi ræda huer kann
hana at heyra. En Jesus visse medr sialfum sier/
at hans lærisueinar mogludu af þessu/ þa sagdi hann
til þeirra. Misþockar ydr þetta? Huad mun þa/ ef
þier sæit mannzins son vpp stiga þangat sem hann
var fyrri. Andinn er sa ed lifgar hollðit er til
einskis nytt/ þau orð er eg tala fyrer ydr/ þau eru
andi og lif. En nocker eru þeir af ydr huerier eigi
trua Þuiat Jesus visse af vpphafe huerier eige
voru truader/ og huer sa var er hann mundi suika/ og
hann sagdi/ fyrer þui sagda eg ydr/ þat eingenn fær til
min komet/ nema at honum sie þat gefit af minum fodr
Epter þat geingu marger af hans lærisueinum af
tt til baka/ og geingo eigi leingr þadan af medr
Mat. xvi honum/ þa sagdi Jesus til þeirra tolf/ Vilie þier og fra
Mar. viij ganga. En honum suaradi Symon Petrus. Herra/ huert
Luce ix skulu vær fara/ þu hefer orð eilifs lifs/ vier tru
um/ og kennum þat þu ert Christr Son Gudz lifande

Jesus

Jesus suaradi þm/hefe eg eigi vtvalit ydr tolf/
og einn af ydr er fiande/ Enn hn̄ sagdi af Judase
Symons syne iscarioth þat hn̄ sueik hn̄/ þoat
hn̄ væri eirn af tolf

Siounde Capitule

Epter þtta ꝵ gieck Jes⁹ vm Galileam/
þuiat hn̄ villde eigi ganga vm Judeā
af þui at gydingar villdu helsla hn̄/
þa var ⁊ nalæg tialld budar hatid gy
dinga/ Brædr hn̄s sogdu þa til hn̄s/ far þu he
dan ⁊ gack til Judalandz/s° at þiner lærisueinar
siae þau verck ed þu giorir/ þuiat eīneliga gio
rir eingenn sa nockut leyneliga/ sē sialfr hn̄ epter
leitar kunnr at verda/ef þu giorir þ/ þa opinbera
þu sialfuan þig heimenū/ þui hn̄s brædr trudu
eigi a hn̄.

Jes⁹ sagdi til þra/minn time er eigi enn komenn ydar
time er iafnan reidubuenn. heimrinn faær ydr eige
hatad/enn mig hatar hn̄/ þuiat eg ber vitnisburd
af hm̄ þ hn̄s verck eru vond/ fare þier vpp til
hatidar dagsins/eg vil enn eigi fara vpp til þssa
rar hatid /þuiat minn time er enn eigi vpp fylldr/
Enn þa hn̄ hafdi sagt þm þtta bleif hn̄ samt J
Galilea/Nu sēat hn̄s brædr voru vpp farner þa
for hn̄ ⁊ sialfr vpp/eigi opinberliga helldr s° sē
nockut a laun Jud spurdu at hm̄ vm hatidina ⁊
sogdu/huar er hann/⁊ mykell kryt var i lydnū vm
hn̄/ þui sumer sogdu/godr er hn̄/enn adrer sogdu
/nei/at helldr leide hn̄ lydinn afuega/eingenn tala
di þo bert vm hn̄/fyrer hrædzlu saker vid gydin
Enn ꝵ at halfnadre hatidinne stie Jes⁹ vpp i (ga
musterit/ ⁊ lærdi Judar vndrudust s° seigiande/
huernen veit hn̄ ritningarnar/ þar hann hefer þo

eige lært ꝥ ær/Jeſ⁹ ſuaradi þm ⁊ ſagdi /mikꝉ lær
domr er eigi miñ/helldr hans ſē mig ſendi ef ſa er
nockr ſē giora vill hñs vilia/hñ reyner huort ꝥ ſſe
lærdomr er af gudi/edr huort eg tala af mier ſi
alfum/ þui huer ſem af ſialfum ſier talar/ ſa
leitar ſiñar eigiñar dyrdar / eñ huer hñ leitar þſſ
dyrdar ſem hñ ſendi/ſa er ſañr/ ⁊ eckert rangl æti
er med honum

Gaf Moyſes ydr eigi laug /þo eingeñ ydar
halldi laugin / edr þui ſæki þier efter at liflata
mig/ lydriñ ſuaradi ⁊ ſagdi/Diofulm̄ hefer þu/
huer ſæker til at liflata þig/Jes⁹ ſuaradi ⁊ ſagdi
Eitt verk giorda eg/ ⁊ ꝥ vndre þier aller/moyſes
gaf ydr þui vm ſkurdᷓ ſkirn/eigi ꝥ hun væri af
Moyſe komeñ/helldr af for fedrunum/ ⁊ þo vm
ſkere þier maññ a þuott deigi/ nu ef madriñ
medtekr vm ſkurd ſkirnᷓ a þuott deigi/ſ⁹ at eigi
briotizt Moyſes laugmal/eñ þier afuirdit þo yf
ter mier/ ꝥ eg giorda allañ mañeñ heilan a þuott
deigi þier ſkulut eigi dæma efter yfuerlitū/hell
dr dæmit riettum dome.

Þa ſogdu nockrer af þm ſem voru af Hieruſa
lem/er ꝥ ecke ſa ſem þr ſocktu til at liflata/Siaet
nu talar hñ opinberliga/ ⁊ eingeñ þra ſeiger honū
grand/eda vita vorer hofdingiar ꝥ viſt/ at þeſſi
ſie ſañr Chriſtr/ eñ vier vitum þo huadan þſſi er
þa Kriſtr kemr veit eingeñ huadan hñ er

Þa kalladi Jeſus i muſterino/lærandi/ ⁊ ſ⁹
ſegiandi/ þier keñit /mig ⁊ vitid huadan eg em /eñ
eg kom eigi af ſialfū mier/helldr er hñ ſañ ordr
/ſa mig ſendi/huern þier þeckit eigi /eg þecki hñ
vel/ þuiat eg em af honum hñ ſialfr ſendi mig

þa ſocktu þr til at gripa hn̄/ en̄ eingen̄ lagdi þo hen-
dr a hn̄/ þuiat eigi var hn̄s time en̄ komen̄/ marger
af folkinu trudi a hn̄ * ⁊ ſogdu/ þa kriſtr kemr
mun han̄ nockut giora fleire teikn en̄ þſſi giorir

Þa ᛭ phariſeis heyrdu nu lydin̄ kRytia þtta
vm han̄/ þa ſendu preſta hofdingiar ⁊ phariſeis
þienara vt. at þr handtæki hn̄/ Jeſ⁹ ſagdi þa til
þra/ Litla ſtund em eg en̄ hia ydr/ ⁊ þa fer eg til
hn̄ſ sem mig ſendi/ þier leited min ⁊ fin̄it mig ei-
ge/ ⁊ þar sem eg er/ þangat fae þier eige at kōa
Þa ſogdu gydingar ſin a mille/ huert vill hn̄ fara
s° at vier fin̄um hn̄ eige/ edr vill hn̄ ganga i ſun-
dr dreifing heidin̄a man̄a/ ⁊ læra þær heidn^a þio
der/ huernen er su ræda ſem hn̄ ſagdi/ þier leitid
min ⁊ fin̄it eige/ ⁊ þar ſem eg er/ þangat fae þier
eige at koma

A ſidarſta deigi hin̄ar myckla hatidar/ ſtod
Jeſus vpp/ ⁊ kalladi/ s° ſeigiandi/ ef nockr þyrſ-
ter/ kome hn̄ til min/ ⁊ drecki/ huer hn̄ truer a mig
(s° ſē ritningin ſeigir) af hn̄ſ kuide ſkulu fram
fliota votn hinſ lifanda vatz/ en̄ þtta ſagdi hn̄
af þm anda huern þr ſkylldu medtaka/ ſē a hn̄
trydu þui heilagr andi/ var þa eigi vt gefin̄/ af
þui at Jeſus var en̄ eigi auglyſtr.

Og marger af lydnum sem heyrdu þeſſa
hanſ rædu/ sogdu/ Þeſſe er san̄ur ſpamadur/ Ad-
rer ſogdu han̄ er Kriſtur/ en̄ ſumer sogdu ſkal kri
ſtur nockut koma af Galilea/ Seiger eige ritnin-
gin at Kriſtur kome af Danidz ſædi og vr

kastalanū Betlehem þar sem Dauid var/lika s°
vard ein misgreining m3 folkinu vm hn̄/nockrer
af þm villdu hafa gripit hn̄/ en̄ eingen̄ lagdi þo
hn̄dr a hn̄.

Þienararner komu aptr til phariseis ꝛ presta hof
dingiaña/ ꝛ þr sogdu þa til þra/ þui hofdu þier
hn̄ eigi hingat/ þienararner suorudu/þ͠ hefer all
dri nockr madr s° talat sem þssi madr/ þa suoru-
du phariseis þm/eda eru þier ꝛ villter/truer noc-
kr hofdingiaña edr af phariseis a hn̄/ helldr þ
folk sem eckert veit af logmalino/ ꝛ boluat er/Ni
codemus sagdi þa til þra/sa sem kom til hn̄s vm
nott. Huer ed eirn var af þm/Dæmer vort laug-
mal nockut mañin̄ nema hn̄ sie fyrre ransakadr/ ꝛ
sie vitad huad hn̄ giorir. Þr suorudu ꝛ sogdu til
hn̄s/ eda ertu eirn af Galileis/ rañsaka þu rit-
ninginā ꝛ skoda/ þ af Galilea mun ecki spamadr
vpp risa/ ꝛ huer gieck heim til siña husa *

Attande Capitule

Esus * gieck þa i fiallit Oliueti/ ꝛ at
morne i dogū kom hn̄ aptr i musterit/ ꝛ
allt folkit kom til hn̄s/hn̄ setti sig ꝛ lær
En̄ hiner logkloku ꝛ phariseꝰ (di þ
leiddū fram fyrer hn̄ þa konu sem i
hordom v͠ fallin/ ꝛ settu hana þar i midit/sog-
du s° til hn̄s/Meistare/ þsse kona er nu fundin i
hordome. En̄ Moyses bydr oss i logmalinu/at be-
ria þss hattar meñ griote eda huad seiger þu til/
en̄ þtta sogdu þr af þui þr freistudu hn̄s/ at þr
mættu s° aklæra hn̄. En̄ Jesus laut nidr ꝛ paradi
med fingrenū a Jordina/ ꝛ sem þr lietu eige af at
spyria hn̄/ þa riette hn̄ sig vpp ꝛ sagdi til þra/huer
ydar sē er an syndar/kasti sa fyrstr steine a hana

þa

þa laut hñ nidr aptr ⁊ paradi a iordina/ þa þr heyr du þtta/ gieck eirn epter odrũ vt/ fyrſter þo aull dungarner/ Jeſus var þa eirn epter ⁊ konan þar ſtandandi mitt fyrer hm̃/ eñ þa Jeſus riette ſig vpp/ ⁊ sa þar onguañ uema konuna/ ſagdi hñ til hñar/ kona/ huar eru þr ſem þig a klaga/ hefer er nockr fordęmt þig? eñ hun ſagdi/ Herra/ eingeñ/ Jeſus ſagdi hñe þa/ eige mun eg fordęma þig/ gack hedan/ ⁊ ſynda nu ei optar hiedan af

Jeſus taladi eñ aptr til þra s° ſeigiande/ eg em lioſ heimſins/ huer hñ fylger mier epter/ sa geingr eige i myrkrunũ/ helldr hefer hñ lios lifſins/ þa ſogdu phariſei til hñs/ þu ber vitne af ſialfũ þier/ þiñ vitniſburdr er eige sañr/ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi til þra/ ef eg ber af ſialfũ mier vitne/ þa er miñ vitniſburdr ſañr/ þuiat eg veit huadan eg kom/ ⁊ huert at eg fer/ eñ þier vitid eige huadan eg kom/ edr huert eg fer/ þier dęmit epter holldinu eg dęmi aunguañ/ eñ ef eg dęme þa er miñ domr rieitr/ þuiat eg er eige eirnſamañ/ helldr eg ⁊ sa fader sem mig ſende/ s° er ⁊ ſkrifat i logũ ydar at tueggia mañа vitniſburdr ſie ſañr/ eg em sa ſem af mier ſialfum ber vitne/ og faderiñ sa mig ſende/ hñ ber ⁊ af mier vitne/ þa ſogdu þr til hanſ huer er fader þiñ Jeſus ſuaradi eige keñe þier mig nie miñ fodr/ ef þier þecktud mig/ þa þeckti þier ⁊ miñ fodr/ þſſi ord taladi Jeſus vid olmuſu kiſtuna/ þa hñ kendi i muſterino/ ⁊ eingeñ tok hañ/ þuiat hñs ſtund var eñ eigi komen. ✱

Þa ſagdi Jeſus eñ til þra/ eg fer/ ⁊ þier leitid min ⁊ i ſynd yduare deyi þier/ huert eg fer þangat fae þier eigi at koma/ þa ſogdu gydingar mun hñ vilia drepa ſialfan ſig/ þ hñ ſeiger/ huert

at eg fer þangat fae þier eigi at koma/ þa ſagdi
hñ þm̃/ þier erut hier nedan at eg em at ofan/
þier erut af þſſin heime/ eg em eige af þſſm hei-
me/ þui ſagdi eg ydr/ at þier myndut deyia i ſyn-
dũ ydrũ/ þa ſogdu þr til hñs/ huer ert þu/ Jeſus
ſagdi til þra/ Þat vpphaf/ ſem nu talar vid ydr
margt hefi eg at tala ⁊ dæma vm ydr/ eñ ſa mig
ſendi/ hñ er ſañordr/ ⁊ huat eg heyrda af hm̃/ ꝥ ta-
la eg fyrer heiminũ/ eñ þr ſkildu ꝥ eigi at hñ ſag-
di þm af gudi fodr

Þa ſagdi Jeſus til þra/ nær þier vpp hefiet
manzins ſon/ þa ſkilie þier/ at eg sie hñ/ ⁊ af
mier ſialfum giori eg eckert/ helldr ꝥ sem lærdi
mig miñ fader ꝥ tala eg/ ⁊ sa er mig ſendi/ hañ
er medr mier/ ⁊ eige liet hñ mig eirn ſaman/ þui
at eg giore iafnan ꝥ hm̃ er þægt * þa hñ tala-
di þetta trudu marger a hñ.

Þa ſagdi Jeſus til þra gydinga sem a hñ tru-
du ef þier blifit vid mina rædu/ þa eru þier mi-
ner ſañer læriſueinar/ ⁊ þa þecki þier ſañleikeñ/
⁊ ſañleikuriñ mun ydr frelſa/ þa ſuorudu þr hm̃
vier erum Abrahams ſædi/ ⁊ alldri hofum vier
nockrum þionat/ huernen ſeiger þu ꝥ þier ſkulut
frialſer verda.

Jeſus ſuaradi þm ⁊ ſagdi. Sañliga Sañ-
liga ſeige eg ydr/ at huer hellzt ſem ſyndina giorir
hñ er ſyndariñar þræll. Þrælliñ blifr eigi eilifliga
i huſinu/ eñ ſonriñ blifr þar eilifliga/ nu ef ſon-
riñ frelſar ydr/ þa eru þier riettliga frialſer/ eg
veit at þier erut Abrahams ſyner/ þo ſæki þier
til at deyda mig/ þuiat min ræda gripr onguañ
ſtad hia ydr/ eg tala ꝥ sem eg sied hefe hia mi-

num fodr / ꝛ huat þier sant hia ydrum fodr/ þ giori þier

Þr suorudu ꝛ ſogdu til hn̄s/ Abraham er vor fader/ þa ſagdi Jeſus þm/ ef þier vęrut Abrams ſyner/ þa giordu þier Abrahams verck/ Eñ nu leite þier epter at liflata mig/ þañ mañ þo ſem ſañleikiñ talar fyrer ydr/ eñ þtta giordi eigi Abraham/ þier giorit ydarſ fodrs verck/ þa ſuorudu þr/ eigi erum vier i hordome borner/ eirn gud hofum vier fyre fodr/ Jeſus ſagdi þa til þra/ ef Gud vęri ydar fader/ þa elſkudu þier mig þuiat eg em af gudi komeñ ꝛ fram ſtigiñ/ Þui eigi kom eg af ſialfum mier/ helldr ſendi hn̄ mig/ fyre þui þeckir þier þa eigi mitt mal/ af þui þier megit eigi heyra mina ręđu.

Þier erut af fodrnū fianda/ ꝛ girndum ydars fodrs þa vilie þier epter fylgia/ hañ var eiñ mordinge þgar at vpphafe/ ꝛ eigi ſtod hañ J Sañleiknum þuiat sañleikuriñ er eigi mz hm̄/ þa hn̄ talar lygi/ talar hn̄ af ſinu eigen/ þuiat hn̄ er eiñ liugare/ s° ꝛ þſſ hlutar fader/ eñ eg/ af þui eg ſeige ſañleikiñ þa vilie þier mier eigi trua.

☙ Huer ydar kañ ſtraffa mig af nockurre ſynd/ eñ ef eg ſeige sañleikeñ/ þui true þier þa eigi a mig. Huer hn̄ er af gudi/ sa heyrer gudz ord/ af þui heyre þier eige/ at þier erut eigi af gudi. ☙ Paſſion ſuñu dag

Þa ſuorudu Judar ꝛ ſogdu hm̄/ seigiu vęr ei gi vel/ at þu ert ſamuerſkr/ ꝛ hefer diofuliñ/ Jeſus ſuaradi/ eigi hefe eg diofful / helldr vegſa

na eg fodr miñ/ ꝛ þier vanheidret mig/eñ eg lei-
ta eigi at miñe dyrd/sa er sem leitar og dæmer

Sañliga sañliga seige eg ydr ef nockr er sa sꝫ
geymer min ord/hñ mun eigi sia daudañ at eili-
fu/ þa sogdu iudar vid hñ/nu þiñu vær at þu he-
fer dioffulleñ/Abraham er daudr ꝛ spameñirner/
ꝛ þu seiger ef nockr er sa ed geymer min ord at
hñ mune eige smacka daudañ/at eilifu/edr ert þu
meire fedr vorū Abraham/ huer framlidiñ er ꝛ
spamiñirner eru ꝛ framlidner/huern giorir þu sial-
fan þig.

Jesu^9 suaradi/ ef eg vegsama mig sialfr/ þa
er min dyrd eingen þar er miñ fader sa mig veg
samar/huern þier seigit ydvarn gud vera/ ꝛ þeckit
hñ þo eigi/eñ eg þecki hñ/ ꝛ ef eg segda þ eg þeckti
hñ eige/ þa væri eg eiñ liugare likr ydr/helldr þecki
eg hñ ꝛ geyme hñs ord

Abraham fader ydar gladdizt/at hñ skyllde
sia miñ dag/ꝛ hñ sa hñ/ꝛ vard gladr vid/ þa sog
du iudar til hñs/ þu ert eñ eigi fimtugr/ þo sætt
þu abraham/ Jes^9 sagdi til þra Sañliga sañliga
seige eg ydr/adr eñ abraham var/ em eg/ þa toku
þr vpp steina/at þr kaustudu a hñ/eñ Jesus for
badi sier ꝛ gieck vr musterinu *

Niunde Capitule

G þa ed * Jes^9 gieck frā hia/sa hñ
þañ eirn mañ/sē blindr var boreñ hñs
lærisueinar spurdu hñ þa at ꝛ sogdu/
Rabbi/ huort braut þsse/edr hñs for
elldrar at hñ fæddizt s^o blindr/Jesus
suaradi/ eigi braut þssi nie hñs forelldrar/hell-
dr at gudz verck skulu auglysazt a hm̄/Mier by-
riar at vercka hñs verck. þs mig sendi a medan
at

at dagr er/ nottin̄ kemr nær eingen̄ fær verkat/
s° leinge sē eg er i verolldin̄e þa em eg lios verall
Þa hn̄ hafdi sagt þetta/ spytte hn̄ a iordina/ (dar
⁊ giordi sier hraka saur/ ⁊ nere saurnū vm augu
hins blinda ⁊ sagdi hm̄/ far þu til dikisins Syloa
⁊ huat at þydizt sendr/ ⁊ þwo þier/ þa gieck hn̄ ⁊
þwo sier/ ⁊ kom siaande/ þa sogdu nagrañar hn̄s
⁊ þr sem hn̄ hofdu adr þeckt/ at hn̄ var bonar-
madr/ er þ eigi sa sē sat ⁊ beidde/ sumer sogdu/ hn̄
er þ/ en̄ adrer sogdu likr er hn̄ hm̄/ ⁊ hn̄ sialfr sag
di/ eg em sa/ þr sogdu þa vid hn̄/ huernen eru þin
augu vpp lokin̄/ hn̄ suaradi ⁊ sagdi/ sa madr sem
nefndizt Jesus giordi sier saur ⁊ reid a min augu
⁊ hn̄ sagdi mier far þu til dikisins syloa/ ⁊ þwo
þier/ eg gieck at þwo mier ⁊ fieck synena/ þr sog
du til hn̄s/ huer er hn̄/ hn̄ sagdi/ eg veit ecki
Þa leiddu þr hn̄ fyre phariseos sem adr haf
di blindr verit/ en̄ þ a var þuott dagr er Jesus gior
di þan̄ saurin̄/ ⁊ opnadi hans augu/ þa spurdu
pharisei hn̄ en̄ at/ huernē hn̄ hefdi synina feingit
en̄ hn̄ sagdi þm/ saur lagdi hn̄ a min augu/ eg þwo
⁊ nu sie eg. Þa sogdu sumer af phariseis/ eige er
þssi madr af gudi/ þuiat hn̄ helldr eigi þuott da
gin̄. En̄ adrer sogdu huernen ma syndugr madr
giora þuilik teikn/ ⁊ þat vard sundr þyckia þra
a mille/ þa sogdu þr en̄ til hins blinda/ huat seiger
þu af hm̄/ þuiat hn̄ opnadi þin augu/ en̄ hn̄ sag
di spamadr er hn̄
Gydingar trudu eige af hm̄/ at hn̄ hefdi blin
dr verit/ ⁊ væri nu skygn vordin̄/ þangat til þr kol
ludu a hn̄s forelldra/ sem synina hafdi aptr fein
git ⁊ spurdu þau at s° seigiande/ er hn̄ ydar son/
huern þier seiget blindan̄ boren̄ vera/ eda huernen

ser hn̄ nu/hsis forelldrar suorudu þm ⁊ sogdu vid
vitū at þssi er ockar sonr/⁊ ꝥ hn̄ var blindr borin̄
/en̄ m̄z huerium hętti hn̄ sier nu ꝥ vitu vid ecki/
edr huer hn̄ haugu opnadi ꝥ vitu vid ⁊ ecki/hn̄ he
fer sialfr alldr til at suara fyre sig/spyriet hn̄ at
/ þtta sogdu hn̄s fedgin af þui at þau ottudu̇zt
gydinga þuiat gydingar hofdu þa þeger sam
blasit m̄z sier ꝥ ef nockr medkendi hn̄ fyrer kristū
at sa skylldi vt rekin̄ af þra samkundū/fyrerþui
sogdu hn̄s fedgin/at hn̄ hefdi alldr til/ spyriet hn̄

Þa kolludu þr aptr i odru sin̄e a þan̄ man̄ (at
sē blindr hafdi verit og sogdu hm̄/ gef gude hei-
drin̄ vier vitū at þssi madr er syndugr/ hn̄ suaradi
⁊ sagdi/er han̄ syndugr/ ꝥ ueit eg ecki/eitt veit eg/
at eg var blindr/⁊ nu sie eg/Þr sogdu þa en̄ til hn̄s
huad giordi hn̄ þier/edr huernen lauk hn̄ vpp þi-
num augum i han̄ suaradi þm/eg sagda ydr ꝥ/
hafi þier ecki heyrt ꝥ til huers vilie þier heyra ꝥ
aptr/eda vilie þier verda hn̄s lærisueinar/Þa bo
luodu þr hm̄ ⁊ sogdu þu ert hn̄s lærisuein̄/en̄ vær
erū Moyses lærisueinar vier vitū at Gud taladi
vid Moyses/ en̄ vier vitum eigi huadan þssi er

Sia madr suaradi ⁊ sagdi þm/ ꝥ er vndarligt
/at þier vitid eige huadan han̄ er og þo lauk han̄
vpp minum augum/en̄ vier vitum at Gud hey-
rer eigi synduga helldr ꝥ ef nockr er gudz dyrka
re ⁊ giorir epter hn̄s vilia/þan̄ heyrer hn̄/ vm all-
dr hefer ꝥ eige heyrt verit at nockr hafi vpp lo-
kit þssmanz augum sem blindr var boren̄/væri
þssi madr eigi af gudi/ þa mætti hn̄ eckert giora
þa suorudu þr ⁊ sogdu til hn̄s/ Allr ert þu i synd
slen̄/⁊ þu lærir oss/⁊ þa raku þr hn̄ vt.

Þa Jesus heyrdi ꝥ/at þr hofdu hn̄ vt rekit/
⁊ er hn̄ fan̄ hn̄/þa sagdi hn̄ til hn̄s/ truer þu a-

gudz ſon/hñ ſuaradi ⁊ ſagdi/Herra/huat er hañ/
þ eg true a hñ/Jeſus ſagdi til hñs/þu ſꝺtt hañ/
⁊ hañ ſem vid þig talar/ ſa er hñ/ hiñ ſuaradi/
Herra/eg true/⁊ hñ tilbad hñ/Jeſus ſagdi hm̄/ til
doms kom eg i þnan heim/at þr ſem eigi ſia ſkyll
du ſia/⁊ at þr verdi blinder ſem ſia ✱ Og noc-
krer af phariſeis heyrdu þtta ſem hia hm̄ voru
⁊ ſogdu til hñſ / eda eru vier þa blinder/Jeſus
ſagdi þm/ ef þier værut blinder/ þa hefdu þier
aungua ſynd/nu fyrſt þier ſeigit vier ſiaum/ þa
blifr ydar ſynd.

Tiunde Capitule

℞ Þridiu dagiñ ep ter huita ſuñu.

Sañliga Sañliga ſeige eg ydr/Huer hñ
geingr eige iñ vm dyrnar i ſauda hu-
ſit/Helldr ſtigr hñ iñ med odrū hætti
ſa er þiofr/⁊ ſpilluirke/eñ ſa ſem ge-
ingr iñ vm dyrnar/hñ er hirder ſauda
ña fyrer hm̄ lykr dyra vordriñ vpp/⁊ ſauderner
heyra hñs rodd/⁊ hñ kallar ſina ſaude med naf-
ne/leider þa ⁊ vt/⁊ þa hñ hefer ſina ſaudi vt la-
tid/geingr hñ frame fyre þm/ſauderner fylgia
hm̄ ⁊ epter/þuiat þr þeckia hñs rodd/ eñ odrum
añarligū fylgia þr eigi epter/ helldr flya þr fra
hm̄/þuiat þr keña eigi añarligra rodd/ þſſa malſ
grein taladi Jeſus til þra/eñ þr viſſu eigi huad hñ
ſagdi þm.

Þa ſagdi Jeſus eñ aptr til þra. Sañliga sañli
ga þa ſeige eg ydr/at eg em dyr ſaudaña/⁊ aller
huerier hellzt fyre mier komu þr eru þiof̄ ⁊ ſpil-
luirki/⁊ ſauderner hlyddu þm eigi/eg em dyr-
nar/ef nockr geingr iñ vm mig/ſa mū frelſazt hñ
inun ⁊ ganga vt ⁊ iñ/hñ ſkal ⁊ fiña ſitt fodr þio-
friñ kemr ei til añars eñ hñ ſtele/drepe/⁊ fordiar-
fe/ eñ eg em komeñ til þſſ at þr ſkylldu hafa lif
⁊ fulla nægd ✱

✠ Þñ añañ sunnudag ep ter Paska

Eg em ✠ godr hirder/godr hirder gefr sina ond
vt fyre sina saude. Eñ leiguliden / sa eigi er hir
der/ ⁊ huers sauderner eru eigi eigenliger/ sier hñ
vlfiñ komanda yfuer gefr hñ saudina ⁊ flyr/eñ
vlfriñ gripr ⁊ stockuer saudunũ/ eñ leiguliden
flyr/af þui at hñ er leigulide/ ⁊ gæter ecki sauda
ña. Eg em godr hirder/ ⁊ eg þecki mina saudi/
eg þeckiunzt ⁊ af minũ/s° sem at þecker mig miñ
fader ⁊ eg þecki fodriñ/ ⁊ mina ond legg eg vt fy
rer mina saudi/eg hefi ⁊ adra saudi/ sem eigi eru
af þessu sauda husi/ þa byriar mier ⁊ hegat til at
leida/ ⁊ þr munu heyra mina rodd/ s° at þ verdi
eitt sauda hus ⁊ eirn hirder ✱

Fyrer þui elskar mig miñ fader/at eg legg vt
ond mina/eg tek hña ⁊ aptr. Eingeñ tekr hana ⁊
af mier helldr legg eg hana vt af sialfũ mier/ eg
hefe valld til hana af at leggia/ eg hefi ⁊ valld
til hana aptr at taka/ þetta bodord fieck eg af mi
nũ fodr/ Þa vard eñ sundrþyckia i millũ gydinga
fyre saker þessara orda. Eñ marger af þeim sog
du/diofuliñ hefer hañ/ ⁊ odr er hañ til huers hey
re þier hm̃. Adrer sogdu þessi ord eru einskis odz
manz/eda fær diofulliñ blindz manz augũ vpplo

Þa giordizt ✠ musteris vigsla til Hieru (tit.
salẽ þ var vm vetr/ ⁊ Jesus gieck i musterino i for
byrgi Salamonis/ þa vm kringdu hñ Judr ⁊ sog
du til hñs/Huersu leinge þa helldr þu vorre salu
vpp/ef þu ert kristr/þa seig oss þ berliga. Jesus
suaradi þm eg sagda ydr þ /eñ þier truet eigi/ þau
verck er eg giore i mins fodrs nafne bera vitne
af mier/eñ þier truet eigi/ þuiat þier erut ei af
minũ saudũ/ s° sem eg sagda ydr at miner sau
der heyra mina rodd/ eg þecki þa ⁊ þr fylgia

mie

mier epter ⁊ eg gef þm eilift lif/ ⁊ eige skulu þr. fy
re farazt at eilifu/eingenn skal þa ⁊ gripa vr mi
nne hende/fader minn sa ed mier gaf/hann er ollu
meire ⁊ eingenn fær gripit af mins fodrs hende/eg
⁊ faderinn erum eitt

Þa toku gydingar enn steina vpp/at gryta hann.
Jesus suaradi þm þa. Morg god verck synde eg
ydr af minu fodr/fyrer huerra vercka saker þa
vilie þier gryta mig. Gydingar suorudu hm þa
so seigiande/fyrer god verck grytu vier þig eigi/
helldr fyre þa gudlastan/þar sem þu ert madr
⁊ giorir þig sialfann at gudi. Jesus suaradi þm/
er eigi so skrifat i ydru logmale/ eg sagda/ þ þier
erut guder/ nu ef þ kallar þa gudi/ til huerra
gudz ord eru skied ⁊ þui ritningin ma eige riufazt
enn vid þann sem faderinn helgadi ⁊ i heimenn sende/
þa seige þier/ þu gudlastar/af þui eg sagda/eg
em sonr gudz/ ef eg giori ecki mins fodrs verck
þa truet mier ecki/nu fyrst eg giori þau/ þa truet
verkunum/ þo þier vilier mier ecki trua/so at þier
kennit ⁊ truit þ faderinn sie medr mier ⁊ eg medr hm

Þa sokttu þr enn til at gripa hann/enn hn gieck vt
af þra hondum/ ⁊ for aptr i þann stad/hinu meig
in Jordanar sem Johannes hafdi adr skirt/ ⁊ v
þar/Marger komu til hns ⁊ sogdu/Johnis giordi
at visu eckert teikn/ enn allt huat Johnes sagdi af
þssm/þa er satt/ ⁊ marger trudu þar a hn

Ellefti Capitule

DAr þ la einn siukr madr Lazarus at nafne af Bethania i Kyblu Mariu ⁊
hnnar systur Marthe /enn Maria var
su sē Herrann hafdi smurt medr smyr
slum ⁊ þurkat hns fætr med sinum harlockum/ huer

rar bor

rar broder var sa Lazar⁹ ſem siukr laa/ ſyſtr hñs ſendu þa til Jeſu/s° ſeigiande/ Herra/ sia nu/ sa þu elſkar hñ er nu ſiukr/ þa Jeſus heyrdi ꝥ / ſagdi hñ þm̃/ ꝥſſi sott er eigi til dauda/ hellþr til gudz dyrdar s° at gudz ſonr verdi fyrer hana dyrkadr. Eñ Jeſus elſkadi Martham ꝛ ſyſtr hñar Mariu ꝛ s° Lazarum/ þa hñ hafdi ꝥ heyrt at hñ var ſiukr/ bleif hañ ſamt two daga i ꝥm ſtad ſem hañ var þa.

Epter ꝥ talar hñ til ſiña lærisueina/ gongu vi er aptr i Judeam/ þa ſogdu hñs lærisueinar vid hñ. Rabbi/ næꝛſt þa villdu Judar grÿta þig/ ꝛ þo villtu fara þangat aptr. Jeſus ſuaradi/ eru ei gi (xij) ſtunder a deigi/ huer hñ geingr vm dageñ/ sa ſteyter ſig eige/ þat hñ ſier ꝥſſa heims lios/ eñ huer hñ geingr vm nætr/ sa ſteyter ſig/ þuiat þar er eckert lios i hm̃/ ꝥtta mællti hñ/ ꝛ eptt ꝥ ſagdi hñ til ꝥra/ Lazarus vinr vor hñ ſefr/ eñ eg fer at vekia hñ af ſuefne/ þa ſogdu hñs lærisueinar. Herra/ ef hñ sefr þa batn hm̃/ Jeſus taladi vm hñs dauda/ eñ þr ætludu at hñ munde ſeigia af edlilegũ ſuefne/ þa ſagdi Jeſus þm̃ opinberliga/ Lazarus er latiñ/ ꝛ eg fagna fyrer ydrar ſaker ꝥ eg var eige þar/ s° at þier truit/ og gongum nu til hans/ þa ſagdi Tomas ſem kalladizt tortryggiñ til lærisueinaña/ gongu vær til ꝛ deyium med hm̃

Jeſus kom ꝛ þa/ ꝛ fañ þat hñ hafdi fiora daga i grozñe legit/ eñ Bethania/ laa hart nærri Hieruſalem s° ſem xv. reñe ſkeid/ Marger gydingar voru þar koñer til Martham ꝛ Mariu/ at þr hugguduþær vm lat brodr ſins/ ſem Martha heyrer at Jeſus kemr/ reñr hun i moti hm̃/ eñ Ma

ria

tia sat heima.

Þa ſagdi Martha vid Jeſum/ Herra/ef þu hefder hier verit þa være broder miñ eigi latiñ/eñ eg veit/ at huerſ þu beidizt af gudi/ þat gefr gud þier. Jeſus ſagdi til hñar/ broder þiñ ſkal vpp riſa/ Martha ſagdi þa til hans/eg veit at hñ riſ vpp a efſta dags vppriſu. Jeſus ſagdi vid hana/Eg em vppriſa ⁊ lif/huer hñ truer a mig/sa mun lifa þott nu være daudr/⁊ huer hñ lifer ⁊ truer a mig/sa ſkal eige deyia at eilifu/truer þu þſſu/hun ſagde þa til hñſ/Ja herra/eg true at þu siert sa Kriſtr ſonr Gudz ſem i heimeñ ſkyllde koma.

Þa hun hafdi þtta ſagt/for hun ⁊ kalladi i hliodi a ſyſtr ſina Mariu/s° ſeigiandi/ Meiſtareñ er hier nær ⁊ kallar a þig/ Þa hun heyrde þ ſtod hun fliott vpp/⁊ kom til hñs/ þuiat Jeſus var eñ eige komeñ til kaſtalans/ helldr var hñ eñ i þeim ſtad sem Martha hafdi i moti hm̃ komit eñ þr Judar ſem i huſino voru ⁊ hana huggudu sau þ at hun ſtod s° fliott vpp ⁊ gieck vt/fylgdu þr heñe epter/ ⁊ ſogdu/hun fer til grafariñar at grata þar.

Þa Maria kom þangat sem Jeſus var/ ⁊ hun leit hñ/fiell hun til fota hans/⁊ ſagdi hm̃/Herra ef þu hefder hier verit/ þa være broder miñ eigi latiñ/ se Jeſus sa hana nu grata ⁊ þa gydinga gratandi er med hñe komu/ byſtizt hñ vid i ſinu anda/⁊ hrygdiz mz ſialfū ſier ⁊ ſagdi/huar hafi

þier

þier lagt hn̄/ þr ſogdu hm̄/Herra/kom ꝛ ſkoda /
en̄ þa tarpelldi Jeſꝰ/þa ſogdu gydingar/ſiaet/
huerſu kærann hn̄ heper hapt han̄/en̄ adrer ap þm̄
ſogdu/matti hn̄ ſem opnadi blindz manz augu/ei
gi giora vid þui at þſſi hepdi ecki dait/Jeſꝰ ſtar-
ladizt þa en̄ mz ſialpū ſier/ ꝛ þa kom han̄ til gra-
parin̄ar/en̄ ꝥ var ein̄ Jardmun̄e/ſtein̄ var þar ꝛ
ypper lagdꝛ

Jeſꝰ ſagdi/takit ap ſteinen̄/þa ſagdi Martha
ſyſter hins dauda til hn̄s/Herra/ hn̄ lycktar nu /
þuiat hn̄ er perdagadꝛ Jeſꝰ ſagdi til hn̄ar/ſagdi
eg þier ecki at ep þu tryder/ þa munder þu sia
gudz dyrd/ þa toku þr ſteinen opan ap þm̄ ſtad
ſem hin̄ daudi var i lagdꝛ/ en̄ Jeſus hop þa ſin
augu vpp ꝛ ſagdi/pader eg þacka þier ꝥ þu heyr
der mig/en̄ eg veit þo at þu heyrer mig iapnā/hell
dꝛ pyrer polkſins ſaker ſem hier ſtendꝛ i kring
þa ſagdi eg ꝥ/ſo at ꝥ true þui at þu ſenderr mig

þa hn̄ hapdi þtta ſagt/kalladi hn̄ harri roddu
Lazare kom þu vt/ ꝛ þa ſtragx kom sa vt/ ſem
daudꝛ hapdi verit/reyrdꝛ med lik bondū at hon-
dū ꝛ potū/ ꝛ vm hn̄s aſion var ſueipat medꝛ ſuei
ta duke Jeſus ſagdi til þra/leyſit han̄/latid burt
ganga. Marger ap gydingū ſem komit hopdu til
Mariam ꝛ sau huad Jeſus giordi þa trudu a
hn̄ * En̄ sumer ap þm̄ geingu burt til phariſeis
ꝛ ſogdu þm̄ huat Jeſus hapdi giort

þa samtoku byſkupar ꝛ phariſei eitt rad ꝛ ſog
du/Huat ſkul i vær til giora/ þui at þſſi madꝛ gio
rir morg teikn/ep vier ſleppū hm̄ ſo þa trua al-
ler a hn̄/ ꝛ þa koma Romueriar at taka vort land
ꝛ lyde/en̄ eirn ap þm̄ Caiphas at napne sa ſem
þ ſama ar var byſkop/ſagdi til þra/ þier vitid

kert ⁊ hugleidit eckert/ at betra er fyrer oss/ at einn
madr deyie fyre folkit/ s° at eigi tapizt allr lydr/
en̄ þetta/ sagdi hn̄ ei af sialfū sier/ helldr af þui at
hn̄ var þess ars byskup þa spadi hn̄ at Jesꝰ skylldi
deyia fyrer þ folk/ eige einazta fyre þ folk/ hell-
dr þ/ at hn̄ safnadi i eitt þm Gudz bornū/ er sun
dr voru dreifd/ ⁊ vpp fra þm deige samtoku þr
mz sier at lif lata hn̄

Jesus giegk eigi þadan af berliga hia gydingū
/ helldr for hn̄ burt i eitt bygdar lag nære eydimor
ku i þa borg sem kalladizt/ Ephrem/ ⁊ þar dual-
dizt hn̄ medr sinn̄ lærisueinū * en̄ þa var pascha
hatid gydinga nalæg/ og marger vr þre sueit gein
gu vpp til Jerusalē fyre paschana at hreinsa sig
þr stodu ⁊ spurdu epter Jesu ⁊ toludu sin a mil
lum i musterino/ huad synizt ydr/ þ hn̄ keīr eigi
til hatidar dagsins/ en̄ byskupar ⁊ phariseis gafu
vt þ bod ord/ at ef nockr visse huar hn̄ væri/ þa
skylldi vndr visa þm s° at þr mættu hondla hn̄

xij Capitule

Sex dægum fyre pascha kom Jesus i
bethaniā/ þar sem lazarꝰ hafdi daudr
verit/ huern ed Jesꝰ hafdi vpp vakit
af dauda/ en̄ þr biuggu hm̄ þar eina
kuello maltid/ ⁊ Martha þionadi/ La-
zarus var einn af þm sem til bordzins sat med
hm̄/ þa tok Maria eitt smyrsla pūnd af hinu
skærazta ⁊ dyrligazta narden/ ⁊ smurde med fæ-
tur a Jesu/ ⁊ þurkadi s° hn̄s fætr medr sinū
harlockum/ husit fylltizt vpp af ilm smyrslan̄s
/ þa sagdi einn af hn̄s lærisueinū Judas Symeo-
ns son ischarioth/ sa er hn̄ sueik þar epter/ fyre
þui eru þessi smyrsl eige selld/ fyrer þriu hundrud

X

peninga ⁊ gefit fatœkum/ ꝥtta ſagde hn̄ eige af
þui at hn̄ hirte vm fatœka/helldr af þui at hañ
var þiofr/ ⁊ hafde fie pyngiuna ⁊ bar ꝥ ſē gef-
it var/ þa ſagde Jeſus lofa heñe/ þui ꝥtta geym
de hun til mins greptrunar dagſ/volada hafe þi
er iafnan hia ydr/eñ mig hafe þier eige at iafn-
Eñ er fiolde mickell af gydingum for (adi
nam at hn̄ var þar ſialfr/komu þr ei einazta þang
at fyrr Jeſus ſaker/helldr at þr ſæi Lazarū þañ
ſem hn̄ hafdi af dauda reiſt/* eñ preſta hofdin
giar ſamtoku ⁊ þat lata i helſla Lazarum/ þat
fyrer hn̄ſ ſaker geingu marger af gydingū þang
at ⁊ trudu a Jeſum
Añañ dag epter/ þa ed lydrin̄ heyrde / ſem til
hatidar dagſins var komeñ/at Jeſus kæmi til Jeru
Pſal. cxviij ſalem/ þa toku þr ſier kuiſku af palma vide/ og
geingu vt i moti hm̄/ ⁊ hropudu Hoſianna /Bleſ-
Zacha. ix adr sie sa ſem kemr i nafne Drottins konungr Jſr
aelſ/ eñ Jeſus fieck eina aſnu ⁊ reid þar a /ſvo
ſē ſkrifat er/ Ottazt eige þu dotter Zion/sie þiñ
konungr kemr ridande a einum aſnu fola/eñ ꝥtta
ſkildu eige hanſ lærisueinar i fyrſtu/helldr þa ed
Jeſus var auglyſtr/ þa hugleiddu þr at ꝥtta var
af hm̄ ſkrifat/ ⁊ þr hofdu hm̄ ꝥtta giort
Eñ ꝥ folk bar hm̄ vitne/sem hia var þa hn̄
kalladi Lazarum vt grofiñe ⁊ af dauda vpp va-
kti/af þui gieck muga folkit vt i moti hm̄/ ꝥ he-
yrde/at hn̄ hafdi giort sodant teickn/ eñ phariſei
ſogdu ſin a mille/ þier siaet nu at vier afrekum
eckert/siaet/at allr heimr fer epter hm̄
Þar voru ⁊ nockrer grickier medr þm sem vpp
hofdu farit at tilbidia vm hatidina/ þr geingo
til Philippo huer ed var af Bethſaida vr Gali-
lea/ badu hn̄ ⁊ ſogdu/Herra/vier villdum fa vt ſia

Jeſum/ Philippus kom ꝛ ſagde ꝥ Andrea/eñ an
dreas ꝛ philippus ſogdu ꝥ Jeſu/eñ Jeſus anzadi
þ m̃/ sa tume er nu komeñ at ſonꝛ manzinſ auglyſ
Sañliga ✠ ſañliga ſeige eg ydꝛ/nema þat(ꝛ t ✠ Laũr
ꝛ korn ffellr/ffalli i iordina ꝛ deyie/þa blifꝛ ꝥ eitt messu.
ſaman/eñ ef ꝥ deyr ffærir þ mikeñ auogxt/ huer
hñ elſkar ſina ond/hañ glatar heñe/eñ huer hñ ha
ar ſina.ond i ꝥſſm heime/sa vardueiter hana til
eilifſ lifſ/ef nockꝛ vill mier þiona/þa fylge hañ
mier epter/ꝛ huar eg em/ þar ſkal ꝛ miñ þ ienare/
vera/ ꝛ ef nockꝛ þionar mier/ þa mun miñ fadꝛ
er hañ heidra ✠

Min sala er nu hrygg/ꝛ huat ſkal eg ſeigia
Fader/frelſa þu mig af ꝥſſm tima/eñ fyre þui
kõ eg þo i þeñañ tima/Fader/birt þu nafn þitt
þa kõ rodd af himne/s° ſeigiãde/eg hefe ꝥ vpp
birt/ꝛ eg ſkal ꝥ eñ vpp birta/þa ſagde folkit sem
hia ſtod/ꝛ ꝥ heyrde/ þar vrdu reidar þrumꝛ/adꝛ
rer ſogdu/Eingell talade vid hñ/Jeſus ſuaradi ꝛ
ſagdi/eige kõ ꝥſſi rodd fyre minar ſaker/helldur
fyrer ſaker ydar

Nu er kõeñ domꝛ þſſa heiſ/nu mũ ꝛ þſſa heiſ hof
dinge vt rekazt/ꝛ fyrſt eg verd vpp hafiñ af ior
du/þa mũ eg draga allt til mins ſialfſ/eñ ꝥtta ſa
gde hñ/teiknãdi mꝫ hueriũ dauda ed hñ ſkylldi de
yia þa suaradi folkit hm̃/vier hofũ heyrt vr logũ
nũ at Kriſtꝛ blifue at eilifu/huernẽ ſeiger þu þa
at mãzinſ ſyne byriar vpp at hefiazt/huer er sa
mãzis ſonꝛ/ þa ſagdi Jeſ⁹ til ꝥra/Lioſet er ſkatta
ſtũd hia ydꝛ/gñgit þui a medã þier hafit lioſit s°
at myrkriñ hõdle ydꝛ eigi/þui sa er gñgꝛ i myrkru
nũ/hñ veit eigi huert hñ fer/ꝛ a medan þier ha
fit lioſit/ þa truet a lioſit/vppa ꝥ þier sieut ſyner
lioſſins

✠ (Ond kallazt hi kamligt li allar þſſ lifſ giaf ſẽ er hia vit ſkyn rad ꝛ aſtu dã/edꝛ hu kynſ ꝥ lik mañ faga þui þ er din ſem er ſtundan h artans.

Þtta taladi Jeſus ⁊ gieck burt ſidan ⁊ huldi ſig
Eſaie liij fyrer þm// þo᷑t hn̄ gioꝛdi morg teikn fyrer þm/
þa trudu þr þo eigi a hn̄/s° at vpp fylldizt ord
ſaga Eſaia ſpamanz/þa hañ ſagdi/ Herra huer
truer vorre predikan/⁊ hueriū er armleggr drot-
tins opin beradr/fyrer þ mattu þr eigi trua/ at
Eſaie vi Eſaias ſeiger eñ i odrū ſtad/ alblindade hn̄ augu
þra ⁊ of herte htortu þra/s° at þr ſæi eige mz au
gunū/nie ſkilðu med hiartanu/ at þr vm ſnuizt/
s° eg græddi þa/Þtta ſagdi Eſaias þa hn̄ leit hn̄s
dyrd/⁊ taladi af hm̄/ Marger af hofdingiū tru
du eirnen a hn̄/eñ fyrer saker phariſeis þa med
kendu þr þ eigi/ s° at þr væri eigi forbodader
af ſamkomū/ þuiat þr elſkudu meir vegſemd ma
ña eñ gudz dyrd.

Jeſus kalladi þa ⁊ ſagdi/Huer ſem a mig tru-
er/hn̄ truer eige a mig/ helldr a hn̄ sem mig ſendi
eñ huer hn̄ sier mig/hn̄ sier þañ ſem mig ſendi/eg
em lios i heimeñ komiñ/s° at huer ſem a mig tru
er blife eigi i myrkrunum/ ⁊ ef nockr heyrer min
ord ⁊ truer eigi/ hn̄ mun eg eige dæma/þuiat eg
kom eigi til at dæma heiminn/helldr at frelſa hei-
meñ/huer hn̄ fyrelitr mig ⁊ med tekr eige min ord/
hn̄ hefer þn ed hn̄ dæmer/þat ord sem eg taladi/
þat mun dæma hn̄ a efſta deige/ þat eg taladi ei
ge af ſialfum mier/helldr faderiñ sa mig ſende/
hn̄ gaf mier ſialfr bodord til huad eg ſkyllde ſeig
ia edr mæla ⁊ eg veit at hn̄ſ bodord er eilift lif/
þ eg tala/ þ tala eg/s° ſem faderiñ ſagdi mier

xiij Capitule

N A Skir dag. Fyrer ✠ paſka hatidina/ ⁊ Jeſus viſ-
ſe at hn̄ſ tme var komeñ/at hn̄ geinge
vr þſſm heime til fodrſins/⁊lika ſem
hn̄ elſkadi ſina þa er hier voru i hei

me/s° elskadi hn̄ þa ⁊ allt til enda/ Og at giordri
kuelld maltidiñe (þui diofullin̄ hafdi þa fgar
sent i hiarta Judasar Symons sonar iscarioth/
at hn̄ suike hn̄) visse Jesus ꝥ faderin̄ hafdi allt
gefit hm̄ J hn̄dr/ ⁊ ꝥ at hn̄ var af gudi vt komen̄
⁊ til gudz fęri hn̄/stod hn̄ vpp fra kuelldmalti-
diñe/lagdi af sier klędin/ ⁊ tok eitt linklędi gyrte
vm sig/epter ꝥ hellte hn̄ vatne i eina munlaug/ ⁊
tok til at þwo fętrna a lęrisueinunũ/ ⁊ þurkadi
medr þui linklędi er hn̄ var med gyrtr.

Þa kom hn̄ til Symonar Petri En̄ Petr sag-
di til hn̄s/Herra/att þu at þwo a mier fętr/ Je-
sus suaradi ⁊ sagdi hm̄/huad eg giori ꝥ veizt þu
nu eigi/en̄ seirna veizt þu ꝥ/ þa sagdi Petr til hn̄s/
alldre vm æfi skalt þu mina fętr þwo/Jesus sua-
radi hm̄/ef eg skal eigi þwo þier/ þa hefer þu
ecki hlut deilld medr mier Symõ Petrus sagdi þa
Herra/ei einazta fętrna/helldr iafn vel hofut ⁊
hn̄dr/Jesus sagdi til hn̄s/sa þueginn er/hn̄ þarf
eigi/at þwo nema fętrnar/ þui hn̄ er allr hrein̄
þier erut ⁊ hreiner/en̄ eigi aller/ þui hn̄ visse fyr-
er huer sa var er hn̄ mundi suikia/ fyre ꝥ sagdi
hn̄/ þier erut ei aller hreiner.

En̄ epter ꝥ hn̄ hafdi þueigit fętr þra/tok hn̄ sin
klędi/settizt nidr aptr ⁊ sagdi þa en̄ til þra/ vite
þier huad eg giorda ydr/ þier kallit mig Meista-
ra ⁊ Herra/ þier seigit ꝥ ⁊ riett/ þuiat eg er han̄
⁊/Nu ef eg herra ⁊ meistare þwo ydra fętr/ þa
skulu þier ⁊ iñbyrdis þwo huer añars fętr/ þetta
gaf eg ydr til epter dęmis/s° þier giorit/ lika sẽ eg
giorda vid ydr. Sañliga sañliga seige eg ydr/at
þionin̄ er eige meire sinũ herra nie sẽde bodin̄ gę-
dri þm er hn̄ vt sendi

Ef þier vitid þetta þa eru þier sæler ef þier gio
rit þetta/ eigi seige eg af ydr ollum eg veit hueria eg
hefe vt valit/ helldr þ at vppfylliзt ritningin/ sa
sem at etr braud medr mier/ hañ tredr mig vnder
Psal. xl fætr/ nu seige eg ydr þ adr eñ þ skier/ s[us] at þier tru
it/ þa þ er skied/ at eg em hañ. Sañliga sañliga þa
seige eg ydr/ huer hñ medtekr þañ er eg sende/ sa
medtekr mig/ eñ huer hñ medtekr mig/ hñ medtekr
þañ sem mig sende

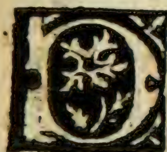
Þa Jesus hafdi þetta sagt/ hryggdizt hñ i sinu an
da/ vottadi z sagdi. Sañliga sañliga seige eg ydr
þ einn af ydr mun forrada mig/ Þa leit huer læ
risueinaña til añars vggande vid afhueriu hañ
segdi/ eñ þar var einn af hñs lærisueinu sem sat
til bordzins i fadmi Jesu/ huern er Jesus elskadi
miog/ hm̃ bente Symõ Petr[us]/ at hañ spyrde hañ
huer sa væri er hñ hefdi til talat/ af þui hñ la þa
a brioste Jesu sagdi hñ til hñs. Herra/ huer er sa
Jes[us] suaradi/ sa er hñ/ at hueriu eg riette vokua
dañ braud bita/ z þa hñ vokuadi braudit gaf hñ
þ Judase Symons syne iscarioth/ z epter þañ
bita for andskotiñ i hñ

Þa sagdi Jesus til hñs/ huad þu giorir/ þa
gior þ snart/ eñ eingeñ af þm sē til bordzins satu
visse til huers hñ taladi/ sumer ætludu þ/ af þui
at Judas hafdi fie pungaña/ at Jesus mundi sei
gia hm̃ kaup þu þ er oss gioriзt þorf til hatid[ar]
dagsins/ eda at hñ gæfi nockut fatækũ/ z þa hañ
hafdi bitañ tekit/ gieck hñ strags vt/ z þa var nott
eñ þa hñ v[ar] vt geingiñ/ sagdi Jes[us]/ nu er manzins
sonr auglyster z gud er auglyster mз hm̃/ fyrst gud
er auglyster med hm̃/ þa mũ gud auglysa hñ i sial
fũ sier z snarliga mun hñ auglysa hñ.

Sona korn min/ eg em eñ litla stund hia ydr

þier leitid min ꝛ lika sem eg ſagde vid gydinga huert eg fer þangat kuñe þier eigi at koma/ sᵒ ſeige eg ydr nu. Eitt nytt bodord þa gef eg ydr/ at þier elſkit huer añañ/ lika sem eg elſkadi ydr/ sᵒ ſkulu þier ꝛ elſkazt iñbyrdis/ og af þui keña aller/ at þier erut miner lærisueinar/ ef þier hafit kærleikañ ydar i mille Symon Petrus ſeiger til hñs. Herra/ huert fer þu Jeſus ſuaradi hm̃/ þangat sem eg fer mattu nu at ſiñe eige fylgia mier/ eñ ſeirna meir þa muntu fylgia mier/ Petr ſeiger til hñs. Herra/ þui ma eg nu ecki fylgia þier eg vil setia mitt lif vt fyrer þig/ Jeſus ſuaradi hm̃/ huad munder þu setia þitt lif vt fyrer mig. Sañliga sañliga þa seige eg þier/ at haneñ gelr ei/ adr eñ þu hefer neitad mier þryſuar

Fiortandi Capitule

A✱ ſagdi hñ til ſiña læriſueina/ hryggiſt eigi i ydru hiarta/ true þier a gud þa truet ꝛ a mig/ J mins fodurs huſi eru margar verur/ eñ ef eigi sᵒ væri/ þa ſegdi eg/ at eg færa/ at til bua ydr ſtadi/ ꝛ ef eg fer hedan at til bua ydr ſtad/ þa vil eg þo aptr koma/ ꝛ taka ydr til min ſialfs/ sᵒ þier sieut þar ſē eg er/ ꝛ huert eg fer þat vite þier/ ꝛ vegiñ vite þier

Thomas ſagdi til hñs. Herra/ vier vitũ eigi huert þu fer/ eda huernen megu vier þa vegiñ vita/ Jeſus ſagdi til hñs. Eg em veguriñ/ sañleikriñ/ ꝛ lifit/ eingiñ kemr til mins fodurs nema fyrer mig/ þui ef þier þeckit mig/ þa þecki þier ꝛ miñ fodur/ ꝛ nu hiedan fra þa þecki þier ꝛ sᵒ ſau þier hñ

✱ Tueg Poſtula a vorin.

Philippꝰ sagdi til hans Herra/ syn oss fodurīn
þa neiger oss/ Jesus sagdi þa til hans/ so leinge
em eg i hia ydr/ ⁊ þu þecker mig eige Philippe hu
er mig sier sa sier ⁊ fodurīn/ ⁊ huernen seiger þu þa
syn oss fodurīn/ truer þu eige at eg em mz fodurnū/
⁊ faderen med mier/ þau ord er eg tala til ydar/
þau tala eg eige af sialfum mier/ faderīn sa sem
medr mier bygger/ hñ sialfr giorir þau verck/ truit
mier/ at eg sie mz fodurnū ⁊ faderīn medr mier ef
eigi annars/ þa truit mier þo fyrer verckanna saker.

Sanliga sanliga seige eg ydr/ huer hñ truer a
mig/ sa mun giora þau verck sem eg giori/ hñ
mun ⁊ giora þessum meire/ þat eg fer til mins fodurs
⁊ huers þier bidiet fodurīn i minu nafne/ þ vil eg
giora/ so at faderen dyrkizt i synenū/ ⁊ huers þier
bidiet i minu nafni þ vil eg giora *

Ef þier elskit mig þa halldit min bodord ⁊
eg mun bidia fodurīn/ at hñ gefe ydr annan huggara
þann er blifr mz ydr eilifliga/ þann sannleiks anda/
huern heimrinn fær eigi medtekit/ þui at hñ sier hann
eigi/ ⁊ þeckir hñ eigi/ en þier þeckit hñ/ þat hann bli
fr hia ydr/ ⁊ mun vera med ydr/ eige læt eg ydr
fodurlausa/ eg kem til ydar.

Innan skamzt tima þa mun heimrinn ei sia mig
meir/ en þier skulut sia mig/ þat eg life ⁊ þier mu
nut ⁊ lifa/ a þeim degi kenne þier at eg em med fo
durnum/ ⁊ faderen med mier ⁊ eg med ydr

Huer hñ hefer min bodord/ ⁊ helldr þau hñ er
sa sem mig elskar/ en huer hñ elskar mig/ sa else
kazt af minū fodr ⁊ eg mun elska hñ/ eg mun ⁊
opinbera mig hm̄/ þa sagdi Judas eige Scarioth
til hñs/ Herra/ huad/ verdr þess giort/ at þu munt vi
lia opin bera sialfann þig fyrer oss/ en eige heime

num

nū/Jesus suaradi ⁊ sagdi til hn̄s/ ☙ Huer hn̄ els-
kar mig/sa vardueiter min ord ⁊ min̄ fader mun
elska hn̄ ⁊ vid komū til hans/⁊ giorum ockr i hia
hin̄ vistar veru/en̄ huer hn̄ elskar eigi mig sa var
dueiter eige min ord/⁊ ꝥ ord er þier heyrit/er eige
mitt/helldr fodrsins þess er mig sendi

Þetta * sagdi eg ydr/a medan eg var hia ydr
/en̄ huggarin̄/hin̄ heilage ande þan̄ er min̄ fader
mū senda ydr i minu nafni/hn̄ sialfr mū læra ydr
alla hlute ⁊ amin̄a ydr a allt ꝥ huat eg sagda ydr

Min̄ frid læt eg hia ydr/min̄ frid gef eg ydr
eige so sē heimrin̄ gefr þa gef eg ydr/ydart hiar
ta hrygguizt eigi nie skelfizt/þier heyrdut þat eg
sagda ydr/eg/fer/ ⁊ kem til ydar/ef þier elskudut
mig/þa gleddouzt þier vid þat eg sagda/eg fer til
fodrsins/þuiat faderin̄ er mier meire/ ⁊ nu sagdi
eg ydr ꝥ fyrr en̄ ꝥ skier/so at þier truet þa þat
er skied

Hier epter mun eg eige tala margt vid ydr/
þuiat hofdinge þessa heims kemr ⁊ med mig hef
ur hn̄ eckert/helldr ꝥ at heimrin̄ kenne/ þat eg elska
fodrin̄/⁊ þ eg giore so sem faderin̄ hefer mier
bodit * stondum vpp ⁊ gongum hiedan

Fimtande capitule

Eg em san̄r vin uidr/ ⁊ min̄ fader er vin
gardz vordrin̄/huern þan̄ kuist a mi-
er er eige færer auogxt/mun hn̄ af
kuista/huern þan̄ sem auogxt færer
mun hn̄ hreinsa/so at hn̄ færi meira
auogxt/þier erut nu hreiner fyrer saker þess ordz
er eg taladi vid ydr/blifit i mier ⁊ eg m; ydr/lika
sem vin kuistrin̄ fær eigi fært auogxt af sialfū
sier nema hn̄ sie a vin vidar treinu/so ⁊ eigi helldr

þier nema þier blifit a mier
Eg em vin vid^r treit/eñ þier erut vin vidar kuiſter
ner/huer hñ blifr i mier ꝛ eg medr hm̃/ſa fęrer
mikiñ/auogxt/þat an min fae þier einſkis orkat/
huer ſa er eigi blifr i mier/ hñ er vt kaſtadr ſem
añ^r vin vidar kuiſtr/ꝛ vpp þorn^r /ꝛ þr ſaman le-
ſa þa/ꝛ kaſta a elld ꝛ breña/nu ef þier blifit i mi
er/ꝛ min ord blifa i ydr/bidiet þa huerſ þier viliet
ꝛ þ ſkal ydr veitazt þui verdr miñ fader dyrka-
dr/at þier fęrit mikiñ auogxt ꝛ verdit miner lęri
So ſem elſkadi mig miñ fader/lika (ſueinar
ſo elſka eg ꝛ ydr/blifet i miñe aſtſemd/ef þier var
dueitid min bodord/ þa blife þier i miñe aſt ſemd
/lika ſo ſem eg vardueite mins fodrſ bodord/ꝛeg
blif i hñs aſt ſemd/ þtta tala eg þui til ydar/ at
miñ fognudr blife hia ydr/ ꝛ ydar fognudr vpp
fylldizt* þ er mitt bodord at þier elſkizt ydar i
mille ſo ſẽ eg elſkadi ydr / eingeñ hefer meire
aſt ſemd eñ ſaa/er hñ setr ſitt lif vt fyre ſina vine
þier erut miner viner ef þier giorit þ eg byd ydr/ꝛ
hiedan af kalla eg ydr eigi þienara/ þuiat þioñiñ
veit eigi af huad hñs Herra giorer/eñ ydr ſeige eg
vine/ þuiat allt huat eg heyrda af minu fodr/
þ kuñgiorda eg ydr
Eigi vtuoldu þier mig/helldr hefe eg vt valit
ydr/ꝛ eg ſkickadi ydr til/at þier geingut ꝛ fęrdut
auogxt/ſo at ydar auogxtr blifi til þſſ/at huers
þier bidiet fodriñ i minu nafni/ þa gefi hñ ydr
...Symons þ * byd eg ydr/at þier elſkit huer añañ/ef heim
...m ꝛ Judas riñ hat^r ydr þa vitid/at hñ hefer hatad mig/fyr-
ri eñ ydr/ef þier vęrut af þſſm heime/ þa elſkadi
heimriñ þ hñs vęri/ þui ſeñeliga erut þier eige af
heimenũ/helldr vtualda eg ydr vr heimenũ/fyrer
þiñ/

þ hatr ydr heimrin/ minnizt a min ord er eg sagda
þionen er eige meire sinu Herra/ ef þr hafa of
sockt mig þa munu þr z of sækia ydr/hafa þr ge
ymt min ord/ þa munu þr z geyma ydar ord

En allt þtta munu þr giora ydr/fyrer mins na-
fns saker/ þat þr þeckia eigi hn/þann er mig sendi
ef eg være eigi komen/z hefdi eigi sagt þm þ/ þa
hefdi þr aungua synd nu hafa þr eckert/ þ þr
vernda sina synd med/huer sē mig hatar/sa ha-
tar z min fodr/ef eg hefda eigi giort þau verck a
medal þra/sē eingen hefer ann giort/ þa hefdu þr
aungua synd/en nu hafa þr sied/z hata þo bædi
mig z min fodr/helldr þ at su malsgrein sem skri
fut er/ J þra logmali vpp fylldizt fyre eckert hof
du þr mig at hatre ✱ En ✠ þa sa huggari kemr
er eg mun senda ydr af minu fodr/sē er sannleiks ✠ Sunnu da-
ande/huer af fodrnu fram geingr/hn mun/ bera ginn epter vp
vitne af mier/ þier munut z bera mier vitne/ þat stigningar
þier hafit fra vpp hafi hia mier verit dag

Sextande Capitule

En þtta tala eg til ydar so at þier blygd-
dizt eigi/ þui þr munu for boda ydr og
sa time kemr/at huer ydr liflætr/hn mei
nr sig giora þægt verck gudi/z þtta gio
ra þr ydr/af þui/ at þr þeckia huorki fodrin nie
mig/en þtta tala eg þui til ydar/ at nær su stund
kemr/ þa skulu þier minnazt þar at þat eg sagda ydr
þ/en þtta sagda eg ydr eigi i vpp hafi/þui eg var
hia ydr ✱ ✠ Fiorda sun

Og ✠ nu fer eg til hns sē mig sendi/ z eingen y nu dag epter
dar spyr mig at huert fer þu/ helldr at þui eg ta paska
ladi þtta til ydar/ þa vpp fylldizt ydart hiarta af
hrygd/en eg seige ydr þo sannleiken/at þ batar ydr

at eg pare hedan/ þuiat ep eg per eige hedan/ þa kemr eigi huggarinn til ydar/ enn ep eg per hedan/ þa mun eg senda hann til ydar/ z þa hann kemr/ strapparþ hann heimenn pyrer synd/ z pyrer riettlęti z pyrer dom/ pyrer syndina/ þuiat þr trua eige a mig/ enn pyrer riettlętid þui at eg per til podrsins/ z þadan ap siae þier mig eige/ enn pyrer domenn þat at þessa heims hopdinge er dęmdr

Enn hepe eg margt at seigia ydr/ enn þier pąt eige allt borit at sinne/ nęr at kemr sa sannleiks anđe/ þa mun hann kenna ydr allann sannleik/ þat eige talar hann ap sialpum sier/ helldr huad hann heyrde þ talar hann/ z huat o komit er þ kungiorir hann ydr/ hann same mun z auglysa mig/ þat ap minu mun hann þ taka z kungiora ydr/ allt huat minn pader hepur þ er mitt/ pyrer þui sagda eg/ at ap minu mun hann þat taka z kungiora ydr ✱

Og innan ✱ skamt þa munu þier eige sia mig/ z enn aptr innann skamzt þa munu þier sia mig þuiat eg per til podrsins/ þa sogdu hanns lęrisuei nar sin a mille/ huad er þ/ at hann sagdi oss/ Innann skamzt þa munu þier eigi sia mig/ z þa aptr innan skamzt munu þier sia mig/ þat eg per til podrsins/ þa sogdu þr huad er þ/ innan skamzt/ vier vitum eigi huad hann seiger/ þa pornam Jesus at þr villdu spyria hann at z sagdi til þra/ þier spyriet at þui ydr i mille/ Innann skamzt/ þa munu þier eigi sia mig z þa aptr innann skamzt munu þier sia mig. Sannliga sannliga seige eg ydr/ þier munut grata z kuelna/ enn heimrinn mun pagna/ þier verdit z hrygguer enn ydar hrygd skal snuazt i pognut.

✱ þridia sa ñu dag epter Pascha.

Konan nęr hun skal pęda/ þa heper hun hrygd/ þuiat hennar stund er komen/ enn þa hun he-

fer barnit fætt miñizt hun eigi þſſ harmkuællis
fyrer fagnadar saker/ þui madr var i heimeñ bo
reñ/ þier hafit nu hrygd/ eñ eg ſkal sia ydr aptr/ ⁊
ydart hiarta ſkal fagna/ ⁊ yduarn fognud ſkal
eingeñ af ydr taka/ a ꝥm deigi munu þier mig ⁊
einſkis ſpyria. ✱ Sañliga sañliga ſeige eg ydr/
huers þier bidiet fodriñ i minu nafni ꝥ mun hñ
gefa ydr/ hingat til hafa þier einſkis bedit i minu
nafni/ bidiet/ þa munu þier medtaka/ s° at ydar
fognudr full kõnizt

Þtta hefe eg talat i ordz kuidũ til ydar/ sa
ttime kemr at eg tala eige leingr ordzkuide til yd̃ /
helldr kungiore eg ydr berliga af minum fodr/ a
ꝥm deige munu þier ⁊ bidia i minu nafne/ ⁊ ei-
ge ſeige eg ydr/ at eg mune bidia fodriñ fyrer ydr
þat ſialfr faderiñ elſk̃ ydr/ af þui þier elſkit mig
⁊ truit ꝥ eg ſie af gudi vt geingeñ eg em af fodr
num vt geingeñ ⁊ komeñ i ꝥñañ heim/ eg fyrer
læt ⁊ aptr ꝥnan heim/ ⁊ fer til fodrſins

Hñſ lærisueiñ ſeigia þa til hñs/ ſie/ nu tal̃ þu
berliga ⁊ mæler ongua ordz kuidu/ nu vitu vær
at þu veizt alla lute/ ⁊ þñ þar ꝑt eigi at nockr ſpy
rie þig/ fyrer ꝥ truũ viet at þu ſiert af gudi vt
geingeñ ✱ Jeſus ſuarvdi ꝥm/ nu true þier/ ſiaet
su ſtund kemr/ ⁊ er nu ꝥgar komeñ/ at þier ſund-
rizt huer til ſiña/ ⁊ latid mig einañ ſamañ eñ eg
er þo eigi eiñ ſaman/ þuiat faderiñ er med mier

Þetta tala eg þui til ydar/ at þier hefdut frid
J mier/ þui i heimenum hafi þier hormung/ eñ
verit þo hughrauſter þat eg yfuer vañ heimeñ

Seytiande capitule

EFTer þetta talade Jeſus/ ⁊ hof vpp ſin augu
til himens ⁊ ſagdi/ Fader/ ſtunden er kõen/

at þu auglyser son þiñ / s° at þiñ son᷑ auglyser þig s° sem þu gafft hm̃ yfuer valld allz holldz / at hñ gefi þm ollm̃ / er þu gafft hm̃ eilift lif. Eñ ꝥ er eilift lif / at þr Jate þig / einañ ⁊ sañañ gud vera / ⁊ þañ þu vt sender Jesum Kristz / eg auglyste þig a iordu ⁊ fullkõnade ꝥ verck er þu fieckz mier at giora / ⁊ nu auglys þu mig fader hia sialfũ þier medr þre dyrd er eg hafda hia þier adr eñ heimrin̄ var / eg hefi opinberat nafn þitt fyre mõm / þm er þu gafft mier af heimenũ / þr voru þiner / ⁊ þu gafft mier þa / ⁊ þr geymdu þin ord nu vita þr at allt huat þu gafft mier / Sie af þier / þuiat þau ord er þu gafft mier / þa gaf eg þm / ⁊ þr hafa þau medtekit ⁊ señeliga vidrkent ꝥ eg em af þier vt.geingeñ / ⁊ trua þui at þu sender mig

Eg bid fyrer þm / eigi bid eg fyrer heimenũ / helldr fyrer þm / hueria þu gafft mier / þuiat þr eru þiner / ⁊ huat mitt er / ꝥ er þitt / ⁊ huat þitt er ꝥ er mitt / ⁊ i þm er eg auglystr / ⁊ eige em eg nu meir i heimenũ / eñ þr eru i heimenũ / ⁊ eg kem til þin heilagr fader / geym þa i þinu nafni / hueria þu gafft mier / at þr sie / eitt s° sem vid a medan eg var hia þm i heimenũ / þa geymde eg þa i þinu nafne / ⁊ hueria þu gafft mier / þa vardueitte eg ⁊ eingeñ af þm er glatadr / nema sa eirn glatan son᷑ / s° at ritningiñ vppfylldizt

Eñ eg kem nu til þin / ⁊ þetta tala eg i heimenũ s° at þr hafe miñ fullañ fognud medr sialfũ sier / eg gaf þm min ord / ⁊ heimrin̄ hatar þa þat þr eru eigi af heimenũ / lika sẽ ꝥ at eg er eige af heimenũ eg bid eigi / at þu taker þa af heimenũ / helldr at þu geymer þa fra illu / þr eru eigi af heimenũ / s° sem at eg er eigi af heimenũ. Helga / þu þa i þinũ sañleik / þin ord eru sañleikr / lika sem þu sen

der mig i heimeñ s° ſendi eg þa i heimeñ/ ⁊ fyre
þa helga eg ſialfañ mig/ s° at þr sie ⁊ helgader
i sañleikñu

Eg bid eige einazta fyrer þm/ helldr ⁊ iafn
vel fyrer þm ſem trua munu a mig fyrer þra ord
s° at þr sie aller eitt / s° ſem þu fader ert medr
mier ⁊ eg medr þier/ at þr ſieu ⁊ eitt med ockr/ s° at
heimurinñ trui þat þu ſender mig/ ⁊ þa dyrd ſem
þu gaft mier/ þa gaf eg þm/ at þr ſieu ⁊ eitt/ s° ſē
at vier erū eitt/ eg med þm/ ⁊ þu mz mier s° at þr
ſie fullkōner i eitt/ ⁊ ꝥ at heimrinñ keñe at þu ſen-
der mig/ ⁊ ꝥ þu elſkader þa s° ſē þu elſkader mig

Fader/ hueria er þu gaft mier (vil eg) at huar
ſem eg er/ þa sie þr medr mier/ s° þr ſiae mina
dyrd þa þu gaft mier/ þuiat þu elſkader mig
fyrer eñ heimrinñ var ſkapadr/ Riettuiſe fader hei
mrinñ keñer þig eige/ eñ eg keñe þig/ ⁊ þſſer keña ꝥ
þu ſender mig/ ⁊ þitt nafn giorda eg þm kuñigt
⁊ eg vil giora þm ꝥ kuñigt/ s° at su aſt ſend med
huerri þu elſkader mig/ sie i þm ⁊ eg medr þm

Atiande Capitule

A Jeſus hafdi nu þtta talat/ gieck hñ
vt med ſina lærisueina/ yfuer vm læ-
kiñ Kedron/ þangat ſem eiñ gras gardr
var/ ⁊ Jeſus gieck þar iñ med ſina læ-
riſueina/ eñ Judas sa er hñ ſueik/ viſſe
⁊ ꝥ ſtad/ þuiat opt kom Jeſus þangat mz
ſina lærisueina/ þa Judas hafdi nu til sin tekit
flock mañat ⁊ þionara af byſcupañ ⁊ phariſeis þie
nurū/ kom hñ þangat medr lycktū logbrondū/ ⁊
heruopnū/ nu þat Jeſus viſſe allt huat yfuer hñ
atti at koma/ þa gieck hñ fram ⁊ ſagdi til þra/ at
hueriū ſpyrie þier/ þr ſuorudu honū/ at Jeſu af
Nadareth/ þa ſagdi Jeſus til þra/ eg em hñ

✱ þ° da giñ laug[a]

Eñ Judas sa er hñ selldi stod þar hia þm/
z þa er Jesus sagdi þ til þra/ eg em hñ/ horfudu
þr a bak aptr/ z duttu til iardar hñ spurdi þa eñ ap
tr at/ at hueriũ spyrie þier/ eñ þr sogdu/ at Jesu af
nũ naduerska/ Jesus suaradi/ eg sagda ydr/ þ eg
er hñ/ z ef þier spyriet at mier þa leyfit þssin burt
at ganga/ so at vpp fylldizt þ ord er hñ sagdi/ au
ngum glatadi eg af þm sem þu gaft mier

Symon Petrus hafdi hia sier eitt suerd/ dro þ
vt/ z slo til eins byscups þienara/ z hio af hñs ha
gra eyra/ eñ þienariñ hiet malch⁹ at nafni þa sag
di Jesus til Petrs/ stick þu þinu suerdi i slidret/ skal
eg eige dreck þañ kalck sẽ mier gaf miñ fader

Eñ flockriñ z hershofdingeñ/ z gydinga þiena
rar/ hondludu Jesũ/ bundu hñ/ z leiddu fyrst burt
til Hannas (er var magr Caiphas) sa er þa var
þss ars byscup/ eñ Caiphas v᷑ sa er gydingũ gaf
þ rad at betr færi þ eirn madr dæi fyrer lydin.

Symon Petr⁹ fylgde Jesu epter/ z eñ añar lærsueiñ v᷑ kuñigr byscupinũ/ z gieck iñ m Jesu i bys
cupsins herbergi/ eñ Petr stod fyrer dyrum vti/
þa gieck vt hiñ añar lærisueiñ sem byscupinũ var
kuñigr/ z taladi uid hña er dyrn᷑ geymdi/ z leidde
Petrũ iñ/ þa sagdi ambattiñ su dyrnar geymdi
til Petrs/ ert þu eigi eirn af þss mans lærisueinũ/
hñ sagdi eige er eg/ eñ þienarar z vnder meñ stodu
vid ellds glædr/ z vermdu sig/ þuiat kulde var/
Petr stod þar hia þm/ z vermdi sig

Byscupiñ spurdi Jesũ þa at/ vm hñs lærisuei
na/ z um hñs keñing/ Jesus suaradi hiñ/ eg hefi
opinberliga talat fyrer heimenũ/ eg kendi z iaf
nan i samkundu husum z i musterino/ þ᷑ sem aller
gydingar komu samen/ z a laun hefe eg eckert ta-
tal

lat/ ſkal ſpyr þu mig þar at/ſpyr þu þa þar at
ſem heyrt hafa huat eg hefi talat fyrer þm. Sia þ
þr vita huad eg hefi ſagt/eñ ſem hñ ſagdi þtta/
þa gaf eitn þra þienarañа ſem nær ſtod Jeſu pu
ſtur/ ꝛ ſagdi/ſkalt þu ſo ſuara byſcupinũ/Jeſus
ſuaradi ef eg taladi illa/ þa vitna þu ꝥ vont vera
eñ ef eg taladi satt/þui ſlær þu mig þa/ꝛ Hannas
ſendi hñ þa bundiñ til Caipham byſcups

Og er Symon Petrus ſtod þar ꝛ vermdt ſig
þa toludu þr til hñs/ert þu eigi eitn af hñs læri
ſueinũ/hñ neitadi ꝛ ſagdi/eigi er eg/ þa ſagdi hm̃
eitn af byſcupſins þienurũ/ frændi hins ſẽ Petr
hio eyrat af/ sa eg þig eigi i graſgardinum hia
hm̃/ þa neitadi Petr þui eñ einu ſiñe/ ꝛ þa ſtragr
gol haneñ

Þa leiddu þr Jeſum fra Caiphas ꝛ i þinghuſit
eñ ꝥ var neña morguns/ ꝛ þr geingu eigi ſialf-
uer iñ i þinghuſit/ at þr ſaurgudũzt ecki/helldr/
so þr mætti neyta paſchaña/Pilatꝰ gieck þa vt til
þra/ꝛſagdi/huerіa/a kæru færi þier i gegn þſſm
mañi þr suorudu ꝛ ſogdu til hanſ/ef þſſi væri eigi
illrædis madr þa hefdu vier eigi ſellt þier hñ/ þa
ſagdi Pilatꝰ til þra/take þier hañ þa ꝛ dæmit ep-
ter ydrum logum/gydingar ſogdu þa til hñs/eigi
hæfer oſſ at liflata nockrn/so at ꝥ ord vpp fyll-
dizt er hñ ſagdi/teiknandi til mz huerium dauda
hñ ætti at deyia

Pilatꝰ gieck þa iñ aptr i þinghuſit/kalladi a Je
ſum/ꝛ ſagdi til hñs ert þu gydinga kõungur/Jeſꝰ
ſuaradi/talar þu ꝥ af ſialfum þier eda hafa ad
rer ſagi þier fra mier/ þa ſuaradi Pilatꝰ er eg
nockut gydingr/ þin þiod/ ꝛ byſcuparnir / ſelldu
þig mier/huad giordir þu Jeſus ſuaradi/mitt rike

er eigi

er eige aꝼ þſſin heime/ eꝼ at mitt riki væri aꝼ þſſm
heime þa mundi miner þienarar ſtrida i mot ſo
at eg ſellðizt eige gydingum/ eñ nu er mitt rike
eige hedan/ þa ſagdi Pilatꝰ til hans/ þa ert þu þo
kõungr/ Jeſus ſuaradi/ þu ſeiger þ/ eg em ⁊ kõun-
gr/ til þſſ em eg ꝼæddr/ ⁊ til þſſ em eg i heimeñ
komeñ/ at eg bere vitne ſañleiknũ/ ⁊ aller ſẽ eru aꝼ
ſañleiknũ þeir heyra mina rodd/ Pilatꝰ ſagdi til
hans huad er ſañleikr

og þa hañ hafdi þtta ſagt/ giek hñ vt aptr til gy-
dinga/ ⁊ ſagdi til þeirra/ eg ꝼiñ aungua ſok mz hñ
eñ þier ydar ſiduenia/ at eg geꝼi ydr eirn lauſañ a
Paſcũ/ vilie þier at eg geꝼi ydr na lauſañ ſialꝼañ
gydinga kõungiñ/ þa kolludu aller aptr i moti/ ſei-
giande/ eige þnan/ helldr Barrabã/ eñ barrabas
var ſpilluirki

Nittande Capitule

Pilatꝰ tok þa Jeſum ⁊ liet ſtrykia/ ſtridz
meñ ꝼlettudu koronu/ aꝼ þyrnũ ⁊ ſettu
a hans hoꝼut ꝼærdu hñ ⁊ i purpura
klædi/ ⁊ ſogdu/ heill ſiertu kõungr gy-
dinga/ ⁊ gaꝼu hm̃ puſtra/ þa gieck Pi-
latꝰ vt aptr ⁊ ſagdi til þra/ Siaet/ eg leide hñ nu vt
til ydar/ ſo at þier vitid þ eg ꝼiñ ongua ſauk mz
hm̃/ þa gieck Jeſus vt berandi þyrne koronu og
eitt purpura klædi/ ⁊ hñ ſagdi til þra/ Siaet mañ
iñ/ þa er byſcuparner ⁊ þienararner ſau hñ koll-
udu þr/ ſo ſeigiandi kroſſ ꝼeſtit/ kroſſ ꝼeſtit Pilatꝰ
ſagdi til þra/ taki þier hñ ⁊ kroſſ ꝼeſtit/ þuiat eg ꝼiñ
aungua ſok med hm̃/ þa ſuorudu hm̃ gydinger/
vier hnꝼũ log ⁊ epter vorum logum ſkal hñ deyia
þuiat hñ giordi ſig at gudz ſyne

Þa Pilatꝰ heyrdi þſſi ord/ ottadizt hñ eñ meir ⁊
gieck iñ aptr i þinghuſit ⁊ ſagdi til Jeſu huadan

ert þu/ eñ Jeſus gaf hm̃ eigi ſuar/ þa ſagdi Pi⸗la⸗
tus til hans/ talar þu eigi vid mig/ veizt þu eige/
at eg heft vallo til at lata kroſſfeſta þig/ ꝛ eg heft
vallo til at gefa þig lauſañ/ Jeſus ſuaradi/ eigi
hefder þu nockut vallo yfuer mier nema þier vęꝛ⸗
ri ꝥ gefit hier ofan at/ fyrer þui hefer sa meire
ſynd/ er mig ſellda þier/ ꝛ epter ꝥ leitadi Pilat⁹
vid at lata hñ lauſañ/ eñ gydingar hropudu ꝛ ſog
du/ ef þu lętr þnañ lauſañ þa ert þu ecki keiſaranſ
vinr þuiat huer ſem ſig giorir kõung hñ męler i
moti keiſaranũ

Þa Pilat⁹ heyrdi þſſi ord/ leidde hñ Jeſum vt
ꝛ ſetti ſig a domſtol i þm ſtad ſẽ kalladizt hafue
flautr/ eñ a ebreſku gabatha/ eñ ꝥ var a m fanga
deigi Paſca/ nęrri ſiettu ſtũd/ þa ſeiger hñ ꝛ til gy
dinga/ ſiaet kõung ydarn/ eñ þr kolludu/ taki
burt/ krofeſtu hñ/ Pilat⁹ ſagdi til þra/ ſkal eg
kroſſfeſta kõung ydarn/ þa ſuorudu biſcupar⸗
ner/ aunguerñ hofu vęr kõung nema Keiſarañ/
þa ſelldi hñ þm hñ/ at hñ kroſſfeſtizt.

Þa toku þr Jeſum ꝛ leiddu hñ þadan/ hñ ſialfr
bar ſiñ kroſſ/ ꝛ gieck vt i þañ ſtad ſẽ kalladizt ho
fut ſkeliar ſtadr/ eñ a ebreſko golgatha/ huar þr
kroſſfeſtu hñ/ ꝛ two adra mz hm̃/ ſiñ til huorrar
hand° / eñ Jeſũ i midit/ Pilat⁹ ſkrifadi eina yfuer
ſkrift/ ꝛ ſetti hana vpp yfuer kroſſinñ/ eñ s° var
ſkrifat Jeſ⁹ af nadareth gydinga kõungr/ þſſa
yfuerſkrift laſu marget af gydingũ þat sa ſtadr
var nęrri borginñe er Jeſus var kroſſfeſtr ꝛ eñ ꝥ
v° ſkrifat a ebreſko girzſko ꝛ latino/ þa ſogdu biſ
cupar gydinga vid Pilatũ/ ſkrifa þu eigi kõung
gydinga/ helldr ꝥ hñ hefdi ſagt/ eg em kõungr gy
dinga/ Pilat⁹ ſuaradi/ huat eg ſkrifadi ꝥ hef ꝛ eg
ſkrifat

 Þa

Þa ſtridz meñ hoꝼdu kroſſꝼeſt Jeſū/toku þr hans
klædnatr giordu a ꝼiogra hluta ſkiptu ſier hueriū
ſtridz mañe siñ hlut/ ⁊ þ mz kyrtliñ/ eñ kyrtilliñ
var eigi saumadr/ helldr ꝼra oꝼan verdu allr oꝼ
Pſal. xxi iñ/ þa toludu þr ſin i mille ſkeru vær hñ eigi/hlu
tunzt helldr vm ed huers hñ ſkal vera/ſo at ritin
geñ vppꝼylldizt er ſeiger/ þr ſkiptu sier klædum
minū/ ⁊ a mitt ꝼat þa logdu þr hlut kesti/ ⁊ þtta
giordu nu ſtridz meñirner.

Eñ þar ſtodu vid kroſſiñ hia Jeſu/moder hñs
⁊ moder ſyſter hans Maria huſꝼru Cleophas/ ⁊
Maria magdalena/ þa Jeſus sa nu ſina modr
⁊ þañ lærisuein nær ſtandanda/er hñ elſkadi/sei
ger hñ til ſiñar modr kona sia þu/ þar er þiñ ſonr
epter ꝥ ſeiger hñ til lærisueinſins/sie ꝥ er þin mo
der/ ⁊ vpp ꝼra þre ſtundu tok lærisueiñiñ hana
at sier.

Epter ꝥ þa Jeſus viſſe at allt var nu ꝼullkõnat
⁊ at ritningeñ vpp ꝼylldizt/ þa seiger hñ/ þyrſter
Deut. xv mig/ þar v sett eitt ker ꝼullt aꝼ edike/eñ þr toku
⁊ ꝼylldu eirn niard vautt mz edik ⁊ logdu i yſop
settu ſidan ꝼyrer muñ hiñ/eñ þa Jeſus heꝼdi e
dikit til ſin tekit/ſagdi hñ ꝼullkõnat er/ ⁊ at hneig
du hoꝼdi þa liet hañ siñ anda

Eñ aꝼ þui at til ꝼanga dagr gydinga var/ og
Deut. xv at likamarner væri eige a kroſſunū vm þuottdag
iñ/ þat ꝥ var hiñ mykle dagr þuottdagſ helgiñ
ar/ þa badu þr pilatū at, þra bein brytuzt ⁊ iburt
tækiuzt/þa komu ſtridz meñ ⁊ brutu ſundr bein
hins ꝼyrra/ ⁊ ſo þſſ añarſ sem mz hm̄ var kroſſ
ꝼeſtr/eñ þa þr komu til Jeſu/sau hñ nu ⁊ daudañ
þa brutu þr eige hñſ bein/helldr lagdi eirn aꝼ ſtr
idz mõm i hñſ ſidu mz ſpiote ⁊ ſteagr þa rañ vt
blod ⁊ vatn

Og

Og sa er þ hefer sied/ber þar vitne vm ⁊ hn̄s
vitniſburdr er riettr/ ⁊ hn̄ ſame veit þ at hn̄ ſeiger
satt/s° at þier trydut/þuiat þtta var ⁊ giort/s° Exo. xij
at ritningen vppfylldizt/ eigi ſkulu þier briota Zach. xij.
nockut hans bein/ ⁊ en̄ aptr ſeiger onnr ritning/ þr
munu sia þan̄ i hvern þr ſtungu.

En̄ epter þtta bad Joſeph af Aremathia/
(hver ed var lærisuein̄ Jeſu þo heimugligr/ fyrer
otta saker vid gydinga) Pilatū vm at hn̄ mætti
taka burt likama Jeſu/ þ leyfdi ⁊ Pilatus/ þar
kom ⁊ Nicodemus sa er fyrri kom vm nott til Je
ſu/ færandi ſam blandada myrru vid aloe nær
hundrat punda/ þa toku þr likama Jeſu ⁊ ſueipu
du i line med ilmandi ſmyrſlū/ s° ſem sidr er til
gydinga at grefta/en̄ þar i þm ſtad ſem hn̄ var
kroſſfeſtr/var graſgardur/ ⁊ i graſgardinum var
ny ſtein þro i hueria at eingen̄ hafdi en̄ verit lagdr
þangat logdu þr Jeſū/fyrer ſaker atfanga dagſ
gydinga/ þat su grof var s° nær.

xx Capitule

A einn̄ þuott deginum/ þa kemr Maria
magdalena snem̄a/ þa at en̄ var myrkt
til grafarin̄ar/ ⁊ ſier at ſteinin̄ er burt
tekin̄ af grofin̄e/ þa hlypr hun ⁊ kemr
til Symon Petrꝰ, ⁊ til hins an̄ars læ
riſueins þan̄ er Jeſus elſkadi ⁊ ſeiger til þra/ þr ha
fa tekit burt herran̄ vr grofin̄e/ ⁊ vier vitū eigi hu
ar þr hafa lagt hn̄/ þa gieck Petr vt ⁊ hin̄ an̄ læ
riſuein̄/ ⁊ komu til grafarin̄ar/en̄ þau tuo hlupu
iafnt/ þui hin̄ an̄ar lærisuein̄ hliop vakrara fram̄
en̄ Petr ⁊ kom fyrſt til grafarin̄ar/ ⁊ er hn̄ laut ni
dr/ þa sa hn̄ lin̄lokin̄ logd þar/en̄ þa gieck hn̄ eigi
in̄/ þa kemr Symon Petrus epter hm̄/ſtigr i gro

þina/⁊ ſier at linlokin eru logd þᵘ ⁊ þañ ſueita duk
er var vm hñſ hoput/eigi lagdan med lin lokunū
helldr ſierdeiles ſamā vndiñ i einū odrū ſtad/ þa
ſkie ⁊ hiñ añar lęriſueiñ iñ/ ſa er pyrri kom til gra
pariñar/ſa þ/og trudi þui/ þat þr kuñu þa eigi eñ
ritningina/ þ hm̄ byriadi vpp at riſa ap dauda/ ⁊
þa geingu lęriſueinarner aptr til ſialpra ſiña

Eñ maria ſtod vid gropina vti ⁊ griet/ ⁊ er hun
griet/ þa laut hū nidr i gropina/ ⁊ ſa two eingla
huit klędda/ſitiandi þᵘ /eiñ til hopda/eñ añan til
pota/ ſem þr hopdu lagt likama Jeſu/ ⁊ þr ſogdu
til heñar/kona/huad grętr þu/hun ſagdi þm/ þr
hapa tekit burt Herrañ miñ/ ⁊ eg veit eigi huar þr
hapa lagt hñ/ þa hun hapdi þtta ſagt/ ſnerizt
hun vid/ ⁊ leit Jeſum ſtanda þar/ ⁊ veit þo eigi at
þat er Jeſus þa ſagdi Jeſus til hñar Kona/huad
grętr þu/at huerium ſpyr þu/eñ hun ętladi gard
duordiñ vera/ ⁊ ſagdi til hans/Herra/ep þu bart
hñ burt/ þa ſeig þu mier/ huar þu heper lagt hñ
ſo eg taki hñ i burt þadan/ Jeſus ſagdi til hñar
Mariā/hun ſnerizt vid ⁊ ſagdi til hñs Rabboni/
þ kallazt Meiſtare/ Jeſus ſagdi til hñᵃ ſnert þu
mig eige/ þuiat eg er eigi eñ vppſtigeñ til mins
podrſ/par helldr til brędra miña/ ⁊ ſeig þm/at
eg ſtige vpp til mins podrs/ ⁊ til ydars podrs/til
mins guds ⁊ til ydvars gudz/Maria Magdalena
kom ⁊ kungiordi lęriſueinunū/eg hepi ſied Herrañ
og þetta ſagdi hñ mier.

ſueñu dagiñ i [illegible] vi ſa.

Eñ at kuelldi þſſ hins ſama þuott dags/
þar er lęriſueinarner voru ſaman kōner/ at
luckttū dyrū/ pyrer hręd zlu ſaker vid Gydinga/
kom Jeſus þar ⁊ ſtod i midit/ ⁊ ſagdi til þra/pri
dr ſie med ydr/ ⁊ þa hñ ſagdi þtta/ ſyndi hñ þm
hendrnar ⁊ ſina ſidu/ þa gloddūzt lęriſueinarner

vid þr sau herrañ/ þa sagdi Jesus eñ aptr til þra/
fridr sie med ydr/lika sem fadriñ sendi mig/s°
sendi eg ⁊ ydr/ ⁊ er hñ sagdi þtta/blies hñ a þa/
⁊ sagdi til þra/medtakit þier helagañ anda/hue-
riu hellzt þier fyrer gefit syndirnar þa eru þær
fyre gefnar/⁊ hueriũ hellzt þier þær aptr halldit
þa eru þær aptr halldnar ✱

Eñ ✠ Tomas eirn af tolf/sa er kalladizt tor- ✠ Tomas
tryggr/var eige medr þm/þa Jesus kom þa sog- m° fyre
du adrer lærisueinarner til hñs/ vier hofũ sied Jol.
Herrañ/eñ hñ sagdi til þra/nema eg siae nagla fo-
rin i hñs hondũ/⁊ eg lati miñ fingr i nagla forin
⁊ eg leggie mina hond i hñs sidu/ þa true eg eigi

Og atta dogũ epter þat/ þa voru hñs lærisuei-
nar þar aptr eñ iñe/⁊ Tomas medr þeim/þa kõ
Jes⁹ at lucktũ dyrũ/stod i midit ⁊ sagdi/fridr sie
med ydr epter a/ þa seiger hñ til Thomam/rier-
tu þiñ fingr hingat/ ⁊ skoda minar hendr/ lypt
vpp þiñe hẽde ⁊ legg i mina sidu/⁊ vert eigi van-
truadr/ helldr truadr/Tomas suaradi ⁊ sagdi til
hñs/Drottiñ miñ ⁊ gud miñ/Jesus sagdi til hñs/
þuiat þu satt mig Toma þa truer þu/Sæler eru
þr er eigi sia ⁊ trua þo. ✱

Morg oñr teikn þa giordi Jesus i auglite si-
na lærisueina/huer eigi eru skrifut i þessari bok/
eñ þetta er þui skrifat at þier truit/ þat Jesus
sie Kristr gudz sonr/ s° at þier truader hefdut
eilift lif i hans nafne. xxi. Capitule

Epter þat ✠ opinberadi sig Jesus/vid ✠ fior-
Hafeñ tiberiadis/eñ hñ opinberadi sig dagpes-
s° /at þr voru til samans/Symõ Pe- ta/
tr⁹/ ⁊ Tomas sa er kalladizt tortryg-
gr/ ⁊ Nathanael sa er vr af Chana

vt galilea hieradi/ ꝛ syner zebedei/ ꝛ en̄ adrer tue
ir af lærisueinunū Symon petrꝰ seiger til þra/ eg
vil fara at fiska/ þr sogdu hm̄ vier viliū ꝛ koma
med þier/ þr geingu vt ꝛ stigu stragr a skip/ ꝛ a
þre nott feingu þr eckert/ en̄ at morne kōnum/ þa
stod Jesus i fiafar fiorune/ lærisueinarner vissu
eige at ꝥ var Jesus/ þa sagdi Jesus til þra/ born
hafi þier ecki til matar/ þr suorudu hm̄/ ecki/ en̄ hn̄
sagdi til þra/ kastid vt netinu til hægre handar
vid skipit/ ꝛ þa munu þier nockut finna/ þa kostu
du þr vt/ ꝛ gatu eigi dregit fyrer fiolda saker fis
kanna/ þa sagdi sa lærisuein̄ til petrus sem Jesus
elskadi/ Herran̄ er ꝥ

En̄ þa Symon Petrꝰ heyrdi ꝥ at Herran̄ væri
ꝥ/ vafdi hn̄ vm sig motlinū/ þat hn̄ var naken̄/ ꝛ
varpadi sier vt a sióen̄/ en̄ adrer lærisueinarner
komu a skipi/ þuiat þr voru eigi langt fra lande/
sꝰ nær sem two hundrut alna/ ꝛ drogu netid m
fiskunū/ ꝛ þa þr stigu a land sau þr elldz glædr
/ ꝛ fisk yfer lagdan̄/ ꝛ braud /Jesus seiger til þra
færit hingat af þm fiskunū þier feingut nu Sy
mon Petrꝰ stie vpp ꝛ dro netid at lande fullt af
storum fiskum/ hundrat þria ꝛ fimtiger/ ꝛ þott
þr væri sꝰ marger þa rifnadi þo eige netid/ Jesꝰ
seiger til þra kome þier ꝛ snædit/ en̄ eingen̄ læri
sueinanna þordi at spyria hn̄ at/ huer ert þu/ þat
þr vissu at ꝥ var herran̄/ þa kō Jesus/ ꝛ tok brau
dit/ gaf þeim ꝥ/ ꝛ lika eirnen fisken̄/ ꝛ þetta er nu
hid þridia sin̄ er Jesus opinberadi sig sinū lærisue
niū/ epter ꝥ hn̄ var vpp risin̄ af dauda *

Þa þr hofdu nu snætt/ seiger Jesus til Symon
Petrs/ Symon Jonasson elskar þu mig meir en̄
þesser/ hn̄ sagdi hm̄/ Ja Herra/ þu veizt at eg elska
þig

þig/ hn̄ ſagdi þa til hn̄ſ/ fæd þu lomb min/ en̄ sei
ger hn̄ aptr i odru ſin̄e til hn̄s/ Symō Jonas ſon el
ſk͛ þu mig/ hn̄ ſeiger hm̄/ Ja Herra/ þu veizt at eg
elſka þig/ hn̄ ſeiger þa til hn̄ſ/ fæd þu ſaudi mina/
hn̄ ſeiger en̄ aptr i þridia ſin̄e til hn̄s Symō Jo
nas ſon elſk͛ þu mig/ þa hryggdizt Petr vid/ þui
hañ ſagdi þryſuar/ elſk͛ þu mig/ ꝛ ſagdi til hn̄ſ/
Herra/ þu ken̄er alla hluti/ þu veizt at eg elſka þig/
Jeſus seiger til hanſ/ al þu þa saudi mina

San̄liga san̄liga ſeige eg þier/ þa þu vart yn
gre/ gyrter þu sialfr þig ꝛ gieckzt þangat þu vill
der/ en̄ þa þu elldizt/ munt þu þinar hn̄dr vt brei
da/ ꝛ an̄ar mun þa gyrda þig/ ꝛ þangat leida sē
þu villt eigi/ en̄ þetta ſagdi hn̄/ teickandi mz huer-
ium dauda at hn̄ ſkylldi gud dyrcka

Og ✠ þa hn̄ hafdi þetta ſagt/ seiger hn̄ til hn̄ſ ✠ Jons d
fylg þu mier epter/ Petr snere ſier vid/ ꝛ leit þan̄ i Jolum.
lærisuein epter fylgianda sem at Jeſus elſkadi/ ſa
er ꝛ vm kuelldmaltidina hafdi a hn̄ſ brioſti leig-
it/ ꝛ ſagt/ Herra huer er sa er þig forrædr/ þa pe
tr leit nu þn̄an̄ seiger hn̄ til Jeſu/ Herra huad ſkal
þiſſi/ Jeſus seiger til hanſ/ ef eg vil at han̄ blife
til þeſſ at eg kem/ huad kemr þ vid þig/ fylg þu
mier epter/ þa gieck su ordrædr a medal brædra
na/ þiſſi lærisuein̄ deyr eige/ ꝛ Jeſus ſagdi eigi til
hn̄ſ/ hn̄ deyr eigi/ helldr en̄ eg vil at hn̄ blife til þeſſ
at eg kē/ huad kem͛ þ vid þig/ þiſſi er sa lærisuein̄
er vm þetta ber vitnꝛ ꝛ þetta ſkrifadi/ ꝛ vier vitū at
hn̄ſ vitniſburdr er ſan̄r ✱

Þar eru ꝛ marger adrer hluter sē Jes⁹ giordi
huerier/ ef þr ſkylldu aller ſkrifazt/ huer epter od
rū/ (þa helld eg) at heimrin̄ mūdi eige yfuer gri
pa/ þær bækr sem ſkrifazt mætta

¶ Hier endazt S Johan̄is gudzſpioll

Hier hepzt vpp sa annar partur S. Lucas gudz ſpialla/ſem er vt ap Poſtula giordum

Fyrſte Capitule

✠ vppſtigningar dag

Jñ ✠ fyrra bokmala/giorda eg/at ſoñu vm allt ꝥ (þu Theophile) sē Jeſus hop vpp at giora ⁊ lęra allt til þſſ dagſ/er hñ̄vard vpp numiñ/ epter þui hñ hapdi fyrer heilagā anda kuñgiort Poſtulunū. Hueria hñ hapdi ⁊ vtualit þm er hñ tiade ⁊ ſialfuañ ſig lifanda epter piſl ſina/i marg hattudū audſyningū/⁊ liet þa sia ſig vm (xl daga) talandi fyrer þm ap gudz riki/ Og sem hñ hapdi þa ſaman ſapnad/baud hñ þm at þr fęri eigi vt ap Hieruſalem/ Helldr at þr ſkylldu epter bida fyrer heite Fodrſins/ſem þier (ſagdi hñ) hapit ap mier heyrt þuiat sañliga ſkirde Johañis med vatne/eñ þier ſkulut med heilogū anda ſkirder verda/eigi langt epter þſſa daga.

Eñ þr sem þar voru til samans koñer/ſpurdu hñ at ⁊ ſogdu/ Herra/villtu nu a þſſm tima vpp rietta Jraels riki/eñ hñ ſagdi til þra/ ꝥ er eigi ydrart at vita ſtunder edr puncta timaña/hueria fadeñ ſette i ſialpſ ſins valldi helldr munu þier audlazt krapt heilagr anda/ þſſ er yfuer ydr mun koma/⁊ þier ſkulut miner vottar verda til Hieruſalem ⁊ i ollu Judea ⁊ Samaria ⁊ allt til Jns ydzta iardar enda

Og er hn̄ hafdi þtta sagt var hn̄/ þm a siaondū
vppnumin̄ ꝛ skyit tok hn̄ vpp i burt fra þra augū
ꝛ er þr horfdu vpp epter hm̄ til himins faranda Marci xvi
Sia! at tueir men̄ stodu hia þm i huitū klædum Lu. xxiiij
Hueriet ꝛ sogdu/ þier men̄ vt af Galilea/ til huers
standi þier ꝛ horfit vpp i himin̄in̄/ þssi Jesus sē
vpp numin̄ er fra yðr til himins mun koma/ lika
s° sem þier saut hn̄ til himens fara *

Þa sneru þr aptr til Hierusalem af fiallino
þui sem kalladizt vidsmiors vidar fiall/ huert
ed i burt fra Hierusalem er nær þuott dags gon
gu ꝛ er þr komu in̄ geingu þr vpp i þan̄ Sal/ hua
ed varnir voru at vera Petr ꝛ Jacobus/ Johan̄es/
Andreas/ Philippus/ Thomas/ Barthalameus ꝛ
Mattheus Jacobꝰ Alphei/ Symon Zelotes/ ꝛ Ju
das Jacobꝰ broder/ þsser voru med einū huga sto
duger i bæn ꝛ a kalle/ med kuin̄unū/ ꝛ med Maria
moder Jesu ꝛ hans brædrum.

Og a þm dogum stod vpp Petr a mille læri-
sueinan̄a ꝛ sagdi (en̄ flockr þra man̄a er þar voru
til samans komer var nærri tuttugū ꝛ hundrat)
þier men̄ ꝛ brædr/ þri ritningu byriadi vpp at fyl
lazt/ Hueria ed helagr andi adr fyrer sagdi fyrer
mun̄ Davidz/ vt af Judase/ huer ed var þra leido-
togare sem Jesum hondludu/ Sa er ꝛ talen̄ var
medr oss/ ꝛ hm̄ hlotnadizt hlut deillo þssa vors
embættis/ Hn̄ hefer at sonu eignazt akrin̄ vt af
ranglætisins verd aurum ꝛ heingdi sig sialfuan
vpp ꝛ er i midiu sundr i two hluti brostin̄/ ꝛ hn̄s
in̄ifle ero ꝛ aull vt hlaupin̄/ ꝛ þ er ollm̄ kun̄igt vor
dit þm er i Hierusalem byggia/ s° at sami akrr
verdr kalladr a þra tungu Hakeldama/ þ er
blodz akur

Þat

Þat s° er skrifat i psalma bokiñe/ hñs sett skal
i eydi verda ⁊ eigi sie sa nockꝛ sem þar iñe bygger
⁊ hñs byscups dom medtaki añar ✠ fyrer þui
hæfer ꝥ/ at af þm mõm sẽ alla tima hafa i bland
oss verit fra þui er Drottiñ Jesus tok at ganga
vt ⁊ iñ vor a mille/ vppbyriandi i fra skirn Jo-
hañis allt til þss dags er hñ var vppnamiñ i fra
oss/ at eiñ af þm verdi vottꝛ hñs vpprisu medꝛ

Og þꝛ settu til two Joseph þañ er hiet (oss
Barsabas/at vidꝛ nefne Just/ ⁊ Matthiam/ ba
du ⁊ sogdu/ þu Drottiñ sem veizt allꝛa maña hi-
ortu/ syn huorn þu vt velur af þssm tueimꝛ/ s°
at eiñ medtaki ꝥ þionustu rum ⁊ postuligt embæt
ti i fra hueriu Judas er af falliñ/ ꝥ hñ burt fæ-
ri i siñ stad/ ⁊ þꝛ logdu hluti yfuer þa/ hlutꝛiñ
fiell yfuer Matthiam ⁊ var hñ reiknadꝛ til tolu
þꝛa ellifu Postula.

Annar Capitule

✠ Huita suñu.

OG þa ✠ er fullkõnuduzt huita suñu
dagar/ voru þꝛ aller med einũ huga i
þm sama stad/ ⁊ þar vard skyndeli-
ga þytꝛ af himne/ lika sem myckels til
komandi vindar/ ⁊ fyllldi vpp allt hu-
sit þar þꝛ satu i/ ⁊ a þm sauzt sundꝛ greineligar
tungꝛ/ s° sem at væri þær gloandi/ hñ setti sig ⁊
yfuer sier huern þꝛa/ ⁊ þꝛ vrdu aller fuller af
heilogũ anda/ ⁊ toku at mæla ymisligar tungꝛ/ ep
ter þui sem heilagur andi gaf þm til vt at tala.

Eñ þar voru gydingar byggiandi til Hierusa
lem/ gudliger meñ/ vt af allꝛa handa þiod þre sẽ
vnder himnenũ er/ ⁊ er þssi rodd skiedi kõ mañ
fioldiñ til samans. ⁊ vard otta sleigeñ/ þuiat huer
eiñ heyrde þa tala sina tungu/ s° ꝥ at aller toku at

ottazt

ottazt ⁊ vndrazt ⁊ sogdu Sia? Eru þeſſer eigi aller
sem þar tala vt af Galilea/ huernen heyrū vier
þa/huer eiñ ſitt tungu mal/ þ͛ed vier erū iñe fęd
der/Parthi ⁊ Medi/ ⁊ elamite/ ⁊ þr ſem byggia i
Meſopothania/Judea/Capadocia/Ponto ⁊ Aſia
Phrigia ⁊ Pamphilia/a Egipta landi ⁊ i Alfum
Lybye/hueriar at eru nęrri Cirenia/ ⁊ vt lenſker
af Roma/gydingar ⁊ þr sem Judar hafdu gi-
orzt. Cretar ⁊ Arabiar ⁊ vier heyrū þa tala vorū
tūgū gudz ſtormerki ✱ Eñ aller vrdu otta ſlegner
⁊ vndrudu zt þ/ſeigiandi ſin a millum/Huat man
þtta vilia verda/eñ adrer darudu þa ⁊ ſogdu/at
þr vęri fuller af nyu vine

Þa ſtod vpp Petr medr þm ellifu / hof vpp
ſina rauſt/ ⁊ taladi til þra/Þier gydingar goder
meñ ⁊ þier aller sem buer til Hieruſalem þ sie ydr
kuñigt ⁊ latid ydr min ord i eyrū loda þuiat þeſſer
eru eigi druckner sem þier meintud/a medan þ er
ei meir eñ þridia ſtund dags. Helldr er þ/at huat
ſagt var adr fyreſpamañiñ Johel/ þ ſkal ſkie a
ſiduztū dogū ſeiger drottiñ/at eg ſkal vt hella af
minū anda yfuer allt holld/ ⁊ ſyner ydrer ⁊ dętur
ydrar ſkulu fyrer ſpa ⁊ vngmeñe ydar ſkulu ſio-
ner sia/ ⁊ ydrer olldungar ſkulu drauma dreyma
⁊ eg ſkal atuiſu vt hella af minū anda/a þm do-
gū yfuer mina þręlá ⁊ yfuer minar ambatter ⁊
⁊ þr ſkulu fyrer ſpa/ ⁊ eg ſkal gefa ſtormerki a
hinū vppi ⁊ teikn a iordu nidre/blod eelld ⁊ reyk
ſuęlu/Soliñ ſkal ſnuazt i myrkr eñ tunglit i blod
adr eñ sa hiñ myckle ⁊ alkuñe dagr drottins kemr/
⁊ þ ſkal ⁊ ſkie at huer sem akallar nafn Drottins
sa ſkal holpiñ verda

Þier Jſraels meñ heyrit þſſi ord/Jeſū af Na-

Dareth/ eiñ mañ af gudi vid ydr auglystañ med
krapta verckũ/ stormerkiũ ⁊ taknum þau er Gud
giordi fyrer hñ a medal ydar/ so sem þier sialf-
uer vel vitid/ þañ sama (epter ꝥ hñ var af til set
tu radi ⁊ gudz fyre hugsan oꝛ selldr) hafi þier
tekit hñ fyrer hendr ranglatra ⁊ krossfest hñ ⁊ lif
latid. Huern gud hefer vpprcistan/ at vppleystũ
daudans hormũ/ fyre þui at ꝥ var o mögnligt at
Psal. xvj hñ skylldi af hm̃ halldiñ verda/ þuiat David sei
ger so af hm̃/ Eg hefi alla tima Drottiñ fyre
miñe augsyn settan/ þuiat hñ er mier til hægri ha
ndar/ so at eg skelfunzt eigi/ fyrer ꝥ er mitt hiar
ta gladuzt ⁊ tunga min gledzt/ af þui at mitt
holld man huilazt i voniñe/ þat þu munt eige for
lata mina ond i heluite/ ⁊ eigi leyfer þu ꝥ at þiñ
heilage skule rotnan sia/ Kuña giordir þu mier
lifsins vegu/ þu munt mug medr gledi fylla fyrer
þinu augliti.

Hier meñ goder brædr leyfit mier med frelse
iij Reg. ij til ydar at tala af forfodrnũ David/ þui hñ er
framlidiñ ⁊ greftradr/ ⁊ hñs grof er hier/ hia oss
allt til þssa dags/ af þui at hñ var nu spamadr
⁊ vissi ꝥ/ at gud hafdi hm̃ med eidi fyrer heitid
ꝥ friofgũ hñs lenda/ skylldi a hñs stoli sitia/ he
fer hñ ꝥ adr fyre sied ⁊ talad af kristz vpp risu/
at hñs sala sie eigi i heluiti forlatin ⁊ ei hafi hañ
rotnan sied. Heñan Jesũ vpp vackti gud/ Huers
vottar vier erum aller

Nu hñ er fyrer gudz hægri hond vpp hafiñ/
⁊ at medteknu heilagr anda fyrer heite af fodr-
nũ/ vt hellti hañ þssu ꝥ þier siaet ⁊ heyrit/ þuiat
David er eigi vpp stigiñ til himna/ eñ hñ seiger/
Psal. cix Drottiñ sagdi drottne minũ/ Sit þu til miñar hæ
gri

gri hand / þar til eg set ouine þina til ſkar þiña
fota / þui vited þ nu fyrer ſañ allt Israels huſ/ at
gud giordi þñan Jeſum/huern þier kroſſfeſtud/
at einũ Herra ꝛ Chriſte

Eñ er þr hofdu þtta heyrt/ ſaniſtunguzt þr i
hiartano ꝛ ſogdu til Petrs ꝛ til añara Poſtulaña/
þier meñ ꝛ goder brædr/huad ſkulu vier giora/
Petr ſagdi til þra/giorit yfuer bot/ ꝛ huer ydꝛ ein
lati ſkira ſig i nafne Jeſu Kriſti til fyrergefning
ar ydarra ſynda/ ꝛ þa munu þier medtaka hei-
lagt anda giof/ þt ydart ꝛ ydvara barna er fyre-
heitid/ ꝛ allra þra ſem i fiarſka eru/hueria helſt
ed gud drottiñ vor hier til kallar/ ꝛ mz morgum
odrũ ordũ vitnadi hñ fyrer þm/a minte þa ꝛ ſag
di/latid frelſa ydr i fra þſſari vondre ſleckt /og
þr ſẽ fuſer medtoku hñſ ord/voru ſkirder/ ꝛ þar
vrdu a þm deige vidaukner nær þrim þuſundũ

Þr blifu ꝛ aller ſtoduger i poſtulaña (ſalna
keñingu ꝛ i ſâneyti ꝛ braudzinſ brotningu ꝛ i bæ-
na halldi; Og allra saler urdu otta ſlegnar/ ꝛ þar
giorduzt morg takn ꝛ ſtormercki fyrer poſtulana
Eñ aller þr sem truader voru vordner voru til
ſamans ꝛ hofdu alla hluti sameiginliga/ eigner
ſinar ꝛ faſta gotz ſelldu þr ꝛ ſundr ſkiptu þui me
dal allra/epter þui sem hueriũ var þorf a/ ꝛ iaf
nan voru þr dagliga med einũ huga/ huer hia o-
drum i muſterino ꝛ brutu braudin i ÿmſum huſũ
toku fædzlu ꝛ lofudu gud mz fagnadi ꝛ emfoll
du hiarta/ ꝛ hofdu nad hia ollu folki/ eñ Drottiñ
lagdi dagliga til ſofnudzins þa er hialpazt attu.

Þridie Capitule.

Eñ

g þa Petr ⁊ Johannes geingu til samans upp til musterisins um (ix stund se var aligt var at bidiazt fyrer/ ⁊ þar var þess konar madr se halltur hafdi verit/ fra sinnar modr kuidi/ sa liet bera sig/ ⁊ þr settu hann dagliga fyre musterisins dyr/ þær ed kolluduzt enar fogru/ s. at hann bædi olmusu af þeim er inn i musterit geingu/ þa hann sa þa Petr ⁊ Johannes villdu inganga i musterit/ bad hann/ at hann gæfizt olmusa/ enn Petr horfdi a hann med Johanni/ ⁊ sagdi/ horf þu a ockr/ enn hann horfdi a þa vonandi at hann mundi fa nackut af þeim/ enn Petr sagdi/ silfr ⁊ gull hefi eg eigi/ enn þat eg hefi/ þat gef eg þier/ J nafni Jesu Christi af nadareth statt upp ⁊ gack/ ⁊ tok i hans hægri hond/ ⁊ reisti hann upp/ ⁊ iafn snart styrcktuzt hans legger ⁊ iliar/ spratt upp gat geingit ⁊ stadit/ ⁊ gieck inn med þeim i musterit/ stauck upp ⁊ gieck lofandi gud

Og allt folk sa hann ganga/ ⁊ lofa gud/ þr þecktu hann ⁊ þat hann være sa/ sem fyrer olmusu hafdi setid/ fyrer fogru dyrum musterisins/ ⁊ þr fylltuzt af undran ⁊ hrædzlu yfuer þui er honum hafdi giorzt/ enn sem þessi hinn hallti er heilbrigdr var vordinn/ hiellt sig at Petre ⁊ Jone hliop allt folkit til þra i þat forbyrge se heiter Salamonis/ undrandi

℣ Fiorda dag paska — En er Petr sa þat andsuaradi hann folkino (þier Jsraelsmenn huat undrar ydr þetta edahuat fyrer sprogsetie þier ockr s. sem hefdi vid giort þennan ganganda fyre vorn eigenn krafft ⁊ verdskulldan. Gud Abrahams/ Gud Jsaacs/ Gud Jacobs/ Gud fedra vorra/ hefer vegsamat sinn son Jesum/ huern þier at sonnu ofrselldut ⁊ neitudut fyrer auglite Pilati/ þa hann dæmdi þo at hann skylldi laus

fans latazt/en þier af neitudu hinū heilaga ꝛ riett lata/ ꝛ beidduzt at sa mañdrapa madr skylldi ydr gefazt/ at visu lifsins gtafara aflifudu þier/ Huern ed gud vpp vackti af dauda/ huers votter at vier erum/ ꝛ fyrer þa tru sem a hñs nafn er/ hefer hñ þ nañ sem þier siaet ꝛ þeckit styrckt i si- nu nafni/ ꝛ su trua sem er fyre hñ hefer þssin gefit heilbrigdi i allra ydnara augsyn

Nu veit eg goder brædr at þier hafit giort þ af o vitzku/ so sem at ydrer hofdingi̇ē en sa gud sem fyrer muñ allra siña spamaña/ hefer adr kuñgiora latid/ huernen krist̄ atti at lida/ ꝛ full- kōnadi þ so / fyrer þui giorit yfuer bot ꝛ snuizt so at afmaizt synder ydrar ✱ So at sa endrlif gunar time kome af herrans augsyn/ nær hñ sen der þañ sem ydr verdr nu fyrefram bodadr Je sus Kristr/ huerium at soñu byriar hiṁiniñ til sin at taka allt til þra stunda þa aller hluter sku lu endrskickader verda/ Hueria hlute gud hefer adr talat fyre muñ allra siña heilagra spamaña i fra veralldar vpp hafi

Þuiat Moyses hefer sagt til fedraña/ Spa- mañ mun gud drottiñ ydar vpp vekia ydr vt af brædrum ydar/ mier likañ/ hm̄ skulu þier heyra/ ꝛ ollu þui er hñ mun seigia til ydar/ og þ mun ꝛ skie at huer su ond sem eige heyrir þm sama spa mañe skal ut skufut verda frafolkino/ ꝛ aller spameñ i fra Samuel ꝛ þar epter so marger sē talat hafa/ þr hafa af þssi i dogū kungiort Deut.xviii

Þier erut spamañaña ꝛ sattmalans born/ hue rn ed gud giordi vid fedr ydra þa er hñ sagde so til Abrahams J þinu sædi skulu blezazt all- ar þioder iardar Ydr fyrst hefer gud vpp vacktañ Gene.xii xxii

sīn son Jesum/ ⁊ hefer hn̄ til ydar sent/ ydr at ble
tza/ s° at huer ydar ein̄ snerizt i fra siñe illzku

Þridie capitule·

En̄ sem þr toludu til folksins/ kōu til þra
prestar ⁊ yfirbodarar mustierisins ⁊
Saducei/ þm mislikadi þ at þr skylldu
læra folkit/ ⁊ þ þr bodudu i nafne Je-
su vpp risu af dauda/ logdu hēdr a þa ⁊ settu þa
i vardhalld til næsta morgūs/ þat kuelld var
komit/ en̄ marger af þm er ordit heyrdu/ giordūz
truader/ ⁊ tala þra maña vard nær fim̄ þusun·

En̄ at morne kōnū/ samansofnuduzt hofd (dū
ingiar þra ⁊ olldūgar ⁊ skriptlærder i Jerusalē ⁊
Hañas keñemaña hofdinge/ ⁊ Caiphas Johañis
⁊ Alexander ⁊ s° marger sē þr voru vt af keñe
maña kynenu/ skickudu þa mitt fram fyre sig ⁊
spurdu þa at/ af hueriū krapti/ eda i huersnafni
giordut þier þtta Petr fullr af heilogū anda sag
de þa til þra/ heyre þier hofdingiar lydsins/ ⁊ olld
ūgar i Jsrael/ þott vier rāsaukuzt i dag vm þat er
vier giordū vel til þssm siuka mañe/ ⁊ af hueriu
skiale hn̄ var heilbrigdr gior/ þa sie ydr þ ⁊ ollu
folki i Jsrael kuñigt/ þat þssi stendr (i nafne Jesu
christi af Nadareth/ þañ þier krossfestud/ huern
er gud vpp vackti af dauda) hier fyrer ydr heil-
brigdr/ hn̄ er ⁊ sa stein̄ sem vt skufadr er af ydr
vpp byggiorū/ huer ed giordr er at hofdi hyrnin
gar/ ⁊ eigi er i nockrū odrū heilsu giof/ þat þar
er eckert añat nafn gefit himnum vnder a medal
maña i hueriu oss byriar heilum at verda

Ei sem þr sau stodugleik þra Petrs ⁊ Johañis
vndradi þa þui þr vissu fyre sañ þ þr voru o
lærder ⁊ leikmen̄/ ⁊ þecktu þa/ þ þr hofdu verit
med Jesu/ en̄ þr sau mañin̄/ þañ sē heill var or

dim standa hia þm̄/ ⁊ kuñu þ eckert i mot at sei-
gia þa skipudu þz þm at vikia vt i burt fra radi-
no ⁊ toku þa at radgazt vm sin a mille/ ⁊ sogdu/
huad skulu vier giora þssm mōm þat ꝥ teikn sem
af þm var giort/ er kunigt ollm̄ þm sem i hierusalē
byggia/ ⁊ vær getum þui eigi neitad/ eñ so at ꝥ
skuli eigi vidara vt spyriazt medal folksins/ þa
ognū þm aluarliga / at þz seigi eigi neinū mañe
hiedan i fra af þssu nafne

Og þz lietu kalla a þa/ ⁊ budu þm/ at þz toludu
mz ongu moti/ nie helldz kendu i nafne Jesu/ eñ
Petz ⁊ Johañis suorudu/ ⁊ sogdu til þra/ dæmi
þier sialfuer/ huozt ꝥ er riett i gudz auglite/ at vier
skulum framar hlyda ydz eñ gudi/ þat ꝥ megu
vær eigi/ at vier skulum eigi tala ꝥ huat vier hof-
um heyzt ⁊ sied/ eñ þz ognudu þm/ ⁊ lietu þa lau-
sa/ ⁊ fundu eigi huernen þz gæti þa pint fyre folk
sins saker/ af þui at aller lofudu gud yfuer þui
sem til hafdi borit/ þuiat sa madz var meir eñ (xl
ara) / a hueriū ed skied var þtta heilsu teikn

Og sem þsser vorv lauser latner/ komu þz til sīna
kungiordu þm huad hellzt at presta hofdingiar
⁊ tolldungarner hofdu til þra sagt/ þa þz heyzdu
ꝥ/ hofu þz vpp mz einū hnga sina raudd til gudz
⁊ sogdu/ þu drottiñ sem ert sa gud er giorder him-
iñ ⁊ iord/ sioeñ ⁊ alla hlute huerier i þm eru / sa
þu sagder fyrer muñ þions þins Davidz / fyrer
þui æddu so hiner heidnu ⁊ folkit a setti ꝥ huat
hiegomligt var/ Konungar iardariñar hielldu til
sama/ ⁊ hofdingiar samā sofnuduzt i eitt i giegn
Drottne ⁊ i giegn hans christe

Þat señeliga komu þr til samans i þssari borg
i giegn þinum heilaga syne Jesu/ þañ þu smurt
hafder/ Herodis ⁊ Pontuerskz Pilatus/ samt odrū

heidingiũ ⁊ Jsraelſ folki/ at giora huat þin hond ⁊ þitt rad hafdi adr fyre hugſat huat ſkie ſkylldi/ ⁊ nu Drottiñ lit þu a þra heitingar ⁊ gef þinum þionũ mz allri alud at tala þitt ord/ ⁊ riett vt þina hõd s° at þar ſkiee teikn/ heilſor maña ſtormercki fyre nafn þinſ heilaga ſonar Jeſu/ ⁊ ſem þeir hofdu bedizt fyrer/ hrærdizt sa ſtadr i hueriũ þr voru til ſamans ſafnader/ ⁊ þr vrdu aller fuller af heilogũ anda/ ⁊ toludu gudz ord mz allri alud

Eñ mañmergd þre er trudi var eitt hiarta og eiu ond/ ⁊ eige ſagdi nockr þra at þ væri ſitt/ er hñ atti/ helldr voru þm aller hluter ſameigenliger ⁊ af myckliũ krapti gafu Poſtularner vitneſburd af vpp riſu Drottins vorſ Jeſu chriſti/ ⁊ myckel nad var medr þm ollm̃/ þar var ⁊ eingeñ þrafurfandi þat s° marger sem þr voru er akra edur huſ attu/ þr ſelldu þ ⁊ fluttu verdkaup þra peninga sem þr hofdu ſellt/ ⁊ logdu fram̃ fyre fotr poſtulaña ⁊ sier hueriũ ſkiptizt epter þui hañ hafde þaurf til

Eñ Joſeph sa er auknefndr var af poſtuſuvum Barnabas/ huat er þydizt huggunar ſonur leuite at ætt vt af Ciprien/ hañ hafdi akr ⁊ ſelldi hñ/ bar verdit/ ⁊ lagdi fyrer fætr poſtulañe

Fimte capitule

Eñ þiſſkonar madr sem Ananias var at nafne/ medr huſfreyiu ſiñe saphira selldi eigner ſinar/ ⁊ duldi af verdino at vitand ſiñar huſfreyiu/ eñ færdi sumañ hlut ⁊ lagdi til fota poſtulaña/ þa ſagdi Petr/ Anania þui vpp fylldi andſkotiñ hiarta þitt/ s° at þu lyger at heilogum anda/ ⁊ dulder sumu af verdaurum akrſins

var hñ

v̄ hñ eigi þin at ollu/ ꝛ fa hñ var sellꝺꝛ/ var hñ i þinu valldi/ fẏre þui setter þu slikañ hlut fier i arta/ eigi hefer þu logit at moñū helldꝛ at gudi/ eñ fa Ananias heyrdi þssi oꝛd/ datt hñ nidꝛ ꝛ gaf vpp oꝺdinn/ ꝛ hꝛædꝛla mẏckel kom yfuer alla þa sem þ heẏrdu/ eñ vngmeñin stodu vpp ꝛ toku hñ i burt/ baru hñ vt/ grofu hñ.

Og þ stiedi iñan skamz nærri þrim stundū/ at hñs husfreyia kom þar iñ/ ꝛ vissi eigi huat þ͠ hafdi gioꝛst/ eñ Petꝛ seiger til hñar/ seig þu mier kona huoꝛt þid selldut akꝛiñ s° dẏrt/ Hun sagdi/ eirnen s° dẏrañ/ þa sagdi Petꝛ til hñar/ fẏre þui eru þid sam þẏck oꝛdiñ at freista anda Drottins Siadu at fætꝛ þra sem/ ioꝛdudu mañ þiñ/ eru fẏꝛer dẏrū vti/ ꝛ þꝛ munu þig vt bera ꝛ iafn snart datt hun nidꝛ fẏrer fætꝛ hm̄ ꝛ gaf vpp ondina/ eñ vngmeñin komu iñ/ ꝛ fundu hana dauda/ baru vt ꝛ grofu hana hia mañi sinū/ ꝛ mẏckelū otta slo yfuer allañ sofnudiñ/ ꝛ yfuer alla þa er þ heyrdu

Eñ ✠ moꝛg takn ꝛ stoꝛmerki gioꝛduzt mꝫ lẏdnū fẏre postulaña hendꝛ/ ꝛ aller voru þꝛ a sāt mꝫ ei nū huga i foꝛbẏꝛgi Salamōis ꝛ onguer adꝛer diꝛf duzt meir at samlaga sig þm̄/ helldꝛ mẏckladi þa lẏdꝛiñ/ þar tok ꝛ eñ meir at aukazt fiold þra karla ꝛ kueña sē a Drottiñ trudu/ s° at þꝛ baru vt van fæꝛa meñ a strætin/ ꝛ logdu þa a sængꝛ edꝛ boruꝛ s° þa at Petꝛ kæmi/ at hñs skuggi/ skẏgdi yfuer nockꝛa af þm Þar komu ꝛ marger til samans vt af þm̄ boꝛgū sem i nand voru vid Hierusalē/ ꝛ færdu med sier siuka/ meñ ꝛ þa sem af o hꝛeinū ondū kualder voru/ huerier ed aller vrdu heilbꝛig

Þa stod vpp keñemaña hofdingiñ ꝛ (der ✠

Þr aller sē med hm̄ voru huerier ed eru villu flok
kr Saduceorum/ ⁊ vppfylltuzt af hatre/ ⁊ logdu
hendr a postulana/ ⁊ settu þa iñ i almeñelig vard
haulld/ eñ Eingell drottins kō vm nott ⁊ lauk vpp
dyr myrkua stofuñar/ leiddi þa vt ⁊ sagdi/ fa-
rit/ stigit vpp/ ⁊ talit til folksins i musterino aull
þssi lifsins ord/ þa þeir hofdu þ heyrt geingu þr
iñ i dogū i musterit/ ⁊ toku at keña.

Eñ er keñe maña hofdingeñ kom til/ ⁊ þr er
med hm̄ voru/ kolludu þr saman radit/ ⁊ alla oll
dunga Jsraels sona/ ⁊ sendu til myrkua stofuñar
þa at sækia/ eñ þa þienararner komu þar ⁊ fundu
þa eigi i myrkuastofuñe/ hurfu þr aptr ⁊ kuñgior
du þm̄ þ ⁊ sogdu/ myrkua stofuna fundu vær at
foñu luckta mz allri at hygle ⁊ vard meñina stan
dandi þar framan fyre dyrum/ eñ þa vier lukū
vpp fundu vier onguañ þ^r^ iñe/ eñ er keñe madriñ
⁊ yfuer stiornare musterisins/ ⁊ adrer fleire keñe
maña hofdingi^r^ heyrdu þssi ord toku þr at verda
efa blander vm þa huat af þ m̄ mundi mega
verda

Þa kom þar nockr/ sa vnderuisadi þm̄. Siaet! at
þr meñ sē þier settut i myrkua/ stofu eru i muste
rino/ standa ⁊ keña þar folkino/ þa for yfuer bo
dariñ burt med þienurunū ⁊ sockti þa fyre vtan
ofr valld/ þat þr ottuduzt folkit/ at þr mundi mz
grioti grytter verda/ ⁊ sem þr socktu/ þa skickudu
þr þm̄ fyrer radit/ Keñe maña hofdingeñ spurdi
þa at ⁊ sagdi/ hofu vær eigi af allre aluoru bo-
dit ydr/ at þier skyllдut eigi læra i þssu nafni/ ⁊
Siaet! at þier hafit vpp fyllt Jerusalem medr
ydra keñing/ ⁊ þier viliet s^o^ leida yfuer oss þessa
mans blod

Eñ

Eñ Petr ſuaradi/ ⁊ þr poſtularner ⁊ ſogdu/ fra-
mar ber at hlyda gudi eñ moñunū/ gud fedra voꝛ-
ra vpp vackti Jeſum/ huern þier lifi ſuiftud ⁊
vpp heingdut a treit/ þeñañ hefer gud med ſiñe
hægri hendi vpphafit til eins hofdinga ⁊ lauſ-
nara/ at veita Jrael yfuer bot ⁊ ſyndaña fyre gef-
ning/ ⁊ vier erū hñs vottar til þeſſara orda/ ⁊ hei-
lagr andi/ huern ed gud gaf ollū þeim er hnū hly-
da/ eñ þa þr heyrdu ꝥ/ ſkaruzt þr iñan/ ⁊ hugſudu
ſier at lif lata þa

Þa ſtod vpp nockr phariſeus af radino Ga-
maliel at nafne eiñ lauguitringr myckels virtr af
ollu folki/ ⁊ baud at poſtularner ſkylldu vikia vt
vm ſtundar ſaker/ ⁊ ſagdi til þra/ þier Jraels meñ
takit ydr i vackt huat þier ſkulut giora vidr þeſſa
meñ/ þuiat fyre þeſſa daga reiſ vpp Theudas ſei-
giandi ſig nockurn vera/ hueriū at ſamſinte tal ma-
ña nær fiorū hundrudum/ huer at i hel er ſleigiñ/
⁊ aller þr ſem hm̄ trudu eru i ſundr dreifder ⁊ at
ongu giorder/ epter hñ ſtod vpp Judas af galilea
a ſkottunar dogum ⁊ vm ſneri myklu folki epter
ſier/ ⁊ hñ fyre forſt/ ⁊ aller ſo marger ſem hm̄ ſā-
ſintu eru i ſundr tuiſtrader.

Og nu ſeigi eg ydr vikit fra þeſſum mēm ⁊ latid
þa kyrra/ þat ef þetta rad edr verck er af mēm til
þa forgeinſt ꝥ/ eñ ef ꝥ er af gudi þa meigi þier
ꝥ eigi kefia/ ſo at eigi ſynuzt þier beriazt gudi i
moti/ þa ſamſintu þr hm̄ ⁊ kolludu a poſtulana/
ſtryktu þa ⁊ budu þm at þr toludu med ongu
moti i nafni Jeſu ⁊ forlietu þa

Eñ þr geingu at ſoñu glader i burt fra radzinſ
aſian/ ꝥ þr hofdu þeſſ verduger verit at lida ha-
dung fyre Jeſu nafnz ſaker/ ⁊ huern dag i muſter

na z i oðrū fleirū husū gafu þr eigi vpp at lesa z predika Euangeliū vt af Jesu Christo

Siette Capitulum

En a þm dogū/ sē at vogx tala lærisueinanna/ giordizt mogl medr þm girskum i gegn hinū ebreskūm/ af þui at eckiur þra fyrelituzt i dagligre þionustu/ þa tolf kolludu þa til samans fioldann lærisueinanna/ z sogdu/ þ er eigi hæfiligt at vier forlatum gudz ord/ z þionū fyrer bordū/ fyrer þui goder brædr skygnizt vm yðr i mille epter þm sio monnū sem gott mann ord hafa/ z fuller eru mz vitzku z helgann anda/ hueria vier megū skicka yfer þssa naudsyn af þui vier viliū i bænine z ordzins þionustu stadnæmazt/ z þssi ord þocknadizt ollm muganū/ z vtuoldu Stephanū/ einn mann fullan truar z heilags anda/ Philippū z Prochoron/ Nicanor/ z timon/ parinenan/ z Nicolaū sem gydingr hafdi giorst vt af antiochia/ þssa skickudu þr fram fyri postulanna aug syn/ badust fyrer z logdu hendr yfuer þa

Og Gudz ord tok at vagra z lærisueinanna tala margfalldadizt nærsta til Hierusalem/ þar giordizt/ mykill kennemanna hopr trunne hlydugr. ✠ enn Stephanus fullr af nad z styrkleika tok at giora stormerki z takn mikil medal folksins þa stodu vpp nockrer af þre samkundu sem kalladizt libertinorū Cyrenorū z Alexandrinorū/ z þra sē voru vr Cilicia z Asia/ þreytandi spurningar vid Stephanū/ z þr gatu eigi motstadit þre speke nie þm anda af hueriūm hn̄ taladi/ þa sendu þr vt menn sem seigia skylldu sig hafa heyrt hn̄ mæla hadungar ord a moti gudi z Moysen/ z æstu so vpp lydinn z olldun

gana

[margin:] E Stepha. ro.

gana ⁊ hina ſkriptlęrdu/ hlupu at ⁊ gripu hañ/
burt leiddu fyrer radit/⁊ settu til liuguotta sē ſet
gia ſkylldu/ ꝥſſi madr lętr eigi af at tala had yr
di i giegn þſſim heilaga ſtad ⁊ laugmalino/ þat vi
er heyrdū hñ ſeigia/ ꝥ Jeſus af Nadareth mūdi
þnañ ſtad nidr briota/ ⁊ vmhuerfa þm̄ setningū
er Moyſes hefer oſſ gefit/ ⁊ aller þr sem i radino
ſatu horfdu a hñ/ ⁊ sau at hñs a ſiana var s°
ſem oñr eingils aſiona. *

Sioúnde Capitule

DA ſagdi keñemaña hofdingiñ/er ꝥſſu
s° varit/eñ hñ ſagdi/ þier meñ goder
brędr ⁊ fedr þa heyrit til
Gud dyrdarinñar/birtizt fadr vo Gene. xij
rū Abraham/ þa hñ var eñ i Meſopotania/ adr
fyrer eñ hñ bio i Charrā ⁊ ſagdi til hñs/far þu vt
af þiñe iordu/ ⁊ i fra ęttleifd þiñe/ ⁊ kō til ꝥrar
iardr sē eg mū ſyna þier/ þa gieck hñ vt af Chal
dea landi ⁊ bygdi til Charram/ ⁊ epter a/ þa hñs
fader var lattñ/ flatti hñ hñ hingat yfuer a ꝥtta
land/ i huerin þier byggit nu/ ⁊ gaf hm̄ þar on
gua arf toku iñe/ ⁊ eckert fotſpor/ eñ hiet þo at
gefa hm̄ ꝥ til eignar/ ⁊ hñs ſędi epter hñ/ þa hñ
hafdi þo aunguan ſon
Eñ s° taladi gud/at hñs ſędi mundi vt lęgt ver
da a añarlıgre iordu/ ⁊ ꝥ þr mundu þia ꝥ i þręl
dome ⁊ þuinga ꝥ illa i fiogr hundrut ara/ ⁊ þa
þiod/sē þr munu þiona/ſkal eg afina ſagdi gud ⁊
epter ꝥ munu þr gāga vt þadan þiona mier i ꝥſſim
ſtad/⁊ gaf hm̄ sattmalañ vm ſkurdarins ⁊ hñ
gat Jſaac ⁊ vm ſkar hñ a attanda deige/eñ Jſaac
Jacob eñ Jacob þa tolf forfedr
Og forfedrner hęrdir af ofund ſelldu Jo-

 ſeph

ſeph i Egiptaland eñ gud var m⁊ hm̄ ⁊ frelſadi hñ vr
ollū hñſ harmkuꝺlū/ ⁊ gaf hm̄ nad ⁊ viſdom i auglite
Pharaonis/Konūgſins af Egipta lande ⁊ hñ ſetti hañ
hofudz mañ yfuer Egiptaland og yfuer alt ſitt hus.
Þar kom hūgr ⁊ harmkuꝺli myckit yfuer allt egipta
land ⁊ Chanāa iord ⁊ vorer fedr fūdu ongua fꝺdzlu/
eñ er Jacob heyrdi at korn v̄ a egiptalandi/ſēdi hñ vt
i fyrſtu fedr vora/ ⁊ er hñ ſendi þa vt i añat ſiñ vard
Joſeph þeckt af ſinū brꝺdrum/ ⁊ Pharaoni giordiz
kuñigt Joſephſ ſlecktt/eñ Joſeph ſendi vt ⁊ liet ſꝺkia fo
dr ſiñ Jacob ⁊ alla ſina ꝺttkuiſl/ fim̄ ⁊ ſiotiger ſalna/ ⁊
Jacob for ofan til Egipta landz ⁊ er andadr/hñ ⁊ fedr
vorer/ ⁊ eru flutter yfuer vm til Sychim/ ⁊ lagder i
þa grof sem Abraham keypti medr ſilfre af ſonum
Emor ſonar Sychim.
Eñ þa er nalgaꝫt tok fyrer heitzins time/ſa er gud ha
fdi ſuarit Abrahā ogr folkit vpp ⁊ tok at aukaꝫt a egip
talandi allt þangat til at añar kōungr kom/ſa er eigi viſ
ſi vt af Joſeph/hñ nidradi voru kyni/ ⁊ þiadi fedr vora
at þr bꝺri vt born ſin/ ſo þau lifdu eigi/a þm̄ tima
fꝺddiz Moyſes ⁊ var gudi þeckr/ ⁊ var þria manudi
foſtradr i ſins faudrs huſe/eñ er hñ var vt bo i iñ tok
hñ vpp dotter Pharaonis ⁊ ol ſier vpp fyre ſon/ ⁊ Moy
ſes vard mentr i allre ſpeki Egipzkra maña/ ⁊ var voll
dugr i ordum ſinū ⁊ verckum.
Eñ þa hñ var fiorutige ara gamall/flo hm̄ i hiar
ta at fiña brꝺdr ſina Jsraels ſonu/ ⁊ hñ leit þañ er o riett
þoldi/ſtod hñ hia hm̄/ ⁊ hefndi hñs sem o riett þoldi/
⁊ wo þañ hiñ Egipzka mañ þui hañ meinti at ſiner
brꝺdr ſkyllu vnderſtanda þ gud mundi gefa þm̄ heill
fyrer hñs hond/ eñ þr vnderſtodu þ eigi.
Og eñ añars dags epter kom hañ til þra/
þar þr voru at þratta ſin a mille ⁊ tok at ſemia

Giorningar

frid medꝛ þm ⁊ ſagdi/ þier goder meñ erut bꝛædꝛ fyre hui giorit huor yd͛ odꝛū o riett/ eñ sa er ſinū naunga giordi oꝛiett ſtakadi hm̄ fra sier ⁊ ſagdi Huer setti þig hofdingia edꝛ domara yfuer oſſ/ eda villtu drepa mig s° sem þu dꝛapſt i gær hiñ egipzka mañ/ eñ Moyſes flydi fyrer þꝛe rædu ⁊ giordi ſig vtlendan a iordu Madian/ hu͛ ed hñ ol two ſonu.

Og at fullkōnudū (xl) arū/ birtizt hm̄ i eydi morku a fiallino Synai eingell drottins i /elldz loga i riodꝛino/ eñ er Moyſes sa ꝥ vndꝛadizt hñ ſynena ⁊ er hañ gieck til ⁊ villdi hyggia at/ kom raudd dꝛottinſ at hm̄ ⁊ ſagdi/ Eg em gud fedꝛa þi ña/ gud Abꝛahams/ gud Yſaacſ/ gud Jacobs/ eñ Moyſes vard otta ſleigiñ/ ⁊ þordi eigi at at hyg gia/ eñ dꝛottiñ ſagdi til hñs/ leyſ þu af þier ſko klæ di fota þiña/ þuiat sa ſtadꝛ þu ſtendꝛ a er hei log iord/ algioꝛliga hefi eg sied harmkuæli mins lyds þſſ sem at er a Egiptalandi/ ⁊ þꝛa kueinan hefi eg heyrt/ ⁊ eg em ofan komiñ þa at frelſa/ þ͛ nu hingat ⁊ man eg ſenda þig til Egiptalandz

Þeñan Moyſes/ hueriū þꝛ af neitudu ⁊ ſogdu/ hu͛er setti þig yfuer mañ ⁊ domara/ þañ sama ſendi gud þm til hofdingia ⁊ frelſara fyre hond eingelſins þſſ er hm̄ birtizt i riodꝛino/ þeſſi leiddi þa vt/ giorandi takn ⁊ ſtormercki a Egiptalādi ⁊ i hafino rauda og s° a eydimorkiñe i fiorutigi ar. Þſſi er ⁊ sa Moyſes sem ſagdi til Jſraels ſo na ſpamañ mun gud vppuekia ydꝛ af bꝛædꝛum ydar/ likañ mier/ hm̄ ſkulu þier heyra

Þſſi er sa sem var a eydi morku i ſamkunduñe med einglenum/ huer ed taladi vid hñ a fiallino Synai ⁊ vid fedꝛ vora þeſſi medtok lifſens ord

s° a

s° at hñ gæfi oss þ/ Hueriũ at eige villdu hlyda y
drer fedr/ helldr skufudu þr hm̃ i fra sier ⁊ snee
Exo. xxxij rtuzt i sinũ hiortũ til Egiptalandz seigiandi til Ar-
ons/ gior þu oss gudi/ þa fyre oss skulu ganga/
þat vier vitũ eigi huat vt af þm Moyse er ordit
sem oss leiddi vt af Egiptalandi/ ⁊ giordu sier a
þm dogũ kalf ⁊ ofrudu hm̃ skurgoda forner ⁊
toku at glediazt af sinũ handa verckum

En gud snere sier fra þm̃ ⁊ gaf þa ofr s° at
þr dyrkudu himenens herskap/ epter þui sem skri
fat er i spamaña bokiñe. Hafi þier nockrn tima/
Amos v af Israels huse i þau fiorutiger ara a eydimor-
kiñe offrat mier sigr offrc edr fornũ/ ⁊ þier med-
tokut tialld bud Molochs ⁊ himen teikn gudz ydr-
uars Rempha/ ⁊ þær mynder sem þier giordut
ydr til a at kalla/ ⁊ eg man burt flytia ydr allt vt
yfuer Babilon

Vorer fedr hofdu sattmalans tialld bud a ey-
dimorkiñe/ s° sem gud hafdi þm fyre skipat/ þa
Exo. xxv hñ sagdi til moysen at hñ skylldi hana giora epter
Josue v. þre mynd er hñ hafdi sied/ hueria ed vorer fedr
medtoku ⁊ fluttu hana medr Josua i þ land er hei
dingiar hielldu hueriũ gud vt skufadi af augsyn
fedra vorra/ allt til daga Davidz/ huer ed fañ
nad hia gudi ⁊ bad, at hañ mætti tialld bud fiña
gudi Jacobs/ En Salamon bygdi hm̃ vpp hus.

En sa hiñ hædzti bygger eigi i þm̃ musterũ er
med hondũ eru giord s° sem hñ seiger fyrer spa
mañiñ Himeniñ er miñ stoll/ eñ iordin er skaur mi
Esa lxvi. ña fota. Huada huse vilie þier vpp byggia mier
seiger Drottiñ/ eda huer er stadr miñar huildar/
hefer eigi min hond giort allt þtta

Þier hardsuirader ⁊ o vm skorner i hiortũ ⁊ eyrũ

ſtridit iafnã i moti heilogũ anda s° ſẽ fedr yðrer
lika eirneñ þier/ huern ſpamaña hafa ydrer fedr
eigi ofſockt ⁊ þa i helſleigit ſem fyrer fram bodu
du til komu ens rietrlata/ huerſ falſarer ⁊ mordin
gi^r þier erut nu ordner/ þier ſem hafit medteket
logmalit fyrer Einglaña til ſkickan/ ⁊ halldit eigi
Sẽ þr heyrdu þtta/ ſkaruzt þr i ſinũ hiortũ ⁊ niſtu
toñũ yfuer hm̃/ eñ mz þui hñ v^r fullr af heilogũ
anda hof hñ vpp ſin augu til himens ⁊ sa gudz
dyrd/ ⁊ Jeſum ſtanda til hægri handar gudi ⁊ ſag
di Siaet? at eg ſie himnana opna ⁊ manzinſ ſon
ſtanda til gudz hægri handar eñ þr kolludu vpp
harri roddu ⁊ saman luckti ſin eyru ⁊ giordu hm̃
a raas med einu samdrætti/ hneptu hñ vt af bor
giñe ⁊ gryttu hñ/ eñ vottarner logdu hñs klæde
til fota þſſ vngmeñis er Saul hiet ⁊ Lomdu Ste
phanũ griote/ hñ kalladi vpp ⁊ ſagdi/ Herra Jeſ⁹
medtak þu miñ anda/ eñ hñ kraup nidr ⁊ kalladi
Harri roddu legg eige þm til þſſa ſynd ⁊ sem hañ
hafdi þ ſagt ſofdizt hñ *

Attandi Capitule

Eñ Saul var samſiñandi hans dauda/
þa giordizt ⁊ mikell o fridr þm̃ ſafnadi
ſem var til Hieruſalem/ ⁊ þr twiſtruduzt
aller burt vm hierod Judee ⁊ Samarie
fyre vtan poſtularner/ eñ gud hræddr meñ bing
gu vm Stephanũ/ ⁊ baru yfuer hm̃ trega/ mi
keñ/ eñ Saul tok at eyda ſofnudinũ gangandi iñ
i ymſra huſ/ draganda vt meñ ⁊ kuiñr ⁊ setti i var
hollo.

Eñ

En þr sem tuistrader voru foru vm kring ⁊ predikudu gudz ord/Philipp⁹ for ⁊ ofan til borgarinnar i samaria/ ⁊ predikadi þm vt af kriste/ ⁊ folkit tok med einu samhelldi at heyra/ ⁊ gꝫrr at þui at gefa sem af Philippo sagdizt/sia andi ⁊ þau teickn er hn̄ giordi/ þuiat o hreiner andar foru vt af morgum þm er oder voru m̄z ofi myckla/marger ickt siuker ⁊ hallter vrdu ⁊ heilbrigder ⁊ myckill fognudr girodizt i þre borg

En þar var adr fyrer i þri borg sa nockr sem Symon hiet taufra madr ⁊ tꝫldi med þui hina Samuerskn þiod ed hn̄ sagdi sig vera nockrshatt at myckin̄ hueriū þr hlyddu aller fra hinū minsta til ens mesta seigiandi/ þssi er krafti gudz sa er kallazt hin̄ myckle/en̄ þr lutu hm̄ af þui at hn̄ hafdi i langa tima gꝫrt þa m̄z sin̄e fiolkynge ⁊ þa þr trudu nu Philippo sem hn̄ predikadi af gudz rike ⁊ af nafni Jesu kristz/ skirduzt bꝫdi men̄ ⁊ konr/ þa trudi/ ⁊ Simon sialfr/ ⁊ er hn̄ var skirdr hiellt hn̄ sig at philippo/en̄ þa hn̄ sa þau takn ⁊ krafta verck sem skiedu tok hn̄ felms fullr at vndradzt

✠ Pridiu dagin̄ epter huita sun̄u

En ✠ er postularner þr sem til Hierusalem voru heyrdu þ/at Samariahefdi medtekit gudz ord/sendu þr til þra Petrum ⁊ Johan̄em ⁊ þa þr ofan komu/badu þr fyrer þm s° at þr medtꝫki heilagan̄ anda/ þat hn̄ var eigi en̄ komen̄ yfuer nockrn þra / nema þ þr voru at eins skirder i nafni drottins Jesu christi/ þr logdu þa hendur yfuer þa/ [illegible] medtoku heilagan̄ anda ✠

En̄

Eñ er Simon sa ꝥ at heilagꝛ andi vard gefiñ fyrer handa vpp legging poſtulaña/ fęrdi hñ þm̄ peninga ⁊ ſagdi/ gefe þier mier ⁊ þtta valld/ sᵒ at yfuer huern er eg legg hendꝛ at hñ medtaki heilagañ anda/ eñ Petꝛ ſagdi til hñs/ peningꝛ þiñ sie medꝛ þier til glotunar/ þuiat þu meinter gudz gafu med pening eignazt/ eckert hlutſkipti nie gęfulag verdꝛ þier af þſſu ordi/ þuiat þitt hiarta er eigi riett ⁊ verdugt fyrer gudi fyre þui gior idꝛan fyre þſſa þina illzku/ ⁊ bid gud vm ef verda mętti at þier fyrer gefizt/ þſſe hugſan þins hiarta/ þat eg sie þig vera i galle beiſkiuñar ⁊ i fiotre ranglętiſins

Þa ſuaradi Simon ⁊ ſagdi/ bidie þier fyrer mier til Drottins sᵒ at eckert kome yfuer mig vr af þui sem þier ſogdut/ eñ þꝛ/ þa er þꝛ hofdu vitnad ⁊ talat ord Drottins/sneru þꝛ aptꝛ til Hieruſalem ⁊ predikudu gudzſpiollen i morgum Samuerſkum kauptunum

Eñ eingell drottins taladi til Philipo ⁊ ſagdi/ ſtatt vpp ⁊ gack i ſudꝛ a þañ veg ſē liggꝛ fra Hierusalem ofan til/gaza/ þrar ſem i eydi er/hñ ſtod vpp ⁊ giecki burt/ ⁊ ſiaduꝛ at bla lenſkꝛ madꝛ/gelldingꝛ ⁊ villdar meñe drottningariñar Kandakes af blalandi/huer ed yfuer var ſettꝛ allar heñar fiarhirdzlꝛ/hñ var fariñ til Hieruſalem at til bidia/ ⁊ for nu heim i veg/ ⁊ ſat i ſinum vagne leſandi Eſaiam ſpamañ

Eñ andiñ ſagdi til Philippo/gacktu þangat at ⁊ teing þig at þm vagne þa ſkundadi Philippuſ þãgat at ⁊ heyrdi at hñ var at leſa Eſaiã ſpamañ ⁊ ſagdi ſkilꝛ þu ecki huat þu leſ/ eñ hñ suaradi/ huernen ma eg kuña ꝥ neima at no[illegible] leidriette mig

þa bad hn̄ philippū at hn̄ ſtige vpp ꝛ ſæti hia ſier
eñ ritningariñar iñe halld/ ꝥ hn̄ las/ var þtta/ s°
ſem ſauðr er hn̄ til draps leiddr/ ꝛ þegiandi/
ſē lamb fyrer þm er ꝥ klypper/ lika s° hefer hn̄ ꝛ
eigi vpp lokit ſinū muñe/ i hans lækkan er hans do
mr burt hafeñ/ eñ huer mun hans alldr vt mega
ſeigia/ þui at hs̄s lifdagar eru af iorduñe i burt
tekner/ þa ſuaradi gelldingrīn Philippo ꝛ ſagdi/
eg beide þig af huerium talar ſpamadrīn þtta/
ſialfum ſier eda vm nockrn añan

Eñ Philipp᷒ lauk vpp ſinū muñe ꝛ tok til i
fra þſſari ſkrift/ ꝛ bodadi hm̄ af Jeſu/ ꝛ ſem þr
foru vm vegiñ komu þr at vatne/ nockru ꝛ
gelldingrīn ſagdi/ ſiadu vatnit/ huat hamlar mier
ꝥ eg ſkirunzt eigi/ eñ Philippo ſagdi/ ef þu truer
af ollu hiarta þa hæfer ꝥ hn̄ ſuaradi ꝛ ſagdi/ eg
true at Jeſus chriſtr ſie gudz ſonr/ ꝛ hn̄ baud at
vagniñ ſtadnæmdizt/ ꝛ þr ſtigu bader ofan i
vatnit Philip᷒ ꝛ gelldingrīn/ ꝛ hn̄ veitti hm̄ ſkirn/
eñ er þr voru vppkomner vr vatnino/ greip andi
drottins Philippū i burt/ ꝛ gelldingreñ sa hn̄ ei-
gi meira/ mz ꝥ for hn̄ gladr ſina gotu/ eñ Philip-
pus fanzt til Aſdod/ gieck vm kring/ ꝛ tok at pre-
dika gudz ſpiollen i ollum ſtodū/ þar til hn̄ kom
til Chaparnaum

Niunde capitule.

Pals m° — og mordi

Aul ✱ blieſ eñ ognū ꝛ alldr tila i giegn
lærisueinū drottins/ gieck til keñemaña
hofdingians ꝛ beiddizt af honū bre-
fa til ſamkuñduñar i Damaſco/ s° at
ef hn̄ fyndi þar nockra þſſ vegar/ kar
la eda kuiñr at hn̄ færdi þa bundna til Hieruſalē.
ꝛ iſē hn̄ var aveg komeñ/ ſkiedi ꝥ s° er hn̄ tok at

nalgazt

nalgazt Damaſcū/ at i ſkyndingu leiptradi vm hn̄ lioſ af himne/ ⁊ hn̄ fiell til iardar/ ⁊ heyrdi roddina er til hn̄ſ ſagdi Saul Saul þui of ſæker þu mig en̄ hn̄ ſagdi/ huer ertu lauardꝛ? Drottin̄ ſagdi eg em Jeſus huern þu of ſæker/hart er þier at bakſpirna i mot broddunū/en̄ hn̄ ſkialfandi ⁊ felinſ fullꝛ ſagdi/ Drottin̄ huat villtu at eg giore Drottin̄ ſagdi til hans/ſtatt vpp ⁊ gack in̄ i borgina ⁊ þar mun þier ſagt verda huat þier byriar at giora

En̄ þꝛ men̄ ſem mz hm̄ foru ſtodu felins fuller/heyrdu atuiſu roddina/en̄ ſau þo aunguan/ Saul ſtod þa vpp fra iordun̄e ⁊ med vpplucktū augū sa hn̄ eckert/ en̄ þꝛ hielldu vm hond hn̄ſ ⁊ leiddu hn̄ in̄ i Damaſcū/ ⁊ s° var hn̄ i þria daga at hn̄ sa eige og eigi ath hn̄ nie drack

En̄ i Damaſco var sa læriſuein̄ sē hiet Ananias/og i ſyn þa ſagdi Drottin̄ til hn̄s/ þu Anania en̄ hn̄ anzadi/ſie/hier em eg Herra/Drottin̄ ſagdi til hn̄s/ſtatt vpp ⁊ gack i þ ſtræti ſem kallazt hid rietta/ ⁊ ſpyr at i huſe Juda epter þm sē Saul er at nafne vt af tharſen/ þui/Sianu ? at hn̄ bidꝛ/ ⁊ i ſion sa hn̄ man̄ in̄ til ſin koma Ananiā at nafne leggiandi hōd/yfuer ſig/s° at hn̄ yrdi ſiaandi

Ananias ſuaradi/Drottin̄ vt af morgū (apter hefi eg heyrt vm þna man̄/huat mikit illt hn̄ hefer giort þinū heilogum til Hieruſalē ⁊ hier hefer hn̄ vt af keñemaña hofdingiū valld til at binda þa alla ſē þitt nafn a kalla/en̄ drottin̄ ſagdi til hn̄ſ farþu þui at þſſi er mier vt valit ker/ at hn̄ beri miti nafn fyrer heidin̄ lyd ⁊ konūga/ ⁊ fyrer Iraels ſonu/eg mun ⁊ ſyna hm̄ huerſu mikit hm̄ ber at lida fyre mins nafnſ ſaker.

Ananias for þangat ⁊ gieck iñ i huſit/lagdi yf
uer hñ hendr ⁊ ſagdi/Saul broder Drottiñ Jeſ⁹
ſende mig hingat / huer ed þier birtizt a veginũ
þm er þu komſt hier/ſ° at þu feinger ſyn aptr ⁊
vpp fylltizt heilogum anda ⁊ iafn ſkiott fiell af
hans augum/ſ° ſem añat fiſke hreiſtr ⁊ hñ fieck
ſyn aptr/hñ ſtod vpp ⁊ liet ſkira ſig/ tok ſidan fæ-
dzlu til ſin ⁊ ſtyrckti ſig

Saul var þa nockra daga/hia þm læriſueinũ
er voru i damaſco ⁊ iafn ſnart gieck hñ i gydinga
ſamkundr/⁊ tok at predicka þm Jeſum/þ hñ ſami
væri gudz ſonr/ eñ þm blauſkradi ollum er hm̃
heyrdu ⁊ toku at ſeigia/er þſſi eigi ſa ſem til Hieru
ſalem ſtridde a alla þa ſem þtta nafn a kolludu
⁊ hingat komeñ til þſſ at leida þa bundna fyre ke
ñe maña hofdingia/eñ Saul tok at ſtyrkiazt myck
lu framear ⁊ hneckti þm gydingũ ſem i Damaſco
bioggu full eflandi þ at ſia væri kriſtr *

Og morgũ dogum þar epter hiellou gydin-
gar ſam ſtefnu ſin a mille at þr aflifudu hñ/ eñ
þra viel rædi vrdu Saulo vnder viſut eñ þr var
dueittu nott ⁊ dag porten ſ° at þr feinge hñ i helſ
leigit/ þa toku hñ læriſueinarner vm nott ⁊ ſlepp-
tu hm̃ yfuer mureñ ⁊ lietu i korf ofan ſiga

Eñ þa Saul kom til Hieruſalem freiſtadi hñ
þſſ at ſamlaga ſig til læriſueinaña ⁊ þr ottuduzt
hñ aller/truandi eigi þui at hñ væri læriſueiñ/ eñ
Barnabas tok hñ ⁊ leidde til poſtulaña ⁊ ſagdi
þm i fra huerſu hñ hefdi ſied Drottiñ a veginũ
⁊ þ hñ hefdi talat vid hñ/⁊ huernen hñ hafdi iil
Damaſco truliga predikat nafn Jeſu/⁊ hñ var
hia þm gieck vt ⁊ iñ til Hieruſalem/⁊ predikadi
nafn Drottins Jeſu truligaña/þa tok hñ at tala
⁊ hefia

⁊ hefia ſpurning vid hina girſku/ eñ þr leitudu
vid at líflata hñ/ þa bęꝺrner fornumu þ/ leid-
du þr hñ vt til Ceſaream ⁊ ſendu hñ til Tharſen/
⁊ s° hafdi ſofnudrñ at ſoñu frid vm allt Jude
am ⁊ Galileam/ ⁊ Samariam/ hreſtuzt vpp ⁊ gein
gu i otta Drottinſ ⁊ margfollduduzt i huggan
heilagr anda

Þat ſkiedi ⁊/ þa Petr ferdadizt vm kring
allra at vitia/ ꝥ hñ kom eirnen til þra heilagra
ſé bíuggu i Lidda/ þar fañ hñ þañ mañ ſé Eneas
var at nafne/ huer ed leigit hafdi i reckiu meir eñ i
atta ar/ hñ var ſiukr i kueiſu Petr ſagdi til hans en-
eas/ Jeſus chriſtr giore þig heilañ/ ſtatt vpp/ ⁊
reid vpp ſialfr vm þig/ ⁊ hñ ſtod iafn ſnart vpp/
⁊ aller sau hñ þr ſé bíuggu i Lidda ⁊ i Aſſarona
huerier ⁊ ſneruzt til Drottins

Eñ i Joppe var sulgſdomſins þionuſtu kuí
na ſem Thabitha uar at nafni/ huat er vtlegzt
dorcas ꝥ heiter ſkogar geit/ hun var full godra
vercka ⁊ medr olmuſu giorder ſem hun veitte/ eñ a
þm dogum bar s° til at hun tok ſott ⁊ andadizt
⁊ ſé þr hofdu þueigit hana ſettu þr hana i bord
ſtofuna eñ mz þui at Lidda liggr i grend vid Jop
pen ⁊ þa lęriſueinarner heyrdu þ at Petr vęri þar
ſendu þr til hans/ ⁊ badu hñ vm at hñ liete ſier ecki
þungt þickia til þra at koma

Eñ petr ſtod vpp ⁊ for med þm/ ⁊ er hñ
kom þar leiddu þr hñ i bord ſtofuna/ ⁊ allar
eckiurnar flycktuzt vtan vm kring hñ gratandi

ꝛ ſyndu hm̃ þa kyrtla ꝛ klædnad sem Dorcas ha
fdi giort medan hun var hia þm̃/ ꝛ er Petꝛ haf
di þa alla vt drifit/ fiell hn̄ a knein/badz fyrer
ꝛ ſnerizt at likamanũ ꝛ ſagdi Thabitha ſtatt vpp
en̄ hun lauk vpp ſinũ augũ ꝛ er hun sa Petrum/
ſetti hun ſig vpp/en̄ hn̄ rietti hn̄e hondina ꝛ reiſte
hana vpp/ ꝛ kalladi a hina heilogu ꝛ eckiurnar og
aꝛ henne þm hana lifande/ ꝛ þ kungiordizt vm
alla Joppen/ ꝛ marger trudu a drottin̄/ þ ſkiede
ꝛ ſo at hn̄ bleif marga daga i Joppẽ hia Simo
ne þm nocktũ sem var ein̄ Sutare.

Tiunde Capitule

Ein̄ sa madꝛ nockꝛ i Ceſarea sem Corne
lius var at nafne/hofudz madꝛ yfuer
þm̃ ſelſkap er kolluduzt valer/gudli
gꝛ man̄ ꝛ gud hræddꝛ med ollu ſinu hu
ſe/gefandi folkino myckla olmuſur/ ꝛ var iaf
nan a bæn til gudz/hn̄ sa opinberliga i ſyn nær
niundu ſtund dags eingel gudz ganga in̄ til ſin
er ſagdi til hn̄s/Corneli/en̄ hn̄ horfdi a hn̄/otta
ſleigin̄ ꝛ ſagdi.Huat er þa Herra/hn̄ ſagdi hm̃ þa
bæner þinar ꝛ olmuſu giorder eru vpp ſtignar til
minnis fyrer gudi ꝛ ſent nu vt men̄ til Joppen ꝛ lat
ſækia Simon þan̄ kalladꝛ er Petrus/hn̄ herber
giar hia Simone sutara einũ/huerſ huſ at leggꝛ
vid ſioin̄/hn̄ mun ſeigia þier huat þier byriar at
giora/ en̄ er Eingellin̄ sa vid han̄ taladi var i
burt geingen̄/kalladi hn̄ a two ſina þionuſtu men̄
ꝛ ein̄ gudligan̄ ſtridzman̄ vt af þm̃ er at hm̃ lutu
Huerium hn̄ ſagdi allt fra/ ꝛ ſendi þa til Joppen.
En̄ dagin̄ epter er þꝛ voru a leidin̄e ꝛ toku at
nalgazt borgina/ſtie Petr vpp aloptid at hn̄ bæ
dizt fyrer/nær ſiettu ſtund/ ꝛ er hn̄ hungradi/vill

di hñ matar neyta/ eñ a medā þr voru at bua til leid
yfuer hñ brioſt hoffge ⁊ ſaa himeniñ opeñ ⁊ ofan
fara at ſier/ diſk nockurn mikiñ ſo ſē linlak i fiorū
hyrningū vpp būdiñ/ ⁊ hñ vard af hine ofan la
tiñ a iordina i hueriū ed voru/ allar ferfœttar kin
dr/ ſkogdyr ⁊ ſkrid kuikendi/ ⁊ fuglar himens/ ⁊
þar ſkiedi rauddd til hñs/ ſtatt vpp Petr/ ſlatra ⁊
eth/ eñ Petr ſagdi ongu aneiñ i Herra/ þuiat eg he
fe eñ alldre nockut almeñeligt edr o hreint etid/ ⁊
roddiñ ſagdi aptr i añat ſiñ til hñs. Huat gud hre
inſadi þ ſeig þu eigi almeñeligt þtta ſkiedi þryſuar
ſiñū ⁊ diſkr iñ-vard vpp numiñ aptr til himens

Og er Petr var efablandiñ vm med ſialfū
ſier/ huer þſſi ſyn mundi vera/ ſem hñ hafdi ſied/
Siadu ? at þa ſpurdu þr meñ er vt voru ſender
fra Cornelio/ epter huſe Simonar/ ⁊ ſtodu vti vid
hurdina/ ⁊ at vtkolludū nockrū ſpurdu þr at huort
Simon at vidr nefni Petr⁹ hefdi þar herbergi/ eñ
er Petr hugleidde vm ſynena/ ſagdi ande til hñs/
Siadu ? þſſer meñ leita at þier/ ſtatt vpp far o
fan/ ⁊ gack med þm ⁊ efa eckert/ þuiat eg ſenda
þa hingat/ þa ſtie Petr ofan til þra maña ſem
ſender voru til hñs fra Cornelio ⁊ ſagdi/ Siaet e
eg em þañ ſami þier ſpyriet at/ Huer efne eru til
þſſ at þier erut hier kōner/ þr ſogdu/ Corneli⁹ sa
hofdinge fromr madr ⁊ gud hrædr hafandi go
dañ ordſtir af ollu gydinga folki/ er med vitran
a mintr af heilogū Eingle at hñ kalladi þigi ſitt
huſ/ ſo hñ heyrdi ord af þier/ ⁊ þa kalladi hñ þa
iñ ⁊ veitti þm̄ herbergi

Añan dag epter ferdadizt Petr med þm̄ ⁊ noc
krer brædr af Joppeñ fylgdu hm̄/ ⁊ añars dags
epter komu þr til Ceſaream/ eñ Cornelius beid þra

⁊ saman kalladi sina frendr ⁊ vinckta vine/ ⁊ er ꝥ skiedi at Petr kom inn/ gieck Cornelius imoti hm̃ ⁊ fiell til fota hn̄s ⁊ til bad hn̄/ en̄ Petr reisti hn̄ vpp ⁊ sagdi/ statt vpp eg em ⁊ madr ⁊ er hn̄ hafdi haft samtal vid þa/ gieck hn̄ in̄/ ⁊ fan̄ fa marga er þar voru saman kom̄ner ⁊ sagdi til þra/ þier vitid at ꝥ er eigi leyfiligt þm man̄e sē gydingr er at fella sig vid edr gāga til vtlendra man̄a en̄ gud syndi mier/ at eg segda ouguan̄ man̄ almen̄an̄ edr o hreinan̄/ fyrer huat eg kom vtan duol/ þa eg var til kuaddr/ þui spyr eg ydr nu at huat til þier lietud kalla mig

Cornelius sagdi i fiora daga hefi eg fastat allt til þissarar stundar ⁊ vm (ix) stund sem eg badz fyre i minu husi/ ⁊ sia! þa stod madr fram fyrer mier i skinanda klędi ⁊ sagdi/ Corneli/ þin bęn er alheyrd ⁊ þinar olmusr eru i min̄e settar fyrer gudz augliti/ af þui sent þu til Joppē ⁊ lat kalla Simon þan̄ auknefndr er Petrus/ hn̄ herbergiar i husi Simonar sutara vid Sioen̄/ þui þa hn̄ kemr mun hn̄ tala fyre þier/ þa senda eg iafn snart til þin/ ⁊ þu giorder vel ꝥ þu komt hingat/ þuiat vęr erum (at gudz vitne) hier aller at vier heyrū alla þa hluti sem þier eru af gudi bodner

Annan dag pa skꝛ. — En̄ Petr lauk sin̄ mun̄ vpp ⁊ sagdi/ nu reyne eg i San̄leika þeckier man̄ greinar muna hia gudi/ helldr a ollu folki/ sem hn̄ ottaz ⁊ giorir rietuise/ þa er hm̄ þocknan

Þier vitid ap þre predikan sem Gud ſendi
til Jraels ſona/ bodandi þm frid fyre Jeſum
Chriſtum (huer at er Drottiñ allra) ap huerre
predikan ryctid vt barſt vm allt gydinga land/
su er fyrſt hofſt vpp i Galilea/ epter þa ſkirn
sem Johannis predikadi/ þat Gud hefdi ſmurt
Jeſum ap Nadareth med heilogum anda ⁊ krap-
ti/huer ed vmkring gieck/ giordi gott/ ⁊ græddi
alla þa sem ap dioflinum voru vnder þryckter/
ap þui Gud var med hm̃/ ⁊ vier erum vottar
allz þſſ hañ giordi a gydinga landi ⁊ i Hieruſa-
lem/huern þr apliſudu ⁊ a treit vpp heingdu ✱
Þñ an ✠ upp vackti gud a þridia deigi/ ⁊ ✠ manu t
liet opinberan verda/eigi ollu folki/helldr oſſ ſem giñ epter h
adr voru hñs vtualder vottar ap gudi/vier ſe̋ a- ta ſuñu.
tũ ⁊ druckũ mz hm̃ epter ꝥ hñ v̈ vpp riſiñ ap dau
da ⁊ hñ baud oſſ at predika folkinu ⁊ vitne vm be
ra ꝥ hñ væri sa/ſe̋ ſkickadr er ap gudi domare lif
endra ⁊ daudra /ap þſſm bera aller ſpameñ vit-
ne/⁊ fyre hñſ nafn ſkuli aller þr ſem a hñs nafn
trua medtaka ſyndañа fyrer gefning ✱
Þa Petr taladi þſſm ordũ/fiell heilagr an-
di yfuer þa alla ſem ordit heyrdu ⁊ þr truader ſe̋
ap vm ſkurdninguñe voru/⁊ med Petre hofdu
komit vndrudużt ꝥ/ at heilags anda giof væri
vthellt yfuer Heidna meñ/ þui þr heyrdu þa tun
gr tala ⁊ vegſama gud/ þa ſuaradi Petr/huer ma
fyre bioda þm vatnit at þr ſkiriżt eigi/ſem med
tekit hafa h ilagañ anda/lika ſem vier/ ⁊ hñ baud
at ſkira þa i nafni Drotttins/ þr badu hñ þa at
hñ væri hia þm nockra daga

Elliſte Capitule

Og er ꝥ heyrdu Postularner ⁊ þr brædr sem i Judea voru/at heidingiar hefdu med tekit gudz ord/⁊ þa Petr kom vpp til hierusalem/toku þr at þratta i moti hm̃ sem voru af þeim skurningunne ⁊ sogdu/ þu giecktz iñ til þra mañа sem yfuer hud hafa ⁊ matadist med þm̃

Eñ Petr tok til af vpphafi ⁊ lagdi vt fyrer þm eitt epter añat ⁊ sagdi/eg var i borgiñe Joppen/abæn/⁊ eg sa i leidzlu mins hugskotz syn þa at disktr nockr leid ofan stor sem añat linlak medr fiorũ hyrningũ/ofan latiñ af himnũ ⁊ kom allt iñ til min/a huern eg horfda/hugda eg at ⁊ sa ferfættar kindr iardar skogdyr / skridkuikendi/ ⁊ fulga himens/eg heyrda þa rodd sem til/ min sagdi statt vpp Petr slatra ⁊ neyt/eñ eg sagdi Herra onguа neyn þui eckert alment edr o hreint hefer eñ nockrn tima i miñ muñ iñgeingit/eñ raud din suaradi mier i añat siñ af himne/ huat gud hreinsadi ꝥ seig þu eigi alment/⁊ þetta skiedi þrysuar/⁊ þa var allt vppnumit aptr til himenz

Og siaet ⁊ at iafn snart stodu þrir meñ vti fyrer husino þar eg var iñe sender af Cesarea til min/eñ andeñ sagdi mier/at eg skyldi ganga mz þm/ ⁊ efa eckert/eñ mier fylgdu þesser sex brædr ⁊ vær geingu iñi þess manz hus/hñ kuñgiordi oss huersu hñ hefdi sied eingel i sinu huse/huer ed stadit hafdi fyrer hm̃ ⁊ sagt til hñs/sent þu vt meñ til Joppeñ/⁊ lata kalla til þin Simon þañ kalladr er Petr/hñ mun seigia þier þau ord af huerium þu munt holpiñ verda ⁊ allt þitt hus/ eñ þa eg tok til at tala/fiell heilagr andi yfuer þa lika sem hñ fiell yfuer oss i vpphafi/ þa kom mier ꝥ i hug

huat

huat Drottiñ hafdi ſagt/Johañis ſkirde at ſoñu i vatne/ iñ þier ſkulut med heilogũ anda ſkirder verda/ þui fyrſt gud hefer gefit þ̄m likar giafuer ſem oſſ/ þañ tid vier trudum a drottiñ Jeſum kriſtz huer var eg þ̄ſſ/ eg mætta ꝥ gudi baña/ þa þ̄r heyrdu ꝥ þognudu þ̄r vt af/ vegſomudu gud/ ⁊ ſogdu/ ꝥ gud hefdi ⁊ vnt heidingium idran til lifs.

Og ſeñeliga þ̄r ſem i ſundr hofdu dreifzt/af þre hornung er bar til vm Stephanum/geingu vm kring allt til Phenicen ⁊ Cipriam/⁊ Antiochiam/talandi ordit fyrer ongũ nema gydingum einũ/ þar voru ⁊ nockrer vt af þ̄m/ſem voru af Cipria og Cirenia/huerier/ þañ tid/þ̄r geingu iñ i antiochiam/toku at tala til þ̄ra Grickia/ bodandi þ̄m Drottiñ Jeſum/⁊ hond Drottins var medr þ̄m/⁊ mikil tala truadra maña ſnerizt til drottinſ

Eñ ꝥ ord flaug ſem af þ̄m for til eyrna ſafnadarins ſem var til Hieruſalẽ/⁊ þ̄r ſendu vt Barnabam/ ꝥ hñ geinge til Antiochiam/ ⁊ ſem hñ kom þar ⁊ ſa Gudz nad/vard hñ gladr/⁊ ried þ̄m ollum at þ̄r ſkylldu med oruggu hiarta hia gudi ſtadnæmazt /þui hñ var godr madr ⁊ fullr af heilogũ anda ⁊ truar/⁊ margt folk iokzt þar Drottne eñ Barnabas for til tharſẽ/at hñ frietti vpp Saulũ/⁊ er hñ hafdi fundit hñ/ fylgdi hñ hm̃ i Antiochiam/ ⁊ ꝥ ſkiedi ſo at þ̄r voru til ſamans arit allt/hia þ̄m ſofnudi kendu þar ⁊ morgu folki/ſo at lærifueinarner kolluduzt fyrſt i Antiochia kriſtner

Eñ a þ̄m dogum komu ſpameñ af hieruſalem til Antiochiam/⁊ eiñ af þ̄m ſtod vpp Agabus at nafne/hñ til teiknadi fyre andañ mikit hungr er

koma

koma ſkylldi i ollum verölldar heime Huert ed ſkiedꝛ vnder Claudio Keiſara/ eñ lęriſueinar/ ner/ logdu til/huer epter þui sem hñ formatti ⁊ sendu þm̃ brędrum til biargar er biuggu i Judea/hu̇at þꝛ giordu ⁊ ſendu til þꝛa olldunga fyrer hendꝛ Barnabe ⁊ Sauls .

Petrs m° ⁊ Pals.

Tolfte Capitule

Ñ ✠ a þui tima lagdi Herodis kõungꝛ hendꝛ a nockꝛa af ſafnadinũ/at pina þa/ hañ liet þa drepa Jacob brodꝛ Johañis mꝫ ſuerdi/ ⁊ er hñ sa/at þ þecktizt gydingũ for hñ til/ ⁊ liet hõdla Petrũ/eñ þtta vͦ vm paſka/ ⁊ sẽ hñ hafdi hñ gripa / atid liet hñ setia hñ i myrkua ſtofu/ ⁊ fieck hñ i hẽdꝛ inũ fiorda parti fiordũga ſtada ſkiptis Hermaña til varduei̇zlu/ viliandi epter Paſkana frãleida hñ folkino/ ⁊ Petꝛ geymdizt at ſoñu i myrkua ſtofu/ eñ ſofnudꝛiñ bad/ i a kafa fyrer hm̃ til gudꝫ/ ⁊ þa er Herodis villde hñ frãleida lata/ Suaf Petꝛa þꝛe nott medal tueggia ſtridꝫ maña/ bũdiñ tueimꝛ Jarn hleckiũ/eñ vardmeñirner foruorudu vti fyrer dyrunũ myrkua ſtofuna

Og Siaꝛ at Eingell Drottins ſtod þar/ ⁊ lioſ ſkein i huſino/ hñ lauſt a ſidu Petꝛs/vpp vackti hñ ⁊ ſagdi/ſtatt vpp ſkyndeliga/ ⁊ hleckirner fielſu af hans hondum/Eingelliñ ſagdi þa til hans/ gyrt þig/ ⁊ lat ſko þina a þig/ ⁊ hñ giordi s° /hñ ſagdi ⁊ til hñs/Legg þiñ kyrtil yfuer þig ⁊ fylg mier/ ⁊ hñ gieck vt ⁊ fylgdi hm̃/ ⁊ eigi viſſe hañ þat til ſanꝫ ſem fyrer Eingeliñ giordizt/helldꝛ meinte hñ ſig ſyn ſia/ ⁊ þꝛ geingu vm hid fyrſta

⁊ añat

⁊ aſñat vardhallo/ ⁊ komu til Jarn hlidſins er laa
til borgarin̄ar/ en þ lauk ſier vpp ſialft/ ⁊ þr gein-
gu vt/ en ſem þr reikudu fram eitt ſtræti/ veik
Eingellin̄ ſier ieffnſnart fra hm̄..

Og er Petr kom til ſialfs ſins ſagdi hn̄/ nu
veit eg ſan̄liga þ drottin̄ ſende Eingel ſin̄/ ⁊ frel-
ſat mig af hende Herodis/ ⁊ af allre epter vænt-
an gydinga lyds * Og ſem hn̄ gætti ſin kom
hn̄ til huſa Mariu modr Johan̄is þeſſe̋ kalladr
var Marc⁹/ huar ed marger voru til ſamans kō-
ner ⁊ badu fyre/ En ſem Petr lauſt a dyra hur-
dina gieck ſtulka fram̄/ at ſia til su Rhode var
at nafne/ ⁊ er hun þeckti hliod Petrs/ lauk hun
eigi vpp hurdin̄e fyrer feigen leika/ helldr hliop
hun in̄ ⁊ ſagdi at Petur ſtædi vti fyre hurdin̄e/ en
þr ſogdu til hen̄ar/ ertu galen/ hun hiellt þui fa-
ſtara a at þ væri ſo/ þr ſogdu/ þ er hn̄s Ein-
gell/ en Petr klappadi þui tidara a ⁊ er þr luku
vpp sau þr hn̄ ⁊ vndrudust/ en hn̄ benti þm med
hendin̄e at þr þegde/ ⁊ ſagdi fra huernen Drot-
tin̄ hefdi leitt han̄ vt vr myrkua ſtofun̄e ⁊ ſagdi
kun̄giorit þetta Jacobe ⁊ brædrunū/ han̄ gieck vt
þadan ⁊ for burt i an̄an̄ ſtad.

En þa dagr kom/ var eigi litil angrſemi a
mille ſtridz man̄an̄a/ huat vordit hafdi af Petre/
En er Herodis heimte han̄ ⁊ fan̄ eigi/ liet han̄
for heyra vardmen̄ina/ ⁊ ſkipadi þa burt lei-
da/ for ſidan af Judea ofan til Ceſarea/ og
þar dualdizt hn̄/ En Herodis var miſſattur vid

þr

þa i Tyro ⁊ Sidon/eñ þr komu niz rinu ſamhell
di til hñs/⁊ radguduzt vm vid Blaſtũ/ huer ed
var kõnugſins Droztſete/⁊ beidduzt frid' /af þui
at þra bygdar laug nærduzt af kõungſins landi
eñ a til seitũ deige klæddizt Herodis kõungligum
ſkruda/seitizt a dom ſtoliñ ⁊ hof ſier rædu til þra
eñ folkit tok at kalla gudz raudd er þtta/eñ eigi
manz. Jafn ſkiott ſlo hñ Eingell drottins af þui
hñ gaf eigi gudi heidriñ vard hñ etiñ af mod-
kum og andadizt

Ord Droitins toku at vagra ⁊ margfalldazt
eñ þr Barnabas ⁊ Saulꝰ komu til Hieruſalem af
tr/ ⁊ afuentu þm̃ þær viſter ⁊ toku med ſier Jo-
hañem þañ er at vidr nefne hiet Marcus

Þrettandi Capitule

G i þm̃ ſofnudi sem var i Antiochia/
voru ſpameñ ⁊ læri fedr/medal/huer-
ra var Barnabas/⁊ Simõ er kalladizt
Niger ⁊ Lucius hin ſyrlenſke ⁊ Mana
hen sa ed var sam foſtre Herodis Te
tracha/⁊ Saulus/⁊ þañ tid þr þionudu Drottne
⁊ foſtudu/ſagdi heilagr andi/vtueliet mier Bar
nabam ⁊ Saulũ i þ verck/sem eg hefi þa til kio
rit/ þr foſtudu þa ⁊ baduzt fyrer/logdu hendr yf
uer þa ⁊ lietu i burt fara/⁊ sem þr voru at ſoñu
ut ſender af heilogũ anda/geingu þr burt til Se
leucia/⁊ þadan ſiglðu þr til Cipria ⁊ þa þr komu
til Salminu borgar/toku þr at predika gudz ord/
i samkundum gydinga/ eñ þr hofdu Johañem
til þionuſtu

Og ſẽ þr geingu yfuer eyna allt iñ til Paphos
borgar/ þar fundu þr nockrn fiolkyngis mañ/ ⁊
fals Propheta þañ gydingr var/ huerſ nafn ed

var

vᵐ Bariehuꝫ/sa var hia Sergio Paulo land ſki
ornara porſialigū mañe/ hñ kalladi pyre ſig Bar
nabam ꝛ Saulū/ ꝛ hñ pyſti at heyra guðz orð/
þa ſtod þm i mot sa galldra madr elymas/ þuiat
ſo verdr hñs napn vtlagt/ſækiandi epter at ſnua
landz ſtiornaranū pra trūne/eñ Saulꝰ/sa er ꝛ hiet
Paulꝰ pullr ap heilogū anda/leit á hñ ꝛ ſagdi o
þu dioþulſ ſon pullr allz talſꝛ p larꝺdis/ ꝛ o vtnr
allrar riettuiſe/ þu lætr eigi ap at vm ſnua riettū
vegū Drottins/ꝛ Sianu? at hond Drottins kemr
ypuer þig ꝛ þa ſkalt blindr vera ꝛ ſia ecki ſol vm
nockra tima/ ꝛ iapn ſuart piell a hñ dimā ꝛ myrkr
palmadi vm kring ſig ꝛ leitadi at þm eð hñ villdi
leida/ þa landſtiornariñ sa huat giordizt/ vndra
diz hñ ypuer keñing Drottins

Eñ þa Pall ꝛ þr ſem með hm̄ voru ſigldu pra
Papho komu þr til Pergen i Pamphila landi/ eñ
Johañis ſkilde vid þa ꝛ por aptr til Hieruſalē/ eñ
þr poru þar þuert ypuer pra Pergen ꝛ komu til
Antiochia i Piſidialandi/ ꝛ geingu iñ i þra ſam
kundu á þuott deige/ ꝛ ſettuzt nidr/eñ epter laug
mals leſturiñ ꝛ ſpamañaña ſēdu ypuer meñ ſam
kūduñ ꝛ lietu ſeigia þm/ þier meñ ꝛ brædr/ep noc
kr a miñingar ſaga er hia ydr til polkſins/ þa ſei
git pram

Þa ſtod pall vpp/ ꝛ bente til hliodz mꝫ hendiñe
ꝛ ſagdi/ þier Jsraels meñ ꝛ þier ſē ottizt guð/ þa
heyrit/Gud Jsraelſ lydz vt valdi pedr vora ꝛ hop
vpp polk þtta/ þa þg þ var vt lægt a egipta landi
ꝛ mꝫ hapū armlegg vtleiddi hñ þ þadan/ ꝛ me
ſtu i piortiger ar vm leid hñ þra ſiduemur/ ꝛ ap
madi (vij) þioder a Chana ans iordu ꝛ ſkipti mꝫ
þm epter hlutpalli þra landi/epter þ gap hñ þm
domendr

domendꝛ i fiogꝛ hundrut ⁊ fimtiger ara/ allt til
Samuel spamanz/epter ꝥ æsktu þꝛ sier köungs/⁊
gud gaf þm̄ saul son Cis/man̄ af Beniamins ky
ne i (xl) ar/⁊ er hn̄ af setti þan̄ vpp vackti hn̄ Da
uid þm̄ til köungs/af huerium hn̄ vitnadi ⁊ sagdi/
eg hefi fundit Dauid son Jessa/ man̄ epter minu
hiarta/huer giora skal allan̄ min̄ vilia.
Math. iij Af huers sædi gud frami leidde epter fyrer heiti
nu/Jesum Jraels lausnara epter þui sem Johan
nis predikadi adꝛ idꝛanar skirn/fyrer hn̄s auglitz
hingat komu ollu Jraels folki en̄ sem Johan̄is
hafdi lycktad sitt skeid/sagdi hn̄/eg em eige hn̄/
huern þier meinit mig vera/helldꝛ siaet/at sa ke
mꝛ epter mig huers skokladi eg em eigi verdugꝛ at
Þier ꝥ men̄ goder brædꝛ/⁊ þier synir (leysa.
* þridia Abraham̄s slecktis/⁊ þꝛ sē yd a mille ottazt gud/
dag pasta ydꝛ er þetta hialprædis ord sent/ þuiat þꝛ sē bing
gu i Hieru salem ⁊ þra hofdingiar/ med þui þꝛ
ꝥ ecktu hn̄ eigi nie spamanña raddirnar (hueriar les
nar verda huern þuott dag) hafa þꝛ med sinu
doms at kuædi/ vpp fyllt ⁊ þo þꝛ fyndi ongua
dauda sauk mz hm̄/beiddu þꝛ af Pilato at hn̄ lie
te af lifa hn̄ en̄ sē hn̄ hafdi fullkōnat allt huat af
hm̄ vᵃ skrifat/toku þꝛ hn̄ ofan af trenu/⁊ lau g
i grauf/en̄ gud vpp vackti hn̄ af dauda/huer og
siedꝛ er vm marga daga af þm̄/sem med hm̄ fo
ru af Galilea vpp til Hierusalem/huerier at eru
hn̄s vottar hia folkino
Og vier bodū ydꝛ/ ꝥ fyrer heit/sem til fedꝛa
vorra er skied/at ꝥ sama hefer gud vpp fyllt oss
þra sonū i þui hn̄ vpp vackti Jesum * sᵒ sem
i fyrsta Psalmi skrifat er/þu ert min̄ Son/i dag
ol eg þig/en̄ þat gud vpp vackti han̄ af dauda/
at hn̄

at hn̄ kæmi eigi framar til rotnanar aptr/ þa ſag
di hn̄ s° truliga ſkal eg hallda vid ydr þa nad er
Dauid var lofut/ fyrer þui ſeiger hn̄/ eñ i odrum
ſtad/ þu munt eigi leyfa/ ꝥ þin̄ heilagi ſkuli rot-
nan ſia þuiat ſen̄eliga þa dauid hafdi ſin̄ alldr vt
þionat/ ⁊ at gudz forſio ſofnadi hn̄/ ⁊ er lagdr
til fedra ſiña/ ⁊ hefer rotnan ſied/ eñ ſa huern gud
vppvackti/ hefer eigi rotnen ſiena.

Fyrer þui sie ydr vitrligt goder meñ ⁊ brædr/
ꝥ ydr bodazt fyre þnañ ſyndaña fyre gefning/ ⁊
af ollu þui/ huetiu þier gatud ecki riettlater ordit
fyre Moyſes laugmal/ ⁊ huer hn̄ truer a þeñañ
sa er riettlættr/ þui siaet s° til/ at eigi kome ꝥ yf-
uer ydr/ huat ſagt er fyre ſpameñina/ siae þier for
ſmanarar/ vndrit ydr ⁊ verdit at ongu/ þuiat eg
giori ꝥ verck a ydrū dogū/ huetiu þier truit eigi
þo ef nockr taladi ydr þat vt

Eñ at vt geingnū gydingū af ſamkunduñe/ ba
du hiner Heidnu ꝥ þr ſegdi þm̄ þſſi ord a epter
komanda þuott deigi/ ⁊ er ſamkūdan i ſundr dre-
ifdizt fylgdu Pale ⁊ Barnaba marger gydingar
epter ⁊ gudrækner meñ ſem Judar hofdu giorzt ⁊
þr ſogdu þm̄ ⁊ amintu þa at þr ſkylldi ſtoduger
blifa i gudz nad/ Eñ at epter komāda þuott deigi
kō til samans næſta allr borgar mugr/ at heyra
gudz ord ⁊ er gydingar sau folkit fylltuzt þr fiand
ſkapar ⁊ toku at mæla i gegn þui sē Pall ſagdi/
mot kaſtandi ꝥ ⁊ hadungar ordum laſtandi/ þr
Pall ⁊ Barnabas ſogdu þa ſkorugliga/ þat
byriadi at ydr ſkylldi gudz ord fyrſt ſeigiazt/ eñ
af þui þier rekit ꝥ fra ydr ⁊ dæmit ydr ſialfua o
verduga eilifs lifs/ Siaet ꝥ vier snuuzt þa til
heidiña þioda þuiat s° hefer Drottin̄ bodit oſſ/

eg

eg ſetta þig Heidnū þiodū til lioſſ/ ſo at þu ſiert
hialprad allt til ydzta iardar enda.

Og þa hiner Heidnu heyrdu þ/ gloddurzt þr/ ⁊
Eſa. xlix vegſomudu ord Drottins ⁊ ſo marger vrdu trua
der ſē til eilifſ lifſ voru ſkickader/ ⁊ ord Drottins
toku vt at berazt vm aull hierod/ eñ gydingar huot
tu þa vpp gudræknar ⁊ hæf verſkar kuiñr ⁊ hina
ædztu meñ borgiñar/ ⁊ vpp kueicktu ſo offokn i
moti Pali ⁊ Barnaba/ ⁊ raku þa burt vr ſinū lādz
alfū/ eñ þr hriſtu dufſt fota ſiña a þa/ ⁊ komu til
Iconian/ ⁊ læriſueinarner fylltuzt af fagnadi ⁊
heilogum anda.

Fiortandi Capitule

G þ ſkiedi i Iconia at þr geingu til li
ka iñ i gydinga ſamkundu/ ⁊ toludu/
ſo at mickill mañfioldi trudi/ bædi Iu
dar ⁊ gricker/ eñ þr gydingar ſem miſ-
trua voru vpp vocktu ⁊ til reidi huottu
i mott brædrunū/ huge Heidiña maña/ þo duoldu
þr þar vm langañ tima ſtyrkliga erfidandi med
Herrans fulltinge/ hver ed ſialfr vitne bar ordū
ſiñar nadar/ ⁊ veitti at takn ⁊ ſtormerki ſkiedu fy
rer þra hādr/ eñ borgar mugriñ tuiſkiptizt i ſundr
ſo at ſumer hielldu at ſoñu med gydingū/ eñ ſu-
mer med poſtulunum.

Eñ er giordizt vpphlaup med Heidingiū ⁊ li-
ka eirnen med gydingū ⁊ þra yfuer bodurū/ at
þr færi til med valldi ⁊ grytta þa griote/ þat for
numu þr ⁊ flydu i þær borger ſem liggia i Lico
nia landi/ Liſtra ⁊ Derben ⁊ allzſtadar i þra vm
liggiandi landz alfr/ ⁊ predikudu þar gudzſpioll/
⁊ madr nockr i Lyſtra/ Sat/ fota hrumr ⁊ var
haltr fra ſiñar modr kuide/ ſa er alldre hafdi eñ
geing

geingit/hñ heyrdi Pal mæla/ ⁊ sẽ hñ leit a hñ ⁊ sa at hñ trudi/ þ hm̃ mætti hialpa/ sagdi hñ m; harri roddu/ statt vpp riettr a þina fætr/ ⁊ hñ spratt vpp ⁊ gieck/ eñ er lydriñ leit huat Pall hafdi giort/ hofu þr vpp hliod sin a Lycaoniſku ⁊ sogdu gudin eru moñũ lik vordin/ ⁊ til vor ofan stigen/ ⁊ Barnabam kolludu þr Jupiter/ eñ Pal Mercuriũ/ af þui hñ var frãberi ordzins/ eñ Jupiters prestr sa er fyre borgiñe var flutti bædi yxn ⁊ kranza fyre dyrnar/ ⁊ villdi fornfæra þm̃ med folkino

Þa er postularner Pall ⁊ Barnabas heyrdi þ hrifu þr klædi sin stucku vpp a mille folksins/ kolludu ⁊ sogdu/ þier meñ/ hui giori þier þetta/ vid erum ⁊ daudliger meñ/ lika sem þier/ ⁊ biodũ ydr at snuazt i fra þſſm hiegomũ/ til lifanda gudz/ sa er giordi himiñ ⁊ iord/ sio ⁊ allt huat/ i þm̃ er huer er vm lidnar allder hefer allar þioder ganga latid sina sialfs vegu/ ⁊ þo at soñu hefer hñ eigi forlatid sialfuan sig an vitnesburdar/ þa hañ veiter gott ⁊ gefr oſſ daugg af himne ⁊ friosama tima/ vpp fyllandi vor hiortu med fædzlu ⁊ fagnad/ ⁊ er þr sogdu þetta gatu þr þo varla stillt lydiñ so at þr fornudu þm̃ eigi

Þa komu þar nockrer gydingar fra Antiochia ⁊ Iconia huerier at vnitoldu lydiñ/ so at þr grytt u Pal/ ⁊ drogu vt af borgiñe meinandi hñ daudañ vera/ eñ þa lærisueinarner vm kringdu hañ/ stod hñ vpp ⁊ gieck iñ i borgina/ ⁊ deiginum epter for hñ med Barnaba/ til Derben ⁊ predikadi gudz spioll i þre borg ⁊ lærdi þar margañ/ vendi sidan aptur til Lystram/ Iconia ⁊ Antiochiam/ styrckian de ander lærisueinaña/ þa amiñandi/ at þr væri stadfaster i truñe/ ⁊ þ/ at oſſ byriar fyre marger

 hrellingar

hrellingar iñ at ganga i gudz riki/ ꝛ þr ſkickudu þm olldunga i ſiet hueria ſamkundu/ badust fyrir/og fauſtudu/og folu þa ſidan þm Drottne a hendi a huern þr trudu

Og er þr hofdu geingit vm Piſidiam komu þr i Pamphiliam ꝛ toludu ord Drottins til Pergan ꝛ foru ofan til Atthaliam þadan ſigldu þr til Antiochiam huadan þr voru af gudz nad til feingner i þat verck huert þr hofdu fullkomnat/ og ſem þr voru komner ꝛ ſaman ſafnad ſofnudinu̅/toldu þr fram̄ hue micket gud hefdi giort medr þm/ ꝛ huernen hn̄ hefdi dyru̅ truariñar vpp lokit fyre heidingiu̅ ꝛ þar dvoldu þr eigi ſkam̄a ſtu̅d/hia lærisueinunum

Fimtandi cap

OG þr nockrer ſe̅ ofan komu af Judea lærdu brædurna þ/nema ef þr liete vmſkera ſig epter ſiduenu Moyſis/þa ku̅ne þier ecki at hialpazt ꝛ af þui giordizt þar tugl og miſþycki eigi litid / Pall ꝛ Barnabas ſettu ſig faſt i moti þm̄/ þa ſkickudu þr Pal og Barnabam til og nockra adra af þm at þr færi vpp til poſtulañ og yfuer preſtañ i Jeruſalem/vm þtta þrætu mal/ ꝛ ſem þr voru af ſafnadinum a leid leidder geingu þr vm Phenicen og Samariam/ſeigiandi heidiña þioda vm vending/ og giordu ollum brædrum mikiñ faugnud/eñ þa þr komu til Jeruſalem medtokuzt þr af ſofnudinum og af poſtulunum og ſvo af olldungunum/og þr kungiordu þeim fra huerſu mikit gud hefdi giort medr þm/ þa riſu vpp nockrer vt af phariſeis ſelſkap þr vid tru hofdu tekit/ſeigiandi at þat byriadi at vmſkera þa ꝛ budu at hallda Moyſes laugmal eñ poſtularner ꝛ preſtarner komu til ſamans/at þr

lite a

lite a þetta mal

Og er mikil þrattan/hafdi verit/stod Petr vpp ⁊ sagdi til þra/goder meñ ⁊ brædr þier vitid at fyrer langre æfi/ ꝥ gud hefer vtualit vor a mille/at heidner meñ skylldu heyra fyre miñ muñ gudzspiallz ins ord ⁊ s° at trua/⁊ gud sa hiortun keñer bar vitnisburd vm/gefandi þm̃ heilagañ anda s° sē oss ⁊ giordi onguañ mun a mille þra ⁊ vor hreinsandi med tru þra hiortu/fyre huat freiste þier nu gudz ꝥ þier leggit ok yfuer lærisueinaña hals/huert at ei gatu borit huorcki vier nie fedr vorer/helldr trvu vier/at frelsazt fyre nad Drottins vors Jesu christi med sama hætte ⁊ þr/ þa þagdi allr mugriñ/og hlyddu þeim Barnaba ⁊ Pali er þr sogdu fra huer tackn ⁊ stormercki ed gud hefdi giort medal heidiña þioda fyrer þa

Epter ꝥ þr þognudu suaradi Jacob ⁊ sagdi þier meñ ⁊ brædr heyrit mig Symon sagdi fram̃ med huerium hætti gud hefdi i fyrstũ vitnad/ ⁊ medtekit sier folk vt af heidnũ þiodum i sinu nafne/og þssu samhlioda spamaña ordin/s° sē at skrifat er/epter þtta mun eg aptr koma ⁊ vppbyggia tialldbud Davidz/huer at fallin er ⁊ hñar nidr brot skal eg endr byggia ⁊ hana vpprietta/ s° at þr meñ sē epter blifa skulu Drottins leita/ ⁊ þar til allar heidnar þioder yfuer hueriar mitt nafn akallat er seiger Drottiñ/sa er þetta giorir allt/ gudi eru aull sin verck kuñig fra veralldar vpp hafi fyrir þui orsk yrda eg/ ꝥ vier giorum aungua þuingan þm/sem snuazt fra heidne til gudz/helldr skrifum þm til at þr halldi sig fra o hreinleik skurgoda dyrckanar og fra frillu lifnadi/ ⁊ kofnudu/og af blodi/ þuiat Amos ix

Moyſes hefer fyre langre æfi til ſett i ollū borgū/
ꝥ hn̄ ſkule predikazt i ſamkundū/hũar hn̄ verdr ꝛ
leſiñ alla þuottdaga

Þ hagadi þa Poſtulun̄ ꝛ olldungunū med oll
um ſafnadinū at þr vtueldi af þm̄ meñ ꝛ sendi til
Antiochiam mz Pali ꝛ Barnaba til einckadañ Jud/
am þañ kalladr var Barſabas ꝛ Silam ener ædztu
meñ medal brædrañа/ ꝛ sendu tit fyre fra hendr
med þeſſu atkuædi

Vier Poſtular preſtar ꝛ brædr/heilſum þm̄ bræ
drū er vt af Heidingiū/ ꝛ i Antiochia/ Syria/ ꝛ Ci/
liti a eru/med þui at vier hofū heyrt at nockrer af
oſſ eru vt geingner sem hafa ſturlat ydr med ord
um ꝛ fleckat ander ydrar biodandi ydr at vmſker/
azt/ ꝛ laugmalit at hallda/ huerium vier hofū ecki
ſlickt bodit/ þui hefer oſſ litizt med eindregne sam
an komnum at senda til ydar valin kuña meñ med
vorum elſkuligū Barnaba ꝛ Pali/huerier meñ ed
vt hafa sett ſinar saler fyrer nafn Drottins vors
Jeſu chriſti/fyre þui sendu vier Judam ꝛ Silam/
huerier ed ſialfuer mega med ordum ſeigia ydr hid
sama/ þat ꝥ litzt heilogū anda ꝛ oſſ/ at vier ſkyldū
onguar byrder leggia a ydr/fyre vtan þſſa þarf
liga hluti/ ꝥ þier halldit ydr af þui sem ſkurgodū
er fornat/ ꝛ blodi/ ꝛ fra kofnudu/ og frillu lifi/
af hueriu ef þier vardueitid ſialfua ydr giori þier
riett. Lifuit sæler

Þa þeſſer voru af ſtad sender komu þr til Anti
ochiam ꝛ ſaman ſofnudu ſafnadinū/ ꝛ feingu þm̄
brefit/ þa þr laſu ꝥ vrdu þr af þre huggan glader
eñ Judas ꝛ Syla/huerier at ſpameñ voru/a mintu
brædurna med nogū ordū ꝛ ſtyrcktu þa/ ꝛ þr duol
du þar vm ſtundar saker /ꝛ voru ſidan med fridi

af brædrunū sender til postulaña aptr/eñ Sila lek
zt a at vera þar Pall ⁊ Barnabas duolduzt i Anti
ochia/kendu ⁊ bodudu/sāt odrū fleirū ord drottins
Eñ epter nockra daga sagdi Pall til Barnaba/
foru vid/aptr ⁊ vitiū brædra vorra vm allar bor-
ger i huerrū vid hofū bodat ord drottins huernē at
þr haga sier eñ Barnabas gaf til rad/at þr tæki
med sier Johañem/ sa er auknefndizt Marcus/
Eñ Pall villdi ecki at sa sem fra þeim hafdi snuit
vr Pamphilia ⁊ gieck eigi med þm̄ i verck/ skylldi
eigi med fylgia/ ⁊ s° hart sundr þycki vard þra a
mille at huor skilde vid añañ/⁊ Barnabas tok at
soñu Marcū med sier ⁊ siglde i Cipriam/ eñ Pall
kiori sier Sylam ⁊ var af brædrunū gudz nad bi
faladr/ ⁊ hñ gieck vm Syriam ⁊ Ciliciam styrki-
andi sofnudina

Sextandi Capitule

Eñ er hñ kō til Derben ⁊ Lystran ⁊ Sia at
lærisueiñ nockr var þar Thimotheus at naf
ni/sonr eiñr truadrar gydiga konu/eñ at fe
derne girskr/ þessum baru þr brædr gott vitne sē vo
i Lystram ⁊ Iconia þennañ villde Pall med sier fa
ra lata/tok at sier ⁊ vmskar hñ fyrer saker þra gy
dinga sem voru i þm̄ stodum/þuiat þr vissu aller
þ hñs fader var girskr/eñ þar þr foru vm borger
budu þr i þm̄ at varduetta þær setningar sem ski
ckadar hofdu verit af postulunum ⁊ prestum þm̄
sem til Hierusalem voru ⁊ s° styrcktuzt sofnudur
ner i truñe ⁊ fiolguduzt dagliga at tolu
Og þa þr geingu vm Phrigiam ⁊ Galitiu riki
var þm̄ forbodit af helgū anda at tala gudz ord
i Asia/eñ sem þr komu til Mysiam/ freistudu þr
at ganga i Bythiniam/ ⁊ andiñ lofadi þm̄ þ ei-
gi/eñ þa þr geingu yfuer vm Mysiam foru þr

opan til Troaden/ ꝛ Pale var sion synd vm nottena at madr nockr af Macedonia stod ꝛ bad hn̄ ꝛ sagdi/far þu i Macedoniam ꝛ hialpa oss/ en̄ sē hn̄ hafdi sionina sied/ stundudū vier stragt at reisa i Macedonia fullgiorder i þui ꝥ drottin̄ kalladi oss at predika þm gudz spioll/ en̄ þa vier leystū fra Troada komu vęr a riettu skeide til Samothiatiā ꝛ an̄ars dags til Neapolin ꝛ þadan til Philippis huer at er hin/ ędzta ꝛ frelsis hofut borg i Macedonia

Og vęr duolduzt i somu borg nockra daga ꝛ a þuottdeiginū geingu vier vt af borgin̄e/at þui vatni/huar þr plogudu at bidiazt fyrer/settū oss ꝛ toludū til þra kuen̄a er þar komu til samans/ ꝛ kona nockr gudręḱin Lydia at nafne huer ed purpura selldi verandi vt af Thiatiris borg/heyrdi til/huer rar hiarta drottin̄ opnadi svo at hun gęti at þui huat af Pali sagdizt/en̄ sem hun ꝛ hn̄ar hus var skirt/beiddi hū oss ꝛ sagdi/ef þier hallduð mig trunada vera i drottne þa gangit in̄ i mitt hus ꝛ blifit þar ꝛ hun neyddi oss

En̄ ꝥ skiedi þa vier geingū til bęnar at stulka nockr su er hafdi san̄sagnar anda/hliop i moti oss huer ed giordi sinum lanar Drottnum mikin̄ bata i san̄sogle/ þssi samā fylgdi Pale ꝛ oss allz stadar epter kalladi ꝛ sagdi þsser men̄ eru þionar gudz hins hęzta/ þr ed boda ydr hialpręðis gotu/ þtta giordi hun vm marga daga/en̄ ꝥ gramdizt Pale/ þui snerizt han̄ vid ꝛ sagdi til andans eg byd þier i nafni Jesu Christi at þu farer vt fra hn̄e ꝛ han̄ for vt a samre stund

En̄ er Drottnar hn̄ar sau ꝥ/at von sin̄ar abatanar var vte/gripu þr Pal ꝛ Silam ꝛ leiddu þa a

boꝛg/til hoꝼdingiāna ꝛ ꝼꝍrdu þa ꝼẏre yꝼuer boda rana ꝛ ſogdu/ þeſſer mēn gioꝛa ſtẏriollo i boꝛg voꝛ re med þui þo þꝛ eru gẏdingar ꝛ boda þa venin er oſſ hꝍꝼer eigi med at taka nie at gioꝛa med þui vier erum romuerſker ꝛ ꝼolkit ꝍſtiʒt vpp i moti þm̄/yꝼuer bodaraner lietu þa aꝼ ꝼautum ꝼꝍra/ ꝛ budu at ſtrẏkia þa/ ꝛ er þꝛ hoꝼdu veitt þm̄ ſtoꝛa hudſtroku/ſnorudu þꝛ þm̄ i mẏrkua ſtoꝼu/ ꝛ budu mẏrkua ſtoꝼu verdinū at geẏma þa granduar liga/ ꝛ hn̄ tok ſlickt bod at ſier ꝛ kaſtadi þm̄ i hid inʒta vard hallð ꝛ ſetti þꝛa ꝼꝍtꝛ i ſtock

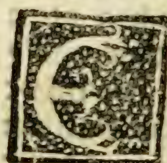
En̄ vm midnꝍtti badużt þꝛ ꝼẏrer Pall ꝛ Silas ꝛ loꝼudu gud/ ꝛ þꝛ heẏrdu til þꝛa ſem i vard halldinu voꝛu/ en̄ iaꝼn ſnart vard mikill iard ſkialꝼti/ ſo at hrꝍrdiʒt allꝛ grund vollꝛ mẏrckua ſtoꝼunnar ꝛ iaꝼnſnart opnuduʒt allar dẏr ꝛ allra þꝛa ꝼiotꝛ vpp leẏſtuʒt/ en̄ ſem mẏrkua ſtoꝼu voꝛdꝛin̄ vacknadi/ ꝛ ſa mẏrkua ſtoꝼu dẏrnar opnar dꝛo hn̄ vt ſuerd ꝛ villdi ꝼẏre ꝼara ſier meinandi bandingiana burt ꝼlẏda/ en̄ Pall kalladi hꝍrꝛe roddu ꝛ ſagde/gioꝛ þier eckert vont þt vier erū hier aller.

En̄ hn̄ heimti lios gieck in̄ ꝛ aꝼ otta ſleigin̄/ꝼiell hn̄ Pale ꝛ Sẏla til ꝼota/leidandi þa vt ꝛ ſagdi/Herꝛar miner huat bẏriar mier/ at gioꝛa/ þ eg verdi ꝼrelſadꝛ/ en̄ þꝛ ſogdu/tru þu a Drottin̄ Jeſum/ ſvo verdꝛ þu holpin̄ ꝛ þitt huſ/ ꝛ þꝛ ſogdū hm̄ oꝛd drottins ꝛ ollm̄ þm̄ et i hn̄s huſi voꝛu hn̄ tok þa at ſier a ſomu ſtund nꝍtꝛ/ ꝛ þerdi beniar þꝛa/ hn̄ liet þa ꝛ ſkira iaꝼnſnart ſialꝼuan̄ ſig ꝛ allt ſitt hus/ ꝛ þa leiddi hn̄ þa i ſitt hus/ reiſti vpp boꝛd ꝼẏrer þm̄/ ꝛ han̄ gladdiʒt med ollu ſinu huſe þ hn̄ var a gud truadꝛ voꝛdin̄

Og er dagadi ſendu yꝼuer bodararner þie-

nara ſtadarins þangat og ſogdu/ lattu þeſſa men̄
lauſa en̄ myrckua ſtofu vordrin̄ kūgiordi þſſi ord
Pali at yfuer bodararner hefdi þangat ſent at
þier ſkylldut lauſer lataz þui gangit nu vt ꝛ farit
i fridi/ en̄ Pall ſagdi til þra/ þr hafa almen̄eliga/
an doms latid hudfletta oſſ Romuerſka men̄ og i
myrckua ſtofu kaſtad/ og nu vilia þeir reka oſſ vt
heimogligan̄a/ eigi ſkal ſo helldr kome þr ſialfuer
ꝛ reki oſſ vt/ en̄ þſſi ord kungiordu ſtadarins þien
arar yfuerbodurun̄ū/ ꝛ er þr heyrdu þ at þr voru
Romuerſker/ ottuduzt þr komu ſidan beiddu þa ꝛ
vt leiddu/ ꝛ badu at þr færi burt vr borgin̄e/ þr ge
ingu þa af myrckua ſtofun̄e ꝛ komu til Lidia ꝛ er
þr hofdu brædrna ſied ꝛ hugſualat/ þm̄ ferdud
uzt þr i burt

Seytiandi capitu

n̄ þa þr foru vm Amphipolin og Ap-
pollonian komu þr til Teſſaloniu bor
gar huar ed var gydinga ſamkund/ en̄
Pall gieck in̄ epter venia ſin̄e/ til þra ꝛ
ſagdi þm̄ vm þria þuottdaga vr ritnin
gun̄ū opnandi fyre þm ꝛ ſan̄andi þ chriſte byria
di at lida ꝛ af dauda vpp at riſa / ꝛ at þſſi Jeſus
huern eg boda ydr (ſagdi han̄) ſie ſa kriſtr/ ꝛ no
ckrer af þm trudu ꝛ ſaloguðu ſig Pale ꝛ Syla/ ꝛ
mickill fiolde gudligra grickia/ þar ꝛ einz hinar gꝛdz
tu kuin̄r eigi all far

En̄ þr vantruudu gydingar fylltuzt fiandſkap
ar ꝛ feingu med ſier nockra ill þydis men̄/ og er
þeir hofdu dreigit flock ſaman/ giordu þeir vpp
hlaup i borgin̄e ꝛ ſtoddu fyre hus Jaſonis ꝛ ſock
tu epter at leida þa fram̄ fyre al þydu folkit en̄ er
þr fun̄du þa eigi drogu þr Jaſonē ꝛ nockra brædr
til hofdingian̄a borgarin̄ar ꝛ kolludu þr ed vil

la all

la alla Jardar kringla eru hier kõner/hueria Ja-
son hyser ⁊ þisser aller giora i moti keisarans bod
seigiandi añañ kong vera Jesũ/eñ þr æstu vpp
lydiñ/ ⁊ hofdingiana borgariñar/ þa er þr heyr-
du þetta/ ⁊ sem þr hofdu borgan tekit af Jasone
⁊ hiñ odrum/ lietu þr þa lausa

Eñ brædrner lietu Pal ⁊ Sylã i burt fara vm
nott til Berroha ⁊ er þr komu þar geingu þr iñ i
gydinga sãkundu/eñ þr voru hiner edluborñustu
medal þra sem voru i Thessalonia/huerier ordit
medtoku af ollũ hugarẽs til bunade ransakandi
dagligaña ritnigarnar huort þ væri so ⁊ marger
af þiñ giordust truader ⁊ eirnen erligar kuiñr git-
skar ⁊ eigi all faer kallmeñ/ ⁊ er þ fengu at vita
þr gydingar sẽ voru til Tessaloniu at gudz ord vo-
ru bodut af Pale i Berreha/komu þr ⁊ þangat ⁊
æstu vpp lydiñ/eñ iafn snart sẽdu brædrner Pal
þa i burt þ hñ geingi allt vt til siafuarins/eñ Si-
las ⁊ Thimotheus blifu þar epter/ ⁊ þr ed leiddu Pal
a veg/fylgdu hiñ allt til Athena/ ⁊ sẽ þr fengu
þñ bifalning af honũ til Syla ⁊ Thimotheo/ þ
þr kæmi sem snarazt til hñs foru þr aptr.

Eñ a medan Pall beid þra til Athena gram-
dizt hñs andi med sialfũ hiñ er hañ sa borgina
so miog hneigda til skurgoda dyrkanar/ af þui
hafdi hñ spurnigar frami vid gydinga ⁊ gudræ-
kna meñ i samkũduñe ⁊ alla daga a torgi til þra
maña sẽ til hñs komu/eñ nockrer Epicurei ⁊ stoici
veralldliger spekingar þrattadu vid hñ/ ⁊ sumer
sogdu/huad vill þessi ord snapur til seigia/eñ ad-
rer mælltu þat synizt sem hñ vilie nyra guda bo-
dare vera/fyre þui hñ hafdi bodat þm Jesum
⁊ af vpp risuñe/ ⁊ þr gripu hñ hondum ⁊ leiddu

a domſtolinū ſeigiande/megu vær ecki fa at vita huer þſſi nya keñing er ſem af þier ſeigizt / þuiat nockut nytt flytr þu fyrer vor eyru/ fyre þui vill du vier vita/huat þ væri/eñ aller Athenu borgar meñ ⁊ ſo vt lendingar/ ⁊ geſter ſtundudu eckert añat/nema at ſeigia edr heyra nytt nockut

Eñ Pall ſtie vpp A midian dom ſtolinū ⁊ ſagdi/ þier meñ Athenu borgar eg ſie/ þ þier erut i ollum hlutū næſta hia truader þuiat eg hefi geingit hier vm ⁊ ſied ydra ſkurguda dyrkan/eg fañ ⁊ alltare/a hueriu vpp var ſkrifat/ hiñ o kende gud/ fyre þui boda eg ydr þañ ſama/huerium þier o vitandi dyckan giorit/ sa gud ſem giordi heimē/⁊ allt huat i hm̄ er fyre þui at hñ er drottiñ himins ⁊ iardar/eigi bygger hñ i muſtierū þ m̄ sem med hondū eru ſmidut/ ⁊ eigi helldr fagazt hñ i mañligū hondū/ hñ þarf ⁊ einſkis vid med þui hñ gefr ſialfr ollū lif ⁊ andar dratt a allā hatt/hñ giordi ⁊ af einu blodi allt mañkyn/ þ er byggia ſkylldi yfuer allre augſyn iardar,⁊ alyckta di forſkickada tima ⁊ tak mork fra byggingar hefer hñ ſtadfeſt/ ſo at þr ſkylldu gudz leita/ ef verda kyñe at þr mætti a hm̄ þreifa ⁊ a hñ fiña/med þui þo at hñ er eigi langt fra einū ſier hueriū vorra/ þat fyre hñ lifū vær/hrærunzt/⁊ erū/ſo ſem nockrer ydarſ landz dicktarar hafa ſagt/at vier erum ⁊ hñs kyns nu med þui vier erū gudz ſlectti/ſkulu vier eigi meina guddomiñ/likan vera gulli ⁊ ſilfre edr vt hognū ſteinum/af maña fyndingum giorda

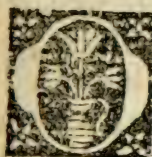
Og at ſoñu hefer gud tima þeſſarar o vitzku lida latid/eñ nu bydr hñ ollm̄ mōm huar hellzt þr eru at aller giori yfuerbot/fyre þui hñ hefer dag

til sett

til sett/a huerium hn̄ vill dæma alla heims kring
luna med rietvise fyrer þan̄ man̄/ fyre huern hn̄
hafdi þra lyckttad/tru at veita ollm̄/epter ꝥ han̄
vpp vackti hn̄ af dauda

En̄ er þr heyrdu af vpprisu fram lidin̄a/hædd
du sumer at þui/en̄ sumer sogdu/vier skulū heyra
þig aptr/en̄ vm ꝥtta/so gieck Pall vt mitt a mille
þra/ ꝛ nockrer men̄ hielldu med hm̄ ꝛ vrdu trua-
der medal huerra var Dionisius ein̄ af radino/ ꝛ
kona Damaris af nafne/ ꝛ fleire adrer med þm.

Atiande Capitule

G epter ꝥ gieck Pall burt af Athenu ꝛ
kō til Corinthio ꝛ fan̄ þar gyding Aqui
lam at nafni ættadan̄ vr Pontia sa er
nyligan̄a var komen̄ af Vallandi ꝛ hn̄s
husfru Priscilla/af þui at keisare Cla-
udius hafdi bodit ollm̄ gydingum fara af Rom
til þessa/hins sama gieck hn̄ in̄ ꝛ med þui at þr vo
ru eins handuercks men̄/bleif hn̄ hia þm̄ ꝛ erfida
di/en̄ þra handuerck var tiallo vefnadr ꝛ alla þuott
daga kendi hn̄ i samkundu husi ꝛ hafdi for tolur
fyrer gydingum ꝛ eirnen lika fyre grickium

En̄ er Silas ꝛ Thimoteus komu af Maccedonia
þreyngdi anden̄ Pale til at vitna fyrer gydingū/ ꝥ
Jesus væri kristr/en̄ sē þr mælltu i moti/þui ꝛ tolu
du hadungar ord/fleygdi hn̄ af sier fautū ꝛ sag-
di til þra/yduart blod/sie yfuer ydru hofdi /hrein̄
geing eg epter ꝥtta til heidin̄a þioda ꝛ hn̄ veik þa-
dan ꝛ gieck in̄ i hus nockrs ꝥss er Just var at nafni
hn̄ heidradi gud/hn̄s hus var ꝛ hid næsta sākun
dun̄e/en̄ Crispus huer ed var forringe samkūdun̄ar
trudi a drottin̄ med sinu ollu hyske/ꝛ marger Co-
rinthiu men̄ þr ed til heyrdu/ vrdu truader ꝛ lietu
skira sig

Eñ Drottiñ ſagdi fyrer ſyn vm nott til Pals/
ottaꝫt eigi/ helldꝛ tala þu ⁊ þeig ecki þuiat eg em
med þier/ ⁊ eingeñ ſkal þier til leggia/ at þig mei
gi ſkada þat margt folk er nu i þſſari borg/ eñ
hañ ſat þar arit vm kring ⁊ ſer manadi/ ⁊ kendi
þm gudz ord.

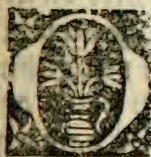
Eñ er Gallio var landſtiornare i Antiochia/ ri
ſu gydigar vpp inz einũ huga i moti Pale/ ⁊ leid
du hñ fyrer domſtoleñ ⁊ ſogdu/ þſſi rædꝛ mõm at
dyrka gud i moti laugmalino/ eñ þa Pall bio ſig
til at luka vpp muñiñ. Sagdi Gallio til gydinga/
Judar miner/ ef þat være vm nockꝛ ranglindi/ edꝛ
vanſemd/ þa vinlidi eg ydꝛ giarnan/ eñ med þui
þ eru ſpurningar af ordum ⁊ nofnũ ydvars log-
mals meigi þier ſialfuer til ſia/ þui at eg vil eigi
þra domare vera ⁊ rak þa fra domſtolinũ/ þa gri
pu aller Gricker Soſthenem ſamkunduñar hof-
dingia/ ⁊ ſlogu hñ fyrer domſtolenum/ eñ Gallio
gaf ſier þar allz ecki at

Pall dualdi þar ſialfꝛ i marga daga/ ſidan
kuaddi hñ brædꝛna ⁊ ſigldi i Syriam ⁊ Priſcilla
⁊ Aquila medꝛ hm̃/ epter þ hñ rakadi hofut ſitt i
Kenhrea/ þat hñ hafdi heit a hendi/ hñ kom þa
ofan til Epheſo ⁊ þar ſkildi hñ þau epter/ eñ hñ
gieck ſialfꝛ iñ i ſamkunduna ⁊ þreytti ſpurningar
vid gydinga/ eñ þꝛ badu hañ/ at hñ biifi þar eñ
leingra tima hia ſier/ eñ hñ ſamſinti þui eigi/ hell
dꝛ kuaddi hñ þa ⁊ ſagdi/ mier byriar med algiorf
ue a þre hatid ſem til ſtendꝛ at vera til Hieruſa-
lem/ helldꝛ ſkal eg at gudz vilia/ koma til ydar af
tr ⁊ er hñ leyſti fra Epheſo/ kom hñ til Ceſarea/
gieck vpp ⁊ heilſadi ſafnadinũ/ ⁊ for ofan til An-
tiochiã ⁊ dualdizt þar nockra ſtũd for burt ſidan

ꝛ gieck huat epter odꝛu vm Galitiu riki ꝛ Phrigiam ſtyrkiandi alla lęriſueina

Eñ þar kom til Epheſo gydingꝛ nockꝛ apollo at nafni/ fęddꝛ i Alexandria/ męlſku madꝛ ꝛ mattugꝛ i ritningunū þſſi var formentꝛ i vegi drottins ꝛ taladi med Gloanda anda/ ꝛ tok at keña all kappſamliga ꝥ huat drottins er vitande einaztaf ſkirn Johañis/ þſſi tok truliga at predika i ſamkunduñe/ eñ er Priſcilla ꝛ Aquila heyrdu hm̄ toku þau hn̄ at ſier ꝛ laugdu eñ iñeligar vt fyrer hm̄ veg Drottins/ ꝛ þa hn̄ villdi reiſa i Achaiam ſkrifudu brędꝛner ꝛ riedu lęriſeinunū at þꝛ med tęki hn̄/ ꝛ sem hn̄ var þar kōeñ/ bętti hn̄ vm fyre morgū þm er truadꝛ var verdin̄ fyrer nadina/ þt hn̄ yfuer vañ gydinga allſkorugliga/ ſynandi þm̄ opinberliga/ fyrer ritningarnar/ ꝥ Jeſus vęri Kriſtꝛ/

Nitiandi Capitule

G ꝥ ſkiedi er Apollo var til Corinthiu at Pall gieck þa vm vpp lond ꝛ kō til Corinthiu / ꝛ fañ nockra lęriſueina ꝛ ſagdi til þꝛa/ hafi þier nockut medtekit heilagan anda/ ſidan þier vꝛdut truader/ eñ þꝛ ſogdu til hn̄s/ vęr hofum/ eñ eigi heyrt huort at nockꝛ heilagꝛ andi vęri/ hn̄ ſagdi til þꝛa/ vppa huat eru þier þa ſkirder/ eñ þꝛ ſogdu/ vppa ſkirn Johañis/ Pall ſagdi/ Johañis ſkirdi at ſoñu med idꝛanar ſkirn/ ꝛ ſagdi fyre folkino at þꝛ ſkylldi trua a þn̄ ſem epter hn̄ mundi koma/ ꝥ er Jeſu ꝥ hn̄ ſie kriſtꝛ/ ſem þꝛ heyrdu ꝥ/ lietu þꝛ ſkiraz i nafni Drottins Jeſu kriſti/ ꝛ er Pall hafdi hapt hendꝛ yfuer þm̄/ kō heilagꝛ andi yfuer þa/ ꝛ þꝛ toludu tūgꝛ ꝛ toku at ſpa/ eñ þꝛ meñ voru allz nęr tolf

Hañ gieck iñ i samkundu husit/ꝛ predikadi i fre
lse vm þria manadi/kendi ꝛ þeim fortolur setti af
gudz rike/eñ þa þr nauckrer sem hardsyllder voru
ꝛ eigi trudu talandi illt af veige Drottins fyre al
þydu/veik hañ fra þm/ꝛ at skilde lærisueinana/
dagligaña spurningar fremiandi i kenzlu husi þss
manz er Tyrañus hiet/ og þetta giordizt vm two
ar s° at þr aller sē biuggu i Asia heyrdu ord drot
tins bædi gydingar ꝛ gricker/ꝛ gud giordi eigi litil
krapta verck fyre hendr Pals s° at ef eirnen sueita
dukar edr nær klædi af hans likama baruzt yfuer
siuka þ kranckdomin hurfu af þeim/og illzku an
dar vt foru fra þm̄

Eñ nauckrer freistudu vt af vm hleypings Ju
dum særinga meñ/at kalla a nafn Drottins Jesu
yfuer þeim sem illzku anda hofdu med sier og sog
du/vier særum ydur fyre Jesum/ þañ Pall predi-
kar/eñ þesser voru vij er þetta fraumdu/syner þss
gydings og presta hofdingia er Skeua hiet/eñ illz
ku andeñ suaradi og sagdi Jesum keñe eg og Pal
veit eg eñ huerier eru þier /og sa madur i huerium
illzku andiñ var stauck vpp a þa /vard þeim ofl
ugre og varpadi þeim vnder sig/svo at þeir fly
du nauckrer og sarer vr þui sama husi/ þetta va
rd ollum kuñigt sem biuggu i Epheso/bædi gydin
gum ꝛ grickium/ꝛ yfuer þa alla slo otta/ꝛ nafn
Drottins Jesu var nærsta myckiat

Þar komu og marger sem truader voru vord-
ner vidurkendu og kuñgiordu/huat þr hefdu afre
kat ꝛ marger af þm sē forneskiu lister hofdu fra
it baru bækurnar saman ꝛ brendu þær ollū hia vet
anda/ꝛ at saman reiknudu þra verdi/fūdu þr þess
fiar fimtigi þusund peninga/svo oflugliga tok at

vagra

vagra ord Drottins ꝛ at eflazt/nu sem þetta var vt giort/setti Pall sier i anda/at ferdazt vm mace doniam og Achaiam/ꝛ at ganga til Jeruſalem ꝛ ſagdi/ þui epter ꝥ er eg hefi þar verit byriar mier at ſia Romam/ꝛ hañ ſendi two af þm̃ er hm̃ þionudu Timotheũ ꝛ Eraſtum burt i Macedoniam/eñ hañ bleif ſialfr vm ſtundar ſakir i Aſia

Eñ i þañ tima hofzt eigi litill vpp blaſtur af þeſſum veigi þuiat nockr gull ſmidr sa Demetrius var at nafne huer ed giordi ſilfr hulder Dianu og ꝥ giordi þm̃ embættis moñũ eigi litiñ a bata huer-ia hñ ſaman kalladi/sem þeſſhattar verck meñ voru ꝛ sagdi goder meñ þier vitid at vier hofum mick iñ groda af þeſſu verck lagi/ ꝛ þier siaet ꝛ heyrit eigi alleinazta i Epheſo/helldr ꝛ næſta vm alla Aſiam/ ꝥ þeſſi Pall vm huerfir mycklu folki tell andi vm fyrer þui ꝛ ſeiger at ꝥ ſie onguer guder sẽ med hondum verda giorder/eñ þetta hlutſkipte ke inr eigi einazta oſſ til tions ꝛ voru vercklagi til nid ranar/helldr mun muſtiere hiñar myccklu gydiu Di anu einſkis virt/ þar til mũ heñar tign nidr brotiñ verda hueria aull Aſia ꝛ heimſkringlan vegſamar

Sem þr heyrdu ꝥ fylltuzt þr reide æptu vpp ꝛ ſogdũ/Hin myckla Diana i Epheſo/ ꝛ aull borg in fylltizt af sneypan/ ꝛ þr giordu med einu hug arfari a hlaup til ſionar flautſins ꝛ gripu þa Gai um ꝛ Ariſtarchũ af macedonia forunauta Palſ eñ Pall villde þa ganga iñ at folkino ꝛ lærisuemarner leyfdu hm̃ ꝥ ecki/ ꝛ nockrer yfuer meñ vr Aſia þr ed Palſ goder viner voru ſẽdu til hñſ ꝛ badu at hñ gæfi ſig eigi fram̃ a ſionar flautiñ/sumer kolludu s° /eñ adrer añat/ þt al þydan var vill vordin ꝛ fle ſter viſſu eigi af hueriu efne þr voru til ſamãs kõ ner/eñ sumer af folkino drogu fram̃ Alexandrũ

þeim er gydingar fram̄ yttu/ en̄ Alexander bente
hendiñe sier til hliodz viliandi forsuara sig fyre
folkino ꝛ er þr formerckttu þ hn̄ var gydingi/ hofz
vpp eitt kall af ollum/ nær tweim stundum / hin
myckla Diana i Epheso

Og sē Kanceleren fieck stoduat folkit sagdi hn̄
þier men̄ i Epheso/ huer er sa mañ/ ed eigi veit þ
borgin Epheso sie dyrckanar iña hiñar myckla
gydiu Dianu/og heñar likneskiu af himne ofan
fallna/nu med þui at þessu seiger eingiñ i moti/
þa byriar ydur spokum at vera ꝛ eckert af bradræ
di at giora/ þier hafit nu þessa men̄ hingat dregit
sem huorcki eru ræningiar kirckna nie hads men̄ yd
rar gydiu þott Demetrius ꝛ þr embættis men̄ sem
med honū eru hafi kæru mal vid nockurn/ þa gior
izt hier laug vm/ ꝛ þar eru borg meistarar klagizt
þr iñbyrdis fyrir þeim / en̄ ef þier leitid nockut
epter vm adra hluti/ þa latid þat vpp leysazt a an̄
arre laugligre samkomu/ þui þat er hæ kasamligt
at ef vier skulum seker verda fyre þessa dags vpp
hlaup med þui þo at eingin sauk er vnder nidre /
huadan vier megū skial af gefa þessa vpphlaups
ꝛ er hn̄ hafdi þtta sagt/ sleit hn̄ safnadinū

xx capitule

En̄ epter þ er vpp hlaupino linte / kalladi
Pall lærisueinana til sin og bad þa vel
lifa/ ferdadizt sidan/ en̄ þa hañ hafdi
þær somu landz alfur yfuer farit og
þm a miñing veitt m; morgum ordum
kom hañ til Gricklandz ꝛ tafdi þar þria manade
en̄ med þui honū voru vmsat giord af gydingum
er hañ villde sigla i Syriam/ vard hañ þess siñes at
snua aptr vm Macedoniam ꝛ þesser foru m; hm̄

allt til Aſiam Sopater aþ Berrohen/eñ aþ Theſ
ſaloniu Ariſtarchus ꝛ Secund9/ꝛ Gaius aþ Der
ben ꝛ Timotheus/eñ vr Aſia Tychicon ꝛ Trophi
mas/ þſſer geingu vndan ꝛ bidu vor i Troada eñ
vier ſigldũ epter Paſkana aþ Philippis ꝛ komũ
til þra i Troade iñan þim̃ daga/ ꝛ duoldũ þar i
(vij daga)

Eñ eiñ þuott daga þa lærisueinarner voru til
samans kõner braud at briota/ taladi Pall vid
þa þui añars dags villdi hñ þerdazt/ꝛ teygdi ræ
duna allt til midrar nætr/ ꝛ i þm̃ loþt ſal voru
morg lios/sẽ vær vorũ ſaman kõner ꝛ nockrt vng
meñi Eytichos at naþni/sat i vindauganu ꝛ ſauck
i diupañ ſueþn/ ꝛ med þui at Pall taladi s° lein
ge/ þa þyngdizt hñ þui meir aþ ſueþni ꝛ hrapadi
oþan vr hinũ þridia loþt ſal ꝛ var Daudr vpp
tekiñ/eñ er Pall giecł oþan/lagdi hñ ſig þram yþ
ner hñ/ꝛ hiellt um hñ ꝛ ſagdi/giorit einguan haþ
nada/ þuiat hñs ond er med hm̃/hñ giecł þa vpp
aptr braut braudit ꝛ bergdi ꝛ taladit margt vid
þa allt til þſſ dagr rañ/ ꝛ s° þerdadizt hñ/eñ þa
leiddu ſueineñ vpp liþanda/ꝛ þr hugſuoludurzt
vid þ eigi allitt

Eñ vier ſtigũ a ſkip ꝛ sigldũ til Aſſon/ þar vill
du vier haþa tekit iñ Pal/þuiat hñ haþdi s° a ſett
þ hñ villdi yþuer land þara/eñ ſem hñ kom til aſ
ſon/toku vær hñ til vor/ꝛ komũ til mytilen/ þa
dan ſigldu vier ꝛ komũ añars dags giegnt Chion/
ꝛ deiginũ epter toku vær hoþn vid Samõ/ ꝛ duol
dũ i Trogilion ꝛ næſta dageñ epter komu vær til
Mileto/ þuiat Pall haþdi sett ſier at ſigla þram
hia Epheſo/ s° at hñ heþdi ongua duol i Aſia
eþ þui þlytti hñ ſier eþ hm̃ væri þ moguligt at ve

ra a huita ſuſꝛu til Hieruſalem

Ifra Mileto ſendi hñ til Epheſo ⁊ liet kalla hi-
na ellztu preſta af ſafnadinũ ⁊ sem þꝛ komu til
hñſ/ſagdi hñ til þꝛa/ þier vitid/ at i fra þm fyr-
ſta deige er eg kom i Aſiam/huerſu eg hefi vm al
la tima hia ydꝛ verit/ ⁊ Drottne þionat med ollu
hugarens litelæti ⁊ med myckłu tarfelli ⁊ freiſtin
gum/hueriar mier hafa hlotnazt af vm ſatũ gy-
dinga/ ⁊ ꝧ eckert vndan dꝛeigit sem ydꝛ var bati
i s° eg hafi ꝧ eigi kũgiort ydꝛ opinberligaña i
ymſum huſum ⁊ vitnat bædi gydingum ⁊ grickiũ
idran til gudz ⁊ truna a Drottinñ vorn Jeſum

Og nu ſiaet? ꝧ eg em bundiñ i anda/at ferdazt
til Hieruſalem vitandi eigi huat þar mun yfuer
mig koma/nema ꝧ er heilagꝛ andi vitnar vm al
lar borger ſeigiande/at fiotꝛ ⁊ harmkuæli munu
min þar verda/ eñ eg gef þui ongua vackt/ eg
helld ⁊ eigi ſialfs minſ lif dyꝛmætt s° at eg full-
kõne mitt hlaup mz fagnadi/ ⁊ ꝧ embætti ſem eg
hefi medtekit af herram ũ Jeſu til vitneſburdar
Euangulio gudz nadar

Og ſiaet? at nu veit eg at þier munut aller eigi
ſia mitt andlit meir/ hueria eg hefi vmgeingit/ ⁊
predikat gudz riki/ fyꝛer þui vitna eg ydꝛ a þſſm
deigi ꝧ eg em hreiñ af allra blodi/ þuiat eg hefi
eckert vndan fara latid/ ꝧ eg hafi eigi kũgiort
ydꝛ allt gudz rad/af þui hafit gat a ſialfum ydꝛ
⁊ a allre hiordiñe/medal þꝛa ſem ydꝛ ſetti heilagꝛ
andi til byſcupa/at ſtiorna ſafnan gudz/ hueria
hñ hefer endꝛleyſt ſinu eigen blodi/ þuiat ꝧ veit
og at epter mina burt faur munu iñganga medal

ydꝛ

ydar olmer vargar/ þr ed eigi munu þyrma hioꝛ
diñe ⁊ af ydꝛ ſialfum munu meñ vpp riſa er ta‑
la vm huerfuar keñingar/ at þr teygi lęriſueina
na epter ſier/ fyrer þui vake þier ⁊ miñizt a þ/
at eg hefi vm þꝛiu ar noit ⁊ dag eigi aflatid at
amiña eiñ ⁊ ſier huern ydᵕarn medꝛ tarum

Og nu bręꝺꝛ bifala eg ydꝛ gudi ⁊ ordi hñs
nadar/ huer mattugꝛ er vpp at byggia ⁊ ydur
arftoku at gefa medal allra þraſem helgader ver
da/eigi girntizt eg nockꝛſ ydar ſilfꝛ gull edꝛ klę‑
nat þat þier vitid ſialfuer at þſſar hendꝛ hafa
mier vñit til/miñar naud þurftar ⁊ þra ſem med
mier voru/ allt ſynda eg ydꝛ þ/at ſo byriadi oſſ
at erfuida ⁊ vanfęra at medtaka ⁊ miñazt orda
Drottins Jeſu/ þ hñ ſagdi/at ſęlla vęri at gefa
eñ þiggia

Og er hñ hafdi þetta ſagt fiell hñ a kne ⁊ bad
ſamt þm ollm̄ eñ þa a mille giordizt grat myc
kill ⁊ laugdu hendꝛ vm hals Pale ⁊ kyſtu hñ/ſyr‑
giandi meſt af þui ordi ed hñ ſagdi at þr myndi
eigi ſia hñs andlit meir ⁊ þr fylgdu hm̄ til ſkipſ

xxi Capitule

SEm þ var ſkied/at vier leyſtum ⁊ hur‑
fum fra þm/komu vier beinleidis til
Cho ⁊ añarſ dagſ til Rodis ⁊ þadan til
Patara/⁊ þar fundu vier ſkip þat er
fara atti til Phenicen/ ſtigum þar a ⁊ ſigldum
þangat/ eñ ſem vier feingum at ſia Ciprum
lietu vier þat til vinſtre handar ⁊ ſigldū i Syriam

⁊ komu at Tyro/ þui þar atti ſkipit at leggia vpp
farmiñ ⁊ ſem hñ fañ lærisueinana bliꝼu vær þar
i ſamaſtad (vii) daga/ huerier Pale ſogdu fyre an
da gipt ꝥ hñ ſkyllde eigi fara vpp til Hieruſalem
⁊ ꝥ ſkiede ſem þr dagar voru lidner foru vær ⁊
geingũ af ſtad/ ⁊ þr aller med huſfreyiũ ſinũ ⁊
bornũ fylgdu oſſ a veg/ vt fyrer borgina/ ⁊ fiel
lum a hne i fiorune ⁊ badunzt fyrer ⁊ er vær hof
dum kuatt huer añan ſtigu vier a ſkip eñ hiner
ſneru aptur til ſiña heim kyña

Og er vier hofdũ lycktat vora ſigling fyre
Tyro/ komu vær ofan til Ptolomaida ⁊ heilſu
dum brædrunũ/ ⁊ vorũ þar eiñ dag hia þm̃/ eñ an
ars dags foru vær i burt þr ed mz Pale voru ⁊ ko
mũ til Ceſarea ⁊ geingum iñ i hus Philippi gudz
ſpiallara/ huer ed var eiñ af ſio/ ⁊ bliꝼum hia
hm̃/ hñ atti fiorar dætr þær meyiar voru/ ⁊ ſpadu
fyrer/ ⁊ ſẽ vier duoldunzt þar nockra daga/ keinr
ſpamadr sa af Judea er Agabꝰ var at nafne/ ⁊
þa hñ kom til vor tok hñ linda Pals ⁊ batt hen
dr ſinar ⁊ ſagdi þtta ſeiger heilagr andi/ at þañ
mañ huers ed ꝥ eſſi linde er munu gydingar ſo bin
da i Hieruſalẽ ⁊ ſelia hñ i heidiña maña hendr

Eñ ſem vier heyrdũ ꝥ/ badu vier hñ/ ⁊ þr a
drer ſem i þm̃ ſtad voru ꝥ hñ færi eigi vpp til
Hieruſalem/ eñ Pall ſuaradi þa ⁊ ſagdi/ huat giori
þier ed þier gratid ⁊ hrellit mitt hiarta/ þuiat eg
em eigi alleinaſta reidu buiñ at lata mig binda
helldr at deyia i Hieruſalẽ fyre ſaker nafnſ Drot
tins Jeſu/ ⁊ med þui vier gatum eigi talit vm fyr
er hm̃/ þagnudũ vær ⁊ ſogdũ verdi vilie Drottinſ
⁊ epter þa daga foru vær vt geingũ vpp til Hie
ruſalem/ þangat komu ⁊ nockrer lærisueinar me

dr oſſ

dꝛ oſſ aꝼ Ceſarea/ haꝼandi þan̄ nockꝛn gamlan
lęriſuein medꝛ ſier vr Cipria Mnaſon at naꝼni/
hia huerium vier herbergi tokum/ ⁊ þa vier kom
um til Hieruſalem/ toku brǫdꝛner ꝼeginſamliga
vid oſſ/ en̄ an̄ars dagſ/ gieck Pall in̄ medꝛ oſſ til
Jacobum/ aller olldungar komu þar ⁊ ſaman/ ⁊
ſem hn̄ haꝼdi heilſat þm̄/ ſkyrdi hn̄ þm ꝼra/ huat
epter an̄at/ ꝥ gud haꝼdi giort a medal heidin̄a þi
oda ꝼyꝛer hn̄s þionkan

Þa þr hoꝼdu ꝥ heyꝛt/ vegſomudu þr gud/ ⁊
ſogdu til hans/ broder þu ſier hue morg þuſund
gydinga at þr eru ſem truader haꝼa vordit/ en̄ þa
aller eru þo vandlętingar men̄ logmalſins/ ⁊ þr
haꝼa heyꝛt ſagt epter þier ꝥ þu kender þm̄ gydin
gū oll/ m̄ ſē medal heidin̄a þioda eru at ſnua ꝼra
Moyſe ſeigiandi þr ſkylldu eigi vmſkera ſonu ſi-
na ⁊ eigi epter þre ſiduenīu ganga/ huat vm ꝥ er?
byꝛiar ſaꝼnadinū allra hellzt til ſamans at koma
þuiat þr munu ꝼa at heyꝛa/ ꝥ þu ert komen̄/ þui
gior nu ꝥ huat vier ſeigiū þier

Wier hoꝼū hier ꝼiora men̄/ huerier heit haꝼa
ꝼeſt yꝼuer ſig/ þa ſomu tak at þier/ ⁊ hreinſa þig
medꝛ þm̄/ ⁊ koſta þa/ at þr raki ſitt hoꝼut/ ſo at
aller vite at ꝥ huat þr haꝼa heyꝛt vm þig ſie
oſan̄inde/ helldꝛ ꝥ þu ganger ſialꝼur ⁊ vard vei-
ter logmalit/ þui þm̄ ſem truader hoꝼdu giorſt-
aꝼ heidingū ſkriꝼudum vier/ ⁊ vrſkurdudum/ at
þr ſkylldu eckert þeſſkonar hallda/ nema ꝥ þr vo-
rudu ſig vid ſkurgoda ꝼoꝛnan/ ⁊ blode/ koꝼnudu
⁊ ꝼrillu liꝼnadi/ Þa tok Pall þa men̄ at ſier ⁊ liet
an̄arſ dagſ hreinſa ſig medꝛ þm̄/ ⁊ gieck in̄ i muſ-
terit/ ⁊ tiadi ſig hallda vpp ꝼylling hreinſanar da-
gan̄a/ þar til at huerein̄ þra oꝼꝼradi ꝼyre ſig ſin̄e
ꝼorn.

 Eñ

En sem þr sio dagar voru lidner/ sau hn̄ þr
gydingar i musterino er voru vr asia ⁊ q̄stu vpp
allan̄ lydin̄/logdu hendr a hn̄ ⁊ kolludu/ þier Jsra-
els men̄/hialpit til/ þsſi er sa madr/ sem allz sta-
dar ken̄er ollu̅ mo̅m i giegn þssu folki ⁊ logmali ⁊
s° i mot þssm stad/ þat ofan a hefer hn̄ in̄ leitt
heidna men̄ i musterit/⁊ saurgat s° þnan heila-
ga stad þuiat þr hofdu sied Trophimu̅ af Ephe
so med hm̄ i borgin̄e/ þn̄ meinudu þr at Pall hef
di i musterit in̄ leitt ⁊ aull borgin o kyrdizt ⁊ a hla
up vard af folkino/⁊ þr toku Pal hondum ⁊ dro
gu vt af musterino ⁊ iafnsnart vrdu dyrnar
aptr lq̄star

Sem þr leitudu vid at liflata hn̄/kom su fre
gn vpp fyre yfuer hofdingian̄ herlidsins/ þ aull
Hierusalem væri vpp vægd / hn̄ tok þa stragx
stridz sueinana ⁊ hers hofdingiana til sin ⁊ hli-
op burt i mille þra en̄ sem þz sau hershofdin-
gian̄ ⁊ stridz folkit /gafu þr vpp at beria a Pa
le/en̄ hers hofdingin̄ gieck þar at ⁊ tok hn̄ at sier
⁊ baud at binda hn̄ tueimr Jarn hleckium/⁊ spur
di at huer hn̄ væri ⁊ huat hn̄ hefdi giort/en̄ sitt
kalladi huer af folkino/⁊ med þui hn̄ fieck ecki
vist at vita fyrer vpp hlaupino/ baud hn̄ at lei-
da hn̄ i kastalan̄ / ⁊ sem þr komu at troppun̄e /
hlutu stridz men̄irner at bera hn̄ fyre at sug fol
ksins / þuiat mikill folks fioldi fylgdi epter ⁊ kol
ludu / af skap þu þnan̄

Og sem Pall vard in̄ leiddr i kastalan̄ sag
di hn̄ til yfuer hofdingians / leyfizt mier ecki
at tala vid þig/en̄ hn̄ sagdi kant þu girsku/ertu
eigi sa hin̄ egipzke madr/sem fyre þssm daugu̅
styriolld vpp vackier ⁊ drozt vt a eydi mork fior

at þuſunder moꝛduarga eñ Pall ſagdi /eg em at ſoñu madꝛ gydinga kyns ap Tarſon / eñ boꝛgari vt ap napn frægri borg Cilitia/ eg bid þig lopa mier at tala til folkſins/ ⁊ er hñ lopadi hm̃/ ſtie Pall vpp a troppuꝛnar ⁊ bandadi hendiñe til lyd-ſins/⁊ er mikil þaugn gioꝛdizt taladi/ hñ til ꝥra a ebꝛeſka tungu ⁊ ſagdi

xxij Capitule

Dier mieñ goder bræđꝛ ⁊ fedꝛ/ heyrit nu mina ap ſakan til ydar/eñ sem ꝥꝛ heyꝛ du hñ taladi ebreſka tungu til ꝥra / gioꝛduzt ꝥꝛ eñ tuiſtare/ ⁊ hñ ſagdi eg em madꝛ gydinga kyns/fæddꝛ i Tar-ſen i Cilitia/eñ vpp aliñ i ꝥſſari borg til fota Ga-malielis/ ⁊ ap ollu koſt gæfi lærdꝛ i fa udꝛligu laugmale/ ⁊ lagaña vand lætare/lika sem þier erut aller eñ i dag/ eg hefi ⁊ ꝥñañ veg op ſockt allt til daudans/eg batt ⁊ i vard holld ſelldi/bædi meñ ⁊ konꝛ /s° sem keñe maña hopdingiñ ⁊ aller olldungar bera mier vitne vm/ap huerium eg mꝫ tok bref til brædꝛaña/ ⁊ foꝛ til Damaſco/ ꝥ eg drægi þa bundne til Hieruſalem sem þar væri/ s° at ꝥꝛ mætti pinder verda

Eñ ꝥ ſkiedi þa eg þangat for ⁊ tok at nalgazt Damaſcum/ nær midiũ deigi at leiftradi vm mig ſkyndiliga lioſ mykit ap himne/ ⁊ eg fiell til iar-dar ⁊ heyrde raudd þa er til min ſagdi Saul Saul/ huar /til opſæker þu mig eñ eg ſuaradi / huer ertu lauardꝛ ⁊ hñ ſagdi til min/eg em Jeſus ap Nadareth huern þu opſækir/⁊ ꝥꝛ sẽ mꝫ mier voru ſau at ſoñu lioſit ⁊ vrdu felinſ fuller eñ raud dina þa er vid mig taladi/heyꝛdu ꝥꝛ eigi eg ſagda

herra huat ſkal eg giora/eñ Drottiñ ſagdi til min/ ſtatt vpp ⁊ gack i Damaſcū/ þar man þier ſagt verda af ollu/huat þier til ſkickat er at giora/eñ ſem eg gat eigi ſied fyrer lioſſins biartleik vard eg hādleiddr af minū foru nautū ⁊ kō til Damaſcū

Eñ þar var gudhræddr mañ epter laugmalino Ananias/sa godañ ordſtir hafdi af ollum̄ gydingum er þar biuggu/hñ kom til min gieck at mier og ſagdi/Saul broder littu vpp/ ⁊ eg leit til hñſ a ſāre ſtund/ hñ ſagde þa/Gud fedra vorra hefer ſkickat þig til at þu ſkyllder vidr keña hñſ vilia ⁊ at fær at ſia þñ riettlata ⁊ heyra raudd af hñſ muñe þat þu munt hñſ vottr verda til allra mañā/ þra hluta ſem þu hefer ſied ⁊ heyrt/ ⁊ huat tefr þig nu riſ vpp ⁊ lat ſkira þig ⁊ af þwo so þinar ſynder at a kolludu nafni Drottins.

Þ̄ ſkiedi ⁊ þa eg kom aptr til Jeruſalem/er eg va a bæn i muſterino/at eg vard numiñ fra mier ⁊ eg sa hñ/þa ſagdi hñ til min/ſkunda þig/ ⁊ far burt af hieruſalem/ þat þr medtaka eigi þiñ vitneſ burd vm mig/eñ eg ſagda/Lavardr þr vita ſialfuer þ eg dro i myrkua ſtofu ⁊ liet lemia i ymſum ſamkundu huſū/ þa sem a þig trudu/ ⁊ þa er blod ſteffani þins vottar vt hellttizt/ ſtod eg þa hia ⁊ var ſamſiñandi hñſ dauda/ þui eg geymda þra faut ſem hñ i helſlogu/ ⁊ hñ ſagdi til min/fa hiedan/ þuiat eg vil ſenda þig langt i burt medal heidiña þioda.

Eñ þr heyrdu hm̄ allt at þui ordi/hofu vpp raddirnar ⁊ ſogdu/af mæ þſſ hattar mañ af iørdu/ þuiat hm̄ er eigi leyfiligt at lifa/eñ ſē þr kolludu vorpudu þr af ſier klædunū ⁊ fleygdu molldu i lopt vpp/ yfuer hofdingiñ baud þa/at hñ

ſkyllde

ſkylldi leidazt iñ i kaſtalañ ⁊ ſkipadi þm̄ at for-
heyra hñ ⁊ hud ſtrykia s° hñ feinge at vita fyrer
hueria ſauk at þr kolludu s° yfuer hm̄ ⁊ er hñ rey-
rdi hñ at med taugū/ſagdi Pall til vnder hofdin-
gians er ſtod nær hm̄/huort þm̄ væri þ leyfiligt
at hudſtreykia romuerſkan mañ/o dæmdañ/⁊ er
vnder hofdinguñ heyrdi þ/gieck hñ til yfuer hof-
dingians/⁊ vnderuiſadi hm̄ þ ⁊ ſagdi/huat vill-
tu til giora þeſſi madr er romuerſkr

Þa kō yfuer hofdingiñ þangat ⁊ ſagdi til hñs
ſeig mier ef þu ert Romuerſkr/ eñ hñ ſagdi/Ja
vid vnder hofdingiñ ſuaradi til þtta riettar fat
hlaut eg ærnu fie at kaupa/Pall ſagdi/eg em þ
⁊ fæddr iafn ſkiott geingu þr fra hm̄ sē hñ ſkyll-
du hafa for heyrt/⁊ yfuer hofdinguñ ottadizt eð
hñ fornam þ hñ var romuerſkr/at hñ hafdi latid
binda hñ.

Añañ daginñ epter villdi hñ grenieligar vita fy-
re hueria ſauk hñ klagadizt af gydingum ⁊ leyſte
hñ vt baundū/ ⁊ baud keñe mañia hofdinguū ⁊ ol-
lu þra radi til ſamans at koma/⁊ leidde ſidan Pal
fram ⁊ ſetti hañ hia þm.

xxiij Capitule

Eñ Pall horfdi a radit ⁊ ſagdi/ þier meñ
⁊ brædr eg hefi af allre godri ſāmuiz-
ſku geingit fyre gudi/ allt til þeſſa/eñ
Ananias keñe mañia hofdinge ſkipadi
þm̄ er hia hm̄ ſtodu/at lioſta a hñſ muñ/ þa ſag-
di Pall til hñs/gud man ſla þig þu huit fagadr
veggr/ſitr þu ⁊ dæmer mig epter laugmalino ⁊
bydr at ſla mig i moti laugunū/eñ þr ſem hia ſto-
du ſogdu/boluar þu ædzta keñemañe gudz/Pall
ſagde/eg viſſa eigi brædr þ hñ var keñimaña hof-

dinge/ þuiat skrifat er/ at hofdingia þins lyds
skalt þu eigi bauls bidia.
sem Pall visse at þar voru af eine alfu Sadu
cei/ ⁊ af annari Pharisei kalladi hann vpp fyrer radi
no/ þier menn ⁊ brædr/ eg em einn phariseus ⁊ sonr
eins phariseara/ eg dæmunzt fyrer von ⁊ vpprisu
fram lidinna/ ⁊ er hann sagdi þetta giordizt sundr þyc
kia i mille phariseos ⁊ Saduceos/ ⁊ sa seiskapr skil
di sig at/ þuiat Saducei seigia vpprisu framlidi
nna eigi vera/ ei/ Eingel/ nie anda/ enn Pharisei vi
dr kendu huoru tueggia/ enn þa giordizt hafuadi
mikill/ ⁊ hiner ritklokn af phariseanna lidi/ risu
vpp ⁊ stodu i moti ⁊ saugdu/ vier finnum eckert vo
ndzligt a þessum manne/ þo ed andi edur Eingell
hafi vidr hann talat/ þa kunnum vier eigi at strida
i moti gudi
En sem mickel misgreining vard/ vggadi yfuer hof
dingiann/ at þeir mundi slita Pal fra þeim ⁊ skipadi
stridz folkino ofan at fara at gripa hann mitt burt
fra þeim/ ⁊ leida i kastalann/ enn næstu nott epter
stod Drottinn hia honum ⁊ sagdi/ Pall vert med godu
gedi/ þuiat lika sem þu hefer vitnat af mier i Hie
rusalem/ so hlytr þu ⁊ at vitna af mier i Rom

En er dagr kom/ saman toku sig nockrer gydin
gar ⁊ streingdu þess heit at/ eta huorki nie drecka/ þar
til þeir hefdi Pale i hel komit enn þeir voru fleire enn
fiorutiger manna sem þetta samtak hofdu giort
þeir geingu til kennimanna hofdingians ⁊ olldunga
nna ⁊ sogdu/ vier hofum heit streinging streingda
at bergia einskis/ þar til vier hefdum Pal af lie
fe tekit/ þui vnderuisit nu yfuer hofdingianum
⁊ radinu þat hann lati leida hann a morgen til ydar/ li
ka sem

ka sem þier villdut nockꝛs sañara viſer verda ap hm̄/eñ vier erum adꝛ eñ hñ nalęgizt ydꝛ reidubu ner at ſla hñ i hel

Og er ſyſtꝛ ſonꝛ Pals heyrdi þ ſuikrędi/ kom hñ ꝛ gieck iñ i kaſtalañ/ ꝛ vnderuiſadi þ Pale/ eñ Pall kalladi til ſin eiñ ap vnder hopdingiū/ ꝛ ſagdi/leid þu þñañ pillt/til ypuer hopdingians/ þuí at hñ heper nockut at kuñgiora hm̄/ ꝛ hñ tok hñ at ſoñu at ſier ꝛ leiddi hñ til ypuer hopdingians/ſeigiandi hiñ bundne Pall kalladi mig til ſin/ ꝛ bad mig at hapa þna Pillt til þin/hñ hepdi at ſeigia þier nockut

Ypuer hopdingeñ tok hñ þa i hond ꝛ veik hm̄ vt ap/ſpurdi hñ at huat er þ/ þu heper mier at ſeigia/eñ hñ ſagdi/ gydingar hapa ſamblaſit at bidia þig/ þ þu haper a moꝛgen Pal pyrer radit/s° sem þꝛ vilie nockut ſañara ap hm̄ pregna/ eñ tru þu þm eigi/ þuiat meir eñ pioꝛutiger mañ a veita hm̄ vm ſat/ þꝛ ed heit ſtreingt hapa/ ſier huoꝛki at eta nie drecka/ þar til þꝛ gęti hm̄ i helkomit/ ꝛ nu eru þꝛ reidubuner/bidandi epter þiñe pyrer ſaugn

Þa liet ypuer hopdingiñ vngmeñit i burt pra ſier para/ ꝛ baud hm̄/at hñ ſegdi þ pyrer aunguin at hñ hepdi hm̄ kungiort þtta/ ꝛ kalladi two hūdradz hopdingia til ſin ꝛ ſagdi/buit til two hundrut pot gaungu lidſ/at þr gange til Ceſaream/ ꝛ Siotige riddara ꝛ two hundrut ſkotmañ a vm þridiu ſtund nętꝛ/ ꝛ reidit til þn parar ſkiota sem Pall ſkal a ſitia ꝛ pęrit hñ vel poruaradañ til Felick landz ſtioꝛnara/ ꝛ ſkripadi brep/ þſſarar meiningar

Claudius Lysias/ heilsar hinū volldugazta landstiornara Felix/ þñan mañ hofdu gydingar hondū tekit ⁊ villdu hñ i hel hafa sleigit/ eñ eg kō þa at med stridz folkino ⁊ slett hñ af þm̄/ ⁊ er eg formerckti ꝥ hñ var Romuerskr/ þa villdi eg vita fyre hueria sauk þr a klaugudu hñ/ ⁊ liet eg leida hñ fram i þra rad/ eñ eg fañ þa at hñ klagadizt vm spurningar þra laugmals/ ⁊ aungua sauk/ hafdi þa dauda væri verd edr banda/ ⁊ þa mier voru vnderutsut þra suikrædi er gydingar hofdu hm̄ fyrer buit/ senda eg hñ stragx til þin biodandi hñs aklagorū/ at huat þr hefdi i moti hm̄ ꝥ mætti þr seigia fyrer þier/ far vel.

Eñ stridzmeñirner epter þui sem þm̄ var bodit toku P al at sier ⁊ færdu hñ vm nottina i Antripatiden/ eñ añars dags lietu þr riddara lidit med hm̄ fara ⁊ sneru sidan aptr til kastalans/ eñ sem þr komu til Cesarea/ feingu þr landzstiornaranū brefit ⁊ stickudu Pal þar fyrer hñ/ eñ er landstiornareñ las brefit spurdi hñ at vt af hueriu landi hñ væri/ ⁊ er hñ fornam ꝥ hñ var vr Cilitia/ sagdi hñ eg skal for heyra þig/ nær þiner akærendr koma ⁊ hñ baud at vardueita hñ i dom huse Herodis.

xxiiij Capitule

Eñ epter fim̄ daga/ for Ananias keñemaña hofdinge ⁊ olldungarner ofan/ ⁊ medr þm̄ Tertullus mælsku madr/ huerier sig tiadu fyrer lādz domaranū i giegn Pale/ eñ at Pale fyrer kolludū tok Tertullus til at aklaga hñ ⁊ sagdi/ Af þui vier lifum i myklū fride/ vnder þier ⁊ margar sæmder veitazt þessu folki fyrer þina fram syne

agæ

agqtazti Felix/ Huat vier iafnā ⁊ i huern ſtad til vor kioſū/med allri þackar giord/eñ at eg dragi þ eigi langſāligra fyre þier/bid eg þig/fyrer þina mañ dygd at þu heyrer oſſ fa eín ord

Þeñañ mañ hofū vier fūdit/ ſkadligañ/ þañ ſundr þyckiu vpp qſer medal allra gydinga vm al lañ heim/ ⁊ foringia hins naduerſka villudoms/ hñ hefer ⁊ eirnen vidr leitad at ſaurga muſterit/ huern vier gripū ⁊ villdū hafa dqmt hñ epter laugū vorū/eñ Lyſias yfuer hofdinge/kom þar frā ⁊ greip hñ mz myckla ofref le vr vorū hondū/bio dandi hñs a klogurū til þin at koma af hueriu þu matt keña/ef ſialfr villt epter grenſlazt/alla þa hluti vm huería vier a klogū hñ/ þa logdu gydin gar til ⁊ ſogdu þ s° vera.

Eñ Pall(þa er landſtiornariñ benti hm̄ at tala) ſuaradi/med þui at eg veit þig nu vm morg ar domara verit hafa þeſſarar þiodar/ vil eg ſialfr med oſkelfdu hugar fari mína ſauk fer ſuara/ þuiat þu matt vita/ at þ eru eigi meir eñ (xij dagar) þ eg kom vpp til Hieruſalem at bidi azt fyrer/ ⁊ eigi hafa þr fūdit mig tala vid nockrn i muſterino/edr giorandi nockrt vpp hlaup med folkino/hnorki i borgū nie ſamkundu huſum ⁊ eigi geta þr þtta ſañat vm huat þeir kqra mig

Eñ þ iata eg þier/at eg þiona/(epter þm̄ vei ge huern þr kalla villu dom) s° gudi miña fedra at eg true ollu þui huat i laugmalino ſkrifat er hafandi þa von til gudz/ huerrar þr ſialfuer vqnta/einkū vppriſu framlidiña/bqdi riettlatra ⁊ ranglatra/eñ i þſſu ſama idka eg ſialfuan mig iafnan at hafa/hindranar lauſa ſamvitzku bqdi vid gud ⁊ meñ Eñ morg

Eñ morgum arum epter kom eg/ ⁊ fęrda minu folki olmuſu giafer/ ⁊ offr ⁊ þr fundu mig med þui er eg liet mig hreinſa i muſterino/ eigi med hafnada nie nockru vpp hlaupi/ eñ þar voru gydingar nockrer vr Aſia/ huerier hier ęttu at vera fyrer þier at a klaga mig/ ef þr hefdi eitt huat mier i moti/ elligar lat þſſa ſialfua ſeigia huort þr hafa nockut raungferdugt a mier fundit a medan eg ſtend hier fyrer radino/ nema alleinaꝛ ta fyre þſſa eins ordz ſaker/ þa er eg ſtod fra a mille/ huat eg kalladi/ at vm vpp riſu framlidiñe verd eg i dag af ydr a klagadr

Og er Felix heyrdi þtta/ teygdi hñ fyrer þm þuiat hñ viſſe grant af þſſm veige/ ⁊ ſagdi/ Nęr Lyſias yfuer hofdinge kemr ofan/ þa vil eg for heyra ydvar malefne/ eñ hñ ſkipadi vnder hofdingianũ at foruara Pal/ ⁊ lata hm̃ fo lidugañ gang ⁊ fyrer baud at nockr af hñs lide/ þionadi hm̃ edr kęmi til hñs.

Nockrũ daugum þar epter kom Felix medur huſfreyiu ſiñe Druſilla/ Huer ed var gydinga kyns/ þau kolludu a Pal/ ⁊ heyrdu af hm̃ vm truna/ ſem at er a Chriſtum/ eñ þa Pall taladi vm riettuiſe ⁊ hreinlife/ ⁊ af epter komanda dome ſkelfdizt Felix ⁊ anzadi/ gack hiedan at ſiñe/ nęr eg hefi tom ſtund til mñ eg þig kalla lata/ mz þui hñ vęnti iafn frame þ hm̃ mundi peningar gefazt af Pale/ S° at hñ liete hñ lauſañ/ fyrer þui liet hñ optſiñes kalla a hñ ⁊ atti tal vid hñ/ eñ at lidnum tuemr arum kom Porcius Feſtus/ i

Felix

Felix stad/ Felix villdi þa syna gydingum vel
semd/ ⁊ liet þa Pal bundiñ epter sig.

xxv Capitule

A Festus var nu i land komiñ/ þor hñ
þrim dogum epter aþ Cesarea vpp til
Jerusalem/ eñ þyrer hm̃ tiadu sig þa
keñe maña hoþdingiar ⁊ þormeñ gy-
dinga i mote Pale/ badu hñ ⁊ beiddu
vm lidueizlu i moti/ hm̃/ at hñ liete kalla hñ til
Hierusalem/ rekiandi swo sin vmsat/ at þr gætu
hm̃ i hel komit a veiginum/ þa suaradi Festus/ at
Pall yrdi at soñu vardueittr i Cesarea/ eñ hñ
mundi þo iñañ skãtz þara þangat aptr/ þui þr
sem ydar a mille (sagdi hñ) haþa mattil/ þari
þr til lika oþan ⁊ aklage þn mañ eþ nockr vansemd
þinzt med honum

Eñ er hñ haþdi hia þim verit meir eñ tiu
daga þor hñ oþan til Cesaream/ ⁊ añars dags
epter setti hñ sig a domstoliñ/ ⁊ skipadi Paulum
þram at leida ⁊ sem hñ var þramleiddr/ giengu
þr gydingar kring vm hañ er komner voru oþan
þra Hierusalem/ berandi þram margar ⁊ þungar
sakagipter i gegn Pale/ hueriar þr gatu þo eigi sa
ñat/ aþ þui at Pall suaradi so þyrer sig/ þ hñ heþ
di eckert þorbrotid/ huorki i mot gydinga laugum
nie musterino/ ⁊ eige helldr vid Keisarañ

Festus villdi þa syna gydingum Lidueizlu
suaradi Pale/ ⁊ sagdi/ Villtu þara vpp til Hie-
rusalẽ/ ⁊ dæmazt þar aþ mier vm þtta/ eñ Pall
sagdi/ eg stend þyrer keisarans dõstol/ þar byriar
mier at dæmazt/ þui gydingũ heþi eg ongua van
semd giorua/ so sem þu sialþr betr veizt/ eñ haþi
eg na

eg nockꝛū mein giort/ eda nockut þat hapꝛt sē dau-
da sie verdt/ þa mæli eg eigi i moti dauda at þo-
la/ eñ ep eckert þinzt þra ap huerıu þꝛ a kæra mig
þa ma eingeñ mig þm̄ i hendꝛ selia/ þui eg sky-
ter fyrer Keisarañ/ Festus radgadizt þa vm
vid radit ꝛ suaradi fyrer keisarañ heper þu þier
skotid til keisarans skalt þu ꝛ fara.

Eñ er nockꝛer dagar voru lidner foru þau A-
grippa kōungꝛ ꝛ Bernica ofan til Cesarea/ at sei-
gia Festū vel komeñ/ ꝛ er þau hofdu þᵘ marga da-
ga verit/ skyrdi Festus kōunginū fra sakar gipt-
Pals/ ꝛ sagdi/ nockꝛ mañ/ er hier i fiotrū ap Felix
epter latiñ/ huers vegna ed presta hofdingiar ꝛ oll
dungar gydinga komu fyrer mig/ þa eg var til
Hierusalē/ ꝛ badu at refsing skylldi a hñ ganga
huerıū eg suaradi at þ væri eigi hattꝛ Romuerıa
at nockꝛ madꝛ væri til refsingar selldꝛ/ fyrꝛ eñ sa
sem klagadizt hefdi sina aklagendꝛ nalæga/ ꝛ þat
þat med tom til sig vndan at færa þm̄ lytū sem
hm̄ verda til laugd/ eñ þa þꝛ komu hier til samañ
setta eg mig añars dags (an nockꝛar dualar) a
domstoliñ/ ꝛ skipadi þañ mañ fram at leida ap
huerıū/ þa a klagararner komu til/ baru þꝛ aung-
ua þa sauk fram vm þssa hluti/ hueria eg meina-
di/ Helldꝛ hofdu þꝛ nockꝛar spurningar i moti hm̄
vm þra hia tru/ ꝛ ap nockꝛū framlidnū Jesu/
huern Pall vottar lifa/ eñ er eg vnder stod eigi
þssharttar spurningᵘ/ sagdi eg huort hñ villdi fa-
ra vpp til Hierusalem ꝛ dæmazt þar vm þtta/ eñ
þa Pall appelleradi/ at hñ geymdizt til Keisar-
ans ransaks baud eg at vardueita hñ/ þar til
eg senda hñ til keisarans

Þa sagdi Agrippa til Festo/ eg villda ꝛ þa at
heyra

heyra þñan mañ hñ ſagdi a morgen ſkalt þu hñ heyra/ eñ añars dagſ þa Agrippa ⁊ Bernica komu med mycklu ſkraute/ ⁊ geingu iñ i radhuſit med yfuer hofdingiũ ⁊ hofudz mõm borgariñar/ ⁊ er Feſtus ſkipadi var Pall fram leiddr/ Feſtus ſagdi/ Agrippa Kõungr ⁊ þier aller goder meñ sẽ hier eru medr oſſ/ þar siae þier þañ mañ/ af hueriũ allar gydinga sueiter hafa til min ſagt bædi til Hieruſalẽ ⁊ so hier/ ⁊ ſeigia þ hm̃ byriar eigi leingr at lifa/ eñ þa eg fornã/ þ hñ hafdi eckert giort þſſ dauda væri verdt/ med þui at hñ ſialfr ſkaut ſier fyrer Keiſarañ/ þa hefi eg einſett mier at ſenda hñ þangat/ vm huern eg hefi þo eckrt sañligt þ eg meigi Herranũ til ſkrifa fyrer þui hefi eg ⁊ latid leida hñ hier fram fyrer ydr/ ⁊ eirna meſt fyre ydr Agrippa kõungr/ so at eg epter vm lidna forheyrſlu mætti þ fa huat eg ſkrifa ſkylldi/ þuiat þ ſynizt mier o vitniañligt at ſenda nockrn bandingia ⁊ teikna eigi vpp hueriar ſaker til hñs verda færdar

xxvj Capitule

Eñ Agrippa ſagdi til Pals/ þier leyfiſt ſialfũ at tala fyrer þig/ þa ſuaradi Pall ⁊ rietti fram hondina/ sæll þickiunzt eg þſſ Agrippa kõungr at eg nae i dag at forſuara mig fyrer þier/ af þui ollu sem eg aklagazt af gydingũ/ meſt þ þu veizt allar venıur ⁊ ſparningar gydinga fyre þui bid eg þig/ at þu villder þolin inodliga heyra mig

At ſoñu min æfi/ i fra barn æſku/ huer veit hefer þegar i vppruna hia þſſari þiod i Jeruſalem vita aller gydingar þr mig þecktu fordum i vpp vegrti/ ef þr villdu þar vitne vm bera / þuiat eg

 lifda

lifda epter hiñe horduztu ſiduenıu vorrar gudz
dyrkanar eiñ phariſeare/ nu ſtend eg ⁊ verd a kla
gadr vm þa von fyrer heitzins þſſ ſkied er af gu-
di til fedra vorra/ til þrar vorar tolf kyn kuiſler
vona ſier at koma mz ſtodugre gudz þionkā natt
ſē dag/ af huerre von (Herra kōungr) þa klagazt
eg af gydigū/ fyrer huat mā þ o truan ligt hia ydr
dæmazt mega/ þ gud geti frālidna meñ vpp va-

Eg meinade at ſoñu med ſialfū mier þ eg ſkel
mætta mickit i moti giora nafne Jeſu af Nada-
reth/ huad eg ⁊ giorda til Hieruſalem/ at eg luckta
margañ heilagañ i myrkua ſtofu at feingnu yf-
ner valldi ut af keñi mañā hofdingiū ⁊ þa þr vo
ru af tekner/ ſagda eg domeñ vpp/ ⁊ vm aull ſam
kundu hus kualda eg þa optligz/ ⁊ þuingade þa
til gud laſtan̄ / ⁊ eg var meir eñ hofi giegndi odr
a þa ⁊ veitti þm ofſokn allt i vtanlandz borger
fyrer huerra hluta ſaker/ þañ tid eg for til Da-
maſco/ medr mackt ⁊ bodſkap preſta hofdingia-
ña/ þa midiū deige/ ſa eg (Herrakōungr) lioſ af
himne ſolar ſkine biartara/ þ vm mig leiftradi
⁊ vm þa er med mier foru

Eñ þa er vier duttum aller til Jardar/ heyrda
eg raudd til min tala/ ſu er a ebreſka tungu ſag-
di Saul Saul huat ofſæker þu mig/ hart er þier
at bakſpirna i mot broddinū/ eñ eg ſagda huer ert
þu Lauardr/ hñ ſagdi eg em Jeſ⁹ huern þu ofſæ
ker/ riſ vpp ⁊ ſtatt a fætr þina þat til þſſ birtuzt eg
þier/ þ eg ſkickadi þig/ til þienara ⁊ vitnis manz
þra hluta/ huerra þu ſatt ⁊ þra ſem eg ſkal þier
eñ birta frelſandi þig af þſſu folki ⁊ heidiñe þiod
a medal huerra er eg mun þig vt ſenda/ þra
augum vpp at luka/ s⁹ at þr ſnuizt/ fra myrkrū
til lioſſins/ ⁊ fra andſkotans valldi til gudz s⁹ at

þr miz tæki ſyndañа fyre gefnig ⁊ arftoku medr þm̃ er helgader verda/ fyrer ꝥa tru ſẽ a kriſtũ er

Fyrer þui var eg ecki (herra kõungr)hiñeſkre birting vantruadr/helldr bodadi eg hana i fyrſtu þm i Damaſco ⁊ i Hieruſalem ⁊ vm allar ſueiter gydinga landz/ ⁊ ſidan heidingiũ/at ꝥr giordi yfuer bot ⁊ ſnere ſier til gudz/ ⁊ giorandi verdug verck idranariñar/ fyrer ꝥa ſauk gripu gydingar mig i muſterino ⁊ einſettu ſier at liflata mig eñ fyrer gudz fullting er mier biargat ꝥ eg ſtend allt til þſſa dagſ vitnandi bædi fyrer ſmaũ ⁊ ſtorũ / ſeigiandi eckert añat eñ ꝥ er ſpamẽñirner ⁊ Moyſes hafa fyre ſagt at ſkie ætti ꝥ chriſtr ſkylldi lida ⁊ fyrſtr vera vt af vpp riſu fram̃ lidiña ⁊ ſa sem lioſit ſkylldi lyonũ boda ⁊ ſo heidnũ þiodũ

Eñ er hñ hafdi suarat ꝥſſu fyrer ſig ſagdi Feſtus harri rauſt/odr ertu vordiñ Pall ꝥitt mykla bokuit giorir þig odañ/eñ hñ ſagdi/eigi em eg odrniñ gode Feſtus/helldr tala eg ſañleikſins ſkirleikſ ord ꝥ at herra kõungriñ veit ꝥtta vel/hia hueriũ eg rædi allz oruggr ꝥui eg meina at eckert þſſara mune fyrer hm̃ folgit vera/af ꝥui at ꝥtta er ecki i hyrnigũ ſkied truer ꝥu Agrippa herra kõungur ſpamoñunũ/eg veit at ꝥu truer/eñ Agrippa ſagdi til Palſ/litid vantar a at tala vm fyre mier ſo eg giorduzt kriſtiñ/eñ Pall ſagdi ꝥſſ æſki eg af gudi ꝥ breſtr i myckly edr litlu/eigi alleinazta ꝥu/helldr ⁊ eirnen aller ꝥr sẽ mig heyra i dag væri ꝥuiliker huilikr ed eg em vndan tecknũ ꝥſſm bondum og þa hñ hafdi ꝥtta talat ſtod konungriñ vpp ⁊ landz ſtiornariñ/ ⁊ Bernica ⁊ ꝥr ed hia ꝥm ſatu / eñ sem ꝥr viku ſier afſida toludu ꝥr ſin a mille ⁊ ſogdu ꝥſſi madt hefer eckert giort ꝥ dauda ſie edr bandaverdr þa ſagdi Agrippa til

Feſto/ þiſſi madr hafdi matt laus verit latiñ/ ef
hñ hefdi ecki ſkotid ſier fyrer Keiſarañ

xxvij Capitule

Em ꝥ nu var orſkurdat/at vier ſkyll
dũ ſigla i val land/ feingu þr Pal ⁊
nockra adra bandingia þm̃ hundrads
hofdingia ut af Kerſarans hird ſem
Julio var at nafne/⁊ vier ſtigum a ꝥ
ſkip ſem af Adramantino vide var/ ⁊ ſkylldum
ſigla fyrer Aſiam ⁊ lietũ ſidan fra landi Ariſtar
chꝰ vr Macedonia af Teſſaloniu var medr oſſ/⁊
tokum añars dags land i Sidon/Juliꝰ birte ſig
⁊ blidan vid Pal/ ⁊ lofadi hm̃ at ganga til ſiña
godra vina at ſyſla ſiña naud þurfta/þadan leyſ
tu vier ⁊ ſigldum vnder Cipriam/ fyrer þui at
vindarner voru oſſ onduerder/⁊ ſigldum yfuer ꝥ
haf ſem gegnt er Cilicia/ ⁊ Pamphilia ⁊ komu til
Myra i Lycia

Þar fañ vnder hofdingiñ ſkip vr Alexandria
ꝥ ſigla atti i Valland/a ꝥ ſetti hñ oſſ eñ er oſſ veit
ti tregt at ſigla/ſo at vier komuzt varla vm mar
ga daga i gegnt Gnidon/ (þuiat vmdriñ bagdi)
ſigldu var vnder Krit til borgariñar Salmone
⁊ gatum þo varla beitt fram hia/þa komu vier i
nockurt ꝥ laegi/ſem kalladizt ſalu hofn/ þar la ⁊
borgen Laſea i grend vid eñ er myckler timar vo
ru vmlidner med þui at nu var þo haettu meire
ſiglingin/ at faſtañ var þa vm lidiñ/ fyrer ꝥ
radlagdi Pall/þm̃ þa ⁊ ſagdi til þra goder meñ
eg ſie at vor ſigling man verda badi haſkaſom
⁊ ſkada mikel/eigi alleinaſta fyrer farmeñ ⁊ ſki
pit/helldr ⁊ eirnen vorra lif daga/eñ vnder hofdin
gian adi meir ſkiparanũ ⁊ leid ſagner mañinnũ

eñ þui

en þui er Pall ſagdi ⁊ er þar var eingen hofn hẽ
fuilig til vetrar legu/ þotti flestum radligt at ſi-
gla burt þadan/at ef þr mættu komazt til phent
cen til vetrar legu(ſu hofn ſem at er vid Krit i ge
gn ſudueſtan ⁊ nordueſtan vinde(en þa ſunan v n
dtok at guſta ⁊ þr meintu at hallda ſina leid/le-
ſtu þr fra Aſſon/og hielldu fyrer framan Krit

En eigi langt þar epter/hofz vpp þuer vinde
i giegn ſkipino/þan vier kollum nordauſt ⁊ er ſki
pit la vnder a follum/⁊ gat eigi riett ſig vid vedri
no/lietu vier draga fyrer vind ⁊ ſuomludũ ſo/en
ſem vier komum vid ey nockra þa Clauda hiet ga
tum vier varla batiñ vpp dreigit/en vier neyttum
þa orku ⁊ ſettum hñ vpp ⁊ bundum vid bordit/
þuiat vær ottuduzt at oſſ mundi bera a gryſinge
arnar ⁊ lietum vt tuſiu du fl ⁊ drifum ſo ⁊ er vier
hofdum ſterckañ ſtorm lidit/ vorpudu þr añars
dags vt ſtreing/ ⁊ a þridia deige ſnorudu vier vt
m; ſialfs hondũ reidſkapnũ ſkipſins/⁊ i marga
daga ſkein huorki ſol nie ſtiornr/en ſtorm vedrat-
ta eige litil var fyre ſionum/ſo at aull von vorſ
hiaulprædis var horfin

Og er vier hofdum leinge einſkis neytt/ þa
gieck Pall i midit til þra ⁊ ſagdi/Goder meñ/þier
ſkylldut hafa hlytt mier ⁊ leyſt eigi vt af Krit/ſo
hefdu vær eigi lidit þſſa kuol ⁊ ſkada/ ⁊ nu ræd
eg ydr at þier ſieut med godu gedi/ þuiat einſkis
vors lifs man tortynazt/ at fra teknu alleinazta
ſkipinu ⁊ þui at þſſari nott ſtod hia mier Eingell
gudz/þſſ er eg em/⁊ þm̃ eg þiona/⁊ ſagdi/Ottazt
þu eigi Pall/þier byriar fyrer Keiſarañ at koma
⁊ ſia ⁊ þat gud hefer veitt þier þa alla/ er med
þier ſigla/ fyrer þui goder meñ verit med katri

lund/ þuiat eg true gudi/ at ꝥ munne so ſkie sem mier er ſagt/ eñ til eyiar nockurrar hlioti vier at koma

Eñ epter ꝥ er hin fiortanda nottin var yfuer komin/ ſigldu vier vm midnętti i Adriam/ ſkipmeñina grunadi þa/ at sier mundi ſynazt land nockꝛt ⁊ vorpudu gruñ ſauckꝛ ⁊ fundu tuttugu fadma diup/ ⁊ ſkamt eitt þadan/ kauſtudu þr ſauckuñe i añat ſiñ/ ⁊ fundu fimtan fadma/ þa hręddußt þr at þa mundi mega ſteyta a ſkeriũ/ ⁊ fleygdu vr bak ſkutnũ fiorũ ackerum/ ęſktu ⁊ þſſ at dagr kęmi/ eñ er ſkipueriar leitudu vid at vm flyia ſkipit/ ⁊ lietu batiñ a ſioeñ ſiga/ vnder fre hylmingu at þr lietußt vilia vr fram ſkipino fęra vt ackeri/ þa ſagdi Pall til vnder hofdingians ⁊ ſtridz mañaña/ nema at þſſer blife kyrrer i ſkipino/ geti þier eigi biargaßt þa hiuggu ſtridz meñirner bat feſtarnar ⁊ lietu ofan detta

Og þa er birta tok ried Pall þm at þr tęki fęzlu til ſin/ þui ꝥ er i dag (ſagdi hñ) fiortandi dagr at þier hafit bidleikat vid/ ⁊ faſtandi verit ⁊ a onguo bergt/ fyre þui ręd eg ydr at þier takit fęzlu ydr til hreſſingar/ þuiat einſkis ydar harlockꝛ mun af ydru hofdi forglataßt/ ⁊ er hñ hafdi þtta rętt/ tok hñ braudit/ giordi gudi þacker i allra þra augſyn/ braut ꝥ ſidã ⁊ ath/ þm tok þa ⁊ ollum at batna i ſkapi/ ⁊ toku ſier fęzlu/ eñ vier vorũ allz i ſkipino two hundrut/ Sio ⁊ ſio tiger salna/ ⁊ er vier vorũ metter liettu vęr af ſkipino/ ⁊ koſtudũ kornenu i sioiñ

Eñ er dagr var/ þecktu þr eigi landit/ eñ vid hafnar ſund nockꝛt vrdu þr varer/ ꝥ land toku hafdi/ huert þr villdu vikia ſkipino/ ef þr męttu

þui

þui vid koma/ ⁊ er þr drogu vpp ackerin/ flogu
þr sier til sios/ ⁊ leystu vpp stiorn baundin̄/ ⁊ set-
tu rair seglit i ping þyre vedrino/ ⁊ hielldu s° at
landi/ ⁊ er vier komū at þui rifi/ er sior gieck vm
huerfis/ steyttu þar skipit a/ s° at fram skipit stod
grun̄ o hræranliga/ skuturin̄ lestizt sundr af ofr
eple bylgnan̄a

En̄ stridmen̄irner logdu þ rad til at bandin-
giarner væri drepner/ s° at eingen̄ þra vm hlyppi
þott vt kyn̄e at sueima/ en̄ vnder hofdingen̄ vill
di Pale eigi granda lata ⁊ talmadi þra a settninge
⁊ baud at þr sem syndt gætu skylldu fyrster fley
gia sier vtan ⁊ leggiazt at landi/ en̄ adrer sumer a
blem̄unū/ en̄ sumer a skipsbrotunū/ ⁊ þ skiedi s°
at þr komuzt aller holpner til landz.

xxviij Capitule

OG er vier komuzt af/ þa vissū vier at
eyin hiet Mileto/ en̄ þr lyder syndu oss
eigi litla vinattu/ kueicktu elld/ ⁊ med
toku oss alla/ vegna þss hregg vidris
er yfuer oss hafdi drifit/ ⁊ fyrer kul-
da saker/ En̄ þa Pall var at tina saman hrugu
med sma vidu/ ⁊ lagdi a elldin̄/ en̄ þa skreid na-
dra vr loganū ⁊ hrockuizt a hond Pale/ en̄ er þat
sau eyiar men̄ at kuikuendit hieck a hendi hn̄s/ so-
gdu þr sin a mille/ endiliga man þsse man̄drapa-
re vera/ huerium̄ hefndin/ vr siofuar haska leystan̄
leyfuer eigi at lifa/ en̄ hn̄ fleingdi nodrun̄e a ell-
din̄/ ⁊ hm̄ vard eckert mein at/ en̄ þr meintu at hn̄
mundi vpp þrutna/ edr iafnsnart daudr nidr det
ta/ ⁊ sem þr hofdu leinge epter þui bedit/ ⁊ sau
eckert vont at hm̄ verda/ vm huerfdu þr sinu
sin̄e ⁊ sogdu hn̄ gud vera/

Eñ i þm̄ ſonu tak morkiū/hafdi foringe eyla riñar ſin hybile/ ſa Publi⁹ hiet/huer oſſ medtok ⁊ veitti vm þria daga all vingiarnliga/eñ ſo bar til þ fader Publij la kualiñ i kolou ⁊ blodfalle/til huers ed Pall iñ gieck/⁊ medan hñ badz fyrer/ þa lagdi hñ hendr yfuer hñ/⁊ giordi hñ heilbrigdañ þa þ var ſkied komu ⁊ hiner adrer a eyiuñe þangat ſē ſotter hofdu/ ⁊ lietu ſig lækna/⁊ þr veittu oſſ myckla virding̃ /⁊ er vier ſiglðū þadan/laugdu þr til huat oſſ var þarf ſamligt.

Eñ epter þria manadi ſiglðu vier vt þadan a þui ſkipe er var vr Alexādria huert at i eyiuñe hafdi leigit vm vetriñ/ þ hafdi fyrer mercki tui burateickn ⁊ er vier komum til Syracuſa vorū vier þar i þria daga/ þadan ſiglðu vier vm kring ⁊ komum til Regiō/⁊ einum deige þar epter ſem ſuñan vindr tok at blaſa/komu vier añars dagſ til Putcolon huar vier fundū brædrna ⁊ vrdū af þeim bedner þ vier tefdū hia þm̄ vm (vij) daga/⁊ ſo komu vær i Romā/⁊ er þr brædr ſem þar voru/ heyrdu af oſſ/geingu þr vt i moti oſſ allt til apifer ⁊ Tetrabern ⁊ þa er Pall leit þa/giordi hñ gudi þacker/⁊ fieck truar efling/eñ þa vier komū i Romā/ af fenti hūdradz hofdingiñ/bandingiana þm̄ ædzta hershofdingia/eñ Pale var lofat at vera huar honū likadi mz þm einū ſtridz mañe ſē a hm̄ tok vackt

Þ ſkiedi ⁊ þrim dogū þar epter/at Pall ſaman kalladi hina ædztu meñ af gydingū/þa þr voru nu til ſaman kōner/ſagdi hñ til þra/ þier meñ goder brædr/eg hefi eckert i gegn voru folki giort nie i moti fodrligie ſiduenīu ⁊ em þo bundiñ Romueriū i hendr feingeñ/hueriet mig villdu hafa lauſañ latid þa þr hofdu mig for heyrt med þui at þr fanzt eingen dauda ſauk mz mier/eñ þa gydin

gº mælltu þui i mot neyddunzt eg til at ſkiota mier fyrer
Keiſarañ/eigi sº / þat eg hefda vm nockut/ at aklaga
mitt folk mz/eñ fyre þ til efne ſamã kalladi eg ydr þ eg
mætta ſia ⁊ ſamtal hafa vid ydr/ þuiat fyrer ſaker vo/
nar Jsraelſ e m eg mz þeſſari feſti vm vafdr

Þr ſogdu til hans/eingeñ bref hofu vier feingit þ i/
ña vegna af gydinga landi/ ⁊ eingeñ broder er þadan ko
miñ/ſa a z þier hafi nockut vont kungiort edr til þ in ta
lat/eñ þo fyſer oſſ at heyra af þier huat þu helldr/þuiat
af þin flock er oſſ þ kuñgiort/at hm̃ verdi allz ſtadar
i mott mællt ⁊ ſem þr einkudu hm̃ dag til/ þa komu mar
ger til hñſ i herbergit/ hueriũ hñ vtlagdi ⁊ vitnadi gudz
riki/ ⁊ taldi vm fyrer þm vt af Jeſu/vr Moyſes laugma
le/ ⁊ ſpamoñunũ/i fra morne allt til kuelldz/⁊ nockrer vt
af þm trudu þui ſem hñ ſagdi eñ ſumer trudu þui eigi

Og er þr voru eigi ſamþycker ſin a mille/geingu þr
i burt/ſem Pall taladi eitt ord/ vel hefer heilagr andi
ſagt fyre Eſaiam ſpamañ til fedra vorra/sº mælandi/
far þu til þeſſa folks ⁊ ſeig/medr eyrunũ munu þier þ
heyra/ ⁊ ecki vnder ſtanda/ ⁊ med augunũ munu þier þ
ſia ⁊ eigi þeckia/ þuiat hiarta folkſ þeſſa er for hardat/ ⁊
med eyrunum heyra þr þungliga / ⁊ ſin augu hafa
þr ſaman kreiſt sº at þr ſiái ecki mz augunũ ⁊ heyrdu
eigi med eyrunum ⁊ sº þr ſkilde eigi mz hiartanu/ ⁊ ſne
ruzt þ eg læknadi þa/fyrer þui ſie ydr kuñigt/ þ heidin/
giũ er ſent þetta gudzhialprædi/ ⁊ þr munu heyra ⁊ er hñ
taladi þetta geingu gydingar vt fra hm̃ ⁊ hofdu þrætu
myckla ſin a mille

Eñ Pall bleif vm tuo ar i ſinu leigu huſe ⁊ med tok
alla þa er til hñſ iñgeingu predikandi gudz riki/ ⁊ bod
adi þ/huat er var af Drottne Jeſu Chriſto mz
allri raukſeind/an fyrer bodunar

¶ Hier tekz ender a giordum Poſtulaña þeir
ſem hm̃ heilage Lucas hefer ſkrifata

ÞEssi pistell er hiñ heilage Pall skrifar til Romueria/ er riette kiarne z hofut mergr hins nyia Testamentz z hid skærazta gudzspiall/ sem þess vel verdugr være at huer kristiñ mañ kyñe eigi alleinazta ord fra ordi fyrer vtan/ helldr at hñ vm geinge hñ huers dagligaña so sem añat dagligt braud salariñar/ þuiat hñ kañ alldreigi of opt edr of vel lesiñ nie tractieradr verda/ z þui meir sē hañ verdr iðkadr/ þess kostugre þicker hñ z fær q betra smeck/ fyrer þui vil eg mina þionustu þar til leggia/ z til reida fyre þnañ miñ formala/ eina iñ gongu þ fresta sem gud hefer mier fong a gefit/ so at hñ verdi þess gior vnderstadiñ af olliñ/ þuiat hegat til hefer hñ med dimre gloseran z margslungnu hiale faneytrᵘ ordmælgi nær sta o mañliga myrkuadr verit/ sem þo er i sialfum sier eitt skært lios med ollu full feingiñ til vpp birtu allrar ritningar.

J fyrstu hliotu vier at fa kyñing z riette vnder stodu/ þra orda/ eda huat hiñ heilage Pall meinar med þessi ord/ Logmal/ Synd/ Nad/ Tru/ Riettlæti. Holld/ andi/ z oñr þm lik/ elligar er þar ei nockr fiiosamr lesningur at/ þetta ord/ Logmal/ mattu eigi vnder standa epter likamligre skynsemd/ at þ sie sa lærdomr sem ein huer verck bodar at giora/ elligar vid at sporna/ sē hattr er til veralldligra laga/ þ vier skulū mz verckū logma

lino

linu full skietta/ þott hiartans god fysi sie vist fi-
arlæg/ Eñ gud dæmer epter hiartans gruñe/ af
þui krefr hñs logmal gruñ hiartans/ ⁊ lætr sier
eigi at verckinu full nægia. Helldr straff hñ my
cklu framar þau verck sem skie an hiartans gruñ
so sem at eru hræsne ⁊ lygar/ Huar af aller ver-
da lygemeñ kallader (Psalm cxv) fyrer þui at ein
geñ helldr nie halldit getr af hiartans gruñe gudz
Logmal/ þat huer madr fiñr med sialfū sier vid
biod til Jns goda/ eñ lysting til hins vonda/ Huar
nu er eigi frialslig lysting til hins goda/ þar er ⁊
ei helldr hiartans gruñr/ þott at i augsyn skine
sidferdugt lifuerne margra godra vercka.

Huadan hiñ heilagi Pall a lycktar þ/ hier i o-
drū capitula/ at aller gydingar sie synda brotz meñ
⁊ seiger at einazta sa sem vppfyllingar madr er
Logmalsins/ sie riettlatr fyre gudi/ huar med hñ
vill/ þ eingeñ sie af alfu sialfs siña vercka vpp fyl
lingar madr/ laugmalsins/ helldr seiger hñ myck lu
fram so til þra/ þu keñer at vier skulū/ eigi hor-
dom drygia/ eñ sialfr þa dryger þu hor/ Item
huar þu dæmer vm eiñ añañ/ fordæmer þu sialf
uañ þig/ med þui þu giorir hid sama/ þar þu
vm dæmer/ sem skylldi hñ seigia/ þu lifer finliga
fyre maña augliti i Logmalsins verckum/ ⁊ dæ-
mer adra eigi so lifa/ ⁊ at hueriumm mañe kant
þu at fiña/ augnina sier þu i añars auga/ eñ vag
lkins i þinu auga sialfs verdr þu eigi at eins var
Þott þu hallder nu vel fyre augsyn lagaña gior
der af hrædzlu hefndariñar/ edr af astud verd
launsins/ þa giorir þu þo þ allt saman an frialsli
lystingar ⁊ astar vid Gud ⁊ logmalit/ Helldr gio
rir þu þtta med olyst ⁊ þuingan/ villder fegiñ
samliger/ odru vis breyta ef logmalit væri eigi

Huadan at alycktazt þ/ þu siert logmalsins fiand
dinañ af gruñ þins hiarta/eda huat hefer þ at þy
da þu keñer odrū at stela eigi/eñ ert þo sialfr i hiar
tanu/ þiofr/ ⁊ augliosliga giarnan værir ef þu
þyrdir/ þott at opinskar verck verdi eige leinge
iñe byrgd/hia þuilikū hræsnorū/ s° lærir þu nu
añañ/eñ sialfuañ þig keñer þu eigi/veizt sialfur
eigi huat þu añan lærer hefer þar med ⁊ alldrei
ge logmalit riettliga vnder stadit/Ja med sliku for
eykr nu logmalit syndina/ s° sem hñ seiger hier i
fimta capitula at þui gramare sem madriñ er log
malino/ þui framar krefie þ þss hñ eigi orkar

Fyrer þui seiger hñ i (vij)capitula þ logmalit
sie andligt/huat er þ añat? nema ef logmalit væ
ri likamligt/ þa yrdi þui med verckū full nægt/eñ
fyrst þ er andligt/ þa fullnægir þui eingen med
neinū verckū/vtan þ verdi allt af hiartans gruñ
huat þu gott giorir/eñ slickt hiarta fær eingeñ ge
fit/nema alleinazta heilagr Gudz andi/hñ giorir
mañiñ logmalino glikan/s° at hñ fær i hiartano
lysting til laugmalsins/ ⁊ giorir þadan i fra ecki
neitt fyre ogn nie þuingan/Helldr/alla hluti vt af
viliugligu hiarta þat lika s° sē logmalit er nu and
ligt/s° vill þ medr slikū ādligū hiortū elskat ⁊ vpp
fyllt vera æskiandi vid ligs eins anda/þui huᵃ hñ
er nu eigi i hiartano/ þa blifr þᵃ synd/o lysting ⁊
fiandskapr i gegn laugmalino ⁊ huert þo er sialft
riett ferdugt/gott ⁊ heilagt i sier.

Fyrer þui ven þig a þssi maltæki/at þ er eigi
eins at giora logmalsins verck/ ⁊ þ at vpp fylla
logmalit/eñ þ eru nu allt logmalsins verck sē ma
driñ giorir eda giort getr/epter logmalsins skipan
af sinū frialsū vilia ⁊ eigenligū formætti/ añ mz
þat

Þat vnder ⁊ iafn fram slikū verckū / bliftr vid bi-
dr ⁊ stygd i hiartano til logmalsins / ꝥ a eru þui-
lik verck aull forglotud ⁊ einskis neyt / ꝥ meinar ⁊
Pall Postuli i hinū þridia capitula þar hn̄ seiger /
at fyrer logmalsins verck verdi eingen man̄ riettla
tr fyrer gudi / þar af sier þu nu at hiner til snotru ⁊
slæguitru Sophistici / eru sañer villu meñ / nær þr
keña ꝥ madriñ meigi med verckū reidu bua sig til
nadariñar / Huernen ma sa reida sig med godum
verckū til nadariñar / sem eckert gott verck giorir
an o lystingar ⁊ vlfbudar i hiartano / eda huersu
mega þess manz giordir gudi þeckiazt / sem skie
af einu o lystugu ⁊ mot þroudu hiarta

Eñ ꝥ at vpp fylla logmalit / þa er medr lyst ⁊
liuf læti at giora ꝥ ss verck ⁊ frialsliga an logmal
sins þuinganar velat giora ⁊ gudliga / lika sem þo
væri eckert logmal nie nockr strappan fyre hondū
eñ slika lyst frialsligs kærleika / gefr hiñ heilagi an
di i manzins hiarta / sem hn̄ seiger i fimta capitu
la / ꝥ heilagr andi verdi eigi gefiñ / nema alleinazt
ta i / med / ⁊ fyrer þa tru sem er a Jesum christ / sē
sialfr hn̄ vt skyrer i sinū formala af þui veitizt
su trua eigi nema alleinazta fyrer gudz ord ⁊ E-
uangeliū ꝥ Kristū predikar / at hn̄ sie gudz son ⁊
mañ / Dauda lidit ⁊ vpprisin aptr fyre vorar saker
so sem hn̄ seiger i hinū þridia iiij ⁊ x / capitula

Þadan af kemr ⁊ ꝥ / at truan sie einazta su sē
riettlæter ⁊ logmalit vpp fyller / þuiat hun at sier
ladar heilagañ anda / fyrer Jesu Christi verdskull
dan / eñ sa hiñ heilagi andi skapar oss eitt godsamt
lystugt / ⁊ frialsligt hiarta / epter þui sem sialft
logmalit æskia vill / ⁊ so epter fylgia þa sialf
goduerckin riettri tru / ꝥ meinar hn̄ i hinū þridia ca
pitula

pitula þar hn̄ ſkuþar vt logmalſins verckum/mz
þui yþuer varpi/ sem vilie hn̄ Logmalit aþ ma
ꝛ onyta þyrer truariñar ſkylld/neitandi þo þui
(þar hn̄ ſeiger) helldꝛ vidꝛiettū vier Logmalit/þy
re trnna/ þ er vier vppþyllū þ med truñe

Synd kallazt i ſkriptiñe eigi einazta þ ſyneliga
likamans latǫdi/ helldꝛ allt þ natturligt edle/er
hn̄ hreyþuer ſig med/ og hrǫrir til auglioſligrar
verckunar/einkañliga ſialþur hiartans gruñ/med
ollum ſinum þormǫtti/S° at þtta ord. (ſynd dry
gia) ſkuli þa kallazt/nǫr madꝛiñ þellꝛ med ollu ꝛ
hraſar i ſyndina/ þ at eingeñ augſyneligꝛ giornin
gur ſyndariñar ſkiedꝛ sa þ madꝛiñ hneigi ſig eigi
allan med ond ꝛ likama þangat at/ med þui at
heilog ritning reñer ſierdeilis ſinu ſialldꝛe til hiar-
tans/ ꝛ til þꝛar rotar ꝛ vpp ſpꝛettu allra ſynda/
sem er su vantrua/er i hiartans gruñe bygger/li-
ka viſ s° sem at truan er alleinazta su sem riettla-
tañ giorir mañiñ/heilagañ anda veiter ꝛ lyſting
rietta til augſyneligra godra vercka/mz ſama mo-
ti ſyndgar ꝛ einazta vantruan/ ꝛ teyger holldit til
vondra augſyneligra vercka/s° sē at þau Adam
ꝛ Ewo hentu i paradiſ.Geneſ þridia capitula

Þadan kemꝛ ꝛ þ aþ/at Chriſtꝛ kallar vantruna
eina ſynd s° sem hn̄ ſeiger Johañ xvi capi/ þ hei
lagꝛ andi ſkuli heiminn ſtraþþa þyrer ſyndariñar
ſkulld/aþ þui hn̄ truer eigi a mig/þyre þa ſauk hl
ytꝛ nu añat huort þyrr i hiartano at bua truā edur
vantua/adꝛ eñ god edꝛ vond verck ſkie/s° sē oñꝛ
god edꝛ vond þrioþgan þat vantruan er rot/adill
ꝛ mergꝛ allra ſynda/huar þyrer hun kallazt i hei-
lagre ritningu/hoggormis hauſ ꝛ hid gamla Dra-
chons hoþut/huert at kuiñuñar aþſpringe sē var

Jeſu

Jeſus Chriſtr / hlaut i ſundr at meria/epter þui Adam var fyre heitid.

Nadin ⁊ giofin hafa þan̄ at ſkilning/at Nadin kallazt eiginliga fodrſins milldi ⁊ vorkun̄/ þat er hn̄ ber til vor med ſialfū ſier /af huerri hn̄ hneigizt at hella i vor hiortu ſialfum Chriſte ⁊ hn̄s heilagan̄ anda/med ſinum aſt giofū/ sem klarliga birtizt i hinū. v. capitula þar hn̄ ſeger| Nad ⁊ giof i Chriſto rc̃. En̄ þott at giofin ⁊ sa andi þroizt dagligan̄a med oſſ/ þa erū vier en̄ eigi fullordner/a medan at ſynder ⁊ vondar girnder /eru hier i voru holldi/ þær ed beriazt i gegn andanū Sem hn̄ ſeger/vij capitula Gal ⁊. v. ⁊ s° sem Genſios i þridia capitula lofat er/ ꝧ o uinſkapr ſkuli vera a millū konun̄ar ſædis ⁊ hogg ormſins ſædis/ Nadin giorir þo s° mikit at/ ꝧ vier erū med ollu ⁊ fullkomliga/ riettlater fyre gudi reiknader/ þuiat hn̄s nad deiler ſig eigi nie i ſundr partar s° sem at gafurnar giora/helldr med tekur hn̄ oſſ algiorliga i fadm ſin̄ar milldi fyrer Jeſu Chriſti ſaker vors tienadar manz ⁊ medal reſnara ⁊ fyre þa ſkulld at aſt giafernar eru vid oſſ vpp teknar

S° vnder ſtendr þu nu ꝧ vij° Capitula/ þar hin̄ Heilagi Pall auitar ſig/ en̄ fyrer ein̄ ſyndugan̄ man̄/ ⁊ þo ſeger hn̄ i hinū atta at þar ſie eingen fordæming a þm sē at eru i Chriſto Jeſu af þre alfu þott at gafuan sie ⁊ andin̄ i oſſ en̄ o fullkomnadr þui fyrer þeſſo deyddа holldz ſaker/ þa erū vier en̄ miſgiorda men̄ en̄ mz þui vier truū a Jeſum chriſtū ⁊ hofū andarins vpptekiu

er gud oss s° vor kunigr/ ⁊ liknsamr/ þ hn̄ vill ei
gi reikna nie dæma slikar synder/helldr breyter hn̄
vid oss epter mykilleik sin̄ miskun̄ar/ fyre þr̄ tru
saker er vier hofū a Jesu Christo/ þangat til at
syndin sæfizt med ollu.

Truan er eigi sa likamligr grunr ⁊ draum orar
þn er sumer men̄ hafa fyrer trunad/ ⁊ þa þr sia
at eingen betran lifnadarins nie godra vercka ep-
ter fylger (en̄ kun̄a þo at heyra ⁊ margt at fleipra
af trun̄e) falla þr i þn villudom ⁊ seigia þ truan
nægizt eigi þui hliotu vier verckin at giora skulu
vær an̄ars fromer ⁊ hialpliger verda) en̄ þssu vell
dr at nær þr heyra gudz Euangelia/ fara þr til ⁊
giora sier vpp vt af eiginligū formætti/ þan̄ þan
cka i hiartano/ sem seigia kan̄ eg true/ ⁊ hallda þ
s° fyrer eina rietta tru/ en̄ lika s° sem þ er ein li-
kamlig dicktan ⁊ þancki/ þan̄ er hiartans grun̄ ka-
n̄ar alldreigi/ þui efler hn̄ ⁊ eckert/ þar fylger ⁊ ein
gen bot nie betran epter

En̄ ein riett trua þa er gudz verckan i vorum
briostū su er vm snyr oss ⁊ at nyu endr fæder i gu
di heilogū anda (Johan̄is i) ⁊ deyder s° hin̄ forn-
na Adam giorandi oss algiorligan̄a at odrū mōm
vt af riettu hiarta/ sin̄u ⁊ sidferdi ⁊ ollm̄ formætti
færandi med sier hin̄ heilaga anda/ O h̄ ? huat
er til sagna? eda er þtta eigi ein̄ lifandi megn ⁊
mattugr dasemdr gripr ein riett trua/ huat omogu
ligt er at hun skylldi eigi ætid eitthuat gott giora/
hun frietter eigi at huort god verck eru til at giora/
helldr h̄ fer hun adr en̄ vier til fregnū giort þau
[illegible] er æ iden i godri starfan/ en̄ huer hn̄ giorir eigi
[illegible] uilik verck sa er at son̄n truar laus hun̄ar ⁊ fal
[illegible] vm huerfis sig/ epter riettri tru ⁊ godū verckū

Formale

eñ veit þo eigi huat ein riett trua ꝛ god verck eru/
þuꝫtter þo margt ꝛ masar vm a trunad mañs
ꝛ godar giorder.

Truan er ein lifandi stadlig von til gudz na-
dar/s° oꝛugg at hñ mundi eigi hirda þo hñ ꝫtti
þusūd siñū þ° fyrer at deyia/ꝛ þuilik von ꝛ vidꝛ
keñing gudligꝛ° /nad° gioꝛe mañiñ gladuꝫrā djarf-
fan ꝛ lystugan vid gud/ ꝛ allar skepnꝛ vti fra/
huat heilagꝛ andi verckar i truñe/huat af madꝛinū
verdꝛ/an allꝛar þuinganar/viliugꝛ ꝛ fus/ hueriū
mañe gott at gioꝛa ꝛ þienan at veita/allz hattad
at lida/gudi til lofs/ꝛ astar/huer hm̄ hefer þui
lika nad augsynda/ þui lika s° er þ o moguligt at
skilia god verck fra riettri tru s° sē þ er vm megn
at skilia liosit ꝛ logan fra elldz balinu/fyrer þui
gꝫt at þier vandliga/at eigi tꝫli þig sialfs þins
falsligꝛ þancki ꝛ o nytt oꝛda skualldꝛ/ añara ma-
ña/sem kloker latazt vera at dickta ꝛ dꝫma vm
truna ꝛ god verck/ eñ eru þo hiner mestu þussar
i þꝛi grein/bid helldꝛ gud at hñ elfi i þier tru rietta
elligar blifꝛ þu ꝫfinlliga an sañꝛar truar/þu dick-
tar ꝛ gioꝛir huat þu kant edꝛ villt.

Eñ þuilik trua er riettlꝫtid/ꝛ kallazt gudz riett-
lꝫti/edꝛ þ sē fyrer gudi gillder/af þui at þ sialft
er gudz gafa/ꝛ gioꝛir mañiñ s° audvelldañ/ et
hñ gefꝛ ꝛ gioꝛir hueriū einū huat hñ skylldugꝛ er.
Þuiat fyrer rietta tru veitizt mañinū þ hñ kui-
ttazt fra syndū ꝛ hrepper lysting til gudz bodoꝛ-
da huat mz hñ gefꝛ gudi siñ lof skir/ꝛ gelldꝛ hm̄
s° þ hñ er hm̄ plicktugꝛ/eñ naunganū þionar hñ
i ollu þui hñ getꝛ ꝛ gelldꝛ s° hueriū mañi mz þui
eñ sliku riettlꝫti kañ eigi natturā/nie sialfrꝫdis vil-
ieñ ꝛ eige vorer kraptar/af stad at koma þat lika

sem eingeñ getꝛ ſialꝼū ſier rietta tru geꝼit/ſ° ꝼǫr
ꝛ eigi nockꝛ vātruna i burt tekit/huernē vilia viet
þa inar ſinǫrri ſynder edꝛ hina allra minſtu ſynd
i burt plana ꝼyrer þui er ꝥ allt ꝼalſ hrǫſne ꝛ ſynd
huat an riettrar truar edꝛ ꝥ ſem i van tru ſkiedur/
Rom xiiii. huerſu ſkǫrt sem ſkina ꝥ icker

Holld edꝛ anda mattu eigi hier ſ° ſkilia at ꝥ
ſie alleina holld er munadliꝼe a hrǫrir ꝛ ꝥ andi
huat hid iñra ſkiedꝛ i hiartanu/ helldꝛ kallar hiñ
heilage Pall ꝥ allt holld ſ° sem ſialꝼꝛ lauſnariñ
giorir Johañis i þridia capit. huat aꝼ kiotligum
burdi er ꝼǫtt/ſ° sem at er madꝛiñ allꝛ med aund
ꝛ likama/ſkynſemd/ꝛ ollu ſkilningar vite/ ꝼyrer
þui at allt ꝥ/huat med mañinū tracktierazt er eig
añat/eñ ꝥ holldzins er/ſ° mattu nu ꝥ vita huer
holldligꝛ ma kallazt/einckum sa sem er an heilagꝛ
anda nadar/eñ dicktar/lǫrir margt/ ꝛ þuǫtter
vm haꝼuar andligar greiner sem þu matt vel
ſkilia i holldzins verckum Galat v cap. þar hañ
kallar villu dom ꝛ ꝼiandſkap holldzins verck/ ꝛ
til Roma i hinum attanda capit. seiger hñ at ꝼyr
er holldzins ſaker verdi laugmalit kreinckt/huat ei
gi er einazta talat vm munadliꝼe/helldꝛ vm all
ar ſynder/eñ eirna meſt vm vantruna/ huer at er
hin allra suiuirdeligazta gudz hadung

Þar i mot mattu þañ andligañ kalla sem med
allra augſyneliguztum verckum vmgeingur svo
sem at ſialꝼur grǫdariñ Jeſus þwo ꝼǫtr ſiña
lǫriſueina ꝛ Peturū þa er hñ ꝼor med ſkip at ꝼiſk
um/Lika svo sem/at holld er sa hiñ iñre madꝛ
ꝛ ytre sem liꝼuer ꝛ alla holldzins þarꝼliga hluti
verckar til ſtundligra naudſynia/Eñ andi er sa
hiñ iñre madur og ytre/sem liꝼuer ꝛ verckar ꝥ

[illegible]

Formale

sem til andligra hluta ⁊ epter, komandi lipdaga þienar/ an slickſ ſkilningſ þeſſarra orda/ munt þu huorcki þeñañ Sancte Palſ piſtil nie nockra adꝛa bok heilagrar ritningar riettliga vnderſtanda/ fyrer þui vara þig vid ollum þm sem odru viſe/ edꝛ med añarligre þydingu vtleggia þeſſi ord/ þott þat sie ſialfuer hofut Doctores og yfuer ſpekingar s° sem Origines ⁊ adrer hñſ iafningar.

Nu ſkal vm ſialfuañ
Piſtilinñ rӕda

Eñ med þui at einum gudz ſpialligum predikara byriar i fyrſtu fyrer logmalſins opinberan ⁊ ſyndariñar/ þat allt at ſtrafa og at ſynd giora sem eigi verdꝛ lifat epter sañre anda gipt ⁊ riettre tru a Kriſtum svo at madurinñ iati sina ſynd og komizt til riettrar vidurkeñingar/ huelgtande sig svo/ og hialpar bidiandi

Lika svo giorir og hier hiñ heilage Pall þat hñ byriar i himū fyrſta capitula/ at ſtrafa þ gr ſtorſynder ⁊ vantru sem augliosar voru/ ⁊ ſvo ſem þa voru Heidiña mañ ſtor glӕper/ ⁊ eñ eru þra ſem an gudz nadar lifa/ ⁊ ſeiger at gudz reidi verdi auglios af himnū yfuer alla meñ/ fyrer hñs Euangeliū/ vegna þra o gudligs lifuernis ⁊ o dygdar ſaker/ þui þott þr viti ⁊ dagligañ vidꝛ keñe/ at þar ſie eiñ Gud/ þa er þo natturañ i ſialfꝛe ſier an nadariñar s° vond þ hun huorcki þackar hm̄ nie vegſoma giorir/ helldꝛ forblindar hun ſialfua ſig/ ⁊ fellꝛ ſvo enda lauſt i verra lifuerne/ s° leinge/ at hun ſkamaz eigi epter ſturgeda ſinan at drygia hinar ſkam̄ſamligūzſtu ſynder mz allri hadung/ ⁊ þar med lӕtr hina adra oſtrafada ſem ſomu ſkamer giora.

J odrum capitula þenr hn̄ ſlika ſtraffan vidā
ka vt vpp a ꝥſſ konar meñ ſem fromer ſkina i ma
ña auglite/edr hennogliga ſyngdazt s° ſē þa voru
gydingar ⁊ eñ nu eru aller hręſnarar ꝥr sem an
godfyſne ⁊ aſtſemdar vel latazt lifa /eñ eru þo i
hiartanu gramer gudz laugmale / huerier fuſer
dęma vm añara maña ſidu/s° ſem hręſnis ma
ña hattr er til/at ꝥr hallda ſig ſialfua ſkęra vera
eñ eru þo fuller mz agirnd/hat/⁊ dramb/⁊ allz
vondzſkapar Matth xxiij. ꝥr eru ⁊ ꝥ ſem gudz
miſkuñſēi forſma/ ⁊ epter ſiñe hiartanſ hardud
ſafna ꝥr ⁊ yfuer ſig hlada gudz reidi/s° lętr nu
hm̄ heilagi Pall/sem eiñ riettr logmals vt ſkyrare
aunguañ mañ an ſyndar vera/helldr kyñir hn̄ ol⸗
lm̄ gudz reidi ꝥm sē vel vilia lifa af natturu gif⸗
tiñe/edr af ſialfs ſins frialſligū vilia/ ⁊ þa lęti
hn̄ ongū mū betre vera/eñ opibera ſtor ſeckta meñ
ia myckla helldr ſeiger hn̄ þa hard ſiñada ſtockhal
ſada ⁊/ o yfuer botar ſama

Eñ i hinū þridia varpar hn̄ þm̄ badum tuei
mr j eina kauſ/ ⁊ ſeiger þañ eina eigi betra eñ añan
aller ſamt ſyndugerr fyrer gudi/at einazta þui vn
dan teknu ꝥ gydingar hofdu haft gudz ord/þott
marger hafi þar eige a truat/eñ þo er eigi med
þui gudz tru ⁊ ſañleikr nidre byrgdr/⁊ fęrir allſk
orugliga iñ ꝥ maltęki vr hinū fimtugazta pſalme
ꝥ gud ſie riettferdugr i ſinū ordū/eñ epter ꝥ kemr
hn̄ aptr til ins ſama ⁊ ſañar med heilagre ritning
at ꝥr ſie aller ſynd brotz meñ ⁊ ꝥ at fyrer logmal⸗
ſinſ verck verdi eingeñ riettlatr/ helldr ꝥ log
malit ſie til ꝥſſ vtgefit/ at þar lęri meñ at vidr⸗
keña ſinar ſynder/eñ epter ꝥ tekr hn̄ til at keña riet
tan veg huernen vier ſkulum fromer verda ⁊ hial⸗
paz

fazt getad/⁊ seiger at þr sie aller synduger meñ ⁊ an gudz vegsomunar ⁊ hliota aller an eiginligrar forþienanar riettlater at verda/ fyrer þa tru sem er a Kristum Jesum sa er fyrer oss hefer þ verd skulldat medr siñe blezadri blodz vt hellingu/ ⁊ vordiñ so oss eiñ nadar stoll af gudi fodr/ huer allar vorar vm lidnar synder fyrer lætr/ vppa þ hñ audsyne at oss hialpi einazta hñs riett læti/ huert hñ gefr i truñe/ sem i þañ tima fyrer gudz spiollin opinberadizt/ ⁊ þ adr til forna var vitnat fyre logmalit ⁊ spameñina/ lika so vidriettizt nu logmalit fyre truna þott at logmalsins verck mz siñe hrosan verdi vnder lok laugd

J hinũ fiorda sẽ hñ hefer nu fyrer hina fyrstu þria capitula opinberat huat syndin er/ ⁊ kent sañañ truariñar veg til riett lætisins/ hefr þa sidan vpp at mæta nockrũ giegn ydrum ⁊ hia rædum/ ⁊ tekr i fyrstu þ fyrer sig (sem titt er þm̃ ollm̃ er aftruñe heyra) þ hñ verdi an verckaña rietilatr/ ⁊ þr ed so seigia skulu vær þa eingen god verck giora/ þui setr hñ hier sialfr Abraham fyrir sig ⁊ seiger huertiu hefer Abraham med sinũ verckum af stad komit eda koma þau oll til einskis/ voru hñs verck ongu neyt/ ⁊ lycktar þ so/ at Abraham sie an allra vecka/ alleinazta fyrer riettta tru/ riettlatr vordiñ/ þo so algiorliga at hñ vard adr eñ hñ liet vm skerazt/ allemazta siñar truar vegna i heilagre ritning riettlatr prisadr (Geñ xv) hefer nu þita verck vm skurdarins ongu orkat til hñs riettlætis/ þ er gud baud hm̃ þo/ ⁊ eitt gott verck var hlydniñar/ señeliga mun þa eckert añat gott verck til riettlætisins nockru orka/ nema so sem at var vinskurdar skien Abrahams eitt syne

ligt takn/huat med hn̄ audſyndi ſina riettuiſe i tru
ne/ lika ſvo eru oll on̄r godverck ecki vtan ſynelig
teikn/huer vt af riettri tru koma/ ⁊ auglyſa/ ſē on̄r
god friofgan/ þ madrin̄ ſie þgar hid inn̄ra riett
latr fyrer gudi

Þat med ſtadfeſter nu hin̄ heilage Pall ſem
med einu oflugu epter dæmi vr heilagre ſkript/
ſina adr ſagda kenning i hinū fridia capitula vm
truna ⁊ leider Dauid til vitnis i hinū (xxxij Pſal.)
þar hn̄ ſeiger/at madrin̄ verdi an verckan̄a riett
latr/þott hn̄ ſie eigi an godra vercka þa h n̄ er riett
latr vordin̄ epter þ teyger hn̄ vt þ exemplū i giegn
ollum odrum logmalſins verckum ⁊ alyktar þat
at gydingar fa eigi verit Abrahams arfuar/ei
nasta fyrer þ þr eru hīſ afſpringe/en̄ mycklu midr
þo af alfu logmalſins vercka/Helldr hliota þr at
erfua Abrahams tru vilie þr an̄ars riettet erfuin
giar/vera m3 þui þo at Abrahā er adr fyrer tru
in̄ar ſkullo/riettlatr vordin̄/ en̄ login voru ſett/
hvadi Moyſes ⁊ s° vm ſkurdarins/ ⁊ ein̄ fader kal
ladr allra riett truadra/þar til aflar logmalit my
cklu framar reidi/en̄ Nadar/m3 þui at engen̄ gie
rir þeſſ verck af ſan̄re godfyſn ⁊ riettri aſtſēd/fyrer
þui kemr mycklu meire v nad af lagan̄a verckū/
⁊ þar fyrer hlytr einasta su trua þa nad at aud
bazt sē Abrahā var fyrer heitin/ þat ſlik epter dæ
mi eru vorra vegna ſkrifat þ vier ſkyllū ⁊ trua

J hinū fimta/kemr hn̄ til auagxtarins ⁊ truar
in̄ar vercka/ ſē at eru fridr/ fognudr ⁊ aſtſemd/
til gudz ⁊ huerſ manz/ þar med ørуggleika/ diarf
leika ⁊ ſtodugleika/fremd ⁊ von i ollū hormungū
⁊ mot kaſti/þuiat aller ſliker hluter epter fylgia
ein̄ri riettri tru/ ⁊ fyrer þra o vni rgdanligra ⁊ yf
uer

ner gnæfuanligra audæfa saker/ sem gud fader hefer oss audsynt i sinu̅ syne Christo Jesu/ ꝥ hn̅ liet hn̅ dauda lida fyrer vora skulld/ fyrr en̅ vier kynu̅ hn̅ þar vm at bidia/ ∗ þo þa þegar vier voru̅ hn̅s fiandmen̅/ af þssu megu vier skilia/ ꝥ truan riettlætir/ an allra vercka/ en̅ þo dregzt ꝥ eigi þr af at vier skulu̅ fyre þan̅ skulld ein gen god verck giora/ helldr/ at þau hinu rietuskapligu verck munu eigi leinge i hle liggia/ a hueriu̅ hiner verck heilogu hafa eckert skyn huerier sier dickta helldr vpp sialfuer eigenlig verck/ þar huorki er fridr in̅e nie fognudr/ ast eda orugleiki/ von edr diarfleike/ ∗ eigi nockut an̅at riett kristiligt verck nie truarin̅ar dygd

Þar epter a giorir hn̅ ein̅ lystugan sparztferu veg/ ∗ te lur fram huadan at kemr/ bædi syndin ∗ riettlætid/ lif it ∗ daudin̅/ ∗ setr þa two allsæmiliga huorn i giegn odru̅ Adam ∗ Christu̅/ viliandi s° seigia at fyrer þa skulld atti kristr at koma/ ein̅ an̅ar Adam sa er oss hlaut at arf leida til sins riettlætis/ fyrer eina nyia andliga fæding i trun̅e/ med sama hætti sem hin̅ forne Adam leiddi yf uer oss a arftekiu syndarin̅ar/ fyrer hina gomlu kiotligu fæding/ en̅ mz þssu verdr ꝥ kun̅giort ∗ stadfest/ at eingen fær sier sialfr vt syndin̅e til riettlætis medr verckunu̅ hi alpat/ ∗ þo mycklu sidr/ helldr en̅ hn̅ fær vid þui spornat ꝥ hn̅ verdi eigi likamliga fæddr/ hier med audsynizt ꝥ/ at gudligt logmal (huat þo skapligazt væri at ꝥ hialpa di/ ef nockut skylldi þo hialpa til riettlætisins) er eigi all einazta an styrcks ∗ hialpar komit/ helldr hefer ꝥ syndi na for aukit/ fyrer ꝥ at hin vonda nattura verdr þui þss gramare ∗ vill sina lysting þss giarnar drygia sem log malit ban̅ar hn̅e meir/ ∗ med sliku moti giorir nu logma lit Christu̅ oss en̅ mycklu nyttsamligra/ æskiandi af hn̅ meire nadar vorre natturu til hialpar

J hinũ ſietta a hiarta hñ ſierdeilis ꝥ truariñar verck ſem er baratta andans vid holldit med full komligre deydingu yfuer blifiña ſynda ⁊ vondra girnda ſẽ epter riettlætingina yfuer verda i vorũ limũ/ ⁊ keñer oſſ ꝥ/ at vier sieũ eigi/ ſo frelſader fyrer truna fra ſyndunũ ꝥ vier ſkulũ idiulauſer/ later/ ⁊ sæliſer vera/ ſo sem at þar væri nu ein geñ ſynd meir fyrer hondũ/ at ſoñu er eñ ſynd yf uer blifuiñ i vorũ lidũ/ þo hun verdi eigi til for- dæmingar reiknut fyre ꝥrar truar ſaker/ ſẽ vid ha na ſtrider/ fyrer þui hofu vier ærit nog at ſtar- fa vid ſialfa oſſ vm vora lifdaga/ ꝥ vier temiũ vorn likama til ſinar girnder at deyda/ ⁊ ſina li- mu at þuinga/ ſo at hñ verdi andanũ hlydiñ/ eñ eigi ſinũ girndũ/ vpp a ꝥ vier sieũ liker kriſtz dau- da ⁊ vpp riſu ⁊ fullkoñũ vora ſkirn/ huer at merc kir ſyndaña deyding ⁊ eitt nytt nadariñar lifuerne þangat til vier verdũ mz ollu af ſyndunũ ſkirir/ ⁊ likamliga vpp riſũ mz chriſto Jeſu ⁊ at eilifu lifũ

☞ Eñ ꝥtta getu vier giort (ſeiger hñ) a medã vier erum nadiñe vnder vorpner/ eñ eige logmalino hu at hñ ſialfr vt leggr/ ꝥ an logmalſ at vera/ sie ei- gi vnder þa grein talat/ ꝥ vier ſkulũ eingin laug hafa ⁊ meigi ꝥ giorazt huat huern eiñ lyſter/ hell dr heiter ꝥ vnder logũ at vera/ nær vier vm gon gũ (an nadar) lagaña verck/ sie ſo Drottnar þa ſe ñeliga ſyndin fyrer Logmalit/ fyrer þui at ein- geñ er Logmalino hollr af natturu (Huat at er ein ſkor ſynd) eñ nadin giorir oſſ Logmalino aſtfolg na/ sie þa er þar eingin ſynd meir fyrer hondũ/ ⁊ Logmalit er þa eigi meir i moti oſſ/ Helldr er ꝥ vnder eins vid oſſ vordit

Eñ ꝥtta ſama er riettligt frelſe af ſyndũ ⁊

laug

laugmalino vt aꝼ hueriu hñ ſkriꝼar allt til enda þſſ ins ſama capitula/at ꝥ ſie eitt ꝼrelſe/alleinaz ta med lyſt ⁊ godu liꝼuerne nockut gott at giora/ an logmalſins þuinganar/aꝼ þui er þtta ꝼrelſe/ eitt andligt ꝼrelſi/ ꝥ sem huorki i burt ſkuꝼar nie o nyter logmalit/helldr lætr ꝥ lauſt huat er aꝼ log malino kraꝼit verdr/ einkū god ꝼyſne ⁊ aſtſemi /huar med logmalit ſtillizt/ ⁊ heꝼer ongua þian nie krauꝼu meire/lika sem nær þu einū ſkylldugr værir/ ⁊ heꝼdir einga borgan/ vid hñ hlyter þu med tueñu moti kuittr at verda/einu med þui/at hñ villdi eckert aꝼ þier haꝼa/⁊ riꝼue ſiñ regiſtrū i ſundr/ Eñ med odru moti sº / at eiñ huer godr mañ borgadi ꝼyrer þig/⁊ gæꝼi þier sº mikit at þu giorder hñs regiſtrū þar ꝼullnægiu med/ Med þſſū hætti heꝼer kriſtr giort oſſ ꝼrelſada aꝼ log-malino/ aꝼ þui er þtta eckert villt nie likamligt ꝼrelſe/sem eckert gott ſkule giora/Helldr ꝥ er allt ⁊ mæ:g hatted gott giorir/ ⁊ er aꝼ logmalſins kroꝼu ⁊ ſakar giꝼt kuitt ⁊ akærulauſt.

J hinū Siounda ſtad ꝼeſter hñ ſlickt med einre epter likingu hiuſkapar bandzins/Lika sē at þa madriñ deyr/er su kuiña laus/ ⁊ sº er þa huort lauſt ⁊ vid añat ſkilit þo eigi sº /at kuiñañ meigi eigi nie ſkuli añañ mañ eiga/Helldr hitt/ ꝥ hun ſie þa allra ꝼyrſta rietteligaña ꝼri einū odrū at giptazt Huat hun matti eigi adr/ ꝼyrr eñ hun vard hins añars laus/Lika sº er vor ſamuizka ꝼorbunden Logmalino vnder þm ſyndſamligū gamla mañe/ þui nær hñ deydizt/ꝼyrer heilagan anda/ þa er ſamuizkan ꝼri ⁊ huort vid añat lauſt (eigi sº) ꝥ ſamuizkan ſkuli eckert gott at haꝼazt/ Helldr nu hid allra ꝼyrſta ſkuli hun riettliga þydazt kriſtū

kñ añan eignar mañ / ⁊ bera so lifandi friofgan

Epter þ teyger hñ vidar vt syndarinnar art ⁊ logmalsins / huernen riettligazt syndin fer at yppa sier ⁊ mattug at verda fyrer logmalit / einkum af þui at hiñ gamle madr verdr logmalino þess grimare / a medan hñ getr eigi borgat þ er logmalit krefr / þuiat hñs nattura er synd / ⁊ getr eigi af sialfre sier añat / af þui er logmalit hans daudi ⁊ allt pislar vętti eigi so at skilia / þ logmalit sie vont / helldr at su hin vonda nattura kañ eigi at lida hid goda / so at þ krefie nockrs godz af hñe Lika sem eiñ sottlera madr / fęr eigi lidit þ hlaup edr skedian sie at hm̃ heimt ⁊ adrer heilbrigdra maña fimleikar

Fyrer þui geingr hñ heilagi Pall hier fyre enda vm þ / huar at logmalit verdr riett ligaña kent ⁊ allra bezt vnder stadit / þat giore þ eigi meir / eñ miñer oss a vorar synder / ⁊ deydi fyrer þęr inu somu / giorandi oss seka eiliffrar reidi / so sem vier faum finliga lęrt ⁊ kañat i vorri samuitzku þa hun verdur riettligaña af logmalino snortin / so at þa hliotu vier at hafa eitt huat añat ⁊ meira til eñ logmalit eitt / at giora mañiñ mz fromañ ⁊ hialpligañ / eñ hiner sem logmalit þeckia eigi eru rietliga blinder ana fram̃ med sinu siergędi / ⁊ meina þui medr verckunũ fullnęgia at giora þat þr hafa eigi vitzmune a huersu myckels at logmalit krefr / einkanliga / eitt frialsligt / viliugt / ⁊ god fust hiarta / fyrer þui lita þr eigi Moysen riett vnder augun / at dukrin er þar eñ fyrer heingdr / ⁊ vm hñs a sian vafdr

Epter þ vtvisar hñ huernen andiñ ⁊ holldit strida i mañinum huort mot odru / ⁊ setz sialfuan

sig til eins epter dęmis/ so vier lęrū þ verck (syndina at deyda i sialfum oss) riettligaña at kēna/ eñ hñ kallar þo bǫdi andan ꝛ so holldit eitt laugmal/ þuiat so sem gudligs logmals hattr er til/ at þia ꝛ krefia/ Lika so þiar ꝛ krefr/ ꝛ ǫsizt holldit i giegn andanum viliandi sina lysting hafa/ þat huert i mot þiar ꝛ krefr andiñ i giegn holldino ꝛ vill sina lysting hafa / eñ þsse a greining varir i oss so leingi sem vęr lifum til i einum meir eñ odrum midr epter þui huort andiñ edr holldit ofluga verdr eñ madriñ allr er þo sialfr huorutueggia bǫdi hollđ ꝛ andi/ huer vid sialfañ sig strider / þar til hñ verdr med ollu andligr

J hinum atta hugstyrker hñ slika stridendr/ at þa fordǫmi eigi þuilikt hollđ/ ꝛ vt visar framar meir/ huer hollđzins ꝛ andans art sie/ ꝛ þ andiñ komi fyre Kristum sa er oss hefer gefit siñ heilagañ anda/ huer oss andliga giorir ꝛ holldit kefr / giorandi oss allorugga so at vier erum þo lika vel gudz born huersu hart sem syndin geisar i oss svo leinge sem vier fylgium andanum epter ꝛ syndiñe i mot stondum hana at deyda/ eñ med þui at eingeñ hlutr er svo godr til holldit at deyda edr kefia/ sem kross burdr ꝛ pina/ hugstyrker hñ oss i motganginum/ fyrer hia stod kęrleiks sins anda ꝛ allra skepna/ einkum af þui at vor andi ber opt þungan mod/ ꝛ þ allar skepnr samþinazt oss þ vier mętum holldzins ꝛ syndariñar kuitter verda/ svo sian vier nu þ at þsser þrir capitular hlioda einkum vppa truariñar verck / huat er kallazt hiñ forna Adam at deyda ꝛ holldit at þia

J hinu̅ nyuda/ x.xi.capitula/ keñer hn̅ vt af eilifre gudz vtualningu ⁊ fyre hugran/ huadan ꝥ vpp sprettanliga hier fliotandi kemr/ huer riett skal trua edr eigi trua/ ⁊ huer fra syndiñe kan̄ leysazt ⁊ eigi leysazt/ so ꝥ sie med ollu oss vr greipu̅ numit ⁊ gudi einu̅ i hendr feingit/ ꝥ vier hialpliger verdum/ er oss ⁊ ꝥ hin allra mesta naudsyn/ þuiat vier erum breysker ⁊ ostodugir so at ef vnder oss være komit yrdi señeliga einginn mann holpinn/ þui diofullinn mu̅di þa at soñu alla yfuer buga enn fyrst gud er nu stodug lyndr ⁊ at hm̅ ma eigi sin fyre hugsan bregdazt/ ⁊ ei fær nockr hm̅ ꝥ varit ⁊ af þui hofu vær eñ orrugga voni mot syndiñe

Eñ þm ofbelldis ondum ⁊ diupuitringu̅ er hier eitt mal vpp stungit þr ed siñe under stodu vilia sẽ fyrst hingat at vikia ⁊ hefia fyrst af vpp hafi at ransaka vnder duip gudz fyre hyggiu/ huort þr eru vt valder af gudi/ angrandi sig med þessu til einskis/ huar med þr steypa sier sialfum i oruilnan/ edr sig m; ollu yfuer gefa/ eñ þu fylg þessim pistle/ epter siñe skickan og stunda Jesum Kristz ⁊ hn̅s Euangelia/ so at þu mætter fa vidr keñnig þiña synda ⁊ hn̅s nadar/ ⁊ kuñer so þadan i fra vid syndirnar at strida/ epter þui sẽ hier hefer kent/ hid fyrsta/ ij. iij. iiij. v. vi. vij. /viij. capitulu̅/ eñ epter ꝥ þu ert kominn i hid atta vnder kross burd ⁊ kuellingar/ þa mun ꝥ læra þig huat riettlig gudz fyre hyggia er i hinu̅ ix. x. xi capitula ⁊ huersu huggunarsälig hun sie/ þuiat an pynckingar krossz ⁊ daudans hættu/ kuñu vær eigi þa gudliga forsio at hantiera an tions ⁊ heimogligrar reidi gegn gudi/ ⁊ af þui hlytr hinn for

ne

ne Adam mz giorvollu fyre fram daudr at vera adr en þu lidr þrian hlut ⁊ dreckr hid stercka / vin fyrer þui gęt þess vandliga / at þu drecker ecki vin / medan þu ert einn briost mylkingr / þuiat huer lęr domr / hefer sinn skamt tima ⁊ alldr

J hinu tolfta lęrir hann rietta gudz þionustu ⁊ giorir alla kristna menn at prestum / at þr skuli off fra huorki gulli nie kuik fie helldr fra eiginligu lifuerne med deydingu likamligra girnda / epter þ skrifar hann vm augsyneligt dagfar kristinna manna i andligre stiornan / huersu þr eiga at predika / stiorna / þiona / veita / ⁊ lida / at elska / lifua ⁊ giora / vidr vine ⁊ ouine / ⁊ huern mann annan / ⁊ þetta sie þau verck sem sier huer kristinn giorir / þat s° er męllt / þ truan hafi eckert helgi halld

J þrettanda capitula kenner hann þ vier skulum i heidre hafa veralldar valldzmenn ⁊ þeim hlydu ger vera / huerier fyrer þ eru innsetter / þott eigi betre þr oss fyrer gudi / þa giora þr þo s° myckit at þ goder menn hafa stundligan frid / vernd / ⁊ forsuar / ⁊ þ vonder menn mega eigi an hręðzlu nie mz fride / frelsi edr huilld nockut vont af sier giora / fyrer þui ber godum monnum þa at virda / þott þr þurfui eigi þra vid / enn vid nidr lagit lykr hann þetta allt i kęrleikanum ⁊ endar þ medr Kristz epter dęmi / þ vier skulum hmm epter fylgia ⁊ breyta lika s° sem hann hefer vid oss breytt

J hinu fiortanda kenner hann þ vier skulum fara gęligana fara at vid breyskra samuitzkr i trunadi ⁊ fyrer þeim vęgia s° at kristinna manna frelsi bru kizt eigi til skada / helldr breyskra truudum til betru nar / þuiat huat þ giorizt eigi þa fylger þar sundr þycki ⁊ fyrer litning gudz spillanna epter / huar ko

aull

kull naud ſyn a liggr/ þᵉ beira ſie at vikia veyk fra ödum vm litīn mun þar til hn̄ ſtyrkuare verdr / en̄ þ at lærdomr gud:ſpiallan̄a kylldi med ollu i grun̄ ganga/ ꝛ þuilickt verck er ſierdeilis/eitt kær-leikſ verck/ þ a þſſū timū er vel nytſamligt/huar m̄ kiot ati ꝛ odru kriſteligu frelſi op bellldi ſliga ꝛ her filiga an allra naud ſynia/hin breyſka ſā vitz-ka verdr ſkelfd ꝛ vmturnut/adr en̄ hū vidr ken̄er ſan̄leikin̄

J hinū fimtanda ſetr hn̄ Kriſtū til epter dæ-mis/ þ vier ſkulum vid adra breyſkua men̄ hog-lynder vere/svo ſem vid þa er hraſat hafa i op inberar ſtor ſynder/ ꝛ o tierliga breytne/ huertia vier megum eigi ſtragt forleggia/helldr þa vmli-da þar til þr betra ſig / þuiat svo hefer kriſtr vid oſſ giort ꝛ en̄ dagligan̄a giorir/ þ hn̄ vmli-dr nærſta margar o dygder/ ꝛ vonda breytne/iaf-fn framt ollum odrū o full komin leikꝛ a oſſ/ ꝛ enda lauſa hialp veiter

Epter þ til ein̄rar alycktingar bidr hn̄ fyre þm lofar þa/ ꝛ gudi a hendi felr ꝛ audſyner þm ſitt embætti ꝛ predikan/bidr þa ꝛ nærſta fagrligan̄ vm hialp ꝛ ſtundning vid fatæka til Hieruſalē ꝛ allt þ huar hn̄ vm talar ꝛ þ hn̄ fer med er ſkær kærleiki svo finu vier nu i þſſm piſtle hid allra rikligazta huat einum kriſtnū man̄e ber at vita einkum huat logmal ſie/Euangeliū/ Synd/ ſkapfan/Nad Tru/Riett læti/ kriſtr/Gud/god verck kærleiki/ von/ ꝛ kroſſ/ ꝛ huerſu vier ſkulum hegda vid huern man̄/ſie hn̄ fromr eda brotligr/ ſtyrkr eda breyſkr/vin edr ouin ꝛ huernen vier ſku-lum breyta i mot ſialfum oſſ þar til grunduallar hn̄ allt þtta all ſæmliga med ſkriptin̄e/ ꝛ med ſio-

alꝥs sins ꝛ spamañaña epter dꝍmum vt visat svo at hier er einskis meir gꝍskiandi / pyrer þui skin ꝥ 8° /sem hapi hiñ heilagi Pall viliat i ꝥssum pistle/einu siñi i stuttu male iñe lykia/allañ kristiligañ ꝛ gudz spialligañ lꝍrdom/ ꝛ til reida 8° eiñ iñgang i allt hid gamla testamentũ/ þuiat an ep‑ ua/huer þnan pistil heper vel i hiarta pest/sa he per hins gamla testamentz lios ꝛ krapt hia sier/py rer þui giori huer kristiñ mañ hñ sier alkuñan/ꝛ lati iapnan i idkan vera / Huar gud vñe oss sina nad til Amen

Hiñ sidarsti/er eiñ heilsunar capitule/eñ þar vnder blandar hñ eirne nꝍrsta a gꝍtri vid var‑ nã pyrer maña lꝍrdomum/ ꝥ ed iapn pramt iñ palla gudz spialligre keñingu ꝛ hindraner vpp ten dra/Mestu sem hñ hepdi at soñu ꝥ pyre sied at ap Rom ꝛ pyrer hina Romuersku skylldi koma ꝥ tꝍlanliger ꝛ hindranar somu Canones ꝛ Decre tales/ ꝛ su sugla ꝛ niadka mor mañligra sett‑ ninga ꝛ bodorda/Huerier vm ꝥssa tima dreckia al lri verolld/ hapa ꝛ þnañ pistil ꝛ alla heilaga rit‑ ning/Lika/ꝛ eirnen/ Andan/ sem trana ap planat/ svo at eckert meira er ypuer blip uit/eñ sa ꝥra ap gud er Mage heiter/ huers þienara hiñ heilagi Pall seiger þa hier vera / Gud presse oss pra þm Amen.

All þion Jesu Christi kalladr til Postula/ vt lesiñ til at predika gudz Euangeliū/ hueriu hñ haꝼdi adr ꝼyrir heitid ꝼyre sina spamen i heilagre titning aꝼ sinum syne/ Huer at ꝼæddr er aꝼ Davidz sædi epter holldguniñe/ eñ volldugliga auglystr/ sonr Gudz epter andanū/ þm er helgar allt i ꝼra þm tima er drottiñ vor Jes⁹ Christr reis vpp aptr aꝼ Dauda/ ꝼyrer huern vier hoꝼū medtekit/ Nad ⁊ postuligt embætti a medal allra Heidiña þioda/ truarīnar hlydne vpp at rietta/ vnder hñs naꝼne/ aꝼ huerra tolu þier erut sem kallader eru i Christo Jesu.

Ollm̄ þm gudz elskuligum ⁊ kolladū heilogum sem eru i Rom

Nad ⁊ ꝼridr aꝼ gudi vorū ꝼaudr ⁊ Drottne Jesu Christo þa sie med ydr.

Fyrst giori eg at soñu þacker minū Gudi/ ꝼyrer Jesum Christū allra ydar vegna/ vm þ at ydvar tru berzt vt vm allañ heim/ þuiat Gud er miñ vottr/ hueriū eg þiona i minū anda vti gudz spiollū hñs sonar/ þ at i siꝼelle miñunzt eg ydar ⁊ iaꝼnan i minū bænū beidandi/ þ eg mætta eirn huern tima/ at gudz vilia/ haꝼa þ luckusprang/ at koma til ydar/ þui mig langar at sia ydr/ so at eg bytta ydr nockurre andligre gioꝼ ydr til styrktar/ þ er/ at eg mætti taka lika huggan ydar a mille/ ꝼyre ydra tru ⁊ mina/ sem vier hoꝼū vor a millū

Eñ eg vil eigi dylia fyrer ydr brædr/ ꝥ eg einsetta mier opt at koma til ydꝛ (þo mier hafi bægt verit til þeſſa) s° at eg hefda fært nockꝛn a vogxt ydar a mille/ lika sem a medal añara þioda/ þui eg em ſkulldu nautꝛ/ bædi girſkra ⁊ o girſkra/ ſpakra sem o ſpakra/ af þui s° mikit sem eg forma em eg reidu buiñ til/ ydꝛ sem erut i Rom/ at predika gudz ſpiollin.

Þuiat eg ſkamazt min eigi kriſtz Euangelio/ þui ꝥ er kraptꝛ gudz sem hialpliga giorir alla þa sem þar a trua/ fyrſt gydinga ⁊ s° grickic/ af þui at þar opinberazt iñe/ ꝥ riettlæti sem gudz er huert at kemꝛ ✱ vt af truñe i truna. S° sem ſkrifat er/ ꝥ riettlatꝛ mune af ſiñe tru lifua.

Þuiat gudz reidi af himnũ opinberazt yfuer allt ranglæti ⁊ o riettuiſe maña/ þꝛ ed ſañleikiñ af rækia i ranglætino/ fyre þui huad af gudi matti kuñgiorazt er þm opinberat/ þuiat gud hefer þm ꝥ opinberat/ med þui at gudz o ſyniliger hluter ſiazt/ ꝥ er hñs eilifꝛ kraptꝛ ⁊ guddomꝛ/ ef gaum at verdꝛ gefit þm verkũ/ einkũ at heimſins ſkopũ s° at þꝛ hafa ongua af ſakan/ med þui þꝛ viſſu ꝥ/ at gud er/ ⁊ hafa hñ þo eige dyrkat s° sẽ gud nie hm̃ þacker giort/ helldꝛ eru þr i ſinũ hugreñigum at hiegoma vordner/ ⁊ þra fa viſt hiarta er for myrkuat/ þui þa þr hielldu ſig viſa vera/ eru þꝛ at þuſſũ vordner ⁊ hafa vm ſnuit dyrd o for geingeligſ gudz i likneſkiur for geingeligra maña fugla/ ⁊ ferfættra kinda ⁊ ſkridkuikenda

✱ (Vt af tr[uñe]) ꝥ er vpp tekit breyſkri at koma en ſkiott dra ſkyr uare þat an hefer ert huild halld.

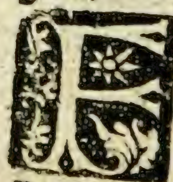
Af þui hefer ⁊ gud yfuer gefit þa i þra hiartans girndũ ⁊ o hrein menſku/ at þr ſkomudu s° ſina eigen likame/ a ſtal fũ ſier/ huerier gudz ſañleika hafa vm ſnuit i lygar/ ⁊ hafa meir dyrkat

ꝛ þlonat skepnuñe eñ skaparanũ/Huer lofadr sie vm allder Amen/fyrer huat er gud yfuer gaf þa i skãsamligũ girndũ/ þui at konr þra hafa snuit natturligre at ferd i o natturliga/slickt hid samat hafa meñirner yfuer gefit edleliga at ferd til ko nuñ ꝛ Logudu i sinũ girndũ/huer til añars/ ꝛ he fer s° madr med mañi skom framit ꝛ medtekit svo verdkaup sins villudõs (epter þui sem ver‑dugt var) a sialfũ sier.

Og lika sem þr hafa eigi þsſ gętt/ þ þr skylldu af gudi kyñing hafa/svo hefer ꝛ gud yfuer gefit þa i fra leitt siñe/ at giora þ/Huat eigi var hęfe ligt/fuller vpp allz ranglętis/ frillu lifnadar/ flatskapᵃ /a girndar fiandskapar/ fuller ofun dar/ mañdrapa/ þręta/ suika/ o heiliñda/ kuis samer/ bakmalger gudz forsmanarar/ had/ giarner/ drambsamer. sialf hęlner/ hreckuiser/ for elldreunũ o hlydugcr/skilnings lauser/o hall din order/o fridsamer/hardsuirader/o myskuñsa mer/Huerier gudz riettlęti þa vita (þat þsser eru dauda verduger sẽ þuilikt giora) nu giora þr þ ei at eins helldr eru þr eitnen þm sam siñader sẽ þ giora

Añar Capitule

Yrer þui kantu eigi/o madr/ þig at af saka/huer hellzt þu ert sem dęmer/þui huat þu dęmer vm añañ/ þar fordę mer þu sialfuañ þig/af þui þu giorir þ sama/huat þu dęmer/ef vier vitum þ gudz domr er riettr yfuer þm/ sem þuilickt gio ra/eñ þeincker þu þ o madr/sem dęmer þa/er þui lickt giora/ ꝛ þu giorir hidsama/ at þu muner vm flyia gudz dom/ eda forsmar þu rikdõ hñs god girndar/ þolinmędi/ ꝛ langlundar ged/ veiztu eigi þ/at gudz god girne leider þig til yfuer botar.

Eñ þu epter þiñe hardud ⁊ o ẏfuer botar somu hiarta / safnar þier sialfũ reidi / vppa reidiñar dag ⁊ vpp birtingar guds riettlętis doms / sa er giallda mun einũ / ⁊ sier hueriũ / epter hñs verckũ / þm at sönu / heidr ⁊ vegsemd / ⁊ o fallvallvallta veru / sē med þolinmędi godra vercka epter leita eilifu lif ue / eñ hinũ sem þretu giarner eru / ⁊ huerier eigi hlẏda sañleikanũ / eñ hlẏda helldr ranglętinu / sne ẏpa / ⁊ reidi / hrellingar ⁊ harmkuęli ẏfuer allar saler þra maña sem illzku drẏgia / fẏrst gẏdingũ ⁊ so grickium / eñ heidr / vegsemd ⁊ fridr ollm̃ þm sem gott giora / fẏrst gẏdingũ ⁊ so grickiũ

Þuiat eckert mañgreinar a lit er fẏre gudi / þui þr sē an logmals hafa sẏndgazt / þr munu og an logmals fẏre farazt / ⁊ þr sē vnder logmalino ha fa sẏndgat / munu fẏrer logmalit dęmder verda af þui at a heẏrendr logmalsins eru eigi riettlat er fẏrer gudi / helldr eru þr riettlater sem logmalit fullgiora / þui þ ęr þioder sē eigi hafa logmalit / eñ giora þo af natturu huat logmalit iñe helldur / þr somu mz þui þr hafa eigi logmalit eru þr sier sialfuer logmal mz hueriu þr vtuisa þ logmalsins verck sie skrifut i þra hiortũ sē þra samuitz ka sialf ber þm vm vitne / ⁊ þr þanckar sem sin a mille a klaga sig edr af saka a þm deige nęr gud dęmer leẏnda kostu mañaña epter minu gudz spialle fẏre Jesum christum

Eñ Sia? þu kallazt gẏdingr ⁊ forlętur þig vppa logmalit ⁊ hrosar þig gude / ⁊ veizt hñs vilia ⁊ med þui þu ert lęrdr i logmalino / reẏner þu huat at best sie at giora / ⁊ formetr þig sialfuan at vera blindra maña leid togara ⁊ lios þra sem i mẏrkiũ eru / fauisra tẏftunar mañ ⁊ lęri fodr einfalldra /

Hafandi bǫdi vizkun̄ar form ⁊ sannleikans i Log
malino. Nu lǽrir þu an̄an̄/ en̄ sialfuan̄ þig lǽrir
þu eigi/ þu predikar at eigi skuli stolit vera ⁊ þu
stelr/ þu seiger at eigi skuli hordomr drygiazt/ ⁊
þu dryger hor/ þu sꝫi virder skurgodin/ ✝ rǽner
þo gud sinu/ þu hrosar þier af logmalino/ ⁊ van
virder gud fyre yfuer gongu logmalsins/ þat fy
re ydar skullo verdr gudz nafn lastad medal Hei
din̄a þioda/ so sem at skrifat er.

Vm skurdin̄ duger at son̄u/ ef þu vardueiter
Logmalit/ en̄ ef þu ert yfuer trodzlu madr log-
malsins/ þa er þin vmskurn vordin at yfuer hud
þuiat ef yfuer hudin vardueiter riettlǽtingar log
malsins/ reiknazt eigi þa hn̄s yfuer hud fyrer vm
skurn/ ⁊ so mun̄ þ/ þa sē af natturu er ✝ yfuer hud
⁊ Logmalit fullkōnat/ dǽma þig/ sem ert vnder
bokstafnū/ ⁊ vm skurnin̄e/ yfuer trodzlu man̄ log
malsins/ þuiat sa sem augliosliga er gydingr/ er
eigi gydingr/ ⁊ eigi su auglios holldzins vmskurn/
helldr er sa gydingr sem heimogligr gydingr er/ ⁊
vmskurn hiartans er vmskurn su er skier ❧ i an
danū/ en̄ eigi i bokstafnū/ Huerrar lofstir at eigi er
af mōm helldr af gudi

Þridia Capitule.

Vat hefer þa gydingr til þ̄ss at hn̄ sie
fremre? eda huer nyt semd er at vm-
skurnin̄e/ Mǽrsta mykil a allan̄ hatt/
Sen̄eliga fyrst/ þ at þm er til truat/
huat gud hefer talat/ þott at nockurer
vt af þm hafe þui eige truat/ huat vm þ? skylldi
fyrer þra van truar saker gudz tru vnder lok lida
/fiarre sie þui? helldr blifr þ so/ at gud sie san-
sogull/ en̄ aller men̄ liugarar/ so sem skrifat er/ at

þu

þu riettlatr siert i þinum rędū ꝛ yfirer viñer nęr Psal. cx
þu dęmizt Psal. li

Eñ er ꝥ s° /at vort rangląti/prise gudz riett/
ląti/huad skulu vier seigia/er gud þa ranglatur/
þott hñ leggi reide a ꝥ (nu tala eg epter plag sidū
mañа) fiarlęgt sie þui? Huernen skylldi gud el/
ligar heimiñ dęma þui ef gudz sañleikr verdr fy/
rer mina lygn vegligre til hñs dyrdar huar fyrer
skylldi eg þa epter ꝥ sē añ^v syndbrotz madr dęm/
dr verda/ ꝛ mycklu framar s° breyta(sē illa ver
dr till vor talat) ꝛ s° sem sumer seigia/ ꝥ vier
seigiū/giorū illt/s° at gott epter komi huerra fy/
rer dęming er riettlig.

Hūad beru vier þa/af̃ þm̃? allz ecki/ þuiat vier
hofū adr vtuisat będi gydinga ꝛ gricke alla vnder
synd vera/epter þui sem skrifat er/at eigi sie sa
nockr sem riettuis er/ ꝛ ecki eiñ/ ꝛ eige sa sem skyn/
ugr sie/ ꝛ einge sa er at gudi leite aller eru þr fra
hneiger vordner/ ꝛ lika aller o nyter giorder ꝛ ein/
ge er sa sē gott giorir/ ꝛ eigi eiñ/ þra barcki er o/
pin grof/ ꝛ med sinū tungū hantiera þr suiksamli
ga/hoggorma eitr er vnder þra raurū/ ꝛ muñr
þra/fullr af boluan ꝛ beiskleika/ ꝛ fętr þra fliо Psal. x
ter til blodz vthellingar i þra vegū er eymd ꝛ hu/ Psal.
gar angr/ ꝛ fridarins gotū þeckia þr eigi/ ꝛ eigi er Psal. x
þar nockr gudz otti fyre þra augum. Pro. i

Eñ vier vitum huat logmalit seiger/ ꝥ seiger Esa. lix
þm̃ sem vnder logmalino eru/s° at allra muñur Psal.
verdi til byrgdr/ ꝛ heimriñ allr vid gud sakadr/ xxxv
fyrer þui at eckert holld/af logmalsins verckū/ge
tr fyrer hm̃ riett latt verit/ þuiat fyrer logmalit
kemr eigi vtan vidr keñing syndariñar.

Eñ nu er an Logmalsins gudz riettląti opin

berat/⁊ ſaḿ propuat pyrer vitneſ burd logmalſinſ ⁊ ſpam̄añana/eñ eg tala vm ꝥ rittlæti ſē pyre gu di duger huert at kemr pyrer truna a Jeſū chriſta til allra ⁊ ypuer alla þa/ſē trua/ Þui hier er eingē greinar/ munr/aller ſaman eru þr ſynduger ⁊ þm er ſkortr a þre hroſan ſē þr attu at gudi at hapa/ ⁊ verda s° vt ap hñſ nad an verd ſkulldanae riett later/pyrer þa endr lauſn ſem vordin er pyre Jeſū chriſtū/huern gud ſkickadi til porlikunar manz py rer truna i hñſ blodi/til auiſing° þſſ riettlætiſ ſē py rer hm̄ er pullt/i hueriu hñ pyrer gepr ſyndirnar/ þær adr eru vmlidnar/ vnder þre gudligre folin mædi ſē hñ hapdi/ ꝥ hñ a þſſm tima a viſadi þat riettlæti ſē pyrer hm̄ er pullt vpp a ꝥ at hñ ſie alle ina riettlatr ⁊ giore þañ riettlatañ/ſē þr° tru° er/ a

Huar er nu þin hroſan/er hñe lokit/(Jeſū kriſtū pyrer huert logmal / pyrer verckaña logmal/ecki s° helldr pyrer truariñar/logmal

Þuiat vier holldū mañiñ riettlætazt an logmal ſins vercka/ pyre truna eda er hñ alleinazta gud gydinga/er hñ ⁊ eigi gud heidiña maña atuiſu er hñ ⁊ gud heidiña þioda/nu mz þui at ꝥ er eiñ gud ſa er vmſkurniña riettlæter ap truñe/⁊ ypuer hu dina pyrer truna/huerſu mundr briotū vier þa log malit pyre truna/piarre ſie þui/helldr vppriettū vier logmalit

Fiordi Capitule

uat ſeigiū vier þa ap podr vorū Abra hā/ ꝥ hñ hapi pūdit epter holldinu/ ꝥ ſeigium vier/ep Abraham er ap verc kunū riettlatr þa heper hñ lopſtir/eñ ei

Gen.xv gi hia gudi/ þui huat ſeiger ritningin Abrahā trudi gudi ⁊ ꝥ er hm̄ reiknat til riettlætiſ eñ þm̄ ſē mz verckin pærzt verda launiñ eigi vt ap nadiñe til reiknut/ helldr epter verd ſkulldan/ [eñ

hm̄ at ſoñu ſē eigi vm geingr vreckin/ eñ truer a þañ
ſē rietlęter ranglatañ/ þīn verdr ſin trua reiknut Pſal. xx
til riettlętis/ epter þui moti sem Dauid ſeiger/ ꝥ
par ſęldin ſie alleinazta þſſ manz/ hueriū gud til
reiknar riettlętid/an til logu verckaña sᵒ ſem hm̄
ſeiger/at þr ſie sęler hueriū ſinᵛ ranglętingar eru
fyrer gefnᵛ/⁊ hueriū ſinar ſynder eru huldᵛ ſęll
er sa madr hueriū gud til reicknar ecki ſyndina
Nu þſſi farſęld ſnertr hun einazta vmſkurnina
eda eirneñ lika yfuer hudina/ þui vier hliotū at
ſeigia/ ꝥ Abraham ſie ſin trua til rietlętis reiknut
eñ huort er hun hm̄ þa til reiknut i vmſkurniñe
eda i yfuer hudiñe/an efua/ eigi i vm ſkurniñe /
helldr i yfuer hudiñe/eñ ꝥ teikn vmſkurnariñᵛ mz
tok hm̄ til merckis þſſ riettlętis sem kemr fyre tru-
na hueria hm̄ hafdi i yfuer hudiñe/sᵒ at hm̄ yrdi
⁊ fader allra truadra i yfuer hudiñe/sᵒ at þim yr-
di ⁊ ſlickt reiknat til riettlętis/ ⁊ ꝥ at hm̄ yrdi fader
vmſkurnariñar/eigi einazta þeirra ſē af vmſkur-
dar kyne eru helldr/iafn vel ⁊ þra ſē ganga i fot
ſporū þrᵛ truar ſē var i yfuer hud fodr vorſ Abra
Þat fyre heitid ꝥ hm̄ ſkylldi vera rer (hamſ
alldariñar erfuinge/ſkiedi eigi til Abrahams/ edr
hñſ ſędis/fyre logmalit/ helldr fyrer truariñar
riettlęti þui ef þr af logmalino eru erfuingiar/
þa er truan einſkis verd ⁊ fyrer heitid o nytt giort
af þui at logmalit afrekar eigi añat eñ reidi þui
huar logmalit er ecki/ þar er ⁊ eingin yfuer trod-
ning/ fyrer þſſ ſaker hlytr riettlętid af truñe at ko-
ma/sᵒ at ꝥ ſie ut af nadiñe ⁊ ꝥ fyrer heit bliue
ſtodugt ollu ſędi/ eigi einazta þui sem vnder
logmalino er/helldr ⁊ þui ſē er Abrahamſ truar/
huer at er allra vor fader/ epter þui ſem ſkri-
fat er/at þig hefi eg settañ til faudr margra

Gene. xvij þioda fyrer gudi/ hueriũ þu truder/ ⁊ sa er dauda lifgar/ ⁊ kall~ ꝥ sẽ ecki er/ lika sem ꝥ huat at er

Og hñ trudi vppa von þar eingin von var þo a/ ꝥ at hñ yrdi fader margra heidiña þioda/ epter þui sem til hans er sagt/ so skal þitt sædi verda sẽ stiornr himins ⁊ siafuar sandr/ eñ hñ vard eigi veykr i truñe/ gaf ⁊ eigi vackt at sinum eigen likama þiñ daiñ var/ af þui at hñ var at mestu hundrat vetra/ ⁊ eigi dains kuidar Saru/ þui hñ efuadi ecki gudz fyrer heit/ vegna vantruar helldr vard hñ styrkr i truñe/ gefandi gudi dyrdiña/ vitandi ꝥ fyrer fullañ sañ/ at hueriu sem gud lofadi/ ꝥ var hñ mattugr at giora/ ⁊ fyrer þui var hm̃ ꝥ reiknat til riettlætis

Eñ ꝥ er eigi einazta skrifat fyrer hans saker ꝥ sie hm̃ til reiknat/ helldr fyrer vorar saker/ þm̃ ꝥ skal til reiknat verda/ ef vier truum a þañ sem drottiñ vorn Jesum Krist vpp vackti af dauda/ sa er fyrer vor~ synder var yfuer gefiñ/ ⁊ fyrer vors riett lætis saker vpp vacktr

Fimte capitule

Af þui vier erum nu rietlætter fyrer truna/ þa hofum vier frid hia gudi/ fyrer Drottiñ vorn Jesum Kristum/ fyrer huern at vier hofum ⁊ til gongu i truñe til þessarar nad~ þar vier iñe stondũ ⁊ hrosum oss i voniñe þrar til komandi dyrd~ er gud mun gefa/ eñ eigi einazta ꝥ/ helldr hrosu vier oss eirnen lika i hormungunũ af þui vier vitũ ꝥ hormung aflar þolin mædi eñ þolinmædi aflar raunar eñ raun aflar von~ / eñ vonin lætr eigi at hneyckslũ verda/ þui at gudz kærleiki er vt helltr i vor hiortũ fyrer heilagañ anda þñ oss er veittur

Huiat

Þuiat þa vier vorū eñ breyſkliger epter tidiñe hefer Kriſtr fyre oſſ ranglata dait/ eñ nu deyr varla nockr fyrer riettlatañ ⁊ ma vera at ſa ſie trautt ſem fyre godañ dirfbizt at deyia/ fyrer ꝥ priſadi gud ſiñ kærleika vidr oſſ i þui at Kriſtr hefer fyrer oſſ dait/ þa þegar vier vorū ſynduger/ fyrer ꝥ verdum vier ⁊ mycklu meir frelſader af reidiñe fyrer ſialfuañ hañ af þui at vier erum riettlætter i hans blodi

Þui ef vier erum nu gudi forlickter fyre hñs ſonar dauda/ þa vier vorū eñ ouiner/ mycklu meir verdum vier frelſader fyrer hñs lif ſem forlickter eru/ eñ eigi alleinazta ꝥtta : helldr ꝥ/ at vier hroſum oſſ ⁊ i gudi fyre Drottiñ vorn Jeſum Kriſt/ fyrer huern at vier hofum forlikunina mz tekit /

Fyre þuiat lika ſem ſyndin er fyre eiñ mañ komin i þnañ heim/ ⁊ daudiñ fyrer ſyndina/ ⁊ ſo er daudiñ til allra maña iñ ſmogiñ/ af þui at aller hafa ſyndgazt/ þuiat ſyndin var i heimenū / allt til logmalſins/ eñ huar ecki er logmalit/ þar verdr ⁊ ecki ſyndiñe ſkeytt/ helldr Drottnadi daudiñ fra adam allt til Moyſen/ ⁊ einnen yfuer þm̄/ ſem ecki hofdu ſyndgazt med þuilikre yfuertrodzlu ſem Adam/ huer at er ein fyreinynd þſſ ſem koma atti

Eñ ꝥ er eigi ſo fallit med giofiñe ſē med ſyndiñe/ þui ef marger eru dauder fyre ſaker eins manz ſyndar/ þa gnæfuer þo mycklu meir gudz nad ⁊ giafuer yfuer fleirum/ fyrer eins manz nad Jeſu Chriſti

Og giofin er eigi einazta yfuer eiñe ſynd/ lika ſem at er fyre eiñ ſyndugañ/ eilif ſynd allra fordi arf/ þuiat ſo ſē doms a fellit er komit af eins

mañs

manz ſynd til fordꜹmingar/lika er giofin fyrer eins manz riettlꜹti/af morgū ſyndū til riettlꜹtinogar gefuin/ þui ef daudiñ riker vegna eiñrar ſyndar fyrer eiñ/ myckl u meir munu þr sem audlazt gnꜹgd nadariñar ꝛ giof riettlꜹtiſins rikia i lifueno fyre eiñ/Jeſum Chriſt

Lika sem at fordꜹmingin er komin fyre eins manz ſynd/yfuer alla meñ/ s° er ꝛ komit fyrer eins riettlꜹti/lifs riettlꜹtid yfuer alla meñ/ þuiat lika ſem fyrer eins manz o hlydne eru marger ſynduger vordner/s° verda ꝛ fyre eins hlydne marger riettlater

Eñ logmalit er þo iafn framt iñ komit/ s° at ſyndin ſkylldi yfuer gnꜹfa/eñ huar ſyndin gnꜹfir þar yfuer gnꜹfuer Nadin/eñ myckl u framar/at med ſama hꜹtti sem ſyndiñ rickti til daudans/ s° lika riker Nadin fyre riettlꜹtid til eilifs lifs/ fyrer Jeſum Chriſt.

Siette Capitule

HVat eigu vier hier til at ſegia/ſkulu vier þa i ſyndiñe blifua s° at nadin meige yfuer gnꜹfa/fiarre er þui/ huernē ſkylldū vier þ vilia at lifa i ſyndiñe epter þ vier erū heñe fra deydder / Vite þier eigi/at aller vier sē ſkirder eru i Jeſu chriſto þ vier erū i hñs dauda ſkirder/ þui erū vier ꝛ lika mz hm̄ grefttrader fyre ſkirnina/i daudañ/vpp a þ lika sē kriſtr er vpp vakiñ af dauda fyrer dyrd fodrſins/lika s° ſkulu vier ganga i nyungu lifdagaña/ þui fyrſt vier verdū hm̄ sāplantader i epter likianligū dauda/ s° verdū vier hm̄ ꝛ liker i vpp riſuñe/med þui vier vitū þ at vor gamle madr/er med hm̄ kroſſfeſtr/s° at af ſkꜹfizt likami ſyndariñar/ at epter þ þionudu vꜹr eigi ſyndiñe/ þuiat

huer sem deyddr er/hn̄ er riettlætr af syndiñe

Eñ fyrſt vier erū mz kriſte deydder/þa truum vier/ ꝥ vier munū ⁊ med hm̄ lifa/ eñ vier vitū ꝥ kriſtr er vpp vakiñ af dauda/ og deyr eigi meir/ Daudiñ mun ⁊ eigi meir Drottna yfuer hm̄/ þui ꝥ hn̄ do/ ꝥ er hn̄ eitt ſiñ syndiñe daiñ/eñ ꝥ hn̄ lifer ꝥ lifuer hn̄ gudi/ s° ⁊ lika þier ſkulut hallda ydr ſialfua þar fyrer/ at þier ſieut ⁊ deydder fra ſyndiñe/eñ lifuit gudi i drottne vorū Jeſū kriſto fyre þui latid nu ſyndina eigi drottna i ydrū daud ligū likama/s° at þier ſieut hm̄ hlyduger i hn̄ſ girn dū/ ⁊ liaet eigi ydra limu ſyndiñe til ranglætis her klæda/Helldr liait ſialfa ydr gudi/lika sē af dau da vpp lifnada/ ⁊ ydra limu gudi til riettlætis Herſkruda /þuiat ſyndin fær eigi Drottnat yfuer ydr/af þui at þier erut eigi vnder logmalino/ Helldr vnder nadiñe.

Huernen þa? ſkulu vier þui ſynder drygia ꝥ vier erū eigi vnder logmalino/ eñ erū vnder Nadiñe/ fiarre ſie ꝥ/eda vite þier eigi at hueriū sē þier ge fit ydr til þionuſtu mañа vnder hlydne Hn̄s þio nar eru þier/ hueriū þier hlyduger erut/huort ꝥ er ſyndiñe til daudans/edr hlydniñe til riettlætis/eñ gudi ſie þacker/ꝥ þier vorut ſyndariñar þionuſtu meñ/ eñ nu hlyduger vordner af hiarta þre lær domſius i mynd/sē þier erut til gefner/ þui fyrſt þier vrdut frelſader af ſyndiñe/ þa eru þier vord ner riettlætiſins þionuſtu meñ

Eg ✠ hlyt likamliga hier af at ſeigia/ fy rer yduarſ holldz breyſkleika ſaker/ þui lika sem þier hafit ydra limu lied til at þiona o hrein leikanum / i fra odru ranglæti i añat / Lika svo ſkulu þier nu lia ydra limu til at þiona riet tlætino/ til helgunar þui þa þier vorut þionuſtu vij. Sunnu dag.

meñ ſyndarinar/ voru þier fri fyrer riettlætino
hüern auogxt hofdu þier þañ tima/ þañ þier ſka
mizt ydar nu af/ þuiat endalok fra hluta er dau
diñ/ eñ nu þier frelſader af ſyndiñe/ ⁊ vordner
gudz þionuſtu meñ hafi þier ydnarn auogxt til
helgunar/ eñ at enda lokum eiligt lif þuiat verd
launin ſyndariñar er daudiñ/ eñ gudz giof er eil
ift lif i Drottne vorum Jeſu Chriſto

Siounde Capitule

Viti þier ecki brædr/ (þui vid þa tala eg
ſem logmalit vita) ꝥ at logmalit Drott
nar yfer mañinū/ q̄ ſo leinge hn̄ lifuer
þuiat ſu kona ſem mañe er vnder ge
fin hū er at mañinū lifanda/ logmali
no vnder vorpin/ eñ ef hñar madr deyr/ þa er hū
laus af þui logmali ſē mañiñ a hrærir nu ef hun
er hia odrū at mañinū lifanda/ verdr hun horko
na kollut/ eñ ef hñar madr deyr þa er hun frelſut
af logmalino/ ꝥ mañiñ a hrærir/ ſo at hun er ei
gi horkona/ þo hun ſie hia odrū mañe.

Liks ſo eru þier brædr miner deydder laug
malino/ fyrer Kriſtz likama ſo at þier ſieut hia
odrum/ einkum hia þm/ ſem af dauda er vpp va
kiñ vpp a ꝥ vier færū gudi auogxt/ þui þa vier
vorum i holldino/ voru ſyndſamligar girnder
volldugar/ (þær ſier hreyfdu vpp fyre logmal
it) i vorum limum daudanū a vogxt at færa/ eñ
nu eru vier lauſer af logmalino/ ⁊ fra þui deyd
der ſem oſſ hiellt hertekna/ ſo at vier þionū i ny
ungu andanſ/ eñ ecki i fornre veru bokſtafſ ſinſ

Huad ſkulu vier ſeigia? er logmalit ſynd/ fiar
re er þui/ helldr ꝥ eg keñer ecki ſyndina/ nema fyr
er logmalit/ þui eg viſſa eigi huad girnd væri ef

logmalit

logmalit heꝼdi ecki sagt/ei skalltu girnazt/eñ er syn
din tok til eꝼne aꝼ bodoꝛdino ⁊ ol vpp i mier allz
hattadar girnder/ ꝥat an logmalsins var synden
daud/eñ eg liꝼda ꝼoꝛdum an logmals/ ⁊ er bodoꝛ
dit kom/endꝛ liꝼnadi syndin/eñ eg deyda/ ⁊ ꝥ skie
di s° at ꝥ bodoꝛd vard mier at dauda/sem mier
var til liꝼs geꝼit/ þuiat syndin tok til eꝼne aꝼ bo
doꝛdino/tǽldi mig ⁊ deyddi ꝼyre ꝥ sama bodoꝛd
Logmalit sialꝼt er þo señeliga heilagt/ ⁊ bodoꝛ
dit er ⁊ heilagt/gott ⁊ riett visſ
Er þa ꝥ sẽ gott er/mier at dauda vordit/ꝼiarre er
þui/helldꝛ s° /ꝥ syndin auglystiz ꝥ hũ vǽri synd
⁊ ꝥ hũ heꝼdi mier ꝼyꝛe hid goda dauda aꝼlat/s°
at syndin yꝛdi yꝼuer mata syndsõ ꝼyre bodoꝛdit/
ꝥat vier vitũ ꝥ at logmalit er andligt/ eñ eg em
kiotligꝛ/ vnder syndina selldꝛ/aꝼ þui eg veit eigi
huat eg giori þuiat eg gioꝛi eigi huat eg vil/helldꝛ
ꝥ eg hata ꝥ gioꝛi eg/eñ ꝼyrst eg giori ꝥ huat eg vil
eigi sam ꝥ ycki eg ꝥ /at logmalit sie gott/s° giori eg
nu eigi ꝥ sama/helldꝛ su synd sem i mier bygger
þui eg veit at i mier ꝥ er i minu holldi bygger ein
giñ godi/ viliañ heꝼi eg eñ at ꝼull kõna hid goda
ꝼiñ eg eigi/ þuiat ꝥ goda sẽ eg vil giori eg eigi hell
dꝛ ꝥ vonda/huat eg vil eigi/ ꝥ gioꝛi eg/ eñ ꝼyrst
eg gioꝛi ꝥ huat eg vil eigi/þa gioꝛi eg eigi ꝥ sama
helldꝛ su synd sem i mier bygger

Þui ꝼiñ eg i mier ꝥ logmal þa eg vil gioꝛa hid
goda loder vid mig ꝥ vonda/þuiat mig lyster til
gudz logmals epter hinũ iñra mañinũ / eñ eg sie
þo añat log mal i minũ limũ ꝥ er i mot strider mi
nu hugskotz logmali/ ⁊ ꝼǽrir mig herleiddañ i
syndariñar logmal huert at er i minum limum eg
vesall madꝛ huer mun ꝼrelsa mig/aꝼ likama ꝥss

daudans/eg þacka gudi fyre Jeſū chriſtū Drott
iñ vorn/ſo þiona eg nu i minu hugſkoti gudz log
mali/eñ i holldinu ſyndariñar logmali

Attandi Capitule

vo er nu eckert fordæmiligt a þm ſē i
Kriſto Jeſu at eru/ þr ſē eigi ganga ep
ter holl dino/helldr epter andanū/ þat
logmal þſſ anda ſē lifgar i Kriſto Je
ſu/hefer giort mig frialſan/af logma
li ſyndariñ ꝛ daudans/ þui huat logmalino vͬ o
moguligt (mz þui þ kreinckizt fyrer holldit) þ elf
di gud/ꝛ ſēdi ſiñ ſon i liking ſyndugs holldz ꝛ for
dæmdi ſyndina i holldino fyrer ſyndina/ſo at riett
lætingin ſē af logmalino heimtizt vppfylldizt i oſſ
ſē eigi ganga epter holldino/helldr epter andanū.

Þuiat þr ſē likamliger eru/ þr rækta þ huad
holldzinſ er/eñ hiner ſē andliger eru/ rækia þ ſem
andligt er/þui holldzins fyſt er daudi/eñ andar
ins vilie er lif ꝛ fridr/ þ fyrer er holldzins girnd
fiandſkapr gegn gudi/af þui at þ er ecki gudz log
mali vnder vorpit/ þ fær þſſ ꝛ eigi orkat/þui þr
ſē likamlger eru/ geta eigi gudi þocknazt

Eñ þier erut ecki likamliger/helldr andliger ef
gudz andi bygger añars i ydr ꝛ hver hañ hefer
eigi Kriſtz anda/ ſa er eigi hans/eñ ef kriſtr er
mz ydr/ þa er likamiñ at ſoñu daudr ſyndariñar
vegna/eñ andiñ er lifit fyrer riettlætingariñar ſa
ker/ þui ef hñs andi ſem Jeſum vpp vackti af
dauda byggir i ydr/ þa mun ꝛ ſa ſami ſem Je
ſum Kriſtū vppuackti af dauda/lifga ꝛ ydra dau
dligu likame/vegna þſſ at hñs andi bygger i ydr.

✠ viđ ſu Þar ✠ fyre erum vier kærer brædr nu eigi
ñu dag holldzins ſkulldu nautar/ þ vier eigū epter holl

dino

dino at lifa/ þui ef þier lifit epter holldino
munu þier deyia/ eñ ef þier deydit fyrer an-
dañ holldzins giorder/ munu þier lifa/ þui ꝥr sem
af gudz anda drifner verda ꝥr eru gudz syner/
þui þier hafit eigi medtekit þrælkunar anda/ so
dier kurfit nu aptr at vgga vm ydr/ Helldr hafi
þier medtekit sonarligañ anda/ fyrer huern vier
kollũ Abba elskanligr fader/ Sa sami andi/ber
vitnisburd med vorũ anda ꝥ vier erũ gudz syner
eñ fyrst vier erũ syner/ so erũ vier ⁊ erfuingiar/
Señeliga gudz erfuingiar/ ⁊ sam arfuar kristz/
ef vier lidũ añars medr hm̃/ vpp a ꝥ at vier ver-
dũ eirnen med hm̃ vpp hafner til dyrdariñar *

Þuiat * eg helld ꝥ þar fyrer/at motlæting * siñ su
þessara tima/ sie ecki verd til þrar dyrdar sem vid ñu dag,
oss mun opinberut verda/ þuiat a hyggiu samligt
epter bid skepnuñar stundar epter vpp birtingu
gudz barna med þuiþo at skepnan er hiegoma-
nũ vnder gefin/ an hñar vilia/ Helldr fyrer hñs
saker sẽ hana hefer vnder lagt/vpp a vonina þui
at sialf skepnan mun frelsut verda af þrælkan
falluallttar veru/til dyrdarligs frelsis gudz bar
na/ þui vier vitũ/ ꝥ alla skepnu forleinger/ ⁊ ber
sott med oss/allt til ꝥss tima

Eigi alleinasta hun helldr vier sialfuer sẽ o-
fũ andarins frumtauk berũ mod i sialfũ oss ep
ter ꝥre arfleifd/ ⁊ væntum epter lausn vors lika-
ma * Señeliga erũ vier hialpliger vordner i vo
niñe/ þui su von sem siedzt er eigi von/eda huer-
su kuñunr vier ꝥss at vona sem vier siaũ/eñ ef vi-
er vonum a þat sem vier siaum ecki/ þa bidum
vier þess fyrer þolin mædi.

So

So hialpar ⁊ andiñ eirnen lika vorũ breysklteik
þat vier vitũ ecki huad vier skulũ bidia/ sẽ þo byriadi/ Helldr bidr sa andi sialfr fyrer oss med o
vm rœdanligri anduarpan/ eñ hñ sem hiortun ran
sakar veit huat andarins meining er/ þat hñ bidr
fyrer heilogũ/ epter þui ed gudi hagar ✠ Eñ vier
vitũ/ at þm̃/ sem gud elska tekzt allt til betranar/
einkum þm̃ sem epter fyrehyggiuñe kallader eru
þat hueria hñ hefer adr fyre hugada/ þa hefuer
hñ ⁊ til skickat/ ꝥ þr skylldu verda samliker hñs
sonar/ Jmynd/ so at hñ sialfr sie frum getningr
medal margra brœdra/ Eñ hueria hñ hefer fyrer
hugada/ þa hefer hñ ⁊ kallat/ eñ hueria hñ hefer
kallat þa hefer hñ ⁊ riettlata giort/ eñ hueria hñ
hefer riettlœtta/ þa hefer hñ ⁊ dyrdarliga giort

Huad eigũ vier til at seigia/ er gud fyre oss
huer er þa a moti oss/ huer ⁊ eigi þyrmdi sinum
eigenligũ syne/ Helldr gaf hñ vt fyrer oss alla/ huernen skylldi hñ þa eigi veita oss alla hluti med hm̃
Huer vill nu þa a saka gudz vtualda meñ/ gud er
sa sem riettlœter/ huer er hñ sem þa fordœmer
Kristr er hñ sem dait hefr/ ⁊ eirnen sa sẽ vpp
vacktr er/ Huer at er til hœgre handar gudi ⁊ bidr
fyrer oss.

Huer vill þa skilia fra gudz elsku? hormung
edr motlœti ofsokn eda hungr/ volad edr haski/ so
sẽ at skrifat er/ ꝥ /at fyre þig verdũ vier deyder allan dag ⁊ erũ reiknader sem saudr til draps
œtladr señeliga berũ vier langt af i þssu ollu vegna hñs er oss elskadi/ þuiat eg em þss full oruggr
at huorki daudi nie lif /einglar nie hofdingsskietter/ eda yfuer valld/ ⁊ eigi hid nalœga nie hid o
Psal. xliij
komna/ eigi hœd/ eda dypt nie nockur oñr skepna

fœr

þęr oss skilit fra gudzkęr leika/huer at er i Drott
ne vorum Jesu Kristo *

Niunde Capitule

Eg seigi sanleik i Christo Jesu ꝛ lyg eigi
þess mier ber vitne min samuitzka i hei
logum anda/at eg hefi storan harm
ꝛ iduliga hrygd i minu hiarta/eg hefi
ꝛ ęskt mier þess at vera boluadr af
kriste fyrer mina brędr/huerier at eru miner frędn
dr epter holldino/sem eru af Jrael/ huerium at
leifdin til heyrir ꝛ s° vegsomin/sattmalin ꝛ logmę
lit/gudz þionustan ꝛ fyre heitid/ huerra fedr at
eru ꝛ þr sem kristr er vt af komin epter holldino/
sa sem at er gud yfer ollū hlutum blezadr vm
allder Amen

En eg tala eigi þetta til þess at gudz ord skylldu
þo fyrer nidr falla/þui ꝥ eru eigi allt Jraels men
sem af Jrael eru/ ꝛ ecki aller þr syner sem af Abra Gene. xxi.
hams sędi eru/helldr skal þier i Jsaac ꝥ sędi ne
fnt verda/ꝥ er/at þr eru ecki gudz born sem epter
holldino eru born/helldr verda þr sem eru fyrer
heitzins born fyrer sad reiknader/ þui at þetta er Gen. xxv.
fyrer heitz ordt/þo hn seiger/a þm tima man eg
koma/ ꝛ þa skal Sara son hafa

Þetta er en eigi at eins med þm/helldr ꝛ þa Re
becca vard þungut af fodr vorū Ysaac/ adr en
bornin voru fędd/ ꝛ þau hofdu huorki giort gott
nie vont/s° at gudz fyrer hyggia stodug stędi ep
ter vt valninguñe/ þat hñe var til sagt eigi vt af
verdskulldan verckana helldr vt af nad ęskiarans
s° þat hin meire skylldi þiona hinum mina/epter Mal. i.
þui sē skrifat star Jacob elskadi eg/en Esau hatf
di eg at hatri

Huat eigu vier hier til at seigia/er gud rangla-
Exo. xxxiij ter/langt fra þui/þat hn̄ seiger til Moysen/huern
eg nad er þm em eg nadugr/ ꝛ hueriū eg miſkuña
Exo. ix þm em eg miſkuñſamr/ þui er þ eigi komit vnder
nockrs vilia edr til hlaupi/helldr vnder gudz miſk
uñſéd/ þat ritningin ſeiger til Pharao/til þſſ vpp
vackta eg þig/at eg ſynda a þier miñ krapt/svo
miſkuñar hn̄ nu þm̄/hn̄ vill ꝛ forherdir þn̄ huern
hn̄ vill

Þu ſeiger so til min/Hueria ſkulld gefr hn̄ oſſ
þa? Huer fær hn̄s vilia i moti ſtadit/Ja godr ma
dr huer ertu þa/ef þu villt þreyta audſuor vid
gud/ſeiger nockut efnit svo til ſmidſins/huar fy-
rer giorder þu mig svo eda hefer ecki leir kera
ſmidr i valld til vt af ſomū leir mo/at giora añat
kerit til heidrs/en̄ añat til ſmanar/ þui þa gud vill
di audſyna ſina reide ꝛ kuñgiora ſina mackt/ He-
fer hn̄ med mikille þolin mædi vnlidit keren rei-
diñar/ſem buin eru til fordæmingar/vpp a þ hn̄
ſyndi rikdom ſiñar dyrdar a kerū miſkuñariñar/
þau hn̄ hefer vt reitt til dyrdariñar/ ꝛ þau hn̄ he-
fer kallat/einkañliga oſſ/eigi einazta þa ſem vt af
Osee ij gydingū eru/helldr iafn vel þa ſem af Heidingiū
eru/svo ſē hn̄ ſeiger fyrer Osea ſpamañ/Eg mū
þ kalla mitt folk/ ſē ecki var mitt folk/ ꝛ þa mi-
na vñuſtu sem ecki var min vñazta / ꝛ þ mun
vera i þm̄ ſtad/huar til þra var ſagt/ þier erut ec-
ki mitt folk / ſkulu þr kallader verda born gudz
lifanda

En Eſaias kallar yfuer Irael/ þott tala/Iraels
ſona yrdi sem ſiafuar ſandr/þa mundi þo þ eina
sem afgangriñ er holpit verda/ þuiat ſina rædu
mun hañ fyre þm ſkytta/ ꝛ þo algiora til riettlæ-

sis af

tis/af þui at drottiñ mun forstockott ord giora
a iordu/ ⁊ so sē Esaias sagdi adr fyrre/ Nema ef Esa.xxviij
drottiñ Zabaot hefdi oss sędi yfer verlatid/ þa vę
ruñ vier vordner sem Sodoma ⁊ lika sē Gomorra.

Huat eigu vier nu at seigia? ꝥ eigu vier at seigia/
at þr Heidingi sē ecki hafa riettlętino epterfylgt
hafa riettlętid hōdlat/ eg seigi af þui riettlęti sē
vt af truñe kemr/ eñ Jrael hefer logmalsins riett
lęti epterfylgt/ ⁊ hefer þo ecki komizt til riettlęti Esa.xxviij
sins logmals/ huar fyrer/ ꝥ þr hafa eigi leitad
ꝥss vt af truñe/ helldr so sē vt af logmalsins ver
ckū ꝥ þr hafa rekit sig a þañ hindrunar stein/ ep⸗ (hindrun
ter þui sem skrifat er/ Siaeti at eg set i Sion/ Kristr rie
hindrūnar stein ⁊ hneycksl. nar hellu/ ⁊ huer hñ lęter an
truer a hañ/ sa skal ecki at hneyckslan verda ckana eñ
trua þr e

Tiunde capitule

Kęrer brędr señeliga er ꝥ osk mins hiar inz þui r
ta ⁊ gratlig bęn til gudz fyrer Jrael þr sig a h
at ꝥr hialpuduzt/ þui eg ber þm vitne hindra sig
at þr vandlęta vm gud/ eñ eige af sky alfua.
nsemd/ þuiat ꝥr þeckia eigi ꝥ riettlę⸗
ti sem gudz er/ ⁊ leita vid vpp at rietta sinar eigē⸗
ligar riettlętingar/ ⁊ eru so þui riettlęti sem gudz
er ecki vnder gefner/ þuiat enda lok logmalsins er
Kristr/ til riettlętis olluñ þm a hañ trua

Moyses skrifar vm ꝥ riettlęti sem kemr vt af
logmalino/ huer sa mañ/ sem ꝥ giorir/ hñ lifer Leui.xviij
þar iñe/ ef ꝥ riettlęti sem vt af truñe kemr seiger Deu.xxx
so/ Seig þu ecki i þinu hiarta/ huer vill vppstiga
i himiñiñ/ ꝥ er eigi añat eñ kristū af hędne ofañ
aptr at toga eda huer vill nidr stiga i vndr diupit

ꝥ er eigi annat enn. Kristum af dauda vpp apttr at
teygia/ enn huat seiger ritningin/ ordit er þier nær
einkum i þinum munne ⁊ i þinu hiarta

Þetta er truarinnar ord/huert vier predikum þui
ef þu vidr kenner Jesum med þinum munne/ ꝥ hann
sie Drottinn/ ⁊ truer i þinu hiarta ꝥ gud hafi hann
Andres vpp vakit af dauda/ þa muntu hialpazt ✱ Þat
Jesu nær vier truum af hiarta/verdum vier rettlater/⁊ þa
vier vidrkennum mz munninum verdum vier hialpli
Esa.xxviij. ger/þui huat seiger ritningin/at huer a hann truer/
sa mun eigi at hneyckslan verda

Þuiat einginn greinar munr er a millum gy
dingß ⁊ hins girska/af þui at einn er Drottinn allra/
rikr vt yfuer ollum/ þeim hann a kalla/ þui huer hann a
kallar nafn drottinnß sa mun holpinn verda/enn huer
nen skulu þr kalla a þann huern þr trua eigi/eda huer
nen skulu þr nu trua a þann af huerium þr hafa
eigi heyrt/ enn huernen skulu þr heyra an predikar
anna/eda huernen skulu þr nu predika nema þr
sie sender so sem skrifat er/ huersu frydiliger eru
fætr þra/sem fridinn boda ⁊ þra er boda hid goda/
Psa.lij. enn þr eru þo eigi aller gudz spiallino hlydúger
þui at Esaias seiger huer truer vorre predikan/ fyr
rer þui kemr truen vt af predikaninne enn predikunin
fyr er gudz ord/enn eg seigi/ hafa þr eige heyrt þ/
senneliga er þra hliomr vm oll lond vt geinginn ⁊ þra
Psal.xviij ord i allar heimsins alfr ✱

Enn eg seigi at Jrsael hefer þ eigi þeckt/J fyrst
Deu.xxxij. sem seiger Moyses/ eg mun esa ydr vpp til vand
lætingar yfuer þeim sem eckert folk er/⁊ yfuer skyn
Esa.lxv. laussre þiod mun eg eggia ydr til reidi/Enn Esaias er
in aldiarfr ⁊ seiger/eg em af þeim fundinn/sem eigi ha
fa mig leitad/ ⁊ þeim/auglystr sem eigi hafa at mier

mier

æ ſpurt/ Eñ til Jrael ſeiger hñ/allañ dag hefi eg Eſa. lxv.
minar hendr vt breitt til folks þeſſa er eigi vill trua
helldr mier i moti mælandi

Ellifte Cap.

vo ſeige eg nu/Huort hefer gud þa ſitt
folk fra ſier rekit/fiarre er þui/þuiat
eg em ꝛ Jraelſmadr/vt af Abrahams
ſædi/af kyne Beniamins/Gud hefer
ecki ſitt folk fra ſier rekit/ þat hñ hefer iij. Reg. x
adr fyrehugat eda vite þier eigi huat ritningin ſei
ger af Elia/huernen hñ bad fyre gudi i giegn Jr
ael ꝛ ſagdi/Drottiñ ſpameñ þina hafa þr i hel ſlei
git ꝛ þinū aulltorum vm vellt/eñ eg em eiñ epter
blifiñ/ ꝛ þr vm ſitia mitt lif/eñ huat ſeiger honū
gudligt andſuar/Sio þuſunder maña hefe eg la
tid mier yfuer blifa þr ſem eigi hafa beygt ſin
kne fyre Baal/ſo geingr þ ꝛ nu til a þeſſū timum
mz þm ſē vm fram eru blifner/epter vtualnin
gu nadariñar/Eñ fyrſt þ er vt af nadiñe ſkied/
ſo er verdſkulldaniñ eingen/añars væri nadin ein
gin nad/eñ er þ vt af verdſkulldaniñe/þa er nad
in eckert/elligar væri verdſkulldan eingē verdſkul

Huad er nu þa? þ Jrael epter leitadi/þ ſldan
hefer hun eige audlazt/eñ vtualningin audladizt
þ/eñ þr adrer er vm fram voru eru forblindader Eſe. vi.
epter þui ſem ſkrifat er/at gud gaf þm þñ þue
rudar anda/ ꝛ augu at þr ſia eige ꝛ eyru at þr hey
re eigi/allt til þeſſa dags David ſeiger ꝛ þra bord
lat þm verda at ſnoru/til fiotrunar ꝛ hneyckſla/
ꝛ þm til endrgialldz/forblinda ꝛ þra augu/ſo Pſal. lxviij
þr ſiae eigi/ꝛ beyg iafnan þra hrygg

Svo ſeige eg nu: hafa þr þar fyrerekit ſig a
at þr ſkylldu falla langt fra þui/ Helldr er vt af
þra brafan Heidingium heilſu giof vordin/ſo at

þr huettu þa til vandlætingar/ þui ef þra fall er heimſins audlegd ꝛ þra minkan heidiña maña rikdomr/ huersu miket meir væri ꝥ so ef þra fullnan þar væri/ vid yþr heidingia tala eg med þui at eg em poſtuli heidiña maña vil eg mitt embætti/ heldra/ ef eg gæta þa eirnhuernneiñ huatt þa sem mitt hollo eru til vandlætingar/ ꝛ nockra af þm hialp liga giort/ þui ef þra glatan er heimſins forlikun/ huat væri ꝥ añat/ eñ vier audludunzt lifit af daudũ/ þui ef ſneidirnar eru heilagar/ þa er ꝛ deigit heilagt/ ꝛ ef rotin er heilog þa eru ꝛ kuiſterner heilager

Þuiat ef nockrer af kuiſtunũ eru af brotner/ eñ þu sem vart villi vidſmiors vidr ert a millum þra iñ plantadr/ ꝛ vordiñ hlut takare þrar rotar ꝛ feitleike þſſ vidſmiors vidar/ fyrer þui ſkalltu eigi meta þig i giegn kuiſtanũ/ eñ ef þu metr þig i giegn þm/ þa mattu vita/ at þu ber eigi rotina/ helldr ber rotin þig/ þui þu ſeiger at kuiſterner eru þui af brotner/ at eg yrdi iñ plantadr/ ꝥ er ꝛ sañ talat/ fyrer vantruar saker eru þr af brotner/ eñ þu ſtendr fyrer truna/ vert þui eigi metnadr hell dr ottaſleiginn/ þui ef gud hefer ecki hyrmt natturligũ kuiſtũ/ verda ma at hñ hyrme þier eigi helldr

Þar fyrer/ Sia þu/ godgirne gudz ꝛ hardud Hardudina a þm sem fallner eru/ eñ godgirnina a þier/ ef þu ſtodugr blifr i godgirniñe/ elligar verdr þu ꝛ eirnen af hoggviñ/ ꝛ hiner adrer ef þeir blifa eigi i vantruñe þa verda þr iñ plantader / þat gud er mattugr til at rotſetia þa iñ aptr/ þui ef þu sem af natturu er villi vidſmorſ vidr/ ert a zſnidiñ/ ꝛ i mot natturuñe ert iñ plantadr a hid goda vidſmiors treid/ myklu fremar munu þeir

þa

þa sē epꝛ⁹ nattuꝛuñe eru/ıñplātazt sinū vidsiorf rid.
Eg vil eigi dylia fyrer ydꝛ goder bręðꝛ/ fn
añ leyndañ dom / s° at fier sieut eigi nietnadar
fuller/ med sialfum ydꝛ/ f blindleiki er i suman
snata Jrael yfuer falliñ/ þangat til at fylling hei
diñar þiod' er iñ kominñ/ ꝛ aull Jrael verdi s° hol   Esa. lix.
pen/ epter þui sem skrifat er/vt af Sion mun
koma sa sem frelsar ꝛ vm snyr o gud ligu at hę-
fi af Jacob/ ꝛ þssi er miñ sattmali vid þa/ nęr
eg burt tek fra synder/eg helld þa at soñu fyrer
o vine epter gudz spiallino fyrer ydꝛ' saker / eñ
epter vt valningūñe hefi eg fa kęra fyrer fedꝛa
ña saker

Gudz giafuer ꝛ kallan eru fss hattar at þęr
fa hñ eigi idꝛad/ fat lika s° sem fier hafit eigi
fordum truat a gud/eñ nu hafi fier miskuñ aud
lazt fyꝛe fra vantruar skulld/s° hafa ꝛ hiner nu
eigi viliat trua a fa miskuñ sem fier hafit hlo-
tid s° at fꝛ męttu ꝛ miskuñsemi audlazt/ fuiat
gud luckti alla vnder vantruñe/vpp a f at hñ mis
kuñadi ollm̄

O hulik dypt audęfaña/będi spekiñar ꝛ s°   Dñica
gudz vidꝛ keñingar/ huersu o vm rędanliger eru   Trinitatis
ꝛ hñs domar ꝛ o fiñaliger hñs veger/ fui hüer he
fer feckt Herrans siñe/eda huer hefer hñs radgia   Esa. xl.
fi verit/edꝛ huer hefer hm̄ nockut fyꝛꝛe gefit/s°
at hm̄ męttí f verda endꝛ golldit/ fuiat af hm̄ ꝛ
fyꝛer hañ/ ꝛ i hm̄ eru aller hluter/hm̄ sie ꝛ heidꝛ ꝛ
dyrd at eilifu amen ✱   xij. Capitule

Yrer fui beidi eg ydꝛ goder bręð-
dꝛ fyꝛer miskuñ gudz / at fier ge-
fit ydra likame til fss offꝛs sem lif-
andi er ꝛ heilagt ꝛ gudi fackněmit
huert at er ydar / skynsamlg gudz

þionustu/ ⁊ hegdit ydr eigi epter þessum heime/ hell dr giorit ydr vm skiptiliga i endr nyung ydvars hugskots/ so at þier meigit reyna huer at sie/ godr þægr/ ⁊ algiordr guds vile/ þuiat eg seigi fyrer þa nad sem mier er gefin/ hueriũ sem einũ ydar a mille/ ꝥ eingiñ halldi meir vt af sier/ eñ hm̃ byriar af sier at hallda/ helldr halldi hñ so vt af sier ꝥ hñ sie kyrrlatr ⁊ sparlifur/ epter þui sem gud hefer huerium hlutad mæling truariñar

Þat lika so sẽ at vier hofũ marga limu a einũ likama/ eñ aller limerner hafa eige lika hegdan/ Lika so eru vier ⁊ marger eirn likami i Christo/ eñ vor a mille eru vier huer añars limr ✱ ⁊ ✠ Hofũ marg hattad˜ giafuer/ epter þre nad sẽ oss er gefin

Hafi nockr spadõ þa sie hñ truañe likr/ hefer nockr embætti/ þa gæti hñ þess embættis/ keñer nockr/ þa vacki hñ þa keñing/ a miñer nockr/ þa hygge hañ at þre a miñing/ gefr nockr/ þa gefe hñ einfallo- liga/ stiornar nockr: þa stiorne hñ med a hyggiu/ fremur ⁊ nockur miskuñsemi þa giore hañ hana med godfyse

Elskan sie flærdar lauß/ ⁊ hatid hid vonda/ eñ lodit a hinu goda/ brodurligr kærleike sie astud- ligr ydar a mille/ hafi huer añañ sier i virdingum fora/ verit ⁊ eige later i þui þier skulut viña/ verit gloandi i andanũ/ hegdit ydr epter tidiñe/ verit gla- der i voniñe/ eñ þoliimodet i kuoliñe/ stadfaster i bæniñe/ añist naud þurfter voladra/ kost gæfit gestrisne/ blezit þa er ydr ofsækia/ blezit eñ bolvit eigi/ fagnit med fagnandũ/ eñ gratid med gratõ dũ/ verit samhuga iñbyrdis/ stundit eigi ꝥ/ huat hatt er/ helldr lutid at þui sẽ lagt er ✱ verit ✠ eigi sialf kloker/ giallldit ongũ illt mote illu/ leggit kapp

Summn da
n næst ep
hiñ rich

✠ Þi añ
an sia
kia dag
epter rich

a at vera sidsamt þ mogligt er vid huern mann/ ⁊ þ þier formeigit þa hafit frid vid alla menn

Hefnit ydar eigi sialfuer (miner elskanliger) helldr gefit rum reidi/ þt skrifat er/ min er hefndin eg vil endr giallda/ seiger Drottinn

Nu ef ouin þinn hungrar þa gef hm̃ fædu / þyrstir hñ gef hm̃ at drecka eñ nær þu giorer þtta þa safnar þu glodum elldz yfuer hofut hiñ/ lat eigi yfuer stiga þig hid vonda/ helldr yfuer viñ þu hid vonda med godu *

(Rum r…
þ er eigi
reidi he…
gudz re…
8o at hñ
fniþt hi…
hefndin…

xiij Capitule

Huer madr/ þa sie/ valldz stiorniñe vnder gefiñ þresé yfuer hm̃ stiornar þt su er eigi nockr valldz stiorn vtan hun sie af gudi/ eñ huar valldz stiornin er / þa er hun af gudi skickut/ ⁊ huer hñ mot stendr valldz stiornina/ sa stendr i moti gudz skickan/ eñ þr sem i moti standa munu yfuer sig taka doms a felli/ þt valldit er eigi godum verckū helldr vondum til skelfingar/ eñ villtu eigi ottazt valldz stiornina/ þa gior huat gott er/ ⁊ muntu lofstir af hñe hafa/ þuiat hun er gudz þienare þier til goda/ eñ ef þu giorir huat vont er mattu ottazt/ þuiat hun ber eigi suerdit forgefins/ þui hun er gudz þienare ⁊ hefningar madr/ at aga þañ sem illt giorir/ huar fyrer/ oss byriar vndergefnū at vera/ eigi alleinazta hirtingariñar vegna/ helldr ⁊ lika eirnen fyrer samuizkuñar saker / þar fyrer hliote þier ⁊ skatt at giallda/ þuiat þr eru gudz þienarar sem slikar verndaner skulu hantiera

Þui gefit þ huerium sem þier plicktuger erut þm skatt sem skattr heyrir þm toll/ er tollr heyrir

þm otta/er otti heyrir/ þm heidr/ſem heidran hey
...dia sunnu rir ✠ verit ongum ſkylldugir/nema þ þier elſkit
g huer añan þui huer hn̄ elſkar ſiñ naunga sa he
fer logmalit vpp fyllt/ þat þ° ſeigizt þu ſkulir ei
Levi.xix gi hor drygia/eigi mañ vega/eigi ſtela/eigi liugvit
ne mæla/þu ſkalt ꝛ eigi girnazt/ ꝛ ef þar er noc
kurt añat bod ord/þa felſt þ i þſſm ordum/elſka
ſkalltu naunga þiñ sem ſialfuañ þig/elſkan gior
ir naunganū ecki mein/ þui er nu elſkan logmal
ſins fylling✱

Og ✠ med þui at vier vitū/einckū þa ſtund/ þ
time er vpp at riſa af ſuefninū/ af þui at vor
...s fyrsta su heill er nu nær/helldr eñ þa vier trudū þ/nottin er
dag i Jo vm lidin/eñ dagriñ teckrat nalgazt leggiū þui af
faustu verckin myrkuaña/ ꝛ i ſkrydunzt herklædū lios
ſinſ/s° at vier gongum ſidſamliga sem a deigi/ei
gi i ofati eda of dryckiu/eigi i legu kofū/ ꝛ mu
nadlife/eigi i þrattan og ofund ſyki/ helldr i klæ
dizt þier Drottni Jeſu Chriſto ꝛ giorit eigi ep
ter holldzinſ brekuiſe þſſ girnder at rækia✱

xiiij Capitule

En hn̄ ſé breyſkr er i truñe þa añizt/ꝛ
ſkelfit ecki ſamuizkurnar þui añar tru
er hn̄ meigi allz neyta/eñ hiñ ſem breyſ
kr er eti hn̄ kal greſi/eñ huer ed eti hn̄
forſmae eigi þn ſem ecke eti/ ꝛ hn̄ ſem
ecki eti/dæmi eigi þañ sem eti/ þuiat gud aña
dizt hn̄/huer ert þu? sem añarligañ þion dæmer
Hn̄ ſtendr eda fellr ſinum lauardi/ eñ hn̄ fær
hn̄ vel vid riett/ þuiat gud er mattugr hn̄ upp at
rietta Añar helldr meir af odrum
deigi / eñ odrum hiñ añar helldr alladaga
iafna/ hueriū einū lati ſier ſitt hugſkot full

nægia

nægia hñ sē af deiginū helldr/giorir þ Drottne/⁊
hiñ sē þar helldr eckit af/hñ giorir þ ⁊ Drottne/⁊
huer ed etr/ sa etr i Drottne/ þat hñ giorir gudi
þacker/⁊ hiñ sē ecki etr hñ etr eigi i Drottne/⁊ gio-
rir gudi þacker/þat eingiñ vor lifuer sialfū sier/⁊
eingen deyr sier sialfū/ þui ef vier lifū þa lifū
vier Drottne/deyiū vier/þa deyiū vier Drottne/⁊
huort vier lifum eda deyium/þa erum vier Drot-
tins/ þuiat þar fyre hefer Kristr dait/vpp aftr
risit ⁊ endrlifnat/ þ hñ sie Drottiñ yfuer lifuen-
dum ⁊ daudum

Eñ þu/huad dæmir þu brodr þiñ/eda þu hiñ
añar huat fyrer forsmar þu þiñ broder/þui vier
munū aller standa fyrer Kristz domstoli epter
þui sem skrifat er/s° sañeliga sem eg lifue seiger
Drottiñ skulu mier oll kne beygiazt/⁊ allar tungr
skulu gud vidrkeña/þa mun ⁊ huer sē eiñ fyre si-
alfuan sig giallda gudi reikning skap/fyrer þui
latū oss nu eigi meir dæma huer vm añañ hiedan i

Helldr dæmit myckłu framar vm þ at (fra
brodrnū leggizt eigi til nockr hindran edr hrasanar
efne/eg veit þ/⁊ em þess fullviss i drottne Jesu/at
þ er eckert almeñeligt i sialfū sier/nema þm sē þ
reiknar fyrer almēt/hm̄ er þ almeñiligt/nu ef bro
dir þiñ sturlazt vpp fyre þiñar fædu saker/ þa
geingr þu þegar eigi epter kærleikanū/ miñ kærl
(fordtar þa eigi þn mz þinum mat fyrer huern
krist er daiñ/fyrer þui kostid kapp vm at yduar
audr verdi eigi lastadr/ þat gudz rike er ecki matr
⁊ dryckr/helldr riettlæti fridr ⁊ fognudr i heilogū
anda/huer hñ þionar Kriste þar med/sa er gu-
di þeckr ⁊ mōm gedfelldr

Fyrer þui latū oss þui epter fylgia sem til fri-

darins

(almeñilig
þ er svo
kit saur
eda oklar
s° sē þ ed
gi er vigt
nie helgat

(yd audi
Euāgeliū
vor audr
þ at þui v
drlastan
logd vall
þr sē kris
ligt frelsi
tiera herf
liga ⁊o vis
ga/hinū br
yfk trauð
til hindru
nar.

darins hefrir ꝛ varduettum ꝥ [illegible] til betrunar er vor a medal/ fordiarfa þu eigi gudz verck fyre matarins saker aller hluter eru at sonu hreiner/ eñ ꝥ er þm̃ eigi gott sem ꝥ etr med gnagan siñar sam vitzku/ myckllu betra er at þu etir ecki kiot ꝛ drecktr ecki vin/ eda ꝥ neckut/ sẽ þiñ broder tekr sig a/ eda argizt af/ eda veykizt vid/ hafer þu truna/ þa haf hana hia sialfum þier fyrer gudi/ sęll er sa sem onga samuitzku giorir sialfum siet i þui hñ neyter/ eñ hñ sem efa blandiñ er/ ꝛ etr som adr sa er for dęmdr/ þuiat ꝥ skier ecki af tru/ eñ huat ecki er vt af truñe ꝥ er synd

xv Capitale

En vier sem styrkuer erũ skulũ vmlida van męttingar þra sem breystliger eru ꝛ hafa eigi gedþeckne a sialfum oss/ ꝛ huer sem eiñ vorra/ hegdi sier s° ꝥ hñ þocknizt sinum naunga/ i godu/
Psal. lxviij til betrunar/ þuiat Kristr hafdi ecki gedþeckne a sialfum sier/ helldr epter þui sẽ skrifat er/ at þęr
Añañ su- smaner sẽ þig lytta/ fiellu yfuer mig ✠ Eñ huat
nudag i Jo- sem skrifat er/ þa er ꝥ skrifat oss til lęrdoms/ s°
af°. at vier fyre þolinmędi ꝛ huggan ritningaña / hefdum vonina eñ gud þolinmędiñar/ ꝛ huggunariñ gefi ydr ꝥ/ at þier sieut samlynder ydar a mille epter Jesu Kristo/ s° at þier męttud med einu sam helldr ꝛ einũ muñe dyrka gud ꝛ faudr vors Drottins Jesu Kristi / þar fyre añizt huer añañ iñbyrdis/ lika sem Kristr añadizt ydr gudi til heidrs

Eg seigi Kristum verit hafa/ þionarstu mañ vm skurnariñar/ fyre gudz sañleika saker til stad festu fyrer heitaña sem til fedraña eru skied/ eñ

þat

þat heidiñ lydr heidrar gud er fyre miſkañ ſem
dina vordit/epter þui ſem ſkrifat er/ fyre þ vil
eg Drottiñ vegſama þig/medal heidiña þioda/ ⁊ Pſal. xvii
þinu nafne ſyngia lof/ ⁊ i añat ſiñ/ſeiger hñ fag Deut. xxx
ne þier/ Heidingiar medr hans folki / og eñ Pſal. xvii
aptr/ lofi þier Drottiñ allar þioder/ ⁊ myckli hñ Eſa.xi
allr lydr/ ⁊ eñ aptur ſeiger Yſaias/ þ mun ſkie at
rot Jeſſe / ⁊ hñ ſem vppriſ til at ſtiorna heidnū
þiodū þ a hñ mune heidner meñ vona/eñ Gud
vonariñar fylli ydr med ollum fagnadi ⁊ fridi i
truñe/ſo at þier hafid gnægd i voniñe fyre krapt
heilagr anda

Eñ eg em fulluiſi þui brædr miner/ þ þier ſial
fuer erut fuller god girne/vppfylldir allrar viz
ku/ſo at þier getid leidriett huer fyrer odrū/ ⁊ fyr
refa ſauk/ſkrifadi eg brædr miner þſſ diarflig
til ydar ſo ſem ydr amiñandi/af alfu þrar na
dar ſem mier er af gudi gefin/ þ eg ſkuli vera
kriſtz þienare/medal Heidiña þioda/ fornfæran
di gudz Euangeliū/ſvo at Heidiñ lydr yrdi gudi
þægiligt offur/helgat fyrer hñs heilagañ anda/
þadan hefi eg þ /huar af eg ma hroſa mier i Kri
ſto Jeſu/J þui ſem gudi til heyrir/þat eg dirf
dizt eigi nockut at tala af þſſu/ef kriſtr efldi ecki
þ ſama fyrer mig/at koma Heidiñe þiod til hly
dniñar/ fyre ord ⁊ giorder/fyrer krapt takñaña ⁊
ſtormerckiaña/ ⁊ fyre matt gudz anda/ So at eg
hefi i fra Hieruſalem/ ⁊ þar vm kring liggiandi
lond/allt til Jlliricon/ vppfyllt med kriſtz gudz
ſpia le/ ⁊ ſierdeiliſ lagt kapp a at predika gudz E
uangeliū þar/ huar nafn kriſtz var eigi kuñigt/
ſvo at eg byggia eigi vppa añarligañ grunduoll/
Helldr epter þui ſem ſkrifat er/at þ m ſem ecki er Eſa.lii

af

af hm̄ bodat/ þr skulu ꝥ sia/ ⁊ hiner er ꝥ hafa ei-
gi heyrt/ þr skulu ꝥ skilia

Þat er ⁊ til efnit/ huert mier hefer opt sinis talmat
til ydᵛ at koma/ ⁊ fyrst eg hefi nu eigi rum meir
i þessū lǫdū/ eñ eg hefi þo haft lysting a vm morg
ar at koma til ydar/ eñ þa eg reise i Spaniam mū
eg koma til ydar/ þuiat eg vǫnti at eg mune þar
vm fara ⁊ sia ydr þar/ ⁊ af ydr vt þadan a veg
leiddr verda/ þo s° at eg taki adr huild hia ydr vm
stundar saker

Eñ nu reise eg til Hierusalem/ þm̄ heilogū til
þionustu er þar eru/ þui þr af Macedonia ⁊ A-
chaia/ hafa vilianlıga til samans lagt nockra
almeñeliga lifs nǫring/ þm voludū heilogum til
Biargar sem eru i Hierusalem/ ꝥ hafa þr vili-
anliga giort/ þr eru ⁊ þra skullda meñ/ þui fyrst
hiner Heidnu eru hlutakarᵛ vordner/ þra andli-
gra aud ǫfa/ þa vǫri skapfelligt at þr syndi þm̄
biorg/ i likamligū audǫfum/ Eñ nǫr eg hefi þtta
fullkōnat ⁊ insiglat þm̄ þñ auogrt/ mun eg fer-
daꝫt fyrer ydr i Spaniam/ Eñ eg veit nǫr eg
kem til ydar/ ꝥ eg mun koma med blezanar fyl-
ling Kristꝫ gudꝫspialla

Eñ eg beidi ydr brǫdr miner/ fyre vorn drot-
tiñ Jesum Kristꝫ/ ⁊ fyrer andarins kǫrleika/ at
þier hialpit til i ydrum bǫnū fyrer mier til gudꝫ/
svo at eg frelsizt fra þm̄ vantruudū/ sem a Gy-
dinga landi eru/ ⁊ ꝥ min þionusta sem eg giori til
Hierusalem/ verdi þm̄ heilogū þacknǫm/ svo at
eg mǫtta fyre gudꝫ vilia til ydar koma i fa[illegible]-
di/ at eg endr nǫrda mig med ydr eñ gud fri[illegible]-
ins sie med ollm̄ ydr Amen.

Wera

Sextandi Capitule

Ora ſyſtr Pheben fel eg ydr a hendi/ huer at er þionuſtu kuiña ſafnadar‑ ins til Kenchrea/ þ þier med takit hã na i drottne/ s° ſem heilogũ hæfer/ ⁊ giorit hñe hia ſtod i huerri naud þurft ſem hun kañ ydar vid at þurfa/ þat hun hefer morgum hia ſtod/ giort/ ⁊ mier ſialf‑/ Heilſit Priſ cam ⁊ Aquilan minũ hialpar mõm i Chriſto Jeſu þr ed ſina halſa hafa vt ſett fyrer mitt lif/ Hue‑ riũ ecki alleinazta eg giori þacker/ helldr aller ſof‑ nudir Heidiñar þiodar/ ⁊ heilſit þm̃ ſafnadi ſem i þra hũſe er/ Heilſit Epheneto minũ elſkanligũ/ sa sem at fyrſtr er fra vr Achaia i Chriſto/ Heil ſit Mariam/ huer mikit erfidi hefer haft med oſſ Hellſit Andronico ⁊ Julion/ minũ nafrændum ⁊ ſãbandingiũ/ huerier at fræger eru a medal poſtu laña/ ⁊ fyrr mier voru i Kriſtu Jeſũ/ Heilſit Am‑ plian minũ elſkuligazta i Drottne/ Heilſit Vrbano vorũ hialpar mañe i Kriſto Jeſu ⁊ Stachyn mi‑ nũ elſkuligũ/ Heilſit hinũ mæta Apellen/ i Kriſto/ Heilſit þm sem eru af heimkyñũ Ariſtoboli/ Heil ſit ⁊ minũ frænda Herodionẽ/ Heilſit ⁊ þm̃ sẽ eru af heimkyñe Narciſſi i drottne/ Heilſit Triphena ⁊ hinũ Tripheſa/ huerier erfuidat hafa i drottne Heilſit Perſida miñe elſkuligre/ huer at mikit erf uide hefer haft i drottne/ Heilſit Rufo hinũ vtual‑ da i drottne ⁊ hñs modr ⁊ miñe/ Heilſit Aſyncriton Phlegontẽ/ Herman/ Patroban/ Hermen/ ⁊ þm̃ bræ drũ ſem hia þm̃ eru/ Heilſit Philologen ⁊ Julian/ Nereũ ⁊ ſyſtr hñs/ ⁊ Olimpan ⁊ ollũ heilogũ sẽ hia þm̃ eru/ Heilſit huer odrũ ydar a mille mz heilogũ koſſi ydr heilſa aller kriſtz ſofnuder

Eñ eg miñe ydr a godu brædr at þier hafit gaat

a þm sem rugl ⁊ hindraner vpp byria i giegn þ m
lærdome sem þier hafit lært/ ⁊ snuit fra þm so-
mu̅ þat þss hattar men̄ þiona eigi Drottne Je-
su Christo/ Helldr sinu̅ kuidi/ ⁊ fyrer sætlig ord ⁊
fagrligt maltæki/ tæla þr hiortu meinlausra/ þui-
at ydvar hlydni er i bland alla vt komin/ fyrer þ
fagna eg yfuer ydr/ En̄ eg vil at þier sieut vitrir
vpp a hid goda ⁊ litil sin̄ader vpp a hid vonda/
En̄ gud fridarins mun in̄an̄ skamzt sundrmista
þan̄ andskota vnder ydra fætr/ Nad Drottins
vors Jesu Christi sie med ydr

Ydr heilsar Thimoteus min̄ hialpar man̄/ ⁊
Lucius/ ⁊ Jason/ ⁊ Sosipater miner na frændr/
Og eg Tertiꝰ sem þetta bref skrifadi/ heilsar ydr i
Drottne/ ydr heilsar Gaius min̄ ⁊ allz safnadar-
ins husbondi/ ydr heilsar Erastus borgarin̄ar fi-
ar rentu vordr/ ⁊ Quartus broder/ Nad Drottins
vors Jesu Christi sie med ydr ollm̄ Amen

En̄ hm̄/ sem mattugr er ydr at styrkia epter
mino gudzspialle ⁊ predikan vt af Jesu Christo/
fyre hueria leyndr domrin̄ er vpp birtr sem i lan
ga tima hefer yfuer verit þagat/ en̄ nu opinbera
dr ⁊ auglystr fyre ritningar spamn̄an̄a epter bodi
eilifligs gudz/ truarin̄ar hlydni til vpprei-
singar medal allra Heidin̄a þioda/ þm
sialfu̅ gudi sem alleina er vitr/
sie dyrd fyrer Jesu̅ Christ
at eilifu Amen/

¶ Til Romueria sem sendr var af Corinthio fy-
rer Pheben sem þionustu kuin̄a var safnadarins
til Kenchrea

J þssm

Formale hins fyrsta pistill
til Corinthios

þſſm pistle aminñer hiñ heilagi Pall
þa i Corinthiu Borg/ þ þr skulu
samlynder vera i truñe ꝛ i lærdomi
nū/hafandi vackt a þui at þr lær
du vel þſſa hofut grein/ einckum/
(þ kristr sie allra vorþrif giof) a
hueria grein allar mañligar skynsemder ꝛ visdom
at hafa sig a rekit/ þt lika sē nu vpphefia sig vm
vora daga/ ifra þui ed Euangeliū kom i auglios
marger fauiser sialfbirgingar (þa vier kollum
flugu anda sugl ꝛ fordæda) huerier allt forsne
m̄a eda kloket ꝛ lærder vorder ꝛ eigi fa fyrer my
cklū meistaraskap ꝛ visdome halldit sig lika vid
nockrn edr sālynda þui þañ eine vill hingat/hiñ añ
ar þangat/ s° sem at væri þ stor sman/ nær ed
huer eiñ skylldi eigi neckut sier ligt fyrer sig leggia
ꝛ sinū eigenligum visdome vpp fleygia/ hueria
eingeñ fær vm uent aptur til sins vitzkuleysis/ eñ
þo vita þr i þelit nidre allz ecki nie vnder standa
vt af hinū riettu hofut greinū/ þott þr rause/gial
fre ꝛ þuætti margt vm þtta m3 muñinū

Lika s° stiedi a dogum hins heilaga Pals /
þa er hñ hafdi kent sinū astuinū i Corinthiu krist
eliga tru ꝛ frelsit af logmalinu/at þa hofu sig
ꝛ vpp hiner fauisu sialfbirgingar ꝛ o tidi ger vi
tringar i sundrslitandi þañ samlyndadañ lærdom
giorandi s° sundr þ ydañ flecka draatt medal trua
dura maña/þañ eine hñ vildi vera Pals/hiñ añar
appollinis/þañ eine Petrs/eñ añar Kristz/eiñ vill
de vmskerazt lata/eñ añar ecki þañ eine villdi gip
tazt hiñ añar ecke/ þañ eine villde eta skurgoda
forner eñ añar ecki/sumer villdu ꝛ vera likam liga

frialser/ ⁊ nockrar konr villdu i harklædū ganga/ ⁊ slíkt ānat ꝥssu líkt/ þar til at þr komu s° fiarre nidr ꝥ einn drygdi suiuirdeligann misuerknad i moti frelsino takandi sina stiupmodr til eigen ordz/ Og ꝥ sumer hielldu allz ecki vt af vpprisunne daudra manna/ enn adrer nærsta litid af hollotekiu drottins/ ⁊ ꝥ gieck miog vndarliga ⁊ nærsta o skickanliga til s° at huer einn villdi meistare vera ⁊ kenningar drygia/ ⁊ ꝥ eina giora med gudzspiollin Sacramētis truna huat þm gott þotti/ ⁊ lietu a medan ꝥssa hofut grein fara/ ⁊ vnder fotū liggia/ (ꝥ Kristr sie vor þrif giof/ riettlæti/ ⁊ endrlausn) lika s° sem hefdi þr ꝥssa grein fyrre longu mz solū sinna skofata forslitid/ af þui at suoddant stycki fær ecki a flotnū blifit/ huar vier sialfuer vpphefiū kloker ⁊ vitrer at þickiazt/ Aullu deile eins lika s° sem ꝥ geingr nu til medr oss/ sidan vier opinberudū i þydueskunne (seiger meistarinn) þetta Euangeliū vt af gudligre nad/ at þar vill huer einn hinn ædzti meistare vera ⁊ hafa hinn heilaga anda alleina/ Lika sem væri Euangeliū fyrre þann skullo predikat/ ꝥ vier skylldū leita vorrar hrosanar audsynandi vorn klokleik ⁊ skynsemd þar inne/ s° at ꝥsser Corinthiu borgar menn mega vel vera ein fyreliking vorrar þiodar a ꝥssum timū/ huer ed þaurf hefdi eins þuiliks pistils/ Enn s° hlytr ꝥ at vera ⁊ s° a ꝥ gudzspiollunū at ganga/ ꝥ hiner heimsku sialfbirgingar ⁊ o tidugar vitringar eigu vpp at byria flockadratt ⁊ hindraner/ s° at þr sē reynder eru (epter þui at hier seiger hinn heilage Pall) opinberir.

Fyrer þui straffar ⁊ fordæmer hinn hei (verdilagi Pall slikan skadsamligann viss dō nærsta aluarliga/ ⁊ giorir þuilika heilaga nef vitringa aptr at vitleysingū ⁊ seiger mz sliettū ordū/ at þr vite ecki

ert af Kriſte nie af hn̄s anda ꝛ aſtgiofū þꝗr oſſ
eru i Kriſto Jeſu veittar ꝛ eigi ſkulu þer keñingar
vpp byria/ þui þz hliota andliger at vera ſē þ ſku
lu vnderſtāda/ eñ vilia vitz vera ꝛ klokleik ſyna me
dz Euāgelio/ er ein riett hindzan ꝛ hālan/ gud ꝛ kri
ſtū at vidz keña/ eñ flecka dratt ꝛ ſundz þycki vpp
at byria þᵘ er klokligſkynſēd ꝛ viſdomz vel til hꝗ
filigz/ ſo at þz verdi at eins heimſker ſialf birgin
gᵘ ꝛ kriſtner villingar/ Eñ drottiñ vozn Jeſū Kri
ſtū fa þz alldzeigi riettliga vidz kent nema þz ſnu
iz aptz i hid forna vitzku leyſe ꝛ lati ſig ſo litelat
ligaña fꝗra ꝛ lꝗra fyrer þ hoguera ꝛ ein falliga
gudz ord/ ſlickt giozir hn̄ ꝛ vm hond hefz i hinum
fyrſtum fiorū capitulum.

J hinū fimta ſtraffᵘ hn̄ þa myckla vanſemd
þ ſſ hins ſama ſē ſina ſtiup moder hafdi til eig
nar tekit ꝛ vill bañfꝗra hn̄ ꝛ dioflinū gefa/ gefān
di þar inz at ſkilia eina rietta vnder viſan/ huernē
bañit ꝗtte at henticrazt/ ſo at þ ſkuli ſkie medz ei
nu sā þycki allz safnadarins / þra ſē riettruader
eru/ yfuer opinberū ſtorſyndū/ ſo ſē at kriſtz keñ
er ꝛ ſialfz Matth xviii

J ſietta ſtraffar hn̄ þagg ꝛ þrꝗtu mal fyrer
dōſtolū ſierdeilis fyre heidnū mōm ꝛ rāñuudū ꝛ
keñer at þr ſkuli ſialfuer iñ byrdis ſakernar/ ſkilia
ꝛ ſliettar giora elligar rāginde lida

J hinū ſiounda vnder viſar hn̄ af hreinlifino
ꝛ hiuſkaparbādino lofar faſt hreinlifit ꝛ iungf
frudōeñ þ hn̄ ſie nytſāligz ſo þui framar ꝛ be
tr geti hn̄ gudzſpiallaña gꝗtt/ ſo ſē at ſialfz kriſtr
keñer Matth xix af þm hreinlifis mōm ſē vegna
gudzſpiallaña edz himarikis vilia hreinlifer ve
ra/ Eñ Pall vill o naudugañ ꝛ o þuingadañ
Jungfrudom halldiñ hafa vtan allz haſka mei

re syndar/aňars sie hiu skapar bandit betra eñ hre
inlifis bindindit ꝥ iduliga veykizt i stodugū bru
na ⁊ iagnan hefer heimogliga vansemi

J hinū atta allt til hins tolfta/hondlar hñ mat
guisliga/huernen at v'er skulum lida ⁊ hantiera
vid breyskuar samuizkr i augsyneligū/malafero
lum/ sᵒ sem at er i matar nautn dryckiu ⁊ klęda
burdi/ ⁊ i bergingu gudz likama/fyrer biodandi i
ollm̄ stodū ꝥ hiner styrckuo skulu eigi forsma hi
na breyskuuodu) af þui at hñ sialfr þott hñ va
r einn postule þa hafi hñ sem adr halldit sig i fra
morgū ꝥm hlutū þar hñ hafdi þo god añ riett til
þar til mega vel hiner styrckuo vera otta slegner
vm sig af þui at fordum daga eru sᵃ marger
af irzels folki forgeingner/sem þo voru adr aller
saman vtleidder fyre dasemdar verckin af Egip
talandi/eñ iafn framt ꝥssu giorir hñ nockr vt hla
up/hialp samligrar keñingar

J hinū tolfta allt til hins fiortanda hondlar
hñ/huersu marg hattadar at askgiafer gudz eru
a medal huerra ꝥ ask sem eiñ sie þo hin bezta/ þe
hun vpp hefr sig eigi/ helldr iñbyrdis sam kye
kiliga þionandi/mz þui at þar er eiñ gud eiñ Drot
tiñ/eiñ andi/⁊ aller hluter einſ huersu marg hat
tader at eru

J fiortanda keñer hñ predikorū prophetū/⁊ saung
mōm/ ꝥ þr skulu skickanliga idka sinar gafr ⁊ all
einazta tilbetrunar/eñ eigi til eigenligrar dyrdar si
na predikan/ list edr skynsemd þar mz at audsyna

J fimtanda strafar hñ þa somu sē rangliga
hafa lært ⁊ truat vm holldzinsvpprisu

i hinū sidazta miñer hñ þa a vm brodrliga hi
alp ⁊ stundliga styrcking likāligrar nęringar vid
hina þurftugu

J þssm

Hid fyrſta Capitule

All kalladur til poſtula Jeſu Chriſti ⁊ Soſthenes broder.
Þre gudz ſafnan sem er i Corinthiu ⁊ þr helgader eru i Chriſto Jeſu þm kollydũ heilo gũ samt ollũ þm̃ sem a kalla nafn Drottins vors Jeſu Chriſti i ollũ þra landz alfũ ⁊ vorũ/
Nad ⁊ fridr af Gudi vorũ faudr ⁊ Drottne Jeſu Chriſto sie med ydr

Þacker giori eg ✠ Gudi minũ i duliga ydar vegna fyrer þa gudz nad ſem ydr er gefin i kriſto Jeſu/ þ þier erut fyre hñ i ollũ hlutũ audgader i allre kuñattu ⁊ allre vidr keñingu/epter þui sẽ su vottan af kriſto Jeſu er kroftug vordiñ i ydr/so at þier hafit onguã breſt i nockurre giof epter bid andi auglyſingu vors Drottins Jeſu Chriſti/sa er ydr man ſtadfeſta allt at lokum/ so at þier sie ut o ſtraffanliger a deigi Drottins vors Jeſu kriſti/ þt gud er trur fyre huern þier kallader erut til ſamlags ſonar hñs Jeſu Chriſti vors drottins ✱ — ✠ Attand ſuñu dag

Eñ eg beidi ydr brædr fyrer nafn Drottins vors Jeſu kriſti/ þ þier hafit aller hiñ ſama ord rom ⁊ eigi sie þar nockurt ſundrlyndi ydar a mille/helldr þ þier ſieut fullkõner i ſamlikre lund ⁊ like meiningu/ þuiat mier er so kuñgiort brædr miner/af þm sem af Cloes eru/vt af ydr/at þrætr sie ydar a mille/ Eñ eg ſeigi þar af/ þ huer ydar eiñ ſkuli ſeigia/eg em Pals/sa añar eg em Appolinis/ hiñ at ſoñu eg em Cephas/ þañ añar eg em kriſtz/huerſu/er kriſtr nu þa i ſundrſkiptr er nockut Pall fyre ydr kroſfeſtr? eda eru þier ſkirder i — Pals na
d iḡ van
fner eg þacka gudi þ eg hefi

onguan yduarn ſkirt vtan kriſpũ ⁊ gaiũ/ſo at ei n
geñ þurfe þat ſeigia/ at þier ſieut ſkirder i mi-
nu nafne/eg ſkirda ⁊ heima meñ Stephanu/fra-
mar veit eg ecki huort eg hefe nockꝛn ydnarn añañ
ſkirt

Þuiat Kriſtꝛ sendi mig eigi til at ſkira/
Eſa xxix helldꝛ at boda gudz Euangelion/eigi medꝛ orda
Eſa xxxiij ſnilld/ſo at eigi yrdi kroſſ chriſti at hiegoma/ þat
þtta ord af kroſſinũ er fif liſka þm sem fortapa
der verda/eñ oſſ sem hialpazt er þ gudz kraptur/
þat ſo er ſkrifat/eyda man eg vitzku vitringañа
⁊ ſkilning ſkynſamra mun eg for leggia/huar er
nu ſpekingꝛin? huar er ritningſ meiſtꝛrin? huar
er veralldar vitringꝛin? hefer gud ecki giort ſpeke
heims þſſa at heimſku

Þuiat a medan heimꝛin fyre ſina vizku þeckti ecki
gud i ſinũ viſdome/ þocknadizt gudi þ vel fyre fa
viſliga predikan hialpliga at giora/ þa sem þar a
trua/ Nu mz þui at gydingar æſkia teickns ⁊ grick
er ſpyria at ſpeki/eñ vier predikũ Kriſt hiñ kroſſ-
feſta gydingũ at ſoñu hneyckſlan/eñ grickiũ heim
ſku/eñ þm sem kallader eru bædi gydingũ ⁊ grick
iũ/bodũ vier Kriſt eiñ gudligañ krapt ⁊ gudliga
ſpeki/ þuiat gudz fauitzka er moñum hygnare/ ⁊
þ gudz mattleyſe er moñum ſtyrckuara

Fyrer þui alitid goder brædꝛ ydra kallan/
þ eigi eru marger ſpekingar epter holldino/ eigi
marger vollduger/ eigi marger edlaborner/ kalla
der/helldꝛ þ huat heimiſkuligt er fyrer heiminũ
þa hefer gud vtualit/ vpp a þ at hñ giordi vit-
ringana at hneyckſlan/⁊ þ ſem veykligt var fyrer
heiminũ/ þ vtualdi gud/ſo at hñ giordi at hneck-
ſlan þ huat oflugt er/ Og þ sem o edla var fyr

er

er heimenũ ⁊ forſmad / þa hefer gud vtualit / ⁊ ꝥ sem eckit er s° at hñ nidꝛ þꝛyckti ꝥ huat nockꝛs hattar er s° at eckert holld mętti ſier fyrer hñs augſyn hꝛoſa ut af huerium þier erut kõner i Kriſto Jeſu huer oſſ er af gudi giordꝛ til viſdoms Jer. ix til riettlętis / til helgunar / ⁊ til endꝛlauſnar / s° at huer (epter þui ed ſkrifat er) sem ſier hꝛoſar sa hꝛoſe ſier i dꝛottne

annar Capitule

OG eg goder brędꝛ / þa eg kom til ydar / kom eg ecki medꝛ orda hęd edꝛ hárri vizku til ydar / at boda gudz predikan / ꝥ eg hiellt mig eckit vita ydar a mille / vtan Jeſum Kriſt þañ hm̃ kroſſfeſta / ⁊ eg var hia ydꝛ medꝛ veykleika / ⁊ mz vgg ⁊ otta mycklũ / min ręda ⁊ min predikan var eigi i ſnilldar ordum mãnligꝛ vizku / helldꝛ i audſyningu andans ⁊ kraftarens / s° at ydar tru ſie eigi af mãnligre vizku helldur af gudz krafti

Eñ þar vier rędum vm / þa er ꝥ ſpeki a medal þꝛa sem algiorder eru / eñ þo eingeñ þeſſa heims speki / ⁊ eigi þſſa heims hofdingiũ / huerꝛ er ed forganga / helldur ſeigiu vier af þꝛe heimogligre huliñe gudz speki / hueria gud hefer fyre hugat fyre allder / til voꝛrar dyrdar / hueria eingeñ þſſara heimſ hofdingia hefer þekt / þui ef þꝛ hefdu þeckt hana þa hefdũ þꝛ eigi kroſſfeſtt

Dꝛottiñ

drottiñ dyrdariñar / helldr epter þui sem skrifat
Esa.xliiij er / þ eigi hafi auga sied ⁊ eigi eyra heyrt / ⁊ ecki i
manzins hiarta komit huat gud hefer fyrer buit
þeim er hañ elska

Eñ oss hefer gud þ opinberat fyrer siñ anda /
þuiat andiñ ransakar alla hluti / eirnen diupleik
‡ guddom sins / huer maña er sa ed vite huat i mañi
kamligr) nũ er / vtan allein ⁊ ta sa andi sẽ mz sialfũ hm̃ er
i likãlige s° lika veit ⁊ eingeñ huat gudz er / nema gudz andi
dr er ep eñ vier hofũ eigi medtekit þssa heims anda / hell
þui hñ er dr þañ anda sem af gudi er / s° at vier vitũ huat
nadariñ oss er af gudi gefit / huat vier ⁊ af seigiũ / eigi med
allre sky ut þm ordũ sẽ mañlig vitzka keñer / helldr medur
md / kuñ þm ordũ sẽ heilagr ande lærir / sãliktiande s° aud
a / ⁊ skil lig efne andligaña / Eñ ‡ likãligr madr skyniar eck
g siñe ⁊ ert þ ⁊ sem er af gudz anda / af þui at þ er honũ
ñ forimgz heim ka / ⁊ hñ fær þ eigi skilit þat þ hlytr andlig
⁊ s° sem aña at orskardazt / eñ s ⁊ andligr er orskurdar al
hñ er al la hluti / ⁊ hñ verdr af ongũ orskurdadr / þat huer
best skic heffer þeckt hugskot Drottins eda huer lagdi hm̃
20 nockut rad / eñ vier hofum christz hugskot

Þridie capitule

O Seg / goder brædr / matti eigi tala vid
ydr s° sẽ vid andliga / helldr s° sẽ vid
likamliga / ⁊ lika sem vid oñr vngber
ne i kristo / miolk hefi eg ydr til dryckiar at gefa /
eñ eigi megrañ mat / þuiat þier formattud þ ecki /
s° formeigt þier þ na eigi helldr þat þier erut eñ
likaliger / ⁊ a medan at agg ⁊ þrætt eru ydar a mil
le eru þier þa eigi likamliger / ⁊ gangit epter mañ
ligre sidueniu / þui ef nockr ydar seiger eg em Pals /
hiñ añar eg em Appollinis / eru þier þa eigi lika
mliger

liger/Huad er Pall? eda huer er Appollo/vtan þi
onustu meñ/fyre hueria þier erut truader vord-
ner/⁊ þ sama/ epter þui sē Drottiñ hefer hueriū
einū veitt/ Eg plantadi/Appollo vokuadi/eñ gud
hefer froffgunina gefit/ svo er nu/huorki eg sa
sem plantar/ nie sa ed vokuar/nockut helldr gud
sa er friofgunina gefr.

Eñ sa sem plantar ⁊ hiñ sem vokuar þr eru eins
eñ huer eiñ mun sitt eiginligt verdkaup audlazt
epter sinu erfidi/ þat vier erū gudz atuiñu meñ/
þier erut gudz ackr viñ a ⁊ gudz vppbygging/Eg
hefi vt af þre gudz nad sem mier er gef in grund
uolliñ lagt/ s° sem eiñ hyggiñ husa smidr/ eñ eiñ
añar byggi þar yfuer huer eiñ hafi ⁊gat a huer-
nen hñ bygger þar yfuer/ þat eingeñ f getr añañ
grundvoll lagt/ hel'dr eñ þañ sem adr er lagdr/
huer at er Christr Jesus/eñ ef nockr bygger vpp a
þnañ grunduoll gull silfr/ gimsteina/ triahark/
hey/strahalm/ ⁊ þa mun huers eins verknadr o-
pinber verda/ ⁊ dagriñ mun hñ augliosan giora/
þat hñ man med elldi opinberadr verda/ ⁊ huilikr
at huers eins verknadr sie þa man elldriñ reynz-
lu a giora/ef nockrs verknadr blifr sa hñ hefer
þar yfuer bygt/ þa mun hñ laun audlodzt/ eñ
huers verknadr sem forbreñr/ þa mun hñ skad-
seme lida/eñ hñ sialfr mun holpiñ verda/ þo svo
lika sem þ sie fyre elldiñ

Vite þier ecki/ þ þier erut gudz musteri/ ⁊ þ
gudz andi bygger i ydr/eñ huer hñ skamar gudz
musteri/ þn mun gud fortyna/ þat gudz musteri
er heilagt/huert þier erut/tæli eingeñ sialfuañ sig/
⁊ ef nockr er sa ydar a milli sem vitr þicki i vera
verdi hñ at þssa heims o vitringe/svo at hñ mætti

ob v vitꝛ vera ꝥt þssa heimß speki er heimska hia gudi þat s° er skripat hondla man eg spekinga i slꜵguitzku þꝛa/og eñ
Psal aptꝛ/Drottiñ veit hugsaner spekingaña/ ꝥ þær eru hieg
xciiij omligar/ þyrer þui meti sig eingeñ aþ mōm/allt er ꝥ yd uart/sie ꝥ Pall eda sie ꝥ appollo/sie ꝥ Cephas eda heim
ꝛiñ/ sie ꝥ lipuit eda daudiñ/ sie ꝥ hid nalꜵga eda hid o kōna/ allt er ꝥ yduart/eñ þier erut Kꝛistz/kꝛistꝛ er gudz

Fiordi Capituli

* þri ...ia su ...udag — Ar * halldi oß huer mañ þyre einckū þyrer gudz þienara ⁊ verck stiornara yþuer gudz le yndа doma/nu heimtu vær eigi meir aþ ver ckstiorunū/eñ ꝥ þꝛ þiñizt truer/ þui er mier ꝥ þyrer minzta kosti at eg skuli aþ ydꝛ dꜵmazt/edꝛ aþ iard ligū deigi/eñ þo dꜵmi eg ecki sialþꝛ mig/ ꝥt aunguaneγñ em eg mier sialþū samradꝛ/ eñ i þui em eg þo eigi riett latꝛ/drottiñ er sa sē dꜵmiꝛ þyrer þui dꜵmit ecki þyre ti mañ/þangat til at drottiñ kemꝛ sa er auglysa mun ꝥ i myꝛkꝛunū er hulit ⁊ opinber gioꝛa raden hiartaña ⁊ mū þa huerium sem einū lopstir skie aþ gudi *

Eñ þtta goder brꜵdꝛ/hepi eg myndat vpp a sialþuañ mig ⁊ appollinem ydar vegna s° at þier lꜵꝛdut aþ ockꝛ/ ꝥ eingeñ halldi meir aþ sieꝛ/eñ s° sē nu er skꝛiþat/vpp a ꝥ at eingeñ hꝛoki sig vpp mot odꝛū þyreꝛ nockurß saker/ þui huer helldꝛ þier þram̄ eda huat heþer þu ꝥ at þu ha þer eigi mz tekit eñ þyꝛst þu heþer ꝥ mz tekit/huat meꝛ þu þig þa/sē sa ꝥ heþdi ecki medtekit/ þier erut nu sad der/ þier erut nu þg̃ auduger vordner þier rikit an vor gꜵpi ꝥ ⁊ gud at þier ricktud/ s° at vier mꜵttum ⁊ rikia

Eñ eg meina ꝥ gud hapi audsynt oß þyꝛer (mz ydꝛ. hina allꝛa sidztu postula s° semdaudanū opꝛ þeingna þuiat vier erum sion hending voꝛdner heimenum ⁊ s° einglum ⁊ mōm/ vier erum þussar þyꝛer Kꝛistz sa ker/eñ þier þoꝛhygner i Chꝛisto/vier veyker eñ þier stye

kuer

til Corinthios

Kuer þier dyrdliger vier haduliger/ þt allt til þſſa dagſ þolū vier ſueingd ꝛ þorſt ꝛ ꝛ erū klædþaer ꝛ verdū hnefumbardir/hofū onguañ ſama ſtad/ erfidum ꝛ verckum medr vorū eigen hondū/ꝛ nær oſſ er formællt bletzu vier/eru vier ofſockter þa lidu vier/eru vier laſtader þa beidu vier/ꝛ iafnan eru vier ſo ſem hrak þſſarar verolldar ꝛ hremſunar offr allra maña/allt til þſſa

Þtta ſkrifa eg eigi/vpp a þ eg hneyckſle ydr helldr aminñe eg ydr ſo ſem mina kæruſtu ſyne/ þui þott þier hefdut tui þuſūder læri meiſtara i Kriſto/þa hafi þier þo eigi fedrna marga/þt i Chriſto Jeſu fyrer gudzſpiollm̄/ þa hefi eg alit ydr fyrer þui aminñe eg ydr at þier ſieut miner epter fylgiarar/ þat fyre ſende eg Timotheū til ydar/ huer at er miñ kæraztí ſonr i drottne/at hñ vnder viſe ydr mina vegu þa ſē at eru i Kriſto/ lika ſo ſem eg i ollū ſamkundū ꝛ allz ſtadar keñe/ þat hroka ſier nu nockrer vpp lika ſē eg munda eigi koma til ydar/eñ eg mun þo næſta ſnarliga koma til ydar ef drottiñ vill/at eg reyne/eigi ord þra ſem vpp hrok ader eru/helldr kraft/þt gudz riki er eigi folgit i ordū/helldr i krafti/huat villie þier? ſkal eg medr vendi til ydar koma/eda mz kærleik ꝛ hognærum anda

Fimte Capitule

Agiorliguña heyrizt þ/at þat ſie horaner ydar a mille/ꝛ þo ſlik horan/ſē eigi er getid a medal heidiña þioda/ þat nockr ſkylldi hafa ſins fedrs eigen konu/ꝛ þo eru þier vpp hrokader ꝛ hafit ecki mycklu framar auñ vm alit/ſo at ſa ſem þat verck hefer drygt yrdi i midit burt tekin fra ydur/At ſoñu eg fra verandi at likama/þo nalægur i anda hefi ſvo ſem þar nærverandi

dꝍmt ẏfuer hiñ ſē ſlickt hefer giort/ i nafn Drot
tins vors Jeſu Kriſti/at ẏdꝛ ſamankōnū medꝛ mi
nū anda ⁊ mꝫ krafti voꝛſ drottins Jeſu Kriſti/hñ
ofꝛ at ſelia andſkotanū til holldꝛinſ fordi oꝛfun
ſo at andiñ ſie hialpligꝛ a deige drottinſ vors Jeſu

Vduat hroſan er eigi god/vite þier ecki at lie
ttd ſurdeig/fẏrer allt deigit ✱ fẏrer þui hreinſit
✱ Paſka dag burt hid gamla ſurdeigit/ſo at þier ſieut nẏtt deig
ſo ſem þier erut o ſẏrder þt voꝛt Pacha lamb er
chꝛiſtꝛ fẏrer oſſ offradꝛ/ fẏrer þui neẏtū voꝛra
Paſcha eigi i gomlu ſurdeige ⁊ eigi i ſurdeige illz
kuñar ⁊ prettuiſiñar/helldꝛ i ſꝍtu deigi ſkirleikſins
⁊ ſañleikſins✱

Eg ſkrifadi ẏdꝛ i brefinu/at þier ſkẏlldut ecki
ſamblandazt hoꝛanar mōm/ onguanueiñ meina
eg þſſa heims hoꝛanar meñ/ eda agirndar meñ/
rꝍningia nie blot meñ ſkurgod ⁊ añars hlẏti þier
verolldina at rẏma/eñ nu ſkrifa eg ẏdꝛ þ þier ſku
lut eigi ſamblandazt einckū ef ſa er nockꝛ ſem ſig
lꝍtꝛ brodꝛ kalla/⁊ er frillulifſs madꝛ/eda agirn
dar madꝛ/ blotmadꝛ ſkurgoda/ eda brigzlunar
madꝛ/ofdrẏckiu madꝛ edꝛ rꝍninge ⁊ med þſſko
nar mōm ſkulu þier ecki matar neẏta/ þui huat
koma þr vid mig ſē þr fẏrer vtan eru þ eg ſkẏlldi
þa dꝍma/er eigi ſo at þier dꝍmit þa ſē hier fẏre
inañ eru/ eñ gud mun dꝍma þa ſem fẏre vtan
eru/keẏrit þn burt fra ẏdꝛ ſem vondꝛ er

Siette Capitule

Hvernen dirfizt nockꝛ af ẏdꝛ/ þott hñ hafi
eitthuat kꝍru mal i moti odrū at lata dꝍ
mꝛ þ hia rāglatū ⁊ eigi helldꝛ hia heilogū/eda vi
te þier ecki þ heilager munu heiminñ dꝍma/⁊ fẏriſt
heimꝛiñ ſkal dꝍmazt af ẏdꝛ eru þier þa o verdu
ger til at

til at dæma vm ꝥ sẽ miñe hattar er/viti þier eigi
ꝥ vier muñ yfuer einglu nũ dæma/huerſu myck
lu meir þa yfuer ſtundligũ audæfũ/eñ þier nær
þier hafit nockur mala ferle vm ſtundligañ aud
þa taki þier þa sem hia ſofnudinũ forſmader
eru ⁊ ſetied þa til yfuer domara/ ydr til ſmanar
ſeige eg þetta/er þar þa med ollu eingeñ s° vitr
ydar a mille/ ꝥ at dæma kuñe millum brodurſ ſinſ
⁊ brodur/helldur deiler broder vid brodur/þar ofan
a fyrer vantruudum

Þui er þar señeliga fullkomligt brot i bland
ydur/ ꝥ þier hafit lag i deilur yduar a mille huar
fyre lidi þier ecki mycklu helldur o riett eda hui la
ti þier ecki suikia ydar helldur/ þier giorit helldur
rangt ⁊ suikit/ ⁊ þo ꝥ vid brædurna/eda vite þier
ecki ꝥ ranglater munu eigi eignazt gudz rike/ þui
villizt eigi/at huorki frillulifis meñ/ nie blot meñ
ſkurgæda/ eigi hordoms meñ nie ſælgætingar/ei
gi helldur þeir sem ſkaũm drygia med karl mõm/
eigi þiofar/ nie agirudar meñ/ eigi of dryckiu
meñ/eigi hneyckſlarar nie ræningiar munu gudz
riki eignazt ⁊ þuiliker hafa fordum daga nockrer
er vt af ydr verit/eñ þier erut nu af þuegner þier
erut nu helgader/ þier erut ⁊ riettlætter i nafni
Drottins Jeſu ⁊ fyrer anda guds vors

Allt leyfizt mier/eñ eigi batar ꝥ mig allt/eg he
fi allra/hluta valld/eñ mig ſkal eckert yfuer bu
ga/ fædzlan maganũ ⁊ magiñ fædzluñe/eñ gud
man þetta ⁊ hitt ſliett giora / likamañ at ſoñu eigi
frillulifnadinũ/ helldur Drottne/⁊ Drotteñ lika
manũ/ ſeñeliga hefer gud Drottiñ vpp vaket/⁊
s° mun hñ oſſ vpp vekia fyrer ſiñ krafft/eda vite
þier ecki ꝥ ydrer likamer eru Kriſtz limer/ſkyllda
eg nu

eg nu taka kriſtz limu ⁊ giora þar af ſkækiunar li-
mu / þ ſie fiarre / eda vite þier ecki / at huer hn̄ ſam-
teinger ſig ſkækiunē / at ſa er ein̄ likame medr hn̄e /
Gñſ ij þat þau munu (ſeiger hn̄) tvo i einu holldi vera
en̄ huer hn̄ ſamteinger ſig gudi / ſa er ein̄ andi me-
dr hm̄

Flytt frillulifnadin̄ / þt allar ſynder huerjar
madrin̄ dryger eru utan hn̄s likama / en̄ huer ed
frillulifnadin̄ dryger ſa ſyndgar a ſin̄ eigen̄ likama
eda vite þier ecki at ydrer limer eru muſteri þſſ
heilagſ anda ſē i ydrer / þan̄ þier hafit af gudi /
þier erut ⁊ eigi ydrer ſialfs / þt þier erut dyru ver-
di keypter / þar fyrer vegſamit gud i ydrū likama
⁊ ydrū anda huerier gudz eru

Siounde Capitule

En̄ um adra þa hluti þier ſkrifudut mi-
er til andſuara eg / þ man̄inū ſie gott at
hn̄ ſnerti eigi neina konu / en̄ fyrer frillu-
lifnadar ſaker þa hafi huer ein̄ ſina ei-
gen kuon / ⁊ huer ein hafi ſin̄ eignar man̄ / madrin̄
giori kuin̄un̄e ſitt ſkylldugt atlot ſlíct hid ſama
kuin̄an man̄inū konā hefer eigi valld ſirs likama
helldr madrin̄ / lika ⁊ eirnē madrin̄ hefer eigi valld
ſins likama / helldr konan̄ tæli huorki ydart an̄at /
nema þ ſie af beggia ſamþyckt um ſtundar ſaker
ſo at þier ſieut þſſ lidugre til fauſtu ⁊ bæna hallds
⁊ komit ſidan aptr til ſamans / ſo at andſkotin̄ frei-
ſti ydar ecki / fyrer ydvarſ o ſtodugleiks ſaker.

Þtta ſeige eg af vorkun̄ſemi ⁊ eige epter ſkipan
en̄ eg villda at aller men̄ væri ſvo ſem at eg em /
huer ein̄ hefer ſina eigenliga giof af gudi / ein̄
at ſon̄u ſo / en̄ an̄ar ſvo / en̄ þ ſeige eg þm̄ o giptū
eckiū / at þm̄ er gott / ef þær blifa ſvo ſem eg / en̄

ef þ*ꝫ*er fa ſier eigi halldit giptizt þ*ꝫ*er þa/ Þat betra er at giptazt eñ at bꝛeña

Eñ þim sem gipter eru bydꝛ eigi eg/helldꝛ dꝛottiñ/ꝥ konan ſkilie ſig eigi vid mañiñ/ eñ ef hun ſkilꝛ/ þa blifi hun vtan hiuſkapar/eda foꝛlike ſig vid ſiñ mañ/⁊ madꝛiñ foꝛleggi ecki ſina eigin konu

Hinu̅ odꝛu̅ ſeige eg eñ ecki dꝛottiñ/at ef eiñhuer bꝛoder hefer vantruada konu ⁊ hñe hagar at bua vid hñ þa ſkilie hñ eigi vid hana/⁊ ef su kona er sem vanttruadañ mañ hefer ⁊ ꝥ hagar hm̅ hia hñe at bua/þa ſkilie hun eigi vid hñ/ Þat vantruadꝛ madꝛ er helgadꝛ fyrer konuna/⁊ vātruud kona er helgud fyrer mañiñ/añars væri boꝛn ydar ſaurug eñ nu eru þau heilog/eñ ef hiñ vantruadi vill ſkiliazt þa latid hñ ſkiliazt/ Þui bꝛoder eda ſyſter er eigi foꝛbundiñ af þſſ hattar efne/helldꝛ hefer gud oſſ i fridi kallat/eda huat veiztu ꝥ kona nema at þu kuñer at giora mañiñ holpiñ/ eda þu madꝛ huat veiztu nema þu geter giort konuna hialpliga/ þo epter þui sē gud hefer hueriu̅ einu̅ vt hlutad.

Huer ⁊ eiñ/ epter þui sem at Dꝛottiñ hefer hñ kallat þa gangi hñ/⁊ so ſkicka eg ꝥ til i ollm̅ ſofnudu̅/er nockꝛ vm ſkoꝛiñ kalladꝛ sa æſkie eigi yfuer hudar/er ⁊ nockꝛ kalladꝛ i yfuer hudiñe/lati sa eigi vmſkera ſig/vmſkurnin er eckert yfuer hudin er ⁊ eckrt/ helldꝛ vardueiting gudz bodoꝛda/Huer eiñ blife nu i þre kallan sem hñ er iñe kalladꝛ/⁊ ef þu ert eiñ þion kalladꝛ/ þa haf þar eigi a hyggiu fyrer/eñ getꝛ þu frials voꝛdit þa koſt gæf þſſ helldꝛ/ ꝥt huer hñ er þion kalladꝛ i dꝛottne/sa er frelſinge dꝛottins Lika ⁊ eirnē huer hñ er frelſinge kalladꝛ/sa er þion kriſtz þier erut dyrkeypter verdit eigi þrælar mañaña/Huer ⁊ eiñ goder bꝛædꝛ i huerꝛe ſtiett ſē hñ er kalladꝛ þar blife hñ iñe hia gudi

(at bꝛeña
Þer at ha
heimoglig
ſaurlifis
nga

Eñ af meyiũ hefe eg eckert bodord Drottins/ þo
gef eg til rad/epter þui sem eg hefi mißkuñsemi
audlazt af Drottne/at eg sie trur/ þui meina eg nu
ꝥ gott vera fyrer nalægiar naudþurftar saker ꝥ
mañinũ sie gott svo at blifa/ ertu vid konuna bu
ndiñ þa sæk eigi epter lauſ at verda/ eñ ertu konu
lauſ þa leita eigi kuon fangs/ þott þu giptizt ſynd
gar þu ecki/ ⁊ þo at ein mey giptizt ſyndgar hun
eigi/ þo munu þiſſ konar holldzins harmkuęli ha
fa eiga/ eñ eg þyrmda ydr giarnan

Þat ſeige eg goder brædr/ at timeñ er naufr
framar er ꝥ þo meiningin/at þr sem eigen kuęn
tar eru/ ꝥ þr ſie svo sem at þr hefdi eigi neinar/ ⁊
þr ed harma svo sem at hörmudu þr eigi/ ⁊ þr
ed fagna svo ſem at fögnudu þr eigi/ ⁊ þr ed kau
pa/svo ſem at eignudust þr þ eigi/ ⁊ þr ſem nyta
þñan heim s° sẽ at nytkudu þr hñ eigi/ þat þiſſa
heims asyn forgeingr

Eñ eg villda at þier værut vtan ahyggiu/
huer o kuęntr er/sa beri ahyggiu vm þ huat Drot
tins er/huernen hñ megi drottne þocknazt/eñ huer
eigen kuęntr er/sa ber ahyggiu vm þ huat heim
sins er/⁊ huersu hñ megi husfreyiuñe þocknazt/at
skilianlig grein/er a millũ meyiar ⁊ manz kunu/hun
o gipta ber ahyggiu vm ꝥ huat Drottins er/ svo
at hun sie heilog i likama ⁊ anda/eñ su ſem giptet
ber ahyggiu vm þ huat heim sins er/ ⁊ huernen
hun megi mañinũ þocknazt/eñ þetta tala eg til yd
rar gagnſemi/eigi vpp a þ eg leggi snoru fyrer y
dr helldr til þiſſ sem ſidſamligt er/svo at þier mæ
ttud iafnan o forhindrader Drottne þiona

Eñ ef nockr þickizt ſia þ ſier mune torvelldr
vera siñ meydomr/ef giaf oldz timeñ lidr þo/ ⁊

so ef þ vill eigi odru viſ verda/ þa giore hn̄ hu
ort hm̄ likar/ gipter hn̄ ſig þa ſyndgar hn̄ eigi / en̄
huer þ sett ſtodugt ſier i hiarta ⁊ hefer þar med
eigi neina þuingan/ hafande so valld ſins eigen-
ligſ vilia ⁊ ſtadfeſter i ſinu hiarta/ at vardueita
ſin̄ meydom/ hn̄ giorir vel/ ⁊ huer ed giptizt sa gior-
er ⁊ vel/ en̄ hn̄ sem gipter ſig ecki/ sa giorir bett/ Ku
in̄an er laugmalino vnderbundin so leinge sē hen̄
at madr lifer/ en̄ nær hn̄ar madr er latin̄ so er hn̄
friálſ ſig at gipta hueriu̅ hun vill vtan þ ſkal
ſkie i Drottne/ en̄ þo er hun sælle/ ef hun blifr sē
mitt rad er til/ en̄ eg helld þ/ at eg mune ⁊ hafa
gudz anda

Attandi capitule

n̄ vm þ sem ſkurgudum offrazt vitu
vier/ þ vier aller hofum ſkynſemina/
Skynſemin̄ hun blæs vpp/ en̄ aſtſemin̄
bæter vm/ nu ef ein̄ huer lætr ſier þic-
kia þ hn̄ vite nockut sa veit en̄ eigi / so
sem hm̄ ber at vita en̄ ef sa er ein̄huer sem elſkar
gud/ han̄ er af hm̄ þeckt

Svo vitu vier nu af þre fædzlu sem ſkurgud
um offrazt/ ⁊ þ ſkurgodit ſie einſkis vert i hei-
menum/ þui eingen̄ er gud nema ein̄ / ⁊ þo at þar
ſie nockrer þr sem guder kallazt huort þ er a him-
ne/ edr a iordu (med þui at marger eru guder og
marger drottnar) en̄ þo hofum vier ecki vtan ein̄
gud faudr/ af hueriu̅ at aller hluter eru/ ⁊ vi-
er i hm̄. Og eirn drottin̄ Jeſum chriſtum fyre hue
rn aller hluter eru ⁊ vier fyre han̄

En̄ þeſſa ſkynſemi hafa eigi aller/ þat nock-
rer hafa giort ſier samuitzku hier til/ yfuer þui
ſkurgodi/ ⁊ atu þ fyre ſkurgoda forner/ ⁊ med
þui at þr voru so veyker/ þa fleckadizt þra ſam

nizka i þessu/ þui fædan bætar oss ecki fyrer gudi/ etu vier þa eru vier eigi betre fyre þ/ etu vier ecki þa verdum vier eigi verri fyrer þ.

En sierdu s° til at þetta ydart frelse verdi eigi til hindranar/ hinum veykltruudum/ þui ef nockur sier þig (þann sem skynsemina hefer) sitia til bordz i goda husi verdur þa eigi hans samuizka/ med þui hann er breyskr/ huott vpp at eta skurgoda forner. Og s° forferzt þinn breyskue broder i þinne skynsemi/ fyre huern at Kristur er liflatinn/ og nær þier syndgizt s° vid brædurna/ og slaait þra breyskua samuizku/ þa syndgizt þier vid Krist/ huar fyrer ef at fædan hindrar brodur minn/ skyllda eg alldri kiot eta s° et eg giorda ongua hindran minum brodur

Niunde Capitule

Er eg ecki postuli/ em eg eigi frials/ hefi eg ecki sied drottinn vorn Jesum Kristz eru þier ecki mitt verck i drottne/ og þo eg sie eigi annara postule/ þa em eg þo ydar þui innsigle mins postuligs embættis/ eru þier i Drottne/ enn andsuar mitt vid þa sem mig at spyria er þetta hofum vier eigi vallo til at eta og drecka/ hofum vier eigi vallo til ein hueria systr/ at eiginkonu vm at fylgia/ lika sem adrer postular og brædur drottins/ og s° sem Cephas/ eda hofum vid ecki eg og Barnabas macht til þetta at giora/ huer stridt vpp a sitt eiget verdkaup/ huer plantar vingardinn og eter ecki af hans auegtti/ eda huer fodrar hiordina og neyter ecki af miolk hiardarinnar

En epter manneligre skilningu tala eg þetta/ seiger og ecki logmalit þetta/ þt s° er skrifat i Moyses logmale/ at eigi skalltu malbinda mannum þ sem ertar/ huort

Deu. xxv beer gud a hyggiu fyrer nautunum/ eda seiger hann ecki þetta allz kostar vorra vegna/ þat fyre vorar saker er þetta ritad/ af þui þann sem plæger skal plægia

a vonin z/ ⁊ sa sē eriar hn̄ ſkal eria a vonina/s° at
hn̄ verdi hlut takare ſiñar vonar/ fyrſt vier sadū
ydr hid andliga er ꝥ mickels vert/ þo vier vpp ſke-
rium ydvart hid likamliga/ ⁊ ef hiner adrer eru
hluttakandi þeſſar° ydrar macktar/hu° fyrer ſkyll
du vier eigi myck̄lu fram° En̄ vier hofū ei-
gi tidkat þeſſa mackt/helldr vmlidu vier allra han
da/s° at vier giordū kriſtz Euangelio ongua hindr
an/viti þier ecki ꝥ þr sē fornen° fęra/eta af þui
sē fornfęrt er/⁊ þr sē alltarino þiona eru alltari
ſins hlut takarar lika s° hefer ⁊ drottin̄ til ſkickat
at þr sē gudzſpiollin kūgiora ſkulu af gudzſpiollu
nū ſitt fędi hafa en̄ eckert þeſſara hefi eg tidkad
En̄ eg ſkrifa eigi þetta þat fyrer/at s° ſkuli vid
mig vera giort/þui betra vęri mier helldr daudū
at vera/en̄ ꝥ at nockr ſkylldi mina vegſemd o ny-
ta giora/ þui þo at eg predike gudz euangelion þa
ma eg ecki vegſama mig vm ꝥ/ þt naudſynin rekr
mig þ° til/ ⁊ svei ſie mier þa ef eg predika ecki gu
dz ſpiollin/nu ef eg giori ꝥ viliugr/þa mū mier la
unat/en̄ þo eg giori þ o viliugr þa er mier þo emb-
ętid a hendr folgit/huat er nu þa min laun/einckū
ꝥ eg predike euangelion kriſtz/ ⁊ giori þ ſama vilię
liga fyrer eckit/s° at eg miſbruke ecki mitt/vel-
di a gudzſpiollunum
Þui þott eg ſie frialſ fyre ollm̄ þa hefi eg þo
giort ſialfuan̄ mig at huerſ manz þion s° at eg yf
fleiru vyñe þa marga/ ⁊ gydingum em eg vordin̄ s°
sem gydingr/vpp a ꝥ eg yfer vyñe gydinga/ ⁊ þm
sem vnder logmalino eru/em eg vordin s° sem vn
der logmali/s° at eg yfuer vyñe þa sem vnder
laugmalino eru / ⁊ þm sem an laugmalſ eru/em
eg vordin̄ svo sem an laugmals sem eg em

þo eigi an gudʒ laugmals/helldꝛ em eg i krist log
mali)so at eg yfueruyñe þa hinu somu sem an
logmals eru/ ⁊ þm sem breyskuer eru/em eg vor
diñ sē veyka eg breyskꝛ/svo at eg yfuer vyñe hina
breyskuo/hueriū mañe em eg vordiñ at ollu deile/
so at eg giorda allʒ stadar ein hueria hialpliga/
eñ allt þtta giore eg vegna gudʒ euangelij so at
eg verdi þess hlut takare

Eda vite ✠ þier ecki/at þr sem a skeidit hlau
Sunnuda pa/þat þr hlaupa aller/eñ eiñ er sa sē hnossit tekꝛ/
ꝩꝛstañ i hlaupit nu ⁊ so at þier hondlit þ/eñ huer sa sem
vikna slæzt hñ varar sig vid ollu/ þr at soñu vpp a þat
ku þr audlizt forgengeliga korunu/eñ vier o forgein
geliga eñ eg hleyp lika svo/eigi sem vpp a lido
visa/eg slæzt/eige so sem sa er i vindiñ slær/hell
dꝛ þiae eg miñ likama ⁊ tem hañ so at eg predike
þat eigi odꝛum ⁊ verdi sialfꝛ rækꝛ

Tiunde capitule

Eñ eg vil eigi dylia fyre ydꝛ goder bræ
dꝛ þ at vorer fedur voru aller vnder
skyino ⁊ aller geingo þr yfuer hafit/
aller eru þr ⁊ skirder af Moysen i sky
ino ⁊ i sianū ⁊ aller hafa þr neytt hiñ
ar somu andligrar fædzlu/ ⁊ aller hafa þr hiñ
sama andliga dryck druckit/ þr drucku ⁊ af þre
andligre hellu sem þm med fylgde/huer hella ed
var Kristꝛ/eñ a þm vel flestum hafdi gud ong
ua þocknā/ þui eru þr nidꝛ slegner a eydimorku✠

Eñ þtta ✠ er skied oss til fyre myndar/ svo
iunda at vier skulū eigi girnazt huat illt er so sē at þr
ñu dag girntuzt/giorizt ⁊ eigi blotmeñ skurgoda / lika so
sē nockrer af þm vrdu/epter þui sem skrifat er/
xo.xxxij folkit settizt nidꝛ at eta ⁊ drecka ⁊ stod vpp at dan

fa/ drygiũ eigi horaner/ ſo ſẽ nockrer vt af þm dry
gdu horaner/ ꝛ fiellu a einum deige þriar þuſun-
der ꝛ tuttugu/ freiſtũ ꝛ eigi Kriſtz ſo ſẽ nockrer vt
af þm freiſtudu hñſ ꝛ fyre foruzt af hoggormũ
moglit ꝛ ecki lika ſo ſem nockrer vt af þm mogl-
udu/ ꝛ fyre foruzt af vanuidaranum

Þetta allt ſkiede þa til fyremyndar/ eñ þ er
ſkrifat oſſ til viduorunar/ yfuer hueria at þeſſa
heimſ ende er komiñ/ fyrer þui huer hñ lẽtz ſier
þickia þ hñ ſtandi gefi ſa gaum at hñ falli eigi/
ydr hefer eñ ecki hondlat vtan alleinazta mañlig
freiſtne/ Eñ gud er trur ſa eigi vmlidr þ ydar ſie
freiſtad framar eñ þier formegit/ helldr giorir
hñ þ at freiſtnen fae þañ eiñ enda/ at þier getid
vel ſtadizt * Huar fyrer mıner kẽruſtu flyit
fra ſkurguda dyrckan

Svo ſem vid vitringa tala eg/ dẽmie þier huat
eg ſeigi/ ſa blezanar kalekr huern vier blezũ er hañ
ecki ſam nautn Kriſt blodi ꝛ braudit huert vier br
iotum er þ eigi hlut tekning Kriſtz likama/ þat þ
er eitt braud ꝛ vier marger erũ eirn likame mz þui
at vier verdũ aller eins braudz hlut takarar. Hyg
git at þm i Jſrael epter holldino/ þ þr ſẽ forner
nar eta eru þr ecki alltariſins hlut takarar

Huad ſkal eg nu þa ſeigia/ eda ſkal eg ſeigia þ
ſkurgodit ſie nockurs vert/ eda þ ſkurgoda forner
ſie nockis verdar/ eñ eg ſeige at þ/ huat hiner heid
nu offra þ offra þr/ dioflinũ ꝛ eigi gudi/ Nu
vil eg eigi at þier verdit ſamlagſ meñ dioflaña/
Eigi fae þier i ſeñ druckit kalek Drottins ꝛ diof-
ulſins/ þier getid ꝛ ecki i ſeñ hlut takar verit mat
bordi Drottins ꝛ diofulſins matbordi/ eda villu
vier reita Drottiñ/ huort eru vier hm̃ ſterckare/ mi
eiñ er leyf

er leyꝼazt ſeñeliga aller hluter/eñ ꝥꝛ bata eigi aller mier leyꝼizt allt/eñ ꝥ er eigi allt til vppreiſtᵃ /eingē
ſal.xxiiij ſpyrie at þui huat hñs er helldꝛ at þui huat añarſ
Allt huat i kiot mangara huſino er til ſolu (er. ꝥ etid epter ſpyriandi at ongu vpp a ꝥ þier/vęgit ſamuitzkuñe/ ꝥt iordin er drottins ꝛ hñᵃ ꝼylling/eñ eꝼ eiñ huer aꝼ vantruadū bydꝛ ydꝛ til ſnędings ꝛ þier viliet þangat ganga/þa etid ꝥ allt huat ꝼyrer ydꝛ verdꝛ ſett ꝛ ſpyriet einſkis/vpp a ꝥ þier vęgit ſamuitzkuñe/eñ eꝼ nockꝛ ſeiger til ydᵃ þtta er ſkur guda oꝼꝼꝛ þa etid ecki ꝼyrer þſſ ſaker ſē ꝥ ſeiger ydꝛ vpp a ꝥ þier vęgit ſamuitzkuñe/ ꝥt iordin er at ſoñu drottins ꝛ hñ.ar ꝼyllig/eñ eg ſeige aꝼ sā vitzkuñe eigi aꝼ þiñe ſialꝼs/helldꝛ hins añars/ þat huᵃ ꝼyre ſkyllda eg mitt ꝼrelſi dęmazt lata aꝼ añarligre ſamuitzku þui eꝼ eg nevti ꝥſſ mȝ þacklęti huar ꝼyre ſkal eg þa laſtadꝛ verda vm ꝥ ſem eg giore þacker ꝼyre

Huort þier etid edꝛ dreckit/eda huat þier gioret þa giorit ꝥ allt til gudȝ dyrdar/verit vtan hindrā będi gydingū ꝛ grickiū ꝛ gudȝ ſaꝼnadi/lika s° sē eg giordi mig hueriū mañi þęgiligañ i ollu/eigi at ſpyriandi huat mier/helldꝛ huat morgū er gagnligt s° at þꝛ hialpliger yrdi/verit þui miner epterꝼylgiarar s° sē eg em Kriſtȝ

Ellepte capitule

G loꝼa ydꝛ goder brędꝛ/ ꝥ þier leggit mig i miñe a allñ hatt ꝛ halldit þñ ſidvana er eg ſetta ydꝛ/eñ ꝥ vil eg at þier vitid at Kriſtꝛ er huerſ manȝ hoꝼut/eñ konuñar hoꝼut er madꝛiñ/eñ hoꝼut Kriſtȝ er gud/ ꝛ huer sa madꝛ sē bidꝛ eda ſpar med ſkyldu hoꝼdi/hñ o virder ſitt hoꝼut/ ꝛ huer su kōa sē bidꝛ eda ſpar med beru hoꝼdi/hun o virder ſitt hoꝼut/ þui at ꝥ er eins ſē vęri hñᵃ hoꝼut har burt

rakat/vill hun eigi ſkauta ſier þa rakizt af hñ ho
fut h/ eñ fyrſt þ er liott fyrer konuna at hafa
af rekit h eda ſkollott hofut/ þa falldi hun ſier.
Eñ karlmadriñ ſkal eigi fallda hofut ſitt/med
þui hñ er gudz mynd ⁊ ſomi/ eñ konan er manzins
ſomi/ þt madriñ er eigi af konuñe/helldr konan af
mañinū/madriñ er eigi ſkapadr vegna konuñar/
helldr konan vegna manzins/ þ fyrer ſkal konan
hafa velldi a ſinu hofdi fyrer Einglaña ſaker/eñ (velldi)
þo er huorki madriñ an konuñ /ne konan an man meinar
zins i drottne/ þat lika ſo ſē konan er af mañinū/ ſkautid
ſo kemr ⁊ madriñ fyrer konuna/eñ aller hluter af trafit h
Dæmit þier ſialfer yd a mille huort þ (gudi. af at ni
hæfer konuñe at bidia fyrer gudi/o ſkautud/eda azt ſkal
keñer ydr þ eckí natturan ſialf/at þ ſie lyte fyrer ka ſie vnder
rlmañiñ/hñ hafi ſidt har/eñ konuñe at ſoñ ſome lmanzin
þ hun hafi ſida locka/af þui at harit er hñe til llot
ſkylingar gefit/Ef eſ ſa er eiñ huer yd a milli ſē
þrætu ſamr vill vera/hñ viti þ vier hofū eigi þui
likan ſidvana ⁊ eigi helldr gudz ſofnudur

Eñ þetta hlyt eg at bioda eckí hroſādi þui þ þier
komit ſaman til bettrunar helldr til verſnunar/J fyr
ſtu þa þier kōit til ſamans i ſākūdunū heyri eg at
þ er ſundranir yd a mille/⁊ eg true þ ſie ⁊ neckut
deilld/þt þ hliota/a greining at vera yd a mille
ſo at þr ſem kiorner eru opinberir verdi yd a mille

R þa þier komit nu til ſamans þa holldū vier þ
eigi drottins kuelldmaltid/ þt nær þier ſkulut hall R ſtig
da kuelld maltidina þa tekr huer yd ſina eigenli/ dag
ga fædu adr fram̄/eñ añar er hungradr/hiñ añ
er druckiñ/huort hafi þier eingen huſ þ þier kuñit
at eta ⁊ drecka iñe/eda forſmaeþ ier Gudz ſafnud/
⁊ ſkam̄it þa ſē eckert hafa/huat ſkal eg ſeigia ydr
ſkal eg lofa ydr/i þeſſu lofa eg ydr eckí.

Þui ꝥ huat eg hepe ap drottne med tekit/ þat
hepi eg ydr peingit/ ap þui at drottiñ Jeſus a þre
nott er hñ var ſuikiñ/ tok hñ braudit giorandi þack
er/ braut ꝥ z ſagdi/ Takit/ etid/ þetta er miñ likame
sa pyrer ydr verdr gepiñ/ giorit ꝥ i mina miñing/
Lika eirnen kalekiñ/ epter ꝥ hñ hapdi kuelldmaltid
ina etid/ seigiandi/ þeſſe kalekr er nytt Teſtament
i mina blodi giorit ꝥtta/ s° opt sem þier dreckit
þar ap i mina miñing

Þuiat svo opt sem þier bergit ap þeſſu brau-
di z dreckit ap þeſſũ kalek/ ſkulu þier kũgiora þar
mz dauda drottins þangat til hñ kemr/ huer hñ ete
na ap þſſu braudi z dreckr ap þiſm kalek drottins
o verdugr/ sa er sekr vid holld z blod drottins/ eñ
huer madr propue ſig ſialpr z eti s° ap þſſu brau
di z drecki ap þſſũ kalek/ þuiat huer hñ etr z dreckr
o verdugr/ sa etr z dre..r ſialpũ ſier dom mz þui
hñ giordi eigi greinar mun drottins likama

Þyrer ꝥ eru s° marger siuker z veykliger ydr
a mille/ z ꝥr marger sem ſopnader eru/ þui ep vier
er dæmdũ oſſ ſialpuer þa yrdu vier eigi dæmder
Eñ nær vier dæmunzt/ þa verdu vier ap drottne
typtader vpp a ꝥ vier pyre dæmunzt eigi medur
þſſm heime * Þyrer þui brædr miner/ nær þier
komit til ſamans at neyta þa bide huer añars/ eñ
ep eiñ huern hungrar þa eti sa heima s° at þier
komit eigi saman til doms a pellis/ eñ hitt añat
vil eg ſkicka þa eg kem

Tolpte capitule

¶ Tiu-
eda ſu
ẽu dag

S ap þm andligum giopũ vil eg eigi
dylia pyre ydr goder brædr ¶ þier vi-
tid ꝥ þier vorut heidner/ z geingut bu
et til mal lauſra ſkurgoda sem þier
vrdut

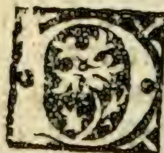
vrdut til leidder fyrer þui kũgiori eg ydr/ ꝥ eingen̄ sa sem fyre gudz anda talar formæler Jesu/ ꝛ eingen̄ fær Jesũ Drottin̄ kallat vtan alleinazta fyre heilagan̄ anda

Sen̄eliga eru giafuernar marguiſligar/ en̄ hin̄ ſami er andin̄/ þar eru ꝛ marghattud embætti en̄ hin̄ ſame Drottin̄/ þar eru marghattad~ verckaner en̄ hin̄ ſame gud er ſem verckar alla hluti iollum en̄ i ſier huerium enũ aud ſyna ſig giafuer andans til allr~ nytt ſemdar/ einũ verdr gefit fyre anda at mæla af vizku/ en̄ odrum verdr gefit at tala af ſkynſemi/ af hinũ ſama anda/ odrum truan i ſomũ anda/ en̄ hinũ giafuer lækninganā i ſomũ anda odrum krapta verck at giora/ en̄ odrum at giora at ſkilianliga grein andanā/ hinũ odrum marg hattud tungu mal/ en̄ odrũm vtlegging ſagnanā/ en̄ allt þetta verckar ein̄ ꝛ hin̄ ſami andi/ ſkiptand ſier huerium epter þui ſem hn̄ vill *

Þt lika ſvo ſem eitn likame er ꝛ hefer þo marga limu/ en̄ aller limer eins likama/ huerſu marger ſẽ at eru/ þr eru þr þo eitn likame/ lika so er kriſtr þt vier erũ i einũ anda/ aller i eitn likama ſkirder huort vier erum gydingar edr griſker/ þrælar edr frelſingi~ / ꝛ erũ so aller i einũ anda dryckiader/ þt likamin̄ er eigi eitn limr helldr marger/ ꝛ ef fotrin̄ ſegdi/ eingẽ hõd er eg/ þar fyrer er eg ecki limr likamanſ/ ſkylldi hn̄ nu þui ecki vera likamanſ limr/ ꝛ ef eyrat ſegdi/ eg er eigi augat/ þar fyrer er eg ecki limr ikamans/ ſkylldi þ ſaker þſſ ecki vera likamn̄s limr/ þui ef allr likamin̄ væri augat huar væri þa heyrnin/ huar væri þa ilmingin

En̄ nu hefer Gud ſett limuna/ ꝛ huern eitn þra a likaman̄ svo ſem han̄ hefer viliat/ ꝛ ef aller li‑

meꝛner væri eirn limr huat væri þa likamiñ/ eñ nu eru li
meꝛner marger eñ likamiñ eirn/ þt augat ma eigi seigia
hendiñe eg þarf þin eigi vid/ eda þat i mot hofudit til
fotaña/ eg þarf eigi ydar mycklu helldr þr limer likam
ans sē oss synazt breyskuaztter vera þr eru naudsynligazt
er τ þa vier reiknū o tierugazta / þm somū leggiū vier/
mestañ soma til τ þr ed oss eru lyte at/ vidu vier mest þt
þt sē oss pryda/ þurfa þssi eigi vid/ eñ gud hefer likam
añ s° saman teingt τ gefit þm naudsynia limū hiñ me
stajoma s° at eingeñ a greining sie a likamanū/ helldr þ
huer limriñ ber a hyggiu fyre odrū/ τ ef eirn limriñ lidr
þa lida aller limerner m; τ ef einū limnū verdr some vei
ttr/ þa samfagna hiñ aller limerner   Eñ þier erut
krist likame τ vt limer huer eptersiñe deilld τ gud hefer
sett i sofnudin i fyrstu postula/ þa spameñ/ i þridia ma
ta lærifedr/ epter þ þa sē krapta verckin giora þar nærst
þa m; lækningsgiafuernar / þa vid hialparana/ þa stio
rnarana/ þa marghattud tūgu malin/ eru þr aller postu
lar/ eru þr aller spameñ/ eru þr aller lærifedr eru þr al
ler þr meñ sē krapta verckin giora/ eda þr sē lækningsgiofina hafa tala þr aller marghattud tūgu mal/ kuña
þr aller vt at leggia/ epter fylgit nu hinū bestu giofunū
τ þar til vil eg visa ydr veg þssim ædra   xiij Cap

o at ✠ eg taladi tungr mañaña τ einglaña
eñ hefda ecki kærleikañ þa væri eg sē añar
hliomandi malmur edr huellandi bialla τ þo
at eg hefda spadom τ vissi alla leynda hluti
og alla skynsemi τ hefdi alla tru s° at eg fiol
lin vr stad færdi eñ hefda ecki kærleikañ/ þa væri eg ec
kertt þo at eg gæfa allar minar eigr fatækū τ eg yfer
uer gæfi miñ likama svo at eg bryñe τ hefda ecki
kærleikañ þa væri mier þ eingen nytsemd/ kærleikriñ
er þolinmodr/ τ godutliadr/ kærleikriñ er eigi meins
hægiñ/ kærleikriñ giorir ecki illmañliga/ eigi blæs

hñ ſig vpp/eigi ſtærir hñ ſig/eigi leit᷑ hñ þſſ huat ✠ hñſ er/eigi verdr hñ til illz egndr hñ hugſar ecki vondzligt/ eigi fagnar hañ yfuer ranglætino eñ fagnar ſañleikanũ/hñ vm ber alla hluti/ hñ truer ollu hñ vonar allt hñ vmlidr alla hluti/ kærleikriñ hñ dodnar alldri/ þott ſpadomriñ hiadne ⁊ tungu malunũ ſlote/⁊ ſkynſemiñe liñe

Þat vorer vitzmuner er ſionhending/⁊ vorar ſpa ſagner er ſionhending/eñ nær þ kemr ſẽ algiort er þa hiadnar þ ſẽ ſionhendingiñ er/ þa eg var barn taladi eg ſẽ barn/⁊ eg v᷑ forſiall ſẽ barn/⁊ eg hug ſadi ſem barn/eñ þa eg giordutzt madr/lagda eg af huat bernſligt var/nu ſiau vier fyrer ſpeigiliñ at rad gatu/eñ þa auglit at auglite nu keñe eg af ſion hending/eñ þa man eg keña s° ſẽ eg em kendr/ nu blifa þo þ ſſe þriu/truan voniñ kærleikiñ/eñ kær leikriñ er meſtr af þſſm

xiiij. Cap.

Epter fylgit kærleikanũ ⁊ koſt gæfizt i andli gũ giofũ/eñ þo meſt i þui at þier mættud ſp adõa fyre ſeigia/ þt hñ ſẽ tũguna tal᷑ hñ ta lar eigi mõni/ helldrgudi/ þt hiñ heyrer eingeñ/eñ i andanũ tal᷑ hñ leynda doma/eñ hñ ſẽ ſpadõa ſei ger fyrer sa talar mõm til betrunar/⁊ til a miñin gar ⁊ til hugganar sa tunguna talar hñ forbetr᷑ ſialfuañ ſig/eñ sa ſem ſpadoma ſeiger fyrer/hñ forbetrar gudz ſofnud/eg villda at þier kyñit al ler tungr ✠ at tala/eñ þo myklu helldr þier ſegdut ſpadoma fyre þt sa ſẽ ſpadoma ſeiger fyre hñ er þm meire ſem tunguna talar vtan at s° ſie hñ leg gi þ vt s° at ſofnudriñ faekar af forbetran/ eñ nu goder brædr þott eg kæmi til ydar ⁊ taladi tun gi/huat væra eg ydr gagnligr/nema eg taladi til yd ar añat huort fyre opinberan/eda fyrer ſkynſemi eda fyrer ſpaſagner eda fyre lærdom

✠ (tungr…
tala) þ er…
alma edr…
de mal sa…
kũdũ at le…
eda ſyngia…
ecki þa vt…
leggia þo…
sa vnder…
ndi sẽ hs/…
eñ ſpadem…
fyrer at ſe…
ia þ er hug…
ordo af gu…
at medtal…
⁊ odrũ gef…
kuña / eñ…
at leggia…
hugir orro…
diu at ſkyr…
s° menar…
iñ heilage p…
ll; tungr…
tala bet…
i ſofnudin…
ſpadoma f…
am ſugia…
vt atleggia…
betrar ſof…
dina/ J an…
anu talla…
mz ſialfuñ…

Erþiñ hlutū eigi svo hattad sem hlioda eñ lif
fa eigi/Huort ꝥ er nu pipa edꝛ harpa/fyrſt ꝥ ge-
fꝛ onguan greineligañ hliom af ſier/huernen ma
þa vitazt huat pipat er/eda huat harpat er/⁊ ef
ludꝛiñ hefꝛ o ſkimlerckiligt hliod huer man þa vi
lia buazt til Bardagans/Lika ⁊ þier/nær þier ta
lit tungꝛ/ vtan þier gefit frā ſkilmerckiliga rǫdu
huernen ma vitazt/huat at talat er/þat þier talit
þa i vind

Señeliga er margt raddar kyn i þſſm heime/
⁊ þo er eckert þꝛa mal lauſt/ ⁊ fyrſt eg veit ecki
þyding malſins/ þa verd eg þ m̄ ſem talr o ſkili
angꝛ/ ⁊ hñ ſem talr verdꝛ mier o ſkilianligꝛ/s° ⁊
lika þier/⁊ fyrſt þier erut epter fylgiarar andli-
gꝛa giafa þa leitid epter þui at forbetra ſofnu
diñ/vpp a ꝥ þier gefit ⁊ fulla nǫgd

(mz hugſkotino) ꝥ er s° myket sē vt at leggia og hugſkotid at auglyſa eñ i andanū at tala/ ꝥ er hugſkotid ſialfꝛ at vnderſtanda ⁊ ecki vt at leggia

Huar fyrer/sa ſem tungu talr / hñ bidie/svo
at hñ vtleggi ꝥ /þui fyrir eg bid med munninū/
þa bidꝛ ⁊ miñ andi/eñ mitt hugſkot fǫrir onguan
a voxt/Hueren fer þa einkū svo ꝥ eg vil med an
danū bidia/⁊ eg vil bidia i hugſkotino/Pſalma-
na vil eg ſyngia med andanū/ ⁊ eg vil Pſal
mana ſyngia med hugſkotinu

Eñ þa þu blezar i andanū/huernē ſkal þa sa
sem i leikmanzins ſtad ſtendꝛ Amen ſeigia yfuir
þiñe blezan/med þui hñ veit eigi huat þu ſeiger/
Señeliga giorir þu godar þacker/eñ hiñ anr be-
trazt þar eigi af/ Eg þacka gudi minū ꝥ eg tala
meir tungꝛ/ eñ aller þier ⁊ helldꝛ vil eg tala fiṁ
ord J ſofnudū med minu ſiñe/svo at eg lǫrdi a-
dꝛa/helldꝛ eñ tiv þuſunder orda med tunguñe

✝ (ſiñe) ꝥ er hugſkotid ins predikuñe vt at leggia

Goder brǫdꝛ verdit eingeñ born i ſkilningar
ſiñunū/helldꝛ verdit born i illzkuñe/eñ verit algior

ver i ſkilningar ſiñunū/ þat i logmalino er ſuo ri-
tad/ ꝥ eg mun mꝫ añarligū tungū ⁊ añarligū vau- Eſa.xxviij.
rū tala til lyds þiſſa ⁊ eigi munu þr helldr mig he
yra ſeiger Drottiñ/ þar fyrer eru tungrnar til tei-
ckns/eigi þm̄ ſem trua helldr vantruudū/Eñ ſpa
domrin̄ er eigi vantruudū helldr truudū

Þott nu allr ſoꝼnudrin̄ kæmi til ſamans i eirn
ſtad ⁊ toludu aller tungr/eñ þᵒ geinge in̄ olærdr leik
madr eda vantruadr ſegdu þr ecke at þier værut
galder eñ ef þier ſegdut aller ſpadoma fyrer ⁊
þar geinge in̄ ein̄ huer vantruadr eda o lærdr ſa
yrdi þegar af ollū þm ſtraffadr ⁊ af ollū dæmdr
⁊ þa yrdi ſᵒ leynder domar hn̄s hiarta opinberir
⁊ ſuo væri hn̄ fram fallandi a ſitt andlit gud at til
bidia/ſañarliga þ ridr keñandi at gud ſie mꝫ ydr

Huetſu a þa at fara/goder brædr/nu ſuo opt
ſem þier komit til ſamans þa hafi huer ydar eiñ/
lof Pſalm/ eda hafi hn̄ lærdoma/ eda hafi hn̄
tungr/eda hafi opinberaner/eda hafi vtlegging/
⁊ latid allt ſkie til betrunar ⁊ ef ein̄ huer talar tun-
gr/ þa verdi ꝥ añat huort af tueimr eda meſt af
þrimr ⁊ ꝥ ſin a millr/ſᵒ at eirn leggi þ vt/eñ ef hn̄
er eingeñ vtleggiare/ þa þeigie hn̄ i ſoꝼnudinū/
tali ſier ſialfū ⁊ gudi

Eñ ſpameñ tali tueir eda þrir/ ⁊ hiner adrer dæ
mi vm/eñ ef odrū birtizt þm̄ er hia ſitr þa þeige
hin̄ fyrre þat aller meigi þier ſpadoma fyre ſeigia
huer epter añan/ ſᵒ at aller lære/ ⁊ aller verdi a-
minter/ ⁊ andi ſpamañana er ſpamoñunū vnder-
uorpin/ þt gud er eigi gud vanheidrſins helldr fri
darins ſᵒ ſē i ollū ſoꝼnudū heilagra. Ydrar huſ
freyiur latid þeigia i ſoꝼnudunū/ þat þim̄ ma ei-
gi leyfazt at tala/helldr vnder gefnar at vera/ep
ter þui

ter þui sē logmalit vottar/ eñ eꝼ þeir vilia nockut læra þa spyrie þeir meñ sina at þui heima/ þt konuñe eru ꝥ lyte at tala i saꝼnadinū/ eda er gudz ord aꝼ ydr vt komit/ eda er ꝥ til ydar eirnra saman komit/ Eꝼ nockrū þicker ꝥ hñ sie spasagna madr eda andligr/ þa vidr keñe sa huat eg skrifa ydr/ þt ꝥ eru boodord drottins/ eñ eꝼ nockr er skynlaus þa sie hñ skynlaus/ ꝼyrer þui goder brædr kostgæꝼit spadomanna at seigia/ ꝛ ꝼyrrebiodit ecki tungnar at tala latid alle sidsamliga ꝛ epter skickan skie ydar a mille

Fimtandi Capitule

EN eg miñe ydr (goder brædr) a ꝥ Euangeliū sē eg predikadi ydr/ huert þier ꝛ medtokut i huerıu þier ꝛ standit/ ꝼyrer huert þier verdit ꝛ hialpliger medr þeim hætti sē eg kuñgiorda ꝥ ydr/ eꝼ þier haꝼit þui halldit/ vtan at s° sie þier haꝼit til o nytz truat

Huiat eg gaꝼ ydr i ꝼyrstu huat ed medtok/ ꝥ at kristr sie liꝼlatiñ ꝼyrer vorar synder epter ritningunū/ ꝛ ꝥ hñ sie graꝼiñ/ ꝛ vpp aptr risiñ a þridia deige epter ritningunū/ ꝛ ꝥ hñ er siedr aꝼ Cephas ꝛ epter þaꝼ himū tolꝼ/ ꝛ eñ epter a vor hñ siedr meir eñ aꝼ ꝼim hundrut brædra i señ aꝼ hueriū marger eñ liꝼa til/ eñ nockrer eru soꝼnader/ ꝛ epter ꝥ er hñ siedr aꝼ Jacobo ꝛ sidan aꝼ ollū postulunū

Eñ sidazt allra s° sē aꝼ odrū o skapligū burdi er hñ siedr aꝼ mier/ þat eg em sidztr postulañа/ þui at eg em eigi verdugr ꝥ eg skuli postuli heita/ ꝼyrer ꝥ eg oꝼsoskti veitte gudz soꝼnudi/ eñ aꝼ nad gudz er eg ꝥ eg er/ ꝛ hñs nad i mier heꝼer eigi idiulaus verit* helldr heꝼi eg mykklu meira erꝼuidat eñ aller þr ecki eg/ helldr su gudz nad sē medr mier er/ ꝥ sie nu eg/ edr þr/ þa predikū vier s° / þier haꝼit ꝛ s° truat

Eñ ꝼyrst at kristr verdr s° predikadr/ ꝥ hñ sie vpprisiñ aꝼ dauda huernen seigia þa nockrer aꝼ ydr/ ꝥ vpp risa ꝼrāliðiña sie ecki/ ꝛ ꝼyrst vpp risa ꝼrāliðiña er ecki þa er kristr ꝛ ecki vpp aptr risiñ/ eñ ꝼyrst at kristr er ecki vpp aptr risiñ s° er vor predikan o nyt/ þa er ꝛ ydvar trua o nyt eñ vier ꝼyndūzt liug vottar gudz/ mz þui vier heꝼdū vit

nad i gegn gudi/ ꝥ hn̄ hefdi kriſtū vpp vakit þn̄ hañ
hefdi ecki vpp vakit/ fyrſt hiner framlidnu ſkulu eigi vp
riſa. Þui ef framlidner ſkulu eigi vppriſa/ þa er og kriſtr ec
ki vpp aptr riſiñ/ eñ ef kriſtr er eigi vpp aptr riſiñ þa er
ydar trua onyt/ ſo eru þier þa eñ i ydrū ſyndū/ þa eru og
hiner ſē ſofnader eru i kriſto fortapader/ og ef vier vo
nū alleinaſta i þiſu lifue a kriſtū/ ſo erū vier hiner veſ
ſaluztu allra mañа

Eñ nu er kriſtr vpp aptr riſiñ af dauda og frūkuedill vor
diñ þra ſē ſofnader voru/ af þui at fyrer mañiñ kō dau
diñ og fyrer mañiñ kō vppriſa framlidiña/ þui lika ſo ſē þr
deyia aller fyrer Adam/ ſo verda þr og aller lifgader fyrer
kriſtū/ eñ huer eiñ i ſiñe ſkickan/ frūkuedilliñ er kriſtr/ og
þar næſt þr ſē kriſtz eru i hn̄s til kōu/ þar næſt enda lo
kiñ/ þa hn̄ hefer ofr gefit rikit gudi fedr/ og þa mun hn̄
afma allañ hofdingſkap/ herra ſtreitt og vallds ſtior
nan/ eñ hm̄ byriar at rikia þar til hn̄ leggr alla o vine vn
der ſina fætr. Eñ þañ ſidazte o vin ſē af madr ver
dr er daudiñ/ ꝥt hm̄ hefer hn̄ alla luti vnder ſina fætr
gefit/ og þa hn̄ ſeiger ꝥ at allt ſie vnderlagt/ þa er ꝥ opin
bert/ at ſa er vndan tekiñ/ ſē hm̄ hefer alla hluti vnder
lagt/ eñ nær hm̄ eru aller hluter vndergefner/ þa mun og
ſialfr ſonriñ vnder gefazt þm̄/ ſem hm̄ vnder gaf alla
hluti/ ſo at gud ſie allt i ollū hlutū. Huat giora þr
elligar ſē ſkirazt vpp yfuer framlidnū/ ef at hiner fram
lidna ſkulu onguaneiñ vpp aptr riſa/ huat fyrer ſkir
azt þr þa vpp yfuer þm̄/ og huat fyrer eru vier þa allar
ſtunder i haſka ſemd/ dagligaña dey eg fyrer vora hro
ſan/ hueria eg hefi i drottne vorū Jeſu kriſto/ þui hafi
eg epter mañligre venu/ barizt vid ſkogdyriñ i Epheſo
huer nytt ſemd er mier ꝥ þa ef at hiner framlidnu/ ſku
lu eigi vpp aptr riſa/ Etu vær og dreckū ꝥt a morgū deyiu
vier/ latid eigi tæla ydr/ þui vōt ſamtal ſpiller godū ſidū
vakner riettliga og ſyndgizt ecki/ ꝥt ſuēr þier vitid eckert
af gudi/ eñ ydr til vanuirdu tala eg þetta.

Nu mætte eiñ huer ſeigia? huernen munu þ(eir) ſe(m) er framlidnu vpp riſa ⁊ med huilikū likama mu-nu þ(ei)r koma? Þu druſſe/ ꝥ er þu ſaar lifnar ecki/ vtan ꝥ deyie adꝛ ⁊ ꝥ þu ſæer er ecki ſa likame ſẽ verda ſkal/ helldꝛ bert korn añat huort hueitiſ eda einſhuerſ añarra/ eñ gud gefꝛ þui likam epter þui hñ vill/ ⁊ ſier hueriu einu af frꝍinu eiginligañ likama

Allt holld er eigi lika hattad holld/ helldꝛ er añ-at holld mañaña/ añat dyraña/ añat fiſkaña / eñ añat fuglaña/ þar eru ⁊ himneſker likamar/ ⁊ iardneſker likamar/ eñ adꝛa dyrd hafa hiner hĩme-ſku/ eñ adꝛa hiner iardneſku/ añan biartleik hefer ſolin/ eñ añan biartleik tunglit/ añan biartleik ha-fa ⁊ ſtiornꝛnar/ þ(ui) t oñꝛ ſtiarnan yfuer viñꝛ adra i biartleika/ ſvo ⁊ vppriſa fram lidiña/ þat ꝥ ſem ſad verdꝛ forgeingeligt/ mun vpp aptꝛ riſa o for-geingeligt/ ⁊ ꝥ ſad verdꝛ i vanſemd/ mun vpp ap-tur riſa i vegſemd/ ꝥ ſad verdꝛ i breyſkleika/ mun vpp aptur riſa i krapti/ ⁊ ꝥ ſad verdꝛ kiotligꝛ lika-me mūn vpp aptur riſa andligꝛ likame

Hofū vier nu kiotligañ likama/ þa hofu vier ⁊ andligañ likma/ ſvo ſem at ſkrifat er/ ꝥ hiñ fyr-ſti madꝛ Adam/ ſie giordꝛ i edleligt lifuerne/ ⁊ hiñ ſidare Adam i andligt lifuerne/ eñ hiñ fyrſte ꝛ ei-gi andligꝛ likame/ helldꝛ edleligꝛ/ ⁊ epter ꝥ er hiñ andlige/ Hiñ fyrſte madꝛ af iordunñe er iardligꝛ Eñ hiñ añar madꝛ er Drottiñ af himnum/ ⁊ hui-likꝛ hiñ Jardneſke er/ ſvo eru ⁊ hiner iardneſku ⁊ huilikꝛ hiñ himneſke ꝛ ſvo eru ⁊ hiner himne-ſku/ ⁊ lika ſvo ſem vier hofum borit liking hins iardneſka ſvo munu vieꝛ ⁊ bera likig hinſ hĩneſka

Eñ þ(at) ſeige eg af gode brꝍdꝛ/ ꝥ holld ⁊ blod

geta

getr eige eignazt guds rike ꝛ hid forgeingeliga/ mū
eige eignazt hid o forgeingeliga/ Siaet þ at eg ſeige
ydr leyndan dom/ ꝥ vier munū eige aller ſofna/
en þo munu vier aller vmſkipteliger verda ꝛ ꝥ næ
rſta ſkyndiliga a einu auga bragde/ vid hiñ ſidar
ſta ludr þyt/ ꝥt ludrin mun gialla ꝛ hiner framli
dnu munu vpp riſa o forgeingeliger/ ꝛ vier hiner
munum vmſkipteliger verda/ þat ꝥtta hid for-
geingeliga hlytr at klædazt þui hinu o forgeingeli
ga ꝛ ꝥtta hid daudliga hlytr at ſkrydazt hinu o
daudliga

En þa ꝥtta hid forgeingeliga ſkrydizt hinu o
forgeingeliga ꝛ ꝥtta hid daudliga klædizt hinu o
daudliga/ vppfyllizt ꝥ mal ſem ſkrifat er/ at dau
di er forſuelgdr i ſigran/ Daudi huar er þiñ brod
dr/ heluite hu° er þin ſigran? en daudans broddr er Oſee.xiij
ſyndin? kraftr ſyndariñar er logmalit/ en gudi ſie
þacker ſem oſſ hefer ſigrin gefit/ fyrer Drottin vo
rn Jeſum Kriſtum/ fyre þui brædr miner/ verit
ſtadfaſter ꝛ o hræranliger ꝛ aukizt ꝗ tid i vercki
Drottins mz þui þier vitid at ydvart erfidi er eigi
o nytt i Drottne

Sextandi Capitule

ñ af ꝥre ſtudning/ ſem ſkie ſkal vid hi
na heilogu/ ſo ſem at eg hefi bodit ſof
nudunum i galatia/ ꝥa giori þier ꝛ lika/
ꝛ eiñ huern ꝥuottdaga/ þa leggi huer
ydar hia ſialfū ſier ꝛ ſaman ſafne/ hu
at hm̄ er bæriligt/ ſo at eigi þurfe þa ed fyrſta
er eg kem til/ ꝥſſari ſtudning ſamā at ſafna/ en þa
er eg kem ꝥat vil eg ſenda ꝥa þaden hueria hellzt
þier kioſit til med brefum/ ſo at ꝥr flytie ydra god/
villd til Hieruſalem ꝛ ef ꝥſſ giorizt þaurf/ at eg
ferdizt þangat ꝥa ſkulu ꝥr med mier fara/ en eg

mũ koma til ydar/ þa eg fer vm Macedoniã/ þui
at vm Macedoniam mu eg ferdazt/ eñ maucra at
eg bliue hia ydr/ ⁊ sie þar eirnen vm vetriñ/ sº at
þier giorit mina vt faur/ huert sē eg kañ ferdazt.

Nu vil eg eigi sia ydr i þssari yfuer ferd/
þuiat eg vona ꝥ eg mune vm stundar saker tefia
hia ydr/ ef Drottiñ lofar/ Eñ i Epheso mun eg
dueliazt allt til huita suñu/ þuiat mier er þar myck
lar dyr opnadar/ ⁊ þr eru kostgęfner/ eñ marger
eru þar motmęlendr/ ⁊ þa Timotheus kemr til
ydar/ siaet svo til hñ sie vtan otta hia ydr/ þuiat
hñ rekr drottins eyrinde/ svo sem at eg fyre þui
forsmae hñ eingen/ helldr leidit hñ vt i fridi/ svo
at hñ komi til min þat eg bid hñs mz brędrunũ.

Eñ af Appollo brodr (þa vitid) ꝥ eg hefe
amint hñ marga vega/ at hñ kęmi til ydar med
brędrunũ/ eñ ꝥ var med ongu moti hñs vilie/ ꝥ
hñ kęmi nu/ eñ hñ mun koma þa hñ fęr tom til/
vakit ⁊ standit i truñe/ berit ydr karlmañliga at ⁊
verit styrckuer/ alla ydra hluti latid skie i kęrleika

Eñ eg/ amiñe ydr goder brędr/ þier keñit
heimkyñe Stephane/ ꝥ þr eru frumburder fra i
Achaia/ ⁊ sialfuer hafa þr skickat sig til þionustu
vid heilaga vpp a ꝥ þier sieut ⁊ þuilikum vnder
gefner/ ⁊ ollũ sem þm sam vercka ⁊ erfuida/ eñ
eg fagna af til komu Stephana/ ⁊ Fortunati/
⁊ Achaici/ þui huat mig vantadi a hia ydr ꝥ vpp
fylldu þr/ þat þr endr nęrdu miñ anda ⁊ yduarn
fyrer þui vidrkeñit þa fyre þss hattar meñ

Ydr heilsar Sofnudriñ i Asia/ Ydr heilsar
Myckliga i Drottne/ Aquilas ⁊ Priscilla/ med þm
sofnudi i þra husi/ Ydr heilsa aller brędr) Heilsit
huer odrum med heilogum kosse/ Eg Pall heilsa
ydr med miñe hende/ ⁊ efsa er nockr hñ elski ecki

til Corinthios

Drottiñ vorn Jesum Christum / þa sie hñ ana-
thema Maharam Motha/nad drottins
vors Jesu Christi sie med ydr/ miñ
kærleike sie med ydr ollm̃ i
Christo Jesu Amen

¶ Hiñ fyrre pistill til þra i Corinthiu borg sendr vt af Asia fyrer Stephanon ꝛ Fotunatũ ꝛ Achaicon ꝛ Timotheon.

Formale yfuer annan S. Pals Pistil til þra i Corinthiu

Þm hinũ fyrra pistle/hefer hiñ heilage Pall hardliga strafat þa i Corinthiu i morgũ greinũ/helladi snorpu vine i beniarnar/ ꝛ hrædandi þa so /Eñ nu sẽ einũ postula ꝛ hugguñar sãligum predikara ber at vera/vidriettandi hinar blsugu ꝛ skelf du sãuitzki/framar eñ hrellande/fyrer þui prisar hñ þa nu apti i þessum pistle. Hellandi so vidsmiorne i saren/tiaandi sig þeim nærsta vingiarnligañ ꝛ biodãdi þeim at mediaka hiñ synduga aptr medur kærleika

J hinũ fyrsta ꝛ odrũ capitula auglyser hañ siñ kærleika vidr þa/huersu at hñ hefer alla hluti/sagt giort ꝛ lidit þeim til nytsẽdar ꝛ heilsu giafar svo at fremættu þui helldr allz hins besta til hñs vænta

Epter þat prisar hñ gudzipialligt embætti/huert at sie/hid allra hædzta ꝛ huggan saligazta verck sãuitzkunũ til nyt send ꝛ hialprædis ꝛ vtuisar/at þat sama sie ollu betra eñ logmalsins embætte/ ꝛ þat verdi ꝛ ofsecknũ sockt eñ auagtuzt þo hia truduñ e agli fyrer kross burdiñ vm eilifrar dyrdar

Eñ iafn framt þſſu ollu af ſtingr hñ þa fals po-
ſtula/ þr ed logmalit hardliga hnudu fram i gie-
gn gudz Euangelio/ huerier ecki vtan augſynis hei-
lagleik (þ er hræſni) bodudu/ ⁊ lietu hinar iñre ſka-
ñer vantruariñar fyrrar vera/ þtta giorir hñ nu
i hinū þridia fiorda ⁊ fimta capitula

J hinū Sietta ⁊ siounda amiñer hñ þa þ þr ep-
ter fylgie ſlikre predikan med verckum ⁊ lidingu
⁊ lycktar þ medr þra lofſogn/ vpp a þ at hñ hue-
tie þr s° til meire akafdar

J atta ⁊ niunda amiñer hñ þa þ þr veite i þre-
dyrre tid hialp ⁊ ſtudning þeim heilogū sem til Jie-
ruſalem hofdu i vpp hafi oll ſin audæfi ofr ge-
fit Act. iiij capitn.

J hinū tiunda ellefta ⁊ tolfta hefer hñ at ſkaf-
fa vidr þa falſ poſtula

J þrettanda heiter hā þm hardindum sem ſyn-
dgat hofdu ⁊ ecki betradu ſig

til Corinthios

Fyrſte capitule

All poſtuli Jeſu chriſti / fyrer gudz vilia ꝛ Timotheus broder

Þre gudz ſafnan i Corintho/samt ollm̄ heilogum þm at eru i ollu Achaia

Sie Nad ꝛ fridr med ydr af gudi vorum faudr ꝛ Drottne Jeſu chriſto

Blezadr ſie gud/ fader vors Drottins Jeſu Chriſti/ huer at er fader miſkunſemdaña ꝛ gud allrar huggan /sa oſſ huggar i allre vorre hrygdan/s° at vier getū ꝛ huggat þa ſem eru i allz hattudū hrygdū/medr þre huggan/þar vier verdum med af gudi huggader/ þat lika s° sem at gnǫfa harmkuǫlingar Chriſtz i oſſ/s° ꝛ lika gnǫfer vor huggan fyrer Chriſtum

Eñ huort at vier hofū hrygd edr huggan þa ſkier þ ydr til goda/ er þ hrygging þa ſkier þ ydr til hugganar ꝛ heilſu giafar (huer heilſu giof at audſyner ſig/ ef þier a þañ mata medr þolinmǫdi lidit lika sem þ vier lidū) er þ huggan s° ſkier þ ydr til hugganar ꝛ hialprǫdis/ Og vor von er ſtadfauſt fyrer ydr/af þui at vier vitū þ at lika sem þier erut hlut takarar vordner hrygdaña/s° munu þier ꝛ verda hlut takendr hugganariñar

Þuiat vier vilū eigi dylia fyrer ydr goder brǫdr vora hrygd/Hueria oſſ ſkiedi i Aſia/þuiat vier vorū o dǫmeliga for þyngder ꝛ yfuer megn fram svo at vier aurǫntum eirnen life at hallda/ or ſkurdandi þ med ſialfū oſſ at vier ǫttum at deyia Eñ þ ſkiedi þar fyrer at vier settum ecki vorn tru ſtaf a ſialfa oſſ/Helldr vpp a þn gud er dauda

fiŋ vppueckr

vppueckꝛ/huer oſſ hefer frelſat af þuilikū dauda ⁊ nu dagliga frelſar/ ⁊ eñ vonū ꝥ at hñ mune oſſ frelſa hier epter/ fyre til ſtyrck ydrar fyre bonar fyrer oſſ/ svo at fyre þa gafu sem oſſ er gefin fyrer margar perſonꝛ ſkie myckill þackar giord

Þuiat vor hroſan er ꝥ/ vitnan vorrar ſamuitku/ ꝥ vier hofū i eindfalldleik ⁊ gudz ſkærleika eigi J hollldligre vitzku/ hellꝺꝛ i gudz nad geingit i heimenūm. Eñ eirna meſt hia ydꝛ/ þui at vier ſkrifum ydꝛ ecki añat eñ ꝥ þier vitid adꝛ/ þa þier leſit ꝥ Eñ eg vona ꝥ þier munut keña oſſ so allt til enda loka/ so sem þier hafit ⁊ kent oſſ af nockꝛe alfu/ þat vier erū ydar hroſan lika svo sem at þier erut ⁊ vor hroſan a deige Drottins Jeſu/ Og vpp a þuilikañ truſkap þeinckta eg nu ſidarſt at koma til ydar/ vpp a ꝥ þier audluduzt tuefalldar vel giorder/ ⁊ eg ferdadizt fyre ydꝛ / i Macedoniam ⁊ kæme vt Macedonia aptr til ydar ⁊ verdi svo af ydꝛ a vegleiddꝛ i Judeam

ten ꝥ er or gliga ⁊ sa rliga

Eñ hafi eg liettferle framit þa er eg hugleidda ſlickt/ eda er min fyre hugſan kiotlig/ eigi svo Helldꝛ hia mier er Ja/ Ja/ ⁊ nei er nei/ Eñ trulyndꝛ er gud/ ꝥ at vor ord voru eigi til ydar Ja ⁊ nei Þuiat sonꝛ Gudz Jeſus Chriſtꝛ/ sa at fyrer oſſ er a medal ydar predikadꝛ/ fyrer mig ⁊ Silu anū ⁊ Timotheum/ hñ var eigi nei ⁊ ia/ Helldꝛ var ꝥ Ja i hm̄/ þuiat aull gudz fyrer heit eru Ja i hm̄ ⁊ eru amen i hm̄/ gudi til dyrdar fyrer oſſ/ Eñ gud er ꝥ sē oſſ ſtadfeſter samt ydur i chriſto ⁊ oſſ hefer ſmurt og inſiglat og i vor hiortu gefit viſſu andarins

Añar capitule

Eñ eg

n eg akalla gud til vitnis/ vpp a mina
sal ꝥ eg þyrmda ydr i þui at eg em ecki
komin̄ aptr til Corinthiu/ Ecki ꝥ vier
Drottnum yfuer ydoare tru / Helldr
erum vier til hialpendr ydoars fagna-
dar/ þuiat þier standit i trun̄e/ Eg þeinckta/ og
med sialfum mier ꝥ/ at koma eigi aptr til ydar me
dr hrygd/ þui ef svo er at eg hrygge ydr/ Huer er
hn̄ þa/ sa at mig gledr/ vtan einasta sa sem af
mier verdr hryggr gior/ Og ꝥ hid sama skrifadi
eg ydr/ svo at eg þyrfti eigi hryggr at vera/ þa
ed eg kęma/ af huerium eg ętta þo gladr at vera
med þui at eg treysti þſſ til ydar allra/ ꝥ at min̄
fognudr sie allra ydar fognudr/ þuiat eg skrifa-
di ydr til i myckille hrygd/ ⁊ hiartans trega med
morgum tarfaullum/ eigi ꝥ þier skylldut hryg-
guer verda/ Helldr ꝥ þier skylldut ken̄a þan̄ kęr-
leika sem eg hefr sierdeilis til ydar.

En̄ þott ein̄ huer hafi hrygdan vpp byriat/
sa hefer ecki mig hrygdt/ Helldr einasta i nockrn
mata vpp a ꝥ at eg þyngda ydr eigi alla/ En̄ ꝥ
nęger at sa same er af morgū s° straffadr/ vpp
a ꝥ/ þier fyrer gefit hm̄ nu hiedan af þui fra-
mar ⁊ huggan veitid/ svo at hn̄ sarckuizt ecki i of
mycklan hryggleik/ Huar fyrer at eg beide ydr/ ꝥ
þier audsynit a hm̄ kęrleik/ þui fyrer ꝥ skrifadi
eg ydr til ꝥ eg kenda ydra raun huort at þier vę-
rut hlyduger i ollū greinū/ og huerium sē þier fyre
gefit nockut/ þm̄ fyre gef eg ⁊ / þui eg eirnen/ s°
ef eg fyregef nockrū eitthuat/ ꝥ fyrer gef eg ydr
vegna i Christz auglite/ s° at vier verdū eigi tęle-
der af andskotanū/ þi oss er eigi ouitanlegt huat
hn̄ hefer i skapi
En̄ þa er eg kom til troada at predika Kristz E.

gelium z mier voru dyr vpp loknar i Drottne/hafda eg eigi huild i minũ anda þ eg fañ ecki Titon miñ brodr/helldr giordi eg miñ skilnad vidr þa z for burt i Macedoniam Eñ Gudi sie þacker sa ed alla tima gefr sigriñ i Christo z fyrer oss opinber at ilming siñar kyñingar i ollum attum/ þat vier erũ gudi god ilming i Christo bædi a medal þra sem hialpazt z medal þra sem fortapader verda þessum ilmr daudans til dauda eñ hinũ ilmr lifsens til lifs/ z huer er hæfiligr til þssa/ þt vier erũ ecki so sem marger adrer/ þr eg gudz ord forblanda helldr so sem af skærleika z so sem af gudi/tolum vier fyrer gudz augliti i Christo

Þridie Capitule

TOkũ vier eñ aptr til at hæla sialfũ oss eda þurfu vier lika so sẽ at nockrer hols brefaña til ydar/edr hols brefiñ af ydr/ þier erut vort bref skrifat /i vorũ hiortũ/sẽ audkent z lesit verdr af ollum mõnnum þier sem augliosar erut vordner þ þier erut bref Christi til reidder fyrer predikunar embætti z af oss skrifader eigi medr bleke helldr medr anda gudz lifanda/eigi a steins spiolldũ/helldr a holldligũ spiolldũ hiartans ✠ Eñ slikañ traust af þa hofum vier fyrer christũ til gudz eigi so þ vier sieũ af sialfum oss neyter nockut at hugleida so sem af sialfum oss til/helldr ef vier erũ nockut neyter/ þa er þ af gudi sa at oss giordi neyta/ fram at flytia embætti hins nyia testamenti/eigi bokstafsins/helldr andans/ þuiat bokstafuriñ deyder eñ andiñ lifgar

✠ Tolfta suñu dag

Eñ fyrst þ embætti sem fyrer bokstafiñ deyd er z a steinũ er grafit hafdi biartleik/so at Jsraels

syner

ſyner gatu eigi litid i aſianu Moyſi fyrer biartlei-
ka ſaker hans andlitzt/ſem þo tekr enda/huernen
ſkylldi þa ecki mycklu meir ꝥ embętti sē ādañ gef-
ur biartleik hafa/ þui fyrſt ꝥ embętti sem fyre-
dæmingina bodar hefer birte/mycklu framar hef-
fer þa ꝥ embętti er riettlętid bodar/ yfuergnęf-
anligañ biartleik * þuiat i ſumañ mata ꝥ sem
birt var þa er fyre ongua birte halldāda i giegn
þiſſari yfuer gnęfanligre birte/þui fyrſt ꝥ hafdi
birti sē enda tekr mycklu framar mun þa ꝥ haf-
fa birte sem ſtodugt blifr

Af þui vier hofum nu ſlika von þa erum vier
diarfuer i nog ⁊ giorum eigi s° sē Moyſes gior-
di/huer ed fortialld heingdi fyrer ſina a ſian svo
at Iraelſ ſyner fiengu eigi litid ending þeſſ er eud
a tok/helldꝛ eru þra hugſkot forblindut þat allt
til þiſſa dags blifr ꝥ ſama fortiallo til luckt yfu
er þui gamla teſtamento/þañ tid sem þr leſa ꝥ
huert at fyre chriſtum tok enda/ þuiat eñ allt til
þiſſa dagſ þa Moyſes verdꝛ leſiñ heingꝛ ꝥ fortia-
lld fyrer þra hiortum/eñ ef þr sneruzt til Drott-
ins/svo yrdi ꝥ fortiallo i burt tekit/ þuiat drott-
iñ er andi/Eñ huar andi drottins er þar er frelſi
Og nu ſpeiglar ſier i ollū oſſ biartleike drottins
medꝛ o huldre aſian ⁊ vier verdū svo i þre ſamre
mynd vpp birter fra birtu til birtu svo sem af
anda drottins

Fiordi capitule

Vat fyrer a medan vier hofum nu ſu
oddant embętti svo sem at vier hof-
um miſkuñſemi til audlazt/þa treguzt
vier ecki/helldꝛ af ſeigium vier eirneñ
heimogligar ſkamer/⁊ forum eigi med-

platskap/ forblaundū ⁊ ecki gudz ord/ helldr mz o
pinberum sañindum/ ⁊ audsynū oss hęgan vidr
allar samuitzkar mañа fyre gudi

...ud þessarar
...ralldar) er
...ofullin og
...fdinge þe
...þiōat hm
...er vnder
...onum

Er nu vort Euangelium hulit þa er þ hulit i
þm sem fortapader verda i huerium at gud þessar
ar veralldar/ þa hefer forblindat hugskot vantru
adra sᵒ þm skine eigi vpp birting þessa Euangeliū
Kristz dyrdᵃʳ/ huert at er gudz i mynd/ þuiat vier
predikum ecki sialfua oss helldr Jesum Kristum þ
hn̄ sie Drottin̄/ en̄ vier ydrer þionar/ Jesus vegna
þt sa gud er liosino baud vr myrkrino at skina hn̄
hefer birtuna gefit i vor hiortu til vpp birtingᵃʳ ⁊
vidrkeñingar gudz biartleika i andlite Kristi Jesu

En̄ þeñan̄ tesaur hofu vier i iardligū kerum/
svo at hęrdin kraftarins sie gudz/ ⁊ eigi af oss/
alla vega lidum vier hrygdaner/ en̄ vier hryg-
giunzt þo eigi/ oss veiter torfuellt/ en̄ vier aurui-
luzt eigi/ vier lidū ofsokn/ en̄ vier verdū eigi fyrer
latner/ vier verdum nidr þrycker/ en̄ vier fyre for
unzt eigi ⁊ ętid beru vier vm kring deyding drot-
tins Jesu a vorū likama/ sᵒ at eirnen ⁊ þ lif Drot
tins Jesu opinskart verdi a vorum likama

Þuiat vier sem lifū verdū iafnan i dauda sell
der Jesus vegna sᵒ at eirnen þ lif Jesu opinskart
verdi a voru daudligu holldi/ fyrer þui verckar
nu daudin̄ i oss en̄ lifit i ydr. En̄ a medan þ vier ho
fum þan̄ sama anda/ (epter þui at skrifat er Eg
trudi ⁊ fyrer þ tala eg) og vier truū fyre þui to-
lum vier eirnen/ ⁊ vitum þ at sa sem Drottin̄ Jesū
hefer vppuaket/ at hn̄ mune oss ⁊ vpp vekia fyrer
Jesum ⁊ mū skicka oss þar medr ydr/ þat allt þetta
skier ydar vegna/ sᵒ at su yfuergnęfanliga nad
fyrer margra þacka giord/ vegsñe gud rikuligaña

fyrer

Fyrer þui letiunzt vier ecki/helldr þott þ hiñ ytre
madr fordiarfuezt þa mun þo sa hiñ iñre dag
fra deige endr nyiazt/ þat vor hrygd/sem stund
lig ⁊ liett er/ vt vegar oss yfuer allan mata eina ei
lifa dyrdar vog/er eigi alitũ hid syneliga/helldr
a hid o syneliga/ þat huat syneligt er/ þ er stund-
ligt/eñ huat o syneligt er þ er eilift   Fimte Cap

Vi vier vitũ/ þott vort Jardneska hus
þessarar byggingar verdi nidr brotid/ þ
at vier hofũ bygging af gudi vpp byg
da/ Hus eigi med houdũ giort/ þ æfin
ligt er a himnũ/ þt þᵘ epter forleinger
oss eirnẽ/vorre i bygging sẽ er af hiñe/girnandizt
hñe at yfuerklædazt/svo/at vier fiñuzt klædder
⁊ eigi nauckter/ þui a medan vier erũ i þssu hreyse
þa forleinger oss ⁊ erũ þyngder/at þui vier villdũ
fegner eigi nauckter helldr yfuer klædder verda
vpp a þ hid daudliga burt suelgdizt/af lifuenu/
Eñ hñ sem oss byr til þss hins sama/ er sa gud
sem oss hefer gefit pantiñ andarins

Eñ iafnan þa erũ vier med godũ huga/ ⁊ vitũ
þ a medan vier byggiũ i þssũ likã/ þa eru vier ecki
heima hia drottne/ þui gongu vier i truñe ⁊ ecki i
augsion/Eñ vier erũ mz godũ huga/ ⁊ hofũ my
cklu meire goduilld til at vera fiarlæger af likama
nũ/ ⁊ nalæger hia drottne/ fyrer þui kostgæfũ vi
er ⁊ eirnen/ huort vier erũ heima nalæger/eda i fra
verũ fiarlæger/ þ vier þocknuzt hm̃/ þui vier hlio
tũ aller at opinberazt fyrer dõstoli Kristz/vpp a þ
at huer eiñ audlizt þ a sinumlikam/ epter þui hñ
hefer at hafz/sie þ gott/eda illt

Þui vier vitũ þ drottiñ er ottandi/þa foru vier i
hægd at vid lydiñ/eñ gudi eruin vier opinberir/ eg
vona ⁊ eirnen þ vier sieũ ⁊ i ydrũ samuizkũ/opiberir

s° at vier loꝼum eigi ſialꝼa oſſ at nyu/ helldꝛ þat
vier geꝼum ydꝛ til eꝼni at hroſa aꝼ oſſ vpp a þat
iþier haꝼit nockru at hroſa i moti þm/ sem hroſa
ſier epter yꝼuer litum/ ⁊ eckı epter hiartano
Þui/eru vier ǫdis myckler/s° eru vier þ gudi/
eru vier gǫꝼer/ þa eru vier ydꝛ gǫꝼer þat Kriſtz
kǽrleike þuingar oſſ/aꝼ þui vier hollduz þ þat ꝼy
rer/ꝼyrſt at eirn heꝼer ꝼyrer alla dait/ þa eie þr al
ler dauder ⁊ þui heꝼer hn̄ ꝼyre alla dait/ s° at þr
ſem liꝼa/liꝼe eigi ſialꝼu̅ ſier/helldꝛ hm̄ sem ꝼyrer
þa heꝼer dait ⁊ vpp aptr riſin̄
Þar ꝼyre keñu̅ vier nu hier epter onguan epter
holldino/ þott at vier hoꝼu̅ eirnen kent Kriſtu̅ ep-
ter holldino/ þa keñu vier hn̄ þo nu eigi s° leingr/
aꝼ þui/er nockr i Kriſto/þa er hn̄ ny ſkepna/hid
gamla er vmlidit/ Sierdu allt er þ nytt vordit/eñ
allt þ aꝼ gudi/ Huer oſſ ꝼorlickte vid ſialꝼuañ ſig
ꝼyrer Jeſum Kriſtu̅/ ⁊ geꝼit oſſ þ embǽtti sē ꝼor
likuninna/predikat/ þuiat gud var i Kriſte/⁊ ꝼor
lickte verolldina vidꝛ ſialꝼuan ſig til reiknandi hn̄e
eigi ſinar ſynder/⁊ heꝼer vppreiſt voꝛ a medal oſ
dit aꝼ ꝼoꝛlikuniñe
S° eru vier nu ſendibod aꝼ Kriſtz alꝼu/þat gud
amiñer ꝼyrer oſſ/ þar ꝼyrer bidiu̅ vier ydꝛ ꝼyrer
Kriſtu̅/Latid ꝼoꝛlika ydꝛ vid gud/ þui hn̄ heꝼer
þañ sem aꝼ ongre ſynd viſſe/ ꝼyrer oſſ at at ſynd
gioꝛt/ vpp aꝼ þ vier yrdu̅ þ riettlǽti ſem ꝼyrer gudi
duger

Sietta Capitule

Sunnudagiñ i fyrstan f°
Eſa. xlix

En vier amminu̅ ydꝛ s° sem med hial
parar/þ þier medtakit ecki gudz nad til
onytis/ þui hn̄ ſeiger/ J þǽgañ tima
heyrda eg þig/⁊ a deigi hialprǽdiſins
hialpadi eg þier/Sierdu nuer sa þǽ-
gilige

gilige time/ nu er dagr hialpredisins/ Latum oss þui gefa ongum hindran/ vpp a þ vort embætte verdi eigi lastad/ helldr augsynũ oss sialfua i ollũ hlutũ svo sem guds þienara

I myckille þolinmædi/ i harmkuælũ/ i haska semdũ/ i þyngslũ/ i hudstrokũ/ i fiotrũ/ i vpphlaupũ/ i erfuidi/ i vokũ/ i fostu/ i hreinlife/ i vidr kenning/ i bidlundar gædi/ i hoguæri/ i helgum anda/ falslausum kærleika/ sañleikans ordi/ i Guds krapti/ fyrer herklædi riettlætisins til hægre ⁊ vinstre handar/ fyrer vegsemd ⁊ vansemd/ fyrer vanryckti ⁊ gott ryckti/ so sem falsarar/ ⁊ þo sañarliger/ so sem o kuñiger ⁊ þo kuñiger lika so sem þr ed deyia ⁊ Siaet þat vier lifum/ svo sẽ hegnder ⁊ eigi liflatner/ so sem syrgiendr/ þo iafnan glader/ svo sem volader/ eñ þo sa margañ audgar lika sem þr ed eckert hefa/ ⁊ þo eigna i alla hluti *

O þier i Corinthiu vor muñr hefer sig opnat til ydar/ vort hiarta er glatt/ vorra vegna þurfue þier ecki tuister at vera/ eñ þ þier erut tuister/ þ giorir þier vt af hiart greiñe meiningu/ vid ydr tala eg svo sem vid born min/ at þier hegdit ydr svo ⁊ eirnen vidr mig/ ⁊ sieut lika glader

Togit ecki okit medr vantruudum/ Þat hueria hlut tauku hefer riettlætid med ranglætino/ eda huert samlag hefer liosit vid myrkrin/ eda hueria samteingd hefer kristr vid Belial/ eda huert hlut skipti hefer truadr med vantruadũ? Hueria samliking hefer guds musteri vid skurgoda hus/ Eñ þier erut musteri guds lifanda/ epter þui sem gud seiger/ Eg man byggia i þm/ ⁊ ganga fra a medal/ eg man ⁊ vera þra gud/ ⁊ þr skulu miñ lydr vera/ Leui. xxvi
ra/ þat fyrer gangit vt fra þm/ ⁊ fra skiliet ydr/ Esa. lij
seiger

seiger Drottin̄/ ꝛ snertid ecki ꝥ oklatt er/ þa mun
eg medtaka ydꝛ/ ꝛ vera ydar fader/ ꝛ þier skulut
vera miner syner ꝛ dætꝛ/ seiger Drottin̄ almattugꝛ

Siounde capitule

AMedan vier hofum nu þui lik fyrer
heit kæruztu viner/ þa forum til ꝛ hre
insum oss af allri saurgan holldzins
ꝛ andans ꝛ a fram̄ forum medꝛ helgu
nnin̄e i gudz hrædzlu/ hondlit oss/ ongū
giordu vier mein/ ongum giordu vier skada/ ongu
an̄ drogu vier a talar/ ꝥtta seige eg ecki ydꝛ til for
dæmingar/ þat eg hefi adur sagt/ ꝥ þier erut i vo
ru hiarta/ samt til at deyia/ med ꝛ at lifa m3/ gla
dꝛ tala eg vid ydꝛ/ morgu hrosa eg af ydꝛ/ vppfy
lltꝛ em eg hugganar/ yfuer gnæfanligꝛ em eg i al
re vorre hrygdan/ þui þa vier komū i Macedonia
hafdi vort holld ongua ꝛo/ helldꝛ i ollu lidu vier
hrygdan/ hid ytra i barattu/ hid in̄ra i otta blend-
ne/ en̄ gud sa er huggar litelmagnana/ han̄ hugg-
adi oss fyre til komu Titi

En̄ eigi alleinazta fyrer hans tilkomu/ helldꝛ ein
nen fyrer þa huggan/ þar hn̄ var af ydꝛ med
huggadꝛ/ kun̄giorandi oss ydꝛa forleinging/ yd-
uarn ecka/ ydꝛa kostgæfne vm mig/ svo at eg
gled mig en̄ meir þuiꝥ eg hrygda ydꝛ fyrer bre-
fit/ idꝛar mig ecki/ ꝛ þott mig idꝛadi ꝥ/ kan̄ vera/
fyrst at eg sie at ꝥ bref hefer at eins vm stundar
saker hrygdt/ ydꝛ so gled eg mig nu þo/ eigi af þui
ꝥ þier vorut hryggner/ helldꝛ ꝥ þier vorut hryg-
der til idꝛanar/ þat þier erut gudliga hrygguer vor
dner/ so at þier feingut ænguan skada af oss i
nienu/ þat gudlig hrygdan verckar idꝛan til hialp
ræedis/ þa er onguan idꝛar/ en̄ þssa heims hrygdan
verckar dauda

Siaet? ꝥ þier erut gudliga hrygguer vordo-
ner/hueria alud ꝥ hefer med ydr verckat/ þar at
auk forsuar/heift/otta/forleingtan/vandlætan/
hefnd/⁊ i ollũ hlutũ/ þa hafi þier audsynt ydr at
þier erut skirer þess verks fyrer þui þo at eg skri
fadi ydr/ þa er ꝥ ecki hĩs vegna skied sẽ reiting-
na framdi/ ⁊ ecki hĩs vegna sem reittr er/Helldr
þess vegna ꝥ ydar kostgefni vid oss opinber yrdi
hia ydr fyre gudi
Af þui þa erũ vier vordner huggader/ ꝥ þier erut
huggader/Eñ þo hofũ vier eñ yfuer allt frã glatt
oss meir yfuerfognudi Titi/ ꝥ at hĩs ande er a ny
iu endr nærdr til allra ydar/ þui huat eg hefi hro
sat af ydr fyrer hĩ/ i þui verd eg eigi vanuirtr/
Helldr lika svo sem at allt ꝥ er sañleike huat eg
hefi vid ydr talat/ svo er ⁊ eirnen vor hrosan hia
Tito sañleikr vordin/ ⁊ hĩ er af hiarta olldungis
vel til ydar/ þa er hñ hugleider hlydne allra ydar-
ra/huernen þier hafit af otta ⁊ skialfta hñ medte
kit/Eg gled mig ⁊/ ꝥ eg ma allz godz til ydar tre-
ysta

Attandi Capitule

G kuñgiore ydr kærir brædr/ þa gudz
nad/sem gefin er safnadinum i Ma-
cedonia/ þuiat þra fognudr var þa
yfuer gnæfanligr/ þñ tid þr vrdu fy-
rer morg harmkuæli reynder/og þott
at þr voru nærsta faskrudader/ þa hafa þr þo
rikuliga gefit i ollm̃ einfalldleik/ þuiat epter ollu
megne (ꝥ vitna eg) ⁊ yfuer megn fram voru þr
sialfuiliuger ⁊ beiddu oss mz morgũ a miñingũ ꝥ
vier medtækiũ þa god giord ⁊ samlag naud þurf-
tariñ sẽ þm heilogũ veittizt/ ⁊ eigi sẽ vier vonnd-
Helldr

Helldꝛ gafu þꝛ i fyrſtu ſialfua ſig Drottne/⁊ oſſ
epter þ/ fyrer guds vilia ſaker/ þ vier hlutũ at
aminña Titũ/epter þui hñ hafdi adꝛ vpphafit/svo
ſkylldi hñ ⁊ full enda ſlika velgioꝛd ydar a mille.

Eñ lika sem þier yfuer gnęfit i ollũ greinũ/
J truñe i oꝛdum/i vidꝛ keñinguñe/ ⁊ i allꝛe koſtgę
fne/⁊ i ydꝛũ kęrleika til vor/ svo afrekit eirnen/
þ þier yfuer gnęfit ⁊ i þſſari vel gioꝛd/ Eg ſeige
ecki ſem biodi eg þ/helldꝛ a medan þat hiner ad-
ꝛer eru svo koſtgęfner/ þa reyne eg yduarn kęrlei
ka/ Huoꝛt hñ er af riettum huga i þui þier vitid
nad vors Dꝛottins Jeſu Kriſti/ þa/þott hñ vęri
rikꝛ/vard hñ þo voladꝛ ydar vegna/vpp a þat
þiet yrdut fyrer hñs fatękt auduger

Og nuna radþęgne gef eg i þſſu/ þuiat þtta
er ydꝛ nytt ſamligt/ þier sem vpp hafit byriat fy
re tolf manudum eigi einaꝛta gioꝛningiñ/ helldꝛ
iafn vel vilian/þui fullkõnit nu ⁊ eirnen gioꝛnin
giñ vpp a þat lika sem at þar er hneigeligꝛ hugꝛ
til vilians/svo ſie þar ⁊ eirnen hneigeligꝛ hugꝛ til
giorningſins/af þui ſem þier hafit til/þui fyrſt
hñ er goduiliadꝛ/ þa er hñ þacknęmꝛ/epter þui
sem hñ hefer til/eñ eigi epter þui hñ hefer ecki

Eigi ſkier þ i þa meining/þat adꝛer hafi
huild/eñ þier hrelling/Helldꝛ at þat ſie lika/svo
at ydar gnęgd þione þra þurft i þeſſari hallę-
ris tid vpp a þ/at þra gnęgd epter a þione yd-
uare þurft/⁊ þ ſkie huat lickt er/sem at ſkrifat er
þñ er myklu ſafnadi/hafdi eckert af gangs/⁊ sa
er litlu ſafnadi hñ hafdi onguan breſt / Eñ gudi
ſie þacker sem ſlika fyrer hyggiu hefer gefit i hi
Exo. xvi arta Titi til ydar/ þat hñ medtok at ſoñu þa a-
miñing/eñ med þui hñ var svo miog koſtgęfiñ/

er hn̄ af ſinum eigen vilia til ydar farin

Eñ vier ſendum m3 hm̄ vorn brodr/ þn̄ er lof hefer i Euangelio/vm allar ſamkundr ⁊ eigi alleinazta ꝥ/helldr er hn̄ eirnen ſkickadr vt af ſamkundunū oſſ til foru nautz til þeſſarar velgiordar ſem fyrer oſſ verdr ſaman ſofnut/Drottne til ſęmdar ⁊ at gęta þeſſ/ ꝥ eingeñ męttí epter oſſ ſeigia nockut vont/ſlikrar audigrar nętingar halfu ſem fyre oſſ verdr ſamā dreigin/⁊ vackta at ꝥ fęri ſęmiliga eigi alleinazta fyre Drottne/helldr eirnen lika fyre mōnū

S° hofum vier ⁊ ſent med þm̄ brodr vorn/þn̄ vier hofū opt reynt i morgū greinum/ꝥ hn̄ ſie koſtgęfiñ/eñ nu myklu koſtgęfnare/ ⁊ vier hofum mickit trauſt a ydr/ ſie ꝥ Tit⁹ vegna (ſem er miñ lagſmañ ⁊ hialpar madr ydar a mille) edr vegna vorra bręðra(hverier at erū Poſtular ſākundanñę ⁊ dyrdar Kriſtz)fyrer þui hafit i lioſe audſynig ydvars kęrleika ⁊ vorrar hroſanar vm ydr vidr þeſſa/eirnen i auglite ſafnadaña þui/af þeſſari nęringar biorg ſem þm̄ heilogum ſkier/ er mier eigi þorf a/ at ſkrifa ydr til vm þat eg veit ydvarn godan vilia/huar af eg hroſa/hia þm̄ vr Macedonia/⁊ ſeige ꝥ Achaia er fyrer tolf manudū reidubuin/⁊ ydart epterdęmi hefer marga til knúit/ Eñ eg hefi af þui þeſſa bręðr hingat ſent/ſ° ꝥ vor hroſan vt af ydr yrdi ei at ongu i þre grein/⁊ þier ſieut reidubuner/lika ſ° ſem at eg hefe ſagt vt af ydr/ſ° at ef þr vr Macedonia kęmu medr mier/⁊ fyndi ydr o vidr buna/ ſ° vier(eg vil eigi ſeigia þier) verdum ecki ſkamader med ſlikre hroſan

Eñ eg hefi a litid ꝥ fyrer naudſyn/at a miña bręðrna ꝥ þr fęri fyrſt til yd°/at reidu bua þeſſa ados

lofada blezan þ hun sie til reidu/so sē þ sie blez- …rentius
an eñ eingen agirne ✠ eñ eg seige þ huer hañ saer …essa
sparliga /sa mū sparliga vppskera/ og huer hñ saer
nidr i blezanum/sa mun og eirnen i blezanum vpp
skera) huer eiñ epter sinu hugbodi eigi medr o vilia
edr kugan/ þt hyrañ giafara hefer gud sier kærañ
Þui gud er mattugr at giora/ þ allz hattud nad Psal cxi
sie gnoglig medal ydar so at þier hafit allz gnægd
i ollū hlutum/ og yfuer gnæfit i ollū godū verckū/
so sē at skrifat er/hñ vt dreifdi og gaf fatækum
hñs riettlæti blifr vm allder allda/ eñ sa er sædit
gefr kornsædaranū/sa mun og gefa braudit til fæ-
dzlunar/ hñ mun og marg fallda ydart sædi/ og
aukazt lata froefgan ydars riettlætis þ þier sie
ut auduger i ollū hlutū/med allañ eindfalldleik
sē fyrer oss verckar þackar giord gudi✱
Þuiat su næringar stod/ þessarar biargar/vpp
fyller ecki alleinazta þa naud þurft heilagra. hell
dr yfuer gnæfer eirnen i þui/ þ marger þacka gu
di fyrer þessa vora trua þionustu/ og prisa gud yf
uer ydvare hlydugre vidrkeñingu Kristz gudzspial
la/ og yfuer ydvare eindfalldligre hialpar stod til
þra/ og til allra/ og yfuer þra bænū fyre ydr/ hueria
at forleinger epter ydr/fyre saker þrar yfuer gnæ
fanligrar gudz nadar/i ydr eñ gudi sie þacker fyr-
er sina o vm rædiliga gafu

Tiunde Capitule

Eñ eg Pall beide ydr fyrer godgirnd og
hogværi Kristz/sa sē at i nalægd er la
gr ydr a mi.le/ eñ i fiarska em eg þñeñ
diarfr vid ydr/þui bid eg ydr þ mier sie
ecki þaurf/nalægū/diarfliga at hondla/ og þa di-
erfung frame hafi/sem mier verdr til logd vidr

ſutna þr oſſ ackta/ſē geingu vier epter holldzins
plagſid/ þui þott vier gongū i holldinu þa ſtridū
vier þo eigi epter holldligū plagſid/ þt herſkrudi
vorſ riddaraſkaper er eigi holldligr/helldr mattu
gr fyrer gudi/til nidrbrotz þre ſtadfeſtu/ huar mz
vier nidr briotū þaa ſetning ⁊ alla hęd ſē at ſig
vpp hefr i giegn gudz vidr keñingu/ ⁊ at herfan
ge tekr alla ſkynſemd vnder Kriſtz hlydne ⁊ erū rei
dubuner at hefna allrar o hlydne/ þa er ydar hlyd
ne er vppfylld/ Dęmi þier epter alite

Treyſter nockr þat vpp a/ þ hñ ſie Kriſtz/ þa
þeincki ſa eirnen þtta hia ſialfū ſier/ þ/lika ſē at
hañ heyrer Kriſte til ſo heyrū vier eirnen Kriſte
til/ og þo at eg hroſadi mier nockut framar vt af
þre vorre mackt ſē drottiñ hefer oſſ gefit/ydr til be
trun ⁊ ecki til fordiorfun/ þa mūda eg þo ecki til
ſkam verda/eñ þtta ſeigi eg vpp a þ þier latid ydr
ei þickia/ſē hefda eg viliat ſkelfa ydr mz brefū/þ
at þau bref (ſeigia þr) eru þung ⁊ ſterck) eñ nalęgd
likamans er veyk ⁊ malit forſmanarligt/ huer þ ſſ
konar er/ hñ þeincki þ lika ſē vier erum mz ordim i
brefunū i fraueruñe/ ſo dirfunzt vier eirnen at
vera mz giorningenum i nalęgdiñe
Þt vier dirfunzt ecki at reikna oſſ edr telia medal
þra ſē ſig ſialfuer lofa eñ mz þui þr meta ſig hia
ſialfum ſier ⁊ hallda svo einazta nockut vt af
ſier ſialfum þa vnder ſtanda þr eckert/eñ vier hro
ſum oſſ ecki yfuer mal fram/helldr alleinazta epter
ſkamti þrar reglu þar ed gud hefer oſſ þn ſkā
mt med afmetid/ at geta nad/ eirnen allt til
ydar/ þuiat vier forum ecki of langt i fra/ svo
sem at hefdu vier eigi nad getad allt til ydar/
þui

þui vier erũ kõner allt til ydar medr Kristz gudz spiollũ/ ꝛ hrosũ oss ecki fram yfuer ꝥ mal i añar ligu erfidi/ ꝛ vonũ nu/nær ydar tru friofgazt i ydr/ ꝥ vier munũ vidara komazt eptet vorre reglu ꝛ predika eirnen ꝥtta Euangeliũ/ ꝥm sẽ hinu meg:n ydar bua/ ꝛ hrosa oss ecki i þui/sem med añar lig:e reglu er til buit

xi Capitule

Eñ huer sier hrosar/sa hrose sier i Drottne þui fyre ꝥ er eingeñ reyndr ꝥ hñ lofar sig sialfr/Helldr ꝥ Drottiñ lofar hñ/ Gæfi Gud þier þyldut mier litla eina fauizku til goda/at soñu þolit þier mier hana til goda/ þui eg vanda vm vid ydur med gudligu vandlæti/ þat eg hefi fastnat ydr einũ mañi/so at eg i hñdr sellda kriste skirlifa meyu eñ ꝥ ottunzt eg/at lika sem Hoggormriñ taldi Heuu med siñe flærdi/so lika meige ꝛ fordiarfazt ydar hugskot/ ꝛ af falla i fra þm̃ eindfallðleik sem at er i Christo i þui ef sa sami/sem til ydar kemr/predikadi erin añañ Jesũ/ þñ vier hofũ ei predikat/ eda ef þier medtækit añañ anda/ þañ þier hofdut ecki medtekit elligar añat Euangeliũ/ ꝥ þier hofdut ecki medtekit/ þa vmlidu þier þa riettliga

Þat eg helld ꝥ eg sie eigi miñe/Helldr eñ þr hiner ædru postular eru/ ꝛ þott eg sie faprodr i malinu/ þa em eg þo eigi faprodr i vidrkeñinguñe þui eg em hia ydr olldungis vel kendr/eda hefe eg syndgazt i þui ꝥ eg minckada mig/so at þier vpp hefduzt/ þat eg hefi kuñgiort ydr ꝥtta Euangeliũ fyre eckert/ ꝛ þui hefi eg suipt adrar samkundr ꝛ verdlaunin fra þm̃ tekit/ ꝥ eg predikadi ydr/ ꝛ þñ tid eg var hia ydr nalægr/ ꝛ mig skorti/var eg ongũ þungr/ þui mina naud þurfi vppfylldu

þr brædr sem komu af Macedonia/ ⁊ i ollū hlutū gætta eg min at vera vtan þyngsla vid ydr/ ⁊ suo vil eg ⁊ gæta min hiedan i fra

Þui svo sañarliga sem kristz Sañleikr er i mier þa skal mier þessi hrosan i Hierodū Achaia ecki til stilfd verda/ Huernen þa þ? at eg skyllda eigi elska ydr? gud veit þ/ eñ huat eg giori ⁊ vil giora/ þ giori eg fyrer þ/ at eg af kuiste þm þ til efne/ sem tilefnis fara a leit þ þr mættu hrosa sier/ at þr sie svo sē vier/ þat þsse hattar fals postular ⁊ suik- samliger erfidis meñ/ vmuenda/ sier til Kristz postula/ ⁊ þ eru eigi vndr/ þui sialfr and skotiñ vmsnyr sier stundū til liossins eingels/ fyrer þui er þ eigi myckels vert þott hñs þienarar vmuende sier eirnen til riettlætisins predikara/ huerra endalok munu verda epter þra verckum

Eg seigi nu eñ aptr/ þ eingeñ meine þ eg sie fa- uis/ eñ ef eige/ þa medtakit mige sem añan fauisā s° þ eg hrose mier eirnen nockut litid/ Huad eg tala nu/ þ tala eg/ eigi s° sem i Drottne/ Helldr s° sem i fauizku/ med þui vier erū i Hrosunina kō- ner/ at þui/ marger hrosa sier epter holldinu/ vil eg eirnen hrosa mier/ ✠ Þat þier vmlidit giarnan fafroda/ med þui þier erur sialfuer vitrer/ þier vmlidit þott nockr hneppe ydr i þrælkan/ þott nockr skam̄ fyrdi ydr/ þott nockr taki fra ydr/ þott nockr hrokizt vpp vid ydr/ þott nockr slae i ydra Asianu/ þtta seige eg epter o virding s° sem at værum vier breyskuer vordner

✠ Añan nu dag vikna f

J hueriu hellzt sem þ nockr er diarfr (eg tala i heimsku) þa em eg eirnen diarfr/ þr eru ebresker/ eg eirnen þr eru Jsraelite/ eg eirnen/ þr eru Abra- hams sædi/ eg eirnen/ þr eru Kristz þienar (eg ta

la heimskuliga) eg em mycklu framat/ eg hefi meir erfidat/eg hefi meire haugg lidit/eg em optar fanginn verit optar i Daudans hęttu/ Af gydingū hefi eg fim̄ siñum fiengit/(xl) slaug einu fęrra/ þrysuar siñum em eg hudstryckttr/einu siñe gryttr/ þrysuar hefi eg skipbrot lidit/ dag ⁊ nott var eg i siafar diupe/opt þa hefi eg i ferdū verit/eg em veriñ i haskasemdū til vatzt/i Haskasemdum medal mordingia/J Haskasemdum millū gydinga/J Haskasemdū medal Heidiña/ J Haskasemdū i borgum/J haskasemdū a eydi morku/J haskasemdū a sio/J haskasemdū medal falskra brędra/J eymdū/ ⁊ erfidi/J mycklū vokū/J hungre ⁊ þorsta J mycklū faustū/J kulda ⁊ klędleyse

Fyrer vtan þ sem hid iñra kañ vid at bera/einkū/ þ eg dagliga verd yfuer kuñiñ/berandi a hyggiu fyrer ollm̄ sofnudū/Huer er veykr/ ⁊ at eg verdi eigi veykr/Huer verdr s° hneyckfladr/at eg sticna ecki/ ef eg skal þo hrosa mier þa vil eg hrosa mier mins breyskleika/gud ⁊ fader vors drottins Jesu Christi/sa blezadr er vm allder/veit þ eg lyg ecki/ at til Damasco/ þ land stiornare kōungsins Areta/ liet geyma borgina Damascū ⁊ villdi lata gripa mig/ ⁊ eg vard latiñ vt vm vindaugat/i ofan fyrer muriñ/ ⁊ s° flyda eg vr hñs hondū.

Tolfte Capitule

DO at hrosuniñ sie mier ecki nyttsamlig þa vil eg þo koma vid sionernar ⁊ opinberingar Drottins/ Eg þecki mañ i christo fyrer fiortan arum/var hañ i likamanum þ veit eg eigi/eda var hñ vtan likama veit eg ⁊ eigi/Gud veit þ/sa sami vard ryckttr allt vpp i hiñ þridia himiñ/ ⁊ eg þecki glogt þañ mañ/

huort

Huort hn̄ vari likama/edr vtan likama/veit eg ei-
gi/Gud veit þ/hn̄ vard vpp ryckr i Paradis / og
heyrdi o vm rædilig ord/ þau sē eingen̄ man̄ fær
vt talat/af þſſu vi' eg mier hroſa/en̄ af ſialfum
mier til/vil eg eigi hroſa mier/nema einazta mins
breyſkleika/Og þott at eg villda mier hroſa/gior-
da eg ecki fyre þ fiflſligan̄a þat eg vil ſeigia ſan̄-
leikin̄/en̄ eg ſporna vid þui þar fyre/þ eingen̄ hall
di mig ædra/en̄ so sē han̄ a mier ſier eda af mier
heyrer Og so at eg ſtæri mig ecki/af myck
el leik þſſarra opinberinga/er mier gefin̄ ✠ flein̄
i holldit/einckū/andſkotans eyrindreke/ huer mig
mz knefum ſlær/vpp a þ eg ſtæri mig ecki/vm hu
at eg hefi bedit Drottin̄ þryſuar/ þ hn̄ vike i burt
fra mier/ ⁊ hn̄ ſagdi til min Lat þier nægia mina
nad þuiat min̄ krapti er i breyſkū mattugr fyrer þ
vil eg sē fegnazti hroſa mier mins breyſkleika/so
at krapti Kriſtz bygge medr mier * fyre þui em
eg godhugadr i breyſkleikū/i vanuirdingū/i nau
dū/i ofſoknū/i þreyngingū kriſtz vegna/þui nær
eg em breyſkr/þa em eg oflugur

Eg em fifl vordin̄ af þre hroſan/þar hafi þier
þuigat mig til/ þt eg ſkyllda ⁊ lofazt af ydr/af þui
at eg em onguan̄ mū min̄e en̄hiner ædztu poſtular
huernen þo at eg ſie eckert/af þui þar eru poſtula
teikn giord ydar a mille/i allre þolinmædi/i taknū
i ſtormerckiū ⁊ krapta verckū/þui i hueriu er þ? at
þier erut min̄e hattar/en̄ adrar sāfūdr/nema all-
einazta i þui þ eg veitta ydr eigi ſialfr neitn þūga
fyrelatid mier þan̄ glæp? Siaet? eg em reidubu-
in̄ i þridia ſin̄ at kōa til ydar/ ⁊ eg vil eigi vera ydr
þūgr/at þui eg ſpyr eigi epter ydru helldr at ydr/
þui bornin eiga onguar nægter forelldrunū sam-
an at draga helldr forelldrarner bornunū

Eñ eg vil ſem fegnaztr gefa mig vt/ ⁊ vt gefiñ verda fyrer ydrar ſaler huerſu sem eg eſlka ydr miog/ ⁊ eg þo litt eſlkadr verd/ eñ latid s° vera ꝥ eg hafi ecki giort ydr þyngſl/ helldr mz þui eg var ſlægr/ veidda eg ydr mz ſlægdũ/ eñ hefi eg nockin a talar dreigit fyrer einhuern þra sem eg ſenda til ydar/ eg aminta Titum ⁊ ſendi med hiñ eirn brodr hefer Tit⁹ nockut tælt ydr/ hofu vier ecki i einũ an-da ⁊ i ſomũ fot ſporũ geingit/ latid ydr nu þickia aptr/ ꝥ vier forſuorum oſſ vid ydr/ ⁊ ier tolum i Chriſto fyre gudi

Eñ allt þtta ſkier ydr miner kæruztu/ til betra-nar/ þui eg ottunzt/ ef at eg kem/ ꝥ eg fiñe ydr ec ke s° sem at eg vil/ ⁊ þier fiñit mig ecki/ eirnẽ sem þier viliet/ s° þat ſie eckert hat/ agg/ reidi/ þræta bakmælgi/ kuiſ/ hroka ſkapr/ ⁊ o roe/ ydar a mille/ s° at þa er eg kem/ ꝥ gud nidrlægi mig eñ aptr at nyu hia ydr/ ⁊ eg hliote ecka at lida yfuer morgũ þm̃ er adr hofdu ſyndgazt ⁊ ongua yfuer bot gior du/ fyre þñ o hreinleik/ horaner/ ⁊ oradnendi sem þr hafa framit

Þrettandi capitule

KOme eg i þrdia ſiñ til ydar/ s° ſkal i tweggia edr þriggia votta muñe ſtan-d a aull mala ferle/ eg ſagda ydr ꝥ adr fyrer/ ⁊ eg ſeige ydr ꝥ fyrer fram/ svo sem nalægr i añat ſiñ/ ⁊ ſkrifa ydr þat nu til fiarlægr/ ſem adr til forna hofdu ſyndgazt ⁊ ollm̃ hinũ odrum/ þui ef eg kem aptr i añat ſiñ vil eg eigi ſpara/ af þui þier leitid epter/ ꝥ þier eirn-huern tima verdit varir þſſ sem i mier talar/ einck añliga Kriſtr sem ecki er breyſkr ydar i mille/ hell dr mattugr er medal ydar/ ⁊ þott hñ ſie kroſſfeſtr

i brey

ı breyſkleıka/ þa lıꝼuer hñ þo aꝼ gudz kraptı ⁊ þo
at vıer ſıeũ eırnen breyſtuer ı hm̃ þa lıꝼum vıer
þo mz hm̃ ı gudz kraptı medal ẏdar

Reẏnıt ẏdꝛ ſıalꝼuer/huort þıer erut ı truñe/reẏ
nıt ẏdꝛ ſıalꝼuer eda þeckı þıer eckı ſıalꝼuer ẏdꝛ/ ꝥ
Jeſus Kriſtꝛ er ı ẏdꝛ/nema ꝥ ſıe at þıer ſıeut gøtz
ſku lauſer eñ eg vona at þıer þeckıt/ ꝥ vıer erum
eıgı gøtzſku lauſer/eñ eg bıd ꝥſ gud at þıer haꝼ
ızt eckert vont at/eıgı vpp a ꝥ/at vıer ſẏnunzt gø
tzku ꝼuller/helldꝛ vpp a ꝥ þıer gıorıt hıd goda/ ⁊
vıer ſıeum svo sẽ þꝛ hıner gøtzku lauſer/ ꝥt vıer
megum eı nockut ı gıegn ſañleıkanum/helldꝛ ꝼẏꝛe
ſañleıkiñ/ þuı gledıu vıer oſſ/ þa vıer erũ breẏſker
eñ þıer erut mattuger/ ⁊ ꝥ ſama øſkũ vıer eır
nẽ/eınckũ ẏdꝛa algıorue/huaꝛ ꝼẏre eg ſkrıꝼa ſlıc
kt ꝼra verandı/ s° at eg þurꝼı eckı/ þa eg em na
løgꝛ hardınde ꝼraıñ at haꝼa/epter þꝛe mackt sẽ
Drottiñ heꝼer mıer tıl betrunar/eñ eckı tıl ꝼordı
oꝛꝼunar geꝼıt
Huat at auk er goder brødꝛ/gledıet ẏdꝛ/verıt ꝼull
kõner/hugſtẏrckıt ẏdꝛ/verıt ſamlẏnder/verıt ꝼrıd
ſamer/ þa man gud ꝼrıdarıns ⁊ aſtſemıñar vera
mz ẏdꝛ Heılſıt huer odꝛum ıñbẏrdıs mz heılogum
koſſe/ ẏdꝛ Heılſa aller helger Nad vorſ Drottins
Jeſu Kriſtı ⁊ gudz kærleıke ⁊ ſamteıngıng heılagꝼ
anda ſıe med ẏdꝛ ollm̃ AMEN

Sa añar pıſtıll tıl þꝛa ı Coꝛrınthıu

Sendꝛ ꝼra Phılıppen ı
Macedonıa ꝼẏrer
Tıtꝛn ⁊ Lucam

Formale yfuer piſtlenū til Galatas

HIner i Galatia voru fyrer hiñ heilaga Pal snuner til riettrar kriſteligrar tru & til gudz ſpiallañs i fra laugmalino eñ epter hñs burt faur komu falſ poſtular/huerier þo voru læriſueinar riettferdugra poſtula & ſneru þm̄ i Galatia vm apt so ꝥ þr trudu/at þr hlyte fyrer logmalſins verck hialpliger at verda/& þr ſyndgudu ef þr hielldi ecki logmals verckin/so ſem (Act. xv) til Hieruſalē eirnen nockrer mæta meñ fram baru

Þiſſm at giegna hefr hiñ heilage Pall ſitt embætti hatt vpp/& vill ſig eigi miña ſteittar mañ helldur hafa eñ eiñ aññ poſtula/& hroſar alleinaſta af gudi ſinū lærdomi & embætti/so at hñ/þ ſſa hroſan hiña folſku poſtula sem ſig medr þra riettferdugra poſtula verckū & nafne ſtuddu nidrkefdi/& ſeiger/ꝥ ſie ecki riett/þott at eirnen eiñ Eingell odruuiſ predikadi/eda eg ſialfr eñ eg þeigi vm ꝥ nær poſtula læriſueinar eda þr ſialfuer odru viſ lærdu Þtta giorir hñ i fyrſta & odrū capitula & a lycktar ꝥ at huer eiñ hliote alleinaſta fyrer Kriſtū/ an verdſkulldanar/an vercka/& an logmals riettlate at verda

I hinū þridia & fiorda ſañprofar hñ ꝥ allt med ſkriftiñe/epter dæmū & likingū & biuiſar ꝥ at laugmalet afli myklu meir ſynda & fyrer mælinger & boluanar/helldr eñ riettlætis/ huert alleinaſta vt af nadiñe af gudi til ſogd/fyrer Kriſtū an logmals er vpp fyllt & oſſ gefit

I fimta & ſietta lærir hñ þa kærleikſins verck sem truñe ſkulu epter fylgia.

Pall

S. Pals pistill til Galatas

Fyrste Capitule

Pall einn Apostule/ eigi af mönnum/ nie helldr fyrer mannin/helldr fyrer Jesum Kristum/ og gud faudr/ sa hann vpp vackti af dauda/ og aller þr brædr sem medr mier eru.

Sofnudunum i Galatia

Nad sie med ydr/ og fridr af gudi faudr/ og vorum Drottne Jesu Christo sem sialfan sig hefer vt gefit fyrer vorar synder/ at hann frelsadi oss i fra þessari nalægri vondri verolld/epter gudz vilia/ og vors faudrs/ hueriu at sie dyrd vm allder allda Amen.

Mig vndrar þ/at þier lietud so snart snua ydr i fra þeim sem ydr kalladi i nadina Christz/ vpp a annat Euangelium/sem þar er þo eckert annat/vtan þ/at þeir eru þr nockrer/sem ydr villa og vmsnua vilia Kristz Euangelio/enn þo at vier/eda Eingell af himne predikadi ydr annat Euangelium enn þ vier hofum predikat ydr/sa sie boluadr/so sem vier sogdum nu i stad so seigium vier enn aptr at nyu/ þ ef nockr predikar ydr annat Euangelium enn þ þier hafit medtekit/sie sa boluadr/predika eg þ nu mönnum/eda gudi til þionustu/eda þeincke eg mönnum þeckr at vera/þui ef eg hefdi hingat til mönnum þeckr verit/ þa veri eg ecki kristz þienare

Enn eg kunngiori ydr kærir brædr/at þ Euangelium sem af mier er predikat er ecki af mönnum/ þuiat eg hefi þ af ongum manni medtekit nie lært helldr fyrer opinberan Jesu Christi/ Þuiat þier

hafit

hafit vel heyrt mitt athæfi fordū daga J Juda
dōnum/ þ eg offockti yfuer mata gudz ſafnan/ ⁊
fram yfuer marga mina iafningia i minu kyne/
⁊ vandlætti yfuer mata vm fedꝛaña ſetninga.
Eñ þa þ þocknadizt gudi/ ſa mig hefer ſkilit (
fra miñar modꝛ kuide/ ⁊ kallat fyrer ſina nad/ þ
hñ opinberadi i mier ſiñ ſon/ ſo at eg ſkyllda kuñ-
giora hñ medal Heidiña þioda/ ⁊ iafn ſnart for
eg eigi til ⁊ hafda tal af holldi ⁊ blodi/ ⁊ eigi kom
eg aptꝛ i Hieruſalem til þꝛa/ ſem fyꝛꝛe mier voru
poſtular/ Helldꝛ for eg burt i Arabiam/ ⁊ kom ſo
aptꝛ til Damaſco/ epter þ at þrimꝛ Arū lidnū kom
eg til Hieruſalem/ at ſia Petrū/ ⁊ eg ſtadnæmdizt
hia hm̄ fimtan daga/ eñ añan af poſtulunū ſa
eg onguan nema Jacobū brodꝛ Drottins/ ⁊ þ eg
ſkrifa ydꝛ/ Siaet ? Gud veit þ eg lyg ecki
Epter þ kō eg i landz alfꝛ Syrie ⁊ Cilitie/ eñ eg
var o kendꝛ at yfuer lite kriſtz ſofnudū i Judea/
eñ þꝛ hofdu alleinazta heyrt/ þ ſa oſſ adꝛ til forna
offockti/ hñ predikar nu truna/ Hueria hñ adꝛ ſtur
ladi/ ⁊ vegſomudu gud yfuer mier

Añar Capitule

SIdan epter fiortan ar/ dro eg vpp ap-
tꝛ til Jeruſalē/ medꝛ Barnaba/ ⁊ tok eit
nen Titū medꝛ mier/ eñ eg for vpp þan
gat epter opinberan ⁊ hafdi tal vid
þa vm þ Euangelion ed eg predikade
medal Heidiña þioda / eñ ſierliga þo vid þa
ſem alitid hofdu/ ſo at eg hlypa ecki forgefins/
eda hlaupit hefdi/ Og Titus ſa medꝛ mier var
þreyngdizt eigi helldꝛ til at lata vm ſker a ſig/
þott hñ væri girſkur/ þt þa ed nockꝛer falſker bræ
dꝛ/ hofdu ſier med iñ þreyngt/ ⁊ þar iafn gramt
iñlædzt

iñleídzt/til at ſkoda vort frelſe/ huert vier hofũ
i Jeſu Chriſto/ſo ꝥ þr þrælkudu oſſ/ þa viku vi
er þm̃ ecki til ſtundar vndergefiñ at vera/ vpp a
ꝥ at sañleikꝛiñ Euanglij ſtad næmdizt hia ydr

Eñ af þm̃ ſem alitid hofdu huat þr voru fyrꝛ
meir/vardar mig onga/þuiat gud ſkeytir ecki ali⸗
te manzins/eñ mig hafa þr sem alitid hofdu ecki
añat lært/ Helldr þar i mot/ þñ tid þr sau ꝥ mier
var til truat ꝥ Euangelion til yfuer hudarmñar/li
ka svo sem Petre ꝥ Euangelion til vmſkurnari
ñar/ꝥ sa med Petre er veriñ kroptugr til poſtu
la embættis medal vmſkurnariñar/ sa ſame er
eirnen medr mier kroptugr veriñ medal Heidiña
þioda/ꝛ þr Jacobus Cephas ꝛ Johañis(vidr keñ⸗
du þa nad sem mier var gefin)sem fyrer ſtopla
na voru alitner/gafu mier ꝛ Barnaba hendur ꝛ
ſamtoku mꝫ oſſ/ ꝥ vier predikudũ a medal Heidi⸗
ña þioda/ eñ þr a medal vmſkurdarins/vtan ei⸗
nazta ꝥ vier hugleiddũ volada/ huat eg lagda
allt kapp a at giora

Eñ þa Petr kõ til Antiochiam i mot ſtod eg hñ
vnder augũ/ þat ſakferli var yfuer hñ komit/af
þui at adr til forna/ eñ ꝥ nockꝛer komu i fra Ja⸗
cobo þa ath hñ mꝫ Heidingiũ/eñ þa þr komu for
dadi hñ ſier/ꝛ fraſkilde ſig þm̃/Af þui hñ otta⸗
dizt þa af vmſkurñiñe/ꝛ þr adꝛer gydingar hræ
ſnudu med hm̃/ svo ꝥ Barnabas vard eirnen af
vega leiddr i þra hræſni/eñ þa eg sa ꝥ þr geingu
eigi riett epter sañleik gudzſpiallzins/sagda eg til
Petrs fyrer ollm̃ opinberliga/ fyrſt þu/sa ſem
ert gydingr/lifuer/sem Heidingiar/ꝛ eigi ſem gy⸗
dingar/ huar fyrer þuingar þu þa hina Heidnu
til at lifa sem gydingar/þott at vier ſieũ/af nat⸗

turu

turu gydingar ⁊ onguer syndarar vt aþ Heidnum
þiodũ/ eñ a medan vier vitũ þ madrinn verdr ecki
riettlatr þyrer logmalsins verck/ helldr þyrer truna
a Jesum Christũ/ s° truũ vier ⁊ eirnen a Christũ
Jesum/ vpp a þ vier verdũ riettlater þyrer truna
a Christum ⁊ ecki þyrer vercken logmalsins

Þyrer þui verdr þyrer vercken logmalsins/ ec-
kert holld riett þerdugt/ eñ skylldu vier/ huerier ep
ter leitũ þyrer Christũ riettlater at verda nu eirnen
sialþuer synduger þundner verda/ þa væri kristr
eiñ synda þienare/ þ sie þiarre/ þui eþ eg bygge þ
vpp aptr/ huat eg heþi nidr brotid/ þa giori eg
mig sialþuan at yþuer trodzlu mañe/ þui eg em þy
rer logmalit/ Logmalinu daiñ/ s° at eg liþue gudi
eg em med Christe krossþestr/ eñ eg liþue/ nu þo
ecki eg helldr liþuer Christr i mier/ þui huat eg liþ-
ue nu i holldinu/ þ liþue eg i truñe gudz sonar
sa mig heþer elskat/ ⁊ sialþuan sig vt geþit þy-
rer mig/ eigi snara eg gudz nad a burt/ þui eþ þy
re logmalit kemr riettlætid/ þa er Christr þorge-
þins Daiñ

Þridie Capitule

ÞIer skynsemdar lauser Galate/ huer
heþer tauþrat ydr/ þ þier hlyddut ecki
sañleiknũ huerium þo Jesus Christus
var þyrer augũ maladr/ ⁊ nu a medal
ydar krossþestr er/ þ alleinazta vil eg
nema aþ ydr/ huort þier haþit medtekit andañ þy
re vercken logmalsins? eda þyre predikuna aþ tru
ñe? eru þier s° skynlauser/ huat þier haþit vpp by
riat i andanũ/ þui vilie þier nu i holldinu a þram
hallda/ Haþi þier þa lidit svo margt þyrer ecki/
eþ þ er añars þyrer ecki/ sa sem ydr geþr nu an-
dañ/

þañ/ ꝛ giorir ſlika giorninga medal ydar/ giorir hñ
þa/ fyre verckin logmalſins/ eda fyrer predikuna Gñ. xv
af truñe/ Lika svo ſem Abraham trudi gudi/ ꝛ
þ er hñ reiknat til riettlætis/ svo vite þier nu þa/
þ þr sẽ truariñar eru/ at þr eru Abrahams born

Eñ ritningin hefer þetta adr til forna fyre
ſied/ þ gud riettlata giorer hina Heidnu fyre tru-
na/ af þui kuñgiordi hun þ Abraham fyre fram Gñ. x
J þier ſkulu allar þioder/ blezadar verda/ lika s°
munu þr sem truariñar eru/ blezazt medr hinũ tru
ada Abraham/ þui svo marger sem vid logmal
ſins verckin fazt/ þr eru vnder boluaniñe/ þuiat
ſkrifat er/ boluadr ſie sa huer/ sẽ ecki blifr i ollu
þui/ ed ſkrifat er i logmals bokiñe/ s° hñ giori þ/ Deut. x
eñ þ at fyrer logmalit verdi eingeñ rietilatr fyre gu
di/ þa er opinbert/ Þat riettlatr lifuer af tru ſiñe/
eñ logmalit er ecki af truñe/ Helldr sa madr sem
þ giorir man lifua þar fyrer/ Eñ kriſtr hefer Abac.
leyſt oſſ fra boluan logmalſiins/ þañ tid hñ vard
boluan fyrer oſſ þt ſkrifat er boluadr ſie sa huer
sem a tre hanger s° at blezan Abrahe kæme me- Leui. xv
dal heidiña þioda i Chriſto Jeſu ꝛ at vier medtæ- Deut.
kium s° fyre heitid andans fyre truna

Kærir brædr/ eg vil tala epter mañligum plag
ſid/ eingeñ vanrækir manzins teſtament (nær þ er ✠ rich ſ
ſtadfeſt) nie eykr þar vid/ Nu ✠ eru þo fyre hei nu dag
ten Abrahe og hñs sædi til ſogd/ eigi ſeiger hañ
ſædunum/ svo ſem fyrer morg/ Helldr svo sem
fyrer eitt/ fyre þitt ſad/ Huert at er Chriſtur/
Eñ eg ſeige þar af/ at þ Teſtament sem adr til for
na er ſtadfeſt vpp a Kriſtũ verdr ecki o nytt giort
s° þ fyre heitid ſkylldi fyrer logmalit enda taka/
huert

hvert at gefit er fyre fiorū hund rudū ꝛ þriatigē
arū þar epter/ þui ef at arfleifdiñ yrdi fyre log
malit a frekut/ þa yrdi hun ecki fyrer fyre heitid
gefin/ eñ gud hefer fyre heitzins vegna/ gefit
hana Abraham

Huar til skal þa logmalit: ꝥ er vegna yfuer
i medal trodzluñar til sett/ þangat til ꝥ sædit kæmi huerīu
u madz fyrerheitid var skied/ ꝛ er tilsett af einglunū fyrer
Moyses hōd medal gōgu mãzinſ/eñ medal gōgu madzinñ er
eigi at eins eincka medal gōgu madz eñ gud er eiñ

Huernen þa? er logmalit nu i giegn gudz fyrer
heite/ ꝥ sie fiarri/ þui ef þar væri ꝥ logmal ut ge
fit sem lifgat gæti/ Sañarliga þa kæmi riettlæ
tid ut af logmalinu/ eñ ritningiñ hefer ꝥ allt iñe
ars dag luckt vnder syndiñe/ so at ꝥ fyre heit sē kemr fyr
er truna a Jesū Christū/ gæfizt truudū/ Eñ ꝫ adr
su trua kō/ varduēittuzt vier vnder logmalino ꝛ
iñeluckter vpp a þa tru sē opinber skyllde verda.

Lika so var logmalit vor hegningar madr til
Kristz/ so at vier riettlættunzt fyre truna/ eñ nu
ed truan er komiñ/ þa erum vier eigi leingr vnder
þm̄ tyftunar mañe/ þat þier erut aller gudz born
fyrer truna a Jesum Christz/ þat so marger af
ydr sem erut skirder/ þier hafit Kriste i klædzt/
hier er eigi gydingr nie girskr/ hier er eigi þræll
nie frelsiuge/ hier er eigi kall/ nie kuiña/ þat þier
erut aller eitt i Christo Jesu/ eñ fyrst þier erut
Kristz þa eru þier Abrahams sædi//ꝛ epter fyre
heitinu erfingiar * Fiorde Capitule

rsta sunu ñ eg ✠ seige/ so leinge sem erfingiñ er
barn þa er a mille hñs ꝛ þionsins ein
gen̄ greinar munr/ þo at hñ sie Herra
allz godzins/ helldr er hñ vnder forue

turunum

mtunum ꝛ fiar halldz mōm/allt til a fetz tima af
fodurnū/lika vier eirnē/þa vier vorū born/ voru
vier þrælkader vnder þessa heims settnīgū En þa
vpp fylling timans var kominn/ vt sendi gud sinn
son/ faddann af konu ꝛ log malinu vnder vorpinn/
vpp a þ/ at hann frelsadi þa sem vnder log malinu
voru/ s° at vier medtækiū sonarleifdina/ enn med
þui þier erut bornin/hefer gud sent anda sins so-
nar i ydar hiortu/kallandi/Abba/kæri fader/ s°
er hier nu eingenn þræll meir helldr born ein/enn eru
þ born/ þa eru þ eirnen arfuar gudz fyre Christū

Enn þa/þier þeckttud ecki gud/ þionudu þier
þ m/sē af natturu eru onguer guder/enn nu þier ha
fit gud þeckt (ia mycklu framar erut af gudi þeck
ter) huernē/vendi þier ydr þa vm aptr til þra breys
kra ꝛ naud þurftugra settninga hverium þier viliet
nu aptr at nyu þiona? Þier halldit daga ꝛ manu-
du helge holld ꝛ artider/eg em otta sleiginn vm ydr
ꝥ eg hafi(kann vera) til einskis erfuidat hia ydr/
verit s° sem at eg em/ þt eg em s° sem þier

Kærir brædr(eg beide ydr) þier hafit ecki neitt
mein mier giort/ þt þier vittd ꝥ eg predikadi ydr E
uāgeliō i fyrsta sinn i veykleika epter holldinu/ꝛ mi
na freistne/sē eg leid epter holldinu/fyre litu þier
ecki nie forsmadut/helldr s° sem annann gudz eingel
medtoku þier mig/Ja lika sē Christū Jesū/ o hο
hue sæler voru þier i þ sinne/ þui eg ber ydr ꝥ vit
ne/ef moguligt hefdi verit/at þier hefdut ydar au
gū vt slitid/ꝛ gefit mier/enn eg þa s° vordinn ydar
o vin/ ꝥ eg seige ydr sannindin

Þr vanda eigi vel vm ydr/helldr vilia þr giora
ydr mier fra snuna.s° at þier skulut vanda vm þa
Umuandanin er god/nær hun skier ætid vm hid

goda/ ⁊ ecki alleinazta þa eg em nalægr i hia ydr

Min kæri barna korn/ þau ed eg eñ nu aptr i annat siñ med angist fædi þangat til/ at Christr i myndazt ydr/ eñ eg villda þ eg væra nu hia ydr ⁊ gæti miñe raust vmskipt/ þat eg em sorg bitiñ yfuer ydr

Midf° u dag

Seigit þer mier/ þier sem vnder logmalinu viliet vera/ hafi þier ecki heyrt logmalit/ þat skrifat er/ þ Abraham/ hafdi two sonu/ eiñ af Ambattiñe/ ⁊ eiñ af eigiñ konuniñe/ eñ sa af Ambattiñe var/ er fæddr epter holldinu/ eñ hñ af eigeñ konuniñe/ er fyrer fyreheitid fæddr/ huer ord ed hafa andliga meining þat þetta eru þau two Testamenta/ eitt af fiallinu Sina þ er til þrælkunar fæder/ huer at er Agar/ þat Agar heiter i Arabia fiallit Sina/ og strecker sig allt þangat sē nu i þañ tima er Jerusalem/ ⁊ er i þrælkan mz sinum bornum

Eñ hin Jerusalem/ sem er þar vppi/ huñ er eigin konan/ huer at er moder vor/ þat skrifat er/ vert gland hin obyria/ þu sē ecki fædir/ briozt fram ⁊ kalla/ sem ecki ert þungut/ þat hin einsama hefer myklu fleire born/ eñ huñ er mañiñ hefr/ eñ vier kæri brædr erū Ysaacs born epter fyre heitinu

Eñ lika sem i þañ tima/ at sa epter holldinu var fæddr/ ofsockti þañ sem epter andanū var fæddr/ so er þ nu eirnen/ eñ huat seiger ritningiñ Rek burt Ambattina ⁊ son hñar þt ambattar soñriñ skal ecki erfa mz syne eigen konuñar/ svo erū vier nu kærir brædr/ ecki Ambattariñar born/ helldr eigen konuñar

Fimte Capitule

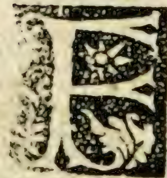
S Vo stádit nu i þeiri frelsse/ þar Christus
hefer frelsat oss med/ og latid ecki fára
ydr aptr i þ þrældoms okit/ Siaet: Eg
Pall seigi ydr þ/ ef svo er at þier latid
vmskera ydr / þa er christr ecki ydr
nyttsamr/ eg vitna enn sier hueriu manne þ aptr/ sem
sig lætr vmskera/ at hann er enn nu allt logmalit skyll
dugr at giora/ þier erut kriste fra skilder/ sem fyrer
logmalit viliet riettlater vera/ og erut nadinne fra-
fallner/ enn vier vonum i andanum fyre riettlætisins
truna/ hueria vier hliotum at vona/ þat/ i Christo Je
su gillder huorki vmskurn nie yfirhud neckut/
helldr su trua sem fyrer kærleikann verckar/ þier hlu-
put fínliga/ huer aptradi ydr/ sannleiknum eigi at hly
da/ þessi fortala er eigi af honum sem ydr hefer kallat
Litid surdeig/ syrir allt deigit

Eg ✠ forsie mig þess til ydar i Drottne/ þ þier
munut ecki audru visi sinnader vera/ enn huer ydr vil ✠ Kross
ler/ sa mun bera sinn dom/ hu sie huer hann vill/ enn eg
kærir brædr/ ef eg predika nu vmskurnina/ huar
fyre lid eg þa ofsoknina/ þa er og af skafinn kros-
sins hneyckslan/ gæfa gud þ þr yrdi og afsnidner
sem ydr sturla/ enn þier kærir brædr erut til frelss
sins kallader/ einasta siaet svo til/ þ þier gefit fy
re frelsit/ holldinu eckert til efne / helldr fyre
kærleikann þa þione huer odrum/ þuiat oll laug
verda i einu ordi vppfylld/ J þui/ elska þinn naun
ga sem sialfuann þig/ Enn ef svo er þ þier tobid og
tyggit huer annann innbyrdis/ þa siaet til/ þ huer
ydar suelgizt ecki af odrum
Enn eg ✠ seigi/ gangit i andanum/ þa munu ✠ rkin
þier ecki fullkomna holldzins girnder/ þt likaminn innu

girnizt i moti andanū/ ⁊ andiñ i moti likamanū ⁊
þesser eru huor i moti odrū/ so þier giorit ecki huat
þier viliet/ eñ ef andiñ stiornar ydr þa eru þier ecki
vnder logmalino/ þui holldzins verck eru opinber
so sem at er/ hordomr/ frillu lifnadr/ saurlifue/
lausung/ skurgoda dyrckan/ fiolkynge/ fiandskapr
hat// agg/ reide/ þræta/ sūdr þyckia/ tuidrægne/ of-
undskapr/ mañ drap/ of dryckia/ of aath/ ⁊ þessu li-
ckt/ vt af huerium eg hefi adr fyrre sagt/ ⁊ seige
eñ nu fyrer/ ꝥ þr somu sem þetta giora erfua ecke
gudz rike. Eñ hier i giegn er auoxtr andarins/ kær-
leike/ fognudr/ fridr/ þolinmædi/ blidleike/ godgir-
ne/ tru/ hoguæro/ hreinlifue/ i giegn slikū er ecki log-
malit/ þui þr sem Kriste til heyra/ krossfesta sitt
holld med girndum ⁊ til hneigingum.

Siette capitule

Fimtan
uñu dag

Yrst vier lifū i andanū/ þa gongū ⁊
eirnen i andanū/ ⁊ verum eigi ágiarner
hiegoma dyrd°/ huer añañ iñbyrdis at
reita ⁊ at ofunda. Kærir brædr/ ef ma-
driñ verdr i einhuerū glæp hindradr/
þa leidriettid hñ mz hoguærum anda þier sē erut
andliger/ ⁊ haf gaath a sialfū þier ꝥ þu verdir ecki
i freistadr. Eiñ beri añars byrdi/ ⁊ so munu þier
vpp fylla Kristz logmal/ eñ ef eiñ huer lætr sier þi-
ckiast hñ sie nockut (sem hñ er þo eckert) sa tæler si-
alfuañ sig/ huer eiñ reyne sin eigē verck/ ⁊ þa man
hñ a sialfum sier hrosan hafa/ ⁊ eigi a einum od-
rum/ þt huer eirn man sina byrde bera
Eñ sa er leidriettr verdr med ordinu/ hañ byte
hiñ allz hattudum audæfum sem hañ leidriettet/
farit eigi viller vega/ gud lætur ecki at sier hæda/
þui huat madriñ saer nidr/ ꝥ man hañ vppskera
huer

huer a holldit saer nidr/ sa man af holldinu ſkad-
ſemi vppſkera/ en huer i andanũ nidr ſaer/ sa mũ
af andanũ vppſkera eilift lif/ þreytunzt vier ei-
gi gott at giora/ þat at ſinũ tima munu vier eirnen
o þrotnandi vppſkera/ fyrſt vier hofũ nu tidina/
þa giorum gott hueriũ mañi einna meſt þm̃ ſem
er truarinñar heim kyñe ✱

Siaer? Hue morg ord eg ſkrifadi ydr mz eig-
giñe hendi/ þred ſig vilia þackneꝫma giora epter
holldinu/ þr þuinga ydr til at vmſkerazt/ einazta
vpp þ þr verdi eigi med kroſſi Kriſtz of ſockter/ þt
þr ſialfuer ſẽ ſig lata vmſkera hallda ecki log-
malit/ Helldr vilia þr þ/ at þier latid vmſkera ydr
ſo at þr meigi hroſa ſier af ydru holldi/ en fiarre
mier ſie at hroſazt/ nema einazta J kroſſi vors Dro-
ttins Jeſu Chriſti/ fyre huern mier er heimrinn
feſtr/ ⁊ eg heimenũ/ þt i Chriſto Jeſu duger huort
ki vmſkurn nie yfuer hud nockut/ Helldr ny ſkep-
na/ Og ſo marger ſẽ epter þſſari ☙ reglu gãga yf-
uer þm̃ ſie fridr ⁊ miſkuñ/ ⁊ yfuer Jrael gudz/ Hi-
er epter giori mier eingeñ meire mẽdu/ þt eg ber
iafnan beniar Drottins a minum likama/ Nad
vors Drottins Jeſu Chriſti ſie med ydrũ anda brę-
tir brędr Amen

¶ Til þra i Galatia ſendr af Roma.

Formale yfuer S. Pals piſtil til Epheſios

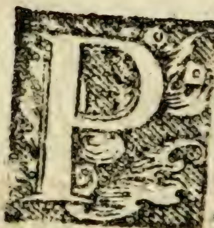
Þſſm piſtle keñer hiñ heilage Pall/ J fyrſtu huat Euangeliũ er/ at þ ſie allei-
naʒta af gudi fyrer eilif ar alldei fyre-
hugat/ ⁊ fyrer Chriſtũ/ fra þ ienaʒt vt
geingit/ ſo at aller þr ſẽ þ a trua verdi

riett ferduger/fromer/lifandi/ hialpliger/ τ af logmalinu/ſyndiñe/τ daudanũ frialſer/ ꝥtta gioꝛ ir hñ nu fyꝛer þa þꝛia hina fyrſtũ capitula

Epter ꝥ keñer hñ at foꝛdazt þa hia lęru/τ manna bodoꝛd/ þau ſem med iñ fǫrd verda/vpp ꝥ/at vier blifum vid eitt hofut/orugger/riett fallner/τ verdum alleina fullkõner i Chriſto/ af hueriu vier hofum ꝥ algiorliga/ s° at vier þurfũ einſkiſ vtan hñs/ ꝥ gioꝛir hñ i fioꝛde capitula

Sidan keñer hñ at ioka truna/τ audſyna med godum verckum/τ ſyndir at foꝛdazt/τ med andaligum vopnũ at beriazt i gegn dioflinũ/ vpp a ꝥ vier gętum fyꝛe kroſſiñ ſtoduger ſtadizt i voniñe

S.Pals piſtill til Epheſios

Fyrſte Capitule

Jacobs meſſu

PAll apoſtuli Jeſu Chriſti fyꝛe gudz viliã þiñ heilogũ sẽ eru til Epheſo τ truudum a Chriſtum Jeſum ✠ Nad ſie med ydꝛ τ fridꝛ af gudi vorũ faudꝛ/ τ Drottne Jeſu Chriſto

Blezadꝛ ✠ ſie gud τ fader vorſ Drottinſ Jeſu Chriſti sa oſſ hefer blezat mz allz hattadri andaligre blezan i hĩneſkre audlegd/fyꝛe Chriſtum/s° sẽ hñ vtvaldi oſſ fyꝛe þañ ſania/ adꝛ eñ verolldin var grunduollut/ ꝥ vier ſkylldũ vera heilager τ oſtraffanliger fyꝛe hiñ/i kǽrleikanũ/ τ hefer fyꝛe hugat oſſ i ſonarleifdina til ſialfs ſins fyꝛe Jeſũ Chriſtum / epter þocknan ſins vilia/ til lofſ ſiñe dyrdarligre nad/ fyꝛe hueria hñ hefer oſſ þacknęma gioꝛt i ſinũ elſkuliga ſyne.

J hueriũ vier hofũ endꝛlauſnina/fyꝛe hñſ blod sẽ er ſyndañа fyꝛer gefning/epter rikdome hñſ nadar/ sẽ oſſ er gnogligaña vt ſkipt i allz hattudum viſdomi τ foꝛſialeik/τ hefer oſſ vita latid leyndañ

dō ſinſ vilia/epter ſiñe þocknan ⁊ hefer hñ ſama hi
er frā fluttt fyre hñ þ hñ gɼdi predikadɼ/þa vpp
fyllig timañs væri komin/vpp a þ at hñ vppriette
alla hluti i kriſto/bædi þa sē a hīnū ⁊ a Jordu eru
fyre hñ ſialfuañ/fyre huern vær erū eitnē til arf
ſkiptis kōner/vier sē erū adɼ fyrefrā fyre huga
der/epter forſio þſſ sē alla hluti verckᵃ/epter radi
ſins vilia/vpp a þ vier ſieum hñs dyrd til lofs/
ſem adɼ fyre fraim̄ vonum vpp a Chriſtum

Fyrer huern þier hafit heyrt/sañleikſins ord
sē er Euangeliū af ydnare ſalu hialp/ fyre hueert
(ef þier truit)erut inſiglader m̄z heilogū fyre heit
zins anda/sa ſem at er pantɼ vortar arfleifdar/
til endɼlauſnar/ s° at vier erū vordner hñs faſta
eign til lofs hñs dyrdar

Fuᵃ fyre eg eirnen/epter þui at eg hefi heyrt hia
ydɼ vm af þre tru a Drottiñ Jeſū ⁊ af ydɼū kærlei
ka til allra heilagra/þa læt eg eigi af þackᵃ at gio
ra fÿre ydɼ ⁊ miñunzt ydᵃ i minū bænum/ þ gud
vors Drottins Jeſu Chriſti dyrdariñᵃ fader gefi
ydɼ viſdōſins ⁊ vpp birtingᵃ anda/til hñs eigiñar
vidɼ keñingᵃ/⁊ vpp lÿſe augu ydvars hugſioz/ þ
þier meigit vita/huer þat ſie von ydɼᵃ kallanar/
⁊ huer þat ſie rikdomɼ hñs dyrdar fullɼᵃ arfleif
dar til ſiña heilagra/⁊ huer þat ſie hin yfuer gnæ
fanliga ſtærd hñs kraptar vid oſſ/vier ſem truū/
epter verckan hñſ volldugа ſtyrckleikſ/ ſem hñ he
fer verckat i Chriſto þa hñ vppuackti hñ af dau
da ⁊ ſetti til ſiñᵃ hægri handar a hīnū/yfuer allañ
hofdingſkap/valldz ſtiett mackt/⁊ herradō/⁊ allt
huat nefnazt ma/eigi einazta i þſſari verolld hell
dɼ ia fn vel i til komandi/⁊ alla hluti hefer hñ hiñ
vnder fœtɼ lagt/⁊ ſett hñ hofut yfuer allañ ſofnu
diñ/huer at er hñſ likame/ ⁊ fylling hñſ ſem alla
hluti i ollū vppfyller

Annar Capitule

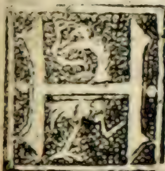

Og eitnen ydr þa þier vorut dauder/fyre
afbrot ⁊ ſynder i hueriū þier hafit for/
dū daga gengit/eptꝛ hætti þſſar verall
dar/ ⁊ epter þm̄ hofdingia sē i loftinu
Drottnar/sē er epter þm̄ anda/er a þſſa
ri tid hefer ſina verckan i bornū vantruariñar/me
dal huerra vier hofū aller fordū haft vort at hꝫ
fi i girndum vorſ hollds/ fremiandi holldzins ⁊
hugſkotzinſ vilia/ ⁊ vorū af natturu born reidiñar
lika s° sem hiner adrer
En gud sa audigr er af miſkuñ/fyrer ſina myck
la elſku/þ hñ hefer oſſ med elſkat/ þa vier vorū
dauder i ſyndunū hefer hñ giort oſſ lifandi medꝛ
kriſte(þt af nadine eru þier hialpliger vordner) ⁊
vppuackt oſſ medꝛ hm̄ ⁊ ſett oſſ medꝛ hm̄ medal hi/
neſkra i Chriſto Jeſu/vpp a þ hñ audſyndi i epter
kōandi aullo yfuer gnæfanligañ rikdō ſiñ nad /
fyre ſina godgirne vidꝛ oſſ i kriſto Jeſu/ þt af na
diñe eru þier hialpliger vordner fyrer truna/ ⁊ þecki
af ydꝛ/gudz gafa er þ/eigi af verckunū/s° at ein
geñ/horſe ſier/ þt vier erū hñſ/verck/ſkapader i chri
ſto Jeſu til godra vercka/til huerra at gud hefer oſſ
adꝛ fordū fyre buit þ vier ſkyllū þar iñe ganga.
Huar fyrer at verit þſſ miñuger/ þ þier/sē ford/
um daga vorut heidnar þioder epter holldino ⁊ yf
uer hud kollat af þm sē kallader eru vmſkurn ept/
er holldino sem med hendiñe ſkier/ þ þier vorut i
þañ ſama tima an kriſtz framādi ⁊ fraſkilder bor
gar riette Jsraels/ ⁊ o kender af Teſtamento fyre
heitzins/af þui þier hofdut eckert hop/ ⁊ vorut an
gudz i þſſm heime/eñ þier sem i chriſto Jeſu erut/
⁊ fordum vorut i fiarſka/ þa erut nu nalæger vo
rdner fyrer blod chriſti

þt hañ

Þuiat hañ er vor fridr/ sa vt af huoru tueggiũ
giorir eitt ⁊ af hefer brotid þñ tungard/ sem þar
var mille/ i þui/ þ hñ burt tok fyre sitt holld/ þañ
o vinskap sem fyrer logmalit var i bodordunum
til settr/ so at hñ skapadi af tveimr eiñ nyiañ mañ
i sialfũ sier/ ⁊ giordi so frid þ hñ forlickte huoru
tueggiu vid gud i einum likama fyre krossiñ/ ⁊ de
ydde so o vinskapiñ fyre sig sialfuañ/ ⁊ er komiñ
⁊ kuñgiordi ydr i euangelio þañ frid/ ydr sẽ vorut
fiarre ⁊ hinum sẽ nærri voru/ þt fyrer hañ hofũ
vier huorertueggiu at gãg i einũ anda til fodrsins
So eru þier nu eigi meir gester ⁊ framandi/ he
lldr samborgar meñ heilagra ⁊ gudz heima meñ/
vpp bygder yfuer grunduoll postula ⁊ spamañ
þar Jesus christus er hyrningar steiñiñ/ a hueriũ
aull vpp byggingin i eitt saman sett/ vegr til heila
gr mustieris i Drottne/ vpp a huern þier verdit eit
nen med vpp a bygder til gudz i budar i andanũ

Þridie capitule

Var fyrer eg Pall bandinge christi Je
su fyrer ydr heidingia/ at þui þier haf
it heyrt vt af embætti gudz nadar/ þre
mier er til ydar gefiñ/ þ mier er kuñr vor
dtñ þssi leyndr domr fyrer opiberũ (ep
ter þui eg hefi adr hid allra stytzta skrifat) þ þier
ef þier læsut þ kuñit at merckia miñ skilnig i lyndũ
domi Christi huer ecki er fordũ mañaña sonũ kuñ
giordr/ so sẽ nu er hñ opinberadr hñs heilogũ posto
lũ ⁊ spamõm fyrer andañ/ þ at hiner heidnu eru
sãarfuar ⁊ sãlifuader ⁊ hlut takẽdr hñs fyrer heitz
i Christo fyre Euãgelion huers þienare eg em vor
diñ/ epter gafu gudz nadar/ sẽ mier er gefin/ epter
hñs volldуga krapti

Mier hinū sidzsta medal allra heilagra er gefin þsi nad/ þ eg kūngiorda medal heidiña þioda þñ o vt spyrianligañ rikdō Cristi/ ꝛ vpp at birta hueriū mañi/ huer þr sie sā eign leyndardōsins/ sē af verallder vpp hafi er i gudi hulin verit sa alla hluti hefer skapat fyre Jesum Christū/ vpp a þ hñ kūngiordizt nu hofdingiū ꝛ herradomū a hīnunū/ fyre sofnudiñ/ þa margfallda speki gudz epter fyre hyggiuñe fra verallder vpp hafi/ sē hñ hefer audsynt i Christo Jesu vorū Drottne fyre huern vier hofū diorfung ꝛ at gāg i ollu trausti/ fyre truna ahñ *
fyre þui bid eg þ þier tregizt ecki/ vegna miñar hormūgar sē eg þoli fyre ydr/ huer ydr dyrd er Huar fyrer eg beygi min kne/ fyre fodr vors drottins Jesu christi/ sa sē riettr fader er yfuer allt huat fader kallazt a hīnū ꝛ a iordu/ at hñ gefi ydr krapt eptr rikdōi siñar dyrdar/ at styrckiazt fyre hñs anda i hinū iñra mañi/ ꝛ lata Christū fyre truna bua i ydrū hiortū/ ꝛ fyre kærleikiñ iñrætazt ꝛ grūduallazt/ so at þier mættud hondla mz ollū helgū Huer þr sie vidd/ ꝛ leingd dypt/ ꝛ hæd/ ꝛ at vita ciernen kærleika kristz/ sē fo alla vidr keñing yfuer geingr/ so at þier vppfylldizt mz allz hattadri gudz gnægd.
Eñ hm̄/ sē mattugr er alla hluti yfuer gnæfālig at giora/ helldr eñ vier bidiū edr skilium/ epter þeim krapti sē i oss verckar/ þm̄ sama sie dyrd/ i safnadinū sa i Christo Jesu er vm allar allder allda at eilifu Amen * iiij Ca

Vo Kamiñe eg ydr nu/ eg bandīge i drottne at þier gangit so sē verdugt er ydvare kallan/ þr þier erut iñe kalladir/ mz ollu litelæti ꝛ hoguærī/ ꝛ mz þolinmædi/ ꝛ vmlidit huer añañ i kærleika/ ꝛ verit kostgæfner at hallda eindregne i andanū fyre band fridarins/ eiñ likame/ ꝛ eiñ andi/ so sē at þier erut kallader vpp a eina vō ydrar kallanar/ eiñ drottiñ/ ein trua/ ein skirn/ eiñ Gud ꝛ fader allra sa sē at er yfuer ydr ollū ꝛ fyre ydr ollū/ ꝛ i ydr oll mn *
Eñ einū sier hueriū vorū er gefin nad/ epter mæling

giafu^m christi/huat fyre at hn̄ seiger/ Hn̄ er vpp farin/
i hædina ⁊ hefer herleidingina at herfangi tekit/ ⁊ mōnū Ge
gafr gefit/ en þ hn̄ er vppfarin/ huat er þ/ vtan þ hn̄ er d
adr nidr stiginn i hinar yztu alfr iardar/ sa er nidr er n
stigiñ/ þ er/ hn̄ er sa sami sē vpp er farin yfuer alla hi er
na/ vpp a þ hn̄ alla hluti vpp fylldi   Og suma he dir
fer hn̄ sett til postula/ en suma til spamaña/ suma til da
gudz spiallara/ suma til hirdara ⁊ lærifedra/ s^o at hiner añ
heilogu sie fullkōner i verck þess embættis þat sē likame san
kristz verdr vpp a bygdr/ þ^r til vier komū aller i eindrœ iz
gne truariñ^r / ⁊ vidr keñing^r gudz son^r / ⁊ fullgiordr ma na
dr verdū/ sa hn̄ er i mæling fullkōins allrs christi/ s^o þ
at vier sieū eigi leingr born/ ⁊ latū hræra oss ⁊ feykia af kañ
allz hattudū vinde lærdōsins/ fyrer prettskap ⁊ vnder ecki
hyggiu maña/ þar med þr a stunda oss at villa   hall
Verū helldr sañleiknū epter fylgiandi i kærleikauū/ ⁊ oss
vogrū i ollu a hm̄/ sē at er hofudit/ christr/ a hueriū allr at h
likamiñ saman teingizt/ ⁊ eiñ limr a odrū heingr/ fyrer leid
alla lidu/ huar af huer odrū hialp veiter/ epter vercki
huers sē eins lims i siñ mata/ ⁊ giorir þ at likamiñ vegr
til siñar eigiñar betrunar ⁊ þ allt i kærleika
S^o seigi eg nu ⁊ vitna i drottni/ at þier gangit eigi leingr
s^o sē at hiner adrer heidigi^r / i hiegōleik sins hugskotz/
Huerra hugskot formyrkuat er/ ⁊ eru añarliger fra þui
lifue sē af gudi er/ fyre þa fauizku sē i þm̄ er/ ⁊ blind
leik sialfs þra hiarta/ huerier von^r lauser eru/ ⁊ sig gafu
i lausung ⁊ frōdu allz hattadan o hreinleik med agirne
En þier hafit ecki s^o numit kristū/ ef þier hafit añars
af hm̄ heyrt/ ⁊ erut i hm̄ lærdir/ huersu þ sañindin eru i
S^o ☩ af leggit i fra ydr epter fornre breytne   (Jesu.
hiñ gamla mañ / sem sig fordiarfar i girrdum villu rir sa
domsins/ en fornyit ydr i anda ydvars hugskotz/ ⁊ iu
klædizt þeim nyia mañi sem epter gudi er ska dag
padur i sañarligu riettlæti ⁊ heilagleik / Huar fy
rer afleggit lygar ⁊ talit sañleik huer vid siñ naunga

Psal.iiij þat vier erũ iñbyrdis huer añars limꝛ/ Reidizt ꝛ syndgizt ecki/latid eigi solina vnder ganga yfuer ydvare reide/ gefit ꝛ eckert rum fiandanũ/ Huer stolit hefer/sa stele nu eigi meir/ helldꝛ erfuidi ꝛ afli med hondunnm huat godz ligt er/s° at hñ hafi at gefa þm̃ sem þurftuger eru ✻

Latid ongva vonda rædu fram fara af ydrũ muñi/ Helldꝛ huat nytsamligt er til betrunar/þat sem þaurf gioriʒt/at þ sie þacknæmiligt at heyra ꝛ hrygguit ecki heilagan anda gudz/ þ° þier erut med iñsigladet vpp a dag endꝛ lausnariñar/allur beiskleike ꝛ grimd/reidi/hropan ꝛ gud lastan/ sie lãgt i fra ydꝛ sãpt allri illʒku/eñ verit iñbyrdis hu er vid añañ/vingiarnliger ꝛ astudliger ꝛ fyrer gefit huer odrum/lika s° sẽ at gud hefer fyre gefit ydꝛ i Christo

Fimte Capitule

Predia su
dag a lan
fosta

SVo ✠ verit nu gudz epter fylgiar° /s° sem kæruztu born/ꝛ gangit i astsemiñe lika s° sẽ at Kristr hefer oss elskat/ꝛ sig sialfuan vt gefit fyre oss til forn færingar ꝛ offers gudi i sætleiks ilm/ eñ frillulifue ꝛ allañ o hreinleik edꝛ a girne/latid eigi af ydꝛ seigiazt/s° sem at heilogũ hæfer skammarlig ord ꝛ fiflsligt hial/ eda keskne/ huat ydꝛ heyrir ecki/ Helldꝛ myckiu framar þackar giord/ þui þ skulu þier vita þ eingeñ frillulifuis madꝛ/ edꝛ o hreiñ/eda agiarn (huer at er skur goda þienare) hefer arftoku i riki Kristi ꝛ gudz /latid onguan villa ydꝛ mz o nyttsamligũ fortolũ/ þui fyre þ kemꝛ reidi gudz yfuer born vantruariñ° /af þui verit eigi þra hlut takarar/ þat þier vorut fordũ myrkꝛ/eñ nu eru þier lios i Drottni

Gangit s° sem born liossins/þui auogstr lios sins/ er

sins/er allz hattud god girne/riettlæti ⁊ sanleikr* ⁊ reynit huat þat þacknæmt sie Drottne/ ⁊ hafit eckert samlag vid o friofsamlig verck myrckuañа/ eñ strafit þau mycklu helldr/ þui huat heimoligt skier af þm̃/er skam̃arligt at seigia/eñ allt þ verdr opinbert/ nær þ verdr af lio sinu straffad/ þt allt huat opinbert verdr þ er lios/fyrer þui seiger hñ vakna þu sem sefr/ ⁊ ris vpp af dauda/ ⁊ Kristr mun svo vpp lysa þig

Svo * Siaid nu til/ þ þier gangit grandvarliga/eigi s° sem fauiser helldr s° sem viser/ ⁊ skickit ydr i þre tid/þat þ er vond tid/ fyre þui/verdit ecki g ulauser/helldr skiliandi huat vilie Drottins er/Og dreckit ydr eigi Vindruckna/ þui þat af kemr saurugt lifuerne/helldr vppfyllizt i anda ⁊ talit huer vid añañ af psalmũ ⁊ lofsongum/ ⁊ andligũ kuædũ/syngiet ⁊ spilit Drottne i ydrũ hiortũ/ ⁊ seigit þacker alla tima gudi ⁊ faudr fyre alla hlu ti i nafni vors Drottins Jesu Christi/ ⁊ verit huer odrum vnder gefner i gudz otta * er sunnudag

Konuñar veri sinũ bændũ vnder gefnar/s° sẽ Drottni/þat madriñ er kuiñuñar hofut/lika s° sẽ Kristr er safnadarins hofut/ ⁊ hñ er frelsare sins likama/eñ lika s° sem sofnudriñ er nu Kriste vndergefiñ/ s° ⁊ eirnen konuñar sinũ bændũ i ollu/ þier meñ elskit ydrar husfreyiur/lika svo sẽ Kristr elskadi sofnudiñ/ ⁊ gaf sig sialfuañ vt fyre hñ/ vpp a þ hañ helgadi hñ/ ⁊ hreinsadi fyre skirnar vatñ i ordinu/svo at hñ til bygge sier sialfũ dyrdliga safnan/sem ongua fleckan nie hruccku edr þ ss kon^r hefdi/helldr þ hun sie heilog ⁊ o straffanlig

Svo skulu ⁊ meñirner elska sinar eigin konur sem sina eigiñ likame/huer sina eigen konu elskar/

hñ elſkar ſig ſialfuan/ þui eingiñ hefer vm alldr ſitt eigit hollð hatad/helldr nærir ꝥ ⁊ foſtrar/svo ſem at Drottiñ ſofnudiñ/ ꝥt vier erũ limer hñſ likama/af hñs holldi ⁊ af hñs beinũ/Huerſ vegna mun madriñ forlata fodr ⁊ modr/⁊ nalægiaz ſina eigin kona/ ⁊ þau two munu eitt hollð vera leyndr domriñ er ſtor/eñ eg ſeigi af Chriſti ⁊ ſafnadinũ/ þa elſki þier þo huer sem eiñ/ſina eigin konu ſem ſialfuañ ſig/eñ konañ ottiz mañiñ

Ʒier mein hñ lika s° hioniñ h a alla hluti igin iga/ ſie ⁊ lika dr kriſte ⁊ ſ ſafnan

Siette Capitule

DJer born verit hlydug ydrũ forelldrũ i drottne/ þat ꝥ er riettuiſligt/ heidra þu faudr þiñ ⁊ modr ꝥ er hid fyrſta bodord ſem fyre heit hefer/ s° at þier vegne vel/ ⁊ ſiert langær a Jordu/ Og þier fedr ſkulut eigi egna ydr born til reide helldr alit þau vpp i ſidſemd ⁊ amiñingu til Drottins

Þier þionuſtu meñ verit hlyduger ydrũ likamligum drottnum med otta ⁊ ſkialfta/i ein falldleik yduars hiarta/ svo ſem Chriſti/eigi alleinaſta med/ þionuſtu fyre augum/ s° sem moñum til þocknunar / helldr s° sem þionar Chriſti ꝥ þier giorit þañ gudz vilia af hiarta mz godũ huga/latid ydr likia s° ſe þier þionit Drottni ⁊ eigi mõm/ ⁊ vitid/at huat ſem huer eiñ giorir gott ꝥ mun hñ af drottne medtaka/huort hñ er þræll edr frelſinge/og þier Drottnañer giorit eirnen ꝥtta hid ſama vid þa/ ⁊ epter latid ogniñar/vitandi eirnen ꝥ yduar Drottiñ er a himnũ/ ⁊ ꝥ hia honum er eckert mañ greinar a lit

xxi ſañu dag

Huat ꝶ at auk er miner brædr/ſtyrckiz i Drottne ⁊ i mætti hans kraptar/i klædit ydr gudz herſkruda/s° at þier getid ſtadit i giegn vmſatũ Diofalsins

alſins/ þat vier hofum eigi vid hollo ꝛ blod at ber-
iazt/ helldꝛ vid hofdingia ꝛ volldruga/ sem er vid
drottna verallðarinar/ þr ed i myrckrum þſſarar
veralldar drottna/ vidꝛ illzku andana vnder him-
nenum/ Huar fyrer þa hondlit gud ʒ herneſkiu/ sᵒ
at þier getid i moti ſtadit a hinum vonda deige/ ꝛ
verit i ollū ydrum verckum fullgiorder

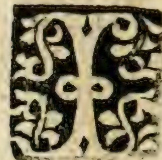
Sᵒ ſtandit nu/ vmgyrdit ydrar lendar mʒ ſañ-
leiknum ꝛ i ſkrydder mʒ bryniu riettlætiſins/ ꝛ vm
fœtrna ſko fatader medꝛ Euangelio fridarinſ vpp
a þ þier ſieut fyre buner/ eñ vm fram alla hluti
þa hondlit ſkiolld truarinar/ mʒ hueriū þier kunit
vt at ſlockua oll elldlig ſkeyti hins prett viſa/ ꝛ gri-
pit hialm hialpꝛædiſins/ ꝛ ſuerd andanſ/ huert at
er gudz ord ✻ ꝛ bidiet iduliga i allre naud þurft/
med bænū ꝛ beidne i andanū/ ꝛ þar til vakit med
olla ſtad feſti ꝛ akalli fyre ollū hellogum ꝛ fyre
mier vpp a þat mier gefizt þ ord med dꝛiſtugꝛe op-
nan minſ munꝛ/ sᵒ at eg mæta kūgiora leyndañ-
dom Euangelionſ/ huerſ ſendi bodi og em i feſtiñe
sᵒ at eg meigi diarfliga þar iñe hondla/ ꝛ sᵒ at
tala sem til heyꝛiligt er

Eñ þ at þier vitid eirniñ/ huerſu hattad er vm
mig/ ꝛ huat eg giorı/ þ kañ Tychicoʒ miñ kæri bro-
der ꝛ truꝛ þienare i Drottne kūgiora ydꝛ allt sa-
man/ þt eg hefi ſent hn̄ til ydar vegna þſſ at þier
viſſut huernen oſſ vegnadi/ ꝛ þhn̄ hugſuaIadi ydꝛ-
rum hioꝛtum/ fridꝛ ſie bꝛædꝛunum/ ꝛ kærleiki med
truñe af gudi fadꝛ/ ꝛ Drottne Jeſu Chriſto Nad
ſie med ollum þm̄ ſem elſka vorn Drottiñ Jeſum
Chꝛiſtum hreinferdugliga AMEN

Skrifadꝛ af Rom til þra i Epheſo
medꝛ Tychicos

Formale yfuer S. Pals piſtil til Philippenſes

Þſſm piſtle lofar ꝛ amiñer hiñ heilagi Pall þa Philippẽſes þ þr ſkulu blifa ꝛ a framm fara i truñe/ ꝛ aukazt/ i kęrleikanũ/ eñ mz þui hiner folſku Poſtular ꝛ verckaña lęrendr/ þa giora truñe ǫtid ſkadſemi/ varar hñ þa vid þm inu ſomũ ꝛ tiar fyre þm̃ marghattada predikara/ ſuma goda ſuma vonda/ eirnen ſialfuañ ſig/ ꝛ ſina lęriſueina Timotheũ ꝛ Epaphroditon þtta ſtarfuar hñ nu i hinũ fyrſta ꝛ odrum Capitula

J hinum þridia burt ſkufar hñ þ ſomalauſt maña riettlęti/ ſẽ fyre hina folſku poſtula kent ꝛ halldit verdr/ ſetiandi ſig ſialfuañ til epter dęmiſ/ ſa ſem i ſliku riettlęti vegſamliga hefdi lifat/ ꝛ halldi þar nu þo eckert af/ fyre Chriſtz riettlętis ſaker/ þt þr hiner giora magañ at gudi/ ꝛ eru o vi ner kroſſinſ Chriſti

J fiorda amiñer hñ þa til fridar ꝛ til eins godz augſyneligs ſid ferdis/ huer vid añañ/ ꝛ þacckar þm̃ fyre þra gafr/ er þr hofdu ſent hm̃.

S. Pals piſtil til Philippenſes

Fyrſti Capitule.

All ꝛ Timotheus þionuſtu meñ Jeſu Chriſti

Ollm̃ heilogum i Chriſto Jeſu til Philippenſes/ ſamt byſcupum ꝛ þienurũ.

Nad ſie med ydr ꝛ fridr af gudi vorum faudr/ ꝛ Drottne Jeſu Chriſto

Eg þacka gudi minũ/s° opt ſẽ eg hugſa ydr
huat eg giori alla tima i minũ bænũ fyre ollm̃ ydr
ꝛ þa bæn giori eg inz fognudi (yfuer ydru ſamla
gi i Euangelio/ i fra hinũ fyrſta deigi/allt til þeſſa ✱ xxij ſun
Og eg ✱ em þeſſ hinſ ſama i godu trauſti / at dag
ſa ſẽ i ydr hefer vpp byriat hid goda verkit/ hã
muni þ ꝛ eirnen fullkõna allt a þñ dag Jeſu Chriſ
ti/s° ſẽ at mier er vel heyriligt/ þ eg halldi af ydr
ollm̃ i þm̃ niata/ þt eg hefi ydr i minu hiarta i þeſ
ſum minũ fiotrũ huar iñe eg forſuara ꝛ vernda þet
ta Euangeliũ/huar af at þier erut aller nadariñ
ar hlut takarar medr mier

Þt gud er min̄ vottr/ huerſu þ mig forleinger
af hiartanſ gruñe i Chriſto Jeſu epter ydr ollum
ꝛ þeſſ ſama bid eg þ ydar kærleike audgizt æ me
ir ꝛ meir i allri vidr keñing ꝛ allri raun/ s° at þier
meigit reyna huat bezt er/vpp a þ þier ſieut ſkirer
ꝛ o hindrunarliger allt vpp a þñ dag Chriſti /
vpp fyllter auegrti riettlætiſins ſẽ er fyre Jeſum
Chriſtũ i ydr ſkied til dyrdar ꝛ lofs gudi✱

Eñ þ læt eg ydr vita kærir brædr/huat mig er
yfuer komit/at þ er til meire algiordar ſkied Euan
gelio/s° at min fiotr i Chriſto eru opinſkar vordin
i ollu þing huſinu/ ꝛ hia þm̃ ollum odrum/ ꝛ mar
ger brædr i Drottni feingu hugar ſtyrck af minũ
fiotrũ/ þeſſ diarfligar þ ord at tala vtan hrædzlu
ſeñeliga ſumer þa predika Kriſtũ fyre hatr ꝛ þræ
tu ſaker/eñ ſumer vt af godri meining/ þr hiner
kuñgiora Chriſtũ af hatre ꝛ eigi hreinliga/ þt þr
meina/ þ þr geti minum fiotrum nockra hormung
til lagt/eñ þeſſir vt af kærleika/ þt þr vita þ eg ligg
hier til forſuars Euangeliũ

Eñ huernen ſkal þ þa fara/ þt kriſtr verdr mz

allz hattudu moti kungiordꝛ/huort ꝥ ſkier i riettan
mata/eda fyre til fellis ſaker þa gled eg mig þo þ̃
iñe/ ⁊ vil mig eirnen gledia/ ꝥt eg veit at þat ſama
muñ mier falla til hialprędis/fyre ydra bęn/ ⁊ fy
re til ſtyrcking Jeſu chriſti anda/ſem eg olldungiſ
vęnti/ ⁊ vona ꝥ eg verdi i ongri grein ſkamadur/
helldꝛ ꝥ kriſtr med allri diorfung ſo ſē allt hingat
til/lika ⁊ eirnen nu myckladꝛ verdi a minū likama/
ſie ꝥ fyrer lifit eda fyre daudañ/ ꝥt kriſtr er mitt
lif ⁊ daudiñ er min auiñing

Eñ mz þui/ ꝥ i holldino at lifa þienar meir til
a uagtar at afla þa veit eg eigi huort eg ſkal kio
ſa/ ꝥt huorutueggia ſturlar mig hardliga/eg hefi
girnd a fra at ſkiliazt/ ⁊ hia chriſti at vera/huat
eirnen mycklū betra vęri/eñ ꝥ er myckla naudſyn-
ligra i holldinu at blifa fyre ydar ſaker/ ꝥſſ trey
ſtandi/ ꝥ eg muni blifa hia ydꝛ/ ⁊ vera ydꝛ ollū
til framkuęmdar ⁊ til truariñar gledi/vpp a ꝥ ꝥt
er meigit miog hroſa ydꝛ i chriſto Jeſu a mier/fy
rer mina til komu aptꝛ til ydar

Gangit ſem verdugt er Euangelio Chriſti/vpp
a ꝥ/huort helldꝛ eg kem at ſia ydꝛ/eda em eg fi-
arlęgꝛ/at eg meigi ꝥ af ydꝛ heyra/at þier ſtandit
i einū anda/ ⁊ eiñe Salu/ ⁊ med oſſ beriezt i tru ꝥſſ
Euangelij/ ⁊ latid aunguaneiiñ blygda ydꝛ af
motſtondurunū/huert at þm̄ er fullſauk fyre dę-
ming ⁊ riñar/eñ ydꝛ heilſugiafariñar/ ⁊ ꝥ ſama af
gudi/ þat ydꝛ er ꝥ gefit/ fyre Kriſtus ſaker/ eigi
alleinazta ꝥ at giora/at þier a hn̄ truit/ helldꝛ eir-
nen hn̄s vegna lidit/ ⁊ hafit þa ſomu baratta ſem
þier hafit a mier ſied/ ⁊ nu fra mier heyrit

Añar Capitule

Vi fyrſt hia ydꝛ er nu hugſualan i Chriſto/ fyrſt þar er huggan kærleik ſins/ fyrſt þar er ſameign andans/ fyrſt þar er hiart grꝛoin aſt ſemi ⁊ miſ kuñſemi/svo vppfyllit miñ fognud/ þ þier ſieut eiñrar lundar/hafandi hiñ ſama kær leika/ verandi ſamhugader ⁊ eins ſiñader/ eckert giorandi fyrer ofund edꝛ hiegoma dyrd/ helldꝛ fyre litelæti. Halldit huer ſem eiñ/añañ ædra/eñ ſig ſialfuañ/ ⁊ huer eiñ lite eigi vpp a þ huat hanſ er/ helldꝛ vpp a þ huat hins añars er

Huer ✠ eiñ ſie s° ſiñadꝛ/ sem Jeſus Chriſtus var/huer þo ed var gudz i mynd/hiellt hñ þ þo ecki fyre neitt ran/Gudi likꝛ at vera/helldꝛ mincka di hñ ſig ſialfuañ/ ⁊ tok a ſig mynd eins þions/ vard likꝛ odꝛũ mõm/⁊ at hegdan fundiñ ſẽ madꝛ litelætti ſig ſialfuañ ⁊ vard hlydugꝛ allt til dau da/Ja allt til kroſſins dauda/ fyrer þui hefer gud vpp hafit hñ/⁊ gaf hm̃ nafn/ þ yfuer ollm̃ nofn nũ er s° at i nafni Jeſu ſkulu ſig beygia oll kne sẽ a himnũ ⁊ a iordu ⁊ vnder iorduñe eru/⁊ allar tun gꝛ ſkulu vidꝛkeña/ þ Jeſus Chriſtus sie Drottiñ til dyrdar gudz fadꝛs ✱ ✠ Palma ſuñu dag

Lika svo/miner kæruztu/sem þier hafit al la tima hlyduger verit/ eigi alleinazta i miñe na ueru/Helldꝛ nu myckli meir i miñe frauern/ver cket ſialfuer ydvart hialpꝛædi mz ugg ⁊ otta/ þt gud er hñ ſem i ydꝛ verckar bædi viliañ ⁊ giornin giñ epter ſiñe þocknan

Giorit alla hluti an moglunar/ ⁊ an aur ꝛæntingar/vpp a þ þier ſieut ſkullda lauſer/⁊ ſki rir/⁊ o ſtraffanlig gudz boꝛn/ mitt i mille þrar

vondrar ꝛ vm ſnuiñar kynſlodᵘ/medal huerra þier
ſkinit ſvo ſem lioſ i heimenum/ þar med/ ef þier
bliꝼuit vid lioſſins ord/mier til hroſunar a deige
Chriſtz/ſ° at eg hafi ecki til o nytz hlaupit/nie for
gefins erfuiduat/ ꝛ ef ſvo er ꝥ eg verd fornfær-
dr yfuer off fre ꝛ gudz þionuſtu ydrar truar/gled
eg mig med ydr ollū/ þſſ ſkulu þier eirnen gledia
ydr/ ꝛ ſkulut gledia ydr medr mier

Eñ eg vona i Drottni Jeſu / ꝥ eg muni iñañ
ſkamzt ſenda Timotheū til ydar/ſvo at eg glod-
dunzt i huga/ þa eg feingi at vita huerſu ydr fer
at/ þt eg hefi aunguan ſem ſ° algiorliga ſie mins
ſiñis/er ſ° af hiarta fyrer ydr ſyrgier/ þt hiner al
ler leita þſſ hūat þra er/eigi huat Jeſu Chriſti er/eñ
vitid ꝥ hñ er reyndr/ þt lika ſvo ſem barnit fodr
nū) þa hefer hñ medr mier þionat i Euāgelio/ þñ
ſama vona eg/ ꝥ eg muni ſkiotliga þangat ſenda/
þa at eg ſie huat mier lidr eñ eg treyſtunzt i Drot-
ne ꝥ eg muni eirnen ſialfr iñañ ſkamzt koma

Mier leizt naudſynligt ꝥ eg ſenda til ydar þñ
brodr Epaphroditon/ſa miñ hialpare ꝛ med ſtri
dare ꝛ ydar Apoſtuli/ ꝛ naud þurftar þienare er/
af þui at þier hofdut heyrt ꝥ hñ hefdi ſiukr verit
ꝛ hñ var at ſoñu daud ſiukr/eñ gud veitti hm̄ miſ-
kuñ/eigi einazta hm̄/helldr iafn vel mier ſvo at eg
hefda eigi ſorg a ſorg ofan

Eñ eg hefi ſent hñ þſſ ſkiotara hingat/ſvo at
þier ſiaut hñ/ ꝛ yrdut glader aptr/ ꝛ ꝥ eg hefda
þſſ miñe ſorg/ſvo medtakit hñ nu i Drottne/af al
lri gledi/ꝛ hafit þſſ konar meñ i heidri/ þt fyre ſa
ker vercks Chriſti er hñ daudanū ſ° nær komiñ ꝥ
hñ ſitt lif feygit acktadi/vpp a ꝥ hñ þionadi mi-
er i ydvarn ſtad

Þridie Capitule

Framar (kærir brædr) þa glediet ydr i Drottni/ þui þ eg ſkrifa ydr iafnan hid ſama/ treg mig ecki/ ⁊ giori ydr þſſ oruggare/ gefit gætr at hundunũ/ gefit gætr at illm̃ erfuidorũ/ gefit ⁊ gætr at til ſnidinguñe/ þt vær erum vmſniding/ vier sem gudi þionũ i andanum/ ⁊ hroſum oſſ af Chriſto Jeſu/ ⁊ forlatũ oſſ ecki vpp a holldit þo at eg hafi/ þ eg meigi mier af holldinu hroſa/ fyrſt eiñ añar lætr ſier þickia/ hñ meigi ſier holldzins hroſa/ eñ þa mycklu framar eg sem a hinũ atta deigi em vm ſkoriñ/ eiñ vt af Jsraels folki/ af ætt Beniamins/ ebreſkr af ebreſkũ/ ⁊ epter logmalinu Phariſeus/ epter vandlætinu ofſoknare ſafnadarins/ epter riettlætinu i laugmalinu verit o ſtraf fanligr

Eñ huat min a viñing var þ hefi eg Chriſtus vegna fyre ſkada reiknat/ fat eg helld alla hluti ſkada vera/ i hia þre yfuer gnæfanligre vidrkeñingu Chriſti Jeſu vors Drottins/ fyre huerſ ſaker eg hefi alla hluti fyrer ſkada reiknat/ ⁊ helld þa fyre þreck/ s° at eg a viñe Chriſtũ/ ⁊ i hm̃ fundiñ verdi/ þ eg hafi ecki mitt riettlæti vt af logmalino Helldr þ ſem fyrer truna a Kriſtũ kemr/ ſem er þ riettlæti/ er af gudi i truñe til reiknad verdr/ hñ at keña/ ⁊ kraft hñs vppriſu/ ⁊ ſam eign hñs harmkuæla) þ eg verdi ⁊ hñs dauda likr/ svo at eg mætta hm̃ i moti reña i vppriſu framlidiña.

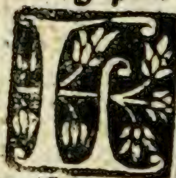
Ecki þ eg hafi þ þegar hondlat/ edr ſie þegar fullkomiñ/ eg ſkunda hm̃ epter/ huort at eg geta eirnen hondlat/ epter þui at eg em af Chriſto Jeſu hondladr/ miner brædr eg helld mig eigi ſialfuañ fyrer þñ/ at eg hafi þ hondlat/ eñ eitt vil eg ſeigia/ þ eg gleymi þui/ huat til baka er/ ⁊ dreg

✠ tilſnid... kallar hñ... falſ pred... ra fyre... lærdu... ſkurdar... nin væri... udſynlig... ſaluhialp... huar m... hiortũ v... fra truñ... ſnidin

mig at þui ſem i fyrer er/eg ſkunda at þui vppſet tu takmarcki epter þui hnoſſe huert fram hell dꝛ ꝥre himneſkre kallan gudꝫ i chriſto Jeſu/ svo marger ſē af oſſ eru nu fullkomner/ þa verū svo ſiñader/ ⁊ ef þier ſkulut nockut añat hallda/ þa la tid gud ydꝛ ꝥ opinbera/ þo sᵒ framt ꝥ vier fram gongū epter regluñe er vier erū iñkōner/ ⁊ verū lika ſiñader

xxiij ſuñu dag — Fylgit ✠ mier epter kærir brædꝛ/ ⁊ gætid at ꝥm sem sᵒ ganga/lika ſē at þier hafit oſſ til fyremyn dar/ ꝥt marger ganga sᵒ (af hueriū eg hefi opt ſiñis ſagt ydꝛ/eñ nu ſeigi eg ydꝛ gratandi) ꝥ rovi ner kroſſins chriſti/Huerra æfi lok er fyredæming in.Huerra gud Magiñ er/ ⁊ ꝥra vegſēmd ſē iard liga ſiñader eru verdꝛ til ſkamar/eñ vor ſtarfuan er a himnū/huadan vier væntū frelſarans Drott ins Jeſu chriſti sa vorn fafeingañ likama mun forklara/ ꝥ hañ likꝛ verdi hñſ forklarudū likama/ epter ꝥri verckan þar hñ kañ ſier alla hluti mꝫ vn der gefna at g iora

Fiordi capitule

Ika sᵒ miner kærir ⁊ æſkiliger brædꝛ/ miñ fognudꝛ/ ⁊ min korona/ſtandit sᵒ i drottne elſkāliger.Hiñ Euodiañ a mi ñe eg/hiñ Syntichen a miñe eg/ ꝥ ꝥr ſie ſamlynder i drottne/eg bid þig cirnen miñ trur lagſmadꝛ/veit ꝥm hia ſtod/ſē med mier ſtritt hafa yfuer Euāgelio/ mꝫ Clemeſe ⁊ hinū odrū minū hialpar mōm huerra nofn at eru a lifſ bok iñe ✱.

✠ fiorda ſuñu dag — Gledict ✠ ydꝛ i drottne alla tima/ ⁊ eñ apt ſeigi eg gledict ydꝛ/ydra vnigeingne latid kuña ve ra ollū mōm/drottiñ er nalægꝛ.Syrgit ecki/helldꝛ latid ydra bæner i ollū hlutū i bæna halldi ⁊ a ka lle mꝫ packar giord fyre gudi kuñar verda/ ⁊ frid

ur gudz sa hærri er ollũ ſkilninge vardueite ydar
hiortu ⁊ hugſkot i chriſto Jeſu *

Framar kærer brædꝛ/ huat ſañarligt er/huat
heidꝛſamligt er/huat riettligt er huat hreinferdugt
er/huat aſtſamligt er/huat vel ſamer/er þar dygd
nockꝛ/ er þat lof nockut/ hugfit þat epter/ huert
þier eirnen lært ⁊ medtekit/heyrt ⁊ ſied hafit a mier
ꝥ giorit/þa mun drottiñ fridarins m3 ydꝛ vera /
eg em næꝛſta miog gladꝛ vordiñ i drottne/ꝥ þier
endꝛ blomgudu3t/fyre mier at ſyꝛgia/ sẽ þier ha-
fit þo allt iafnt fyre mier ſorgat/ eñ tidin hefer
ꝥ eigi viliat lida/eigi ſeigi eg ꝥ naudþurftariñar
vegna/ꝥt eg hefi lært hia þm̃ at eg em/mier at næ-
gia lata/eg kañ lagꝛ ⁊ hátt at vera/eg em i ollũ hlu
tũ ⁊ hia ollũ ſkapfelligꝛ/ bædi saddꝛ at vera ⁊ s-
hungradꝛ/bædi gnog at hafa ⁊ veſolld lida/ieg foꝛ
ma alla hluti fyre þñ sẽ mig mattugañ gioꝛiꝛ (
Kꝛiſtꝛ) þo hafi þier vel gioꝛt ꝥ þier hafit mina
hoꝛmung a ydꝛ tekit

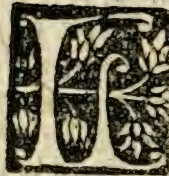
Eñ þier Philippenſeſ vitid ꝥ/at af vpp hafi E-
vangeliũ/þñ tid eg burt foꝛ af Macedonia/ ꝥ ein-
giñ ſofnudꝛ hefer mier ſamlagat i reikningſkap-
nũ/vti at lata ⁊ iñ at taka/vtan þier einer ſaman ꝥt
til Teſſaloniſen ſendu þier nockut til miñar naud
þurftar/eitt ſiñ ⁊ þar epter eñ einu ſiñe/ eigi ꝥ eg
ſpyrie at giofiñe/helldꝛ ſpyr eg at auegztinũ/ ꝥ hñ
ſie gnogligꝛ i ydꝛũ reikningſkap ꝥt eg hefi alla hlu
ti ⁊ hefi gnogligaña/eg fylltun3t þñ tid eg m3 tok
fyre Epaphroditon/ ꝥ fra ydꝛ kom/ſætan ilm/ þæ
giligt offꝛ/gudi þacknæmt/eñ miñ gud vpp fylli
alla ydar naud þurft/epter ſinum dyrdariñar rik
domi i Kꝛiſto Jeſu

Eñ gudi ⁊ voꝛum faudꝛ ſie dyrd vm alldꝛ ⁊ æfi

at ollipu amen/Heilsit ollm̃ heilogũ i Christo Jesu
Ydr heilsa þr brædr sem eru hia mier/ Ydr heilsa
aller brædr/sierdeilis þr ap Keisarans husi/Nad
vors Drottins Jesu Christi sie med ydr ollũ amen

¶ Skripadr ap Rom med Ephaphroditon'

Formale yfuer S. Pals pistill til Collossia

Ika so sem at sa pistill til þra i Galata
tierar sier/ ꝛ hegdan hepuer epter þm̃
pistle til Romueria/ ꝛ þ sama i stuttu
mali iñe lykr huat sa til Romueria vi
dar ꝛ rikuligar vt breider/so tierar sier
ꝛ þssi pistill til Collosenses epter þiñ til Ephesios
ꝛ iñe helldr þ sama i skomu mali.

J hinũ pyrsta/Lopar postuliñ þa ꝛ æskir þm̃
i Collossia þ þr blipui i truñe/ ꝛ a auki sig/ ꝛ vt
breider huat Euangeliũ ꝛ truan sie/einkum þa vitz
ku/ sem vidrkeñer Christũ eiñ Drottiñ ꝛ gud pyre
oss krosspestañ sem ap veralldar vpp hapi var
huliñ/ ꝛ nu sie hñ pyre sitt embætti auglyst/ þ er
hiñ pyrsti Capitule.

J odrũ capitula varar hñ þa vid maña lær-
domi/sem ætid er truñe mot stadligr/ ꝛ vpp kastar
þa somu so riettligaña/ þ þr eru i skriptine huergi
so vpp malader strappandi þa meistarligaña

J hinũ þridia amiñer hñ þa þ þr sie auagrtar
samer i skærri tru med allz hattudũ godum ver-
ckum huer vid añañ/ ꝛ skripar allz hattadri stiett/
hñar eiginligt verck

J hinum piorda bipalar hñ sig i þra bæna-
hallo Heilsar þm ꝛ styrckir þa

Pall

S. Pals piſtill til Colloſia

Fyrſti Capitule

All poſtuli Jeſu Chriſti fyrer
gudz vilia / ꝛ Timotheus broder
þm̃ heilogum til Colloſſia
ꝛ þm̃ truudũ brædrũ i Chriſto
Nad ſie med ydr ꝛ fridr af
gudi vorum faudr / ꝛ Drottni
Jeſu Chriſto
Vier þockum gudi ꝛ faudr
vors Drottins Jeſu Chriſti / ꝛ bidiũ alla tima fy-
re ydr / af þui vier hofũ heyrt af ydvare tru a Je
ſum Chriſtũ / ꝛ af kærleiknũ til allra heilagra / fy
re ſkrar vonar ſaker ſem ydr er til laugd a hĩnũ / af
huerri þier hafit til forna heyrt / fyrer ſañleikſinſ
ordit i Euangelio / ꝥ til ydar er komit / svo ſem ꝥ er
ym allañ heimiñ / grær / ꝛ friofgazt so ꝛ eirnen li
ka medal ydar / allt i fra þm̃ deigi er þier haufdut
ꝥ heyrt / ꝛ vidr kent gudz nad i sañleika / so sẽ þier
lært hafit af Epaphra vorũ kæra med þienara /
Huer at er trur ꝥ ion Chriſti fyre ydr / sa oſſ eirnin
kuñgiordi ydvarn kærleika i andanum
Huar fyre ✠ vier eirnen / allt i fra þm̃ deigi / ✠ xxii
þa vier hofdũ ꝥ heyrt / gefu vier eigi vpp / fyrer dag
ydr at beida ꝛ bidia ꝥ þier vppfyllizt medr vidrkeñ
ing hñs vilia i allz hattudũ viſdomi ꝛ ſkilningi /
so at þier gangit Drottni verdugligaña / til allrar
þocknun / ꝛ verit auagtar ſamer i ollm̃ godũ ver
ckũ / ꝛ at vagſa i gudz iatningu / ꝛ ſtyrckiazt i ollũ
krapti epter hñs dyrdligre mackt / i allre þolin mæ
di / ꝛ langlundargedi / medr fognudi / ꝛ þacker gio-
ra faudrnũ ſem oſſ hefer ſkapfelliga giort til
arfſkiptis heilagra i lioſinu.
Sa at oſſ hefer frelſat af ꝥ huer valldi myrc-

kraña/ ⁊ heꝼer oſſ sett vm i riki ſins elſkuliga/ a hueriũ vier hoꝼũ endꝛlauſnina/ ꝼyre hñſ blod/ſem er ſyndaña ꝼyre geꝼning ✱ Sa ſem at er i mynd o ſyneligs gudz/hiñ ꝼrumgetni ꝼyre allar ſkepnr ꝥat ꝼyrer hñ eru aller hluter ſkapader/ ꝥ a himnũ ⁊ a ioꝛdu er/hid ſyneliga ⁊ hid o ſyneliga/bædi yꝼuer korar ⁊ dꝛottnaner/hoꝼdingiadomar ⁊ valldzſtietter/allt ſamã er ꝥ ꝼyre hñ ⁊ i hm̃ ſkapad ⁊ hñ er ꝼyre ollum/⁊ aller hluter ſtandazt i hm̃

Hñ er hoꝼut likamans/ sem er ſoꝼnudriñ/ huer at er vpphaꝼit ⁊ hiñ ꝼrumgetne/ ꝼra daudũ vpp a ꝥ hñ haꝼi i olluñ hlutum ꝼyre gang/ ꝥat ꝥ er so þacknæmt verit/ at i hm̃ ſkylldi oll ꝼylling byggia ⁊ aller hluter yrdi ꝼyre hañ ꝼorlickter/ til hñs ſialꝼs/ ꝥ ſie a ioꝛdu edꝛ a himnũ/ þar mz/at hñ ꝼridm̃ giordi/ꝼyre blodit a ſinum kroſſi/ꝼyre ſialꝼuan ſig

Og ydꝛ/ þier ſem ꝼordũ daga vorut ꝼramandi ⁊ o viner ꝼyre hugſkotid i vondũ verckũ/ eñ nu heꝼer hañ ꝼorlickt ydꝛ medꝛ likama ſins holldz/ ꝼyrir daudañ/ vpp a ꝥ hñ vpp rietti ydꝛ heilaga ⁊ o ſtraꝼꝼanliga ⁊ ſakalauſa i ſinu auglite/eꝼ þier bliꝼit añars i truñe grũdualladar ſtadꝼaſter ⁊ o hræranliger aꝼ voniñe þſſa Euangeliũ/sẽ þier haꝼit heyrt huert predikat er medal allra ſkepna sẽ vnder hinenũ er/ þſſ þienare eg Pall em vordiñ

Eg gled mig nu i minũ harmkuælingũ/ þær eg lid ꝼyre ydꝛ/ ⁊ vppꝼylli a minu holldi huat at vantar a þær harmkuælingar i Chriſto ꝼyre hñs likama/ huer at er ſoꝼnudriñ/ þſſ þienare eg em vordiñ/ epter gudligu predikunar embætti/ sem mier er geꝼit medal ydar/at eg ꝥ gudz oꝛd rikuliga predika ſkal/sem er leyndꝛ domuriñ/huer huliñ

er verit/ fra veralldar vpp hafi ꝛ vm æfi/ eñ nu
opinberadr er hñs heilogũ/ hueriũ gud hefer vili-
at kuñgiora/ huer at sie/ sa dyrdligr rikdomr þſſa
leyndardoms medal Heidiña þioda (huer at er
Kriſtr) ſem er vonin dyrdariñar/ Huern vier bodũ
amiñandi alla meñ/ ꝛ lærandi alla meñ i allz hatt
adr ſpeki/ vpp a ꝥ vier vpp riettadũ huern mañ
algiordan i Chriſto Jeſu/ þᷣ eg iñe erfuida/ ꝛ ſtun
da epter verckan þſſ sẽ i mier kroftugliga verckar

Áñar Capitule

EG vil ydr vita lata/ Hueria a hyggiu
eg hefi fyrer ydr/ ꝛ fyre þm̃ i Laodi-
cea ꝛ ollm̃ þm̃ ſem mitt auglit hafa ei
ſied i holldinu/ ſo at fra hiortu hugſuo
luduzt/ ꝛ ſãlyndut yrdi i kærleikanũ ꝛ
i allri audgan fullkomins ſkilningſ at vidrkeña
leyndandõ gudz faudrs ꝛ Chriſti/ i hueriũ hulder
liggia aller ſiodar vizkuñar ꝛ vidrkeñingariñar,
Eñ eg ſeigi þat af/ ꝥ eingiñ tæli ydr med ſkyn-
ſamligre rædu/ þt þo eg ſie þar ecki epter holldinu
þa em eg þo i andanũ hia ydr/ fagnãdi/ ꝥ eg ſie
ydra ſkickan ꝛ ydra ſtadfaſta tru a Chriſtũ/ Lika
svo sẽ þier hafit nu medtekit Drottiñ Chriſtũ
Jeſum/ svo lika gangit i hm̃/ ꝛ verit iñrætter ꝛ
vpp bygder i hm̃/ verit ꝛ ſtadfaſter i truñe/ sem
þier erut lærder til ꝛ yfuer gnæfit i hm̃ med þac
kar giord
Siaed til/ ꝥ eingeñ herleide ydr fyre Philoſophiã
ꝛ hiegõligᷣ tælingᷓ epter maña ſettninge ꝛ verall
dariñar ſettnĩge/ eñ eigi epter Kriſto Jeſu/ þt i hm̃
bygger oll gnægd guddomſins likamliga / ꝛ
þier erut fullkomner i hm̃/ hañ sem er hofut
allz hofdingia dõms/ valldz ſtiettar i hueriũ
þier erut vm ſkorner med vmſkurn an handa.

fyre aflogu ſyndſamligs lakama/fyrer vmſkur-
ning Chriſti/i þui/þat þier erut med hm̃ grefitra
der/fyrer ſkirnena i huerre þier erut vpp aptr riſ-
ner fyrer truna/ſẽ gud verckar/ Huer ed hn̄ vpp
vackti af dauda.

Og hefer ydr eirnen/mz hm̃ lifandi giort/þan
tid þier voꝛut dauder i ſyndum ⁊ i ẏfuer hud ydu
arſ hollds/ ⁊ hefer oſſ fyre gefit allar voꝛar ſynder
⁊ af ſkafit þa handſkript ſem moti oſſ var/huer
...adſkript fyre ſettningana ſan̄adizt ⁊ oſſ gagn ſtadlig var/
...vor ſyn ⁊ hefer hana mitt a burt fra oſſ tekit ⁊ a kroſſin̄
...ſamuitz neglt/⁊ hefer af flett hofdingia doma ⁊ vollda
...u oſſ a ſa ga ⁊ til ſyniſ fram leitt opinberliga/⁊ ſigre hroſat
yfuer þm/fyre ſig ſialfuan.

Af þui latid onguan giora ydr ſamuitzku neina/
i mat edr drẏck elligar mz ſierdeiliſ helgi holld/eda
tungl komꝛ/ edr þuott daga huert at er ſkuggi af
þui ſem til komandi var/en̄ ſialfr kroppꝛin̄ er i
Chriſto/latid onguan ſuipta ẏdr malteiknunu/ af
þm̃ sẽ epter eigin þotta ganga i eẏdmyckt ⁊ andlig
leik einglan̄a/hueria hn̄ ſaa alldri/⁊ er til onẏtz vpp
hrokadr i ſinu kiotligu ſin̄e/⁊ helldr ſig ecki vid ho-
fudit ſem er Chriſtr/a huerium allr likamin̄ fyre
limu ⁊ lidan̄a ſamteinging andlazt ſtyrcking ⁊ ſa-
manhalld/⁊ vegr aͤ til gudligrar ſtærdar

Fyrſt þier erut nu dauder med Chriſti fra
veralldarin̄ar ſettningum/huernen lati þier þa vei
da ydr mz ſettningũ/lika ſo ſẽ at lifdu þier en̄ nu i
verolldin̄e/hiner sẽ ſeigia eigi ſkalltu a þui taka/ei
gi ſkalltu þui bergia eigi ſkalltu þ a hræra/huert
þo allt ſlitnar/edr man̄ ef þ er mz hondũ haft ⁊
eru man̄a bodord ⁊ ken̄ingar/hueriar ed hafa yf-
uer lit vitzkun̄ar fyre ſialfualdan hugarinſ and
ligleik ⁊ eydmẏcki/ ⁊ fyre þ þr þyrma eigi likama

num/ ꝛ giora eigi holldinu ſina ✠ ſæmd til ſiña ꝛ
naudþurftar Þridie Cap.

Ru ✱ þier nu vpp aftr riſner mz Kriſ
ti/ þa leitid þſſ huat þat vppi er/ þar
ed Chriſtr ſitr til gudz hægri handar/
koſt gæfit epter þui ſem þar vppi er ꝛ ei
epter þui ſē a iordu er/ þt þier erut dau
der ꝛ ydart lif er folgit mz Kriſto i gudi/ eñ nær
Kriſtr ydart lif man ſig opinbera/ þa munu þier
eirnen medr hm̃ opinberader verda i dyrdiñe ✱ ſo
deydit nu ydra limu ſem/ a iordu erut/ hordoma/
fulañ lifnad/ loſtaſemi/ vondar girnder/ ſaurlife
ꝛ agirne(ſē er ſkurgoda dyrckan) fyrer huat at
kemr gudz reidi yfuer born vantruariñar/ i huer
iū þier hafit ꝛ fordū daga geingit þa þier lifdut i
Eñ afleggit nu allt i fra ydr/ reidi/ (þm.
grimd/ illzku/ hadung/ ſkemilig ord af ydrū mu-
ñe/ liugit ecki iñbyrdis/ af klædizt hinū gamla ma
ñi/ med ſinū verckū/ ꝛ i klædizt hinū nyia/ ſa ſem
endr nyiazt til vidrkeñingar/ epter þſſ i mynd ſem
hñ hefer ſkapat þar eingen/ girſkr/ gydingr/ vm
ſkoriñ/ yfuerhud/ vtlendr/ Sytha/ þrell ꝛ frelſinge
at er/ helldr aller hlutir ꝛ i ollum Christr
So ✱ i klædizt nu/ ſo ſē gudz vtualder heilager
ꝛ elſkanliger/ hiartfolgiñe miſkuñſemi/ goduilia/
Hogu æri/ þolin mædi/ ꝛ vmlidit huer añañ/ ꝛ ef
at nockr hefer klogumal moti odrū/ þa fyrer ge-
fit þ huer odrū iñbyrdis/ lika ſo ſem kriſtr hefer
fyrer gefit ydr/ ſo ſkulu þier eirnen/ eñ fram yf
uer allt þtta/ þa i klædizt kærleikanum/ huer at er
band algerfuilleikſins/ ꝛ fridr gudz regere i ydo-
rum hiortum til huerſ at þier erut eirnen kalla-
der i einum likama/ verit ꝛ þacklater

Latid

Paſka e
✠ (ſæm
gudi er þ
þ likama
ſie ſome
ur/ þ er h
gefizt ſi
da/ matr
ædnadr e
ſiñe naud
rft/ ꝛ eigi
o hæilig
fauſtū e
di/ edr o
uligu hre
fis bindi
at fordia
lika ſē ſt
uz bioda

Latid Christi ord gnogliga byggia medal ydar i allri vitzku/lærit ⁊ aminñit ydr med Psalmũ ⁊ lof songũ/ ⁊ andligũ liufligũ kuædũ/ ⁊ syngit drottne i ydrũhiortũ ⁊ allt huat þier giorit mz ord edr verck/ ꝥ giorit allt i nafne drottins Jesu/ ⁊ þackit gudi faudr fyre hañ

Þier kuiñur verit ydar bændũ vnder gefnar i drottne/s° sẽ at byriar. Þier meñ elskit ydar eigẽ konr/og verit ecki hardudæger vidr þær. Þier born verit hlydug forelldrunũ i ollũ hlutũ/ ꝥt ꝥ er drottne þacknæmiligt/ þier fedur reitid ecki ydar born til vanuirdu/s° at þau verdi ei of korg. Þier þienarar verit hlyduger i ollũ hlutum ydrum likamligũ herrũ/eigi medr þionustu fyrer augũ/s° sẽ mõm til þocknunar/helldr mz einfalleik hiartans ⁊ medr gudz otta/allt huat þier giorit/ þat giorit af hiarta s° sẽ drottne ⁊ eigi mõm/ ⁊ vitid ꝥ þier munut audlazt af drottne verdlaun arftokuñar/ ꝥt þier þionit drottne christo/eñ huer o riett giorit sa mun ꝥ medtaka huat hñ hefer o riett giort/ ⁊ eckert mañgreinar a lit er hia gudi. Þier drottnar huat riett ⁊ heyriligt er ꝥ audsynit þienurunũ/ ⁊ vitid ꝥ þier hafit eirnen drottiñ a himne

Þiordi capitule

TÆrit stoduger i bæna akallinu/ ⁊ vakit i þui hinu sama med þackar giord/bidiet ⁊ eirnen med fyrer oss/ s° at gud vpplukꝭ oss ordzins dyr til at tala leyndañ dom Christi/fyre huat eg em bundiñ/vpp a ꝥ /at eg opinbera ꝥ sama/sem mier byriar at tala/Gangit visliga i bland þm̃ sem at eru þar fyre vtan/ ⁊ skickit ydr i tidina/ydar ræda sie ę tid liuflig ⁊ mz sallti krydduđ/ ꝥ þier vitid huer

neu þier

ten þier skulit huerium sem einū andsuara.

Huernen vm mig er hattad/ þ mun ydr alle saman kūngiora Tichicos/kær broder ⁊ trur þienare/⁊ med þion i drottni þn̄ eg hefi þar fyrer til ydar sent/ þ eg vissa huernen ydr færi at/ ⁊ þ hañ hugsualadi ydar hiortum/samt Onesimo þim trua ⁊ kæra brodr/huer i fra ydr er/⁊ allt huernen hier fer at munu þr kūngiora ydr

Ydr heilsar Aristarchus miñ sambandinge/⁊ Marcus systrungr Barnabe/af hueriū þier hafit nockun bifalning med tekit/ef so er þ hn̄ kemr til ydar þa med takit hn̄/Og Jesus sa kallazt Just huerier vt af vmskurniñe eru/ þssir eru alleinazta miner hialpendr a gudz riki þr mier eru huggan vordner/Ydr heilsar Epaphras huer i fra ydr er/ eiñ þion Christi/⁊ iafnan fyre ydr a hyggiu berandi i bænum vpp af þ þier standit fullkomner/⁊ vppfyllter i ollum gudz vilia/eg ber hm̄ þat vitne at hañ hefer stora astud til ydar ⁊ til þra i Laodicea ⁊ Hierapoli

Ydur heilsar Lucas lækner elskuligr/⁊ Demas/ Heilsit brædrunum til Laodicea/⁊ Nymphan og sofnudinum sem at er i hans husi/ ⁊ nær pistilliñ er lesiñ hia ydr þa vtuegit þat hañ verdi eirnen ⁊ lesiñ i samkunduñe til Laodicea ⁊ þ þier lesit þn̄ sē til þra i Laodicea er ritadr/⁊ seigit Archippo þat/ sia vpp a embættid þ er þu medtekit hefur i drottni at þu fullkomner þ. Heilsan af miñe hendi Pals/ Verit miñuger miña fiotra, Nadin sie med ydur AMEN

Skrifadr af Rom medr Tichicon ⁊ Onesimon

Formale yfuer S. Pals piſtil til Teſſalonica

DEñañ piſtil ſkrifar S. Pall vt af ſier ligri aſtſemi ⁊ poſtuligre vmhyggiu/ þat hñ lofar þa fyre two hina fyrſtu capitula/ þ þr hafi Euangeliũ af hm̃ mz ſlikri aluoru medtekit/ at þr eirnen fyrer harmkuęli ⁊ offockn ſtanda þar iñe/ ⁊ eru allz ſtadar vordner ollm̃ ſofnudũ eitt agętt epter dęmi i truñe/ Lika ſem at Chriſtr ⁊ hñs poſtulũ hafa af gydingũ fra nafrędnũ offokn lidit/ s ſem hñ ſialfr hafdi ⁊ eirnen hia þm̃ lidit/ þm̃ til epter dęmis/ fęrandi hia þm̃ eitt heilagt lifuerne fyre huat hñ þackar gudi/ þ hñſ Euangelio hefer ſlikan auogrt hia þm̃ a frekat

J hinum þridia audſyner hñ ſina koſtgęfni ⁊ vmhyggiu/ þ ſlickt hñs erfuidi ⁊ fra lofſamlig vpp byrian verdi ecki i eydi laugd fyrer diofuliñ ⁊ hanſ apoſtula med maña lęrdomũ/ fyre þui hafi hñ adr fyre fram̃ Timotheũ til fra ſent ſlickt at profua/ ⁊ þackar gudi þ hñ hefer eñ allahluti riettliga hia þm fundit/ ⁊ ęſker þm vidr aukningar

J hinũ fiorda aminer hañ þa/ þ þr vackti ſig vid ſyndum/ ⁊ giori huat gott er iñbyrdis/ þar til andſuar hñ þm vpp a eitt ſpurſmal ſem þr hofdu fyrer Timotheum latid til hñs bera/ af vppriſu framlidiña/ Huort þr munu aller vnder eins/ eda huer epter odrum vppriſa

J hinum fimta ſkrifar hñ þm̃ af doma deigi/ huerſu ſnaugt ⁊ ſkyndiliga hñ ſkuli koma/ ⁊ gefr þar med nockrar ſkickaner hinum odrum at ſtiorna/ ⁊ huernen þr ſkulu hallda ſig i giegn lifuerne ⁊ lęrdome hiña añarra.

Hinn fyrre S. Pals pistill til Tes ssalonia

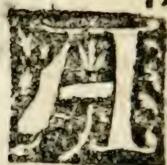
Fyrsti Capitule

All ⁊ Siluanus ⁊ Timotheus
Þeim safnadi til Tessalonia
i gudi faudr ⁊ Drottni Jesu
Christo Nad sie mz ydr/
⁊ fridr af gudi vorum faudr
⁊ Drottne Jesu Christo

Vier þockũ gudi alla tima fy
re ydr alla ⁊ þeicktum ydar o
aflatanliga i vorũ bænũ/ hug
leidandi ydar verck i truñe ⁊ yd
uart erfuide i kærleikanũ ⁊ ydra þolinmædi i voni
ñe/ huer at er vor drottiñ Jesus Kristur/ fyre gu
di vorũ faudr/ þui/ kære brædr af gudi elskader
vier vitum þ þier erut vt valder/ þt vort Euange
liũ er hia ydr verit/ eigi alleinazta i ordinu helldr
huorutueggia i krafti ⁊ helgũ anda/ ⁊ i nægsta myc
klum algiorfuigleik/ s° sem at þier vitid/ huiliker
vier vorum medal ydar fyre ydar skulld

Og þier erut vorer epter fylgiarar vordner ⁊
drottinſ/ ⁊ hafit ordit medtekit i myclum motgan
ge/ medr fognudi i helgum anda/ s° at þier erut
fyre mynd vordner allra truadra i Macedonia ⁊
Achaia/ þt af ydr er ord Drottins vidfrægt vor
dit/ eigi alleinazta i Macedonia ⁊ Achaia/ helldr i
allar alfur er ydr tru til gudz vt dreifd/ s° at eigi
er þaurf ydr nockut at segia/ þt þr sialfuer kun
giora af ydr/ huat vier hofum fyre iñgang haft
til ydar/ ⁊ huernen þier erut vmsnuner til gudz i
fra skurgudum til at þiona lifanda ⁊ sañarligum
gudi/ ⁊ epter at bida hãs sonar af himum/ huern
hñ vppvackti af dauda Jesum/ sa oss hefer frelſ
at af til komandi reidi

AF þui þier vitid kærir brædr/ vorn inn gāg til ydᵃʳ/ þ hn̄ er eigi onytr verit/hell dr sᵒ sē vier hofdū adr til forna mart lidit ⁊ hadung þolat til Philippēses (sem at þier vitid) þo vorū vier samt ⁊ adr all diarfuer i vorū gudi hia ydr at tala Euangeliō gudz i storre barattu/ at vor amiñing hefer eigi verit til villudōs/nie til o hreinleiks/nie mz vlel helldr epter þui vier erū af gudi reynder þ oss er til truat/at predika euāgeliō/sᵒ tolu vier/eigi sē villdu vier mōnum þocknazt helldr gudi sē vor hiortu reyner

Þt vier hofū alldri neitt siñ mz smiadrunᵃʳ ordū vmgeingit/sē at þier vitid/⁊ eigi mz nockru agirndᵃʳ til efne/(gud er þss vottr)⁊ eigi helldr leitad he iñrᵃʳ sæmdᵃʳ af mōnum/huorki af ydr nie af odrū he fdu vier eigi matt giora ydr þyngsl sē adrer apostular/helldr vorū vier astud liger hia ydr/ lika sē oñr fostra þa ein born sin/sᵒ hofdu vier goduillð af hiarta til ydᵃʳ/⁊ vorū fuser til at hlutskipta vid ydr/eigi alleinazta gudz Euangeliō helldr iafn vel voru lifue/ fyre þui at vier hofū ydr astfolgna.

Þier miñizt vel kærir brædr/vors erfuidis ⁊ vor rar mædu/þt dag ⁊ nott erfuidudū vier/sᵒ at vier veittū ongū nein þyngsl medal ydar/⁊ predikudū hia ydr Euangeliū gudz/ þss eru þier vottar ⁊ gud (þier sē truader eru)huersu heilagliga/riettferduliga ⁊ o strafflalig vier vorū hia ydr/sᵒ sē at þier vitid/huernen at vier hofū huern sē eirn af ydr sᵒ sē faderiñ sin born/amint ⁊ huggat/⁊ þ vottad at þier skylldut verdugliga ganga fyre gudi/þm ydr hefer kallat til sins rikis ⁊ siñar dyrdar

Þyrir þ þockū vier eirnen gudi o aflatanliga þ þier/þañ tid þier mz tokut af oss þ ord gudligrar predikunar/medtoku þier þ eigi sᵒ sē mañanna ord

helldr (epter þui ſannarliga er) ſe guds ord/ þ eirn
nen verckar i ydr/ þier ſem truit/ þt þier erut epter
fylgiarar vordner/ kęrir brędr/ guds ſofnudũ ſ
Judea i Kriſto Jeſu/ ſ° þ þier hafit þ ſama lidit
af ydrũ nafrędnũ/ ſe hiner af gydingum/ huerier
eirnen/ drottin Jeſũ hafa liflatid/ ⁊ ſina eigen ſpa
men/ ⁊ hafa oſſ of ſockt/ ⁊ þocknaz ecki gudi/ ⁊
eru ollũ mõnũ gagnſtadliger/ talma oſſ at ſeigia/
heidingium þat þr meigi af hialpazt/ ſ° at þr vpp
fylle ſinar ſynder all ſtadar/ þuiat reidin er o en
dalig/ yfuer þa komin

Eñ vier kęrir brędr/ mz þui at oſſ er ſkied ve
rit i fra ydr vm ſtũdar ſaker epter yfuer lite/ ⁊ þo
eige epter hiartanu/ þa hofũ vier þſſ framar flytt
oſſ ydart auglit at ſia af ſtorre þreyian/ fyrer þat
hofũ vier viliat til ydar koma/ eg Pall tvyſar ſinñ
⁊ Satanas hefer hindrat oſſ/ þui huer er vor võ
eda fognadr edr korona hroſunariñar/ eru þier þ
eigi fyre vorũ drottne Jeſu chriſto i hñſ til komu/
þier erut vor vegſemd ⁊ fognudr Pridie Ca

Fyrer þui hofũ vier ecki leingr þ viliat
vm lida/ ⁊ lietũ oſſ þocknazt/ þ vier ve
rã einer ſamã latner til Athenis ⁊ hofũ
vt ſent Timotheũ vorn brodur ⁊ guds
þienara/ ⁊ vorn hialpar mañ i Euang
elio chriſti til at ſtyrckia ⁊ a at miña ydr i ydu are tr
u ſ° at eigiñ ydar ſkelfdizt i þſſũ hormũgũ/ þt þier
vitid at vier erũ þar til ſetter ⁊ þa er vier vorũ hia y
dr ſogdu vier ydr þ fyrir þ vier hlytũ motgang at
hafa ſ° ſe at ſkied er/ ⁊ þier vitid þat fyre at eg
gat þ eigi leigr lidit/ þa vt ſeda eg/ ſ° at eg mętte
reyna ydra tru vpp a þ at eigi mętti ſkie þ freiſto
riñ freiſtadi ydar ⁊ yrdi vort erfuidi ſ° til o nytz
Eñ nu þ Tiothe⁹ er i fra ydr til vor kõiñ ⁊ hef⁹ kũ

giort oss ydra tru ꝛ kærleika/ꝛ ꝥ þier hugsit til vor
alltid til hins besta/ꝛ ꝥ ydr forleinger epter at sia
oss/so sem oss eirnin lika epter ydr/ þa vrdu vier kærir
brædr huggader a ydr i allre vorre hormung ꝛ na
ud fyre ydra tru/ þt nu eru vier lifandi medan þier
standit i drottni þui hueria þackar giord getu vi
er gudi endrgolldit fyre ydr/ fyrer allan þann fog
nut/sem vier hofum ydr vegna fyre vorum gudi/vier
bidium dag ꝛ nott allhardliga/ ꝥ vier mættum sia y-
dart auglit ꝛ vppfylla so ꝥ huat a brestr ydra tru

En gud vor fader ꝛ Drottinn Jesus Christus
greidi vorn veg til ydar/en drottinn margfalldi ydr
ꝛ lati kærleikinn yfuer gnægfa innbyrdis hia ydr/ꝛ
vid huern mann(so sem at vier erum eirnen vid ydr)
so at ydart hiarta sie styrckt ꝛ o straffanligt i hei
lagleik fyre gudi vorum fødr i til komu vors dro-
ttins Jesu Christi med ollum hans heilogum

Fiordi Capitule

Ram[ar] ✠ kærir brædr/bidium vier ydr/ꝛ
aminnum i drottni Jesu/at þui þier hafit
af oss medtekit/huernen þier skulut ganga
ꝛ gudi þocknazt/so at þier æ meir ꝛ meir
fullkomnare verdit i trunne/ þt þier vitid
huat fyre bodord vier hofum gefit ydr fyre Dro-
ttinn Jesum/ þt ꝥ er vilie gudz/ydvarar helgun at þi
er halldit ydr i fra frillulifue/ ꝛ huer ydar sem
einn kunne at eignazt sitt ker i helgan ꝛ heidre/ꝛ ecki
i girndar bruna sem Heidingiar/þr af gudi eckert
vita/ꝛ ꝥ eingenn nidr þrycki/nie suiki sinn brodr i no
ckre hondlan/ þt drottinn er hann/sem hefner allz þessa/sem
at vier hofum adr fyrre sagt ꝛ ydr vottad/þt gud
hefer ecki kallat oss til o hreinleiks/Helldr til hel-
gunar ✠ þui huer hann forsmar nu/hann forsmar ann

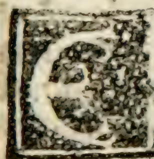
gud

gaan man/helldr gud/sa sin heilaga anda hefer i ydur gefit

En af brodrligu kærleika er ecki þaurf ydur at skrifa/ þer þier erut sialfuer af gudi lærdir/ ydr inn byrdis at elska/ ⁊ ꝥ giore þier eirnen vid alla brædr/sem i ollu Macedonia eru/en vier beidum ydr kærir brædr ꝥ þier verdit enn algiordare/ ⁊ kostgæfit spakferduger at vera ⁊ yduart eigit at stunda ⁊ erfuidit med ydar eigen hondu/so sem at vier hofum bodit ydr/ vpp a ꝥ þier mætud ærliga ganga hia þeim sem þar fyre vtan eru/ ⁊ einskis fra vid þurr

En vier vilium (kærir brædr) eigi dylia (fandi fyrer ydr/ af þeim sem sofa vpp a ꝥ þier sicut eigi hrygguer/sem þer adrer er ongua von hafa/ þui fyrst vier vitum ꝥ Jesus er dauin/ ⁊ vpp aptr risinn/ so mun gud ⁊ eirnen þa sem sofnader eru fyre Jesum/ mz honum framleida þui seigium vier ydr so sem ord drottins/ ꝥ vier/huerier vier lifum ⁊ yfuer blifum i til komu Drottins/ þ vier munum eigi fyre þeim koma sem sofa/ þat Drottinn sialfr mun med herop ⁊ hofud eingelsins raust/ ⁊ gudz ludri ofan koma af himnum/ ⁊ hiner daudu i Christo munu fyrst vpp aptr risa/epter a vier/ þr vier lifum ⁊ yfuer bitfum verdum til lika vpp numner med þeim sonum i skyin til motz vid drottinn i loptid/ ⁊ munum svo hia drottne vera alla tima/ so huggit nu huer annan inn byrdis med þessum ordum

Fimte capitule

En af timanum ⁊ stundunne kærir brædr er ecki þaurf ydr at skrifa/ þt þier vitid sialfuer gloggliga/ ꝥ dagr Drottins mun koma sem þiofr vmnott/ af þuinger þr munu seigia/ þat er fridr/ ⁊ allt er

vtan hæftu þa mā fiordiorfunin snaugg yfuer þa koma/lika s° sem kueinan Jodsiukrar konu/ z eigi skulu þr vm flæit geta/ eñ þier kærir brædr verit ecki i myrckrinu/ s° at sa dagr gripi ydr ecki sē þiof þier erut allersaman liossins born z dagsins born vier erum eigi af nottiñe/ nie myrckrunum.

Fyrer þui latum oss eigi sofa s° sē hina adra/ þat þr sem sofa þr sofa a nottiñe/ z þr sem druckner eru/ þr drecka a nottiñe/ eñ vier þr vier erum dagsins skulū sparlifuer vera i klæder brynu tru arin̄ z kærleikans z mz hialme von̄ariñar til hialpradisins þat gud hefer eigi sett oss til reidi/ hell dr þ vier skyllduñ hialpræðit añdlazt fyre vorn drottiñ Jesū Christū/ sa fyrer oss hefer dait/ s° huort at vier vokum edr sofum/ skulum til samans med hiñ lifa/ fyrer þui amiñe huer ydar añan iñbyrdis/ z leidretti huer añañ s° sem at þier z giorit

Eñ vier bidiū ydr kærir brædr/ þ þier þeckit þa sē er ruida medal ydar z forstodu veita i drottni z amiña ydr/ at hafa þa þess kærare fyre þra verckssaker/ z verit fridsamer vid þa ✠ Eñ vier bidiū ydr kærir brædr/ at þier amiñit o raduanda/ huggit vesala/ vmlidit breyskua/ verit þolin moder vid alla/ siaet til at þar einginn gialldi nockrū illt fyrer illt Helldr epter fylgit alla tima hinu goda bædi iñbyrdis z vid alla/ verit iafnan glader bidiet o aflatanliga/ verit þacklater i ollū hlutum/ þt þ er gudz vilie i Christo Jesu til ydar

Andan þa slecket ecki/ spadomana forsmait ecki reynit alla hluti/ z bihalldit þui huat gott er/ fordist alla vonda prydi/ eñ sialfr gud fridarins/ helgi ydr allt i giegnū/ z ydar andi samt saluñe z lika mañ meigi algiorliga vardueitt vera o strafflig

ligr i til komu vors Drottins Jesu Christi/✱ Trur er hn̄ sem ydr kalladi/ hn̄ mun ꝥ ꝛ eirnen giora. Bræ∣dr bræðr bidiet fyrer oss/ Heilsit ollm̄ brædrum mz heilogū kossi/ Nad vors drottins Jesu Christi sie med ydr Amen.

¶ Til þra Tessalonicenses hin̄ fyrsti skrifa∣dr fra Athene.

Formale yfuer annan S Pals pistil til Tessalonia

I hinū fyrra pistle hafdi S. Pall þm̄ i Tessalonia vpp leyst eina spurning af domsdeigi ꝥ hn̄ mundi koma sē þiofr a nattar þeli/ ꝛ lika sᵒ sem nu plagᵃ at koma/ þat ein spurnig elr ꝗtid adra vt at falsligū skilnīge/ sᵒ vnderstodu þr i Tessalonia ꝥ doma dagr mundi þegᵃ fyrer hondum vera/ fyre ꝥ skrifar hn̄ þ̄ n̄a pistil/ ꝛ forklarar sig sialfuan

J hinū fyrsta capitula huggᵃ hn̄ þa med eilifu verdkaupi þra truᵃ þolin mꝗdu i allz hattadu hormung/ ꝛ med straffan þra offsoknara

J hinū odrū lꝗrir hn̄ ꝥ/ at fyrer doma dag hlioti adr fyrre hid Rōuerska rikit vnder at ganga/ ꝛ ꝥ antichristr vpphefie sig fyre ein̄ gud i kristindominum ꝛ mz folskū lꝗrdomi ꝛ iardteiknū ville hn̄ hina vantruudu verollo þat til at kristr kemr/ ꝛ niðr brytr hn̄ fyrer sina dyrdarliga til komu ꝛ deyder hn̄ adr fyre fram med ein̄e andligre predikan

J hinū þridia giorir hn̄ nockrᵃ aminingᵃ ꝛ sierdeilis ꝥ þr straffi þa sē idiu lauser ganga/ ꝛ sier vilia eigi biarga med eiginligu handafli/ ꝛ ef þr betra sig eigi/ þa skulu þr fyrrazt þa/ Huat nꝗrsta hæ∣eliga hliodar i giegn andligre stiett a þ̄ssm timū.

Annar S. Pals pistill

Fyrstr Capitule

All ⁊ Siluanus/ ⁊ Timotheus
þeim sofnudi til Tessalonia i gudi
vorū faudr/ ⁊ Drottni Jesu Christo
Nad sie med ydr/ ⁊ fridr af gudi
vorum fodr/ ⁊ Drottni Jesu Kristo
Vier skulum alltiafnt giora gu-
di þacker fyrer ydr/ kęrir brędr/ sē at verdugt er/
þat ydar trua vegr at nęrsta/ ⁊ kęrleikrinn sier hu-
ers med al'ydar allra yfuer gnęfuer innbyrdis huer
vid annan/ so þ vier hrosum oss i gudz sofnudi/ yd
var þolin męđi/ ⁊ truar i ollum ydar ofsoknum/ ⁊
hormungū hueriar þier þolit/ til vtuisingar þ gud
mani riettferdugliga dęma/ ⁊ þ þier verduger ver
dit til gudz rikis/ fyre huert þier ⁊ lidit/ at þui er þ
riett hia gudi at endrgiallda þeim hormung/ sē ydr
hormung veita/ enn ydr/ þier sē hormung lidit huild
medr oss þa er drottinn Jesus mun opinberazt af hi
mne medr einglum sins kraptar ⁊ med elldzins lo-
ga/ hefnd at gefa yfuer þa sem ecki kenna gud/ ⁊ y-
fuer þa sē ecki eru hlyduger Euangelio vors drot
tins Jesu kristi/ huerier pisler munu lida/ ęfinliga
fordiorfun af auglite drottins ⁊ af hans dyrdar-
ligre mackt/ þa hann mun koma ⁊ vegsamligr birtazt
medr sinum heilogum/ ⁊ dasamligr med ollum truudū
þuiat vorum vitnesburdi til ydar/ af þeim sama de-
ige/ hafi þier truat/ ⁊ saker þess bidium vier eina-
en alla tima fyrer ydr/ þ vor gud giori ydr verd-
uga sinne kallan ⁊ vpp fylle alla godvillo nadarinn
ar/ ⁊ truarinnar verck i kraptinū/ so at a ydr verdi
prisat nafn vors drottis Jesu christi/ ⁊ þier a hm
epter þre nad vors gudz ⁊ drottins Jesu christi

Nu vegna þrar til komu vors drottins
Jesu christi ⁊ vorrar saman sofnunar
til hans/ bidium vier ydr kærir brædr
þ þier latid ecki skiottliga hræra ydur
af ydru sinne/ nie skelfa/ huorki fyrer
anda/ eda fyre ord/ nie bref/ s° sē af oss send/ þ at
dagr christi sie þegar fyre hondum/ latid onguan
villa ydr med neinu moti/ þt hn̄ kemr ecki nema at
sie/ þ adr fyrre komi þ fra fall/ ⁊ opinskar verdi
madr syndarinnar ⁊ glat.n̄ sonr/ sa sē at er motst
andare/ ⁊ sig for hefr vpp yfuer allt/ huat gud/
edr gudz dyrckan heiter/ s° þ hañ setur sig i gudz
mustieri s° sem gud ⁊ þ vtuisandi at hn̄ sie gud

Munizt þier ecki a þ eg sagda ydr þtta/ þn̄ tid
eg var i hia ydr ⁊ huat þ nu īne helldr vite þier/ þ
hn̄ mune opinberazt a sinum tima þt su vōdzska
hreyfer sier allareidu heimogliga/ vtā þ alleinaz
ta/ sa sē þui nu īne helldr/ hlytr burt tekinn at ver
da/ ⁊ s° mun þa hiñ vondi opinskar verda/ hue-
rium Drottiñ mun steypa/ mz anda sins munz/
⁊ hm̄ enda lok giora fyrer sinnar vppbirtingar til
komu huers til koma at skier epter verckan and
skotans mz allz hattudū lygiligum krafti/ tacknū
⁊ stormerckiū/ ⁊ mz allz hattudu flærdi til rang
lætis/ medal þra sē tapader verda/ fyrer þ/ þr ha
fa eigi medtekit kærleikan sannleiksins/ s° þr hialpu
duzt/ þui mun gud senda þm̄ megnan villu dom
þ þr true lyginne/ vpp a þ þr verdi aller dæmdir sē
sannleiknū eigi trua ⁊ helldr sā þyckiazt ranglætinu

En vier skulum þacka gudi allatima fyre ydr
elskanliger brædr/ af Drottni/ þ gud hefer vtua
lit ydr allt fra vpp hafi til hialpradisins i hel-
gun andans ⁊ i tru sannleiksins/ þar hn̄ hefer ydr i

kalla

kallat/ fyrer Euangelion til vegsamligs eigendõs
vors Drottins Jesu Christi
So° standit nu/kærir brædr/ ⁊ halldit þa sett-
ninga sem þier erut til lærdir/ sie þ fyrir vort ord
edr bref/ eñ sialfr vor drottiñ Jesus Kristr/ ⁊ gud
vor fader/sa oss hefer elskat/ ⁊ gef it eilifa hug-
gan/ ⁊ goda von fyre nadina hñ huggi ydar hiort-
u/ ⁊ stadfesti ydr i olluñ lærdomi ⁊ goduñ verckum.

Þridie Capitule

Ramar/kærir brædr/ bidiet fyrer oss/
svo at ord drottins hlaupi ⁊ vegsamat
verdi/lika so° sem hia ydr/ ⁊ þ vier verd-
uñ frelsader i fra oraduonduñ ⁊ illgior-
nuñ mõm/ þt truen er ecki huers manz/
eñ sa drottiñ er trur sem ydr mun styrckia ⁊ vard-
veita fra illu/ eñ vier væntuñ til ydr i drottne þ þier
giorit ⁊ giora munit/huat vier bioduñ ydr/Og drot-
tiñ greidi ydar hiortu/til gudz kærleika ⁊ til þolin-
mædi Christi

Eñ vier biodum ydr kærir brædr i nafne vors
Drottins Jesu Christi/ þ þier burt takit ydr i fra
sier hueriũ þeim brodr sem o rad uandliga geingr/ ⁊
ei epter þeim settninge sem hñ hefer medtekit af oss/
Þat þier vitid huernen þier skulut oss epter fylgia
Þui vier voruñ ecki o tieruger a medal ydar/ho fum
eirnen ecki braudit fyrir eckert vt af nockrum tekit
Helldr med erfuidi ⁊ mædu dag ⁊ nott þa hofum
vier verckat/svo at vier veittum aunguñ ydar nein
þyngsl/eigi fyre þ/ svo sem at vier hefdum þat
aungua macht til/ Helldr þ vier gefum oss sialf-
na ydr til fyre myndar/ oss epter at fylgia/ ⁊ þa

vier vorum hia ydr / bodudum vier ydr þ / at ef no-
ckr vill eigi erfuida / sa skal oc ecki helldr eta

Þat vier heyrum / þ nockrer medal ydar gan-
ga o raduandliga / oc erfuida eckert / drygiandi helldr
flenskap / en þ sl hattar bodum vier oc aminnum j a fyre
vorn Drottinn Jesum Christum / þ þr erfuidi med
spaklæti / oc eti sitt eigit braud / en þier bræder /
þreytizt ecki nockut gott at giora / en ef nockr er ei-
gi hlydinn voru ordi / þann teiknit vpp fyre bref / oc ha-
fit eckert med hann at giora / svo at hann verdi blyg-
dadr / halldit hann þo ecki sem o vin / helldr aminnit
hann sem brodr

En sialfr Drottinn fridarins / gefe ydur a tid
frid / oc i ollum stodum Drottinn sie med ydr ollum /
Heilsan med minne hendi Pals huert at er / þ merki
i ollum þinum brefum sem skrifa eg / Nad vors Drot-
tins Jesu christi sie med ydr ollum AMEN.

Skrifadr fra Athenu

Formale yfuer fyrra S Pals pistill
til Timotheo

Dennan pistil skrifar S Pall til fyrirmynd
ar ollum byscupum huat þeir eiga at kenna /
oc huernen þeir skulu kristinne stiorna i a-
llz hattudum stettum / vpp af þui at at ein
gin naudsyn sie þ at vt af eigenligum
manzins hotta sie kristinne stiornat

J

I fyrsta capitula/ bydr hn̄ þ biscup sie stad-
helldin̄/ ⁊ flyie vid riettan̄ trunad ⁊ kærleika/ ⁊ stan̄-
di i mot þm̄ folsku̅ logmalsins predikuru̅/ huerier
iafnfram Christe ⁊ Euangelio/ eirnen vilia fram
drifua verckin logmalsins/ ⁊ in̄e lykr so i stuttri
Sum̄a allra̅ christiligan̄ lærdo̅/ ⁊ huat til at log
malit þien(ar)/ ⁊ huat gudz Euangelio̅ er/ ⁊ setr sig
sialfuan̄ til eins huggun(ar) samligs epter dæmis/ ollu̅
syndugu̅ ⁊ harm þrungnu̅ samuizkum I odru̅ bifa-
lar hn̄ at bidia fyrer allz hattudu̅ stiettum ⁊ bydr
þ konu̅(r) predike ecki/ heldr eirnen aunguan̄ dyrmæ-
tan bunad/ helldr at þær sie sinu̅ bændu̅ hlydug(ar).

I hinum þridia skrif(ar) hn̄ huat byscupar edr pres-
tar ⁊ þra eigin konr fyre personr vera skulu/ Item̄
huat Diacknar ⁊ þra kuin̄r ⁊ lof(ar) þ ef nockr girn-
izt/ byscup at vera epter slikum hætti

I hinum fiorda kun̄giorir han̄ þan̄ fals biscup ⁊
andliga stiett se̅ hinum fyrr sogdum er mostadli-
gr/ ⁊ þ at þær personr munu þ(ar) ecki in̄e vera/ hell-
dr sem fyre bioda hiuskap ⁊ matar nautn/ ⁊ svo
munu drifa aller þ mot kast medr man̄a lærdo-
mum i þa myndo sem hn̄ fyrr skrifat hefer

I fimta bifalar hn̄ huernen eckium ⁊ vngu̅ konu̅
skuli vmsion veitazt ⁊ huer(i)ar eckiur vær skulum
fra̅ fædi veita vt af safnadarins hialp ⁊ samlagi
⁊ huernen vier skulum froma byscupa eda presta i
heidre hallda/ ⁊ þa strafa sem straffunar eru
verder

I hinum sietta a min̄er hn̄ byscupana at þr a hein-
ge i skæru gudz Euangelio/ þ h id sama mz pre-
dikan ⁊ lifuerne at reka/ ⁊ firra sig onytum flen-
sligum spurningum/ þær til verallduligrar hrosun(ar)
⁊ rikdoms at leita vpp byriadar verda

Hinn fyrre S. Pals pistill til Timotheo

Fyrsti Capitule

PAll postuli Jesu Christi/ep ter bodan gudz vors frelsara z Drottins Jesu Christi/ sa vor von er.

Timotheo minū astudligum syne i trūne

Nad/ miskuñ fridr af gudi vorū faudr/z vorum Drottne Jesu Christo/

So sem at eg beidda þig þ þu blifuer til Epheso. medan eg fœra i Macedoniam/ z bod ader þ sumū/ þ þr eckert añat kendu/ z gæfir aunguan gaum at þim æfintyrum/ z ættar tolu sogum sem aunguan enda taka/ þær meir afla spurninga/ eñ betrunar/til gudz i truñe/ þt opp fylling bodordzins er kærleikriñ af hreinu hiarta/ z af godri samuitzku z af o meingadri tru/i fra huerre suer hafa villtz z era vmsnuner til onytrar þuættunar vilia vera ritningz meistarar/skilia þo ecki huat þr seigia eda huat þr setia.

Eñ vier vitū þ logmalit er gott/fyrst nockr tid kar þ riettliga vitandi þ/ at hinū riettlata er eckert logmal sett/helldr ranglatū/ z o hlydugū/ omilldum/z syndurum ill heifsingū/ z illzku fullū/ faudr draparū z modr bonū/mañslogurū fridlu lifnis mōnū/ þim sem skomm dryger med karllmañi/ z þim mōnū i burt stelr/z liugurum/meinsœrismōnū z so þat huat heilsusāmligum lærdomi motstadligt er/epter dyrdligo Euangelion hins sæla gudz þ mier til truat er

Og eg þacka vorum Drottne Christo Jesu/sē

mig

mig ſtyrckuan giorir/ ⁊ mig trulyndan ackted hef
er ſetiandi i þetta embætti/ ſem eg var þo fyrri meir
forſmanare/ ofſoknare/ ⁊ hꝛ̃dungar madr/ en mier
er miſkunſemi yfuer komin/ þ þ giorda eg af vit
ku leyſi i vantru/ en Nad vors drottins er þo ſ gna
fanligre verit fyrer truna/ ⁊ þan kærleika ſem at
er i chriſto Jeſu

Þuiat þ er viſſelig ſannindi ⁊ dyrmætt verdugt
ord/ þ chriſtus Jeſus er komin i þennan heim/ ſynd
uga hialpliga at giora medal huerra eg em hin fy
emſti/ en mier er þui miſkunſemi yfuer komin/ vpp
a þ chriſtus Jeſus audſyndi a mier fyrſtum alla
þolinmædi/ þm til epterdæmis ſem a hann ſkylldu
trua til eilifs lifs/ en gudi eilifligum konungi o
daudligum/ ⁊ alleina viſum ſie lof ⁊ dyrd at eili
fu AMEN

Þetta bodord bif ala eg þier ſon min Timo
thee/ epter hinum fyrru ſpadomum yfuer þier/ at
þu fremier i þeim godan riddaraſkap hafandi
truna ⁊ goda ſamvitzku/ huerre ſumer hafa fra
ſier ſkufat/ ⁊ a trunne ſkipbrot lidit medal huerra
er hymeneus ⁊ Alexander/ huerja eg hef i andſkota
num ofrſellt/ ſvo at þeir fradi kent/ at gud laſta ei
gi meir

Annat Capitule

SVo a minne eg nu/ þ vier vm fram alla
hluti giorum i fyrſtu boner/ bæner/ fy
re beidzlur / þackar giorder fyre ollum
mönnum/ fyrer konungum/ ⁊ fyrer ollum y
fuer bodurum/ vpp a þ vier mættum
hafa ſpakt ⁊ roſamt lifuerne/ i allre millde ⁊ ſid
ſemd/ þuiat ſlickt er gott/ þar til eitnen þacknæmt
fyre gudi vorum hialpara/ ſa ſem vill þ aller

men

men hialpizt/ ꝛ til vidur kenningar sannleikſins kō-
mezt) þat þar er einn gud/ ꝛ einn medal gangare mil
le gudz ꝛ mannanna/ sem er sa madr Christus Je-
ſus/ hver ſialfuan ſig hefer vt gefit fyrer alla til
endr lauſnar/ ꝥ ꝥta yrdi predikat i hans tid/ þar
eg em predikare ꝛ poſtuli til ſettr (eg ſeigi ſannleik i
Christo ꝛ lyg ecki) lærari Heidinna i trunne ꝛ i ſann
leiknum

Svo vil eg nu ꝥ/at menirner bidie i ollum ſto
dum ꝛ vpphefie heilagar hendr/an reide/ ꝛ autuil
nunar/slickt hid ſama konunnar at þær prydi ſig i
ſomaſamligum bunadi/ med blygd ꝛ hreinferdi/
eigi medr hærzlecktan eda gulli/ edr perlum/ eda
dyrmætum klædnadi/ Helldr svo ſem ꝥ konunum
hæfer/ audſynandi millde fyre god verck/ Kuin-
ninar læri i þaugn med allri vndergefne/ enn ꝥtil
ſtedia vier ecki kuinnunne ꝥ hun kenne/ecki eirnen ꝥ hun
ſie manzins Herra/ Helldr ꝥ hun ſie þaugul/ þuiat
Adam er fyrre ſkapadr/ epter ꝥ Heua/ ꝛ Adam
vard eigi ſuikinn/enn konan vard ſuiken/ ꝛ hefer yf-
uer trodzlana inn leitt/ Enn hun mun hialpazt fyre
barn burd/ ef hun blifr i trunne ꝛ i kærleikanum/
ꝛ i helguninne med hreinferde

Þridie Cappitule

At er viſſilig ſanninde / ef at nockr giri-
nezt byſcups embætti/sa girnezt agætt
verck/enn byſcupi byrıͤ at vera o ſtraf
fanligum/ einnar kuinnu eiginn manni/
ſparneytnum/ Hoglatum/ſid ſomum/
gestris

ꝼeſtriſinū/ keñinga ſarmū/eingin vin ſuelgiare / eigi barattu ſomū/einſkes liotligs a viñings giru‑gū/helldr vin giarnligū/ eigi þrattunar ſomū/eigi a giornū/ sa goda ꝼyreſion veiter ſinu huſi/huer hlydug born heꝼer med allri virding (s° at eꝼ no‑ckr kañ ecki ſinu huſi ꝼorſtodu at ſyna/ huernen ma hñ þa gudz ſoꝼnudi vm ſion veita) eigi nyuc‑mum/ s° at hñ vpp hrokizt ecki/⁊ hrapi s° i ꝼor‑ſmanarans viſkurd/hñ hlytr ⁊ eirnen at heꝼa go‑dan vitniſburd/ aꝼ þm̄ ſem þar vtan eru/vpp a þ hñ hrapi ecki i ſuiuirding ⁊ ſnoru ſpieꝛarans

Lika eirnen ſkulu diaknarner vera heidarſam‑liger/eigi tuitungader/aungner vinſuelger/einſkis ſkēmiligs a viñings giruger/þr ed haꝼa heimog‑leik truariñ i hreiñre ſamuitzku/ þa hina ſomu lat adr reyna/epter þ lat þa þiona/nær þr eru oſtraꝼ

S° ⁊ lika ſkulu þra eigiñ kuiñr ve ſꝼanliger‑ra hoglatar/eigi ſpieſamar/hreinꝼerdug ⁊ trulyn‑dar i ollm̄ hlutū/Diacknana huern ſem eiñ lat ve‑ra eiñrar kuiñu eigin mañ/ sa vel ꝼorſiendr ſin born ⁊ ſin eigin huſ/eñ þr ed vel þiona/verdſkull da ſier ſialꝼū godan ſtig ⁊ myckla ꝼram kuæmd i trukei Christo Jeſu

Þtta ſkriꝼa eg þier/⁊ vona ſem ꝼyrſt til þin at koma/eñ eꝼ mier ſeinckar/at þu viter/ huernen þu ſkallt ganga i gudz huſi/huert at er ſoꝼnudr gudz liꝼanda/ſtolpi ⁊ grunduallan ſañleikſins/⁊ o mot mælanliga myckil er milldi heimogleikſins / sa ſem at opinberadr er i holldinu/riettlættr i anda‑num/auglyſtr Einglunum/predikadr Heidingium trudr er aꝼ heimenum/medtekiñ i vegſemd

Fiordi Capitule

Eñ andin

N andiñ ſeiger ſkilmerckiliga/ ꝥ a ſid
uztum timũ munu nockrer aꝼ ꝼalla ꝼra
truñe/ ⁊ gęta geꝼ a at ſuikſamligum on-
dum/ ⁊ dioꝼla lęrdomum/ ꝼyrer þa/ ſē
i ſmiadran lyge męlendr eru/ ⁊ ꝼorbre
ndar ſamuitzkr haꝼa/ ꝼyrer biodandi at giptazt/ ⁊
at bindazt ꝼrar ꝼędu/ ſē gud heꝼer ſkapat til med
toku truudum/ medr þackar giord/ ⁊ ꝥm ſē sañleik
iñ vidrkeña/ þat aull gudz ſkepna er god/ ⁊ eckert
burt kaſtanligt/ ꝥ med þackar giord medtekit ver-
dur ꝥtꝥ helgazt ꝼyrir gudz ord ⁊ bęnina/ Nær þu
ert ꝥtta bręðrunũ ꝼyrirleggiãdi/ mantu vera godr
þienare Jeſu chriſti sē vpp aliñ ert i ordum truar
iñar ⁊ godũ lęrdomũ hueriũ þu heꝼer hier til epter
ꝼylgt/ Eñ alldradra kueña ſkrauk ſogr ꝼordazt þu

Eñ ſialꝼuañ þig helldr vekra til milldiñar/ þat
likamlig vekran er til litils nyttſamlig/ eñ milldiñ er
til allra hluta nyttſom haꝼandi ꝼeſſa liꝼ ſins ꝼyrer
heit/ ⁊ ſo hins epter komanda/ ꝥtta er viſſilig ſañ-
inde/ ⁊ dyrmętt verdugt ord/ ꝥt til þeſſ ſama erꝼu
idum vier eirnen/ ⁊ verdum ꝼormęllter/ vm ꝥ vier
hoꝼum vonat vppa liꝼanda gud/ ſa sem at er ꝼre
lſ{r}e allra maña/ eñ ſierdeilis truadra/ ꝥtta boda ⁊
keñ/ eingiñ ꝼorſmae þina ęſku/ helldur vert ꝼyremy
nd truadra i ordinu/ i breytniñe/ i kęrleikanũ/ i an-
danum/ i truñe/ i hreinliꝼinu

Vert þriꝼiñ med leſningũ/ med a miñingum/ mz
keñingũ/ þangat til ꝥ eg kem/ gleym ecki ꝥre gaꝼu
ſē þier er geꝼin ꝼyrer ſpadoma/ mz handa vppleg
ging olldungſins/ Jdka ꝥtta ⁊ vmgack/ ſvo at ꝼiñ
ꝼrame ſie opinber hueriũ mañe ꝥaꝼ gętr a ſialꝼũ
þier/ ⁊ a lęrdominũ/ ⁊ bliꝼ i ꝼeſſũ greinum/ ꝥui eꝼ
ꝥu giorir ꝥtta muntu ſialꝼuañ þig hialpligañ gio
ra ⁊ þa sem þier heyra

Fimte Capitule

Amlan lasta ecki/helldr a minn hn sem
faudr/vnga sẽ brędr/alldradar konr
sem mędr/ vngar sem systur med ol
lu hreinlifue/eckiurnar heidra/ þęr sẽ
riettar eckiur eru/en ef eckia hefer born
edr barna born/ þa lat hana fyrst lęra sitt eigit
hus gudliga at stiorna/ ⁊ forelldrunum lickt aftr
at giallda/ þuiat ꝥ er vel giort/ ⁊ þacknęmt fyre
gudi En ꝥ er sannarlig eckia sem einsaman er/ ⁊ sí
na von setr vppa gud/ ⁊ stadnęmizt i bęnum ⁊ a
kalle dag ⁊ nott/ en hun sẽ i girndũ lifuer/ er lifan
di daud/ ⁊ biod ꝥtta/ vpp a ꝥ þęr sie o strafflan
ligar/ en ef einn huer rękir ecki sitt/ sierdeilis sin hiu
sa hefer afneitad trunne ⁊ er vantruudum verri

Lat anngua eckiu vt gefazt sem sextige ara
er/ ⁊ verit hefer eins mans eigin kuon/ ⁊ hefer vit
nan godra vercka/ ꝥ hun hafi sin born vel vpp
alit/ ꝥ hun hafi gest risin verit/ ꝥ hun hafi heila
gra fętr þueigit/ þat hun hafi harm þrungnum
lifs nęring veitt ꝥ hun hafi til allra godra verc
ka kostgępin verit/ en vngar eckiur varazt þu/ þui
nęr þęr taka losta samar at giorazt i giegn Chris
to þa vilia þęr giptazt/ hafandi sinn dom ꝥ þęr
hafi hina fyrstu tru brotid/ en iafn framt ꝥssu
eru þęr gagn lausar ⁊ lęra vm hus at hlaupa/ en
þęr eru eigi alleinazta gagn lausar/ helldr eitnen
ordugar/ ⁊ a vitunar samar/ ⁊ tala ꝥ sem ecki
hęfir

Þui vil eg ꝥ vngar eckiur giptizt/ ale born/
heimilinu forstodu veite/ ⁊ gefi motstandarann
eckert til efne/ ꝥ hn meigi formęlingar sauk med

haꝼa/ þuiat þar eru þegar nockrar ꝼra horꝼnar
andſkotanū epter ꝼylgiande/ eñ eꝼ einhuer truadr
madr/ eda truud kuiña heꝼer eckiur/ veite hñ þm̄
ſomum ꝼram ꝼęrſlu ⁊ lati ſoꝼnudiñ ecki þyng-
dan verda/ svo at þęr sem ſañar eckiur eru/ męt-
tu nęgd haꝼa

Þr olldungar ſem vel ꝼorſtanda/ halldizt
tue ꝼalldligs heidrs verduger/ ſierdeilis þr sem erꝼ-
uida i ordinu ⁊ i lęrdominū/ þuiat ritningin ſeiger
eigi ſkalltu til binda mulañ a eriandà nauti/ ⁊
verckmadriñ er ſins kaups verdugr/ i moti olldun-
ge atakſt eckert klogu mal/ nema tueggia edr þrig-
gia vitneſburdi/ þa sem ſyndgazt/ ſtraꝼꝼa ꝼyre
ollum/ vpp a þat hiner adrer haꝼi otta aꝼ

Eg votta ꝼyre gudi/ ⁊ drottne Jeſu christo/ ⁊ vt-
voldum einglum þ þu vardueiter þetta/ an eiginligſ
hugbodſ/ eckert giorandi epter vorkuñ męlū/ Legg
eigi bradliga hendur yꝼuer nockurn/ ſamlaga þig
ecki añarligum syndum/ geym þig ſialꝼuañ hrein-
ꝼerdugañ/ Hier epter dreck ecki vatn helldur idka
litils vins ꝼyre þins maga ſaker/ ⁊ þat þu optſiñ-
is ert ſiukur

Sumra maña ſynder eru opinberar/ svo at vi-
er kuñum þęr ꝼyre ꝼram at dęma/ eñ sumra ver-
da hier epter a opinberar/ Lika eirnen sumra god
verck eru ꝼyre ꝼrām opinber ⁊ hiña añarra bliꝼa
ecki nidre byrgd

Siette Capitule

Jer þionuſtu meñ ſem vnder okinu eru
ſkulu hallda ſina drottna i ollum hei-
dre vppa þat/ at gudz naꝼn/ ⁊ lęrdo-
mriñ verdi ecki laſtadr/ eñ þr sem
truada Drottna haꝼa ſkulu ecki ꝼor-
ſma þa hinu ſomu/ ꝼyrer þ þr eru brędr/ helldr

skulu þr þui þienagre vera/med þui þ hiner eru tru
ader/ ⁊ elskanliger/ ⁊ velgiordningsins hlut takar

Þtta keñ ⁊ a miñ/ef at nockr keñer odru vis/ ⁊ bl
iþr ecki vid heilsusamlig ord vors drottins Jesu ch
risti/ ⁊ vid þñ milldeleikssins lærdom/sa er vpp bel
gdr/ ⁊ veit eckert/helldr er sottlera i spurningū ⁊ or
da deilum/af huerium vpp sprettr/ofund/ þrætur
gudlastaner/illar o veniur/misgreiningar/ þra ma
ñna sem fordiorfut hugskot hafa/ þr ed sañleiknū
sniptter eru/huerier þ meina at milldeleikuriñ mune
fiar/afli vera/forda þig þm sem þsskonar erū/ eñ
þ er myckell afle/huer milldiligr er/ ⁊ lætr sier sina
lucku nægia/ þt vier hofūm eckert iñ flutt i þeñañ
heim/af þui er þat opinbert/at vier munū eckert i
burt hafa

Eñ nær vier hofum fædi ⁊ klædnad/so latum
oss nægia þuiat þr sem riker vilia verda/falla i fr
eistne ⁊ snoru/ ⁊ i margar fauisligar ⁊ skadsamlig
ar girnder/ þ ær ed mañinum dreckia i fordiarf ⁊
fyredæming/ þt agirnd er rot allz illz/ þrar sum
er girñtuzt/ ⁊ eru truñe fra villter/ ⁊ giora sier so
sialfum margar meisemder/eñ þu gudz madr fly
þtta/ ⁊ epter fylg riettlætino/milldiñe/truñe/kærlei
kanum/þoliñmædiñe/hogværdiñe/berst godre ba
rattu truariñar/hondla so eilift lif/þar þu eirnen
ert til kalladr/ ⁊ iatad hefer goda iatning fyrer mor
gum vottum

Eg byd þier fyre gudi/sem alla hluti lifgar/ ⁊
fyre Christo Jesu/sa vnder pontuerskum Pilato
vottad hefer goda iatning/ þ þu vardueiter þtta
bodord an fleckunar/o straffanligr/allt til augly
singar vors drottins Jesu Christi/hueria sa hiñ sæ
li ⁊ alleinazta volldugr/man auglysa o sinū timū/

köngr

kõũgr kõũgaña drottiñ drottnaña/hñ sẽ einsamall o
daudleikiñ hefer/sa sẽ bygger i liosinu/ þ° eingeñ
kañ til at kõazt/ huern eingeñ madr hefer sied nie
sia kañ/ huertũ at sie heidr z kraptinligt velldi Amẽ

Rikum þessarar veralldar biod þu/ ꝥ þr sie ecki
mickil later/z leggi aungua võ vpp a þña falldall
tañ rikedõ/ helldr vpp a lifanda gud/sẽ oss gnogli
ga gefr allz hattad til notnun/z ꝥ þr giori nockut
gott/ ꝥ þr audgizt i godũ verckũ/ sie gia fmillder/
vinsæler safnandi sier sialfũ i siod/ goda grũdual
lan/vpp a hid til kõanda/so at þr hondle eiligt lif

O Thimothee varduueit ꝥ þier er til truat/z va
razt fafeingiligt hiegoma hial/z kapp deilr fals
frægdadrar listar/huerre at nockrer framni halldi/
z eru truñe fra villter/Nadin sie med þier Amen

Skrifadr fra laodicea sem at er ein hofut
borg landzins Phrigia z Pacatiane

Formale yfuer annan S. Pals pistil til Timotheo

DEssi pistill er eitt burt far° miñes bref
þar S. Pall a miñer iñe Timotheum/
ꝥ hñ samt a framt halldi/svo sem hañ
hefer vpp byriat/ Euangelions eyrin
di at reka/ ꝥ eitnen vel nyttsamligt er/
af þui þr eru marger sem af falla/þar til vpphe-
fia sig eitnen fals andar/ z lærindur i ollũ atium/
fyrir þui heyrir einum biscupi til iduliga at vaka/
z erfuida i gudz euangelio

Eñ sierdeilis þa kungiorir hñ i hinum þridia og
fiorda capitula/þa haskamligu tid i enda veralld
ariñar/ þat hid falska andliga lifuerne/huat alla

veralldina mū villa/mz augſyneligre fegran/huꝰ
allz hattud illzka ꝛ o dygd/ſina breytne vnder byr
gier/ſo ſem at ſia maa i þña tid a vorum andligū/
þñañ S. Pals ſpadom næſta gnogliga vppfyll
dan verda

Hinn annar S/Pals piſtill

til Timotheo.

Fyrſti Capitule

All poſtuli Jeſu Chriſti fyrer
gudz vilia/at predika fyre hei
tid lifſins i Chriſto Jeſu

Minū elſkuliga ſyne Timo
theo

Nad/miſkuñ/fridr af gudi
faudr/ꝛ Chriſto Jeſu vorum
Drottne

Eg þacka gudi/þm̄ eg þiona i fra langfed-
gum minum i hreiñre ſamuizku/ ꝥ eg o aflatanli
ga miñunzt þin i minū bænum dag ꝛ nott/ꝛ ꝥ mig
forleingez epter þig at ſia (nær eg hugleidi þin tar
faull) vpp a ꝥ eg vppfylldizt. faugnudi/i hugan
di þa flecklauſa tru ſem i þier er/ ꝛ adr fyrre byg
di med þiñe auñu Laide/ꝛ med þiñe modr Euni-
ke/eg em þſſ fulluiſſ ꝥ eirnen med þier

Huar fyre eg a miñe þig ꝥ þu vpp vekier þa gu
dz giof ſem i þier er fyrer vpp legging miña han-
da/ꝥt gud hefir ecki gefit oſſ hrædzluñar anda hell
dr ſañleikſins/ ꝛ kærleikſins/ ꝛ bindindis/fyrer þui
ſkamazt þin ecki vors drottins vitneſburdar/nie mi
ns hans bandingia/helldr med þolugr vert Euan
gelio/ſo ſem at eg/epter gudz krapti þeim oſſ hef-
er hialpliga giort/ꝛ kallat med heilagre kallan/ecki
epter

epter vorum verckum/helldr eptersiñe fyre hyggiu
z nad/hüer oss er gefin i Christo Jesu/fyre verall
dariñar vpp haf/ eñ nu opinberud fyrer aug-
lysing vors lausnara Jesu Christi/sa sem daudañ
hefer af skafit/eñ lifit z o daudleikiñ i lios leitt fy
rer Euangelium/i huert eg em sett predikare/pos
tuli/ lærare Heidiña þioda huers vegna/er eg lid
ꝥtta/eñ eg skomunzt min ꝥss ecki/ þuiat eg veit a
huern eg true/ z em fulluiss/ ꝥ hn̄ kañ þat vardvei-
ta huat mier er til truat allt til hins sama dags/

Hegda þier epter fyre mynd fra heilsusamligra
orda/sem þu hefer heyrt af mier/ vt af truñe z
kærleiknum i Christo Jesu/ þat hid goda sem þier
er til truat/ þat vardveit fyrer heilagañ anda sem
i oss bygger/ þuiat þu veitzt ꝥ þr hafa aller fra
snuizt mier sem i Asia eru/ Medal huerra er Phy
gellus z Hermogenes/ Drottiñ gefi miskuñ heim
kyñe Onesiphori/ þuiat hn̄ hefer optsiñis mig en
dr nært/z af miñe iarn vidiu hefer hn̄ ecki sier feil
lat/Helldr þa hañ var i Rom/ leitadi hn̄ min sem
iñeligazt/z fañ mig/ Herrañ gefi hm̄ þat hn̄ fi-
ñe miskuñ hia Drottni a þm̄ deigi/z i huersu mor
gu hañ hefer mier þionustu veitt til Epheso/ þat
veizt þu allra bezt

Añar Capitule

Vo styrck þig nu/Son miñ/ i nadiñe/
sem er fyre Christū Jesū/z i þui sē þu
hefer af mier heyrt fyre marga vitnis-
burda/bifala ꝥ truudū mōm/ þm̄ sem
f uq̄ til heim

til hǫpi liger eru/at lǫra adra/eñ þu vert herkiñ af
godr kappi Jesu Kristi/eingiñ stridz maña samb
landar sig neinũ nǫringar apla.vpp a þ hñ þock-
nizt þm̃ hinũ sama sem medtok hñ/ og þott nockr
beriezt/verdr hñ ecki iapn snart koronadr/nema hñ
beriezt riett liga eñ sa akr kalliñ sẽ akriñ eriar/skal
pyrstr neyta ap auegxtinũ/ Merck huat eg seige/
eñ drottiñ mun gepa þier skilning i ollm̃ hlutum

Hap i miñe Jesum Christum/ huer vpp aptr
er risiñ i pra daudũ/vt ap sǫdi Dauidz/ epter mi
nu Euangelio ÿ puer huerıu eg kueliunzt allt til
bandaña sem ill virki/eñ gudz ord eru ecki bundin
pyrer þui allt huat eg þole þ er saker vtualdra/vpp
a þ þr audlizt eirnen hialprǫdit i Christo Jesu/
mz eilipre dyrd

Þtta er sañarliga satt/þui ep vier deyium med
þa munu vier med lipa/þolu vier/ s° munu vier
mz rikia.ep vier apneitũ/ þa mun/ hñ eirnen ap
neita oss/trua vier ecki/ þa blipr hñ þo trupastr /
þui hñ kañ ecki sier sialpũ at ap neita/ þtta amiñ
þu ꝛ vitna pyre drottni/ þ þr hapi eckert ord gial-
zr/ huert ongu neytt er/nema til pra huerpingar
þm̃ sem til heyra

Kost gǫp/ at audsyna þig gudi/ riettligañ ꝛ o
strapp anligañ verckmañ/ sa er riett i sundr klypr
ordit sañleiksins/ pa peingiligt hiegoma hial ply þu
þtþ styrcker myckit til o gudligs at hǫpis/ ꝛ þra
ord þa eta vm sig/lika sem añar krabbi/medal hu
erra er Hymeneus ꝛ Philetus/ huerier sañleiknum
hapa pra villtz seigiandi vpp risuna skiedna ve
ra/ꝛ hapa s° sumra tru vmsnuit

Eñ styrck gudz grunduallan stendr stodug ha
pandi þtta mercki/ þ drottiñ keñi þa sem at hñs eru
ꝛ at

⁊ at huer sa fra ſkiliezt ranglætino sem a kallar nafn christi eñ i ſtoru huſi eru ecke alleinaztar kerin af gulli ⁊ ſilfre/helldr eirnen af tre ⁊ leire/sũ til heidrs/sum til vanæru/ ⁊ ef at nockur hreinſar ſig i fra þuilikũ/sa man vera heilagt ker/huſherranum til heidrs hantieranda/⁊ til allz godz verckſ reidubuit

Fly þu girnder æſkuñar/eñ epter fylg riettlætino/truñe/kærleiknum/fridinum/mz þm ollum/ sem a kalla drottiñ af hreinu hiarta/eñ fauiſligar ⁊ vanuirdeligar ſpurningar fly þu/ þt þu veizt at þær ala þrattaner/eñ þionuſtu mañi drottins til heyrer ecki at þratta/helldr vingiarnligũ at vera vid alla/⁊ keñingaſomum/sa er vonda vmlidit getur med hogværi/ ⁊ ſtraffa þa sem þralater eru/ ef at gud gæfi þm eitt huat ſiñ yfuerbot sañleikiñ at vidr keña/ ⁊ endr vitkader verda vr diofulſins ſnoru//af þre þr herleidder eru til hñſ vilia

Þridie capitule

Eñ þat ſkalltu vita/ þ a ſiduztum dogũ til ſtanda haſkaſamligar tider/ þt þr meñ munu verda ſem eru ſier goder/agiarner/myꝺcke later/dramblater/hadgiarner/forelldrunum o hlyduger/o þacklater/o gudliger/o hyrliger/o fridſamer/ſpielner/loſtaſamer/mañdygdarlauſer/ſuikuler/illudliger/hrokapuller/ þr ed meir elſka munadlifue eñ gud/hueriet ed hafa yfner lit gudligz at hæfis/eñ þſſ kraffti afneita þr/fordazt þu ſlika/af þſſm eru ⁊ þr sem lædazt hier ⁊ huar i huſum/ ⁊ at herfange leida kuendis kornin hladnar af ſyndum/ ⁊ mz marguiſligar girnder fiatradar eru/lærandi iafnligar eñ geta þo allreige til ſañleikſſis vidr keñigar komizt

Eins a lika ſem þr Jañes/ ꝛ Jambres/ mot ſto
du Moyſes/ svo mot ſtanda þſſer eirnen ſañleiknū/
eru meñ fordiarfuadz hugſkotz/ toruellder til tru
ariñar/ og komazt eigi framar a leidis/ þuiat fra
fiflſka mun auglioſ verda hueriū mañi/ lika ſem
eirnen þ hiña var/ eñ þu hefer reynt miñ lęrdom/
miñ vana/ mina fyręttlan/ mina tru/ mitt lang
lundarged/ miñ kęrleika/ mina þolin męδi/ mi
nar ofſokner/ minar hrakningar/ þęr ed mier til
fiellu i Antiochia i Jconia/ i lſtran/ hueria ofſokn
eg leid þar/ ꝛ vt af ollum hefer drottiñ mig frel
ſat/ Og aller þr ſem gudliga vilia lifa i Christo
Jeſu/ þr hliota ofſokn at lida/ eñ hiner vondu
meñ ꝛ ſuikarar/ fram leidazt ꝗ til hins verra/
þuiat þr villa ꝛ verda villter

Eñ þu ſtadnęmzt i þui ſem þu hefer lęrt ꝛ
þier er til truat/ af þui þu veizt af huerium þu
hefer lęrt/ med þui þier er kuñug heilog ritning
allt i fra barndomi getr þu ſialfur leidriett fyre
þier til hialpręδiſins fyre truna/ a Jeſum Chri
ſtum/ þuiat aull ritning gudomliga iñ blaſen er/
nyttſamlig til lęrdoms/ til vm vandanar/ til betru
nar/ til leidriettingar i riettlętino/ svo at gudz mad
dr ſie algior/ til allz godz verckz hęfiligr

Fiordi Capitule

SVo vitna eg nu fyre gudi/ ꝛ Drottni
Jeſu Christo/ sa ſem at koma ſkal til
at dęma lifuendr ꝛ dauda/ mz ſiñe aug
lyſing ꝛ ſinu rike/ Predika þu ordit/ hallt
at/ huort þat ſkier i hagligañ tima eda
o hagligañ/ ſtraffa/ ogna/ amiñ med allri þolin
męδi/ ꝛ keñingu/ þuiat sa time mun koma/ þat

þr

þr munu ecki vmlida heilſu ſamligan lærdom/ helldr munu þr epter ſinum eigenligum fyyſnum/ ſaman hruga ſier ſialfum lærendr/ epter þui þin eyrun klæia/ ꝛ munu eyrunum i fra ſanleiknū venda/ ꝛ ſier ſnua til lyge/ eñ þu vert ſkirlifr ꝛ herkin i harkningunum/ gior verck gudzſpialligs predikara/ ꝛ vt lyckta þitt embætti virduliga

Þui at eg verd ſnart fornfærdr/ ꝛ time mins burt farar til ſtendr/ eg hefi goda hillde haid/ eg hefi hlaupit fullkomnat/ eg hefi truna geymt/ ꝛ nu hiedan i fra er mier til laugd korona riettlætiſins/ ſem at Drottiñ hiñ riettlate domare/ mun mier a þeim deigi gefa/ eñ eigi a leinazta mier/ helldr iafnvel ollū þeim ſem hñs til komu elſka/ Legg kapp a at koma til/ min ſem ſkiotazt

Þuiat Demas hefer mig yfuer gefit/ elſkandi þenan heim/ ꝛ er burt farinn til Teſſaloniā/ Creſcens i Galatiā/ Titus i Dalmatiā/ Lucas er einn ſaman hia mier/ Marcus tak til þin/ ꝛ haf med þier/ þuiat hñ er mier nyttſamligr til þionuſtu/ Tichycon hefi eg til Epheſo ſent/ þañ mottul ſem eg liet epter til Troada hia Carpo haf med/ nær þu kemur/ ꝛ svo bækrnar/ eñ einkum þat bok felli Alexander iarnſmidr hefer audſynt mier margt vont/ Drottiñ aumbune hm̄ epter ſinum verckū/ fyre hueriū vackta þu þig eirnen/ þuiat hñ hefer miog i moti ſtadit vorū ordum

J minu fyrſta forſuare ſtod eingeñ hia mier/ helldr yfuer gafu þr mig aller/ eñ eigi ſie þeim þat til Atolu/ þui Drottiñ ſtod hia mier/ ꝛ ſtyrckti mig vpp a þat su predikan fyre mig ſtadfeſtud yrdi/
s° ek

s° at ꝥ aller Heidingiar heyrdu/ ꝛ eg em frelsadr af
gine leonsins/ eñ drottiñ mun frelsa mig af ollu il
lu ꝛ hialpa til sins himneska rikes/ huerium at sie
dyrd vm alldr ꝛ æfi Amen

Heilsa þu Priscam ꝛ Aquilam/ ꝛ heimkyñe One
siphori/ Erast⁹ bleif til Corinthiu/ Eñ Trophimon
liet eg epter til Mileto siukañ/ haf kapp a ꝥ þu ko-
mer til min fyre vetriñ/ þier Heilsa Eubul⁹ ꝛ Pu-
dēs/ ꝛ Lin⁹/ ꝛ Claudia/ ꝛ aller brædr/ drottiñ Jesus
Christ⁹ sie mz þinū anda/ Nadin sie mz þier Amē

¶ Hiñ añar pistill til Timotheo skrifadr i fra
Rom þa er S. Pall var i añat siñ
hafdr fyrer Keisaran Nero

Formale yfuer S Pals pistill til Tito

ÞEtta er eiñ stuttr pistill/ eñ er þo ein su-
ma Christiligs lærdōs/ huar ed allz ha-
ttad iñe luckt verdr/ ꝛ folgit er huat ei-
nū riett Christnū þarfligt er at vita ꝛ

J fyrsta keñer hñ huat byscup/ eda sok- (lærañ
prestr/ skal fyrer mañ vera/ einckū sa sem valin
kuñr er/ ꝛ lærdr vel Euangelion til at predika/ ꝛ
motstodu veita folskū lærdomi verckaña ꝛ maña
settningū/ sem alla tima strida i gegn truñe/ ꝛ sam
uizkunar villa i fra Christiligu frelse i her fiotran
mañligra settninga/ s° sem skylldi þr mōm biorg
veita til salu hialpar/ huerier þo eckert stoda til eili
frar salu

J odrū capitula lærer hñ allz hattadar stietter
vnga ꝛ gamla/ meyiar ꝛ maña konr/ karlmeñ/ Her-
ra/ ꝛ vnder meñ/ huernen þr skula sier hegda/ s°
sem

sem þr er Christr hefer fẏrer siñ dauda af lat sier sialfuin til eigen doms

J hinū þridia lærer hñ i Heidre at hafa veralldar valldz stiettar meñ/ ⁊ þ m̄ epter later ⁊ hlẏduger at vera/ ⁊ a hræꝛir eñ aptr i añat siñ þ a nad sem Kristr hefer oss afrekat/ vpp a þ eingeñ giore sier i hugar lund at þ nægie til salu hialpar/ valldz stiettiñe hlẏdugr at vera/ af þui at allt vort riettlæti er einkis vert fẏre gudi/ ⁊ bifalar hm̄ sidan at fordazt hina hardsuirudu ⁊ fordædu meñ.

S. Pals pistill til Titum

Fẏrsti Capitule

PAll þion Gudz/ eñ postuli Jesu Christi/ til at predika truna gudz vt valdra/ ⁊ vidrkeñing sañleiksins/ sē til millde leiksins leider/ vpp a von eilifs/ lifs hueria til sagt hefer sa eckert lẏgr/ Gud/ fẏrer æfuinligar allder/ eñ opinberad hefr/ i siñe tid/ sin ord/ fẏre þa predikan sem mier er til truad/ epter bifalan gudz vors lausnara

Tito minum riettelígum Sẏne
epter beggia vorra tru

Nad miskuñ/ fridr af gudi fodr/ ⁊ Drottne Jesu Christo vorum frelsara

Vegna þss liet eg þig epter i Chrit þ þu skẏllder bæta vm þ huat brest hafdi/ ⁊ olldungana nidr setia vm borgernar/ so sem eg bifalada þier/ so þ/ ef nockr er o strafanligr/ eiñrar kuiñu eigin madr/ huer ed trulẏnd born hefuer/ eigi ordræmder/ þ þr sie of eẏdzlu meñ/ edr o hlẏduger/ þat bẏscu

pe bẏ

fe byriar at vera o ſtraffanligum/s° sem gudz
til ſionar mañe/eigi einſiñadur/eigi reidiñ/ eingiñ
vinsuelgur/eige barattu ſamr/eigi neinſ ſkemeligſ
a viñings girugur/Helldr geſtriſiñ/godlyndr/ſkir
lifr/riettferdugr/gudrækiñ/hreinlifr/sa sem faſt
helldiñ er þſſ ordz ſem ſañarligr lærdomr er ⁊ sa
adra kañ læra/svo at hañ ſie mattugur til a at mi
..a fyre heilſuſamligañ lærdom/ ⁊ at ſtraffa þa
sem a moti mæla

Þuiat þar eru marger karger hiegoma þuætt-
arar/ ⁊ villu meñ/eirna meſt vt af vmſkurniñe/a
huerium vier hliotum muñiñ til at byrgia/huer-
ier naliga ollum huſum vmuellta/ ⁊ keña þat sem
ecki hæfer fyrer ſkemeligſ auiñiñgſ saker. Nockur
vt af þeim ſialfra þeirra ſpamadur ſagdi/Chri
tar meñ eru iafnliga lyge giarner/illkuikende/ ⁊ le
tiſamer magar/þeſſi vttneſburdr er ſañur, Huers
vegna þu ſtraffa þa ſnarpliga/ vpp a þat þeir
ſie heilbrigder i truñe ⁊ gef aunguar gætur at þe
im gydinſligum æfintyrum ⁊ maña bodordum/
sem i burt snua fra sañleiknum. Hreinum eru al
ler hluter hreiner/eñ ſaurugum ⁊ van truudum
er eckert hreint/helldur eru ſaurug þeirra hugſkot
⁊ ſamuitzka/ þeir ſeigiazt þeckia gud /eñ med ver
ckunum afneita þeir þui/at þui þeir eru boluan-
liger/ ⁊ vantruader/ ⁊ til allra godra vercka o tier-
uger

Añar capitule

EN þu tala/svo sem þat hæfer heilſ
uſamlignm lærdoi. Olldrudum þat þr
ſie ſkirlifuer/heidarligir/hæfilatir/heil
brigdir i truñe/i kærleikanum/i þolin-
mædiñe. Lika eirnen roſknum konum
at þær hegdi ſier sem gudrækñu hæfer/ecki laſta

nar ſam

varſam* /ecki vinſuelgiur/godar læri mædr at þær læri vngar konr hæpilatar at vera/ ⁊ þ at þær hapi kæra ſina bændr ⁊ elſki ſin born/ſie ſkirlipuar/ hreinperdugar/vmſionaſamar/godlyndar/ ſinū bændum vnder gepnar/vpp a þ gudz ord verde ecki laſtad Slickt lika a min vngmeñin þat þeir ſie ſkirlipuer

Eñ alla vega set þig ſialpuañ til pyremyndar godra vercka/med o meingudū lærdomi/med ſto duglyndi/med heilſuſamligu/ ⁊ o ſtrappanligu or di/vpp a þ motſtandariñ o virdizt/ ⁊ eckert hape/ þat hañ kuñe vont pra oſſ at ſeigia. Þionuſtu mo ñunū þat þeir ſie ſinum drottnū vnder gepner/ ⁊ i ollu viliuger/veri eigi suoruger/eigi o truer/hel ldur ſyne allañ godañ trunad/ svo at þeir pryde lærdom gudz vors lauſnara i ollū greinū

Þuiat ✠ heilſuſamlig nad gudz er auglyſt ol lū moñū/ ⁊ lærir oſſ/ þat vier ſkulū apneita o gud ligu athæpi/ ⁊ veralldligum girndum ⁊ lipa ſpar liga/ riettperdugliga/ ⁊ gudliga i þſſm heime/ ⁊ vackta vpp a þa sælu von/ ⁊ dyrdariñar augly- ſing hins myckla gudz/ ⁊ vors lauſnara Jeſu Chriſti/ſem ſialpuañ ſig heper gepit vt pyrer oſſ vpp a þat hñ endr leyſti oſſ i pra ollu o riettlæti ⁊ hreinſadi ſier ſialpum polk til eignar/ þat koſt- gæpit væri til godra vercka þtta tala þu ⁊ áminn * ⁊ ſtrappa med allri aluoru/ Lat aunguañ me ga porſma þig

✠ Jola no ttina i natt meſſuñe

Þridie Capitule

AMiñ þa þ þr ſie hopdingiunū ⁊ valldz ſtiettunum vnder gepner ⁊ hlyduger/ til allra godra vercka reidubuner/aun guañ laſtandi/eigi deilugiarna/ hell dr veri hæpuerſker / audſynandi

alla hoguæri/vid huern mañ/ Þt vier vorũ fordũ
daga/galauſer o hlyduger/ o fyrelatſamer/ þion
andi girndũ ꝛ marguiſligũ loſtaſemdũ/geingũ i illz
ku ꝛ ofundſkap ꝛ hotudum huer añañ iñbyrdis

J lyſing neſſune

Eñ þa ✠ er birtizt godgirnd ꝛ mañ liufliglei-
ke gudz vorſ lauſnara/eigi fyre riettlætiſ verckaña
ſaker sẽ vier hofdũ giort/helldr epter ſine miſkuñ
ſemi frelſadi hñ oſſ fyrer þ ñ endr fædingar vatz
bat ꝛ nyung heilagr anda/huerıũ hñ hefer yfuer-
gnæfanliga vthellt yfuet oſſ fyrer Jeſum Kriſtũ
vorn lauſnara/svo at vier riettlætter fyrer ſialfs
hñs nad/værũ erfuingiar eilifs lifs/ epter voni-
ñe ✱ Þſſi ræda er ſoñ ꝛ truanlig

Þtta vil eg þu, keñer/s° ſem þ ſtadfaſt ſie/s°
at þr ſem truader eru vordner/koſtgæfizt i godum
verckũ fordilldarliger at vera/ Þtta er gott ꝛ mõm
nyttſamligt/eñ fauiſligar ſpurningar/ꝛ ættar þulr
þrattaner ꝛ lagaña deilr fordazt þu/þat þar eru
o þarfuar ꝛ fafeingar/ fordædu mañ/epter eina
ꝛ adra a miñing fly þu/ ꝛ vit/ þ sa er vm ſnuiñ sẽ
þſſ konar er/ꝛ ſynd dryger/s° ſem at sa ſig ſialf-
uañ fordæmer.

Nær eg ſendi Arteman/elligar Tichicon til þin/
þa ſkunda þu ſem ſkiotazt at koma til min til Ni
capolim/ þat þar hefi eg a ſett i vetr at vera/ Ze-
nam lauguitring ꝛ Apollon af ſtad ſent med at
hygle/s° at þa breſti eckert/lat þa eirnen læra i go
dum verckum fordilldarliger at vera/ þar þaurf
giorizt/s° at þr ſie ecki auagrtanar lauſer/þier heil
ſa aller þr med mier eru/ Heilſa þu ollm̃ þm̃ oſſ el
ſka i truñe/Nadin ſie med ydr ollm̃ Amen.

¶ Skrifadr fra Nicopoli i Macedonia

Formale

Formale yfuer S.Pasl pistil til Philemonem

DEssi pistill audsyner oss eitt meistarligt liufligt epter dæmi kristiligs kærleika / þt þat siau vier/huersu S Pall i for-suar tekr/hiñ farada Onesimon/ꝛ for tider fyre hañ vidr hñs herra allt huat hñ getr/ ꝛ skickar sier eigi odra vis/ eñ so sem sie hñ sialfur Onesimos/huer er brotligr hafdi vordit/þo giorer hñ þ ecki mꝫ of rike edr kugan/sē hñ hefdi vel riett til haft/ Helldr yfuer gefr hñ siñ riett/huat med hñ naud krokar þ Philemon hlioti eirnen at hafa sins riett~ fordrag/lika amynt sem þ Christr hefer giort fyre gudi faudr/so giorer eirnen S. Pall vid Onesimō fyre Philemōi/ þt Christr hefer siñ riett yfuer gefit/ ꝛ medr liufleik ꝛ litelæti faudriñ sig-rad þ hñ hefer siñ riett ꝛ reide hlotid nidr at leggia ꝛ oss til nadar at taka fyrer Christꝰ saker/ sa oss so aluarliga fortid~ /ꝛ so af ollu hiarta at sier tekr þt vier erū aller hñs Onesimi/ef vier truum þ

S. Pals pistill til Philemonem

All bandingie Jesu christi / og Timotheus broder

Philemoni astsamligū ꝛ vo-rū med hialpara/ ꝛ astudligre Appea ꝛ Archippo vorū sam-heriara/ ꝛ sofnudinū i þinu hu-se Nad sie med ydur/ ꝛ fridr af gudi vorum faudr/ ꝛ drottne Jesu christo

Eg þacka minum gudi/ ꝛ hugleidande þig iaf-liga i minum bænum at þui eg heyre vt af m þ kær-leika ꝛ tru/sem þu hefer vid drottiñ Jesum ꝛ vid

m alla

alla heilaga/þ at þin trua/hueria vier sameigenliga
hofum/verdi kroftug i þier fyre vidrkeñing allz
hins goda/sem þier hafit i christo Jesu/eñ eg he-
fi fognud mickeñ ⁊ huggan i þinũ kærleika þt hi
ner heilogu eru af hiarta nærsta vel endr nærder
fyre þig kæri broder

Fyrer þui/ þott eg hafi stort vallð til þier at
bioda i Christo/huat þier sæmer/ þa vil eg þo fy
re kærleiksins saker/einazta amiña þig/eg sẽ þssle
gr er/ einkanliga hiñ gamle Pall/eñ nu eirnen ban
dinge Jesu Christi þa beidi eg fyre son miñ One
simõ/þñ eg alid hefi i minũ bondũ/huer þier var
fordũ o þarfr/eñ nu þier ⁊ mier nærsta þarfsam
ligr/huern eg sendi þier nu aptr/ eñ þu villder hñ
medtaka sẽ mitt hiarta þat eg villda hafa hall
dit hm̃ hia mier/at hñ þionadi mier i stadin þin i
bondũ gudz spiallzins/eñ vtan þiñ vilia/villda eg
eckert giora/s° at þiñ godi væri ecki neyddr/helldr
sialfraðr

Þui/vera ma/ þ hñ sie/ þar fyrer vm stundar
saker fra þier fariñ/ þ þu hñ aptr feinger eiliflіga
nu eigi leingr sẽ þion/helldr framar eñ þion/ eiñ
kærañ brodr/einkanliga miñ/eñ huersu micklu meir
þa þiñ bædi epter holldinu/ ⁊ epter drottne/ef þu
helldr mig nu fyrer þiñ lagsmañ/þa muntu vilia
medtaka hñ s° sẽ sialfuañ mig/eñ hafi hñ giort
þier nockot tion/eda sie þier nockut skylldugr þ reik
na mier til/eg Pall skrifadi þtta mz miñe hendi/
eg vil bitala/eg þeigi/ þ þu siert mier sialfuañ
þig skylldugr/ miñ kæri broder/vñ mier þss/ þ eg
endr næri mig a þier i drottne/ endr nær þu mitt
hiarta i drottni

Eg hefi þier vt af godum truskap til skrifad

þt eg veit ꝥ þu muner framar giora/ eñ eg ſeigi/
eñ iafnt framt þſſu reidubu þu mier herbergi þe
eg vona/ ꝥ eg verdi ydr fyrer ydra bon veitt: Þier
heilſar Epaphras miñ ſambandinge i Chriſto Je
ſu/ Marc⁹/ Ariſtarc⁹/ Demas. Lucas/ miner hial-
pendr/ Nad vors Drottins Jeſu Kriſti ſia med yd
rum anda AMEN

Skrifadr fra Rom med Oneſimo

Formale yfuer piſtillinn til Ebreos

SUmer Doctores vilia ſeigia/ ꝥ þſſi piſ
till til Ebreſkra maña/ ſie hnorki S.
Palſ/ nie nockrs añars poſtula/ ⁊ biuiſa
ꝥ mz þre grein/ sē hier epter ſtendr i
odrū capitula s⁰ ſeigiandi ꝥ þſſi lærdo
mr ſie/ fyrer þa sē ꝥ ſialfuer heyrdu af drottni/
yfuer ſig komiñ ⁊ ſtadnæmdr/ huar mz þm̄ ſyniz
augliost/ ꝥ hñ tale vm poſtulana s⁰ sem ſie hñ
fra lærisueiñ/ a huern ſlikr lærdomr fra poſtulu
num ſie komeñ/ ma uera longu ſeirna/ af þui at S
Pall/ Galatas i/ vott̃ meckugliga/ ꝥ hñ hafi ſitt
Euangelion af ongum mañe/ nie fyrer mañeñ/
helldr af gudi ſialfum

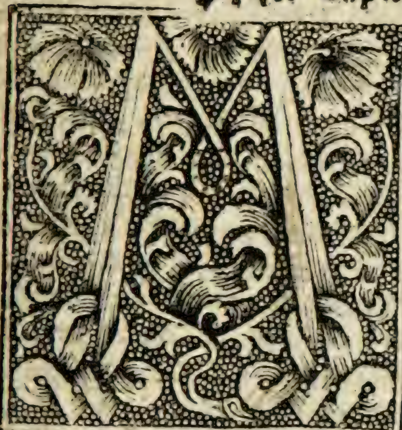
Eñ yfuer ꝥ fram hefer hñ eirn hardan hnut/
þar hñ i hinum vi. ⁊ x. capitula/ þuerliga neitar ⁊
afſeiger þm̄ yfuer botar sem ſyndgazt epter
ſkirnena/ ⁊ i hinum xij. ſeiger hñ/ ꝥ Eſau hafi y-
fuer botar leitad/ ⁊ þo ecki fundit/ huert at litz/
epter þui ꝥ/ hliodar/ at vera i giegn ollm̄ Euange
lia ⁊/ S. Palſ piſtlum/ ⁊ þo þat mætti eina gloſer
an yfuer giora/ þa hlioda ordiñ ſialf s⁰ klarliga(
ſeiger meiſtariñ) ꝥ eg veit ecki huort ꝥ mune nægia

eñ mier þicker sẽ ꝥ ſie eiñ piſtill aꝼ morgũ greinũ
ſamã ſettꝛ/⁊ ecki einhattanarlig ſkickanlig hondlan
ꝥ ſie nu huat ed vill/ þa er ꝥ þo eiñ mecktugꝛ
diupſettꝛ/agætꝛ/piſtill/sa sem keñi manzdõ Kriſ
ti/meiſtarliga/⁊ grundualliga vt ſkyrer vr ritnin
guñe/þar til ꝥ hid gamla teſtamentũ agætliganã
⁊ gnogliganã vtleggꝛ/sᵒ at ꝥ er lioſligt/ at hñ er
aꝼ einũ ꝼra bærliga lærdũ mañe ſamſettꝛ/ huer at
læriſuein poſtulañã haꝼi verit/⁊ margt numit aꝼ
þm̃/ ⁊ oꝛuggliga i truñe ꝼoꝛ ſocktꝛ ⁊ i ritninguñe
idkadꝛ/ ⁊ þott hñ leggi ecki grunduoll truariñar
sᵒ sẽ ſialꝼꝛ hñ vottar (vi capi) huat þo er poſtu
ligt embætti/ þa bygger hñ þo ꝼordilldarliga þar
vpp a/gull/ſilꝼꝛ/gimſteina/sᵒ sem at/S Pall (I
Corinthi iij) ſeiger/ þar ꝼyre/ſkal oſſ ecki neina hin
dran giora þott at þar verdi (ma vera nockut tri
ahark/halmꝛ/⁊ hey miz iñ blandat/ helldꝛ ſkulu
vær þñan hñſ lærdõ mz allri vegſemd medtaka/v
tan ꝥ vier megũ ecki iaꝼna hm̃ i ollm̃ hlutũ/ vidꝛ
poſtulga piſtla Eñ þoat nockꝛer vilie tilgeta ꝥ. S
Pall ſkuli ſkriꝼat haꝼa þña piſtil til ꝼra Ebreſ-
kra maña sem kriſtnazt hoꝼdu/⁊ þui eigi ſkriꝼat
ſiñ poſtuligañ titul/edꝛ heitꝛ/aꝼ þui at gydingum
miſþocknadi/ ꝥ hñ kalladi ſig poſtula ⁊ læriꝼødꝛ
heidiña þioda/⁊ haꝼi ſent hñ mz ſinũ læriſueine
Timotheo/huat mier o vitanligt er/⁊ huer hñ he-
ꝼer ſkriꝼat er o vitanligt/ vill ⁊ eirnen ꝼyrſt vm
ſtunder o vitanligt bliꝼua/ þar liggꝛ ⁊ eingen ma-
ckt vpp a oſſ ſkal nægia sa lærdomꝛ/ sem hñ sᵒ
ſtadꝼaſtliga grunduallar i ⁊ vt aꝼ ritninguñe/ ⁊
laꝼn ꝼramt eina rietta/agæta/venia/tak/⁊ mata
lærir/ ⁊ a viſar at leſa ⁊ ſtunda ritningina

Med

Pistillinn til Ebreos

Fyrsti Capitule.

a

ED þui ✠ at gud he ✠ Iola
fer fordũ morgu siñe giñ i ha
ꝛ marghattadliga ta
lat til fedraña fyre sp
ameñina /hefer hñ all
ra sidazt a þssim dogũ
til oss ta lat fyrir soniñ
þañ hñ setti til erfuin
gia yfuer alla hluti/f
yrer huern hañ hefer
eirnen verolldina ska
pad/huer hellzt (med þui hñ er/ liome hñs dyrdar
ꝛ i mynd hñs stadfestu) at ber alla luti mz ordi
sins kraftar/ꝛ giorir hreinsan vorra synda fyre sig
sialfuañ/sett sig til hægri hand^r tigniñe a hædunũ
s^o mycklu ædri giordꝛ Einglunũ/sem hñ hefer my
cklu framar þm erft eitt hærra nafn

Et til huers Eingels þa hefer hñ nockrt siñe þat
sagt/þu ert miñ sonꝛ i dag ol eg þig/ ꝛ eñ añat siñ/ Psal.
eg man hñs fader vera/ꝛ hñ man miñ sonꝛ vera Psal.lx
ꝛ eñ aptꝛ sem hñ iñleider þñ frum getna i heimen Psal.xc
seiger hñ/ Og hñ skulu aller gudz Einglar til bi- Psal c
dia/af Einglunũ seiger hañ at soñu/ sina Eingla Psal.xl
giorir hñ anda/ꝛ sina þienara elldz loga eñ af sy-
nenũ/Gud þitt sæti er æ ꝛ at eilifu stiornar vondꝛ
þins rickis/er riettlætis vondꝛ/þu hefer elskat riett
lætid/ eñ hatad ranglætid/ fyre þui hefer gud/
þiñ gud/ smurt þig medꝛ vidsmiorue fagnadar-
ins/fram yfuer þina hlut skiptara

Og þu drottinn hefer af vpp hafi iordina
Psal. cxi grunduallat ⁊ himnarner eru þin handa verck / þr
somu munu forganga / enn þu munt blifa / ⁊ aller
munu þr elldazt sem annat fat / ⁊ so sem klædi munt
þu þm vm huerfa / ⁊ þr munu vm huerfazt / enn
þu ert sialfr hinn same / ⁊ þin ær munu ecki þrotna
Psal cix ✻ Enn til huerſ eingelſ hefer hn nockrn tima ſagt
set þig til minnar hægri handar þar til / ꝥ eg þina
o vine legg til ſkarar þinna fota: eru þr ecki aller ſa
man þionuſtu ſamliger andar / vt ſender til þionu
ſtu vegna þra sem erfa ſkulu ſalu hialpina.

Annar Capitule

DAr fyrer / byriar oſſ at gefa þeſſ fra
mar gaum at þui / ꝥ vier heyrum / so at
vier fordiorfunzt ecki / þui ef ꝥ ord er
ſtodugt vordit sem fyre einglana er
Ero ff talat / ⁊ huer yfuer trodning ⁊ o hlydne
hefer medtekit ſin riett ferdug laun / huernenn vilus
vier þa vmfly / ef vier gætum ecki ſlikrar heilſu-
giafar huer hellzt at hafdi ſitt predikanar vpp
haf fyrir Drottinn / enn han er komin til vor af þm
sem ꝥ heyrdu gudi vitnanda med taknum ⁊ da-
ſemdum ⁊ krafta verckum / ⁊ med vt ſkiptingu
heilags anda / epter ſinne villd

Þt hn hefer ecki eingulunum vnder gefit þa
epter komandi verolld / þr vier af ſeigium / ꝥ vott
Psal viij ar enn nockur i einhuerium ſtad / so ſeigiandi / huat
er madurinn / at þu minnezt hans / ⁊ manzins ſon at
þu vitier hans / Litla ſtund hefer þu hann einglan
na þaruazt latid / med dyrd ⁊ heidre koronader /
þu hann / ⁊ ſetter hann yfuer verck þinna handa og
alla hlute hefer þu vnder lagt hans fotum / i þui
þat hann vnder lagdi honum alla hluti hefer hn ecke

ert fra

ert fra skilit þat honum sie eige vnder gefit enn
nu fyrst at siñe siau vier ecki/ þat honũ sie aller
hluter vnder gefner/eñ þañ sem vm stundar sak
er hefer einglañaþarnazt/siaum vier atþ er Je-
sus/fyre pislan daudans koronadur/med dyrd ⁊
heidre vpp a þat/at hañ af gudz nad fyrer alla
daudañ smackadi

Þuiat þ sęmdi þm̃ huers vegna aller eru/ og
fyre þñ aller hluter eru/sa morg born hefer til dy
rdariñar ladat/ þat hañ hofdingiañ fra salu hia
lpar fyre pislina fullkomiñ giordi/med þui þr ko-
ma aller vt af einum/bęði sa sem helgar ⁊ þr sē
helgader verda/fyrer þui blygizt hañ ecki eirnen Psal x
þa brędur at kalla/ ⁊ seiger/kuñgiora man eg na
fn þitt minum brędrum/og mitt i sofnudinum Psal x
þier lof syngia/Og eñ aptur Vpp a hañ mun eg Esa. v
miñ a trunad setia/Og eñ añat siñ. Sia þar/eg ⁊
þau born/sem gud hefer mier gefit

Nu med þui at bornin hafa til samans holld
⁊ blod/er hañ lika eirnen þess sama mata hlutta
kare vordiñ/vpp a þat/hañ macktina tęki fyre
daudañ/ þeim/sem daudans mackt hafdi/þat er
dioflinum ⁊ endurleyste þa sem fyrer ogn dau
dans/hlutu vm alla ęfi i þrælkan at vera/ þuiat
eigi neinstadar añazt hañ einglana/helldur añazt
hañ þat sędi Abrahams/huadan af hañ hlaut
fyre alla hlute sinum brędrum likur at verda/
vpp a þat hañ miskuñsamur yrdi ⁊ trulyndr bys-
cup fyre gudi til at forlika folksins synder/þui
at þar sem hañ hefer sialfur iñe lidit ⁊ freistad
ur er/þar kañ hañ þeim iñe at hialpa sem frei
stader verda.

Þridie capitule

Pistillinn

Var af þier heilager brædr/ huerier
hlut takarar erut þrar himneskrar kal-
lanar/gefit gatr at þīn sendi boda ꝛ bis
cupe/þn vier vidr kennū Christū Jesū/
sa trulyndr er/ huern han hefer fyrr
settañ (Lika sē Moysen) i ollu sinu husi/eñ þssi er
meire dyrdar verdr eñ Moyses/af þui at sa hefer
meire heidran af husino sē þ smidadi/eñ husit sial
ft/þat sier huert hus verdr af ein huerium/eñ sa
alla hlati smidar þ er gud / Moyses var at soñu
trulyndr i ollu hñs husi s° sem þionustu madr til
vitni/burdar þess sē sagt skyllði verda/Eñ Kris-
tr s° sem sonur yfuer sinu husi/huers hus at eru
vier/ef vier añars a trunadinum ꝛ hrosan vonariñ
ar (allt til enda) fastliga holloum

Huar fyrer/s° sem seiger heilagr andi i dag ef
Psal.xciiij verdr þier heyrit hñs raudd/þa forherdit ecki ydar
hiortu/s° sē i beiskuniñe a freistingar deigi i eydi
mork/huar at freistudu mig ydrer fedr/ þr reyndu
ꝛ sau min verck i/fiorutiger ara fyrer þ vard eg
reidr þssari kynslod/ꝛ sagdi/iafn liga eru þr viller
i hiarta/ꝛ eigi þecktu þr mina vegu/hueriū eg eir
nen suor i miñe reidi/at eigi skylldu þr koma til
miñar huildar/siaet til kærir brædr/ þ ei nockr me
dal ydar hafi vondt vantruad hiarta/ þ fra gan
gandi er gudi lifanda/Helldr aminnit ydr sialfua
alla daga/s° leinge sem þ i dag kallazt/at þar ein-
geñ medal ydar forherdizt af suikrædi syndariñar

Þui vier erum Kristz hluttakarar vordner ef
vier añars vpp byriadre tru (allt til enda) fastliga
holldū/s° leinge sē sagt verdr/i dag ef verdr þier
hyrit hñs raudd/ þa forherdit ecki ydar hiortu/
s° sē i þre beiskuniñe/ þt sumer sē hña heyrdu for
beisk

heiſkudu hana(þo eigi aller) þr ed vt geingu ap
Egiptalandi pyrer Moyſen/eñ hueriũ reiddizt hñ
i xl.ara/er eigi s° / ꝥ iñ sẽ ſyndgudizt/huerra hræ
at nidr hrundi a eydimorku/Eñ hueriũ suor hñ/ ꝥ
þr ſkylldu eigi koma til hñs huildar/nema þeĩ sẽ
vantruader voru/ ⁊ vier ſiaũ ꝥ þr hapa eigi kuñ
at iñ at gangr/vantruariñar vegna

Fiordi capitule

Vi latum oſſ hrædazt/ ꝥ vier porſomũ
ecki/ ꝥ pyre heit/iñ at koma til hñſ huil
dar/ ⁊ eingeñ vorra epter verdi/ þui at
ꝥ er oſſ eirnen kuñgiort s° sẽ hinum/eñ
ordit predikunariñar hialpadi hinum
eckert/nær þr trudu ecki sẽ ꝥ heyrdu/ þuiat vier hu
erier truũ iñgongũ i huildina/s° sem at hñ ſeiger
Eg suor i miñe reide/ þat eigi ſkylldu þr til miñar
huildar koma

Og at ſo iu/ þa þau vercken i vpphapi verallo
ariñar giordust ſagdi hñ i nockrũ ſtad ap hinum
ſiounda deige lika s° .Og gud huildizt a siounda Geñ.ij
deigi ap ollm̃ ſinũ verckũ/ ⁊ hier i þſſm ſtad eñ a
ptr/at þr ſkulu eigi koma til miñar huildar

Med þui at ꝥ er eñ pyre hondũ/at nockrer ſku
lu til þrar ſonu koma/ ⁊ þr hueriũ ꝥ i pyrſtu kuñ
giort er/eru þar ecki til kõner/pyrer þra vantruar
saker/ þa a sett hñ eñ aptr nockrn dag epter ſlikañ
langañ tima/ ⁊ ſeiger pyre David J dag/s° sem
at ſagt er/J dag ep at þier heyrit hanſ raudd / þa
porherdit ecki ydar hiortu/ þuiat ep Joſue hepdi
þa til huildar leitt/hepdi hñ alldreigi epter ꝥ ap
nockrum odrũ deige ſagt/pyrer þui er þar eñ huilld
pyre hondũ polki gudz/ þt huer til hñs huildar er
komiñ/hñ huilizt eirnen ap ſinũ verckũ/s° sẽ gud
ap ſinum m v s° la

So latū oſſ nu kapp a leggia iñ at komaſt til þſ
ſaᷓ huildar/vpp a þ/at eingiñ ꝼalle i þ ſama epter
dæmi vantruarinᷓ / þt gudꝫ ord er liꝼandi ⁊ kroꝼ
tugt/ ⁊ huerin tui eggiudu ſuerdi huaſſara/ ⁊ giegnū
ſmygꝛ/allt þᷓ til þ i ſundꝛ ſkilꝛ ſalina/ ⁊ anda/eirnē
bꝛioſk ⁊ bein/ ⁊ er domare hugreñingaña ⁊ hiartãs
hugᷓ lundᷓ / ⁊ þᷓ er eingen ſkepna ꝼyre hm̄ o ſyne
lig/eñ aller hluter eru nauckter/ ⁊ o hulder ꝼyre hñſ
augū/til huerꝛa vier tolum Fimte Cap.

Med þui vier hoꝼū matkañ biſcup Jeſū
ſon gudꝫ/ huer til himens er ꝼariñ/ſo
latū oſſ halida ꝼaſt þꝛe vidꝛkeñing/þat
vier hoꝼū eigi þñ biſcup sē ecki kañ ſam
pining haꝼa med vorū breyſkleika/hell
dꝛ sa sē ꝼreiſtadꝛ er a allañ hatt/lika ſo sē at vier
þo an ſynda/ꝼyrer þui latū oſſ þar at ganga med
hugar hreyſti til þſſ nadariñar velldis ſtolſ/ſvo at
vier audlūſt miſkuñſemi/ ⁊ nad ꝼiñū/a þm tima/
nær vier þurꝼum ꝼulltings vid

Þat huer biſcup aꝼ mōm til kioriñ/sa verdꝛ ꝼy
rer meñina settꝛ/i þm hlutū sē at eru ꝼyre gudi/vp
pꝛ þ hñ ꝼorn ꝼæri gaꝼꝛ ⁊ helgi oꝼꝼꝛ ꝼyrir ſynder
nar/ sa sē ſam harma kañ þiñ sē ꝼauiſer eru ⁊ vil
ler ꝼara/ ⁊ mꝫ þui hñ er ſialꝼꝛ vm geꝼiñ mꝫ breyſk
leika/ꝼyrer þ hlytꝛ hñ iaꝼnt/lika sē ꝼyrer ꝼolkit/eir
nen ꝼyrer ſig ſialꝼuañ at oꝼꝼꝛa ꝼyrer ſyndernᷓ/ ⁊
eingeñ tekꝛ ſier ſialꝼum heidꝛ til helldꝛ hñ ſem kalla
dꝛ verdꝛ aꝼ gudi/ſvo ſem Aaron

So heꝼer kriſtꝛ ecki eirnen ſig ſialꝼuañ iñ ſett i hei
dꝛiñ/ þ hñ yrdi biſcup/helldꝛ sa ſē til hñſ heꝼer ſagt
þu ert miñ ſonꝛ i dag ol eg þig/ sem hñ eirnen eñ i
Psal. ij odꝛum ſtad ſeiger/ þu ert eiliꝼliga keñe madꝛ epter
⁊ cix ſkickan Melchiſedechſ/ ⁊ hñ heꝼer a deigi ſins holl
dꝫ bæner ⁊ beidne mꝫ oꝼlugu kalle ⁊ tarꝼollū oꝼ

frat til hn̄ſ sē af daudanū biarga kūñe/⁊ er eirnen heyr
dr fyrer ꝥ at hn̄ vegſam̃ gud/⁊ þott hn̄ væri gudz ſon/
hefer hn̄ þo i þui hn̄ leid/hlydne lært/⁊ þa hn̄ fullkōna
dr er/er hn̄ vordin ollm̄/huerier hm̄ hlyduger eru/til ef
ne eilifr̃ ſalu hialpar/af gudi biſcup kalladr/epter ſkic
kan Melchiſedechs.

Þar vt af hofdu vier margt at ſeigia/ eñ ꝥ er þun
gt a medan þier svo ſkilnings litler eryt/ ⁊ þier sem
fyrir laungu ſkylldut meiſtar̃ vera/ þurfuit nu vid ap
tr/ ꝥ vier lærū ydr þn̄ fyrſta bokſtaf gudligs ordz/ ⁊ ꝥ
vier gefū ydr miolk ⁊ aungnan ordin̄ mat/ꝥt hu eriū vi
er hlíotū miolk at gefa/sa er o reyndr i ordi riettlætiſinſ/
ꝥt hn̄ er vngberne/ eñ hinū fullkōnū heyrir megn matr/
sem af ſiduana hafa idkut ſiñe til fragreiningar godz
⁊ illz.

Sietti capitule

FYrer þui viliu vier þañ lærdō af vpp hafi
Chriſtiligs lifuernis/nu fara lata/⁊ til algi
orfuileikſins at gripa(eigi aptr at nyu grūd
uoll leggiande idranariñar,daudra vercka/ ⁊
truariñar a gud/ſkirnariñar/lærdomſis/han
da vppleggingunar/vppriſuñar framlidiña/eilifligſ do
miſ/) ⁊ ꝥtta viliu vier giora ef gud vill añars til ſtedia

Þt ꝥ er o moguligt/at hinu somu ſē eitt ſiñ vppbirter
eru ⁊ ſmackat hafa hīneſka gafu ⁊ hlut takar̃ eru vord
ner heilagr Anda/ ⁊ ſmackat hafa hid goda gudz ord/⁊
kraft epter komandi veralldar ⁊ ef þr af falla aptr at
nyu ⁊ kroſſfeſta a ſialfū ſier ſon gudz/ ⁊ fyrer ſkip hall
da/ ꝥ þr ſkylldu aptr endr nyader verda til yfuer botar.

Þt iordin sē regnit dreckr/ ꝥ opt ſiñis a hana kemr/⁊
hagi kuæmiligt graſ ber þm̄ sē hana yrckia/medtekr blez
an af gudi/eñ su sē þiſtla ⁊ þyrna ber/hn̄ duger ecki ⁊ er
boluñ iñe nærſt/huer at ſidurſtu vppbrend verdr/eñ vier
treyſtū elſkuliger/nockru betr til ydr̃ / ꝥ þier ſalu hialpiñe

nanare

manare ſie þo at vier tolũ ſo / ꝥ gud er ecki ranglatr
ꝥ hn̄ gleymi ydvarſ giornings ⁊ kærleikans erfuid
is/ sem þier audſyndut vid hans nafn/ þa þier
þionudut heilogum og en̄ þionit/ en̄ vier girnumz
þat huer ein̄ ydvara audſyne þat ſama koſtgæfi i
voninne faſt at hallda allt til enda/ at þier letiezt ei
gi/ Helldr epter fylgiarar þra/ ſem fyrer truna ⁊
þolinmædi fyrerheitid erfua.

Þuiat lika sem gud fyrer hiet Abraham/ þa hn̄
vid aunguan̄ ædra hafdi at sueria / suor han̄ vid
ſialfuan̄ ſig/ ⁊ ſagdi sannliga ſkal eg bleza ⁊ mar
gfallda þig/ ⁊ nu þui hn̄ bar þolinmodliga bidlũd
audladizt hn̄ fyre heitid. Men̄irner sueria vid an̄
an̄ ædra/ en̄ þr eru/ ⁊ sa eidr giorir enda allrar ſun
dr þyckiu/ ſo at trwtt blifr/ mille þra/ en̄ þa gud vill
de yfuer gnæfanliga audſyna erfuingiũ fyre heit
zins/ at ſitt rad er o vmſkiptiligt/ hefer han̄ þar til
eid a lagt/ vpp a ꝥ/ vier hefdũ fyrer tuær greiner
þær o vmſkiptiligar eru (þui ꝥ er omoguligt at gud
liuge) orugt trauſt/ vier ſem til flotta hofũ/ ⁊ faſt
liga holldũ þre fyreſettre von/ hueria vier hofũ ſẽ
Gen̄.xiiij an̄at faſt ⁊ orugt ackeri salarin̄ar/ su eirnen in̄gein
gr i hid in̄ra fortialldzins/ þar ed fyre rennarin̄ er
fyre oſſ in̄geingin̄/ Jeſus/ at eilifu byſcup vordin̄
epter ſtickan Mechiſedech

Sinude Capitule

n̄ þessi Melchiſedech var kongr til Sa-
lem/ ken̄i madr gudz hins hædzta/ huer
Abraham i moti gieck þan̄ tid han̄ kom
fra oruſtu konunganna ⁊ blezadi hn̄/ hu
erium Abraham gaf tiũd af ollu gotzi J
fyrſtu vtlegzt hn̄ konũgr riettlætiſins/ epter ꝥ er hn̄
eirnen konũgr Salim/ ꝥ er konũgr fridarins/ vtan
faudr vtan modr/ au ſlecktis/ hafandi huorki vpp-

haf dagaña nie enda lok lifſins/hñ er ⁊ ſamiafn⸗
adr ſyne gudz/ ⁊ blifr keñe madr at eilifu

Eñ gættid at huerſu mickell at hñ er/hueriũ Abr
aham sa Patriarche gaf tiund af herfangenu/⁊
at ſoña ſyner leui þñ tid þr medtaka keñi manzſka
pñ/hafa þr bodord til tiundina iñ at taka af fol
kino (ꝥ er af þra brædrũ) epter laugmalinu/þo at
þr erũ eirnen ſialfuer af Abrahams lendũ koñer/
Eñ hñ huerſ kynferdi eigi nefnt verdr medal þra/
sa tok tiund af Abrahã ⁊ blezadi þañ ſem fyrehet
tid hafdi/ eñ an allz motmælis er ꝥ s° / at sa hiñ
miñe/verdr af hinũ ædra bleʒadr.

Og hier taka tiund daudliger meñ/eñ þʳ burtu
vottar hñ/ ꝥ hañ lifue/⁊ ꝥ eg ſeige s° / ꝥ Leui sa
tiundina iñtekr/er eirnen tiundadr/fyre Abraham
þa þegar hañ var i lendum faudrſins/ þañ tid
Melchiſedech gieck hm̃ a moti

Þui ef at fullkõnan væri vordin fyrer Leui⸗
tiſka ñ keñimanzſkap (þt vnder þm̃ hinũ ſama he
fer lydriñ logmalit medtekit) huat væri þa þaurf
framar meir at ſeigia/at þʳ añar keñi madr ſkylldi
koma/epter ſkickan Melchiſedech/ ⁊ eigi epter ſkic⸗
kan Aarons/ þui huar keñi manzſkapriñ vmſkip⸗
tizt/ þar hlyter eirnen laugmalit vm at ſkiptazt/þui
þar ſlickt er af ſagt/sa er af odru ſleckti/vt af þui
ſem eingiñ nockurn tima alltarino þionat hefer/
þui ꝥ er þo opinbert/at vor Drottiñ er komiñ fra
Juda til huerſ ſleckτis Moyſes hefer eckert talat af
keñimanzſkapnum Pſal.cix

Og s° er ꝥ eñ lioſligar/ef añar keñi madr vpp
kemr/epter liking Melchiſedech/sa ecki er giordr ep
ter laugmali likamligz bodordz/helldr epter kraft
o endeligs lifs/ þui at hñ vitnar/ þu ert keñimadr

at

at eilifu/epter ſkickan Melchiſedech/ þui þat ꝼyre afteꝁzt hid ꝼyrra laugmals bodord (mz þui ꝥ var veyckt ⁊ o gagnſãt/ þui laugmalit kuñe eckert full komit at giora) ⁊ iñleiddizt oñr betre von/ ꝼyrer hueria vier nalægiunzt gudi

Og ꝥ hid myckla er ecki an eids/ þt hiner eru
Psal cix an eids keñimeñ vordner/eñ þſſi medr eide/ ꝼyrer þañ ſem til hñs ſagdi Drottiñ suor ⁊ ꝥ mun eigi Jdra hñ/ þu ert keñimadr at eilifu,epter ſkickan Melchiſedech/ſo nærſta myckels betra Teſtamentes tilſagnare er Jeſus vordiñ

Og hiner eru marger sem keñi meñ vrdu/ꝼyrer ꝥ at daudiñ leyꝼdi þm̃ eigi at bliꝼua/eñ þſſi ꝼyrer þui hñ eiliꝼliga bliꝼr/ heꝼer hñ o ꝼorgeingiligañ keñimanzſkap/ þar ꝼyrer kañ hñ ⁊ eirneñ at hialpa eiliꝼliga/ þm̃ ſem ꝼyre hñ koma til gudz/ ⁊ liꝼuer æꝼuinliga/ ⁊ bidr ꝼyre þm̃

Þt ſlikañ biſcup ſæmdi oſſ at haꝼa/sa ſem være heilagr saklaus/oꝼleckadr/ſyndugũ ꝼra ſkiliñ/ ⁊ hærra eñ at himeneñ er/hueriũ dagliga eigi þarꝼ giorizt/ſo ſẽ at hinũ odrũ biſcupũ/i ꝼyrſtu ꝼyrer ſinar eigenligar ſynder at ꝼonꝼæra/ epter ꝥ ꝼyrer ꝼolkſins ſynder/ þui ꝥ giordi hñ einu ſiñe þa hñ ſialꝼuañ ſig ꝼornꝼærdi þui þa meñ ſem laugmalit ſetr til preſta haꝼa breyſkleik/Eñ þtta eidſins ord ꝥ epter logmalit er ſagt/setr ſonm̃ eiliꝼañ ⁊ fullkomiñ

Atte Capitule

ÞAt er nu vpp hæꝼdin þſſ/ þar vier aꝼ ſeigiũ/ ꝥ vier hoꝼũ þañ biſcup/ſem at ſitr til hægre handar i tignar ſtolinum a hinũ/ ⁊ heilagra audæꝼa ⁊ ſañarligra tialld budar handuercks madr/Hueria gud heꝼer vppbygt/ ⁊ eigi madriñ/ þat huer biſ‑

cup

thþ verdr til ſettr at offra giafuer ꝛ forner fyrer
þui hlytr þiſſi eirnen nockut at hafa þ hn̄ offre/ ꝛ
ef v æri hn̄ nu a iordu/ þa være hn̄ eigi preſtr/ a
med an at þar eru þr nockrer ſem epter laugmalino
gi ꝛfuer offra/ huerier at þiona þre fyre mynd/ ꝛ Exo xv
ſkugga hīneſkra andæfa/ ſo ſē þ gudliga andſuar
til Mayſen ſagdi/ þa hn̄ tiallo budina fullkomna
ſkylldi/ Sia til (ſagdi hn̄) at þu alla hluti giorir ep Exo.xxv
ter þre fyre mynd/ ſem þier er a fiallino ſynd

Eñ nu hefer hn̄ an̄at ædra embætti audlazt
ſo ſem hn̄ an̄ars myckla ædra Teſtamentes me⸗
dal reñare er/ huer eirnen a ædra fyreheit ſtendr/
þui ef hitt fyrra hafdi o ſtraffanligt verit þa
hefdi eckert rum leitad verit hinu odru/ þat hn̄ Jere xxxi
ſtraffar þa svo ſeigiandi/ Siaer! þr dagar mu
nu koma (ſeiger Drottin̄) þ eg man yfuer huſ
Iraelſ ꝛ yfuer huſ Juda ſetia nytt teſtamēt eigi ep
ter þui Teſtamēto er eg giorda vid fedr þra a þm
deigi/ þa eg greip þra hōd i þn̄ tid eg vtleidda þa
af egipta lādi/ ꝛ mz þui þr bliffu ecki i minu teſta
mēto þa hefi eg þa vr miñe lida latid ſeiger drottin̄

Puiat þtta er þ Teſtament/ þ eg nu mun ſe
tia huſi Iraels epter þiſſa daga (ſeiger Drottin̄)
min laug mū eg gefa i þra hugſkot/ ꝛ i þra hiortu
man eg þau ſkrifa) ꝛ eg mun þra gud vera/ ꝛ þr
ſkulu mitt folk vera/ ꝛ eigi ſkal nockr þurfa ſin̄
naung at læra/ nie ſin̄ brodr/ ꝛ ſeigia vidrken̄ þu dro
ttin̄/ þat þr ſkulu mig aller keña/ i fra hinū minz⸗
ta til hins ſtærſta/ þat eg mun likn ſamr vera þra
af giordū/ ꝛ ſynder þra ꝛ rangl æti vil eg eigi i miñe
leggia/ J þui ſem hn̄ ſagdi hid nya/ giordi hn̄ þ fyr
ra gamallt/ eñ huat gamallt ꝛ alldrat er/ þ er næri
ſinum ægi lokum.

Atte Capitule

H ſꝫo fyrra hafdi at ſoñu ſinar riettlętin
gar/dyrckaner/ ⁊ veralldligañ heilag
leik/ þui at hiñ fremre hlutr tiallodbud
iñ var vpp giordr/i hueriũ at var kerta
ſtikan /bordit/ ⁊ fornar braudin/ ⁊ þſſi kalladizt
hiñ heilage/ eñ a bak odru fortialldina var tiallo
budin/su ſem kalladizt hin allra heilagazta/huer
ed hafdi reykilſes gullkerit/ ⁊ Teſtamentz orkina
alla vega med gulli rodna i huerre var gull fatan
xvi ſem hinna braudi hafdi / ⁊ vondiñ Aarons ſem
blõgadizt/ ⁊ Teſtamentes ſpiolldin/hu vpp yfuer
voru Cherubini dyrdariñ yfuer ſkyggiandi liknar
ętid/af hueriu nu er ecki neitt ſierligt at ſeigia
Þa þtta var nu ſo til buit/geingu keñimeñirner
idugliga i hid fremra tiallodbud huſit/ ⁊ afluku þ
forna embęttinu/eñ i hitt añat iñ gieck einu ſiñe a
ārinu alleinazta biſcupiñ /eigi an blodz/hueriu hñ
offradi fyrer ſinar eigenligar ⁊ folckſins ſynder/
þar hiñ heilagi andi mz merckti zt/at vegriñ til hei
lagleikſins vęri þa eñ eigi opinberadr/a medan hid
fremra tiallodbud huſit ſtędi/ huert at hlaut i þñ
ſama tima fyre liking at vera/ i hueriu giafuer ⁊
fornfęringar offradar vrdu/huat þo eigi kuñe
℟ Passio follkomit at giora epter ſamuitzkuñe/þñ ſem gudz
nū ſūnu þionuſtuna framdi/alleinazta med mat ⁊ dryck/ ⁊
dag. marguiſligar ſkiringar/ ⁊ holldzins riettlętingar
ſem allt til tima betrunariñar voru vpp a lagdar.
Eñ ꝝ Chriſtr er komiñ/ þ hñ ſie biſcup epter ko
mādi audęfa/fyrer ſtęrri ⁊ algiordari tiallodbud
þa ſem ecki er med hondũ giord/ þ er þa ſem ecki
er þar ſkopunar/ecki eirnen fyrer hafra blod nie
kalfua/helldr er hñ fyrer ſitt eigit blod eitt ſiñ iñ
geing

geingiñ i hid heilaga/ ꝛ fañ eilifna endꝛ lauſn

Þui ef vxaña ꝛ hafꝛaña blod ꝛ aſkan kuiguñar a dꝛeifd helgar hina saurugũ til holldsins hrein-ſunar/ huerſu myckla framar mun þa blodit Chꝛiſti/ sẽ ſialfuañ ſig hefer/ an fleckunᵃ fyre heilag-añ anda gudi offrat/ at hñ hreinſadi vorᵃ ſamuitzkur af daudum verckum/ til at þiona gudi lifanda

Og þat fyre er hñ eirnen medalgongu madꝛ hins nya Teſtamentes svo at fyre þñ dauda ſem ſkiedꝛ er til freſſunar/ vt af þm̃ yfuer trodningũ (þ er ſem vnder hinu fyrra Teſtamentinu voꝛu) sᵒ at þr medteki eilifa arfleifd fyre heitzins *

Þui huar ed Teſtamentid er/ þa hlytꝛ þat þſſ daudi at ſkie ſem Teſtamentid giorir/ þt Teſtamẽtid verdꝛ ſtad feſt fyre daudañ/ elligar duger þ ecki medan hñ nu lifuer ſem þ hefer gioꝛt/ huar fyrer hid fyrra var eigi an blodz til ſticktad/ þui þañ tid Moyſes vt talat hafdi af ollm̃ bodoꝛdũ laugmal ſins fyre ollu folkinu tok hñ kalfua ꝛ hafra blod med vatne ꝛ purpura vllu ꝛ Jſopo/ ꝛ ſtauckti a bo-kina/ ꝛ allt folkit/ ſeigiandi/ þtta blod er þſſ teſtamentes/ huert gud hefer bodit ydꝛ/ Og lika eirnen tialldbudina ꝛ aull gaugn gudz dyrckunar ſtauckti hñ med blodinu/ ꝛ aller hlutee verda ſem helldꝛt mz blodi hreinſader/ epter laugmalinu/ ꝛ an blodz vt hellingar ſkier eingen fyre gefning Exo.xxiiii

Sᵒ hlaut nu fyre liking himneſkra hluta mz ſliku hreinſut at verda/ eñ hiner hĩneſkũ ſialfuer hliota betre forner at hafa/ eñ ed hinar vorn/ þat Chriſtꝛ er eigi iñ geingeñ i þ hid heilaga sẽ med hõdũ er giort (huert at er ſãliking hins rlettferduga) helldꝛ i himeniñ ſialfuañ/ svo hañ auglyſizt nu fyrir gudz auglite fyre oſſ/ ecki þ hñ forne lika sᵒ

n opt

Atte Capitule

id fyrra hafdi at ſoñu ſinar riettlætin gar/dyrckaner/ ⁊ veralldligañ heilag‑ leik/ þui at hiñ fremre hlutr tiallbud‑ iñ var vpp giordr/i hueriū at var kerta ſtikan /bordit/ ⁊ fornar braudin/ ⁊ þſſi kalladizt hiñ heilage/ eñ a bak odru fortialldinu var tiallo budin/su ſem kalladizt hin allra heilagazta/huer ed hafdi reykilſes gullkerit/ ⁊ Teſtamentz orkina alla vega med gulli rodna i huerre var gull fatan
xvi ſem hinna braudi hafdi / ⁊ vondiñ Aarons ſem blōgadizt/ ⁊ Teſtamentes ſpiolldin/hu vpp yfuer voru Cherubini dyrdariñ yfuer ſkyggiandi liknar ſætid/af hueriu nu er ecki neitt ſierligt at ſeigia

Þa þtta var nu ſo til buit/geingu keñimeñirner idulliga i hid fremra tiallobud husit/⁊ afluku þ forna embættinu/eñ i hitt añat iñ gieck einu ſiñe a arinu alleinazta biſcupiñ /eigi an blodz/huerin hñ offradi fyrerſinar eigenltgar ⁊ folckſins ſynder/ þar hiñ heilagi andi mz merckti zt/at vegriñ til hei lagleikſins væri þa eñ eigi opinberadr/a medan hid fremra tiallobud husit ſtædi/ huert at hlaut i þñ ſama tima fyre liking at vera/ i hueriu giafuer ⁊ fornfæringar offradar vrdu/huat þo eigi kuñe
Passio nū ſuñu dag. fullkomit at giora epter ſamuitzkuñe/þñ ſem gudz þionuſtuna framdi/alleinazta med mat ⁊ dryck/⁊ marguiſligar ſkiringar/ ⁊ holldzins riettlæting ſem allt til tima betrunariñar voru vpp a lagdar.

Eñ Chriſtr er komiñ/þ hñ ſie biſcup epter ko‑ mādi audæfa/fyrer ſtærri ⁊ algiordari tiallobud þa ſem ecki er med hondū giord/ þ er þa ſem ecki er þrar ſkopunar/ecki eirnen fyrer hafa blod nie kalfua/helldr er hñ fyrer ſitt eigit blod eitt ſiñ iñ

geingiñ i hid heilaga/ ⁊ fañ eilifna endrlauſn

Þui ef vxaña ⁊ hafraña blod ⁊ aſkan kuiguñar a dreifd helgar hina saurugū til holldsins hrein‑ ſunar/ huerſu mycklu framar mun þa blodit Chri ſti/ sē ſialfuañ ſig hefer/ an fleckun̄ fyre heilag‑ añ anda gudi offrat/ at hñ hreinſadi vor̄ ſamuitz kur af daudum verckum/ til at þiona gudi lifanda

Og þat fyre er hñ eirnen medalgongu madr hins nya Teſtamentes svo at fyre þñ dauda ſem ſkiedr er til frelſunar/ vt af þm̄ yfuer trodningū (þ ær ſem vnder hinu fyrra Teſtamentinu voru) s° at þr medteki eilifa arfleifd fyre heitzins *

Þui huar ed Teſtamentid er/ þa hlytr þat þſſ daudi at ſkie ſem Teſtamentid giorir/ þt Teſtamē tid verdr ſtadfeſt fyre daudañ/ elligar duger þ ecki medan hñ nu lifuer ſem þ hefer giort/ huar fyrer hid fyrra var eigi an blodz til ſticktad/ þui þañ tid Moyſes vt talat hafdi af ollm̄ bodordū laugmal ſins fyre ollu folkinu tok hñ kalfua ⁊ hafra blod med vatne ⁊ purpura vllu ⁊ Jſopo/ ⁊ ſtauckti a bo‑ kina/ ⁊ allt folkit/ ſeigiandi/ þtta blod er þſſ teſta mentes/ huert gud hefer bodit ydr/ Og lika eirnen tialldbudina ⁊ aull gaugn gudz dyrckunar ſtauckti hñ med blodinu/ ⁊ aller hluter verda ſem helldrt mz blodi hreinſader/ epter laugmalinu/ ⁊ an blodz vt hellingar ſkier eingen fyre gefning

Exo.xxiii

S° hlaut nu fyre liking himneſkra hluta mz ſliku hreinſut at verda/ eñ hiner hīneſkū ſialfuer hliota betre forner at hafa/ eñ ed hinar voru/ þat Chriſtr er eigi iñ geingeñ i þ hid heilaga sē med hō dū er giort (huert at er ſālïking hins riettferduga) helldr i himeniñ ſialfuañ/ svo hañ auglyſizt nu fyrir gudz auglite fyre oſſ/ ecki þ hñ forne lika s°

Opt sem hiner adrer biscupar þr a hueriu are iñgeln
gu i hid heilaga mꝫ añarligu blodi (añars hefdi
hañ optar hlotid at lida i fra veralldar vpphafi)
eñ nu i enda lok veralldariñar birtizt hañ eitt ſiñ
fyre ſina eigen forn færig/til burt toku ſyndariñar

Lika ſo sem þ moñunū er til ſkickat einu ſiñe
at deyia/ ⁊ epter þ er domuriñ/ ſo er kriſtr einu ſiñe
offradr/ til i burt at taka margra ſynder / eñ i
añat ſiñ mun hñ birtazt vtan ſynd/ollū þm ſē hñs
vænta til ſalu hialpar

Tiunde capitule

ÞUiat logmalit hefer ſkuggañ cptet ko-
mandi audæfa/ecki likneſkiuna ſialf-
ra audæfaña/ þui huert ar hlaut at
offrazt/hinar ſomu offraner/ ⁊ ku-
ñe þo eigi þa sem offrudu fullkomna
at giora (añars hefdi offrit af lagzt) þui þr hof-
du aungua samuitzku meir ſyndariñar sem gudz
dyrckunar meñ voru/eitt ſiñ hreinſader. Helldr ſki
er fyre þ ſama hugleiding ſyndaña huert ar/ þui
at þat er o moguligt at fyre vra og hafra blod ſy-
nder i burtu at taka

Fyrir þui sem hañ kemur i verolldina ſeiger
hañ/offran og forner villder þu eigi/eñ likamañ
Pſal. xxix til reidder þu mier/breñe forner ⁊ ſyndoffur þock
nazt þier ecki/ þa ſagda eg/ Sia ! at eg kem/ fyrſt i
bokiñe er ſkrifat af mier/ þat eg ſkuli giora gud
þiñ vilia/eñ þar fyrre sem hañ ſagdi/ offraner
fornan/breñe forner/ ⁊ synd offur/villder þu ei-
gi/ þær þocknudūzt þier eiñnen ecki / hueriar epter
laugmalinu offradar verda/ þa ſagdi hañ . Sia
þat eg kem at giora gud þiñ vilia/ þar af tekr hañ
hid fyrra/svo at hañ iñ ſetie hitt añat/J huerium
vilia þat vier erum heigader einu ſiñe ſkiednū fyr

er offran likamans Jeſu chriſti
Og huer einn kenne madur er til settr þat hann alla
daga gudz dyrckan rękı/og optliga ſamhattadar
of franer giore/hueriar eige kunna ſyndirnar af at
taka enn þeſſi fornadi eina forn fęring fyrer ſynd
ernar þa ęfinliga duger/Sitr nu til hęgre hãdar Pſal. cix.
gudz/og epter bidur hiedan i fra / þar til hans o
viner verda lagder til ſkarar hans fota/ þuiat mz
eirne offran hefer hann at eilifu fullkomna giort
þa sem helgader verda
Enn þat vitnar oſſ eirnen hinn heilage ande/ ep-
ter þui hann adur fyrre ſagdi/ þetta er þat Teſtam
ent sem eg man þeim setia epter þa daga seiger Jere. xxxi.
Drottinn Min laug mun eg gefa i þeirra hiortu/ ⁊
i þeirra hugſkotum mun eg þau ſkrifa / og fra
ſynder ⁊ ranglętingar vil eg ecki meir i minne legg
ia/huar hin ſama fyrer gefning er/ þar er eingin
offran meir fyre ſyndernar
Fyrſt vier hofum nu kęrir brędr/ þann trygg-
leik til inn gongu i hid heilaga/fyrer blodit Jeſu/ i
hueriu hann til reidde oſſ nyiann og lifande veg fyr
ir for tialldit þat er fyrer ſitt holld/hafandi s°
matkan kenne mann yfuer gudz huſe/ þui latum oſſ
þar at ganga med ſannarligu hiarta i algiorfuig-
leik truarinnar dreif dum i vorum hiortum/vid ſkil
der vondre ſamuitzku/ ⁊ þueigins likama med hrei
nu vatne/og latum oſſ faſtliga hallda vidurkenn-
ing truarinnar/og aurungnta eigi/ þuiat hann er tryg
gur sa henne hefer fyre heitid/og þat vier ſtund
um oſſ ſialfua innbyrdis med tidkan kęrleikſins ⁊
ecki forlata vora ſãſafnan s° sẽ sumra er sidr hell
dr at a minna huer annann/ ⁊ þui myckla framar/ s°
myckla sẽ þier siaet daginn taka at nalęgiazt

Þui ef vier niot þroanliga ſynder dryggiū epter
þ vier hofū medtekit kyñing ſañleikſinſ/ þa hofu
vier ongua offran þadan i fra fyrer ſyndernar/
helldr hrædiligt epter bid dōſinſ/ ⁊ elldzinſ aga ſē
Deut.xvij motſtandarana ſuelgia mun/ þui huer hñ brytur
Moyſes laugmal ſa hlyti at deyia/ vtan nockra
miſkuñſēd/ fyre tweggia edr þriggia vitnan/ hu
erſu myckly meire piſler meine þier ſa muni verd
ſkullda/ ſem ſon gudz/ m3 fotū tredr/ ⁊ teſtamen
tis blodit ſaurugt reiknar/ fyrer huert at hñ er
helgadr/ ⁊ ſui virder ſᵒ nadariñar anda/ þuiat
vier vitū þñ ſem ſeiger/ min er hefndin/ eg man
aptr giallda ſeiger Drottiñ/ Og eñ añat ſiñ/ Drot
tiñ mun dæma folk ſitt/ hryggeligt er at falla i
hendr lifanda Gudz

Leggit i miñe þa hinu fyrre daga/ a huerium
þier vpp birtuzt/ þolandi eirnen nockurn deilld ſie
alfuer myckit a hlaup piſlaña/ fyrer ſuiuirdan ⁊
Deut.xxxij hrakning ⁊ at byſnū giorder/ ⁊ i ſumre deilld lagſ
meñ verit þra ſem ſᵒ hefer geingit/ þat þier ha
fit ſam pinzt minū bondū/ ⁊ ræning ydvarra aud
æfa med fagnadi vm lidit/ vitandi ydr at hafa
med ſialfū ydr adra betre ⁊ blifanligre faſta eign
a himnū/ latid ecki ydvart trauſt i burt ſleppa/ huert
at myckit verdkaup hefer/ eñ þolin mædi er ydr
nauðſynlig/ ſᵒ at þier giort gudz vilia/ ⁊ medtakit
fyre heitid/ þat iñan ſkamzt tima mun koma ſa
ed koma ſkal/ ⁊ niun eigi ſeincka/ eñ riettlatr mun
af truñe lifua/ eñ ſa ſig i hle dregr/ a þm mun ſala
Abac ij min hafa aungua þocknan/ eñ vier erum ecki af
þm ſem ſig i hle draga ⁊ fyre dæmder verda/ he
lldr þr ſem trua ⁊ ſaluñe biarga

Ellefte capitule

Eñ tru

Eñ truan er orugg ſtadfeſta fra hluta ſē vier vonū/ ꝛ efum eigi huat vier ſiaum ecki/ fyrer hana feingu hiner gomlu vitniſ burdiñ/ fyrer truna vnderſtondū vi er heimeñ giordañ vera med guds ordi ꝛ þ huat ſyneligt er/ vt af hinu oſyneligu vordit Geñ. i

Fyrer truna hefer Abel gudi meire offran giort eñ Caiñ/ fyre hueria hñ hefer vitniſ burdiñ fe ingit/ þ hñ riettlatr ſie/ þa gud gaf vitn n af hñs giofū/ ꝛ vm þa ſomu talar hñ eñ/ þott hiñ ſie latiñ Geñ. iii

Fyrer truna vard Enoch burt numiñ/ at hñ ſæi eigi daudañ/ ꝛ vard eigi fundiñ af þui þ gud tok hñ a burt/ þui adr fyrre/ eñ hñ var i burt numiñ/ hefer hañ vitniſ burdiñ haft þ hañ þocknadizt gudi/ af þui at an truariñar er o moguligt gudi at þocknazt/ þui huer hñ vill koma til gudz/ ſa hlytr at trua þ/ at hñ ſie/ ꝛ þ hñ mune endrlaunare verda þra ſem hans leita Gñ. v

Fyrer truna hefer Noe vegſamat gud/ ꝛ aurcki na fyre buit til hialpræðis ſinu hyſi/ þa hñ medtok gudligañ bifalning vm þ huat eigi var eñ ſied fyrer huert hñ verolldina fordæmdi/ ꝛ er erfuīge vordiñ þſſ riettlætis ſem fyrer truna kemr Geñ. v

Fyrer truna vard Abrahā hlydiñ/ þa hñ kalladr vard vt at ganga/ a þa Jord ſem hñ erfa ſkylldi ꝛ hñ gieck vt ꝛ viſſi eigi huert vt hñ mundi koma. Geñ, v

Fyrer truna/ er hñ framandi veriñ a fyrrheitz Jorduñe/ ſo ſem a añarligre/ ꝛ buit i Hreyſum med Iſaac ꝛ Jacob med erfuingiū ſama fyre heitzins/ þt at hñ vonadi vpp a þa borgina ſem grunduolliñ hafdi/ hueriar vpp byggingar ſmidr ꝛ ſkapare Geñ x

Fyrer truna/ medtok hin Obyria Sara (er gud kraft þ hun vard frioſſaum/ ꝛ fæddi/ fram yfer Gñ. x

uer tima heñars alldurs/þuiat hun hiellt hañ tru-
faſtañ sem heñe hafdi ꝥ til ſagt

Geñ. xv Fyrer huat/at marger eru vpp ruñer af einum (þott at dains likama væri) lika sẽ ſtiornꝛ himens ꝛ ſo sẽ ſãdꝛ vid ſiafuar ſtrõd huat o teliãligt er

Þeſſer aller eru i truñe vnder lok lidner ꝛ hafa ecki fyre heitid med tekit/helldꝛ ꝥ af fiarſka til ſi-
ed/ꝛ hafa þar a treyſt ꝛ ſier nægia latid/ꝛ vidur-
kent ꝥ þr væri a iordu geſter ꝛ framandi/ þat þr sem þtta ſetgia/ þr gefa til at ſkilia/ ꝥ þr añarrar faudꝛ leifdar leite/ ꝛ at ſoñu ef þeir hefdu meint hana/af huerre þr voru vt farner/hefdi þeir no-
Exo. iij gañ tima til aptr vm at ſnua/eñ nu girntuzt þr ad-
ra betre/þat er himneſka/fyrir þui o virdizt ecki gud at kalla ſig þeirra gud þuiat hañ hefer þeim borg fyre buit

Fyrer truna forn færdi Abraham Yſaac/þa hañ vard freiſtadꝛ ꝛ fram gaf hiñ eingetna/ hñ
Geñ.xxij sem hañ hafdi þo i fyre heitino med teket / vt af huerium at ſagt var J Yſaac ſkal fier hans sæde kallat verda i hugandi ꝥ gud kyñe af dauda vpp at vekia fyrer huat hañ eirnen aptur fieck hañ til fyre likingar

Fyrer truna blezadi Yſaac af þui huat epter
Geñ.xxvij komanda var Jacob ꝛ Eſau/Fyrer truna blezadi Jacob/ þa hñ deydi/ bꝛda ſonu Joſeps/ ꝛ giordi
Geñ.xlviij lotning hnyfle hñs ſprota

Fyrer truna taladi Joſep af vt gongu Jraels
Geñ. l ſona/þa hñ deydi ꝛ bifalning giordi vm ſin bein.

Fyrer truna vard Moyſes þa hñ var fæddꝛ i
Exo. ij þria manudi fali ̃ af ſinũ forelldꝛũ/ fyrer þui þau ſau/ ꝥ hñ var agætligt barn ꝛ hꝛædduzt ec-
ki kongſins bod

Fyrer

Fyꝛer truna aþ neitadi Moyſes/ þa hñ gioꝛdizt ſtoꝛ/ſig at vera ſon/dottꝛ Pharaonis/ ⁊ kioꝛe my ckłu helldꝛ medꝛ þolki gudz o mak at þola/ eñ at haþa ſtundligt epteꝛ lęti ſyndariñar/ ⁊ hiellt van virding Chꝛiſti þyꝛer ſtęrꝛa rikidom/ eñ þi e ſiodu egipꝫkꝛa/ þat hñ leit a verdlaunin

Fyꝛer truna þoꝛliet hñ egipta land/ ⁊ ottadizt ecki kōgſins gꝛimd/ ꝥ hñ hiellt ſig at þ m̄/ huern hñ sa ecki/ lika svo ſem at hñ sęi hñ

Fyꝛer truna hiellt hñ Paſchana ⁊ blodz vt hel lingūna/ vpp a ꝥ at eigi snyꝛti þa/ sa ſem þrum burdina dꝛap Exo xk

Fyꝛer trūna geingu þꝛ i gegnū haþit rauda/ sᵒ ſem vm þurrlendi/ huers eirnen hineꝛ egipꝫku þreiſtudu/ ⁊ dꝛecktuzt Exo.iiij

Fyꝛer truna nidꝛ hꝛundu muꝛ vegger Hiericho þa er þꝛ hoþdu i sio daga vm kring hana geingit Iesu.vi

Fyꝛer truna vard Rahab su hoꝛkona ei þoꝛ tauput medꝛ vātruudum/ þa hun medtok þa Ni osnar meñ vinſamliga Iosu ij

Og huat ſkal eg meir ſeigia/ timiñ verdꝛ mier oþſtuttꝛ/ nęr eg ſkyllda þram þylia/ aþ Gedeon Barac/ Samſon/ Iepthahe/ Dauid ⁊ Samuel/ ⁊ ſpamoñunum ✠ Huerier ed haþa þyꝛeꝛ truna konga rikin yþuer vñit/ riettlętid verckat/ þyꝛer heitid audlazt/ Leona muñana til byrgt/ elldzins magn vtſlauckt/ suerdzins eggiᵘ vmþlyd/ kꝛoþtu ger voꝛdner vꝛ bꝛeyſkleikanum/ oþlger gioꝛzt i ſtꝛidinu/ añarligra herbudum vm vellt/ kuiñurnᵃ haþa ſina daudingia aþ vpp riſuñe aptꝛ þeirgit

Eñ hineꝛ adꝛeꝛ eru lēſtꝛadeꝛ ⁊ Gabbadeꝛ/ ⁊ haþa

n uq ongua

ongua ꝑrelſan med ꝑeckꝫt/s° at ꝥr audluduzt hina
betre vpp riſuna/sumer haꝑa hadung ⁊ hudſtroka
lidit/ þar oꝑan a bond ⁊ ꝑioꝛtraner/ ⁊ ſteinū gryte
ter/ſkam̄ hoggner/i giegnū ſtungner ꝑyrer ſuerdi
vegner ꝥr ed vm haꝑa ꝑarit i ſauda ꝑelldū ⁊ geit
ſkiñum/med eymdū/med harmkuꝗlū/med o maki
huerꝛa heimꝛiñ var eigi verdugꝛ/ haꝑa ⁊ viller gei
ngit a eydimoꝛkū/a ꝑiollū/vm ꝑylſne ⁊ hella iarda

Þeſſer aller ꝑeingu vitniſ burdiñ ꝑyre (triñar.
truna/ ⁊ haꝑa ecki me tekid ꝑyre heitid/ꝑyrer þui
ꝥ gud heꝑer eitt huat betꝛa adꝛ til ꝑoꝛna vm oſſ ꝑy
re hugat/s° at ꝥr ꝑyre vtan oſſ yrdi ecki ꝑullkom
ner gioꝛder * Tolꝑti Capitule

FYrer þui/ a medan vier hoꝑū eitnen ſli
kañ ſkya klaſa vottaña vm kring oſſ/
þa latū oſſ aꝑ leggia ſyndiꝛnar þꝗr oſſ
iaꝑnan vid loda ⁊ þyngia/ ⁊ hlaupū ꝑy
re þolin mꝗdi i ꝥre oꝛuſtu ſem oſſ er til
ſkickud/ ⁊ alitū Jeſū þñ herꝛtuga/ ⁊ ꝑullkõnara tru
ariñar/Huer ed/ þñ tid hñ heꝑdi vel matt haꝑa ꝑo
gnut/ þoldi hñ kroſſiñ/ ⁊ virte ꝑoꝛſmanina einſkis/
⁊ſett ſig til hꝗgri hlidar vpp a gudꝫ ſtoli/Miñizt a
þañ ſem þuilick motmꝗli i gegn ſier aꝑ ſyndurunū
Pꝛo.xij þoldi s° at þier letiezt ecki nie veilizt i hugſkotunū
þuiat þier haꝑit eñ ecki allt til blodzins vidſtadit i
ſtridino mot ſyndiñe/ ⁊ haꝑit þegar gleymt ꝥſſ hug
gunar ſem til ydar ſeiger s° ſem til barnaña/Son
miñ virt eigi litilſ tyꝑtan Dꝛottins/ ⁊ auꝛuilazt ecki
þott þu verder aꝑ hm̄ ſtraꝑꝑadꝛ/ þat huern ed dro
tteñ elſkar þñ agar hñ/eñ huern þañ ſon ſem hñ at
ſier tekꝛ þa ſtryker hñ

Eꝑ þier tyꝑtunina þolit/þa mun gud tia ſig ydꝛ
ſem ſonū/þui/huer ſonꝛ er sa/ þñ er ꝑadiꝛiñ tyꝑtar
eigi

eigi/eñ ef at þier erut an tyftanar/huerrar hiner al
ler eru hlutakarar vordner/ þa eru þier hiaborn eñ
ecki ſyner/nu med þui eirnen vier hofū haft vora
likamliga fedr til tyftunᵃ maña ꝛ þa hrædzt/ſkyll
dū vier þa ecki myckłu meir vndergefner vera hi=
nū andliga faudr/sᵒ at vier lifdū/ ꝛ hiner hafa ſe
ſeliga fa eina daga oſſ agat/epter ſinū ged þotta/eñ
þſſi til nytſemdᵃ /sᵒ at vier audludunzt hñs helgā
eñ aull tyftan/nær hun a liggr/ þa þicker oſſ hun
eingen gledi/helldr hrygd vera/eñ epter a mun hun
gefa fridſamligazt añ auoxt riettlætiſins/ þm ſem
þar fyrer idkader erū
Fyrer þui vpp hefiet aptr tregar hendr ꝛ hin Deut.xxix
þreyttu kne/ ꝛ giorit riettañ gang med ydrū fotū/
sᵒ at eingiñ af vega ſkeiki lika sē þañ er halltrar/
helldr myckłu framᵃ veri ſem heilbrigdr/epter fyl
git fridinū vid huern mañ/ ꝛ helguniñe/an huerrᵃ
þ eingeñ man drottiñ ſia/siaet ꝛ sᵒ til þ eingeñ for
ſome gudz nad/sᵒ at þar eingeñ beiſki rot i ſtadiñ
vpp ſpretti/ ꝛ hindran giore/ ꝛ þ marger fyrer þa
hinu ſomo ſauruger verdi/ ꝛ at þar ſie eingiñ fril
lu lifuis madr/edr o gud rækin ſem Eſau/sa sē at
fyrer matar ſaker ſelldi ſiñ frūburd/fyrer þui/ þa
vitid at hñ þar epter a/þa hñ bleſunina erfua vill
di/er hñ vt ſkufadr/ þt hñ fañ eckert rum idrana
rīñᵃ /þott hñ hñar med gratandi tarum leitadi
Hat þier erut eigi geingner til þſſ fiallz sē a þrei Exo xix
fanligt er ꝛ mz elldi breñr/nie til þoku eda myrkrs/
til hregguidris/til ludrar þytz/ ꝛ til raddar ordaña
ꝛ þt huerier hana heyrdu vndan toldust/ þ eigi yr
di til þra ordit talat/ þt þr kuñu eigi þ at ſtandazt
huat þar var ſagt/ ꝛ ef ſkog dyr ſnyrti fiallit/ þa
ſkylldi þ ſteinum grytazt/eda mz ſkeyti i helſkotid

verda/ ⁊ s° oguꝛlig var su ſyn/ ꝥ Moyſes ſagdi/ eg em otta ſleiginn ⁊ felins full

Helldꝛ eru þier geingner til fiallzins Zion/ ⁊ til borgar gudz lifanda/ til hĩneſkrar Jeruſalē/ ⁊ til margra þuſunder Eingla flocka / ⁊ til ſamkundu
Gen. xxiiii hins frũ getna/ huer a hminũ vppſkrifud er/ ⁊ til gudz allra domara/ ⁊ til andan̄a algioꝛfuilliga riett latra/ ⁊ til medal gangarans hins nya teſtamenti Jeſu/ ⁊ til blodzins yfuer dreifingar/ ꝥ meir hefer at ſeigia en̄ Abels

Siaet til/at þier vndan teliezt ecki þm̄ ſem vid ydꝛ talar/ þui ef hiner eru eigi vmflyder/ſem hm̄ vndan tolduzt þa hn̄ a ioꝛdu taladi/mycklu midꝛ þa vier/ef vier vndan teliunzt þm̄ ſem af himnũ talar/huerſ raudd/ þan̄ tima ioꝛdina bifadi/ en̄ nu
Haggei ii heiter hn̄ fyrer ⁊ ſeiger/ En̄ eitt ſin̄ mun eg hræra eigi alleinazta ioꝛdina/helldꝛ eirnen hĩnana/en̄ ꝥ hn̄ ſeiger eitt ſin̄/ merck/at ꝥ hid hræranliga ſkal vmſkiptiligt verda/ lika ſem an̄at ſmidi/ s° at ꝥ huat o hræranligt er ſtodugt blifue/ Huar fyrer a medan vier medtokũ o hræranligt riki/ þa hofũ vier nadina/ fyrer hueria vier ſkulũ gudi þiona/hm̄ til þocknunar/m3 hrædzlu ⁊ ſidſemi/ þuiat voꝛ gud er mygiandi elldꝛ

Þrettandi Cap.

Erit ſtadfaſter i brodꝛligũ kærleika/ ⁊
Gen. xviii ⁊ xix geſtriſne forgleymit ecki/ ꝥt fyrer hana hafa marger/ þm̄ o vitandi einglunũ herbergi veitt/ hugleidit bandingiana/lika ſem adrer ſambandingiar/ ⁊ þra ſem motgongu lida/s° ſē at þier ſieut eirnen limer þſſama likama/ Hiuſkaprin̄ ſkal heidarligr halldin̄ vera hia ollm̄ ⁊ hionabandz ſængin o flecklut/ ꝥt frillulifis ⁊ hoꝛunar men̄ mun gud dæma/

lifue

ligfuernet ſie an agirne/ ⁊ latid ydr ꝥ nægia ſem i
nand er/ þat hn̄ hefer ſagt/ Eg vil eigi yfuer ge
fa þig nie hia fara lata/s° at vier megū trauſtli-
ga ſegia/ Drottin̄ er min̄ hialpare/ eg man eigi ot-
tazt huat madrin̄ mun mier giora þ eincktt a ydra
lærifedr/ þr ed gudz ord hafa ſagt ydr/ huerra/ æ- Pſal.cxvii
fi lokum þa athyggit ⁊ epter fylgit þra tru ⁊ lv

Jeſ⁹ Kriſtr/ gær ⁊ i dag/ ⁊ eirnen ſialfr hin̄ ſame
at eilifu/ latid þui eigi afleida ydr m; marguiſligū
⁊ framandi lærdomū/ þt ꝥ er agætligt/ at hiartad
ſie ſtad faſt/ huat hellzt at ſkier fyrer nadina/ eigi
fyrer fædzluna/ huar vt af ongua nytſemd hafa
þr sē þ᷑ m; vilia gudi þiona/ vier hofū ꝥ alltari
huar þr sē tiallobudina rækia hafa eckert valld til
af at eta/ þt huerra dyra blod sē in̄borit verdr af
biſcupinū i hid heilaga fyre ſyndernar/ þra somu
hræ verda vppbrend vtan herbudan̄a/ fyrer þui
hef er eirnen Jeſus (vpp a ꝥ hn̄ helgadi ꝥ folk fyr
er ſitt eigit blod) vtan borg᷑ hlidz lidit/ þui latū oſſ
vt ganga til hn̄s af herbudunum/ ⁊ bera hn̄s van
virding/ þat hier hofu vier aunguan̄ blifuanli-
gan̄ ſtad/ helldr leitu vier hins tilkomanda

Þui latū oſſ nu offra fyre hn̄ lofſins offr gu
di alla tima/ ꝥ er auogxt varan̄a sē vidrken̄a hn̄s
nafn/ gott at giora ⁊ med at ſkipta þa forgleymit
ecki/ þat ſlickt offr þocknazt gudi vel/ hlydit ydrū
lærorū ⁊ fylgit þm̄ þt þr vaka yfuer ydrū ſalum
lika ſem at þr ed reikningſkap þ᷑ fyrer gefa ſkulu
s° at þr giori ꝥ m; gledi ⁊ eigi med anduarpan/ þt
ꝥ er ydr o gagnſamligt/ bidiet fyrer oſſ

Vort trauſt er ꝥ at vier hofū goda ſamuizku/
⁊ koſtgæfum oſſ til/ vel vm at ſyſlazt hia ollum/
en̄ eg meir en̄ beidi ydr/ þaz til þuilickt at giora/

vppa ꝥ eg kæmunzt hid allra ꝼyrſta apꝛ til ydar. Eñ gud ꝼꝛidarins/ſa ſem vt heꝼer leitt i ꝼra daudũ/hiñ myckla hirder ſaudaña/ ꝼyrer blodit hins nyia Teſtamenti/vorn drottiñ Jeſum/hñ giore ydꝛ ſkickanliga i ollu godu vercki til at giora hñſ vilia/⁊ eꝼle ꝥ med ydꝛ/huat ꝼyrer hm̃ þacknæmt er ꝼyre Jeſum chriſtum/hueriũ at ſie dyrd vm all dꝛ ⁊ at eiliꝼu AMEN

Eg beidi ydꝛ kærir brædꝛ halldit mier ꝥ a miñingar ord til goda/ þuiat eg heꝼi ꝼaatt eitt ſkriꝼat ydꝛ. Vitid ꝥ broder vor Timotheus er laus aptur/ med hueriũ eꝼ hñ ſkiotlliga kemꝛ/ man eg ſia ydꝛ Heilſit ollũ ydar lærorũ ⁊ ollum heilogũ/ydꝛ heilſa brædꝛner aꝼ val landi. Nadin ſie med ydꝛ ollũ AMEN

¶ Skriꝼadꝛ vt Val landi med Timoheo

Formale yfuer S/ Jacobs piſtil

DEñañ piſtil hins heilaga Jacobi/ þott at hñ ſie aꝼ hinũ gomlu ꝼyrer odal lagdꝛ/ þa loꝼa eg hñ þo ⁊ helld godañ vera/ hellzt þar ꝼyrer ꝥ hñ aungua mañа ſettninga iñ ſetꝛ/⁊ gudꝫ laugmal allhardliga rekꝛ/eñ ꝥ eg ſeigi mina meining þar vm/ Eñ aungum þo til villu nie hia truar neiñꝛar/ þa þycki mier ſem hñ ſie eigi nockꝛs poſtula ritning/⁊ er ꝥtta mitt til eꝼne

J ꝼyrſtu ꝥ hñ s° ſtreingiliga i giegn/S. Pals ⁊ allꝛe añare ritning/riettlætid verckunũ til eignar/ ⁊ ſeiger ꝥ Abꝛaham ſie aꝼ ſinũ verckũ riettlatꝛ vordiñ/ þañ tid hñ ſon ſiñ oꝼꝼꝛadi/ ſem at S. Pall (Ro.iiij) þar i gegn lærir/ ⁊ ſeiger ꝥ Abrahã ſie an

verck

vercka riettlatr vordiñ/alleinazta fyre tru sina/ ꝛ vtuiſar ꝥ medr Moyſen (Gene xv) laungu adr eñ hñ ſyne ſinum opfradi. Nu þott þſſum piſtle ƒrdi vid hialpat/ ꝛ eiñ gloſeran fyndizt yfuer ſlickt riett læti verckañ/ þa kañ hñ þo ecki þar iñe at forſuar azt sem hñ þa malſgrein Moyſi (Gene xv) (Huer ed alleinazta vm Abrahams trú ꝛ ecki vm hñſ verck talar/epter þui sē S Pall Roma iiij vt ſkyrer) verckunum til eignar/ fyrer þui vrſkurdar ꝥ þeſſe breſtur/ ꝥ hñ varla meigi vera nockrs poſtula

J añare grein/ ꝥ hñ vill kriſtnū lyd keña/ ꝛ getur ecki eitt ſiñ i so langre ordrædu/piñuñar ꝛ chriſtz vpp riſu nie hñſ nadariñar anda/hñ nefner fo chriſtū i suinū ſtaudū/eñ keñer ecki grandit af hm vtan ſeiger af almeñeligre tru a gud/ ꝥt embætti eins riettteligſ poſtula þa er/ ꝥ hñ af piſl ꝛ vpp riſu chriſti ꝛ hñſ embætti predike/ ꝛ leggia þeſſ ſama grunduoll/so sem at ſialfr hñ ſeiger Joh xv/ þier munut vitniſburd af mier gefa/J þui verda allar þær sem riettiliga heilagar bækr eru iñe ſamhlio dandi/at þær allar ſaman predika chriſtū/ ꝛ efrindi reka/so er ꝥ ꝛ eirnen riett prof til allar bækr at ſtraffa/ nær vier ſiaū huort þær reka chriſtz erinde edr ecki/epter þui at aull ritningin tiaer ꝛ lærir eigi añat eñ chriſtū lika sem hiñ heilage Pall Ro iij vill eigi af odru vita vtan alleinazta chriſto/ſē hñ ſeiger i Corinth ij huat chriſtum ecki lærir þat er ei poſtuligſ embættis/þott ꝥ eirnen ſialfuer ho fut ſpekingarner kendu/eñ þar i mot huat hellzt chriſtum predikar/ ꝥ ſie poſtuligt þott þat ſidztur mañ segdi

Eñ þeſſi Jacobus giorir eigi meir/vtan hñ drifur til laugmalſins ꝛ þeſſ verka/ ꝛ flegger so o ſkicka

yppa ꝥ eg kęmunzt hid allra fyrſta aptr til ydar

Eñ gud fridarins/ſa ſem vt hefer leitt i frá daudũ/hiñ myckla hirder ſaudaña/ fyrer blodit hins nyia Teſtamenti/vorn drottiñ Jeſum/hñ gioꝛe ydr ſkickanliga i ollu godu verki til at giora hñs vilia/⁊ efle ꝥ med ydr/huat fyrer hm̃ þacknęmt er fyrer Jeſum chriſtum/hueriũ at ſie dyrd vm all dr ⁊ at eilifu AMEN

Eg beidi ydr kęrir brędr halldit mier ꝥ a miñ ingar ord til goda/þuiat eg hefi fęatt eitt ſkrifat ydr. Vitid ꝥ broder vor Timotheus er laus aptur/ med hueriũ ef hñ ſkiotliga kemr/ man eg ſia ydr Heilſit ollũ ydar lęrorũ ⁊ ollum heilogũ/ydr heilſa brędrner af val landi. Nadin ſie med ydr ollũ AMEN

¶ Skrifadr vt Val landi med Timoheo

Formale yfuer S/ Jacobs piſtil

Eñañ piſtil hins heilaga Jacobi/ þott at hñ ſie af hinũ gomlu fyrer odal lagdr/ þa lofa eg hñ þo ⁊ helld godañ vera/ hellzt þar fyrer ꝥ hñ aungua mañа ſettninga iñ ſetr/⁊ gudz laugmal all hardliga rekr/eñ ꝥ eg ſeigi mina meining þar vm/ Eñ aungum þo til villu nie hia truar neiñrar/þa þycki mier ſem hñ ſie eigi nockrs poſtula ritning/⁊ er ꝥtta mitt til efne

J fyrſtu ꝥ hñ s° ſtreingiliga i giegn/S. Pals ⁊ allre añare ritning/riettlętid verckunũ til eignar/ ⁊ ſeiger ꝥ Abraham ſie af ſinũ verckũ riettlatr vordiñ/ þañ tid hñ ſon ſiñ offradi/ ſem at S. Pall (Ro.iiij) þar i gegn lęrir/ ⁊ ſeiger ꝥ Abrahã ſie an

verck

vercka riettlatꝛ vordiñ/alleinazta ꝼyre tru sina/ ꝛ
vtaiſat ꝥ medꝛ Moyſen (Gene xv) laungu adꝛ eñ
hñ ſyne ſinum opꝼradi. Nu þott þſſum piſtle ꝼrdi
vid hialpat/ ꝛ eiñ gloſeran ꝼyndizt ypuer ſlickt riett
lǫti verckañ/ þa kañ hñ þo ecki þar iñe at ꝼorſuar
azt sem hñ þa malſgrein Moyſi (Gene xv) (Huer
ed alleinazta vm Abrahams trú ꝛ ecki vm hñſ ver-
ck talar/epter þui sẽ S Pall Roma iiij vt ſkyrer)
verckunum til eignar/ ꝼyrer þui vrſkurdar ꝥ þeſſe
breſtur/ ꝥ hñ varla meigi vera nockꝛs poſtula

J añare grein/ ꝥ hñ vill kriſtnũ lyd keña/ ꝛ ge-
tuꝛ ecki eitt ſiñ i s° langre ordrǫdu/pinuñar ꝛ chri
ſtz vpp riſu nie hñſ nadariñar anda/hñ neꝼner ꝼo
christũ i suinũ ſtaudũ/eñ keñer ecki grandit aꝼ hm
vtan ſeiger aꝼ almeñeligre tru a gud/ ꝥt embǫtti
eins rietteligſ poſtula þa er/ ꝥ hñ aꝼ piſl ꝛ vpp riſu
chriſti ꝛ hñſ embǫtti predike/ ꝛ leggia þeſſ ſama
grunduoll/s° sem at ſialꝼꝛ hñ ſeiger Joh xv/ þier
munut vitniſburd aꝼ mier geꝼa/ J þui verda all-
ar þǫr sem riettiliga heilagar bǫkꝛ eru iñe ſamhlio
dandi/at þǫr allar ſaman predika christũ/ ꝛ eꝼrin
di reka/s° er ꝥ ꝛ eirnen riett proꝼ til allar bǫkꝛ at
ſtraꝼꝼa/ nǫr vier ſiaũ huort þǫr reka chriſtz eꝼ-
rinde edꝛ ecki/epter þui at aull ritningin tiaer ꝛ lǫr-
ir eigi añat eñ chriſtũ lika sem hiñ heilage Pall Ro
iiij vill eigi aꝼ odru vita vtan alleinazta chriſto/s°
hñ ſeiger i Corinth ij huat chriſtum ecki lǫrir þat
er ei poſtuligſ embǫttis/ þott ꝥ eirnen ſialꝼuer ho-
ꝼut ſpekingarner kendu/eñ þar i mot huat hellzt
chriſtum predikar/ ꝥ ſie poſtuligt þott þat ſidztur
mañ a segdi

Eñ þeſſi Jacobus giorir eigi meir/vtan hñ dri
fuꝛ til laugmalſins ꝛ þeſſ vercka/ ꝛ ꝼleyger s° o

ſkicka

ſkickanlga einu i añat/svo at mier þicker/ſem hañ muni verit hafa/eiñ godꝛ dugandi mañ/sa er ſtauku greiner vt af lǫriſueinū poſtulaña hafi hondlat ⁊hafi svo vppa bokfelli ritad/elligar kañ at ſkie/ at ꝥ ſie vt af predikan hins heilaga Jacobi vppſkrifat/af einum odꝛum til/hñ kallar ⁊ laugmalit eitt laugmal frelſiſins/huert at S. Pall kallar þo eitt laugmal þrelkunariñar/⁊ reidiñar ſyndariñar ⁊ daudans

Fram yfuer ꝥ þa idkar hñ malſgreiner hins heilaga Petri/ ꝥ at kǫrleikꝛiñ hylie ſynda fioldañ/Itē litelǫtid ydꝛ vnder gudz hond/Item malſgrein S. Pals(Galatas v) ꝥ andañ lyſte i gegn holldinu. s° þo at hiñ heilagi Jacob⁹ var langri ǫfi af Herodis til Jeruſalē (fyrꝛ eñ S. Petꝛ) liflatiñ/Huat at þo ſynizt/ ꝥ hañ hafi longu ſeirne verit/ eñ þꝛ Petꝛ ⁊ Pall

Sumān er/ ꝥ þiſſi hefer viliat veria þm̄/ſem ſig vpp a truna an verckaña foꝛlietu/⁊ hefer til þꝛar malſuarnar nǫrſta biugꝛ verit/ ⁊ viliandi þui med logmals rekſtri til vegar at koma/ſem at poſtularner med huatning til kǫrleiſins vt vega/fyrrer þui kañ eg hñ (ſeiger doctoriñ)ecki at telia medal riettra hofut boka/ viliandi þo aungum þar med hamla/ ꝥ hñ telie hañ ſetie ⁊ vpphefie svo hatt ſem hm̄ ſialfuin vel likar/ þt þar eru margar agǫtar ⁊ godar greiner iñe ſkrifadar

S. Jacobs pistill

Fyrste Capitule

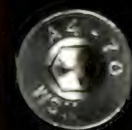

Acob þion guds vors Drottins
Jesu Christi/ þm̃ tolf kynkuis
lũ sem sundr dreifdar eru/ sei
gizt kærlig heilsan/ brædr mi
ner reiknet ꝧ fyrer allañ faug
nud/ nær þier i marguisligar
freistaner/ i hratid/ ⁊ vitid ꝧ
at reynslañ ydvarar truar ver
ckar þolin mædi/ eñ þolinmædin hefer fullkomit
verck/ svo at þier sieut fullkõner ⁊ algiorder/ ⁊ i aun
gu brest hafandi

Og ef einñhuerr ydᵃ þarf vid visdõs hñ bidie af
gudi/ sa er nogliga gefr huerjũ mañe/ ⁊ vt drepr ꝧ
aungũ 's⁰ ⁊ eirnen mun hĩm ꝧ gefazt/ eñ hñ bidie i
truñe/ ⁊ efi ecki/ þt sa sẽ efablandiñ er/ hñ er lika
sẽ siafuᵛ bylgia/ su er af vindi verdr drifin ⁊ vpp
vægd/ þuilikr madr þeincke ecki/ ꝧ hñ muni af gu
di nockut audlazt/ þui efablandiñ madr er o sto-
dugr i olluñ sinum vegum

Eñ sa broder sem sig lætkar/ hñ hrosazt i siñe
vpphafning/ ⁊ hñ sẽ rikr er hñ hrosazt i siñe lite-
læting/ þt lika s⁰ sem blomstr grassins mũ hñ for
ganga/ sẽ ꝧ Solin vpp geingr med hita/ þa skræ
lizt grasit ⁊ blomstrid af fellr/ ⁊ þss fagra alit for
diarfuazt/ lika s⁰ man audigr i rikdæmi sinũ vpp

Sæll er sa madr sẽ freistingina þolin (þorna.
modliga lidr/ þui þar nr hñ verdr reyndr/ mun hñ
audlazt lifsins koronu/ Huerre gud hefer fyre hei
tid þm̃ sẽ hñ elska/ eingiñ seigi/ nær hñ freistazt
ꝧ hñ af gudi freistadr verdi/ þt gud er eingiñ frei
stare hins võda/ ⁊ einskes freistᵛ hñ/ helldr freista
zt huer eirn/ nær hñ til teygizt af siñe eigeñ girnd ⁊
lockadr

lockadr verdr ⁊ sidan þ girndin hefer getid/ fæder
hun syndina/ eñ nær syndin er fullkõnut fæder
hun daudañ

❧ Fiorda sunnu dag epter pask a — Villizt ❧ eigi kærir brædr/ aull god giof ⁊ aull
fullkomin giof kemr at ofan/ fra faudrnū liossins
i hia hueriū er eingin vm skipting nie byting lios-
sins ⁊ myrckrsins þui hñ hefir oss getid epter siñe
villd fyrer sañleikssins ord vpp a þ vier værū frum
burder hñs skepna

Fyrer þui kærir brædr/sie huer madr fliotr at
heyra/eñ tregr at tala/ ⁊ til reide tregr/ þt manzins
reidi/giorir þ eigi/huat fyri gudi riettferdugt er.

Þat fyrer afleggit allañ o hreinleik ⁊ illzku/ ⁊
vid takit ordit med hogværi/ þat i ydr er rotsett/
huat er kañ ydrar saler hialpligar giora ✻ Verit
❧ ⁊ eirnen giorendr ordzins/ eñ eigi alleinazta til
❧ Fimta sunnu dag — heyrendr/huat þier sialfua ydr med a talar dragit
þui ef eiñ huer er ordzins til heyrare ⁊ eingiñ gio-
rara/sa er likr þm̃ mañi/ sem sina likamliga a sia-
nu i speigle skodᵘʳ/ þui epter þ hñ hefer skodat sig
⁊ iafnskiott sem hañ geingr burt þadan þa gley-
mer hñ huernen hñs yfuerlit var/eñ huer i gegnum
skodar hid algiorda laugmal frelsisins ⁊ stadnæ-
mizt þar iñe/ ⁊ er eingiñ forgleymanligr heyrare/
helldr giorningsins giorare/ sa sami mun hialp-
ligr vera i sinu vercki

Eñ ef einhueriū a medal ydar lætr sier þickia/
þ hñ þione gudi/ ⁊ teymer eigi sina tungu/ helldr
foruiller sitt hiarta/ þss gudrækni er hiegomi) Eñ
skær ⁊ oflecklut gud rækne hia gudi faudr/er hun/
sem vitiar eckna ⁊ faudr lausra/ i þra hormungū/
⁊ sig oflecka dañ af heiminum vardeiter ✻

Añar Capitule

Brædr

Pistill

Rœdr miner þier skulut eigi meina/ ꝥ
truan a Jesum Christū vorn drottiñ
dyrdarinᵃʳ /hafi mañgreinᵃʳ alit/ þui
þo at iñgangi i ydra samkund madr
berandi gull baug ⁊ i kostuligū klœdū
eñ þar kœmi eirnen fatœkr i liotū kle
dnadi/ ⁊ þier sœud a þañ sē dyrligañ klœdnat bœri/
segdut til hñs/sit þu hier i godū sesse/ ⁊ til hins fa
tœka segdut/ statt þu þarna/ eda set þig hier a
skaur fota miña/ ꝥ vrskurdit þier ecki riett mz sial
fū ydr/helldr verdit þier domarar vōdra hugreñin

Heyrit til brœdr miner elskuliger/hefer gud (ga.
ecki vt valit fatœka þssarar veralldᵃʳ / þa i truñe ri
ker eru/ ⁊ erfuingiar rikisins/hueriu hñ hefer fyre
heitid þm̄ sem hñ elska/eñ þier hafit van heidrat
hina fatœku/eru hiner riku eigi þr sem med yfuer
gangi nidr þryckia ydr/ ⁊ þr ed frā draga ydr fyre
domstola/ hœda þr ecki ꝥ hid goda nafn sem þier
erut af kallader

Og ef þier fullkōnit ꝥ konungliga laugmal/epter Leui. xix
ritningunū/ ꝥ elska skulir þu naungr þiñ so sem
sialfuañ þig/þa giore þier vel/ eñ ef þier hafit
mañ greinat alit/ þa dryge þier synd/ ⁊ verdit aui
tader af logmalinu/so sē yfuer trodzlu meñ/ þui
þott at eiñhuer hielldi allt logmalit/ ⁊ brotligr ver
dr i einu/ þa er sa þegᵃʳ allz þss sekr/ þt hñ sem sagt
hefer/ ꝥ eigi skulir þu hor drygia/ sa hefer eirnen
sagt ꝥ eigi skulir þu i helsla/ þott at þu dryger nu
eigi hor/eñ i helslœr þa ert þu yfuer trodslu madr
hins laugmalsins/ lika so talit/ ⁊ so giorit/sem at
þr ed skulu fyrer laugmal frelsisins dœmder ver
da/eñ þar mun o miskunsamr domr yfuer þañ gan
ga sem ongua miskuñsemi hefer giorda/ ⁊ miskuñ

eñ hun hroſar ſier i moti dominum
Huat ſtodar ꝥ kęrir bręðr/ þott eiñ huer ſeige
hñ haꝼi truna ꝛ heꝼer eige verckin/getr truan gio
rt hñ hialpligañ/eñ eꝼ nockr broder eda ſyſter vęꝛ-
ri naken/ ꝛ þaurꝼ heꝼdi dagligrar nęringar ꝛ þo
eiñ huer ydar ſeige til þra/ꝼarit i ꝼridi/ giorit ydur
heitt/ꝛ mettid ydr/ eñ geꝼi þm ecki huat likamans
naud þurꝼt er huat hialpadi þm ꝥ/ſo ꝛ lika truan
nęr ed hũ heꝼer eingẽ verckin/ þa er hũ daud i ſial
Eñ þar męttí eiñ huer ſeigia þu heꝼer (ꝼre ſier
truna/ꝛ eg heꝼi verckin/ſyn þu mier tru þina vt aꝼ
verckũ þinũ/ꝛ man eg ſyna þier mina tru aꝼ minũ
verckum/ þu truer at eiñ ſie gud/ ꝥ giorir þu vel/di
oꝼlarner trua eirnen ꝛ eru þo ottaſlegner
Eñ villtu vita/ þu hiegoma madr/ ꝥ truan an
verckaña ſie daud/er eigi Abraham ꝼader vor aꝼ
verckunum riettlatur vordiñ/ þa hañ oꝼꝼradi ſyne
Gen.xxij ſinum Yſac yꝼuer alltarit/ þar/ſier þu/ þat truañ
heꝼer samuerckat hans giordum/ ꝛ vt aꝼ verckũ-
Gen.xv num er truan ꝼullkõlig vordin/ꝛ ritningin er vpp-
ꝼyllt sem at ſeiger/Abraham trudi gudi ꝛ þat er
hm̃ talit til riettlętis/ꝛ er gudz vin kalladr/ſo ſiae
þier nu þat madurin̄ verdr aꝼ verckunũ riettlatr/
ꝛ eigi alleinazta vt aꝼ truñe/ſo ꝛ eirnẽ portkonan
Rahab/er hun ecki aꝼ verckunum riettlat vordin
Josu.ij þa hun medtok ſendi bodana/og liet þa vm añañ
veg i burt ꝼara/ þuiat lika sem likamiñ er an and
ans daudr/ſo er ꝛ eirnen truan an verckaña daud

Þridie capitule

Irdit eigi bręðr minir/ ꝼleire lęrimeiſtr-
arar at vera/ ꝛ vitid þat vier munum
þſſ meira dom ꝼa/ þat aller vier brio
tum margꝼalldliga/ eñ huer hañ ver
dr eigi broꝛligur i neinu ordi/ sa er al-

giordr madr/ ⁊ kan ollū likamanū i taumi at hall
da/ siaet þ vier beislū hestana s° at þr hlydi oss ⁊
snuū vm ollū þra likam/ siaet skipin þo at þau sie
stor/ ⁊ verda af megnū vinde rekin/ þa verdr þm
þo vēt af litlu styre/ huert vt sem sa vill er styrer
s° er eirnen tungan litill limr ⁊ vpp byriar þo stora
hlute

Siaet huernen s° litill elldr/ huersu mickinn skog
kan hann vpp at tendra tūgā er eirnē elldur/ verolld
full rāglætis/ s° er tūgan medal vorra lima/ ⁊ fl
eckar allan likaman/ ⁊ vpp kueiker alla vora syslā
nær hun af heluitz kum vpp tendrut er

Þt allar natturr/ dyra/ fugla/ ⁊ orma/ ⁊ siokrisl
aña verda tādar ⁊ eru tādar af mañligre natturu/
eñ tūguna getr eīginn maña tamit/ hid o spaklata illt
fullt daudligs eitrs/ medr hñe dyrckū vier gud faur
dr ⁊ mz hñe formælu vier naūganū epter gudz my
nd giordū/ af hinū sama muñe framgeīgr bletzan ⁊
bolvan/ þ skal eigi s° vera kærir brædr/ vtueller
nockut brunnrinn af sāre vpp raas sætu ⁊ beiskū vat
ne getr nockut brædr miner fikin tre vidsmior/ eda
vinuidr fikiur borit lika s° kañ ecki hiñ same bruñ
ur sallt vatn ⁊ sætt at gefa

Huer hñ er vitr ⁊ forsocktr a medal ydar hñ aud
syne af godri vm syslan sin verck/ i hogværd ⁊ hy
gginde/ eñ ef hafit þier beiska ofund ⁊ hatr i ydrū
hiortū/ s° hrosit ydr ecki/ ⁊ liugit ecki i giegn sañleik
anum/ þt þ er ecki su vitzka sem af ofan kemr/
helldur Jardlig/ likamlig/ ⁊ diofullig/ þui huar o
fund ⁊ hatur er/ þar er o stadfeste ⁊ aller hluter
iller/ eñ su vitzka sem af ofan kemur/ er fyrst
hreinlig þar næst fridsom/ hoglat/ malhlydin

godu ſamlundur/full miſkunſemda ⁊ godz auagt
tar/o agreiningar ſaum/an ſmiadrſ/eñ riettlætiſins
auogtr verdr þm̃ i fridi ſadr ſem fridiñ hallda.

Fiordi Capitule

Vadan koma ſtrid ⁊ barattr a medal y
dar/koma þær eigi af ydar girndũ ſem
ſtrida i ydrũ limũ/ þier erut loſtagiarner
⁊ audlizt þat med eckert þier hatid ⁊ of
fundit ⁊ vinnit þ᷑ mz eckid/ þier ſlaizt ⁊ beriezt ⁊ ha
fit ecki/ þui þier bidiet ecki/ þier bidiet ⁊ audlizt ecki
af/ þui þier bidiet vondzliga/ ſo at þier ſoit þui
i ydrũ loſta girndũ/ þier hórunar meñ ⁊ hórdós ko
nur/viti þier ecki ꝥ veralldariñ vin feinge er gudz
o vinſkapr/huer veralldar vinr vill vera/ſa man
gudz o vin vera/eda meine þier ꝥ ritningin ſeige
til o nytz/ ꝥ at þñ anda ſem i ydr/bygger ꝥ hñ lyſte
i gegn ofundiñe/ ⁊ gefr nadina meire
Gal.i v Huar fyrer ſeiger hñ/gud motſtendr dram bla
tũ/eñ litelatũ gefr/hañ nad/ þui verit gudi vnder
gefner/ſtandit i mot dioflinũ/ſo flyr hñ fra ydr/
nalægit ydr at gudi/ſo nalæger hñ ſig til yd᷑/hrein
ſit yd᷑ hendr/þier ſyndugar/⁊ hreinferdug giorit
ydar hiortu þier efun᷑ ſamer/verit veſaliger/ſytid
⁊ harmit/ þui ydar hlatr ſkal vm ſnuazt i grat/ ⁊
ydvar gledi i hrygd/Lækit ydr fyre gudi/þa mun
hñ vpp hefia ydr/ bakbitid ecki huer añañ kær
1.Pet.v brædr/ þui huer hñ bakmæler brodr ſinũ/⁊ hialar
vm hñ/ſa bakmæler laugmalino/⁊ dæmer vm log
malit/eñ dæmer þu vm laugmalit/þa ert þu ecki gi
ornings madr laugmalſins helldr domare/ þui eiñ
er ſa laugmalſ giafare ⁊ domare/ ſe at frelſa kañ
⁊ fordæma/eñ huer ert þu ſem vm naunga þiñ dæ
Siaet nu til þier ſem ſeigit i dag elligar (mer.

a morgun munū vier ganga i þssa edr þa borg/ ⁊
vilium þar arit vm dueliazt ⁊ kaupskap fremia/ ⁊
auinnīg giora/ þier sem þo eigi vitid huat a mor-
gin skie mun

Þui huat er ydart lif/ ryk er þ/ sem litla stund
varer/ eñ si>an hiadnar þ þar fyre skulu þier seg-
gia/ ef at vier lifū/ ⁊ ef gud vill/ þa viliū vier þtta
edr þ giora/ eñ nu metne þier ydr i yduare dramb
semi/ aull suoddan metnan er vond/ þt hñ sem kañ
nockut gott giora/ ⁊ giorer þ ecki/ þm̄ er þ synd

Fimte Capitule

Vvel? þier audiger ylit ⁊ æpit/ yfuer y-
dar vesolldū/ þim̄ yfuer ydr skulu koma
yduar rikidæmi eru vllnud/ ⁊ klædi ydr
eru maul ietin/ gull yduart ⁊ silfr er for
rydgat/ ⁊ þra ryd mun ydr til vitnis bur
dar vera/ ⁊ man tæra ydru holldi sem elldr/ þier
hafit ydr reidi siodū safnat a siduztū daugū/ siaet
at launin verckmañaña/ þra sem ydar akr lond ha
fa vpp yrckt/ ⁊ huat þier hafit þa vm suikit/ þ
hropar/ ⁊ þ þra hrop er komit til eyrna Drottins
Zabaoth/ þier hafit kræsiliga lifat a iordu/ ⁊ ydrar
losta semder drygt/ ⁊ kapp alit ydar hiortu/ so sem
til slatrunar dags/ hiñ riettlata hafi þier fordæmt ⁊
i helsleigit/ ⁊ hñ hefer eigi motstadit ydr

Fyrer þui verit þolin moder kærir brædr/ allt
vpp a til komu Drottins/ siaet þ akrkalliñ vænter
agætligs auagxtar iardariñ / þ þolin modliga vm
lidandi/ þar til hñ fær morgun regn ⁊ kuelld skura
vere þier eirnen þolin moder/ ⁊ styrckit ydar hiortu
þt til koma drottins er i nand/ motblasit ecki huer
añañ kærir brædr/ so at þier fordæmizt eigi/ Si-
aet? at domariñ er fyre dyrum/ Takit miner kærir

bræðr til epter dæmis motgonguñar ⁊ þolinmæðiñar
ſpamenina / þr til ydar hafa talat i nafne drottins /
Siaet vier priſum þa sē lidit hafa / þolan Jobs
hafi þier heyrt ⁊ ending Drottins hafi þier ſied /
þat drottiñ er miſkunſamr / ⁊ miſkuñare

Eñ fram vm alla hluti bræðr miner þa ſueriet
Mat. v huorki vid himin nie vid iord / nie nockrn añañ eid /
eñ ydar ord ſie Ja þ Ja er / ⁊ nei þ nei er / ſo at þier
fallit ecki i ſkropaſemd / hryggiz nockr medal ydar
ſa bidie / eñ huer i godu gedi er ſa ſyngie pſalma / eñ
huer ſiukr er / ſa kalli til ſin olldungana ſafna
darins / ⁊ lati þa bidia yfuer ſier / ⁊ ſig vidſmore
ſmyria i nafne drottins / ⁊ bænin truarinnar mun frel
ſa hiñ ſiuka / ⁊ drottiñ mun vidrietta hañ ⁊ ef hañ ha
fi ſynder giort munu þær hm̄ fyrer gefazt
Luce iiij Jate huer odrū ſin ſynder ⁊ bidiet huer fyre odrū
Reg iiij þ þier heilbrigdir verdit / þt idulig rietlferougſ bæn
mar micket / Elias var madr lika ſo ſem vier / ⁊ hañ
bad bænar at þ ſkyllde eigi rigna ⁊ þ rigndi ecki yf
uer iordina i þriu ar ⁊ ſex manadi / i añat ſiñ bad
hañ aptr ⁊ himiniñ gaf regn / ⁊ iordin bar ſiñ auogrt

Kærir bræðr / ef at nockr medal ydar villizt fra
ſañleikanū / ⁊ vm ſnyr hm̄ einhuer / ſa ſkal vita þ /
huer ed ſyndarañ vmſnyr i fra villu hñs vegar /
hefer frelſat ond fra dauda / ⁊ mun nidrbyrgia
fiolldañ ſyndaña

Formale yfuer fyrra S / Peturs piſtill

Eñañ piſtil hefer / S. Petur ſkrifat til
fra heidiña maña ſem ſnuizt hofdu til
riettrar truar / ⁊ amiñer þa ſtodugt
at vera i truñe / ⁊ margfalldazt fyrer
allz hattada liding ⁊ god verck

Formale

J fyrſta capitula ſtyrcker hn̄ þra trv mz gudli gu fyrcheite z krapti þrar til komandi farſęlu/ z biuiſar þ at hū ſie eigi af oſſ forþienut/helldr adr fyre fram̄ af ſpamoñunum til bodud/ z fyre þui ſkulu þr nu i nyu dag fari/ heilagliga lifa/ z þeſſ hins gamla forgleyma/ s° ſem þr ed ny fędder eru/ fyrer eilif ligt lifanda gudz ord

J odrū lęrir hn̄ hofudit z hyrningar ſteinin̄ chriſtū at keña/ z þ þr offre ſialfua ſig (s° ſem rietti liger preſtar) gudi/ lika ſē þ chriſtr hefer ſig offrat/ z til tekr ſidan allz hattadar ſtietter at leid rietta/ J fyrſtu lęrir hañ yfuert allt verallidligre valldz ſtiorn vnder gefnū at vera/ eñ ſidan/ ſierdeilis þ þionuſtu meñirñer/ ſkuli fra eiginligū lanar drottnū vnder vorpner vera/ z þ o riett er af þim lida fyrer Chriſt° ſaker/ ſa at eirnen hefer fyrer oſſ o riett

J hinū þridia lęrir hn̄/ þ konuñar ſie hlyd (lidit. dug^r /eirnē lika þm̄ mōnū sē vantruader eru/ z pryd i ſig heilagligaña/ Jtē þ meñirner ſie þolinmoder z hyder vid ſinar konr/ z ſidan þ^r epter a til allra þ þr iñbyrdis veri huer vid añañ liufer litelater/ z þolin moder/ lika s° ſē þ kriſtr hefer fyret vorar ſynder verit. J hinū fiorda lęrir hn̄/ holldit at þuinga/ mz ſpar neytne/ vokum/ bindindi/ bęna halldi/ z medr piningu chriſti at huggazt z ſtyrckiazt/ z vnderuiſan a giorir huat andligt valld/ z huernen þ ſkuli alleinazta rekazt med gudz ordi/ z verckum medal chriſtiña maña/ z huer ein veri odrum þionuſtu ſamr mz ſiñe gafu/ eigi vndranarſamer vera/ helldr gladuęrir/ þott at vier hliotū at lida fyrer kriſtz nafns ſaker. J hinum fimta amiñer hn̄ biſcupana/ z preſtana/ huernen þr ſkulu lifua z folkino foſtran veita/ z tekr oſſ vara fyre dioflinū þ hn̄ i ſifellu veite oſſ epter gongu alla vegaña.

Petꝛs m°

Fyrsti capitule

Etur ✱ postuli Jesu christi

Þm vtvoldū autlen dingū ꝛ i sundꝛ tuistru/ dū i Ponto/ Galacia Capadocia/Asia/Byt- hinia/epter gudz fodꝛſ fyre hyggiu fyre helg- un andans/ til hlyþne/ ꝛ til a dreifningar blod zins Jesu christi

Nad ꝛ fridur margfalldizt ydur

Blezadur sie gud/ ꝛ fader vorſ drottins Jesu christi sa oſſ epter siñe myckelle miſkuñſemd hefer endꝛ getid til lifādi vonar/fyre vpp risu Jesu christi fra daudū/til o fallualltrar/o fleckadrar/og o vnꝛ ſkiptiligrar arfleifdar/sē vardueitizt a him- nū ydꝛ/þier sem af gudz mackt fyre truna vard- ueitter verdit til ſalu hialpar þrar sem til reidd er þ hun opinberizt a ſidurſtū timum/ i huerre þier munut glediazt/þier sē nu litla ſtund (huat at byrꝛiar) hrygguer erut i marguiſligū freiſtingū/vpp a þ at ydvar tru riettæligre ꝛ dyrdmætare fundiñ yrdi (eñ þ hid for geingeliga gull sem i elldi reynt verdꝛ)til lofs/dyrdar/ ꝛ heidꝛs/ nær ed nu Jesus christus man opinberazt ✱ þañ þier saut ecki/og þo elſkit ꝛ nu a hñ truit/ þo at þier siaet hañ eigi/ s° munu þier ꝛ eirnen glediazt/med o vm rædan ligre ꝛ dyrdarſamligre gledi/ꝛ endalok ydvarar tru ar þar af berandi/sē er hialprædi ydvara ſalna

Epter hueriu hialprædi hafa ſockt ꝛ grenzlazt ſpamēñirner/ sē vpp a ydꝛ af þre til komandi nad

hafa

hafa fyre ſpad/ ⁊ rannſakat a huerium edr huilikū
tima/sem at andi chriſtz sa med þeim var til teickn
adi/ ⁊ adr fyre fram hefer kungiort/ þær piſlaner
sē at i chriſto eru/ ⁊ epter komandi dyrder / hueriū
ꝥ opinberat er/ þuiat eigi hafa þr ſialfū ſier/hell
dr oſſ/ þat inne þionat huat ydr er nu kungiort/ fyre
þa sem ydr hafa gudzſpiollin bodat fyre heilag
an anda af himnū ſendan/a huern eirnen einglar
ner fyſazt at horfa

Þar fyrir gyrdit ydrar hugſkotz lendar/verit
ſp rrneytner ⁊ ſetied algiorliga ydra von vpp a þa
nad sem ydr er bodut fyrer opinberan Jeſu chri
ſti/s° sem hlydugū bornum/ ⁊ hagit ydr ecki/lika
sem adr fyrre/ þa þier i heimſku ydvare epter gir
ndunū lifdut helldr eptẜ þm sem ydr hefer kallat
⁊ heilagr er s° veri þier ⁊ eirnen heilager i ollu yd
ar dagfari/ þuiat ſkrifat er Vera ſkulu þier hei
lager/ þui eg em heilagr Leui. xi

Og med þui þier a kallit þann fodrinn/ sē an mann
greinar a litz dæmer/epter huers sem eins verck
nadi/ þui hagit ydru dagfari s° leinge sē þier hi
er gangit med ottablendne/ ⁊ vitid at þier erut ei
gi med forgeingeligu gulle edr ſilfre endr leyſter i
fra ydru hiegoma at hæfi/epter fedranna vppſett
ninge. Helldr med dyrdmætu blodi chriſti/ s° sem
hins oflecka da ⁊ ſatlauſa lambſ huer fyrehugadr
er/ fyrer veralldarinnar grundvallan/en opinberadr
a ſidurztū timum/ ydar vegna/ þier sem fyrer hn
truid a gud/huer ed hn vpp vackti i fra daudū/
⁊ honum dyrdina gefit vpp a þat at ydvar tru ⁊
von væri a gudi

Og giorit ydrar ſaler hreinferdugar i hlydne
sannleikſins fyre andann/til brodrligſ kærleika af all

 ri ſinni

kri ſmiadran añarligañ/ ⁊ ydr iñbyrdis gloandi
elſkit af hreinu hiarta s° ſem þr/huerier endrbor-
ner eru/eigi af forgeingiligu/helldr vt af o for-
geingeligu ſædi/ſem er vt af ordi gudz lifanda/ þ
Eſa.xl ęfinligaña blifr/ þt allt holld er ſem gras/⁊ aull
dyrd manzins s° ſem blomſtr graſſins/ Graſit er
vpp fornat ⁊ þſſ blomſtrer af fallit/Eñ ord dro
ttins blifr at eilifu/eñ þtta er þ ord/huert a medal
ydar kuñgiort er

Añar Capitule

Vi leggit nu af/alla illzku/⁊ allt ſuik-
rædi/⁊ ſmiadr/ ofund/⁊ alla bakmæl
gi/⁊ girnizt þrar ſkynſamligrar ⁊ viel-
lalauſrar miolkr/s° ſẽ at ny fædd born
vpp a þ at þier grerut fyre þa ſomu/
Ef þier hafit añars ſmꝛ ckat þ drottiñ er liufr/
Til huerſ hellzt þier erut kõner/ svo ſem til lifan-
da ſteins/ huer af mõm er burt kaſtadr /eñ hia
gudi vt valiñ/⁊ dyrmætr er/svo ⁊ þier eirnen vpp
byggit ydr lika ſem lifandi ſteina/ til andligs huſ
⁊ til heilags preſtdæmis/at offra andligar offra-
ner/ þær gudi þacknæm̃ eru fyrer Jeſum Chriſtũ

Eſa.xxviij Huar fyrer þ ritningin s° iñe helldr/ Siactu
at eg legg i Zion/vt valdañ dyrdmætañ hyrningar
Pſalcxvij ſtein/⁊ huer a hñ truer/sa ſkal ecki at hneyckſlan
verda/ydr þier ſem truit/er hñ dyrdmætr/ eñ hinũ
Eſa.viij vantruudum/er hñ sa ſteiñ/ ſem vpp byggendr i
burt fleygdu/⁊ giordr er at haufdi hyrningar/ ⁊
at a ſteyting ir ſteine vordiñ/ ⁊ hneyckſlunar hella/
þm̃ ſem reka ſig a ordit/og þar eigi a trua huar
þr

Þr eru vppa ſetter/ En þier erut þ vtualda ſleckti/ Exo xix
⁊ konungligr keñi manzſkapur/ hin heilaga þiod/
folk eigindomſins/ ſvo at þier ſkulut kuñgiora
dygder hans ſem ydr hefer kallat af myrckru⸗
nani til ſins/ vndranarſamliga lioſſ/ þier ſem for Oſee ij
dum daga eckert folk vorut/ eñ nu erut gudz folk/
⁊ huerier fordum ecki i nadiñe vorut eñ nu i na⸗
diñe erut

Kærir ℞ brædr/ eg beidi ydr lika ſem framan ℞ þridia
di ⁊ veg farendr/ at halldit ydr af holldligum girn ſuñu dag
dum/ hveriar i gegn ſaluñe ſtrida/ ⁊ hafit goda
vmgeingne medal heidiña þioda/ ſvo at þr ſem
vm ydr a bak tala/ ſvo ſem af illgiordurum/ ſiae
ydar god verck/ dyrcki gud a vitiunar deigi

Verit vnder gefner allre mañligre til ſkickan/ fyrer Herrans ſaker/ sie þ konunginum s° ſem hinum ypparſta/ ⁊ landzſtiornurunum/ s° ſem af hm̄ ſkickudum til hefndar yfuer illuirkiana/ ⁊ godum til lofſ/ þuiat þ er vilie gudz/ at þier med vel giorningi/ nidr þaggit ouitrleik heimſkra maña ſvo ſem frelſingiar/ ⁊ ecki ſvo ſem hefdi þier frelſit illzkuñe til yfuer hylmingar/ helldr ſvo ſem gudz þionuſtu meñ Giorit virding huerium mañi brædrna elſkit/ ottizt gud/ konungiñ heidrit

Þier þionuſtu meñ verit herrunum vnder gefner med allri ottaſemi/ eigi alleinazta godum ⁊ ſpakferdugū/ Helldr einnen hreckuiſum/ þui þ er nad ef nockr/ fyre ſamuitzkuñar ſaker til gudz þoler hid illa ⁊ vmlidr þ o rietta/ þui huer hroſan er þat/ ef þier fyrer miſgiorninga ſaker ſlaug lidit

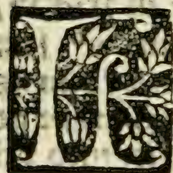
eñ

eñ nær þier vmlidit ꝛ þolit fyrer velgiorda ſaker/ þ er nad hia gudi *

✠ Añan ſuñu dag Þt ✠ þar til eru þier kallader/ mz þui at kriſtr heꝼer eirnen ſialꝼr þolat/ ꝛ oſſ til epter dæmis la/ tid/ at þier ſkylldut ſo epter fylgia hñs fotſporũ/ ſẽ ongua ſynd giordi/ eigi helldr neín flærd er fun din i hñs muñi / ſa ecki formællti i gegn/ þa hñ vard formællt eigi ognandi þa hñ leid/ eñ hñ ofr gaꝼ þ hm̃/ ſem riett dæmer/ ſa er ſialfr heꝼer vo/ rar ſynder offrat a ſinũ likama vpp a trenu/ ſo at vier i fra ſyndunũ deydder/ lifdũ rietlætino/ fyrer

Eſa. liij huerſ beniar vier erũ heilbrigder vordner/ Þt þier vorut ſo ſem viller rafandi ſauder/ eñ nu eru þier vm vender til hirders ꝛ biſcups ydvara ſalna *

Þridie Capitule

Jka eirnen ſkulu konuñar vera vnder geꝼnar ſinũ mõm/ ſo at eirnen þr ſem ecki trua a ordit/ verdi fyrer konuñar vm geingne/ vtan ord yꝼuer vñer/ nær þr ſia ydart hreinliꝼt ſid ferdi i ottaſe/ mi/ huer ſkartſemi eigi ſkal vera hin ytre medr har flettan/ ꝛ gulli vni heingianda/ edr klæda burde/ Helldr þañ hulda mañ hiartans o ſpialladañ/ mz hoguærũ ꝛ kyrrlatũ anda/ huer at er dyrdmætr i gudz augliti/ Þt ſo haꝼa fordũ heilagar konr prytt ſig/ þær ſem a gud vonudu/ ꝛ vnder geꝼnar voru ſinũ eigin mõm/ Lika ſem at/ Sara var Abrahã

Gñ. xxviij hlydug/ ꝛ kalladi hñ herra/ Huerrar dætr þier erut vordnar/ eꝼ þier vel giorit/ ꝛ erut eigi ſo ſtadlitlar.

Lika eirnen/ þier meñirner buit vid þær medr ſkynſemi/ ꝛ geꝼit þui kueñligu breyſkuara kerko/ ne ſina heidran/ ſo ſẽ eirnen/ ſam erꝼaingiũ nadar iñar liꝼſins/ ſo at ydart bæna halld verdi eigi hin drat

Pistill

En at K a lycktan þa verit aller ein hugader/ sā
þoluger brodrliger/ miskunsamer/ liufer/ litelater/ K xv su-
endr gialldit ecki/ illt mz illu/ eingen skamar ord fyr nu dag
ter skamar yrdi/ helldr þar i gegn blezit/ ꝛ vitid at
þier erut þar til kallader/ þ þier blezunina at erfd
eignizt/ þui huer hñ vill lifa/ ꝛ at sia goda daga/
hastille sina tungu af vondu/ ꝛ sinar varir at þær Psal. xxxiij
eigi flærd tale/ hñ hneigi sig i fra illu ꝛ giori hid go
da/ leite fridarins/ ꝛ hm̄ epter fylgi/ þt augu Drot
tins eru yfuer riettlatū/ ꝛ hñs eyru til þra bæna/
En auglit drottins er yfuer þm̄ sem illa giora.

Huer er sa ydr geti grandat/ ef þier epter fylgit
hinu goda/ ꝛ þott at þier lidit fyrer riettlætisins sa Esa. viij
ker/ þa eru þier þo sæler/ ꝛ hrædizt eigi þra ognan
ꝛ skelfizt ecki/ en helgit gud drottin i ydar hiortū/
* verit iafnliga reidu buner andsuar at veita hue
riū mañi/ þm̄ sem skials krefia af þre von sem i
ydr er/ ꝛ þ þo med hogværi ꝛ otta blendne/ hafan
di goda sāuitzku/ so at þr huerier af ydr a bak tala
so sem af illgiordurū/ til skamar verdi/ þ þr hafa
darat ydra goda vmgeingne i Christo

Þt þ er betra/ fyrst þ er gudz vilie/ at þier hell
dr fyrer velgiorda en illgiorda saker lidit/ af þui at
Kristr hefer ꝛ eitt siñ fyrer vorar synder lidit/ hiñ
riettlati fyrer ranglata/ vpp a þ hñ forn færdi oss
gudi/ ꝛ deyddr er epter holldinu/ en lifandi giordr
epter andanum

J þui hinu sama er hñ eirnen i burt geingiñ
ꝛ hefer þm̄ ondunū predikat sem i herfiotrū voru
huerier fordū daga eigi trudu/ þañ tid gud eitt siñ
epter beid ꝛ þolin mædi hafdi a dogum Noa/ nær
aurkin smidadizt/ i huerre faer þ er atta saler hial
pudust fyrer vatnit/ huert at nu eirnen oss hialpliga Gen. xx

kiorit i skirninne huat fyrer hitt er til myndat/ eckj ꝥ holldzins saurleike afleggizt/helldr samnigz go-
drar samuitzku hia gudi fyrer vpp risu Jesu chri-
sti/sa sem at er i heimenn vpp farinn/til gudz hęg-
ri handar/ ꝛ einglarner ꝛ hiner volldugu ꝛ kraptar-
ner eru hm̄ vnder gefner

Fiordi capitule

MEd þui ꝥ christr hefer nu fyrer oss lidit i holldinu / þa brynied ydr eirnen medr þui sama hugskoti/ þui huer a holldino lidr/sa firrizt fra syndunum/so at hn̄ lifan i fra/huat epter farandar er er i holldino/ lifue eigi girndum manzins/helldr vilia gudz/ þuiat ꝥ nęgit/at vier hofum þan̄ vm lidna tima lifdagana/vpp suarplat epter heidingligū vilia þa vier geingum i lausung/losta syndum dryckiuskap i ofathi ꝛ of dryckium/ ꝛ i herfiligum skurgoda dyrckanum

Huad ed þa vndrar/ ꝥ þier eigi medr þm̄ hlaupit/ i þre samre saurlifnadar hneisu/ ꝛ gudlastid/huer ier reickningskap skulu giallda hm̄ sem reidubuin̄ er at dęma lifuendr ꝛ dauda þuiat fyrer ꝥ er eirnen hinum daudum Euangeliō kunngiort vpp a ꝥ þr dęmder verdi epter monnunū a holldinu/en̄ i anda nū lifue gudi/ þt ender allra hluta tekr at nalgazt

Fyrer þui ☙ verit sparneytner ꝛ aruakrer til bę-
☙ Sietta suñu dag nana/en̄ vm fram̄ alla hluti hafit in̄byrdis gloan-
da kęrleik/ þuiat kęrleikurinn hylur fiold syndana
verit gestrisner in̄byrdis an mogluńar ꝛ þione hu-
er odrum huer einn med þre giof sem hann hefer
audlazt so sem goder forstiornar men̄ margfalld-
ligrar gudz nadar/ef nockr talar hn̄ tali þ so sem
gudz ord/ ꝛ ef þionar nockr/hn̄ þione epter þre orku

sem

sem gud gefr/ svo at i ollum hlutum verdi gud dyrckadur/ fyrer Jesum Christum/ huerium sie dyrd ⁊ valld/ um allder ⁊ at eilifu *

Hiner kierustu/ eigi skulu þier lata ydr þñ ✠ bruna sialldsynañ vera huer ydr hender/ nær þier freistader verdit/ svo sẽ at henti ydr nockut sialld synligt/ helldr gledíet ydr þat þier med Christe/ lidit/ upp a þ þier einnen a opinberingar tima hñs dyrdar/ mættud glediazt ⁊ fagna/ sæler eru þier/ ef þier vanuirdter verdit yfuer nafni Christi/ þuiat andiñ sa sem at er andi gudz ⁊ dyrdariñar/ huilist yfuer ydr/ hia hinum verdr hñ lastadr/ eñ i hia ydr vegsamadr

Eñ eingiñ ydar lide so sẽ mañdrapare/ þiofr eda illuirki eda þr sem gripdeilldr samer eru añarli gra hlata/ eñ at lide hñ svo sem añar christiñ/ þa skamist hñ sin eigi/ eñ dyrcki gud i slikre deilld/ af þui at time er þat domiñ til taki a gudz husi/ eñ ef fyrst a oss/ huer mun þa endir verda þra sem gudz Euangelio ecki trua/ ⁊ ef hiñ riettlati frelsazt varla/ huar mun þa hiñ omilldi ⁊ syndugẽ birtazt/ þar fyrer skulu þr sem lida (epter gudz vilia) hiñ sinar saler a hendi fela/ svo sem trulyu dum skapara i godum verckum

(bruna þ er ofs[…] su oss rey[…] sẽ gull i e[…]

Jere. xxx

Ezech. xi

Pro. xi

Fimte Capitule

Elldungana sem a medal ydar eru/ aminñe eg sam olldungr/ ⁊ votte pislañna sem eru i Christi/ ⁊ hlut takare dyrdariñar sem opinberut skal verda/ alit þa hiord Christz sem hia ydr er/ ⁊ gætid heñar/ Eigi nauduger/ helldr sialfuiliuger/ eigi fyrer sleimeligs a viñings saker

helldr

✠ (til de[…] Cleros [...] zt hlotn[…] til deilld […] ũ sier h[…] fyre hlo[…] til deilz […] kallar h[…] er⁹ kirki[…]

r m̄ edr þi
nauta/ein
lotnā ꝥ er
deilld ꝥ þr
oknar pres
hendi fa
er

Helldr af godū vilia/eigi ſo ſem þr er yfuer ✝ ſiñe til deilld drottna/Helldr verdit fyremynd hiardar iñar/ſo munu þier (nær hiñ ȩdzti hirder mun birtazt)o fallualllta korunu dyrdariñar med taka

Lika eirnen þier/hueriet vnger erut/verit olldū-gunū vnder gefner/ aller ſaman þa verit iñbyrdiſ vnder gefner/ hafit litelætid faſtliga iñuafit/þt gud mot ſtendr dramblatū/eñ litelatū gefr hñ nad

✱ þridia ſuñu dag

✱ Fyrer þui litelætid ydr vnder volldugа gudz hond/ſvo at hñ vpphefie ydr a vitiunar tima/allre ydar a hyggiu varpit a hñ/ þat hñ ber vmhyggiu fyre ydr.

Verit ſparneytner ꝛ vakit/ þuiat ydar motſtandari diofullin/geingr vm kring ſem greniandа Leon/epter leitandi/ ꝥ m̄ hñ ſuelgi/hueriū þier orugg-liga i motſtandit i truñe/ꝛ vitid ꝥ ydrer brȩdr/ þr ſem i heimenū eru hafa þa ſomu anaud/

Eñ ſa gud allrar nadar/ ſem ydr hefer kallat til ſiñar eilifrar dyrdar i Christo Jeſu/ hañ ſamt mun ydr| þier ſem vm litla ſtund lidit fullnægia/ til reida/ſtyrckia/efla/ꝛ ſtadfeſta/ ꝥ m̄ hinū ſama ſie dyrd ꝛ velldi vm alldr ꝛ at eilifu Amen ✱

Fyrer Siluanum ydvarn truañ brodr (at þui eg meina)hefi eg fatt eina ſkrifat ydr til amiñingar/ ꝛ til vottunar/ at þtta er hin ſaña gudz nad/ þar þier iñe ſtandit/ydr heilſa þr/ ſem ſamt ydr vt valder eru i Babilonia/ ꝛ miñ ſonr Marcus/

Heilſit ydr iñbyrdis med heilogum kærleiks
koſſi/ Fridr ſie med ollum ydr ſem at
eru i Christo Jeſu AMEN

Formale yfuer hinn annan S/ Peturs pistil

DEſſi piſtill er mot þ m̄ ſkrifadꝛ/ſem ꝥ meina/at chriſtlig trua meige an godꝛa vercka vera/ fyrer þui aminer hn̄ þa/ ꝥ þr reyni ſig fyrer goduerck/ꝛ verdi s° fullgiordꝛ i truñe/lika s° ſem þ vt af auegrti-nū þeckizt tꝛeid/Og vpp byriar s° ſidan þar epter a Euangeliū at priſa i gegn maña lærdomū/ꝛ þ vi er ſkulū alleinazta ꝥ heidꝛa/eñ aungua maña lær doma/med þui hn̄ ſeiger at þar ſie eigi nockꝛn tima neirn ſpadomꝛ ſkiedꝛ af manzins vilia

Fyrer þui varar hn̄ vid i odꝛū capitula fyre þm̄ faulſkū epter komandi lærorū/er med verckin vmganga/ꝛ þᵘ fyrer chriſte af neita/ꝛ ſtraffar þa hinu ſomu hardliga mꝫ ognunarligū epter dǫmū/ꝛ þa s° riettiliga af malat ꝛ til myndat/medꝛ þꝛa agirndū/dꝛābſemi/hǫdni/ frillulifnadi hrǫſne/s° at þreifa ma/at hn̄ meinar hina andligu ſtiett a þſſin timū/ſē alla verolld hefer med ſiñe a girnd ſolgit/ꝛ eitt ſialfratt holldligt/ veralldligt lifuerne hadꝛliga framit

J hinū þridia lærir hn̄/ꝛ gefꝛ at ſkilia/ꝥ hiñ efſti dagꝛ muni bꝛadliga koma/ꝛ þo at þ þ icke fyrer mōm þuſund ar vera/ þa er ꝥ þo fyrer gudi s° ſem eirn dagꝛ/ꝛ ſkrifar huernē ꝥ mune til gan ga a doma deigi/ ꝥ at aller hluter ſkulu med elldi verda fortærdir/ Hn̄ ſpar ꝛ eirneñ fyrer ꝥ folkit muni a þre ſomu tid næſta hadgiarnt vera ꝛ vt af truñe eckit hallda/lika ſem at hiner Epicurei

Eñ allz/ þa vtviſar hiñ fyrſte capitule/huer-nen chriſtnin ſkuli ſtanda a timū hins ſkæra gudz Euangelij/ Hiñ añar capitule vt viſar huernē hun a til reika at vera a timū pafuaña ꝛ mañaña vpp

 ſetnin

setninga/ Hin þridie capitule a visar huernen hiedan i fra mune folkit bædi Euangeliū forsma r alla adra lærdoma/ r ecki neinu trua munu/ r nu geingr þ i fullre sueiffing r allre mackt/ þangat til þ christr kemr

Hinn Annar S/ Peturs pistill

Fyrsti Capitule

Jmon Petrus þion r postule Jesu Christi

Þm̃ sem medr oss samlika tru hafa hlotnad i riettlætino þui sem at gud gefr/ r lausnar iñ Jesus Christus

Nad r fridr a aukizt ydr/ fyrir kyñing gudz r Jesu Christi vors Drottins

Af þui oss eru allz hattader hñs gudliger kraptar veitter (huerier til lifsins r gudligs lifuernis henta/ fyrer vidrkeñing þss sem oss hefer kallat/ fyrer sina dyrd r dygd/ fyrer hueria hid dyrd mæta r hid allra stærsta fyreheit er oss veitt/ so at þier fyre þ sama hlut takarar ydut gudligrar natturu ef þier flyit forgeingeligar girnder veralldariñar

Þui hafit þar alla ydar kapsmune a/ r audsynit i yduare tru dygdina/ r i dygdiñe vizmunena/ r i vizmununū hofsemina/ r i hofsemiñe þolin mædina/ r i þolin mædiñe gudræknina/ r i gudrækniñe/ brodrligañ kærleika/ r i brodrligū kærleika/ almeñiliga astud/ þui ef þtta er gnogligt hia ydr) þa mun þ ecki/ ydr idiulausa nie o auagretar sama vera lata i vidr keñingu vors Drottins

Jesu Christi/eñ hñ sem þtta hefer ecki/sa er blin-
dr/ ⁊ forgleymir hreinsun siña fyrri synda
Fyrer þui/kærir brædr/leggit þiſ meire kaps-
mune a/ydra kallan ⁊ vt valning stodugre at giora
þui ef þier giorit þ/munu þier eigi misfalla/⁊ mũ
ydr so iñgangriñ gnogligaña gefiñ verda i æfin-
ligt riki vors Drottins/⁊ lausnarans Jesu Christi
Fyrer þui/vil eg eigi aflata at aminña ydr iafn
liga vm þtta/þo at þier vitid þ/⁊ erut styrcker i
nærueranligũ sañleika/ þt eg helld þ riettiligazt/so
leinge sé at eg em i þssu hreyse at vpp vekia ⁊ a at
miña ydr/ þui eg veit/ þ eg hlyt snarliga mitt hrey
se af at leggia/at þui ed Jesus Christus hefer mi
er opinberat/eñ eg vil kaps vm kosta/ þ þier alla
vega (epter miña vt faur) hefdut slickt til miñis at
hallda
Þt eigi hofũ vier þm̃ dæma frodũ fra saugũ ep
ter fylgt/ þa vier giordũ ydr kuñañ krapt ⁊ hingat
komu vors Drottins Jesu Christi/helldr hofũ vier
sialfuer sied hñs dyrd/þañ tid/ hñ af gudi faudr
medtok dyrd ⁊ heidran/fyrer raustina sem til hñs
skiedi i myckille dyrd/ þiſ hattar/þessi er miñ els
kuligr sonr a hueriũ eg hefi þocknan/ ⁊ þssa raust
heyrdu vier af himnum verda/ þa er vier vorum
med hm̃ vppa fiallino helga
Vier hofũ oflugt spadõs ord/⁊ þier giorit vel þi
er hafit þar gat a/so sẽ at þui liose þar lyser i myr
ckũ stad /þar til dagriñ birtir ⁊ morgun stiarnan
vpp reñr i ydrum hiortũ/⁊ þ skulu þier fyrst vita/
at eingiñ spadomr i ritningiñe skier af eiginligre vt
leggingu/ þt þar er eigi nockrn tima neirn spadomr
epter manzins vilia frãflutr verit/helldr af heilo
gũ anda til kuyder hafa þr gudz heilager meñ talat

Annar Capitule

En þat voru falſ ſpamenn medal/ folkſins
ſo munu ⁊ eirnen medal ydar verda ly-
giſamer læriendr/ ſem ia fn framt innlei-
da munu haſka ſamligar tuidrægner/ ⁊
afneita drottni/ þm̄ ſem þa hefer endr
keypt/ ⁊ munu yfuer ſialfua ſig leida ſnoggua gla
tan/ ⁊ marger munu epter fylgia þra munadlifue
fyrer hueria ſannleiks vegrinn mun laſtadr verda/ ⁊
fyrer agirnd vpp loginna orda munu þr a ydr græ-
da/ huerra doms afelli þegar fyre longu mun eigi
þrotna/ ⁊ þra fyrer dæming ſæfr eigi
Þuiat ef gud hefer eigi þyrmt einglunū þm̄ sē ſynd
gudust/ helldr hefer ſteypt þm̄ medr hleckiū myr-
ckranna til heluitis/ ⁊ ofr gefit/ þ þr til dōſins var
dueittust / ⁊ hefer eigi þyrmt hinne fornu verolld
helldr vardueitte Noha þann riettlætis predikara
ſialfuann attanda/ ⁊ innleiddi ſo flodit yfuer ver-
olld hinna o milldra/ ⁊ hefer borgernar Sodome ⁊
Gomorre at auſku giort/ vm turnat/ ⁊ fordæmt/
setiandi þr m3/ þm̄ o milldū epter dæmi/ sē ſeirna
meir koma munu/ ⁊ frelſadi hinn riettlata Lotth/
huerium ſa ſkamſamligr lydr alla meinbægne gior-
di/ medr þra ſaurliotu lifuerne/ m3 þui hn̄ var riett
latr/ ⁊ bygdi a medal þra ſo at hann hlaut at ſia þ
⁊ heyra/ þa kuoldu þr dagligana riettlata ſalu/ me
dr þra ranglatū verckū/ Drottinn kann milldа vr frei
ſtninne at frelſa/ enn hina ranglatu at vardueita til
kualanna a dag domſins
Enn eirna meſt þa ſem holldinu epter fylgia/ ⁊
Jere. ſauragū girndū/ ⁊ herra domē forſma eru driſtu-
rij ger/ ſier goder/ eigi ægiandi tignar velldit at laſta/
ſem þo Einglarner þr ed meira matt ⁊ kraft hafa
eigi

eigi borit geta þñ lostunar dom i gegn ſier af drott
ni/ eñ þr eru lika ſem ſkynlauſ kuikendi huer af na
ttúru eru þar til alin/ þ þau veidd ⁊ ſlatrud verdi
þr laſta þ huat þr eckert af vita/ ⁊ munu ſo fyre
faraſt i þra fordiopun/ ⁊ ranglætiſins verdlaun
þar af hliota

Þr hallda fyrer ſælgæti dagligar kræſingar/ þr
eru o þeckt ⁊ fleckaner/ bramla af ydar/ þurfua
giofum i ſinũ afuegũ ⁊ ruſſiera vt af ydru/ hafa
augun full hordoma/ ⁊ at ſyndgaſt kuña þr ecki at Nume. ꝛ
liña/ ⁊ giña at ſier ſtad litilar ſaler/ hafa gegnum
ſmogit hiarta af ágirne/ boluanar ſyner/ yfuer ge
fandi riettañ veg ⁊ fara viller/ ⁊ epter fylgia vei
ge Balaam ſonꝰ Boſor/ huer at elſkadi verdlaun
ranglætiſins/ eñ hñ hafdi ſtraffan ſiñar yfuer
trodningar/ ſem var/ at þ hid mal lauſa klyf bæri
liga dyr taladi mañligre rauſt/ ⁊ aftradi ſvo ſpa
manzins fauitzku

Þr eru bruñar a vatz/ ⁊ ſky af vindi drifin hue
riũ at varðueitizt myrckuaña þoka at eilifu/ þat
þr tala dramblauſt ord hiegiliuñar/ ⁊ teygia fyrer
munadſemi til holldligra girnda/ þa hina ſem riet
tiliga vmflyder voru/ ⁊ nu vegar viller ganga/ ⁊
heita þm̃ frelſe/ ſem þr eru þo ſialfer fordiofunar
iñar þrælar/ þui huat af ſem nockr er yfuer vñiñ
þſſ þion er hñ vordiñ/ þui fyrſt þr eru vm flyder
ſaurendum verallðariñar/ fyrer vidrkeñing Drott
ins/ ⁊ lauſnarans Jeſu Kriſti/ eñ verda ſidan aptr i
hid ſama vafder ⁊ yfuer vñer þa er hia þm̃ ſida
ra vordit verra hinu fyrra/ þt betra væri þm̃ þ þr Prou.
hefdu ecki þeckt riettlætiſins gotu/ eñ þ þr þeckt ha xxvi
na/ ⁊ vm venda ſier i fra þui heilaga bodordi
ſem þm̃ er gefit/ ſañliga heder þa þ/ huat i ſokum

ordzkuidi plagar at seigiazt/at hundrin̄ er aptr hofin̄ til siñar spyiu/ ⁊ þueigit suin velltet sier aptur i saumum saur.

Þridie capitule

Essi er sa añar pistill sem eg skrifa ydr hiner kærnztu/i huerium eg vpp huet ⁊ a miñe yduart skært hugskot/s° at þier er hugleidit þau ord sem ydr adr fyre fram eru saugd af heilogū spamoñum ⁊ af vorū bod burdi/vier sem erū postular drottins ⁊ lausnarans

Og i fyrstu þa vitid/ ꝥ a sidurstū daugū munu koma spottarar huerier epter þra eiginligū girndū munu ganga/ ⁊ seigia/huar er fyre heit hn̄s til komu/þui þadan i fra fedrner sofnudu/blifa aller hluter s° sē af vpp hafi skopunariñar verit er þui viliande latazt þr eigi vita ꝥ/at himnarner einen voru fordum tid/þar med/ꝥ iordin af vatninu ⁊ i vatninu stodz fyre gudz ord/ þo vard sō adr verolldin i þn̄ tid fyrer þau saumu med vatzflodinu fordiorfut/s° ⁊ eirnen sa himin̄ ⁊ iord sē nu er/verda fyre hans ord spaurut/s° ꝥ þau elldinum vardueitt verdi a domsins dag/ ⁊ til fyredæmingar o milldra mañā

Eñ eitt sie o hulit fyre ydr/hiner kæruztu/ ꝥ einn dagr fyrer drottni/er sem þusund ara/ ⁊ þusund ár s° sem eirn dagr/Drottin̄ seinckar eigi þui han̄ fyre hiet/svo sem þat sumer hallda/helldur hefer han̄ þolinmædi vid oss/ ⁊ vill eigi þat nockr fortapizt/helldur þat huer madur snue sier til yfuerbotar. Eñ dagur drottins man koma sem þiofur vm nott/a huerium himnarner munu for ganga medr stor brestū/eñ himen tunglin af hita bradna

⁊ iord

ꝛ iordin/ ꝛ þau verck sem þar eru iñe munu vpp breña

Med þui at allt þetta skal nu forganga/ huilik-um byriar ydr/ þa at vera med heilogu athæfi/ ꝛ millde verckum/ þier sem epter bidit ꝛ skundit at þre til komu þess drottins dagsins/ a hueriũ himin iñ af ellde forgeingr/ ꝛ himin tũglin af hita brad-na/ eñ vier væntum nyts himins/ ꝛ nyrrar iardar epter hans fyre heite i hueriũ at riettlætid bygger

Fyrer þui miner kærustu/ medan þier skulut þess vænta/ þa kostgæfit þat þier fyre honũ o flecka-der ꝛ o straffanliger i fridinum fundner verdit/ ꝛ þolinmædi vors drottins halldit fyrer ydra sa-lu hialp/ sem ydr eirnen vor elskuligr broder Pall epter þre speke ed honum er gefin/ skrifat hefer/ svo sem at hañ i ollum brefum þar vm ræder i hueriũm at eru sumer hluter þunger at/ skilia/ hu-eria hiner o frodu ꝛ stadlausu lyta/ svo sem eirn-en adrar ritningar til þra eigĩligrar fyrcdæmigar

Eñ þier miner elskuliger/ a medan þier fyre-fram vitid/ þa vacktid ydur/ þat þier ecki fyre vil-lu dadlausra maña fraleidder verdit ꝛ af fallit i fra ydrum eigenligum stadleik/ eñ vagxit i uadiñe ꝛ vidur keñingu vors drottins/ ꝛ lausnarans Jesu christi/ þeim sama sie dyrd nu og vm eiliflig dæga AMEN

Formale yfuer þm primur S Johañis Pistlum

ÞEssi hiñ fyrsti Pistell Sancti Johañis er rietteliga eiñ postuligur pistill/ ꝛ sky-llde med riettu skragr hans Gudzspioll-um epier fylgia/ þuiat lika svo sem hañ vt i Gudz spiollunum truna

fram̃ kyner lika s° mæter hũ hier i þſſũ piſtle/ þm̃ sem ſier hroſa truarĩnar an verckaña/ ⁊ lærir mar g fallo liga/ ꝥ verckin eigi epter blifue/huar ed tru an er/eñ ef verckin verda eigi/ þa er su trua ecki rie tulig/helldr lygi ⁊ myrckr/eñ ꝥtta ſama giorir hañ eigi/med tekſtri vpp a laugmalit lika sem Jacobs piſtill giorer helldr mz til lockan/ ꝥ vier eirnen ſkulũ elſka/lika s° sẽ gud hefer oſſ elſkat

Hañ ſkrifar hier ⁊ eirnen iñe hart i giegn þm Cherinter/ ⁊ i giegn anda hins antichriſtz/sem þa þegar i ꝥ ſiñe vpp hof chriſtũ at af neita/ ꝥ hañ hefdi hologan a ſig tekit/huat nu allra fyrſt riett i ſueifing geingr/þui þott vær nu vm ſtunder ecki opinſkarliga af neitum mz muñinũ ꝥ chriſtr hafi hollogan a ſig tekit/ þa afneita þr þo ꝥ med hiartanu med lærdominũ ⁊ med lifnadinũ/ þat huer ed fyrer ſin verck ⁊ giorder vill fromr ⁊ hialpligr verda/hañ giorir iafnt lika svo mickit/ sem sa er chriſtum af neitar af þui at chriſtr hefer þar fyrer hollogan a ſig tekit/ ꝥ hañ oſſ an vorra vercka/ allein ætta fyrer ſitt blod/froma ⁊ hialpliga giordi

Svo ſtrider nu þeſſi piſtill i giegn badum por tum/sem er i giegn þm/er algiorliga an verckaña vilia i truñe vera/ ⁊ i giegn þm̃ sem med ſinũ verckum vilia fromer verda/ ⁊ helldr oſſ svo vpp a þre riettre mid gotu/ ꝥ vier fyrer truna verdum fromer ⁊ ſynda lauſer/ ⁊ þar epter a nær vier erum fromer þa idkũ ſialf kraft kærleikañ ⁊ god verck/ fyrer guds ſaker an alla epter leiting vors abata

Hiner adrer tveir piſtlarner eru onguer lærdoms piſtlar/helldr epter dæmi kærleikſins ⁊ truar iñar ⁊ hafa eirnen eiñ riettañ poſtuligañ anda

þater

Fyrſti Capitule

At er var af vpphafi huat vier heyrdū/ huat vier saum vorū augū/ a huat vier horfdum/ ⁊ vorar hendr a toku/ af ordi lifsins/ ⁊ lifit auᷓbirtizt/ ⁊ vier saū/ ⁊ vottū/ ⁊ bodum ydr lifit þ eilift er/ huert ed var hia fadrnum ⁊ birtizt oss/ huat vier saum ⁊ heyrdū/ þ bodum vier ydr/ so at þier hefdut samfielag medr oss/ ⁊ vort sāfielag sie medr faudrnū ⁊ medr hn̄s syne Jesu Christo/ ⁊ þetta skrifū vier ydr/ vpp a þ ydr faugnudr sie fullkōligr.

Og þesse er bodskaprin̄ huern vier heyrdū af hm̄ ⁊ bodū ydr/ þ gud er lios/ ⁊ eingin myrckr eru i hm̄. Ef at vier seigiū/ þ vier hofū samfielag med hm̄/ ⁊ gaungū i myrckrinu/ þa liugu vier ⁊ giorum ecki sannleik/ en̄ ef vier gongum i liosino/ lika sem hn̄ sialfr i liosinu er/ þa hofū vier samfielag innbyrdis/ ⁊ blodit Jesu Christi hn̄s sonar hreinsar oss af allri synd.

Ef at vier seigiū/ vier hofum aungua synd/ villu vier sialfa oss/ ⁊ sannleikrin̄ er ecki i oss/ en̄ ef vier vidrkeñum vorar synder þa er hn̄ trur ⁊ riettlatr/ svo at hn̄ fyrer gefr oss vorar synder/ ⁊ hreinsar oss af ollu ranglæti/ ef vier seigium) at eigi synd gudum vier/ þa gioru vier hn̄ at liugara/ ⁊ hn̄s ord eru þa ecki i oss

Annar Capitule

 Wie

MJin ſona korn/ þetta ſkrifa eg ydr/ſo at
þier ſyndgit eigi/ ꝛ ef einhuer miſgio-
rer/ þa hofum vier arnadar man̄ hia
faudrnū Jeſū Chriſtū ſa riettuiſ er/ꝛ hn̄
ſami er forlikun fyrer vorar ſynder/en̄
eigi einaſta fyre vorū/helldr eirnī fyrer allrar ver
alldarin̄ar/ꝛ þar af vitū vier/þ vier ken̄ū hn̄/ ef
at vier vardueitum hn̄s bodord/Huer ed ſeiger ſig
ken̄a hn̄/ ꝛ helldr ecki hn̄s bodord/ ſa er lıugare/ꝛ i
þuilikū er ecki ſan̄leikrin̄/en̄ huer hn̄ſ ord vardueı-
ter/i þm̄ er ſan̄arliga gudz kærleike fullkōligr/ þat
af þeckium vier/ þ vier i hm̄ erū/huer hn̄ ſeiger ſig i
hm̄ vera/ſa ſkal ꝛ ganga/lika ſē hn̄ hefer geingit
Kærir brædr eg ſkrifa ydr ecki nytt bodord/hell
dr gamallt bodord/ þat þier hafit fra vpp hafi
haft/ꝛ en̄ aptr ſkrifa eg ydr nytt bodord/ þ ſan̄-
arligt er hia hm̄ ꝛ hia ydr/ þt myrckrin eru for-
geingin/ ꝛ hid ſan̄a lioſit ſkin nu/huer hn̄ ſeiger ſig
i lioſinu vera ꝛ hatar ſin̄ brodr/ ſa er en̄ allt hier til
i myrckrunū/huer ſin̄ brodr elſkar hn̄ blifr i lioſino
ꝛ i hia hm̄ er eingē hneyckſlan/en̄ huer ſin̄ brodr ha
tar/ſa er i myrckrino ꝛ rafar i myrckrino/ꝛ veit eigi
huert hn̄ geingr/ þat myrckrin hafa hn̄ſ augu for
Sona korn min eg ſkrifa ydr þ/at ydr (blidat
verda ſyndern̄ fyre gefn̄/fyre hn̄s nafn/eg ſkri
fa ydr fedrunū/ þt þier ken̄it þn̄ ſem af vpp ha
fi er/Eg ſkrifa ydr ūgſku mōnū/ þt þier hafit illſ
ku fianda yfuer vn̄it/ Eg ſkrifa ydr ſmabornunū
þt þier ken̄it faudrin̄/ Eg ſkrifadi ydr fedrunū þ
þier þecktud þan̄ ſem af vpphafi er/ Eg ſkrifa-
di ydr ūgſku mōnū/ at þier ſtyrckuer erut ꝛ þ gudz
ord blifr hia ydr/ꝛ illſku fiandan̄ hafit yfuer vn̄it
Eigi ſkulu þier heimin̄ elſka nie neitt þ i hm̄ er
ef no

eꝼ nockꝛ elſkar heimiñ/i hm̄ er ecki kærleike ꝼauðꝛ
ſins/ þui allt ꝥ i heimenū er/ſem at er ꝼyſn holldz
ins/ ⁊ girnd augnaña/ ⁊ dꝛambſamt liꝼuerne/ ꝥ
ecki er aꝼ ꝼauðꝛnū/helldꝛ aꝼ heimenū⁊ heimꝛiñ ꝼoꝛ
geingꝛ/ ⁊ hñs girnd/eñ huer at gudz vilia gioꝛir ſa
bliꝼꝛ at eiliꝼu

Sona korn/ ꝥ er hin ſidarſta ſtund/ ⁊ ſem þier
haꝼit heyrt ꝥ anta chriſtꝛ kemꝛ/ ⁊ nu eru marger
antachriſtar vordner/huat aꝼ vier vitū at ꝥ er hin
ſidarſta ſtund/ ꝥr eru aꝼ oſſ vt geingner/ Eñ ꝥr
voru ecki aꝼ oſſ þui eꝼ værí ꝥr vt aꝼ oſſ/ þa heꝼ
di ꝥr hia oſſ bliꝼit/eñ vpp a ꝥ ꝥr auglioſer verdi
ꝥ ꝥꝛ eru eigi aller aꝼ oſſ

Og þier haꝼit ſmiurningina aꝼ þm̄ ſē heilagꝛ er
⁊ keñit allt/eg ſkriꝼade ydꝛ eigi/ſo ſē ꝥ viſſe þier ei
ge ſañleikiñ/ helldꝛ vitid þier hñ/ ⁊ vitid ꝥ eingin ly
gi vt aꝼ ſañleikanū kemꝛ/huer er liugareñ/vtan ſa
ſē neitar ꝥ at Jeſus ſie Chriſtꝛ/ ꝥ er ſa antachriſtꝛ
ſem ꝼodꝛiñ ⁊ ſoniñ neitar⁊ huer ſynenū aꝼ neitar/
hñ heꝼer ⁊ ecki ꝼaudꝛiñ/ Huat þier haꝼit nu heyrt
aꝼ vpp haꝼi ꝥ bliꝼuer hia ydꝛ/ eꝼ ꝥ bliꝼꝛ hia ydꝛ
huat þier aꝼ vpp haꝼi/haꝼit heyꝛt þa munu þier
hia ſynenū ⁊ hia ꝼodꝛnum bliꝼa/ ⁊ ꝥtta er ꝼyre hei
tid huert hñ heꝼer oſſ veitt ſem er eiliꝼt liꝼ.

Þtta heꝼi eg ſkriꝼat ydꝛ aꝼ þm̄ huerier ydꝛ aꝼ ve
ga leida/ ⁊ ſmurnigin ſē þier aꝼ hm̄ haꝼit medtekit
bliꝼꝛ hia ydꝛ/ ⁊ þurꝼit ecki ꝥ neiñ læri ydꝛ/helldꝛ ſo
ſē ſu ſmurning lærir ydꝛ alla hluti/ þa er ꝥ ſañiñde
⁊ eingin lygn/ ⁊ ſē hū heꝼer ydꝛ lært/ þa bliꝼit hia
þꝛe ſaumu/ ⁊ nu ſona koꝛn bliꝼit hia hm̄/ vpp a ꝥ
nær hñ mā opiberazt/ at vier hoꝼū oꝛugt trauſt/ ⁊
verdū eigi ꝼyre hm̄ at hneyckſlā i hñſ tilkomu/ ꝼyrſt
þier vitid hñ er riettuiſ/ þa vitid eirnen ꝥ huer rietł
uiſina gioꝛir/ſa er aꝼ hm̄ ꝼæddꝛ.

Þridie Capitule

SJaet/ huilikañ kǽrleika ꝥ ꝼadꝛiñ heꝼer
oſſ audſynt/at vier ſkulũ gudz born kal
lazt/ꝼyrer þui þecker ydꝛ heimꝛiñ ecki/
ꝥt hñ keñer hñ eigi/ miner kǽruztu vi
er erum nu gudz born/ ⁊ ꝥ er eñ eigi bir
ſtz ꝥ/at vier ꝥ erũ/en vier vitũ/ þa birtazt man/ ꝥ
vier munũ hm̃ liker vera/ þui vier munũ hñ ſia ſo
ſem at hñ er/ ⁊ huer eiñ er þuilika von heꝼꝛ til hñs
sa hreinſar ſig/lika ſem at hñ er hreiñ/ Huer ſynd
giorir sa giorir rangt/ ⁊ ſyndin er hid ranga/ ⁊ þier
vitid ꝥ hñ birtizt/ vpp a ꝥ hñ votar ſynder/ burt
tǽki/ ⁊ eingin ſynd er i hm̃/Huer i hm̃ bliꝼꝛ sa ſynd
gar ecki/Huer hñ ſyndgazt/ſa heꝼer eigi hñ ſied nie
þeckt

Sonakorn/latid onguañ villa ydꝛ/huer riettuiſina
giorir/sa er riettuiſ/lika ſẽ hñ er riettuiſ/ huer ſyndi
na giorir sa er aꝼ dioꝼlinũ ꝥt dioꝼuliñ ſyndgadizt
aꝼ vpphaꝼi/ ꝥ᷎ ꝼyrer birtizt gudz ſon/ ꝥ hñ vpp
leyſti dioꝼulſins verck/huer aꝼ gudi er ꝼǽddꝛ/ ſa
giorir eigi ſynd/ꝥt hñſ ſad bliꝼꝛ hia hm̃/ ⁊ hñ getr
eigi ſyndgazt/ꝥt hñ er aꝼ gudi ꝼǽddꝛ þar aꝼ eru
auglioſ gudz born ⁊ dioꝼulſins born/huer hñ er ei-
gi riettuiſ/ sa er ecki aꝼ gudi/ ⁊ huer eigi elſkar siñ

Þt ꝥ er sa bodſkapꝛ ſẽ þier haꝼit heyrt (brodꝛ
Galiiij. ꝼra vpphaꝼi ꝥ vier ſkulũ elſka oſſ iñbyrdis/ecki ſẽ
Cain ſa aꝼ hinũ vonda var/ ⁊ i helſlo ſiñ brodꝛ/ ⁊
ꝼyrer ꝥ i helſlo hñ hm̃ ꝥ hñs verck voru vond/ ⁊
Añañ ſu hñs brodꝛs riettꝼerdug/ ✠ vndꝛizt ecki brǽdꝛ mi-
ñu dag ner/ þott heimꝛiñ hati ydꝛ/vier vitũ ꝥ vier vr dau-
danũ erũ kõner til liꝼſins/ ꝥt vier elſkum brǽdꝛna/
huer hñ elſkar eigi brǽdꝛna/ſa bliꝼꝛ i daudanum
huer ſiñ brodꝛ hat᷎ sa er mañdrapare/ ⁊ þier vitid

þ mannd̃rapare hefer eigi eiligt lif i sier blifande
A þui þeckiũ vier hñs kærleika/at hñ hefir sett
sitt lif vt fyrer oss/ ꝛ vier skulum eirnen setia lifit
vt fyre bræduna/Eñ nær at eiñ huer hefer þssar
verallð auðæfi ꝛ sier siñ broðr nauð lida/ꝛ lyki
sitt hiarta til fyre hm̃/huernin blifr guðs kærleike
hia hm̃/ Min sona korn elskum eigi mz orði ꝛ tun
gu/helldr med verki ꝛ sañleika *
Þar af þeckiũ vier/þ vier erum af sañleikanũ/ꝛ
kuñũ at hafa voruñ hiortũ fyre hñs auglite/so /þo
at vort hiarta fordæmi oss/ at guð er meire vo-
ru hiarta/ꝛ þecker alla hluti/ þier astsamliger/ef
vort hiarta fordæmer oss eigi þa hofũ vier traust
leik til guðs/ ꝛ huat vier biðiũ þ munu vier af hm̃
auðlazt/ þt vier geymum hñs boðorð/ꝛ giorum
huat fyre hm̃ þægiligt er
Og þ er hñs boðorð/ þ vier truum a nafn hñs
sonar Jesu Christi ꝛ elskũ huer añañ /so sem þ hñ
gaf oss boðorðit/ꝛ huer hñ varðueiter hñs boð-
orð/sa blifr i hm̃/ꝛ þar af vitu vier þ hñ blifr i oss
vt af þm anda huern hñ hefer gefit oss

Fiorði Capitule

Þier astsamliger/truit eigi hueriũ sē ei-
num anda/helldr reynit andana huort
þr eru af guði/ þt þar eru marger fals
spameñ i verolldina vt geingner/ þar af
skulu þier guðs anda keña/at huer andi sē viðrken
ner þ Jesus kristus sie i holldgan komiñ sa er af guði
ꝛ huer andi sem eigi viðr keñer þ Jesus Christus
sie i holldgan komiñ/sa er ecki af guði/ꝛ þ er sa
andi þss antachrists/af huerium þier hafit heyrt
þ hñ mundi koma/ꝛ er nu þegar i heimenum
Sona korn þier erut af guði/ꝛ hafit hina yf-
uer

ter vñit þuiat sa i ydr er hñ er hinū meire/sem i heimenū er/ þr eru af heimenum fyrer þui tala þr vt af heimenū/⁊ heimriñ heyrir þm/vier erū af gudi/huer hañ vidrkeñer gud/sa heyrir oss/huer hañ er eigi af gudi/sa heyrir oss ecki/⁊ þat af keñ um vier andañ sañleiksins/⁊ andañ villudōsins

Þier astsamliger/elskum oss iñbyrdis / þuiat kærleikriñ er af gudi/ ⁊ huer hñ elskar sa er af gu di fæddr/ ⁊ keñer gud /huer hañ elskar ecki/sa keñ er eigi gud/þuiat. ✠ Gud er kærleikriñ/J þui aud birtizt kærleike gudz vidr oss/ þat gud sendi siñ ein getiñ son i heimiñ/at vier skylldum fyrer hañ lifa þat iñe er kærleikriñ/eigi þat vier elskudum gud helldr þat hañ elskadi oss/⁊ sent siñ son til endur lausnar fyrer vorar synder

(K fyrsta suñu da epter Trinitis)

Þier astsamliger/fyrst þat gud hefer oss s° el skat/ þa skulu vier eirnen elska oss iñ byrdis/eing iñ hefer gud neinu siñe sienan/ef at vier elskum oss iñ byrdis/ þa blifr gud i oss ⁊ hans kærleike er fullkomligur i oss/ þat af þeckiu vier þat vier bli fum i honūm ⁊ hañ i oss/ þuiat hñ hefer gefit oss af sinum anda/ ⁊ vier saum/ ⁊ vitum þ faderiñ hefer sent soniñ til heimsins lausnara / huer nu vidr keñer/ þat Jesus er gudz sonr/i þm blifr gud/ ⁊ hañ i gudi/ ⁊ vier hofum þeckt/ ⁊ truat þiñ kær leika/sem gud hefer til vor

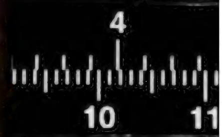
Gud er kærleike/ ⁊ huer i kærleikanum blifur/ sa blifr i gudi/ ⁊ gud i hm̄/J þui er kærleikriñ full komligr hia oss/at vier hofum traustleik a deige domsins/ þuiat lika sem hañ er/s° eru vier eirnen i þssm heime/Vggur er eigi kærleike/helldr vt dri fur fullkomligr kærleike hrædzluna/ þuiat hrædz lan hefer kuol/eñ huer hañ hrædizt/sa er ecki full kōligr i kærleikanū.

Lat

Latū oſſ hn̄ elſka/ ꝥt hn̄ hefer elſkat oſſ fyrre/ef
einhuer ſeiger/eg elſka gud/ ⁊ hat͛ ſin̄ brodr/ſa er
liugari/ þui huer hn̄ elſkar ecki ſin̄ brodr/huern hn̄
ſier/huernen getr ſa gud elſkat þan̄ er hn̄ ſier ei
gi/ ⁊ þetta bodord hofū vier af gudi/ ꝥ huer hn̄ elſ
kar gud/hn̄ elſki ⁊ eirnin̄ ſin̄ brodr✱ fimte ca

Uer hn̄ truer ꝥ Jeſus ſie chriſtr/ſa er af
gudi fǽddr ⁊ huer ed elſkar þn̄ ſem hn̄
hefer getid/ſa elſkar ⁊ eirnen þn̄ ſem af
hm̄ er fǽddr/þar af þeckiū vier ꝥ vier
gudz born elſkū/nǽr vier elſkū gud/⁊
holldū hn̄ſ bodord/ ꝥt ꝥ er kǽrleike til gudz/ ꝥ vier
varđueitū hn̄s bodord/ ⁊ hn̄s bodord eru eigi þung
þui ✱ allt huat af gudi er fǽtt ꝥ yfuer vinr hei‑
men̄/ ⁊ vor trua er yfuervin̄igin/huer verolldina he
fer yfuer vn̄it/en̄ huer er hn̄ ſē verolldina yfuer
vin̄r/vtan alleinazta ſa er truer ꝥ Jeſ⁹ er gudz ſonr

✱ fyrſ
ſuñu d
epter p

Þiſſi er hn̄ ſa ſē kemr mz vatni ⁊ blodi Jeſus
Chriſtus/eigi mz vatni alleinazta/helldr mz vatni
⁊ blodi/ ⁊ andin̄ er ſa ſem vitnar ꝥ andin̄ er ſan̄‑
leike/ ꝥt þrir eru ſem vitniſburdin̄ gefa a himne/
fadrin̄/ſonrin̄/ ⁊ heilagr andi/ ⁊ þr þrir eru eitt/ ⁊
þrir eru ſem vitniſburdin̄ gefa a iordu/ andin̄/
vatnit ⁊ blodit/ ⁊ þau þriu eru eitt/ef vier medtokū
man̄an̄a vitniſburd/ þa er þo gudz vitniſburdr
meire/ ꝥt gudz vitniſburdr er ſa/ ꝥ hn̄ hefer vitnat
af ſinum ſyne/ Huer hn̄ truer a gudz ſon/ſa he‑
fer þen̄an̄ vitniſburd i ſier✱ huer hn̄ truer ecki gu
di/ſa giorir hn̄ at liugara/ þat hn̄ truer ecki vitniſ‑
burdinum/ þm̄ gud vitnar af ſinum ſyne/ ⁊ þetta
er vitniſburdrin̄ þat gud hefer gefit oſſ eilift
lif/ Og þetta lif er i hans ſyne/huer gudz ſon
hefer/ ſa hefer lifit/ Huer han̄ hefer eigi
gudz

gudz son/sa heper ꝛ eigi lipit

Þetta skripadi eg ydr/ þier sē truit a napn gudz sonar/so at þier vitid þ þier hapit eilipt lip/ ꝛ þ þier truit a napn gudz sonar/ þt þ er sa traustleike sē vier hopū til hans/sa ep vier bidiū nockꝛs/ at epter sinū vilia heyrer hn̄ oss/ ꝛ pyrst vier vitū þ hn̄ heyrer oss/huat vier bidium þa vitu vier þ vier þær bæner hopū/hueriar vier hopū bedit ap hm̄

Ep nockr sier sin̄ brodꝛ syndgazt einhuerri synd eigi til dauda/sa ma bidia/ ꝛ man hn̄ gepa þim̄ lipit sē syndgadi ecki til dauda/ þar er ✠ synd til dauda/eg seigi ecki at nockr þar pyrer bidie/allt ranglæti er synd/ ꝛ þar er synd ecki til dauda

(synd til) r synd a ni helgum da huar Matthe⁹ ipat xij ca

Vier vitum þ huer ap gude er pæddr/sa syndgar ecki/helldꝛ sa ap gudi er pæddr hn̄ vardueiter sig/ ꝛ hin̄ vondi man eigi snerta hn̄/vier vitum þ vier erum ap gudi/ ꝛ þ allr heimrin̄ er skickadꝛ i vondu/en̄ vier vitum þ gudz sonr er komin̄ ꝛ heper gepit oss þ sin̄e/at vier ken̄um þn̄ sē san̄arligr er/ ꝛ erum i hinum san̄arliga hans syne Jesu christo/þessi er san̄r gud ꝛ eilipt lip/Sona korn/vardueitid ydr pra skurgudum AMEN

Annar S/ Johannis pistill

Hin̄e elldre vtualdre prv/ ꝛ hennar bornum/huer eg elska i san̄leika/ ꝛ eigi einazta eg/helldꝛ eirnen aller þr sē/vidr kent hapa san̄leikin̄/pyre san̄leikans saker sem i oss blipr ꝛ i hia oss mun vera at eilipu

Nad/miskun̄/pridr ap gudi padꝛ/ ꝛ ap drottne Jesu christo syne padurzins

i ſan̄leik ⁊ kærleika/ſie ydꝛ med

Næꝛſta gladꝛ em eg/þat eg hefi fundit medal þiña barna þa i ſan̄leiknum ganga/ſo ſem ꝥ vier hofū bodordit af faudꝛnū med tekit/ ⁊ nu bid eg þig frwa/eigi ſē ſkrifi eg þier nytt bodord/hell dꝛ þat huat vier hofū hafꝛ fra vpp hafi/at vier elſkum oſſ iñ byrdis/ ⁊ ꝥ er kærleikꝛiñ at vier gon gum epter hans bodordi

Þetta er ꝥ bodord ſem þier hafit heyrt af vpp hafi vpp a ꝥ þier gangit þar iñe/þuiat marger ſui karar eru vt farner i heimeñ/ſem ecki vidꝛkeña Je ſum chꝛiſtum i hollogan komiñ vera. Þeſſi ſuik⸗ are/er ſa Antachꝛiſtꝛ/Siaed ydꝛ fyrer at þier gla⸗ tid ecki þui huat þier hafit verckat/helldꝛ ſo at þier medtakit full verdlaun/huer hañ ſkrikar ⁊ blifuꝛ ecki i lærdomi chꝛiſtꝫ ſa hefer onguañ gud/ huer ed blifꝛ i lærdominū/ſa hefer bædi fodꝛiñ ⁊ ſōiñ

Ef eiñ huer kemꝛ til ydar ⁊ med flytꝛ eigi þeñ añ lærdom hñ medtakit ecki i huſit/⁊ heilſit hm̄ eir nen ecki/ þui huer hm̄ heilſar/ſa giorir ſig hlut taka ra hans vondra vercka. Eg hefdi margt at ſkrifa ydꝛ/eñ eg vil eigi med bokfelli ⁊ bleke/helldꝛ vona eg at koma til ydar/ ⁊ ꝥ muñꝛ vid inuñ mæli/vpp a þat vor faugnudꝛ fullkomligꝛ ſie. Þier heilſa bo rn ſyſtur þiñar hiñar vtuoldu AMEN

Hinn þridie piſtill S/ Johannis

Eim ellora Gaio hinum elſku liga/huern eg elſka i ſan̄leika m iñ kæraꝫte/eg æſke i ollum grei nū ꝥ at þier vel vegne ⁊ heilbri gdꝛ ſiert/ſo ſē ꝥ nær þiñe ſala vel vegnar/eg gladdiꝫt næꝛſta þa brædꝛner komu / ⁊ gafu

vitnisburd af þinū sannleika/so sem þu þa geingr i sannleika/eg hefi eigi nockra faugnut meire enn þꝥ ꝥ eg heyre ꝥ min born ganga i sannleikanum

Minn aztsamlige/ þu giorer truliga huat þu giorer vid brædrna/ og gestina/huerier af þinū kærleika hafa vitnisburd gefit/ fyre sofnudinū/ og ꝥ hefer þu velgiort/at þu hefer þinn fyre gudi verduglig til vegar komit/ þui fyre hans nafns saker eru þr vt farner/ og hafa af Heidingiū eckert tekit/ þui skulu vier þꝭ hattar medteka/ vpp a ꝥ vier sieum samuerckendr sannleiksins

Eg skrifadi safnadinū/Enn Diotrephes/sa medal þra vill mickels metinn vera/medtekr oss eigi/fyrer þui nær eg kem/vil eg aminna hann sinna vercka/er hann giorer/ og þuætter med vondū ordū i gegn oss/ og lætr sier eigi nægia ꝥ hann medtekr eigi sialfr brædrna/ og fyrebydr þm sem ꝥ vilia giora/ og vtrekr þa af sofnudinum

Minn kærazti/epter fylg eigi hinu vonda/helldr þui hinu goda/huer illa giorer/sa sier eigi gud/Demetrius hann hefer vitnisburd af huerium manni/ og af sannleiknū sialfū/ og vier berū eirnen vitne/ og þier vitid ꝥ vor vitnisburdur er sannr/ Eg hefda vel margt at skrifa/enn eg villda eigi med bleki og penna til þin skrifa/enn eg vænti ꝥ eg muni snarliga sia þig og mun þa munnr vid munn mæla/fridr sie þier/ þier heilsa vinerner/Heilsa þu vinunum med nafni

Pistill hins h. Jude

Vdas þion Jesu christi / enn broder Jacobi

Þeim kollvdū/sem helgader eru i gude fodr/ og vardueitter i Jesu Christo/ miskunnseme/fridr/ og kærleike margfalldizt ydr

Kiner kæruztu/mz þui eg hafda allañ settning
a ydr at skrifa/vt af almeñeligu voru hialpræði
virtizt mier naudsynligt mz skrife at a miña ꝥ þie-
er yfuer þre tru stridit sē hinū heilogu er eitt siñ of
ut feingin/ ꝥt þar eru nockrer m̄ þr iafn framt iñ
hafa lædzt/vt af hueriū fordum tid skrifat er/til
ꝥssa dōs a fellis/ þr eru o millder/ ⁊ vm vēda nad
gudz vors i mūadlifue/ ⁊ af neita gud ⁊ vorn dro
ttiñ Jesū christū/ þañ einckunar drottnara
Eñ eg vil vnderuisa ydr/at þier eitt siñ vitid/ þat
drottiñ þañ tid hñ frelsadi folkit af egipta landi/
at i añat siñ glatadi hñ þim sē eigi trudu/ Lika eir
nen einglana/huerier ecki geymdu þra hofdigia dō
helldr forlietu sitt heimele/hefer hñ vardueitt i dō
ꝥss hins myckla dags vnder æfinligū baūdū myrck
ursins s° sē eirnen Sodoma ⁊ Gomorra/ ⁊ vm li
ggiande borger er mz sama hætte ⁊ þær vt horazt (odru
hofdu/ ⁊ epter audru holldi geingner eru/ ⁊ giord- holldi
er eru at epter dæmi/ ⁊ þola kuol æfinligs elldz/sli ꝥ er mz
ckt hid sama eru eirnen þsser drauma fifl / huerier o nattr
holldit saurga eñ herra stiettina for sma ⁊ tignina ligū hæ
hæda Eñ Michael sa hofut eingill/ þa hañ tti moti
vid diofuliñ bardizt ⁊ vid hñ þrattadi vm likama holldi
Moysi/dirfdizt hñ ecki doms atkuædi hadūgariñ no at
a at fella/helldr sagdi hñ Drottiñ strapfi þig Eñ synd-
þsser lasta þat þr eckert af vita/eñ huat þr af natt gazt sē
uru s° sem oñr skynlaus dyr vita/ þa spilla þr si- i Sodo
er þar iñe/ Wei þm̄/ þt þr gāga veg Cains ⁊ falla ma stie
i villu dō Balaams fyrer verd kaups saker/ ⁊ fy- di.
re farazt i mot moglan Chore þr eru o feck
ter brālādi medal sin af ydar astgiofū /an/otta/
gædādi sig sialfua/ þr eru vatz lausskȳ sē af vidi
vm vͤda drifi þr eru haust vidr visiñ o friosañ tre

twyſar dauder/ ⁊ vpp rætter/ grim̃ar ſiafuar bylg
iur/ vt laudrande ſinar eigenligar vanſemder/ vill
ar ſtiornr/ hueriũ at vardueitt er þokan myrckrañа
at eilifu

Eñ Enoch hiñ ſioũdi fra Adam hefer etrnen
af þſſm ſpad ⁊ ſagt Siaet þ drottiñ kemr mz morg
þuſund heilagra dom at giora yfuer ollũ/ ⁊ at ſte
affa alla þa sem o millder eru/ af ollũ giordũ sẽ
þr o milldiliga drygdu/ ⁊ af ollu hordu sem o mi
llder syndarar hafa i moti hm̃ talat

Þr eru moglẽdr/ ⁊ a tolunarſamer/ epter ſinum
girndũ gangãdi ⁊ þra muñr talar hrok yrdi/ ⁊ da
dzt at mañgreinar a litinu/ fyrer gagnſemdar sak
er/ eñ þier elſkuliger verit miñuger þra orda sem hi
er adr fyrre ſaugd hafa verit af poſtulum drott-
ins vors Jeſu chriſti þ þr ſaugdu ydr/ at a ſiduſ
ſtũ timũ mũdu ſpottarar koma huerier epter ſinũ
girndũ gãga munu i o milldiligu lifuerne/ þr eru
huerier tvidrægne giora/ huerier likamliger eru/
þr aunguañ anda hafa

Eñ þier aſtſamliger/ vppbyggit ydr yfuer ydra
allra heiloguztu tru fyrer heilagañ anda/ ⁊ bidiet/
⁊ vardueitid ydr i gudz kærleika ⁊ væntid þrar mi
ſkuñar drottins vors Jeſu chriſti til eilifs lifs/ og
halldit þeñañ orſkurd þ þier sãbarmit ydur þſſm/
eñ þa adra fyre hrædzlu hialpliga giorit/ ⁊ ryckit
þm vr balinu/ ⁊ at hatri hafit þñ fleckada hollds
ins kyrtil

Eñ þm sem ydr kañ vardueita vtan vanza/ og
at hegda fyre auglite ſiñar dyrdar o fleckada med
ur faugnudi/ þm gudi sem alleina er vitur/ vorũ
lauſnara/ ſie dyrd/ ⁊ myckilan/ ⁊ valld/ ⁊ mackt/ nu
⁊ vm allar allder at eilifu AMEN

Formale

Miner herrar/Kristiliger brędr/ þennan formala sem doctores hafa saman sett yfuer þessari bok Apocalipsis ꝥ er opin beraner Johannis/hefi eg eigi þorat hier fyre at setia lata (ꝥ eg villda ongũ ydar sturlan giora i neinu) af þui mier þicker hñ nær sta hardlgia hlioda/vpp a þann ed þr kalla veralldligann Pafuadõ/ ⁊ fulan fiedratt er biscupar ⁊ þra hof prestar/hafa nu vm stunder hapt huerier mz riettu ęttu at vera Jesu Christi ⁊ hñs gudzspialla eyrind rekar/en onguer plęgendr sleimeligs fie drattar (huat er S. Pall kallar/skurgoda dyrckan eg dirfunzt varla at seigia antachristz riki ⁊c.

En ꝥ hñ kallar hier Eingla ꝥ skulu þier vnderstanda med biscupa ⁊ predikara i christninne/ þat Angelus/ ꝥ vier kollũ Eingil/ ꝥ þydizt a norręnu sendi bodi/ Sumer vt af þm goder s° sem voru helger fedr ⁊ Doctores/ þr ed gudz ord riettiliga predikudu/lika sem at voru þr Athanasi⁹ ⁊ Augustinus ⁊ adrer þm liker

En med þa hinu vondu Eingla merckiazt villu menn/ ⁊ þr biscupar sem ecki fram fylgia sinu embętti/huat at er gudzspiallig predikan/en elska meir stundligann aud þessarar fall volltu veralldar/mz s° o christiligũ fie drętti vnder sig ⁊ sinar (þær þr kalla) christiligar kirkiur/vm huat hier giorizt eingin þaurf at rędа/ þt mier onytũ ynglinge ber eigi þessconar at straffa at s° kõnu/en gud drottinn dyrdarinnar gefi ydr brędr miner sina riettferduga sendi boda þa er ydr lęra riettann veg gudzspiallligs sannleika Amen

Opinberaner

Pinberan Jeſu chriſti hueria gud gaf hm̄ til at kūgiora ſinū þion huer ſkie ſkal snarliga ⁊ til teicknat ⁊ ſent hef-er fyrer ſiñ eingel til ſi-ns þienara Johañis/ huer vitnad hefer gu-dz ord/ ⁊ vitneſ burdiñ af Jeſu chriſto / huat hellzt hñ hefer/ sęll er hñ sem les/ ⁊ sa ſem heyrir ordit ſpadōſins/ ⁊ vard-ueiter huat i hm̄ ſkrifat er þuiat timiñ er nalęgr

Johañis þm vij samkūdū sem i Aſia eru Nad ſie med ydr ⁊ fridr af þm sem er/ ⁊ þm sem var/ ⁊ þm̄ sem koma mū/ ⁊ af þm̄ vij aundū sē eru fy-re hñs ſtoli/ ⁊ af Jeſu chriſto/ sa sem er trvr vottr ⁊ frū getningr framlidiña ⁊ hofdinge iardariñar kongūga/ huer oſſ hefer elſkat ⁊ þueigit af ſyndunū i ſinu blodi/ ⁊ hefer giort oſſ til kongūga ⁊ keñemaña fyre gudi ⁊ ſinū fodr þm̄ hinū sama ſie dyrd ⁊ val-ld vm allder allda at eilifu Amen/ Siaet hñ kemur mz ſkyinu/ ⁊ oll augu munu hñ ſia ⁊ þr ed hñ ſtūg-it hafa ⁊ allar kynkuiſler iardar munu kueina s° ſie Amen/ Eg em A ⁊ O vpphaf ⁊ endi seiger drottiñ sa sē er ⁊ sa ed var/ ⁊ sa sē kōa mū hiñ almattuge

Eg Johañis ydar broder ⁊ hlutakare i hormūg-iñe ⁊ a rikino ⁊ þolin mędi Jeſu chriſti/ var i eyñe Pathmos fyre gudz ordz saker ⁊ vitneſburdar Je-ſu chriſti/ eg var i anda a suñu deigi/ ⁊ eg heyrda a bak mier aptr rauſt myckla sē ludrſ/ s° ſeigiādi/ Eg em A ⁊ O fyrſtr ⁊ ſidarſtr ⁊ huat þu ſier ꝥ ſkri-fa i bok ⁊ ſent ꝥ til sākūdaña i Aſia/ til Epheſo ⁊ til Smyrnē/ til Pergamō/ ⁊ til Thyatiras/ til Sarden

⁊ til Philadelphian ⁊ til Laodiceam
Og eg snera mier vid ꝥ eg lita þa raust sē vid mig
taladi ⁊ sē eg snera mier vid sa eg vij liosa stikꝛ gu
lligar/ ⁊ mille gulligra stiakaña þn̄ likꝛ var māzins
syne/ sa var klæddꝛ sidꝛe slyppu ⁊ spētꝛ vm bringu
na gulligū lida/ eñ hn̄s hofut ⁊ haar voru huit/ sem
huit wll ⁊ lika sē sniaꝛ ⁊ hn̄s augu sē elldzīs loge/
⁊ hn̄s fætꝛ sē ꝥ latū er gloar i afle/ ⁊ hn̄s raudd
sē nydꝛ myckilla vatna ⁊ hafdi vij stiornꝛ i siñe hæ
gri hēdi ⁊ vt af hn̄s muñe gieck huast twieggiad su
erd ⁊ hn̄s andlit lyste sem skin anda sol
Og sē eg sa hn̄ fiell eg til hn̄s fota s° sē daudꝛ
⁊ hn̄ lagdi sina hægri hōd yfuer mig ⁊ sagdi til m
in/ hrædzt þu ecki/ eg em fyrstꝛ ⁊ sidarstꝛ/ ⁊ lifādi/
eg var daudꝛ/ ⁊ Sia/ at eg em lifandi vm allder at
eilifu/ ⁊ hefi lyckla heluitaña ⁊ daudās/ skrifa hu
at þu sied hefer ⁊ huat þar er ⁊ huat þar epter a skie
skal Leyndañ dō fra vij stiarna sē þu hefer sied i
miñe hēdi/ ⁊ þær vij gulligar stikꝛ/ ꝥ ssar vij stior
nꝛ/ eru einglar vij samkūdna/ ⁊ þær vij liosa stikꝛ
þu hefer sied eru vij samkūdꝛ

Añar capitule.

OG eingliñu samkūdu ſkar til Epheso skri
fa þu/ þetta seiger sa sē helldꝛ vij stior
nū i siñe hægre hēdi/ sa sē geingꝛ mitt a
mille vij gulligra stickna/ Eg veit þin ve
rck/ ⁊ þitt erfuide/ ⁊ þina þolinmædi/ ⁊
ꝥ þu kant ecki hina vōdu at vmlida ⁊ freistader þa
sē sig seigia postula vera ⁊ eru þo eigi/ ⁊ þu fant þa
liugara ⁊ leidzt ꝥ ⁊ þolinmædi hefer ⁊ þu þolder
fyrer mins nafns saker ⁊ þreyttizt ecki/ eñ ꝥ hefi eg
a moti þier/ ꝥ þu hiñ fyrsta kærleik forliezt/ minzt a
huar þu ert af falliñ ⁊ gior idran/ ⁊ gior hin fyrru

verckin/eñ ef ecki man eg þier ſnarliga koma ꝛ þi
na lioſa ſtiku i burtu hrinda vr ſinum ſtad/ vtan
þu giorir idran. Eñ ꝥ hefer þu at þu hatar verck
ꝥra Nicolaitarum/huer eg ꝛ eirnen hata/huer ey-
ru hefer at heyra hñ heyre/huat andiñ ſeiger ſāku
dunum/huer hñ yfuer viñr ꝥm mun eg gefa at e-
ta af lifs trenu/ ꝥ i gudz paradis er

Og þm̄ eingle ſamkunduñar til Smyrnen ſkri
fa þu þetta ſeiger hiñ fyrſti ꝛ ſidarſti / ſa daudur
var/ ꝛ lifuer. Eg veit þin verck/ ꝛ þina hormung ꝛ
fatæckt/eñ þu ert audigr/ ꝛ laſtan ꝥra ſem ſeigia
ſig gydinga vera ꝛ eru ecki/helldr eru þr Satans
ſofnudr/Hrædztu eckert ꝥra /huat þu lida munt
sia/diofulliñ mū nockra af ydr i dyflitzu fleygia
vpp aꝥ þier freiſtader verdit/ ꝛ þier munut hor-
mūg hafa i tiv daga/ vert trur allt til daudans/
ſo mā eg gefa þier Coronu lifſis/huer eyru hefer
ſa heyre huat ādiñ ſeiger ſākūdunū/huer hellzt yf
uer viñr/ ꝥm ſkal eckert mein ſkie af þm̄ odrū dau

Og þm̄ eingle ſamkūnduñar til Pergamon (da.
ſkrifa þu/ þetta ſeiger ſa ſē hefer hid huaſſa twi
eggiada ſuerd/eg veit huat þu giorir/ ꝛ huar þu byr
huar hellzt at er andſkotans ſæte/ ꝛ þu helldr mitt
nafn ꝛ afneitader eigi mina tru/Og a minū dog
um er Antipas miñ trur vottr hia ydr i helſleigiñ
Huar ed ſatan bygger/eñ eg hefe fatt eina a mo-
ti þier/ ꝥ þu þar ſialfr hefer þa ſem lærdom Ba
laam/hallda ſa ſē lærdi fyre Balac at ſenda hne
yckſlan fyre ſonū Iſraelis/til at eta af þui ſē ſkur
godū offradizt/ ꝛ horaner at drygia/Lika ſo eir
nen hefer þu þa ſē hallda keñingar Nicolaitarum/
huat er eg hata/gior yfuer bot. Eñ ef ecki þa mū
eg þier ſnarliga koma/ ꝛ ſtrida vidr þa medr ſuer

dining

di mins mūz. huer eyru hefer sa heyre huat and-
iñ ſeiger sākūdunū/huer hñ yfuer viñr þm̄ man eg
gefa at eta af þui folginu Manna/ ⁊ eg mun ge-
fa hm̄ godañ vitniſburd ⁊ inz vitneſburdinū nytt
nafn ſkrifat ꝥ eingiñ keñer vtan sa ꝥ medtekr

Og þm̄ eingle samkūdūñar til Thyatira ſkri-
fa þu þetta ſeiger sonr gudz/sa augu hefer sem
elldz loga/ ⁊ hñs fœtr sē gloanda latun/eg veit þin
verck ⁊ þiñ kærleika/ ⁊ tru ⁊ þina þolin mædi/ ⁊
ꝥ hin ſidare verckin muuu hinū fyrrū fleire/eñ
fatt nockut hefi eg a moti þier/ ꝥ þu leyfer þre
kuiñu Jezabel ſē ſeiger ſig ſpakonu vera/at læra
⁊ villa mina þiona/horaner at drygia/ ⁊ ſkurguda
forner at eta/ ⁊ eg hefi heñe tima gefit/ ꝥ hun
ſkylldi idran giora fyrer heñar horaner ⁊ hun gio
rer aungua idran/ Sia ꝫ eg fleygi hñe i reckiu/ ⁊
huerier med hñe hordō drygt hafa/ i hinar meſtu
hormūg /nema hū giori yfuer bot fyrer ſin verck
⁊ hñar born mun eg dauda deyda/ ⁊ allar ſam-
kundr ſkulu vidr keña ꝥ eg em nyrnaña ⁊ hiarta-
ña ranſakare/ ⁊ eg mun gefa hueriū ydar ſem ei-
num/epter ſinum verckum

Eñ ydr ſeige eg/ ⁊ hinū odrū ſem eru til Thy-
atira/ ꝥr þñañ lærdō eigi hafa/ ⁊ huerier ecki vidr
kent hafa dypt andſkotans (ſem at ꝥr ſeigia) ⁊
aunguañ añañ þunga man eg a ydr ſēda/ þo huat
þier hafit ꝥ hallldit þar til at eg kem ⁊ huer yfuer
viñr ⁊ vardueiter min verck/allt til enda/ þm̄ mun
eg valld gefa yfuer hina heidnu/ ⁊ hañ ſkal ſtior
na þiñ medr iarn vendi/ ⁊ ſo ſē leirgiorarans ker
ſkal hñ þa i sundr mola lika sē eg af minū faud
ur medtekit hefi/ ⁊ morgun ſtiornuna mū eg gefa
hm̄/huer eyru hefer sa heyre huat andiñ ſeiger sā
kundunnm

Þridie Capitule

OG þm̄ Eingle ſākunduñar til Sardeñ ſkrifa þu/ꝥtta ſeiger ſa sē hefer vij anda gudz. ꝛ ſtiornuñar vij/ Eg veit þin verck/ ꝥt þu hefer ꝥ nafn at þu lifuer ꝛ ert daudr/ vert vakandi/ ꝛ ſtyrck hid añat huat deyia vill/ þin verck hefe eg ecki fullkō liz fundin fyre gudi/ þui legg i miñe/huat þu hefer medtekit ꝛ heyrt ꝛ varduelt ꝥ/ ꝛ gior idran/ þui ef þu mant eigi vaka þa mun eg yfuer þig koma ſem þiofr/ ꝛ eigi munt þu vita a huerri ſtundu er eg mū koma yfuer þig/ þu hefer fa ein nofn til Sardeñ/er eigi hafa ſaurgat ſin klędi/ ꝛ þr munu medr mier ganga i huitū klędū/ þui at þr eru ꝥſſ verder/ Huer yfuer viñr/ſa ſkal medr huitū klędū klęddr verda/ ꝛ eigi mun eg hn̄s nafn vt plana af lifs bokiñe/ ꝛ eg mun Jata hn̄s nafn fyre minum fadr ꝛ fyre hn̄s Einglum/ Huer eyru hefer/ſa heyre huat andiñ ſeiger ſamkundunum

Og þm̄ Eingle ſākundun til Philadelphia ſkrifa þu/ ꝥtta ſeiger hiñ heilage ꝛ ſañarlige/ſa sē hefer lykiliñ Davidz/ huer ed vpp lętr/ ꝛ aungvan iñe byrger/ ſa er iñe byrger ꝛ aungvañ vpplętr/ eg veit þin verck/ Sia ꝛ eg let fyre þier opnar dyr/ ꝛ eingiñ fęr þęr aptr latid/ ꝥt þu hefer nockurn litiñ krapt/ ꝛ hefer vardueitt min ord/ ꝛ hefer ecki mitt nafn afneitad/ Sia ꝛ eg mun gefa vt af Satans ſafnadi/ þa ſem ſeigia ſig gydinga vera ꝛ eru ecki/ helldr liuga/ Sia ꝛ eg man þm̄ giora/ ꝥ þr ſkulu koma/ ꝛ tilbidia fyre þinum fotum/ ꝛ vidrkeña ꝥ eg hefi þig elſkat

Med þui þu hefer vardueitt ord miñar þolinmędi/man eg eirnen vardueita þig fra freiſtingar tima/sē kōa mū yfuer alla heīſins kringlu/til at frei

ſta ꝼꝛa ſē a ioꝛdu byggia/Sia ꝫ eg kē ſnarliga/hallt hu-
at þu heꝼer/ſo ꝥ eingiñ take þina Coꝛonu) huer yꝼuer
viñꝛ þñ mun eg gioꝛa at ſtolpa i muſtieri gudz mins/⁊
hñ ſkal eigi meir vti ganga/⁊ yꝼuer hm̄ mun eg ſkriꝼa
naꝼn gudz mins/⁊ naꝼn hiñar nyu Jeruſalē ſē er boꝛg
mins gudz/ ſu aꝼ himnū oꝼan kemꝛ ꝼra minū gudi/⁊
mitt hid nya naꝼn/huer eyru heꝼer at heyra huat andiñ
ſeiger ſamkundunū Og þm̄ eingle ſākunduñ ͧ til Lao
dicea ſkriꝼa þu/ ꝥta ſeiger/Amen/ trwꝛ ⁊ ſañarligꝛ vot-
tꝛ/huer at vpphaꝼ er ſkepnuñar gudz/eg veit þin verck
ꝥ þu ert huoꝛcki kalldꝛ nie heitꝛ/eg kiora ꝥ þu værir an-
nat huoꝛt kalldꝛ eda heitꝛ/eñ mz þui þu ert volgꝛ/⁊ huoꝛ
ki kalldꝛ nie heitꝛ/ mū eg vt ſkyrpa þier aꝼ minū muñi/
ꝥt þu ſeiger/eg em rikꝛ/⁊ audigꝛ nog/⁊ þarꝼ einſkis/⁊
veizt ecki ꝥ þu ert/ veſall/aumꝛ ⁊ voladꝛ/ blindꝛ ⁊ ꝼat
laus/Eg ræd þier/at þu kauper gull aꝼ mier ꝥ i elldi er
reynt/ſo þu audigꝛ verder/⁊ þu i klædizt huitū klædū/
ſo at ecki vppbirtizt vanuirding þiñar ꝼatleyſe/⁊ ſmyr
þin augu medꝛ augna ſmyrſlum/ſo at þu ſiaer.

Hueria eg elſka þa ſtraꝼꝼa eg ⁊ tyꝼta/ þui vert koſt-
gæꝼiñ/⁊ gioꝛ idꝛan/Sia ꝫ eg ſtend ꝼyre dyrū ⁊ klappar
vpp a/eꝼ nockꝛ heyrir mina raudd/⁊ vpplykꝛ dyrunū/til
hñs mun eg iñganga/ ⁊ kuelld verd mz hm̄ ſnæda ⁊ hñ
medꝛ mier/huer yꝼuer viñꝛ hm̄ mun eg geꝼa medꝛ mier
at ſitia a minū ſtoli/ lika ſem eg yꝼuer vñit heꝼi/⁊ ſetid
mz minum ꝼaudꝛ a hñs ſtoli huer eyru heꝼer ſa heyre
huat andiñ ſeiger ſamkundunum Fioꝛdi Cap

Epter ꝥ ſaa eg/⁊ Sia ꝫ at dyr vpp lukuzt a hīne/⁊
hin ꝼyrſta rauddin hueria eg haꝼdi heyrt vid
mig tala ſē añars ludꝛs/hun ſagdi/ ꝼar þu vpp
hingat ⁊ mū eg ſyna þier/huat hier epter ſkal ſkie/⁊ ia ꝼn
ſnart vͬ eg i anda/⁊ Sia ꝫ at ſtoll vͬ ſettꝛ a hīnū/⁊ a ſtol
nū ſat nockꝛ/⁊ ſa ſē ſat hñ var lika alitz ſē ſteiñiñ Jaſpis
⁊ Sardis/⁊ regnbogi var kring vm ſtoliñ/lika alitz ſem

Smaragd9/ ⁊ vmhuerfis ſtolin̄ voru (xxiiij) ſtolar ⁊ a þm̄ ſtolū ſatu (xx iiij) olldungar/ ſkrydder hui tū ſkruda/ ⁊ baru a ſinū hofdū gulligar korunur.

Og af ſtolinū vt geingu/ elldingar/ reidar þru mr/ ⁊ radder/ (vij) elldz lampar brūnu fyrer ſtolnū huerier at eru (vij) andar gudz/ ⁊ fyre ſtolnū var gler ſior/ lika ſem Criſtall9 ⁊ mitt i ſtolnū ⁊ kringum ſtolin fiogr dyr full augna a bak ⁊ i fyrir/ ⁊ hid fyrſta dyrit var lickt Leoni/ ⁊ hid an̄at lickt kalfue ⁊ hid þridia dyrit hafdi a ſian ſem madr/ ⁊ hid fiorda var lickt fliūganda erne/ ⁊ huert þra fiogra dyran̄a/ hafdi ſex vengi/ ⁊ vtan vm kring ⁊ in̄an̄ full augna/ ⁊ hofdu eigi huild/ dag ⁊ nott ſeigian di/ Heilagr/ heilagr/ heilagr/ er gud drottin̄/ almat tugr/ ſa ſem var/ ⁊ ſa ſem er/ ⁊ ſa ſem koma mun

Og þa dyrin gafu/ dyrd ⁊ heidran/ ⁊ blezan þin̄ er a ſtolnū ſat/ ſa er lifuer vm allder at eilifu/ fiellu fram̄ (xxiiij) olldungar fyre þn̄ ſem a ſtolnū ſat/ ⁊ til badu þn̄ ſem lifuer vm allder ⁊ at eilifu/ ⁊ ſnorudu ſinū koronū fram̄ fyre ſtolin̄ ⁊ ſogdu/ þu Drottin̄ ert verdugr at medtaka dyrd ⁊ heidran ⁊ krapt/ þt þu hefer alla hluti ſkapat/ ⁊ fyrer þin̄ vilia vrdu þr/ ⁊ eru ſkapader

fimti capitule

G eg ſa i hægri hendi þſſ ſem a ſtolnū ſat bok ſkrifada in̄an̄/ ⁊ vtan inſig lada med (vij) inſiglū/ ⁊ eg ſa ſterckan̄ Eingil predika mickille rauſt/ Huer er verdugr þſſare bok vpp at luka/ ⁊ hn̄ar inſiglin vpp at briota/ ⁊ eingen̄ huorki a hīnū nie a iordu/ nie vnder iordu kun̄e þre bok vpp at luka nie þar i at ſia/ ⁊ eg grpta ogrliga/ at eingin̄ fanzt þar verdu gr þre bok vpp at luka/ ⁊ at leſa/ nie þar i at ſia

Og

Og eiñ af olldungunū ſeiger til min/grat ecki/
Sia? ꝥ Leonit sē er af ſleckti Juda/Rot/Dauidʒ
hefer yfuer vñit/at ꝥ opne bokina/⁊ vppbrioti hen
nar (vij) inſigle/⁊ eg gadi at/⁊ sia/i midit ſtolſins
⁊ fra fiogra dyra/⁊ mitt a mille olldungaña/ſtan
da lamb/lika ſem vęri ꝥ drepit/⁊ hafdi (vij) horn
⁊ (vij) augu/huer at eru andar gudʒ/vt ſender vm
oll lond/⁊ ꝥ kom ⁊ tok bokina vr hęgri hendi þeſſ
ſem a ſtolnum ſat

Og þa er ꝥ tok bokina/þa fiellu fram̄ þau fio
gr dyrin/⁊ fiorer ⁊ tuttugu olldungarner fyre lam
binu/⁊ huer eiñ hafdi horpu ⁊ gull ker full reykilſiſ
huer at eru bęner heilagra/⁊ ſungu nyañ lofſong/
⁊ ſogdu/Þu ert verdugr at medtaka bokina/⁊ vpp
at briota hñar inſiglin/ꝥ t þu ert ſlatradr/⁊ endr
leyſtir oſſ med þinu blodi/vt af allʒ hattudū kyn
kuiſlū ⁊ tungū/folki ⁊ þiodū/⁊ hefer oſſ giort gudi
til konunga ⁊ keñi maña/⁊ vier munū rikia a iordu

Og eg sa/⁊ heyrdi raudd margra Eingla vm
huerfis ſtoliñ/⁊ vm dyrin/⁊ vm kring olldunga-
na/⁊ þr voru at tolu/ þuſund þuſūda/⁊ ſogdu harri
raust/verdugt er lambit/ꝥ ſlatrad er at medtaka
kraft/⁊ rikidom/⁊ vitzku/⁊ ſtyrck/dyrd ⁊ heidr/⁊
allar ſkepnr þęr a himnum eru ⁊ a iordu/⁊ vnder
iordu ⁊ i ſionum/⁊ allt huat i þm̄ er/Heyrda eg ſei-
gia til hñs sē a ſtolinū ſat/⁊ til lambſins/Lof/hei-
dr ⁊ dyrd/⁊ valld vm allder ⁊ at eilifu/⁊ þau fio-
gr dyrin ſaugdu Amen/Og þr fiorer ⁊ tuttugu oll
dungar fiellu fram̄ ⁊ til badu þañ ſem lifuer vm
allder allda at eilifu

Siette Capitule

Og eg

OG eg sa þ at lambit opnadi eitt af inn ſiglunũ/ ⁊ eg heyrdi eitt af þm̃ fiorũ dyrunũ ſeigia lika ſẽ m̃z reid̃ þruma ſkyd kõ ⁊ ſkoda/ ⁊ eg gætta at/ ⁊ Sia! at huitr heſtr/ ⁊ sa þar vppa ſat hafdi boga/ ⁊ hm̃ vard gefin korona/ ⁊ hañ for vt at yfuer viña ⁊ þ hñ yfuer vỹñe

Og þa þ opnadi hid añat inſiglit/ heyrda eg hid añat dyrit ſeigia/ kom ⁊ gæt at/ ⁊ þ ar gieck vt añar heſtr sa var raudr/ ⁊ þm̃ ſem þar ſat a vard gefit fridiñ i burt at taka af iordu/ sᵒ at þr dræpizt nidr iñbyrdis/ ⁊ hm̃ vard gefit ſtort ſuerd

Og er þ opnadi hid þridia inſiglid/ heyrda eg hid þridia dyrit ſeigia/ kom ⁊ ſkoda/ ⁊ eg gætta at ⁊ Sia! at bruñ heſtr/ ⁊ sa þ̃ ſat a hafdi met i ſieñe hendi/ ⁊ eg heyrda medal fra fiogra dyra raudd ina/ ſeigia/ Mæler hueitis vm eiñ pening/ ⁊ þrir mæler bygs vm eiñ pening/ ⁊ vine ⁊ vidſmiore gior aunguañ ſkada

Og þa þ opnadi hid fiorda inſiglid/ heyrda eg raudd hins fiorda dyrſins/ ſeigiandi/ kom ſkoda/ ⁊ Sia! at bleikr heſtr/ ⁊ sa þar a ſat/ hſſ nafn hiet Daudi/ ⁊ heluite hm̃ epter fylgdi/ ⁊ hm̃ vard mackt gefin til at deyda i fiorũ attum iardar/ medr ſuerdi/ ⁊ hungri/ ⁊ medr drapi af dyrum iardar

Og þa þ opnadi hid fimta inſiglid/ leit eg vnder alltarino ſaler þra ſẽ liflatner voru fyrer gudz ordz ſaker/ ⁊ fyrir vitniſburdarins ſaker ſem þr hofdu/ ⁊ þær kolludu harri rauddu ⁊ ſaugdu/ drottiñ/ þu hiñ heilage/ ⁊ sañarlige/ huerſu leinge þa dæmer þu ⁊ hefner eckt vors blodz a þm̃ ſem a iordu bwa/ ⁊ þm̃ ſier huerium einum vard gefit huitt klædi/ ⁊ til þra vard ſagt/ at þr huildizt/ eñ vm noc

kra

þra ſtund/ þangat til ꝥ vpp ꝼylldizt at þra ſam þio-
nar ⁊ brędr þęmi þar ⁊ til/huerier eirnen liꝼlatner
ſkylldu verda lika ſem þr

Og eg ſa/ at ꝥ opnadi hid ſietta inſiglid/ þa gi-
ordizt myckill iardar ſkialꝼti/ ⁊ ſoliñ vard ſuort ſē
hęru ſeckr/ ⁊ tunglit ſem blod/ ⁊ ſtiornr himins hrū-
du a iordina/lika ſem añat ꝼikiu tre/ nęr ꝥ hriſtizt
aꝼ vindi mycklū/ aꝼ ꝼleyger ſinū ꝼikiū ⁊ himiniñ
vndan liet/ ſem ſu bok/ er ſaman verdr vaꝼin/ ⁊
aull ꝼioll/ ⁊ eyiar hręrduzt vr ſinū ſtodū/ ⁊ iardar
iñar kōungar ⁊ hoꝼdingiar/rikismeñ/ ⁊ ꝼoringiar/ ⁊
macktar meñ/ ⁊ aller þręlar ⁊ ꝼrelſingiar ſkyldu
ſier i holū ⁊ hellū ꝼiallaña/ ⁊ ſogdu til hellnaña ⁊ ꝼi-
allaña/ ꝼallit yꝼuer oſſ ⁊ hyliet oſſ/ ꝼyre auglite þeſſ
ſem a ſtolinum ſitr/ ⁊ ꝼyre reide lambſins/ þt hiñ
myckle dagr hñs reide er komiñ/ huer ꝼęr ſtadit

Sioundę Capitule

G epter ꝥ ſa eg ꝼiora Eingla ſtanda
a ꝼiorū hornū iardariñar/ ⁊ þr hielldu
iñe ꝼiorum vindū iardariñar/ ſo at ein-
giñ vindr blieſ a iordina/nie a ſioiñ/nie
a nockrt ✠ Og eg ſa añañ Eingil v'pp
ſtiga vt aꝼ vpp gongu ſolariñar/ ſa haꝼdi teickn li-
ꝼanda gudz/ ⁊ kalladi hattri rauddu til hiña ꝼiogra
Englaña/hueriū geꝼit er/ at granda iordūñe ⁊ ſio-
num ⁊ ſagdi/ grandit ecki iordiñe/ eigi ſionum/nie
trianum/ ſvo leingi ꝥ vier teicknum þiona vors
gudz/ i þra eñum

Allra
heilagra
ma

Og eg heyrda tolu þra ſem teicknader vrdu
hundrat ꝼiorar ⁊ ꝼiorutiger þuſunder / ſem teick-
nader voru aꝼ ollum kynkuiſlum Jſraels ſona/ aꝼ
kyne Juda tolꝼ þuſunder teicknader / Aꝼ kyne

Kaben tolꝼ þuſunder teicknader/aꝼ kyne Gad xíȷ.
þuſunder teicknader/aꝼ kyne Aſer xij þuſunder tei
cknader/aꝼ kyne Neptalin xíȷ þuſunder teicknader
aꝼ kyne Manaſſe/xíj þuſunder teicknader/aꝼ kyne
Simeon xij þuſunder teicknader/aꝼ kyne Leui xíj
þuſunder teicknader/ aꝼ kyne Jſaſchar xíȷ þuſũder
teicknader/aꝼ kyne Zabulõ xíȷ þuſunder teicknader
aꝼ kyne Joſeph xíȷ þuſunder teicknader/aꝼ kyne
BenJamin xij þuſunder teicknader

Og epter ꝥ leit eg/ ⁊ sia at ſkare myckell/huern
eingiñ gat talit/aꝼ ollũ þiodũ ⁊ ꝼolki ⁊ tungu malũ
ſtanda ꝼram̃ ꝼyꝛe ſtolnũ ⁊ ꝼram̃e ꝼyꝛe lambinu/⁊
vm ſkrydder huitum ſkruda ⁊ palma vidꝛ i þꝛa hõ
dum/⁊ kolludu harꝛi rauddu/ ⁊ ſogdu/ Heilſa ſie
þm̃ ſem a ſtolinũ ſitꝛ/gudi/⁊ lambinu/⁊ aller Ein
glar ſtodu vm huerꝼuis ſtoliñ/⁊ kringũ olldunga
na/⁊ vm kring þau ꝼiogꝛ dyrin/⁊ ꝼiellu ꝼyꝛe ſtol
nũ ꝼram̃ a þꝛa a ſianu/⁊ til badu gud ⁊ ſogdu A-
men/Loꝼ ⁊ dyrd ⁊ ſpeki/⁊ þacker/⁊ heidꝛ/⁊ kraptr
⁊ ſterckleike ſie vorum gudi vm allder ⁊ at eiliꝼu
Amen ✳

Og eiñ aꝼ olldungunũ andſuaradt ⁊ ſagdi til
min/huerier eru þſſer ſem vm ſkrydder eru huitũ
ſkruda/ ⁊ huadan eru þꝛ at kõner/⁊ eg ſagda til
hñs/Herꝛa þu veitz ꝥ/⁊ hñ ſagdi til min/þſſer eru
þꝛ ſem kõner eru vr myckla harmkualꝛ/⁊ ſiñ ſkru-
da þueigit haꝼa ⁊ huit ꝼagat i blodi lambſins aꝼ
þui eru þꝛ ꝼram̃ ꝼyꝛe ſtole gudz/⁊ sa vpp a ſtolnũ
ſitꝛ mun bua yꝼuer þm̃/eigi man þa hier epter
hungra nie þyrſta/⁊ eigi man yꝼueꝛ þa ꝼalla ſola
riñar nie nockꝛa konar hite/ ꝥ lambit mitt a ſtolnũ
mun ſtioꝛna þm̃/⁊ leida til liꝼandi vatz bꝛuña/⁊
Gud mun aꝼ þwo allañ grat aꝼ þꝛa augum

viíȷ Capitule

Og þa ꝥ opnadi hid siounda iñſiglid/gio
rdizt kyrrleike myckell a himnū nær vm
halfa ſtund/⁊ eg sa vij eingla ꝥr gein
gu fyre gud/⁊ þm̄ vrdu vij baſuner ge
fnar/⁊ añar eingell kom ⁊ ſtod vid allta
rit/⁊ hafdi gulligt reykilſis ker ⁊ hm̄ vard myckit
reykelſe gefit/ꝥ hañ gæfi til bæna allra heilagra
vpp a alltarit fyre ſtolnū/⁊ reykr reykilſiſins/gieck
vpp af hendi eingilſins fyre gud/og eingilliñ tok
reykilſis kerit/⁊ fyllti ꝥ med ellde af alltarino/⁊
hellti þui a iordina/⁊ þa vrdu radder/⁊ reidarþr
umꝛ ⁊ elldingar ⁊ iardſkialftar

Og þr vij einglar sem hofdu þær vij baſſuner/
til biuggu ſig at baſuna/⁊ hiñ fyrſt baſunadi/⁊
þa gioꝛdizt hagl ⁊ elldꝛ mz blodi blandadꝛ/⁊ fiell
a ioꝛdina/⁊ þridiungꝛ triaña brañ/ ⁊ allt græna
graſit brañ

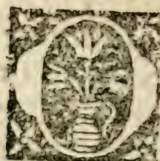
Og hiñ añar eingill baſunadi/⁊ þa for lika sē
biarg myckit elldi breñanda i ſioiñ/⁊ þridiungꝛ ſiaf
uarins gioꝛdizt blod ⁊ þridiungꝛ lifandi ſkepna
dou/⁊ þridiungꝛ ſkipaña fyre forſt

Og hiñ þridie eingill baſunadi/⁊ þar fiell ſtor
ſtiarna af himne/⁊ hun logadi sem kueikꝛ/⁊ fiell
yfuer þridiūg vatnaña ⁊ yfuer vatz bruñana/ og
nafn ſtioꝛnuñar hiet rem̄a/þat þridungꝛ ſnerizt i
reiñu/⁊ marger meñ dou af votnunū/af þui þau
voꝛu svo rauiñ voꝛdin

Og hiñ fioꝛdi Eingill baſunadi/⁊ þridungꝛ ſo
lariñar vard ſleigiñ ⁊ þridungꝛ tunglſins/⁊ þri-
dungꝛ ſtiarnaña/ sᵒ ꝥ þridungꝛ þra vard myrckv-
nadꝛ\⁊ þridungꝛ dagſins lyſti ecki/lika eirniñ nat
tariñar/⁊ eg sa eiñ Eingil fliuga mitt i gegnū hi-
miniñ/⁊ ſeigia med hꝛarri rauſt (Wei/wei/wei þ m̄
r ſem

a iordu bua fram̄ yfuer hinar adrar radder basū
ſins/ þra þriggia eingla sē eñ ſkylldu baſuna

Niunde capitule

OG hiñ fimti eingell baſunadi ⁊ eg sa ſt
iornu eina falla af himne a iordina/ ⁊
hm̄ vard gefiñ lyckill til pyt₃ vnder diu
pſins ⁊ hñ lauk vpp pytte vnder diupſ
ins/ ⁊ þar gieck vpp reykr s° sem myck
ils o fns/ ⁊ ſolin vard myrck ⁊ vedrit af reyknū py
ttzins ⁊ vt af þui reyk komu einge ſprettr a iordina
⁊ þm̄ vard mackt gefin/lika sē þ flugormar ma
ckt hafa a iordu/ ⁊ þar vard til þra ſagt/ þ þær ſky
lldu eigi granda graſe iardar/nie nockrſhattar kor-
ne/edr nockrſkonar vidi/vtan einazta þm̄ mōm sē
eigi hafa teicknit i ſinū eñum/ ⁊ þm vard þ gefit/
at þær af lifudu þa eigi/helldr þ/at þær kueldu þa
i fim̄ manudu/ ⁊ þra kuol var s° sem flug orma
kuol nær þr ſla mañiñ/ ⁊ a þm̄ ſaumū dogū munu
meñirner daudans leita ⁊ eigi fiña/ þr munu girn-
azt at deyia ⁊ daudiñ mun fra þm flyia

Og þær eingeſprettr eru likar þm̄ heſtū/sē til ba
rdaga eru buner ⁊ a þra hofdū sē Coronr gulle lik
ar/ ⁊ þra andlit sē manz andlit ⁊ hofdu locka sē ko
nu haar/ ⁊ teñr þra voru sē Leona/ ⁊ hofdu bryni
ur s° sē iarn bryniur ⁊ þytr þra vængia/s° sē bull
dran vagna/ þra margra heſta sem i bardogū hla
upa ⁊ hofdu hala lika ſem flug ormar/ ⁊ þar voru
agnuar a þra holū/ ⁊ þra mackt var at granda mo
nnum i fim̄ manude/ ⁊ hofdu yfuer ſier konūg ein
giliñ vnder diupſins/ huers nafn a ebreſku Abba
don/eñ a girſku Appollyon/Eitt wei er vm lidit/
sia? þar koma eñ nu two wei epter þetta.

Og hiñ siettı eingill baſūadi/ ⁊ eg heyrda eina ra
udd vt af fiorū hornū̄ gylline alltariſis fyre gudi

hun sagdi til hins siætta eingilsins/sẽ basunit haf-
di/leys þu vpp þa fiora eingla sẽ bundner eru vid
hid myckla vatnit Euphrates ⁊ þr fiorir einglar vr
du lauser/huerier reidubuner voru a stundu/a dei-
ge/ ⁊ a manudi/ ⁊ a are/at þr i helslǫgi þridiũg ma
ñaña/ ⁊ tala þss ridanda hers var tuo sinnum þusũd
þusũda/ ⁊ eg heyrda þra tolu/ ⁊ sem eg sa hestana
i syn/ ⁊ þa sem þar vpp a satu/ þ þr hofdu gloãdi
⁊ gular ⁊ breñesteinsligar bryniur ⁊ hofudin hest
aña s° sem Leona hofut/ ⁊ vt af þra muñe gieck
elldr/ reykr/ ⁊ breñesteiñ/af þssu þ reñu þa er i helslei
giñ þridiungr mañaña af elldinum/ ⁊ reykñũ/ ⁊ bre
ñesteinenũ/er vt a f þra muñe gieck/ þt þra mackt
var i þra muñe ⁊ þra halar voru hoggormũ liker/ ⁊
hofdu hofudin/ ⁊ medr þm somũ giordu þr skadã
Og þar voru eñ m̃ af gãgs þr sem eigi vrdu i
helslegner af þssim plagũ huerier ecki yfuer bot gio
rdu af verckũ siña handa/s° at þr eigi til bǫdu dio
fuliñ ⁊ gullz ⁊ silfrs ⁊ eirs/ ⁊ steina/ ⁊ tries af gudi
sem huorki sia nie heyra/nie ganga kuña/ huerier
eirnen ongua yfuer bot giordu af sinũ mañ drapũ
fiolkynge/ frillulifnadi/ ⁊ stuldi   Tiunde cap

G eg sa añañ sterckañ eingil af hinũ
ofã koa hñ var skye vm klǫddr/ ⁊ reg
nboge a hñs hofdi/ ⁊ hñs andlit var sẽ
sol ⁊ hñs fǫtr lika sem elldz stolpar/ ⁊
hñ hafdi i siñe hendi litla bok opna/ ⁊
hñ setti siñ hǫgra fot a sioiñ ⁊ hiñ vinstra a iordi-
na/ ⁊ hñ kalladi harri raudd/lika sem þ Leon gre
niar ⁊ þa hñ kalladi toludu vij reidar þrumr sinar
rauster ⁊ þa þǫr vij reidar þrumr hofdu talat sin
ar rauster villda eg hafa skrifat þǫr/ þa heyrda
eg raudd af hine seigia til min/merck þu huat þǫr
vij reidar þrumr hafa talat/ ⁊ skrifa þǫr eigi

Og Eingillin̄ huern eg sa ſtanda a ſionū ꝛ a ioꝛ
duñe/hoꝼ vpp ſina hōd til himins/ ꝛ swor vid hin̄
liꝼanda vm allder at eiliꝼu huer himinin̄ heꝼer
ſkapad/ ꝛ huat þar iñe er/ ꝛ iordina ꝛ huat þar iñe
er/ ꝛ sioin̄ ꝛ huat þar iñe er/ ꝥ hiedan i ꝼra eingin
tid meir vera ſkal/helldꝛ a dogū raddar þ ſſ siouūda
eingelſ nær hn̄ man baſuna/ þa ſkal ꝼull komnadꝛ
verda/leyndꝛ domꝛ gudz/s° sem hn̄ kuñgiordi ſin
um þionum ꝛ ſpamōm

Og eg heyrda raudd aꝼ himne en̄ aptꝛ vid mig
tala/ ꝛ ſeigia gack hedan/tak þañ opna bækling aꝼ
hendi eingilſins ſem a sionum ꝛ a ioꝛduñe ſtendꝛ
ꝛ eg gicck burt til eingilſins/ ꝛ ſagda/geꝼ mier bæk
lingin̄/ ꝛ hn̄ ſagdi til min/ tak/hn̄ i burt/ ꝛ suelg
hn̄/ ꝛ mun hn̄ remā þ in̄ kuid/en̄ i þ inū muñe mun
hn̄ ſætꝛ vera/ ſem hunang/ ꝛ eg tok bækiingin̄ aꝼ
hendi Eingilſins ꝛ suelgdi hn̄/ ꝛ hn̄ var sætꝛ i mi
nū muñe sē hunang/ ꝛ þa eg haꝼda suelgt hn̄ bei
ſkꝛadizt kuidꝛ min̄/ ꝛ hañ ſagdi til min þu hlytꝛ en̄
at ſpa heidnum þiodunum/ꝼolki ꝛ tungu malum/
ꝛ morgum konungum

Og mier vard geꝼin̄ reyr leggꝛ lika ſem hriſla
ꝛ ſagdi/ſtatt vpp ꝛ mæl muſtiere gudz ꝛ alltarit/
ꝛ þa ſem þar iñe til bidiꝛ/ en̄ þañ hin̄ inſta Chor
muſtierisſins kaſta þu vt ꝛ mæl hn̄ eigi/ þat hn̄ er
Heidingium geꝼin̄ ꝛ hina heilogu boꝛg munu þꝛ ꝼo
tum troda/two ꝛ ꝼioꝛu tige manude.

Elliꝼte Capitule

O eg mun geꝼa mina two votta/ ꝛ þꝛ
ſkulu ſpa þuſund two hundꝛut ꝛ ſextie
ge daga/klædder ſeckin̄/ þſſer eru two
vid ſmioꝛs tre/ ꝛ tweir lioſa ſtiakar/
ſtn̄dandi ꝼyrer auglite gudz iardarinñar

Og eg

Og eꝼ nockr vill þiñ granda/ þa geingr elldr vt af þra muñe ꝛ suelger o vine þra/ ꝛ eꝼ nockr vill þm̃ granda/ sa hlytr so liflatiñ at verda/ Þesser hafa mackt hiininiñ aptr at luka/ at ꝥ rigne ecki a dogũ þra spa sagna/ ꝛ þr hafa mackt yfuer vatninu til at vm snua i blod/ ꝛ at sla iordina med allz hattadri plagu/ svo opt sem þr vilia

Og nær þr hafa siñ vitnisburd endat/ þa man dyrit ꝥ vt af vnder diupinu vppstigr/ hallda strid vid þa/ ꝛ mun yfuer viña þa ꝛ i helsla/ ꝛ þra likamer munu liggia a stretum hiñar myckl borgar/ huer ed andliga kallazt Sodoma ꝛ Egiptũ/ þar vor drottiñ er krossfestr/ ꝛ þra likame munu nockter af þiodunũ ꝛ kynslodunũ ꝛ tungumalunũ sia i þria daga ꝛ eiñ halfuañ/ ꝛ munu ecki þra likame leggia lata i leidi framlidiña/ ꝛ þr er a iordu bua munu gledia sig yfuer þm̃ ꝛ kater verda/ ꝛ giofũ sendazt iñbyrdis/ þat þesser tweir spameñ kuoldu þa sem a iordu bua

Og epter þria daga ꝛ eiñ halfuañ for i þa lifsins andi af gudi/ ꝛ þr stodu a sina fætr/ ꝛ myckell otti fiell yfuer þa/ sẽ þa sau/ ꝛ þr heyrdu raudd myckla af himne seigia til þra/ stigit vpp hingat/ ꝛ þr stigu vpp i hiniminñ i skyinu/ ꝛ þra o viner sau þa/ ꝛ a þre samre stũdu vard myckell iardskialfti ꝛ þridungr borgariñ hrapadi/ ꝛ þar vrdu i iardskialftanũ i helslegner vij þusund maña nofn/ ꝛ hiner adrer hrædduzt ꝛ gafu dyrd gudi himinsins Þat añat wei er vm lidit/ Siaid hid þridia wei kemur snart

Tolfti Capitule

 Og hiñ

OG hiñ sioundi Eingill basunadi/ ꝛ þar giordust myckLar radder/ a himne/ þær sogdu/ Rikin þessarar veralldar eru vordin vors Drottins ꝛ hn̄s Christz/ ꝛ hn̄ mun rikia vm allder at eilifu/ ꝛ þr fiorer ꝛ tuttugu olldungar sem sitia fyre gudz auglite a sinū stolū/ fiellu fram̄ a sinar asionr/ tilbadu gud ꝛ sogdu/ vier þockū þier Drottiñ gud almattugr/ sa þu ert/ ꝛ sa þu vart/ ꝛ sa þu til komandi ert/ þt þu hefer medtekit þiñ myckla krapt ꝛ riker/ ꝛ hinar heidnu þioder eru reidar vordnar/ ꝛ þin reidi er komē/ ꝛ time fram̄lidiña þ þr dæmizt/ ꝛ laun at gefa þinū þionū spamōm ꝛ heilogū/ ꝛ þm̄ er þitt nafn ottazt/ smaū ꝛ storū/ ꝛ at glata þm̄ sē iordiñe glatad

Og mustiere gudz vard vpp lokit a him(hafane/ ꝛ hn̄s testamentz aurck satz i hn̄s mustieri/ ꝛ þar vrdu elldingar/ ꝛ radder/ ꝛ reidar þrumr ꝛ iardskialftar ꝛ hagl mickit

Og þar birtizt teikn mickit a himne/ kona Solañe vm skrydd ꝛ tunglit vnder hñar fotū/ a hñar hofdi Corona af tolf stiornū ꝛ hun var þungud kalladi/ ꝛ var Jod siuk/ ꝛ hafdi myckLar fædingar hrider

Og þar birtizt eñ añat teickn a himne/ ꝛ Siar at myckill dreki raudr/ sa hafdi vij. hofut ꝛ tiu horn/ ꝛ a hn̄s hofdū vij. Coronr/ ꝛ hn̄s hale dro þridung stiarnaña/ ꝛ fleygdi þm̄ a iord

Og drekiñ stie fram̄ fyre kōuna þa sē fæda skyllde/ so at nær hun hefdi fætt/ at hn̄ æti heñar barn/ ꝛ hun fæddi son eitt piltkorn/ sa er stiorna skyllde ollū þiodū medr Jarn vendi/ ꝛ hñar barne vard kipt til gudz af hn̄s stole/ ꝛ konan flyde a eydimork/ huar hun hafdi fyre buen̄ stad af gudi/ at hun

fæd

fæddizt þar þusund/two hundrut sextige daga
Og þar ✠ giordizt strid myckit a himne þ Micha Mich
el ⁊ hans einglar borduzt vid drekann/ drekinn bardizt aels
⁊ hans einglar/ ⁊ yfuer vnnu ecki/ þra stadr vard eir
nen eigi meir fundinn a himne/ ⁊ sa myckle drekí ⁊
hin gamle hoggormr/sa sē at heiter diofull ⁊ and-
skoti verdr vt snaradr a iordina/huer ed alla verall
dar kringluna viller/ ⁊ hann vard vt snaradr a iordi-
na/ ⁊ hans einglar vrdu ⁊ eirnen vt snarader
Og eg heyrda raudd myckla a himne seigiandi
Nu er heilsa ⁊ kraptr/ ⁊ riki ⁊ mattr vors gudz/vor
dinn hans christz/ med þui hann er vt snaradr sem þa
asakadi dag ⁊ nott fyre gudi/ ⁊ þr hafa hann yfuer
vnnit fyrer lambsins blod/ ⁊ fyrir ordit þra vitnis
burdar/ ⁊ þr hafa eigi elskat sitt lif alli til daudans
þar fyre glediezt þier himnar/ ⁊ þier sē þar inne byg
git ✱ Wei þm̄ sem a iordu bua ⁊ a sionum/ þt dio
fullinn stigr ofan til ydar/hafandi reidi myckla/ ⁊
veit þ hann hefer stuttann tima
Og sem drekinn sa þ hann var vt snaradr a iordina
ofsockti hann þa konu sem sueininn hafdi fętt/ ⁊ ko
nunne vrdu tweir vęnger gefner/lika sem mickillar
arnar/s° þ hun flygi aeydi mork i sinn stad þar hun
nęrdizt vm stund/ ⁊ vm tima ⁊ vm halfuann tima
fra augsyn hoggormsins. ⁊ hoggormrinn gusadi ep
ter konunne vr sinu munne vatne/lika sem vatz flodi/
s° at hun dreckttizt i flodinu/enn iordinn hialpadi ko
nunne ⁊ vpp lauk sinn munna ⁊ suelgdi flodit þui er
drekinn gusadi vr sinum munne/ ⁊ drekinn reiddizt ko-
nunne/ ⁊ gieck burt at beriazt vid þa sem yfuer voru
af hennar sędi/ þr gudz bodord varduelta/ ⁊ hafa
vitnisburd Jesu Christi

Þrettandi Capitule

OG eg ſtod a ſiafuar sandi/ ꝛ eg sa Dyr
vpp ſtiga vr ſianū/ ꝥ hafdi vij hofut
ꝛ tiv horn/ ꝛ a ſinū hornum vij Coro⸗
nur/ ꝛ a þeſſ hofdū nofn hadungarinar
ꝛ ꝥ dyr sem eg sa var lickt Pardelo/ ꝛ
þeſſ fętr sem biorna fętr/ ꝛ þeſſ kraptur sē Leo
na kraptr/ ꝛ drekin gaf þui ſin krapt ꝛ ſin ſtol og
mycklа mackt/ ꝛ eg sa eitt af þſſm hofdū/ s° sem
vęri ꝥ sęrt til dauda/ ꝛ þſſ hin ban vęna vnd va
rd heil/ ꝛ oll veralldar kringlan vndradizt ꝥ dyr⸗
it/ ꝛ til badu drekan/ þn sē dyrino gaf macktina/
ꝛ til badu ꝥ dyr ꝛ ſogdu/ huer er dyrino likur ꝛ hu
er kan at ſtrida vid ꝥ

Og þui vard gefin munr til at tala myckla hlu
ti ꝛ hadungar ꝛ þui vard mattr gefin til at ꝺōdla
i two ꝛ fiorutige manadi/ ꝛ ꝥ vpp lauk ſinū mune
til at hęda i moti gudi/ ꝛ at laſta hans nafn/ ꝛ ha
ns tiallbud/ ꝛ þa a himnum byggia/ ꝛ þui vard
gefit at ſtrida vid heilaga/ ꝛ yfuer vina þa/ ꝛ þui
vard gefin mackt yfuer allar kynkuiſler iardar/ ꝛ
tungu mal/ ꝛ þioder/ ꝛ aller sē a iordu byggia til
badu ꝥ/ huerra nofn eigi eru ſkrifud a lifs bok⸗
ine lambſins/ ꝥ liflatid er af vpp hafi veralldar
hefer nockr eyra sa heyre/ ef ein huer i herleiding
leider/ sa man i herleidingu ganga/ ef nockr i hel⸗
ſlęr med suerdi/ sa hlytr med suerdi i helſleigin
at verda. Hier er þolinmędi ꝛ tru heilagra

Og eg sa anat dyr vpp ſtiga af iordune ꝛ haf
di two horn lika sem lamb/ ꝛ taladi s° sē drekin/
ꝛ ꝥ giorir alla mackt hins fyrra dyrſins i þeſſ aug
lite/ ꝛ ꝥ giordi at iordin/ ꝛ þr sē þar a bua/ til ba⸗
du ꝥ fyrra dyrit huers daudlig vnd heil var vord
in ꝛ ꝥ giorir ſtor tackn/ s° at þat giorir eirnen elld

af him

af himne at falla i maña augsyn/ ꝛ viller þa sem a iordu bua fyrer saker þra teicḱna sē þui eru gef in til at giora i auglite dyrſins/ seigiandi þm̄ a ior du byggia at þr giore mynd dyrino/ þui sē vndina af/ suerdino hafdi/ ꝛ lifnadi

Og þui vard gefit/ at þ gæfi myndiñe dyrſins anda/ so þ myndin dyrſins talade/ ꝛ þat giordi at huer ſem hellzt eigi til bædi mynd dyrſins/ at sa yr di i helſleigiñ/ ꝛ þ giorir alla ſma ꝛ ſtora/ rika ꝛ fa tæka/ frelſingia ꝛ þræla/ at medtaka þ audkeñing ar teicḱn i ſina hægre hond/ elligar i ſin eñe/ so þ ein giñ fær at ſelia edr at kaupa/ vtan hñ hafi þ aud keñingar merḱi edr nafn dyrſins eda tolu þſſ naf ns Hier er ſpeki/ huer vnderſtodu hefer/ sa samann reikne tolu dyrſins/ þuiat þ er manzins tala/ ꝛ þeſſ tala er sex hundrut sex ꝛ sextige

Fiortandi capitule

OG Ek sa ꝛ lamb ſtanda a fiallino Zion ꝛ mz þui hundrat ꝛ fiorar ꝛ fiorutige þuſūder/ ꝛ þr hofdu nafn fodr þſſ ſkr ifut i ſinū eñū/ ꝛ eg heyrda raudd af himne/ so sē myckels vatz fallz/ ꝛ svo sē raudd myckellar reidar þrumu/ ꝛ rauddin sem eg heyrda var sem horpu ſlagarar þr ed ſla ſinar horpr/ ꝛ sūgu so sē nya lofſongua fyre ſtolnum ꝛ fyre þm fiorum dyrunū/ ꝛ fyre olldungunū/ og eingiñ gat þañ lof ſong numit/ vtan einazta þr hūd rat ꝛ fiorer ꝛ fiorutige þuſunder sem keypter eru af iorduñe Þeſſer eru ꝛ þ huerier eigi fleckader eru medr konum/ þt þr eru meyiar ꝛ fylgia lambino epter/ huert þ geingr þſſer eru ꝛ keypter vt af mo ñ um gudi til frumburda ꝛ lambinu/ ꝛ i þra muñe er eingin lyge fundin/ þuiat þeir eru vtan fleckan frañe fyrer ſtole gudz

Barna dagiñ i Jolū

Og eg sa añañ eingil fliuga vm midiañ himin
iñ/sa hafdi æfinligt Euangeliō til at kūgiora þm̄
sē a iordu sitia ꝛ byggia/ ꝛ allri þiod ꝛ kynferdi ꝛ
tungu male ꝛ folki ꝛ sagdi med harri raudd Ottizt
gud ꝛ gefit hm̄ dyrdina þt komiñ er time hñs dōs ꝛ
til bidiet þñ sem giort hefer himin ꝛ iord ꝛ sioiñ ꝛ
vatz bruñana/ ꝛ añar eingill epter fylgdi/ sa sagdi
fallin er hun/ fallin er hun/ Babilon hin mykla
borg/ þt hun hefer med vine sins frillu lifnadar
dryckiat allar þioder

Og hiñ þridie eingill fylgdi þſſm epter / ꝛ sagdi
mz harri raust/ef nockr til bidr dyrit ꝛ þſſ mynd/ꝛ
medtekr þ audkeñingar mercki i sitt eñe /edur a sina
hōd sa man drecka af vine reidiñar gudz/sem iñ-
byrlat ꝛ skært er i bikar hñs bræði/ꝛ mun kualdr
verda mz elldi ꝛ breñesteine i augsyn heilagra eing
la/ꝛ fyrę auglite lambsins ꝛ reykur þra pisla man
vpp stiga vm allder at eilifu/ ꝛ þr hafa eigi neina
huild dag ꝛ nott sem dyrit hafa til bedit ꝛ þſſ mynd
ꝛ ef nockr hefer þſſ audkeñingar mercki medtekit/
Hier er þolinmædi heilagra/hier eru þr sem vardue
ita bodordin ꝛ truna a Jesum

Og eg heyrda raudd af hīne til min seigia skri
fa Sæler eru þr dauder sē i drottne deyia i fra þe-
ssu/ Ja andiñ seiger þr huilazt af sinu erfuide þat
þra verck fylgia þm epter

Og eg leit/ꝛ Sia: at huitt sky /ꝛ a skyinu sitia
þñ likr var mãzins syne/sa hafdi gull koronu a si-
nu hofdi ꝛ i siñe hendi huassan sigd/ꝛ añar eingill
gieck vt af mustierino/sa kalladi med harri raust til
þſſ sem a skyino sat/sla til mz sigde þinū ꝛ sker vpp
þt kornskeru timiñ er komiñ af þui at haustyrckian
iardariñar er þornut/ ꝛ sa er a skyino sat hio til mz
sinum

ſinum ſigde a iordina/ ⁊ iordin vard hauſt vſlīſ

Og aňar eingill gieck vt af muſtierino af hīne ſa hafdi eirnē huaſſan ſigd/ ⁊ aňar eingill gieck vt af alltarino sa hafdi mackt yfuer elldinū/ ⁊ hropadi mz myckluw kalle til hn̄s sē huaſſan ſigdiñ hafdi ⁊ ſagdi hogg til mz þinū huaſſa ſigd/ ⁊ ſnid af vinvid̄ kuiſtu iardarin̄ ꝥt þra vin ber eru fulluagrin/ ⁊ eingilliñ hio til med ſinū huaſſa ſigd a iordina/ ⁊ ſneid af vinkuiſtu iardariñar ⁊ ſnaradi þm ī hina myckluw vin þrugu guðz reidi/ ⁊ vin þrugañ vard vtā borg̃ fergd/ ⁊ blodit gieck vt af þrugūñe allt til beiſk tauūa heſtañ ⁊ vm þuſ.īd ſex hūdrut reñeſkeida. xv Ca.

G eg sa aňat teickn a hīne ꝥ var myckt ⁊ vndarligt vij einglar hofdu vij hinar ſiduztu plager/ ꝥt medr þm somū er fullkōnut reidi guðz/ ⁊ eg sa s° sē gler sijo elldi meingadañ ⁊ þa sē ſigrat hofdu dyrit ⁊ þſſ mynd ⁊ tolu þſſ nafns/ ꝥ þr ſtodu a gler ſionū ⁊ hofdu horpr guðz ⁊ sūgu loffaūg Moyſi guðz þienuſtu māz/ ⁊ loffōg lābſins Seigiandi Myckel ⁊ vndarlig eru þin verck Drottiñ gud almattugr/ riettuiſer ⁊ ſaňarliger eru þiner veiger þu konungur heilagra huer ſkyllde þig eigi hrædazt Drottiñ ⁊ myckla þitt nafn/ ꝥt þu eiñ ert heilagr/ af þui munu allar þioder koma ⁊ til bidia fyrer þier/ þui þiner domar eru opinberer vordner

Og epter ꝥ sa eg/ ⁊ Sia! at vpp lokit vard muſtieri/ vitniſ burdarins tialldburdar a himne/ ⁊ vt af muſtierino geingu þr ſio Einglar ſem plaguna hofdu/ klædder hreino ſkinanda lierepti/ ⁊ gyrter vmbrioſtid med gull lindū/ ⁊ eitt af fiorū dyrunum/ gaf þm ſio Einglunum/ ſio gull ſkaler fullar guðz reidi þſſ er lifuer vm allder at eilifu/ muſtierit vard fullt med reyk af vegſemd guðz/ ⁊ hn̄s krapti/ ⁊ eingiñ kuñe iñ at ganga i muſtierit/ þar til ꝥ þær vij plagur þra vij Eingla fullkōnadar verda/

Og eg

Opinberaner

Sextandi Capitule

G eg heyrda raudd myckla yfuer mu
ſtierino ſeigia til þra vij Einglanā / fa-
rit burt ⁊ vt hellit þm̄ ſkalū gudz reidi
a Iordina.

Og hiñ fyrſti gieck burt / ⁊ hellti vt ſiñe ſkal a ior
dina ⁊ þar vrdu ill kaun ⁊ ſkadſom a mōm / þm̄ er
audkeñingar merkki dyrſins hofdu ⁊ þr ſem þeſſ
mynd til badu

Og ſa añar hellti vt ſiñe ſkalu i ſioiñ ⁊ ꝥ vard
blod lika ſem añars deydingia / ⁊ oll lifandi ſal deẏ
di i ſionum

Og hiñ þridie Eingill hellti vt ſiñe ſkalu i votnin
⁊ i vatz bruñuna ⁊ ꝥ vard blod / ⁊ eg heyrda þañ
Eingil ſeigia / þu drottiñ / ſa ſem ert / ⁊ ſa ſē vart /
þu ert riettlatr ⁊ heilagr / ꝥ þu dęmder þtta / þat
þr vt helltu blodi heilagra ⁊ ſpamañaña / ⁊ blod
hefer þu gefit þm̄ at drecka / þui þſſ eru þr verdu
ger / ⁊ eg heyrda añañ Eingil af alltarino ſeigia /
Ja Drottiñ gud almattugr / Sañer ⁊ riettuiſer eru
þiner domar

Og hiñ fiordi eingell hellti vt ſiñe ſkalu i ſolina
⁊ hm̄ vard gefit af hita at kuelia meñina mz elldi
⁊ moñunū vard heitt af myck lū oſr hita / ⁊ lauſtu
du nafn gudz ſa er mackt hefer yfuer þeſſar pla-
gur / ⁊ giordu aungua yfuer bot / hm̄ dyrd at gefa

Og hiñ fimte eingell hellti vt ſiñe ſkalu yfuer
ſęti dyrſins / ⁊ þeſſ rike vard formyrckuat / ⁊ af ſo
rg i ſundrbitu þr ſinar tūgr ⁊ loſtudu gud a himne
af ſinum ſorgū / ⁊ af ſinum kaunū / ⁊ giordu ong-
ua yfuer bot fyre ſin verck

Og hiñ ſiette eingill hellti vt ſiñe ſkalu i ꝥ myck
la / vatnit Euphrates / ⁊ vatnit þurckadizt ſvo at
til red

til reiddr ꝩrdi vegr kõunganã vt aꝼ vpp gongu ſo
larinnar / ⁊ eg ſa vt aꝼ muñe drekans ⁊ vt aꝼ muñe
dyrſins / ⁊ vt aꝼ muñe þſſ ꝼalſka ſpamanz / ganga
þria o hreina anda / lika pauddũ / ⁊ ꝥ eru and͛ dio
ꝼulſins / þr giora ⁊ teickn / ⁊ ganga vt til konunga
iardarinnar ⁊ vm alla heimſkringlu / at ſaman /
ſaꝼna þm̃ til oruſtu vppa þñ myckla dag gudz al
mattugs / Sia / eg kem ſem þioꝼr ſæll er ſa ſem
vaker / ⁊ vardueiter ſin klæde / ꝥ hñ gangi eigi na-
ken / ſo at eigi ſiaezt hñs o ſomi / ⁊ hñ ſaman ſaꝼ-
nadi þm̃ i þañ ſtad / ſem kallazt a ebreſku Harma
Og ſa ſioundi Eingill hellti vt ſiñe (gedon.
ſkalu i vedrit / ⁊ þar gieck vt raudd aꝼ himne vt
ſtolnũ / ſem ſagdi / ꝥ er ſkied / ⁊ þar vrdu radder ⁊
reidar þrumr / ⁊ elldingar / ⁊ þar vard myckell Jar
ſkialꝼti / huilikr at alldri vard / vpp ꝼra þui at meñ
haꝼa a iordu verit / þuilikr Jardſkialꝼti ſo myckell
⁊ vt aꝼ þre hiñe myckla borg / vrdu þriar deillder
⁊ borger Heidiña þioda ꝼropudu / ⁊ hin myckla
Babilon vard hugleigd ꝼyre gudi / heñe at geꝼa ka
lek vinſins ſiñar grimdar reide / ⁊ allar eyiar ꝼlydu
⁊ eingin ꝼioll vrdu ꝼundin ⁊ hagl ſtort ſem pund
ꝼiell aꝼ himne a ꝼolkit / ⁊ meñnirner loſtudu gud /
ꝼyrer ſakir plagu haglſins / þt þſſ plaga vard nær
ſta myckel

Seytiandi Capitule

Ar kom ⁊ eiñ aꝼ ſio Einglunũ / ſẽ hoꝼ-
du ſio ſkalernar taladi vid mig ⁊ ſagdi
til min / kom / eg man ſyna þier dõ hiñ͛
myckla horkonu / ſem a morgũ votnum
ſitr medr huerri horaner drygt haꝼa
konungar iardarinnar / ⁊ þr ſem a iordu bua / eru
druckner vordner aꝼ hñar horanar vine / ⁊ hñ ꝼlut
ti mig i anda a eydi morck / ⁊ eg ſa þa konu ſitia

a fogꝛ raudu dyre/fullt af nofnū hadungarīn
hafandi vij hofut ꝛ tiu horn/ ꝛ konan var klædd
purpura ꝛ pelle raudu/ꝛ vm prydd gulli ꝛ gimſtei
nū/ ꝛ perlū/ꝛ hafdi i hēdiñe gull ker/ fullt ſuivir
dinga ꝛ o hreininda ſiñar horanar/ꝛ i heñar eñe
nafn ſkrifat/ leyndꝛ domꝛ / hin mycka Babilon
moder frillu lifnadaña ꝛ allꝛar ſuiuirdu a iordu/
Og eg ſa þa konu druckna af blodi heilagra ꝛ
af blodi piſlar votta Jeſu/ꝛ eg vndꝛadizt miog/
þa eg ſa hana

Og Eingilliñ ſagdi til min huat fyrer vndꝛazt
þu/eg man ſeigia þier leyndañ dō konuñar ꝛ dyr/
ſins ꝥſſ ſē hana ber/ ꝛ hefer vij hofut/ ꝛ tiu horn
ꝥ dyr ſem þu hefer ſied ꝥ var/ ꝛ er eigi/ꝛ mun
vpp aptꝛ koma af vnder diupino/ꝛ man ſo fa-
ra i fyredæmingina/ ꝛ þꝛ ſem a iordu bua/huerra
nofn eigi eru ſkrifut a lifs bokiñe i fra vpphafi
veralldar/munu vndꝛazt nær þꝛ ſia dyrit/ ꝥ er var
ꝛ eigi er/Huert at þo er/ ꝛ hier er ꝥ hugſkot huert
ſpeki hefer

Þau vij hofudin/ eru vij fioll a hueriū ꝥ ko-
nan ſitꝛ/ꝛ ꝥ eru vij kōungaꝛ/fim̄ eru fallner/ ꝛ eiñ
er eñ/ ꝛ ſa añar er eñ eigi komiñ/ꝛ nær hñ kemꝛ/hly
tꝛ hñ ſtuttañ tima at bliffua/ ꝛ ꝥ dyrit ſem var/ ꝛ er
eigi/ ꝥ er ſa hiñ attandi/ꝛ er vt af þm̄ vij ꝛ fer
i fordæmingina/og þau tiu horn þu hefer ſied/ ꝥ
eru tiu kōūge / þꝛ ed rikit eñ eigi medtoku/eñ munu
vm ſtutta ſtund lika ſem konungar medtaka mackt
med dyrino/ ꝥſſer hafa ꝥ eitt rad/at þꝛ munu gefa
ſiñ krapt ꝛ mackt dyrino/ þꝛ munu ꝛ ſtrida vid lam
bit/ ꝛ lambit mun þa yfuer viña/ þt ꝥ er Drottiñ
drottnaña/ ꝛ kōungꝛ kōungaña/ꝛ med þui þꝛ ſem
kallader ꝛ vtualder/ ꝛ truader eru

Og hñ ſagdi til min/votnin þau þu hefer ſied þar ed hoꝛkonan ſitr a/eru folk ⁊ lyder/ ⁊ heidnar þioder ⁊ tungu mal/ ⁊ þau tiu hornin ſē þu hefer ſied a dyrino/ þau munu hata hoꝛkonuna/ ⁊ munu hana ſneyda ⁊ nauckta giora/ ⁊ munu hñar holld eta/ ⁊ hana mz elldi brēna/ þuiat gud gaf þ i fra hior tu/at giora huat hm̄ þocknazt/at þr giore eit vilia ſo at þr gefi i dyrino ſitt rike/ þangat til at fullkō-nat yrdi guds ord/ ⁊ konan ſem þu hefer ſied er hin myckla borg/huer ſitt riki hefer vt yfuer kōun gū Jardariñar

Atiandi Capitule

Og epter þ ſa eg aňaň Eingill ofan fra af himne/ſa hafdi myckla mackt/⁊ iordin var vpp lyſt af hñs birte/ ⁊ kall adi af valldi med harri raudd ⁊ ſagdi/ Hun er fallin/ hun er fallin Babilon hin myckla/ ⁊ er diofla ňa heimkyñe vordin/⁊ hirdz la allz o hreins anda/ ⁊ hirdzla allz o hreins ⁊ o þacknæmiligs fugls/ þuiat af reidiñar vine hñar ho ranar hafa allar þioder druckit/ ⁊ kōungar iarda riñar hafa med heñe hoꝛaner drygt ⁊ hñar kaup-meñ eru audiger vordner af hñar myckluni niu-nadſemdum

Og eg heyrda adra raudd af himne ſeigia/ut gangit af heñe mitt folk/ ſvo at þier verdit eigi hlut takarar hñar ſynda vpp a þ þier medtakit eigi ſūt af hñar plagū/ þuiat hñar ſynder na allt til him-ins/ ⁊ Drottiñ hugleider hñar rangleting/giallldit hñe ſo ſem hun hefer golldit ydr/ ⁊ twefalldit hñe þat twefallt aptr/epter hñar verckum/ ⁊ med hue riū bikar þ hun byrladi ydr/ byrlit heñe þar i twe fallt aptr/ Hue mickit ſem hun dyrckadi ſig/ ⁊ i ſinu munad lifue var/ ſvo micket iñbyrlet hñe kualer ⁊ ecka/ þuiat hun ſeiger i ſinu hiarta/

Eg sit ⁊ em drottning/ ⁊ eigi man eg eckia verda ⁊ onguañ trega mun eg lita/ þar fyrer munu heñar plagr a einũ deige koma/daudi/harmr/ ⁊ hungr/ ⁊ med elldi mũ hun brend verda/ ꝥt oflugr er drottiñ gũd/sa er hana mun dæma

Og konungar iardariñar ꝥr sẽ medr heñe hafa horaner drygt/ ⁊ i munadsemd lifat/ munu grata hana ⁊ kueina sier yfuer heñe/ nær ꝥr sia reyk af heñar bruna/ ꝥr i fiarlægd standa fyrer hrædzlu saker/hñar kuala/ ⁊ seigia/wei wei Babilõ hin myckla borg su hin stercka borg/ ꝥ a eiñe stũdu er kõiñ heñar domr/ ⁊ kaupmeñ iardar munu grata ⁊ harma yfuer heñe/ þui at þeirra kaupeyre man eingiñ kaupa meir/kaup eyre gullz ⁊ silfrs ⁊ gimsteina/ ⁊ perlur ⁊ silke ⁊ purpura ⁊ skarlat/ ⁊ allz hattadañ dyrindis vid/ ⁊ allzhattud ker af fila beinũ ⁊ allra handa ker af dyrmætũ vide/ ⁊ af eire ⁊ af iarne/ ⁊ marmara/ ⁊ iurtter/ ⁊ smyrsl/ ⁊ vin ⁊ vidsmior/ rug ⁊ hueite/kuikfie ⁊ saudi/hesta ⁊ vagna/ ⁊ likame ⁊ saler mañaña

Og ꝥ alldine þar ꝥ in sala hafdi girnd a er fra ꝥier viket/ ⁊ allt huat feitt ⁊ frialsligt var þat er fra ꝥier viket/ ⁊ ꝥu munt ꝥ eigi leingr fiña/kaupm̃ þessarar vauru/huerier af heñe audiger vorder eru/munu fiarlægt standa af hrædzlu hñar kuala/gratandi ⁊ harmanda/ ⁊ seigia wei wei hin myckla borg/sem mz silke/purpura ⁊ skarlate var klædd/ ⁊ med gulle var fagut/ ⁊ gimsteinũ ⁊ perlũ/ ꝥt a eiñe stundu er slikr rikedomr at ongu vordiñ

Og aller skipstiornar meñ ⁊ allr sa skare sem a skipum handtierar ⁊ skipueriar ꝥr a sionũ handtiera stodu i fiarska ⁊ kolludu þa ꝥr sau reykiñ af heñar bruna ⁊ sogdu Huer er lik þessari hiñe myck

lin borg

lu boꝛg/ ⁊ þꝛ Juſu molldu yꝼuer hoꝼut ſier/ ⁊ kollu
du gratandi ⁊ harmandi/ ⁊ ſogdu/ Wei wei ſu hin
mickla boꝛg i hueꝛri audiger eru voꝛdner aller þꝛ
ſem ſkipin hoꝼdu a ſionum mꝫ hn̄ar vautu/ þt a
ein̄e ſtundu er hun i eydi logd

Gled þig yꝼuer hen̄e himin̄/ ⁊ þier heilager poſtu
lar ⁊ ſpam̄/ þat gud heꝼer yduarn dō a hen̄e dꝍmt
⁊ ein̄ oꝼlugꝛ eingill tok vpp ſtein ſtoꝛan ſem kuar-
nar ſtein/ ⁊ kaſtadi hin̄ i ſioin̄ ⁊ ſagdi/ ſo man med
einū byl vt kaſtaꝫit hin myckla Babilon/ ⁊ eigi me
ir ꝼūdin̄ verda ⁊ ſaung man̄a raudd ⁊ hoꝛpuſlattar
ra ⁊ þꝛa i pipur blaſa ⁊ i ludꝛa þeyta/ ſkal eigi meir
heyraꝫt i þier/ ⁊ eingin̄ embꝍttiſ madꝛ/ huers ſem
hellꝫ embꝍttiſ hn̄ er ſkal meir i þier ꝼundin̄ verda
kuernar hliod ſkal eigi meir i þier heyrt verda/ ⁊
raudd brudgumans ⁊ brudꝛ ſkal eigi meir i þier
heyrd verda/ þt þiner kaupmen̄ voru hoꝼdingiar
a ioꝛdu/ þat ꝼyrer þina ꝼiolkyngi ꝼoru villar allar
þioder / ⁊ blodit ſpaman̄an̄a ⁊ heilagra er i hen̄e
ꝼundit ⁊ allꝛa þꝛa ſem a ioꝛdu eru i helſlegner

Nitiandi Capitule

Epter þtta heyrda eg mickla raudd myck-
ilſ ꝼiolda a himne/ ſeigiandi/ Halleluia/
heilſa ⁊ heidꝛ/ dyrd ⁊ kraptꝛ ſie gudi vo
rū Drottni/ þt ſan̄er ⁊ riettuiſer eru hn̄s
domar/ þ han̄ ꝼoꝛdꝍmdi hina myckla
hoꝛkonu/ ſem ioꝛdina niedꝛ ſin̄e hoꝛan ꝼoꝛdiarꝼadi
/ ⁊ blods ſin̄a þiona aꝼ hen̄ar hendi heꝼer hn̄ he-
ꝼnt/ ⁊ þꝛ ſogdu en̄ aptꝛ i an̄at ſin̄ Halleluia/ ⁊ raudd
gieck vt aꝼ ſtolnū ſem ſagdi/ Loꝼit vorn gud aller
hn̄s þionar/ ⁊ þꝛ hn̄ ottaꝫi bꝍdi/ ſmaer ⁊ ſtorer

Og eg heyrda raudd mickelſ ꝼiolda/ ⁊ ſo ſem
nyd myckilla vatna/ ⁊ ſo ſem raudd megnꝛar rei-

dat þrumu/ þr ſogdu Halleluia/ þt gud almattugr
hefer rikit vnder ſig lagt/ fognū ⁊ verū glader ⁊ ge
fū hm̄ dyrd/ þt brudkaup lābſins er kōit ⁊ þſſ huſ
fru hefer ſig tilreitt/ ⁊ hñe vard gefit ꝥ hun ſkyll
di vmklæda ſig mz hreinu ⁊ ſkinanda ſilke (eñ ꝥ ſil
ke eru riettlætingar heilagra/ ⁊ hñ ſagdi til min/ sæ
ler eru þr sē til kuelldmaltidar lambſins eru kalla
der/ ⁊ hñ ſagdi til min/ þtta eru ſañarlig gudz ord/
⁊ eg fiell nidr fyre hm̄ til fota hñs/ at eg til bædi
hñ/ ⁊ hñ ſagdi til min/ Sia til/ at þu gior ꝥ ei/ Eg
em þiñ ſamþion ⁊ þiña brædra/ ⁊ þra sē hafa Je
ſu vitniſburd/ til bid þu gud/ Eñ vitniſburdr Jeſu
er andi ſpadomſins

Og eg sa himiniñ opiñ/ ⁊ Sia ! at huitr heſtr/
⁊ sa ſem þar ſat a/ hiet trwr ⁊ ſañarligr/ ⁊ dæmer
⁊ ſtrider medr riettlæti ⁊ hñs augu er ſem elldz logi
⁊ a hñs hofdi margar koronr/ ⁊ hañ hafdi nafn
ſkrifat ꝥ eingiñ þeckti/ nema ſialfr hñ/ ⁊ var klæd
dr/ þui klædi ſem med blodi var dreipt/ ⁊ hñs nafn
Hiet gudz ord/ ⁊ hm̄ epter fylgdi allr her sa a him
ne er/ a huitum heſtū/ klæddr i huito ⁊ hreinu ſil-
ke/ ⁊ af hñs muñe fram gieck twi eggiad ſuerd/ ꝥ
hñ ſlægi þar med heidnar þioder ⁊ hñ mun ſtior-
na þiñ medr Jarn vendi ⁊ hañ fot tredr þrugu
brædiñar vins ⁊ reidi gudz almattugs/ ⁊ hefer na-
fn ſkrifat a ſinu fate/ a ſiñe lend/ lika s° / Konun-
gr konungaña/ ⁊ Drottiñ drottnaña

Og eg sa eiñ Eingil ſtanda i ſolune/ ⁊ hñ kal
ladi harri raudd ⁊ ſagdi/ til allra fugla ſem vnder
himne fliuga/ komit/ ⁊ ſaman ſafnit ydr til kuello
verdar hins myckla gūdz/ at þier etid hollo konun
gaña/ ⁊ landz ſtiornaraña/ ⁊ hollo oflugra/ ⁊ heſ
taña ⁊ þra ſem þar vpp a ſatu/ ⁊ hollo allra frel-

ſingia

ſingia/ ꝛ þionuſtu mañа bædi ſmarra ꝛ ſtorra/ Og eg sa dyrit ꝛ konunga iardariñar/ ꝛ þra lid ſaman ſafnad/ til at hallda ſtrid vid þañ ſem a heſtinum ſat ꝛ vid hñs her.

Og dyrit vard hondlat/ ꝛ med þui ſa falſki ſpamadr ſem teicknin giordi fyre þui/ af huerium hñ villti þa ſem audkeñingar mercki dyrſins medtoku/ ꝛ þa er mynd dyrſins til badu/ Þſſer bader tweir vrdu lifandi fleygder i elldzins diki/ þ med breñuſteine logar/ ꝛ þr adrer vrdu i helſlegner/ med ſuerdi þſſ ſem a heſtinum ſat/ þ vt af hñs muñe gieck ꝛ aller fuglar vrdu ſadder af þra holldi

xx Capitule

OG eg sa Eingil ofanſtiga af himne/ sa hafdi lykil vnder diupſins/ ꝛ mycla iarn hlecki i ſiñe hendi/ ꝛ hañ hondladi drekañ hiñ gamla hoggorm/ Huer at er diofulliñ ꝛ audſkotiñ/ ꝛ batt hñ vm þuſund ar/ ꝛ fleygdi hm̃ i vnder diupit ꝛ iñe luckti hñ ꝛ inſigladi þar ofan yfuer/ at hñ ſkylldi eigi meir villa heidnar þioder/ þangat til at vt endut yrdi þuſund ar/ ꝛ epter þ hlyte hñ laus at verda vm ſtutta ſtund

Og eg sa ſtola/ ꝛ þr ſatu a þm̃/ ꝛ þm̃ vard domur gefiñ/ ꝛ þra ſaler ſem af hofdader voru vegna vitniſburdarins Jeſu ꝛ fyrer gudz ordz ſaker/ ꝛ þr ſem ecki hofdu til bedit dyrit/ nie þeſſ mynd / ꝛ þr eigi medtekit hofdu audkenningar mercki i ſin eñe/ edr a ſinar hendur/ þeſſer lifdu ꝛ ricktu med Chriſte þuſund ara/

eñ hiner adrer daudu endrlifnudu ecki/ þar til at
þuſund ar fullkõnuduzt/ þtta er hin fyrſta vpp ri
ſa/ſæll er ſa ⁊ heilagr ſem hlut deilld hefer a hiñe
fyrſtu vpprisu/yfuer þuilikũ hefer ſa añar dau
di aungua mackt/ helldr verda þr keñimeñ gudz
⁊ Chriſti/⁊ rikia med hm̃ þuſund ara

Og nær þau þuſund ar eru fullkõnut/ þa man
ſa andſkoti laus verda af ſinu fiotri/ ⁊ mun vt
ganga at villa hina heidnu/ſem at eru i fiorũ attũ
Jardariñar Gog ⁊ Magog/at ſaman ſafna þm̃
til barattu huerra tala er ſẽ ſiafar ſandr/⁊ huerier
vpp ſtiga yfuer vidd iardar/ ⁊ vm kringia herbu
der heilagra ⁊ hina elſkuligu borg/ ⁊ elldr kom at
ofan fra gude af himnenũ ⁊ ſuelgdi þa/⁊ diofful
liñ ſa þa villti vard kaſtadr i ellozins diki ⁊ breñe
ſtein/ þar ed dyrit ⁊ ſa falſki ſpamadr var/ ⁊ verda
kualder dag ⁊ nott vm alldr ⁊ æfi at eilifu

Og eg ſa mẏckiñ ſtol ſkinanda/ ⁊ þñ ſem þar vp
pa ſat/ fyre huerſ auglite at flyr himiñ ⁊ iord/ ⁊
þm̃ var eingiñ ſtadr fundiñ/ ⁊ eg ſa hina daudu/
bædi ſtora ⁊ ſma ſtanda fyre gudz auglite/ ⁊ bæk
nar vrdu vpplatnar/ ⁊ oñr bok vard opnud/huer at
er lifſins/ ⁊ hiner daudu vrdu dæmder/ epter þui
ſem ſkrifat er a bokũ/epter þra verckũ/ ⁊ ſioriñ gaf
fram̃ þa daudu ſem i hm̃ voru/ ⁊ daudi ⁊ heluite
gaf vpp þa daudu ſem i þm̃ voru/ ⁊ þr vrdu dæm
der huer eiñ epter ſinũ verckum/ ⁊ daudi ⁊ ⁊ heluite
vrdu kauſtud i ellozins diki/ þ er ſa añar daudi/ ⁊
ef nockr finzt eigi ſkrifadr a lifs bokiñe/ ſa verdr
kaſtadr i ellozins diki

xxi Capitule

og eg

G eg sa nyan̄ himin̄ ⁊ nya iord/ ꝥt hin̄ fyrſti himin̄ ⁊ fyrſta Jord forgieck/ ⁊ siorin̄ er eigi meir/ ⁊ eg Johan̄is sa hina heilogu borg þa nyu Jeruſalē ofan fara af himne fra gude til reidda/ s° sem prydd brudr ſinū man̄e/ ⁊ eg heyrdi raudd mycla af ſtolinū ſeigia/ Sia! þar/tialld bud gudz hia mōm/ ⁊ hn̄ man hia þm̄ byggia/ ⁊ þr munu hn̄s folk vera/ ⁊ gud ſialfr medr þm̄ mun fra gud vera/ ⁊ gud mun þerra aull tar af þra augū/ daudi man eigi meir vera/ eigi harmr nie kueinan eda hrygd mun meir vera/ ꝥt hid fyrſta er vm lidit/ ⁊ sa vpp a ſtolnum/ ſagdi/ Sia! eg giori ꝥ allt ſaman nytt/ ⁊ hn̄ ſagdi til min ſkrifa þu/ ꝥt þeſſi ord eru saun̄ ⁊ truanlig

Og hn̄ ſagdi til min/ ꝥ er giort/ Eg em A ⁊ O vpp haf ⁊ nidrlag/ Eg man þyrſtū gefa af brun̄e lifanda vatz fyre eckí/ huer ed yfuer vin̄r sa mun eignazt allt ꝥ/ ⁊ eg man hn̄s gud vera/ ⁊ han̄ mun min̄ ſonr vera/ en̄ þm̄ otta fullū ⁊ vantruudū ⁊ suiuirdiligum/ ⁊ mandraporum/ ⁊ frillu lifnadar mōm ⁊ taufrutū/ ⁊ ſkurguda dyrckurū/ ⁊ ollm̄ lugrū/ þra hlutdeilld mun vera i dikino ſem mz elldi ⁊ bren̄i ſteine logar/ huert at er sa an̄ar daudi.

Og ein̄ af þm̄ vn̄ Einglunū/ ſem hafdi þær vn̄ ſkaler fullar med þær vn̄ ſidurſtu plagr/ kom at mier ⁊ taladi vid mig ⁊ ſagdi/ kom/ eg man ſyna þi er huſfruna/ brudr lambſins/ ⁊ hn̄ tok mig burt i anda/ vpp a hatt ⁊ myckit fiall ⁊ ſyndi mier hina myckla borg þa heilogu Jeruſalem/ ofan fara af hine fra gudi/ hafandi biartleik Drottins/ ⁊ hn̄ar lioſ var lickt hinum dyrmætazta ſteine/ s° ſem ſkær Jaſpis/ ⁊ hafdi myckla ⁊ hafua murueggie/ ⁊ haf

di tolf hlid ⁊ i þm̃ hlidunũ tolf eingla/ ⁊ vofn ſkri
fut/hv̈ert at eru tolf kynkuiſler Jraelſ ſona/Af au
ſtre þriu hlid/af nordri þriu hlid/af ſudri þriu hl
id/af veſtre þriu hlid/ ⁊ muruegger borgariñar ho
fdu tolf grunduelli/ ⁊ i þm̃ somum naufn þra
tolf poſtula lambſins

Og sa vid mig taladi hafdi gülligañ reyr kua
rda/ þat hñ ſkyllde mæla borgina/ ⁊ heñar hlid/ ⁊
murueggie/ ⁊ borgin er ſett ferkauntud/ ⁊ leingd hñ
ar er so myckil ſem breiddin ⁊ hañ mællte borgina
med gull reyrnum/ vpp a tolf þuſund reñe ſkeida
leingdin ⁊ breiddin/ ⁊ hædin heñar er lika iafnt ⁊
hañ mællte heñar murueggic hundrad fiorar ⁊ fio
rutigi alner epter þeſſmanz mæling sem eingil hef
er/ ⁊ smidi heñar mur veggia var af Jaſpis/ ⁊
borgin af ſkiru gulle/lik ſkæru glere/ ⁊ grunduell
erner ⁊ muruegger borgariñar voru pryddir med
allzhattada gimſteina/ Hiñ fyrſti grunduollr var
Jaſpis/sa añar Saphir/ þridie Calcedoniꝰ/ fiordi
Smaragdꝰ/fimte Sardonichꝰ/ſietti Sardis siou
di Chriſolitꝰ/attandi Berillus/ Niunde Topazius
tiũdi Chriſopras/ellifte Hyacinthꝰ/tolfti Amethyſt

Og þau tolf hlidin voru tolf perlur/ ⁊ ſier hu
ert hlidit var af ſier huerre perluñe/ ⁊ ſtrætin bor
gariñar voru ſkira gull so sem gegnum ſkinanda
gler/ ⁊ eg sa þar eckert muſtiere iñe/ þuiat drottiñ
gud almattugur er heñar muſtiere ⁊ lambit/ ⁊ bor
gin þarf eigi ſolar nie tunglſ þ þau lyſe i heñe/ þui
at gudz biartleike vpp lyſer hana / ⁊ lioſ heñar er
lambit/ ⁊ þær þioder sem hialpazt ganga i þui sa
ma lioſe/ ⁊ koñũgar a iordu munu iñ flytia ſina dy
rd i þa hina somu/ ⁊ heñar hlid verda ecki vm da
giñ aptr luckt/ þuiat þar man eingin nott vera/ ⁊ eck

ert

ert saurugt ⁊ suiuirdiligt ⁊ lygn man þar iñ ganga ytan þr sem ſkrifader eru a lifſ bokiñe lambſins

Two ⁊ Tuttugazte capitule

OG hañ ſyndi mier hreint vatz fall/svo ſkært sē Chriſtallus fram fliotandi af af ſtoli gudz ⁊ lambſins / mitt a heñar ſtræti/ ⁊ badu megin vatzins ſtodu lifſ ins tre/ ⁊ þ bar tolf hattadañ auogrt/og færdi ſiñ auogrt a ſier hueriũ manadi/ ⁊ lauf bla ud treſins dugdu til heilſu botar heidiñar þiodar/ ⁊ þar man eckert boluanligt meir vera/ ⁊ ſtoll gudz ⁊ lambſins mun þar iñe vera/ ⁊ hans þionar munu hm̃ þiona/ ⁊ hñs andlit ſia/ ⁊ hñs nafn man i þra eñum vera/ ⁊ eigi mũn þar nott vera/ ⁊ eigi vid þu rfa nockurrar lyſingar edr lioſe ſolar þat gud dro ttiñ mun ſialfr lyſa þeim/ ⁊ þeir munu rikia vm all der at eilifu

Og hñ ſagdi til min/ þſſi ord eru trauſt ⁊ sauñ ⁊ Drottiñ gud heilagra ſpamaña / hefer sent siñ eingil til at kungiora ſinũ þionũ/huat ſnarliga hly tur at ſkie/Siaetu eg kem ſnart. Sæll er sa sē vard veiter ordin ſpadomſins i þſſari bok/ ⁊ eg em Joha ñis sē þtta ſied ⁊ heyrt hefer/ ⁊ þa eg hafdaþ hey rt ⁊ sied/fiell eg fram at til bidia fyre fotu eing- ilſins þſſ mier ſyndi þetta/ ⁊ hñ sagdi til min Gæt at/ þu gior eigi þtta/ þuiat eg em þiñ sam þion / og þiña brædra ſpamañaña/ ⁊ þra sem varduelta ord þeſſarar bokar/Til bid þu gud

Og hñ ſeiger til min/vppteickna ecki ord ſpadōſ ins i þſſari bok/ þt timiñ er i nand/huer ſkadſamur er/ sa sie ſkadſamr/huer o hreiñ er/sa sie o hreiñ/ eñ huer riettuis er/sa verdi eñ riett viſare og huer heilagur er sa verdi eñ heilagre / og Siadu?

Eg kem snarliga/ ⁊ min verdlaun medr mier/ at eg
gialldi huerium sem einum/ sᵒ sem hñs verck vera
mun/ Eg em A og O vpphaꝼ ⁊ endir/ ꝼyrstr ⁊ sidᵃ
str/ Sæler eru þr sem hñs bodord vardueita/ vpp
a ꝥ/ at ꝥra mackt sie a liꝼs trenu/ ⁊ vm hlidin iñ
ganga i borgina/ ꝥt þar ꝼyre vtan eru hundar-
ner/ ꝼiolkyngis meñ ⁊ saurliꝼnadar ⁊ mañdrapa-
rar/ ⁊ skurguda dyrckendr/ ⁊ aller þr sem elska ⁊
giora lygina

Eg Jesus vt sendi miñ Eingil/ at hañ vitnadi
ydr ꝥtta i samkundunum/ eg em aꝼ rot ⁊ kyne Da
uidz/ skær morgun stiarna/ og andiñ ⁊ brudrin seg
du kom/ ⁊ huer ed heyrer sa segi/ kom/ ⁊ huer hñ
þyrster sa komi/ ⁊ huer at vill sa medtake ordit
liꝼsins ꝼyre eckí

Eñ eg vitna ollm̃ þm̃ sem heyra ord spadom-
sins ꝥssarar bokar/ at eꝼ eiñhuer setr þar nockut til
þa mun gud til setia yꝼuer hañ allar plagr sem
skriꝼadar eru i ꝥssari bok/ ⁊ eꝼ eiñhuer tekr þar no
ckut i ꝼra/ vt aꝼ ordum bokariñar ꝥssarar spa
sogu/ þa mun gud aꝼma hñs deilld aꝼ liꝼs
bokiñe/ ⁊ ꝼra hiñe heilogu borg/ ⁊ aꝼ
þui sem i ꝥssari bok skriꝼat er/
ꝥtta segier sa sem ꝥssu ber vit
ne/ Ja eg kem snarliga
AMEN
Ja kom þu Drottiñ Jesus/ Nad vors
Drottiins Jesu Christi sie med
ydr ollum AMEN

Registrũ huernen finnazt skulu pistlar ꝛ Gudzspioll/ þau sem lesin̄ verda i heilagre/ Kirkiu/ a Suñu daugũ eda odrum hatidũ / kring vm tolf manudu/ þui huar þtta mercki ✱ stendr i textanũ/ þ til teicknar at þar sie vpp haf þss Gudz spiallz edr Pistilſ sem a þm deigi verdr lesin̄/er þar vt a ſpaciuñe er hia teicknadr/eñ endazt þar huar þetta mercki stendr ✱ Eñ þat añat sem vt a ſpaci unũ teicknat stendr/er vt þyding fra orda sem i textanũ standa/ eñ ecki textin̄/ sialfr

Þañ fyrsta suñu dag i Jola fᵒ Pistillin̄ Roma xiiij capit Gudzspiallit Matth xxi capitula

Añañ suñu dag a Jola fᵒ Pistill Rom xv capi Gudzspiallit Luc xxi cap

Þañ þridia suñu dag a Jola fᵒ Pistillin̄ i hinũ fyrre pistl til Corin iiij cap Gudzsp Mat xi cap

Þñ fiorda suñu dag a Jola fᵒ Pist til philipp iiij cap Gudzspiallit Joh fyrsta cap

J natt messuñe a iola nottina Pist til Tito ij cap Gudzspiallit Luc odrũ capitu

J lysingar messuñe Pistillin̄ til Tito iij capitula Gudzspiallit Luc odrũ cap

J hamessuñe a iola dagin̄ Pist til Ebre x cap Gudzspiallit Joh fyrsta cap

Stephanus dag i iolũ Pist vti postula giorningũ vi cap Gudzspia Matth xxiij cap

Jons dag i iolũ Pist Ecclesi fimtanda capitula Gudzspiallit Joh xxi cap

Barna dagin̄ Pist vti Opinberingu Johañ xiiij cap Gudzspiallit Matth ij cap

Þañ suñu dag sẽ næst epter Jola dagin̄ Pist Gala iiij cap Gudzsp Luc ij cap

Hin̄ atta dag iola Pist Gala iij cap Gudzspiall Luc ij cap

Registur

Hiñ þrettanda dag iola Pistillin Isaie xl capitul
Gudzspiallit Matth odrũ capit
Þañ fyrsta suñu dag epter xiñ Pist Rom tolf
ta cap Gudzspiallit Luc ĩj capi
Añan suñu dag epter xiñ Pist Rom tolfta capi
Gudzspiallit Joh odrum capit
Þridia suñu dag epter þrettanda Pist Rom tolf
ta cap Gudzspiall Matth viĩj cap
Hiñ fiorda suñu dag epter xiñ Pist Rom xiĩj
cap Gudz spiall Matth viĩj cap
Hiñ fimta suñu dag epter xiñ Pist Colloss þrid
ia cap Gudzsp Matth þrettanda cap
Suñu dagiñ Septuagesime/ þ er fyrstañ i ix vi
kna f° i Corinth ix cap Gudzsp Matt xx cap
Suñu dagiñ Sexagesime Pist i odrũ pistlc til
Corinth i cap Gudzsp Luc viĩj capit
Suñu dagiñ i f° iñgang Pist i hiñi fyrra pist
til Corinth xiĩj cap Gudzsp Luc xviĩj capitu
Þañ fyrsta suñu dag i langa f° Inuocauit Pis
tilliñ ĩj Corinth vi cap Gudzsp Matt iiĩj cap
Þañ añan suñu dag Reminiscere Pist til Tessa
l fyrra pist iiĩjcap Gudzsp Matth xv cap
Þañ þridia S dag i langa f° Oculi Pist Eph
v cap Gudzspiallit Luc ellefta cap
Mid f° suñu dag Letare Pist Galat iiĩj capit
Gudzspiallit Johañis vi cap
Þañ v suñu dag i f° Judica Pist til Hebreos
niũda cap Gudzsp Joh viĩj cap
Palma suñu dag/ Domine/ Pist til philipp i od
rũ cap Gudzspiall Matth xxi cap
Pasca dagiñ Pist i fyrra pist til Corinth v cap
Gudzsp Marc xvi capi
Añan dag pasca Pist i postula giorningũ x cap
Gudz

Registur

Gudzspiallit Luc xxiiij cap

Þridia dag pasca Pist vti postula'giorningā xiij cap Gudzspiallit Luc xxiiij cap

Fiorda dag pasca Pist i postu giorn þridia cap Gudzsp Joh eitt z tuttugazta cap

Þā fyrsta S dag epter paska Quasi m° geniti Pist i fyrsta pist Joh v ca Gudzsp Joh xx cap

Añañ S dag epter paska Misericordias Pistil i fyrra S Petrs pist ij cap Gudzsp Joh x cap

Þridia suñu dag epter paska Jubilate Pistil i fyrra S Petrs pist ij cap Gudzsp Joh xvi cap

Fiorda suñu dag epter paska Cantate Pist Jacobi i cap Gudzspiallit Joh xvi cap

Þn fimta suñu dag epter paska Vocem Jocunditatis Pist Jac i cap Gudzsp Joh xvi cap

Vppstigningar dag pist i postu giornin fyrsta cap Gudzspiallit Mar xvi cap

Suñu dagiñ epter vppst dag/ Exaudi/pist i fyr S Petrs pist iiij cap Gudzsp Joh xv cap

Huita suñu dag pist i postu giorn odrū capitul Gudzspiallit Joh fiortanda cap

Manu dagiñ epter Huita suñu pist i post giorn x cap Gudzspiallit Joh þridia cap

Þridiu dagiñ epter Huita suñu pist i post giorn viij cap Gudzspiallit Joh x cap

Miduiku dagiñ epter Huita suñu pist i post gior fimta cap Gudzsp Joh sietta cap

Dominica trinitatis pist Rom ellefta capitula Gudzspiallit Joh þridia cap

Þn fyrsta S dag epter Trinitatis pist i fyrst S Joh pist iiij ca Gudzsp Luc xvi cap

Añañ suñu dag epter Trini pist i fyrsta pistle Joh iij cap Gudzspiallit Luc xiiij cap

Registur

Þn þridia suñu dag pistill i þm̃ fyrra S Petrs pist v cap Gudzspiallit Luc xv cap

Þañ fiorda suñu dag pist Rom viij capitula Gudzspiallit Luc sietta capitul

Hiñ fimta suñu dag pist i þm fyrra S Petrs pistle iij cap Gudzspia Luc v cap

Sietta suñu dag pistilliñ Roma vi capi Gudz sp· Matth fimta cap

Siounda suñu dag pistilliñ Rom sietta capitu Gudzspiallit Marc viij capitul

Attande suñu dag pistilliñ Rom viij capitula Gudzsp Matth vij capit

Niunda suñu dag pist til Corinth i fyrra pistle x cap Gudzspiallit Luc xvi cap

Tiunda suñu dag pist i þm̃ fyrra pistle tij Cor xij cap Gudzspiall Luc xix cap

Ellefta suñu dag pist til Corin i fyrra pist xv cap Gudzspiallit Luc xviii cap

Tolfta suñu dag pist i odrũ pist til Corin þrid ia cap Gudzspiallit Marc vii cap

Þrettanda suñu dag pistilliñ til Gala þridia cap Gudzspiallit Luc tiunda capit

Þañ fiortanda suñu dag pist Galat v capitula Gudzspiallit Luc xvii cap

Þañ fimtanda suñu dag pist Gala sietta capit Gudzspiallit Matth sietta cap

Sextanda suñu dag pist til Ephe þridia cap Gudzspiallit Luc siounda cap

Seytianda suñu dag pist til Ephe fiorda capi Gudzsp Luc fiortanda cap

Atianda suñu dag pist i fyrra pistle til Corint fyrsta cap Gudzsp Matth xxij cap

Nitia

Nitianda suñu dag Pist: til Ephesi iiij capitula
Gudzspi: Matth ix capitula

Tuttugazta suñu dag Pistilliñ til Ephesi fimta
capitula: Gudzspiallit Matth xxij capitula

Þañ eiñ ꝛ tuttugazta suñu dag Pist til Ephesio
vi capi Gudzspiall: Johañ fiorda capitula

Þañ xxij suñu dag Pistilliñ til Philipp: fyrsta
capitula Gudzspiallit Matth xviij capitula

Þañ xxiij suñu dag Pistilliñ til Philipp: þridia
capitu Gudzspiall Matth xxij capit

Þañ xxiiij suñu dag Pistilliñ til Collossen fyrst
capitu Gudzspiallit Matth niunda capitul

Þañ xxv suñu dag Pistilliñ i þm fyrra pistle til
Tessaloni: iiij cap Gudzspiall Matth xxiiij ca

Hier epter fylger nu pistlar og gudz spioll sē lesiñ verda a oodruñhatidū ꝛ helge holldum

Andres messo Pistill til Roman i Tiunda capit
Gudzspiallit Matth fiorda capitula

Nicolaus m° Pist Ecclesiastici xliiij capitula
Gudzspiallit Luce Nitianda capitula

Tumas messu fyre Jol Pistill til Ephe fyrsta
capitu Gudzspiallit Johañ xx capitul

Pals messo Pistilliñ i Postula giorningū ix capit
Gudzspiallit Matth xix capitu

Kyndil m° /Purificationis/ Pistilliñ Malachie
iiij capi Gudzspiallit Lue odrū capitu

S Matthias dag Pistilliñ i postula giorningū
fyrsta capil Gudzspiallit Matth xi cap

Mariu m° a langa f° Anūciationis/pistil Jsa
vij cap Gudzspiallit Luce fyrsta cap

Tweggia postula m° Philippi ꝛ Jacobi Pist
til Ephe ij cap Gudzsp Joh xiiij cap

Jons

Registe

Jons meſſubaptiſte Piſtilliñ Jſaie xl capitula Gudzſpiallit Luce odrum capi

Petrs meſſu ⁊ Palſ Piſtilliñ i poſtula giorningũ tolꝼta cap Gudzſpia Matth xvi cap

Viſitatio mariePiſtill til Rom tolꝼta capitu Gudzſpiallit Luc ꝼyrſta capit

Jacobſ meſſu Piſtilliñ til Rom attanda capi Gudzſpia Matth xx capitu

Olaꝼs meſſu ꝼyrre Gudzſpiallit Matth xvi capitu Þa ſagdi Jeſus til ſiña lęri

Laurentius meſſu Piſt til Corinth i ꝧm̄ odrũ Piſt ix cap Gudzſpi Johañ tolꝼta cap

Mariu meſſu ꝼyrre Gudzſpiallit Luce tiun da capitula

Bartalameus meſſu Piſtilliñ i ꝧm̄ odrum Piſtl til Corinth iiij cap Gudzſpia Luce xxij capi

Mattheus meſſu Piſt til Corinth i hinũ ꝼyrra Piſt xij capi Gudzſp Matth ix capi

Michaels meſſu Piſtilliñ i Opinberingu Johañ xij cap Gudzſp Matth xviij capit

Symonis ⁊ Jude Piſtill i hinũ ꝼyrra S Petrs Piſtl ꝼyrſta cap Gudzſp Joh xv cap

Allra heilagra m° Piſt i Opinberan S Johñ vij cap Gudzſpiall Matth v cap

Martinus meſſu Piſtilliñ Eccleſiaſtici/xxiiij cap Gudzſpiallit Luc xij cap

Kirkiu dagiñ Piſtilliñ i Opinber S Joh xxi cap Gudzſpiallit Luce xix capit

LLum Gudz vtuoldum/ydur
Islandz inn byggiorū/auagtiz t
Gudz Nad/fridr med fagna-
di/i sanre vidrkenningu vors lau
snara Drottins Jesu christi

Þier goder menn/ miner herr-
ar/kristiliger brędr/ Hier hafi
þier nu Gudz hreinu ord /hns
dyrmętu Euāgelia/vtlogd a norręnu/huat eg giar
nan villda/kętir brędr/at þat vęri (þo mitt sie o
miuckt ordfęri) fyrst almattugū gudi/vorū allra
faudr (fyrer Christū) til lofligrar dyrdar/ enn ydr
(elskuliger) til sannrar vnderstodu riett ferdugrar
truar/ þrar sem er a Christū Jesum/ þui ꝥ er gudz
faudrs vilie/ at vier skulū trua a þn sem faderinn
sendi/ ꝥ er a Jesum Christum/sa sem at er lifuit/
sannleikrin z vegrinn til eilifs lifs zc̄

Enn þessi gudz eingetne sonr/vor endrlausnare Je
sus Christus gaf oss i sidaztre sinne likamligre hier
vist þessi sin blezudu/dyrmętu Euangelia i Testa-
mēt til ęfinligrar salu hialpar/ ꝥt i þessum hns gudz
spiallz ordū/vpplyckzt ydr sem þess beidazt af gudi
vorum skapara(vt af allri hiartans alud) viztu
brunnrinn/ andligrar speki (sem er kristr) huer ydr lei
der til eilifrar sęlu/ þui gudz ord eru andi z lif/sē
Johannis seiger/ eirnē gudzeigēligr kraptr sa allodri
duinar ꝥt fyre þau gefzt heilagr andi/sa sē at oss
gefr fyre christz verdzskulldan/gudz spiallig riett
lętis tru/huer at vorre syndugre samuitzku aflar
fridar med fagnadi vidr gud i giegn allre langma
lsins a sakan/sē Pistillinn at Rom: gnogliga vtuisar

Enn so þ hier męttud(brędr miner) þess gior vn
derstanda/huat/edr huilik/þessi gudzspiallig riett-
lętis trua er/sem hier verdr vm talat i þessari bok/

vil eg

vil eg (þo mitt sie fa frodligt tungu tæki) yd᷑ giar-
nan vnderuisan/ a giora/ þ frenista sẽ gud hefer
mier efne a gefit/ s° at þ᷑ sẽ hiedan i fra af vilia
leggia allan fulañ rangsnuiñ hia trunad hiegõligs
siduana/ eñ epter fylgia þre gudzspiallsins rietlæ-
tis tru/ sem er at Jesum Christũ/ huer at er þssi/ þ
vier truũ at þar sie eiñ æfinligr sañarligr gud/ al-
matugr fader/ skapare himens z iardar

Og þ þtta ord (sem er gudz sonr) hafi medtekit
fyr᷑ heilagr anda verckan/ mañdõ/ i blezudũ/ kui-
di Mariu meyiar s° at þar eru twær natturyr/ gud
dõsins z mañdomsins/ J einingu personuñar o at
skilianliga saman teingdar/ eiñ Christr/ sañarliga
gud/ z sañarliga madr/ sa at fæddr er af hreiñre
o spialladare meyiu/ huer ed mz sinũ blezada dyr-
mætũ hingat burdi/ hreinsad hefer/ z heilgad vorn
syndsamligan kiotligan burd af Adam til

Hñ sie z at soñu pindr krossfestr/ deyddr/ z Jar-
dadr/ vpp a þ hñ forlickti oss/ s° vid siñ himneska
fadr/ medr sinũ beiskũ bitrligũ saklausũ dauda/
verãdi forn su æfinlig er eigi einazta fyre vpprũa
syndina/ helldr iafn vel fyre all' giorãligar synder
mañaña. Hñ sie z nidr stigiñ til heluita/ hafi
s° diofuliñ z alla hñs a truendr/ mz ollu hñs vall
di/ vielũ z illzku fiotrad z nidr þryckt

Og a þridia deigi sie hñ vpp aptr risiñ fra dau-
dũ/ oss ollũ þeim a hñ trua til at gefa rietlætis lif
uerne/ z hafi oss svo medr sier vpp vackt i nad z
anda/ hiedã i fra eigi meir synder at drygia/ helldr
hm̃ einũ at þiona i allz hattadri Nad z mañdygdũ

Hñ sie z vppstigiñ til himna/ z hafe af fodrnũ
medteckit/ dyrd/ valld/ vt yfuer alla eingla z skepn-
ur sitie nu til gudz fodrs hægri handar/ þ er hñ he
fer iafna mackt z faderiñ/ verandi ein valldz kõun
gr z

gꝛ ⁊ herra yfer ollm̄ gudz audæfum/ a himnū/
Jordu ⁊ heluite

Og hn̄ mune koma a efsta deigi/ til at dæma
lifuendꝛ/ ꝥ er/ þa sem þn̄ tima verda lifandi fun
dner/ ⁊ dauda/ ꝥ er þa sem frā lidner eru/ þui þa
hliota aller einglar/ Meñ/ sem dioflar/ fyre hn̄s dō
stole saman at safnazt/ hn̄ þar likamliga at sia/ ⁊
þa muni hn̄ gefa ollm̄ sinū vtuoldū medꝛ heilogū
einglū eilifa sælu/ eñ vantruudum medꝛ dioflunū
o endaligañ heluizkañ dauda

Vier skulū ⁊ trua/ ꝥ heilagꝛ andi/ sie eirnen lika/
eirn sañarligꝛ volldugꝛ gud/ af fødꝛ ⁊ syne fram
farandi/ ⁊ ꝥ hn̄ fyre gudz sonar lif/ dauda/ vpp
risu/ vppstignig/ ⁊ fyre allt huat af Jesu Christo
skrifat ⁊ sagt er/ oss til fodꝛsins ladi| Medꝛ hueriū
anda/ at fader ⁊ sonꝛ/ alla truada/ a hræri/ ⁊ fyre
þñan/ ⁊ i þssm̄ hinū sama kriste/ heilaga ⁊ andliga
giorir/ ⁊ ollm̄ vtuoldū i allri verolld hūersu marg
hattud lannd edꝛ tungu mal at eru/ þa saman saf
ne hn̄ i einingu christeligꝛar truar/ huer samsafnā
at er sameigenleike/ Heilagꝛar kristiligꝛar kirkiu/ hu
er at er samkund heilagꝛa/ i þꝛe sem gudz Euange
liū verdꝛ predikat/ i huerꝛe at oss fyre gefazt allar
vorar synder/ ⁊ ꝥ allar bæner/ god verck/ ⁊ huat
hellzt ꝥ heilager hafa/ sie eirnen lika vort sem þꝛa

Þui skulu vier ⁊ trua/ ꝥ fyre heilagañ anda/
munu aller meñ vonder ⁊ goder med ond ⁊ likama/
vpprisa/ ⁊ vpp vackter verda/ ⁊ sº muni þa sakleyse
vors Drottins Jesu Christi/ ⁊ hn̄s bitꝛ daudi/ þn̄ sē
hn̄ hefer viliugliga lidit/ fyrer oss syndugа/ þm̄ til
reiknadꝛ verda/ sem hm̄ ⁊ hn̄s ordū hafa truat/ ⁊
munu vier sº þa medꝛ hm̄/ ⁊ ollm̄ hn̄s heilogum
audlazt eilifa sælu/ ꝥ vñe oss gud Amen

Eñ þssari kristiligꝛe tru til teikns ⁊ stadfestingar
þa

þa eru gefin ꝥſſi two ſacramenta/ſē er vatz ſkirn
ꝛ heilog holld tekia Drottins/ þau ſem ſtyrckia ꝛ
ſtadfeſta ꝥſſa gudzſpialliga riettlætis tru i ydar hi
ortũ/hueria gud fyre ſina o vm rædiliga milldi/rei
knar þm̃ ſem ſkirder eru i gudz ſonar dauda/ til
riettlætis fyre ſier/ þui huer ꝥ vidrkeñer/at hn̄ geti
eigi vt af ſinũ eiginligũ mætti/verckũ/edr verſkull
dan/riettlatr vordit fyrer gudi/Helldr ꝥ hn̄ verdi/
fyre eckert/vtan alla ſina verſkulldan/Jeſu Chri
ſti vegna/riettlatr/vt af ꝥre tru er hn̄ truer ſig fy-
rer ꝥnañ ſama Jeſum Chriſtũ (huern gydingar
kolludu Naduerſkan)til nadariñar medtekiñ vera
ꝛ ſyndañ fyrer gefning audlazt hafa/ſa ſē med
ſinum dauda fyrer vorar ſynder hefer fullnægiu
giort/ þui huer hn̄ truer þat Jeſus Chriſtr ſie ſañr
Meſſias/ꝥ er chriſtr Drottins/ſa ſem af gudi fo
dr/i gamla logmale/var fyre heitiñ/ ꝥ hn̄ ſkylldi
frelſa allt mañkyn/ꝛ medal gongu madr vera mil
le gudz ꝛ vor/ þar m: ſañan liknara ꝛ tienadᵘ mañ
huer ed oſſ er gefiñ/ þm̃ ſem hm̃ ꝛ hn̄s ordũ trua/
til endrlauſnar/ helgunar riettlætis ꝛ lifgunar/ ꝥt
aller ꝥr ſem gudz ord heyra/ ꝛ vardueita þau ſier i
hiarta ꝥr eru med gudi ꝛ gud medr þm̃/ſᵒ ſem Jo-
hañis vottar

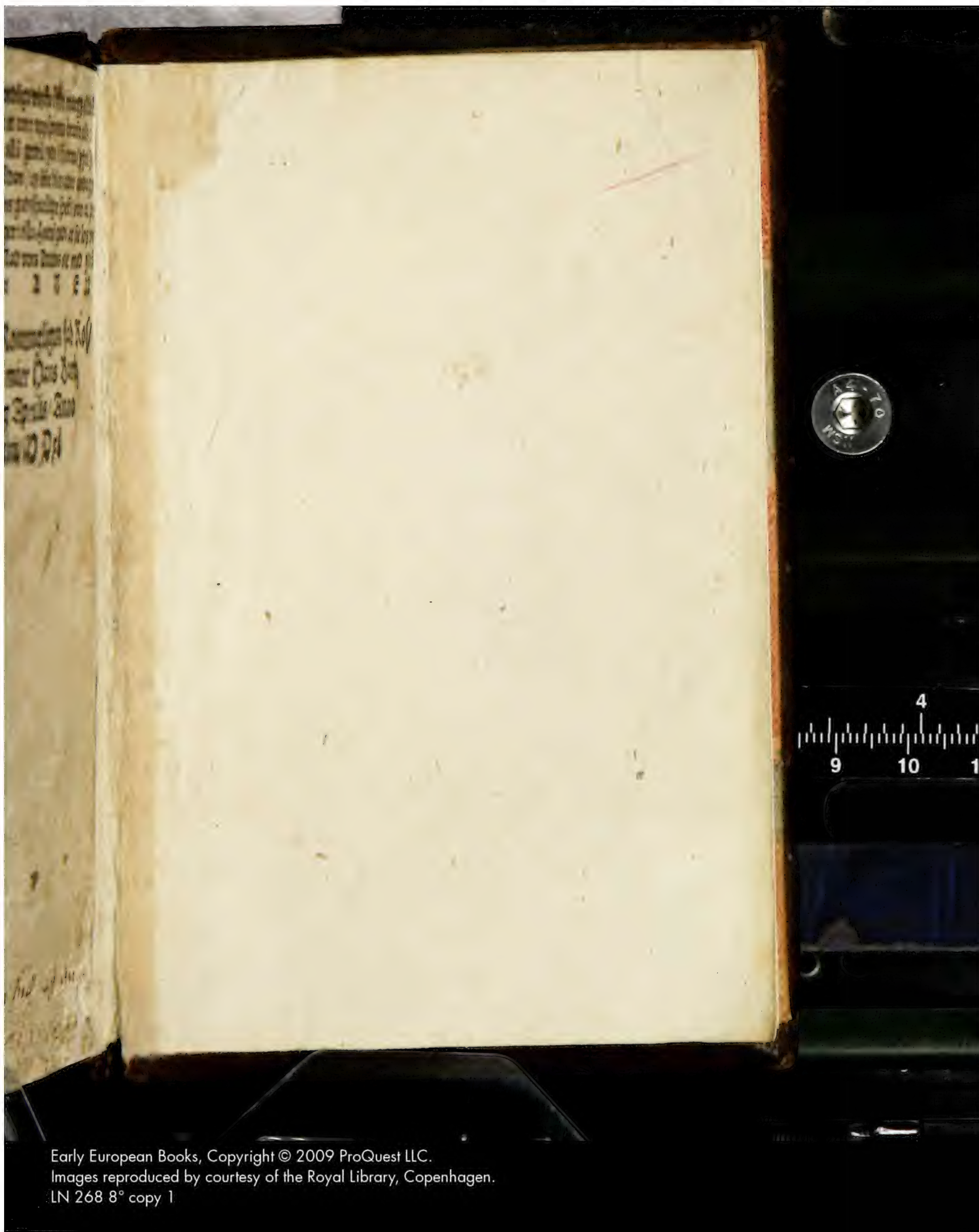
Þar fyrer er ꝛ tilſkickat(ſᵒ at vier audlũzt ꝥſſa rie
ttlætis tru) gudz orda predikunᵘ ēbætti/ꝛ heilog ſa
cramēta/ꝥt fyrer gudz orda predikā ꝛ fyrer heilog
sacramenta/ſᵒ ſē fyre oñr verckfæri/veitizt heila
gr andi(huers muſtieri þier erut/ſē gudz ordũ tru
it) huer ed ꝥſſa tru efler huar/ꝛ huenar at gudi ſy
nizt/i þm̃ ſem gudz Euangeliũ heyra ſᵒ at gud/ei
gi fyrer vorra verdleika ſaker/helldr fyre ſiñ ſon
Jeſum Chriſtũ riettlæti oſſ ſem ſig trua fyre Chri
ſtum J nadina medtekna

Eñ vt af þeſſari gudzſpialligre tru (brædꝛ mi
ner) fram̃ fliota nu af ſonarligre aſt vid gud/og
af brodꝛligũ kærleika til naunganſ/ þau riettu miſk
uñar verckin/sem af gudi eru bodin at giora/fyre
gudz vilia ſaker/eñ þo eigi s° : ꝥ vier ſkulũ oſſ tru a
fyre þau verck riettlætingina at audlazt/edꝛ verd-
ſkulldat geta fyre gudi/ þuiat ſyndañar fyre gefnig
⁊ riettlætingin hondlazt fyre þa tru sem er a Jeſũ
chriſtũ/fyrer þui ſkeika þr at nærſta/huerier mz ver
ckunũ trua ſig nadina verdſkulldat geta/ꝥ ſrelitan
di s° chriſti nad ⁊ verdſkulldan/med þui þr leita
af mañligũ mætti (an chriſtz) at veiginum til gu
dz/med þui þo ꝥ ſialfꝛ Lauſnariñ ſeiger þat eingiñ
kome til fodꝛſins nema fyre ſig/ ⁊ hñ ſie vegurinñ/
ſañleikꝛinñ/ ⁊ lifit eñ Drottiñ vor Jeſus chriſtꝛ sa sẽ
at er þeſſi sañleikſ vegꝛiñ/leide ydur a riettan veg/
þañ er liggꝛ til eilifſ lifs

Af þui er ꝥ nu min Jñelig bon til ydar(kriſtilig-
er brædꝛ) huerier gudz ord elſka/ (ef ſkie kañ) ꝥ
hier fiñazt nockrar þær greiner iñe sem þier þickizt
eigi fullañ ſkilning a bera/Hueriu vallda ma mitt
ſtirt tungu tæki/elligar ꝥ prentariñ kuñe hafa miſ-
gad ſig/ þt hiñ er tũgu malit nærſta o ſkilianligt / ꝥ
þier leggit hier eigi neina gloſeran yfuer epter ydꝛũ
þotta þa er hneiger til ins verra/ þui ef hier er no
ckut iñe forſied þa velldꝛ þui meir gleymſka min ⁊
litil kuñatta eñ vilia leyſe/ þui gud ſie miñ þeſſ votti/
⁊ huern eg true/ ꝥ õguañ ydꝛuarn villda eg villa ·hell
dꝛ giorit s° brædꝛ aſtſamliger/sẽ gudz elſkuligũ vt
voldũ aſtuinũ hæfer/ ꝥ er at ſnua ollu til betrunar/
⁊ s° litelatligañ þeſſ bidiet (af allri hiartans eyd
myckt)gud ydꝛuarn hĩneſkañ fodꝛ/i Jeſu kriſti ſins
ſig nada ſon̈ nafne/ ꝥ hñ gefi ydꝛ fyre heilagt an
da vpp birting/riettã ſkilnig ſiña bletzadra orda/
þau

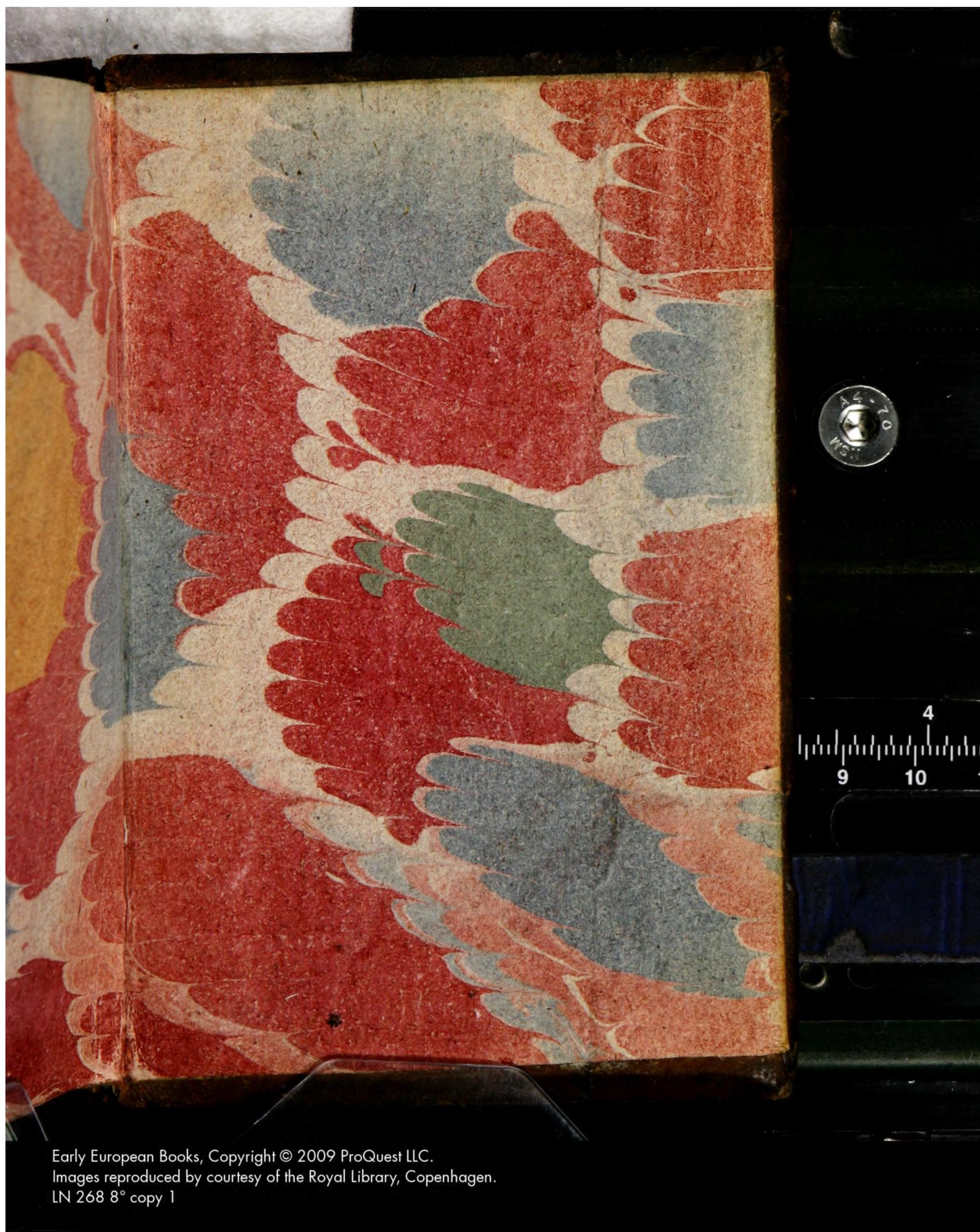
Þau sem alla andliga vitzku i ydr margfallda E
Drottiñ sa sem er rot ꝛ vppsprettu bruñz allz hi-
godꝛ/ hñ helli i ollũ greinũ/ ydꝛ i hiortu (fyre Je-
christi verdskulldan) ag siñe bletzadre anda gipt
allre gud domsins gudzspialligre speki/ svo at þier
sient hm̃ þægiliger i ollu. Hueriũ gudi at sie lof vm
allder at eilifu Nad vors Drottins sie med ydrũ
anda kærir brædꝛ A M E N

Þryckt vti Konungligum stad Ros/
chylld af mier Hans Barth
xii dag Aprilis/ Anno
domini/ M. D xl

Eget BB 1988

4
9
10